Magil's
Linear Prayer Book

שוין ערשינען מאגילניצקי'ס פאלשטענדיגע

4 סדורים

יעדער פון מאגילניצקי'ס 4 סדורים איז דער בעסטער פיר דעם חדר, די שוהל און די הוז;
פיר מענער און פרויען, פיר יונג און אלט, פיר איינפאכע מענשען אזוי ווי פיר רבנים,
לומדים, משכילים און געלעהרטע, פיר חזנים און אלע, וועלכע דארפען אדער
ווילען ריכטיג קענען עברי על פי דקדוק, פערשטעהן גוט דעם פרוש
המלות, און וויסען דעם מקור פון יעדער תפלה.

1) מאגילניצקי'ס ליניען-סדור אלע תפלות פיר א גאנץ יאהר פאלשטענדיג מיט אידישער איבערזעטצונג אין ליניען-סיסטעם. געבונדען איינפאך 1 דאללאר; אין זעהר שטארקען און פראכטפאלען בונד אין סילק-קלאטה מיט א רייך-געציערטען גאלד סטעמפ דארויף, זעהר פאסענד פיר בר מצוה, חתונה אדער געבורטס-טאג פרעזענטען, 1.25; געבונדען אין זעלבען פראכטפאלען בונד צוזאמען מיט דעם נים-איבערזעצטען סדור לבתי ספר וקעם 1.50; דער 1טער טהייל אליין, (אלע תפלות פיר וואכען-טעג), געבונדען איינפאך 50ס. דער 2טער טהייל אליין, (אלע תפלות פיר שבת יום טוב וראש חדש), געבונדען איינפאך. 75ס.

2) Magil's Linear Prayer Book אלע תפלות פיר א גאנץ יאהר פאלשטענדיג מיט ענגלישער איבערזעטצונג אין ליניען-סיסטעם.
אלע סארטען און פרייזען זיינען דיזעלבע ווי דער ליניען סדור מיט אידישער איבערזעצונג.

3) מאגילניצקי'ס חדר סדור (סדור לבתי ספר ולעם) אלע תפלות פיר א גאנץ יאהר אהן איבערזעטצונג. פרייז 25ס.

4) מאגילניצקי'ס שוהל-סדור אלע תפלות פיר שבת, יום טוב ור"ח, אנגעפאנגען פון מודה אני, אהן איבערזעטצונג. פרייז 15ס.

אלע 4 סדורים האבען ספעציעלע סמנים פיר שוא נח און שוא נע, מקורי התפלה, דינים אין ענגליש און אידיש, זיינען געדרוקט אויפ שעהנסטען פאפיר, מיט גרויסע קלאהרע אותיות און בעסטען דרוק, און עס זיינען אין גאנצען אויסגעמידען יענע טעכנישע פעהלערן, וואס מאכען דעם רבי'ן פיר א קריפעל און דעם תלמיד פיר איין אייביגען עם הארץ אין עברי און פיר א פלינדען אין סדור, וועלכער וויים נים, וואו א תפלה פאנגט זיך אן, און וואו זי ענדיגט זיך.
די איבערזעצטע סדורים האבען אויך בעלעהרענדע בילדער און מוזיק (נאטען).

דיזע סדורים, וועלכע ענטהאלטען אלע תפלות פיר אגאנץ יאהר, זיינען פאל-שטענדיגער און פיל בעסער אלס אלע אנדערע סדורים. יעדע תפלה קומט פארשטענ-דיג אויף איהר ארט אין איז נייעס, גוטען ארדנונג און אזויא געגוי בעצייכענט אין אידיש און ענגליש, אז זאגאר דער קלענסטער קינד קען וויסען ווי, וואס און ווען צו דאוונען פיר יעדע צייט פון טאג און יאהר. אלעס איז איבערזעצט אין מאגילניצקי'ס ליניען-סיסטעם, וועלכער איז אנגענומען אין דער גאנצער וועלט, און אויך דיא איבערזעצונג איז מיט גרויסע אותיות מיט נקודות. דורך די ספעצילע סמנים פיר שוא נח און שוא נע מלעיל און מלרע, קען יעדער דאוונען על פי דקדוק גאר אהן כללים, און דורך די היסטארישע בעמערקונגען צו יעדער תפלה און מראה מקומות אין תנ"ך, בבלי, ירושלמי, ספרי, מכילתא און מדרשים, קען יעדער וויסען די הייליגע קוועלען פון יעדער תפלה און ווען און ווער עס האט איהר פערפאסט. ענטהאלט אויך אלע דינים פון תפלה אין ענגליש און אידיש און בעלעהרענדע בילדער און מוזיק (נאטען), ווי אויך צעהנדליגע אנדערע מעלות.

בעמערקונגען: 1) שרייבט אימער דייטליך אויפ איהר ווילט מיט ענגלישער אדער אידישער איבערזעטצונג. 2) אלע פרייזען זיינען פארטא פריי. 3) די וואס שיקען נאך א סדור מיט ליניען איבער-זעטצונג וועט זייער נאמען געדרוקט ווערען לזכרון עולם אין צעהנדליג טויזענדע עקזעמפ-לארען פון סדור. 4) איך פערקויף אויך אלערליי ספרים פון אלע קאטאלאגען צו די פיליגסטע פרייזען.
5) „מאגילניצקי'ס ספרים" בעקומט מען ביי אלע מוכרי ספרים אין דער גאנצער וועלט, נור אויב אייער מוכר ספרים גיט אייך תרוצים אדער אנדערע ספרים אנשטאט מאגילניצקי'ס, דאן שיקט דירעקט צום פערפאסער און פאבלישער יוסף מאגילניצקי אויף די פאלגענדע אדרעסע:

JOSEPH MAGIL'S PUBLISHING CO., 46 Canal St. New York.

לעזט אונזערע מודעות און קאטאלאג צום ענדע פון דיזען ספר!

Rev. NATHAN STOLNITZ
511 Markham Street
Toronto – Canada
Tel. LEnnox 1-3129

שֶׁעהֶר־הָאלְדֶערְס
פון מַאגיל׳ס פָּאבְּלישִׁינְג קָאמְפַּאני.

פאלגענדע זיינען די ערשטע, וועלכע האבען
געגרינדעט „מאגיל׳ס פּאבלישינג קא״.

ניו־יארק:

הילל הכהן המכונה דר. קליין, 57 א. 7טע סט.
הר״ר וואָלף פרידמאן, 204 ברום סט.
הר״ר יעקב הורוויץ, 1־3 רידזש סט.
הרב אהרן ברודא 187 חענרי סט.
מר. מאיר פרידמאן, 46 קאנאל סט.
מר. יאָזעף ראזענבערג, 257 בראדוויי.

פילאדעלפיא:

מר. וואָלף קלעבאנסקי, 246 ס. 3טע סט.
מר. מרדכי לשם, 708 ס. 5טע סט.
מר. שלמה שעפטעלסאן, 557 ס. 5טע סט.
מר. סעמיועל גראסמאן, 418 ס. 4טע סט.
מרס. רבקה גראסמאן, 418 ס. 4טע סט.
מר. יוסף מאגיל, 708 ס. 5טע סט.
מר. מאיר פריימאן, 2618 א. קלירפילד סט.
מר. הערמאן יודילסאן, 227 פיין סט.

גיבסבארא, נ. דזש.

דר. בערנהארד שימשעלעוויטץ.
מרס. שרה שימשעלעוויטץ.

קליוולאנד, אָהיאָ.

דר. מאיר בראָדי,
וואודלאנד עווע. און איסט 37טע סט.

לאס־אנדזשעלעס, קאליפאָרניאָ.

מר. בנימין דזשייקאָבסאָן, Station M.

יאנקערס, נ. י.

יהודה קארלסבערג, 45 A ריווערסדייל עווע.

ווילנא, רוסלאנד:

שכנא לשם.
נחום ליב טיניאנאוו.

Joseph Magil's Publications

"FOR THE SCHOOL AND THE PEOPLE"

סִדֻּר כָּל תְּפִלּוֹת הַשָּׁנָה

MAGIL'S

COMPLETE

LINEAR PRAYER BOOK

COMPRISING

The Prayers For The Whole Year

Translated in the *NEW LINEAR SYSTEM*
WITH NOTES AND ORIGINAL ENGRAVINGS

—— *FOR* ——

THE SYNAGOGUE, THE HOME AND THE SCHOOL.

COPYRIGHTED WASHINGTON, APRIL, 1905, BY JOSEPH MAGIL.

TRANSLATED AND PUBLISHED BY
JOSEPH MAGIL,
708 SOUTH FIFTH STREET,
PHILADELPHIA, PA.

SECOND, IMPROVED EDITION

תֹּכֶן הַחֵלֶק הָרִאשׁוֹן.

INDEX OF THE FIRST PART.

To Teachers and Students.
How to study Magil's Linear Books.
Preface.
(Engraving). הַנָּחַת תְּפִלָּה שֶׁל יָד
(Engraving). הַנָּחַת תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ
(Engraving). תְּפִלָּה בְּכַוָּנָה
תָּנוּי הַזְּמִרָה. (אֲדוֹן עוֹלָם, יִגְדַּל, Music for אֵין כֵּאלֹהֵינוּ and מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי.)
1 . . . מֵדֶר הַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר (מוֹדֶה אֲנִי וכ'ו)
1 Putting on of the Tallith מֵדֶר לְבִישַׁת טַלִּית גָּדוֹל
3 Laying of the Tephillin . מֵדֶר הַנָּחַת תְּפִלִּין
132-8 Morning Service for Week-days וְתִפְלַת שַׁחֲרִית לְחוֹל
8 . . . מַה טּוֹבוּ
24 . . . מֵדֶר הַקָּרְבָּנוֹת וּקְטֹרֶת
39 . . . מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת
40 Mourner's Kaddish. קַדִּישׁ יָתוֹם
60-41 פְּסוּקֵי דְזִמְרָה (מִבָּרוּךְ שֶׁאָמַר עַד יִשְׁתַּבַּח)
47 . . . יְהִי כְבוֹד, אַשְׁרֵי
60 . . . יִשְׁתַּבַּח, בָּרְכוּ
65 Reading of Shema. קְרִיאַת שְׁמַע
74-71 . . . מִקּוֹרֵי הַתְּפִלָּה לִשְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
74 . . . שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה
88 . . . תְּפִלָּה לַעֲצִירַת גְּשָׁמִים
88 . . . תְּפִלָּה לְרִבּוּי גְּשָׁמִים
89 וַיֹּאמֶר דָּוִד (תַּחֲנוּן) לַיָּמִים שֶׁאֵין אוֹכְרִים בָּהֶם וְהוּא רַחוּם הַגָּדוֹל
90 . . . אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
95 . . . וְהוּא רַחוּם הַגָּדוֹל
103 . . . וַיֹּאמֶר דָּוִד (תַּחֲנוּן) לְשֵׁנִי וַחֲמִשִּׁי
108 . . . מֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה
110 . . . בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל
110 . . . יְהִי רָצוֹן לְשֵׁנִי וַחֲמִשִּׁי
112 . . . יְהַלְּלוּ, לְדָוִד מִזְמוֹר, וּבְנֻחָה יֹאמַר
113-114 . . . אַשְׁרֵי, לַמְנַצֵּחַ, וּבָא לְצִיּוֹן
117 Full-Kaddish (translated) קַדִּישׁ שָׁלֵם
120 . . . קַדִּישׁ יָתוֹם
121-126 . . . שִׁיר שֶׁל יוֹם
127 . . . לְדָוִד יְיָ אוֹרִי
128 . . . לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח (בְּבֵית הָאָבֵל)
130 . . . אֵלֶיךָ מַעֲמַקִּים (י"ג עִקָּרִים)
133-142 Afternoon Service for Week-days תְּפִלַּת מִנְחָה לְחוֹל
תְּפִלַּת עַרְבִית לְחוֹל וּלְמוֹצָאֵי שַׁבָּת
143-155 Evening Service for Week-days & Termination of the Sabbath.
155 . . . וִיהִי נֹעַם
156 . . . וְאַתָּה קָדוֹשׁ
157 . . . וְיִתֶּן לְךָ
164 . . . הַבְדָּלָה לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת
166 . . . עַל נְהָרוֹת בָּבֶל, שִׁיר הַמַּעֲלוֹת
165-175 Grace after Meals מֵדֶר בִּרְכַּת הַמָּזוֹן
176 . . . מֵדֶר בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה
מֵדֶר קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמִּטָּה
178 Prayers before retiring to rest at night.
183 Morning Service for Children תְּפִלַּת שַׁחֲרִית לִילָדִים
184 Grace after Meals for Children בִּרְכַּת הַמָּזוֹן לִילָדִים
קְרִיאַת שְׁמַע לִילָדִים
186 Prayers for Children before retiring to rest at night.
187 . . . מֵדֶר בְּרָכוֹת
190 . . . בְּרָכָה אַחֲרוֹנָה (בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת)
190 The Ten Commandments עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת

For the Index of Prayers for
SABBATH, FESTIVALS and NEW MOON
see Second Volume.

LIBRARY
JUL 2 3 1997
UNIVERSITY OF TORONTO

לְאָבִי הַיָּקָר בָּאֲנָשִׁים

מַר יְהוּדָה מַאגִילְנִיצְקִי

יִחְיֶה

וּלְאִמִּי הַיְּקָרָה בַּנָּשִׁים

מָרַת חַיָּה מַאגִילְנִיצְקִי

תִּחְיֶה

מְקַדֵּשׁ

סֵדֶר הַתְּפִלּוֹת הַזֶּה

בִּרְגְשֵׁי אַהֲבָה וְתוֹדָה

מֵאֵת בְּנָם

הַמְּתַרְגֵּם וְהַמּוֹצִיא לְאוֹר

בָּרִאשׁוֹן
ה׳ תרס״ו
לַבְּרִיאָה

בַּשְּׁבִיעִי
א׳ תתל״ז
לְגָלוּתֵנוּ

....PREFACE....

After a period of more than six years of hard labor and research, I am, for the first time, enabled to present to the devout Hebrew public my COMPLETE LINEAR PRAYER BOOK for the use in the Synagogue, the Home and the School.

The first volume of the present book comprises, in the most complete form, the MORNING, AFTERNOON and EVENING SERVICES for week-days and Saturday evening, GRACE AFTER MEALS, PRAYERS BEFORE RETIRING TO REST AT NIGHT, BLESSINGS and PRAYERS FOR CHILDREN, while the second volume contains the SERVICES FOR SABBATH, NEW MOON and FESTIVALS.

Unlike almost all other prayer books, every one of the above mentioned prayers is printed in its entirety in one place, and nothing is to be looked for in other places.

Another good feature of this work is that none of the prayers remained untranslated.

Knowing as I do that my LINEAR SCHOOL BIBLE and other works in the *Linear System* have been of great assistance to both teachers and students of various age in a great many schools and colleges, I dare hope that the present volume will be of equal service to all those who are aware of the fact that the knowledge of the prayers in their original Hebrew language is of great importance.

Of great usefulness and assistance to teachers and pupils, as well as to all those desirous to read the prayers correctly, will be found the dash-mark placed over every Vocal Sh'va (שְׁוָא נָע), when not under the first letter, thus enabling every one to read the prayers correctly, while the copious text and marginal notes, wherein the origin, composition and composers of the prayers are traced back as far as the Bible, Talmudic, Midrashic and latter Hebrew literature, will satisfy Hebrew scholars.

Although no pains have been spared to make the present work as correct as possible, the translator will be thankful to Hebrew scholars who will oblige him by their corrections, as the nature of the work is such that errors are unavoidable.

JOSEPH MAGIL.

Philadelphia, March, 1908.

דאנקזאגונג.

צו די ייִנגע, וועלכע האָבן מיר
געהאָלפן און וועלן מיר העלפן
אַרויסצוגעבן אונד פאַרטצוועצן
דיזן סֵפֶר, ווי אויך מיינע אַנדערע
סְפָרִים „לְבָתֵּי סֵפֶר וְלָעָם"
(פיר שוהלען אונד דאס פאָלק),
דורך בעצאהלען אין פאַראויס דעם
סובסקריבשיאָן פרייז

שפּרעכע איך הירמיט אויס מיין אינינגסטען און
הערצליכסטען

דאנק

און דרוק היר די נעמען פון דיזע
עהרען מענער און ווירדיגע פרויען

לזכרון עולם.

ב. ד. ל. ט. ו. ל. ב.

ז. ל. ו. ה. ב. י. ס. פ. ר. ת. נ. ו.

TO TEACHERS AND STUDENTS.

The attention of teachers and students is herewith called to the sign(¯) which was placed over the letter having a Vocal Sh'va (שְׁוָא נָע), when it occurs in the *middle of the word*, to distinguish it from the Silent Sh'va (שְׁוָא נָח). For instance ,קָדְשָׁנוּ ,וּתְנוּמָה are to be read ,קְ־דְשָׁנוּ ,וְ־תְנוּמָה i e., the letter having the dash(¯) placed over it begins the following syllable.

To designate words wherein the penultimate syllable is to be accented, the Metheg-sign (ˈ) has been made use of throughout this book, as לְפָנֶיךָ, מֶלֶךְ. In words not having such a sign the ultimate syllable is to be accented.

HOW TO STUDY MAGIL'S LINEAR BOOKS SUCCESSFULLY.

Cover the column of translation *up to the line* you intend to study by the "Student's Cover" which is attached to this book, or, in absence of such a cover, by an ordinary straight piece of card-board or paper. Read *one line* of the Hebrew text and the translation thereof *very slowly and carefully* once, twice, or more, until you think you know the translation by heart, and are able to repeat the same precisely, without looking into the book. Then *move the cover upward*, so as to cover the translation of the Hebrew line which is being studied, read again the Hebrew line, and furnish the translation yourself; then *move the cover downward* again, read the translation *inside*, and compare it with that which you furnished. When found to be correct, read and translate it several times until well memorized. Continue to do the same with the following lines, and, when a passage is thus memorized, it should be gone over again, but this time you must first cover the translation and furnish the same yourself, bearing always in mind that whenever you had yourself translated a line, you must not leave it before the cover was moved *downward* and the translation verified.

Apply the Student's Cover to the *text* in making translations *from English into Hebrew*, just as you have been directed to apply it to the *English translation* in translating *from Hebrew into English.*

In reciting a lesson before the teacher, the student should keep covered the translation.

באַלְטִימאָר, מד.

ב

באַראָן, יעקב בר׳ דוב בער.
בערמאַן, הכחור צבי בר׳ יוסף.
בערקאָוויטץ, אלכסנדר.

ד

דובאווסקי, יוסף.

ה

הארריגגער, נאַטהאַן.

ו

ווילנער, זאב.

ז

זאַכס, פנחס בר׳ יצחק דוב.
זילבערמאַן, תנחום.
זילבערשטיין, משה מאיר בר׳ שמואל הכהן.
זשעלענקאוו, הכחור שרגא איסר בר׳ משה אפרים.

ל

ליוויא, הכחור חיים בר׳ שלמה בצלאל.
ליוויא, שלמה בצלאל.
ליכטענבערג, יצחק.
לעווין, יצחק אהרן.
לעווין, משה בר׳ אליעזר.

מ

מאַץ, משה.

נ

ניומאַן, יעקב בר׳ דוב.

ס

סאלעוויץ, יחיאל.
סקאָל, הכחור יצחק אליעזר בר׳ מאיר אליהו.

פ

פינקעלשטיין, מאַרייס.
פרידמאַן, לואיס.

ק

קאהן, הכחור אלחנן בר׳ אהרן הכהן.
קאהן, יצחק אייזיק משה בר׳ פישל.
קאָהען, לואיס.
קאהען, הכחור סעם.
קארדיש, הכחור אהרן שלמה בר׳ יצחק.
קוף, אברהם ליב.
קייב, הכחור מרדכי ישראל בר׳ עקיבא.
קירש, הילד יצחק יעקב בר׳ אברהם.

ר

ראַזין, זלמן.
ראָזענבלום, זלמן.
ראבינסאן, הכלה טריסע בת ר׳ זאב.

ש

שאכעט, פ. ס.
שווארצמאַן, הכחור אוריאל בר׳ אברהם.
שטיי׳, הכחור איזידאר בר׳ שלום.

קֶנזַאס סִטִי, מא.

אייזיקאוויץ, ירוחם.
אייזענבערג, מאַקס
בייזער, סעם.
גאלדבערג, ה. ב
נורמאַן, ב.
גינצבערג, ר.
גערשאַנאוויץ, שמואל
העלצבערג, מ.
וויים, יצחק שו״ב.
ווין, דזשייקאב.
ליבערמאַן, מאַקס.
לעווין, גרשון.
לעסער, ס. מ.
מאסקאוויץ, דזשייקאב.
מאסקאוויץ, זעליג.
מינדא, ה.
נעסטאר, העריס.
פעלצמאַן, י.
קאהען, אברהם.
קאהען, א.
רובין, דזשייקאב.
רובינשטיין, א.
רובינשטיין, ה.
רימערמאַן, הענעך.
שאָלץ.

סט. לוּאִיס, מא.

אבראמאוויץ, יהודה מאיר
אדלער, חיים בר׳ אליעזר.
בערניץ, דזשאָזעף.
דאלין, אהרן בר׳ אברהם יהושע העשיל.
האַרוויטץ, מאיר.
זאַקס, יצחק.
זילבערמאַן, אברהם נחום.
מוראַג, חיים יצחק.
טשערי, ס.
סטילמאַן, מאיר אליעזר בר׳ אליה.
פישמאַן, יעקב.
פרידמאַן, רעוו. שמואל אהרן.
קאהען, ל.
קאהען, סעם.
קאָפּלאַן, דזשייקאב.
קאָרנבלום, קאפעל בר׳ דוד.
קרואוואַנט, דייוויד.
קראַנצבערג, שמואל.
ראזענפעלד, משה.
ראשקעס, יצחק.
שאָקיד, רפאל.
שוכמאַן, מענדיל.

די גְרֶעסְטֶע טְהֵיל נֶעמֶען פון סט. לוּאִיס גֶעפִינְט זִיךְ וַייטֶער אָמַאהַא, נֶעב.

בראדקי, סאל. ע.
גאלדשטיין, ה.
גראס, ה.
גראסמאַן, א. י.
גראסמאַן, ליב, שו״ב.
גראסמאַן, מאיר יוסף.
גרינבערג, פילים.
דייווידסאן, אברהם דוד.
הירשמאַן, דר.
העריס, ל.
הערצבערג, מענדעל.
וואולף, א.
וואָקסענבערג, יהושע.
וויזעלמאַן, ישראל.
וויינער, דוב.
זיגעלמאַן, ליב.
זינגער, אברהם.
לעסער, מייער.
מאַנסקי, אברהם.
מארקאָוויץ, א.
סיגעל. שלמה.
סטאלער, אייבראהאם.
פייער, סעם.
פַלוישמאַן, איסר.
פרום, ליב.
פרייסמאַן, מאריס וו.
פרענק.
צדק, דר. בנימין.
קאהן, א.
קולאקאווסקי, מ.
קראסנע, קלארא.
קייטילמאַן, זלמן שלמה.
ראבינסאן, דזשאזעף.
ראזענבלום, ה.
ריטשארד, ל.
שער, דר. פ׳ליפ.

קאוּנסיל בְּלָאפס

גוילנסקי, אייק.
גוילנסקי, ב.
גוילנסקי, הענעך.
ווייטבוק, געציל.
טשרנים, אייזיק.
פריעדמאַן, דזשייקאב.
פריעדמאַן, דניאל.
פ׳יעדמאַן, ס.

אַנדֶרע שְטֶעדט

בערקאוויטץ, אליעזר בר׳ יהודה, ניו בערפארד מאס.
ברידזש, דזשי. סיאטעל, וואש.
ברייען א. אטלאנטא, גא.
גאָלדפאַרב, ב. סויטה
אָמאהאַ, נעב.
גאלעפסקי, ל , ברוקלין.
גרינבוים, ד. דענווער, קאָל.
Lifshitz, Harris, Vice-Consul des E.-U. Venezuela, Cayes, Haiti, W. I.
מאזורסקי, דוד בער, באַרנוועל, ס. ק.
מאַזורסקי, מרדכי מענדעל באַרנוועל, ס. ק.
סילווערמאַן, ברוך נחום
מיכאל, שיק־אגא, אילל.
קאָהען, רעוו. ה.
גרונפאַרט, ניו יאָרק
קיין, יוסף. סעדייליע, מא.
ראָזענבערג, י.
לעקסינגטאן, קענטאָקי.
ריימאנד, מרדכי בר׳ יוסף, ניו בעדפאָרד, מאַסס.
שאסמאק, ז. א. מילוואקי, וויס.
שירעזאהן, בנימין בר׳ צבי יהודה, ראקסבורי, מאַסס.
שירעזאהן, יוסף בר׳ בנימין, ניו בעדפארד, מאסס.

ביטע, זעהט, אויב אייער נאמען געפינט זיך אין דיזע

עהרען־ליסטע

אויב ניט, זעהט, אז אייער נאמען און די נעמען פון אייערע פריינדע
זאלען זיך געפינען אין דיזע עהרען־ליסטע

לזכרון עולם.

פילאדעלפיא, פא.

א

אסטראוו, אליהו בר׳ יוסף מאיר

אפסאף, מ. מורה.

ב

באראווסקי, סיימאן.

באראווסקי, מרס. באדאנע רבקה.

בורשצוק, אליעזר ליפמאן

בורשצוק, חיה לאה.

ביאליסטאצקי, וואלף.

בערמאן, יצחק בר׳ מאיר נטע.

בערמאן, מרס. שרה.

בראזאווסקי, ד. י. מורה.

ג

גאלדבערג, וואלף.

גאלדמאן, אייב.

גארבער, חיים בר׳ ירמיה.

גארדאן, דר. ב. ל.

גארדאן, הילד כרש הרצל בן הדר. בנימין

גוטמאן, ב.

געלבשטיין, צבי בר׳ מנחם

גראסמאן, הרב הגאון מו״ה יוסף.

גראסמאן, שלמה יעקב בן יהודה.

גראסמאן, מרס. רבקה.

ה

האררים, אברהם בן שמואל נפתלי האפמאן, א. ל. מורה.

ו

וואלדמאן, פסח יעקב.

וואלדמאן, מרס. רייטשעל.

וויניק, סיימאן.

ז

זאלאטיסט, א. ש״ץ ומוהל

ט

טאמאק, משה בר׳ יעקב.

טיטמאן, אברהם.

טיטמאן, מרדכי בן אברהם

י

יודילסאן, אברהם גרשון.

יודילסאן, מרס. שפרה.

ל

ליוויי, אברהם בר׳ שלום.

לייבאוויטץ, אברהם.

לעווינטהאל, הרב הגאון מו״ה דוב אריה.

לעווין מיכל.

לשם, מרדכי בר׳ שלום שכנא.

מ

מאגיל, מאיר מרדכי בן יהודה.

מאגיל, מרס. רויזי

מאגיל, מנחם מענדיל בן יהודה.

מאגיל, מרס. קראשעלאה

מאיראוויץ, אריה משה.

מאקראנסקי, סיימאן.

מערעף, יאזעף, שפראכען־לעהרער.

נ

נידערמאן, יוסף בר׳ שלמה

ע

עהרליך, יאזעף.

עפשטיין, אשר בר׳ נחמן שאול.

עפשטיין, מרס. נחמה.

פ

פיין, יהודה ליב מורה.

פינקעלשטיין, זאב שו״ב.

פראפ, יצחק ליב.

פראפ, מרס. חיה לאה.

פראשצאנסקי, גרשון.

פריעדמאן, יקותיאל דוב

פריעדמאן, מרס. מערע.

פריעדמאן, מאיר נטע בר׳ דוד צבי.

פריימאן, מאיר.

פריימאן, מרס. נעכע מרים

צ

צימערמאן, יצחק זעליג.

ק

קאהען, אריה ליב שו״ב.

קארבמאן, מרדכי.

קאהען, מאקס ב.

קלעבאנסקי, וואלף.

קלעבאנסקי, מרס. חיה דאברע.

קראווצאוו, משה.

ר

ראבינאוויטץ, אבא שו״ב.

ראבינאוויטץ, מרס. חוה.

ראבינאוויץ, א. ד. שו״ב.

ראבינאוויטץ, דוד יוסף.

ראבינאוויץ, ישעיה שו״ב.

ראבינאוויץ, פרץ.

רודערמאן, יצחק יעקב בן שרגא פייבוש.

רעזניק, משה בר׳ מרדכי צבי.

ש

שאטינסקי, אברהם דוב.

שאטינסקי, מרס. מיני.

שווארץ, יעקב בר׳ שלמה

שטרויס אברהם בר׳ אליהו

שעפטעלזאהן, ש. מורה.

נֶעמֶען פון סוּפּסקְרַייבֶערס (אַבָּאנֶענטֶען) לְזִכָּרוֹן עוֹלָם.

דֶענוֶוער, קָאלָא.

אברהּ. מאריס.
איידעלמאן, פיליפּ.
אראנאוויץ, מאיר אלי׳ מורה שפת עבר
באסקין, הרב שמואל שו״ב.
בלומענטהאל, ל.
בערנשטיין, סעם.
גאלדבערג, יצחק.
גאלדהעמער, דזשאזעף
גאלדפארב, שלום.
גודשטיין, אייברעהעם
גראסמאן, פ.
חברת דורשי ציון.
הירש, מאיר.
הערמאן, עקיבא ,שו׳ב
וואלף, סאל
וואלפסאן, אייב.
וואנדעל, ל.
ווייזער, א.
וויים, סאל.
וועלטמאן, אינגאן.
זאטולאוו, שלמה.
זיסקינד, יעקב.
זיסקינד, שניאור.
זעמיל, מאניש.
טאבאיאס, מערי.
טאנזנגוים, יואב
טשיוויק, משה ישעיהו
טראיאנסקי, ניטעל.
טראיאנסקי, מ.
ליוואי, מ. מורה ש״ע.
ליטראט, שלמה, מורה ש״ע.
לעוויט יהישע, מוש״ע
מארקאוויץ, מאקס.
מארקאוויטש, שלמה צבי.
מארקוס, מאריס.
מ׳לער, דזשיי.
סאבאטה, גבריאל
זאלקינד
סאבעל, אליהו
סאבעל, בען
סאלאמאן, יצחק.
סאלאמאן, חיים.
סאלאמאן, מ.
סאלאמאן, ס.
סאנדער, אברהם זלמן.
סטאפּאק, סערע.
עלקאן, ליאן, מורה שפת עבר.
פיין, ה. מורה ש״ע
פינקעלשטיין, בונים
פישמאן, אברהם.
פעלדמאן, גדליהו
פעלדמאן, מאקס.
פראימאוויץ, ס.
פראנק. לואיס.
קאהן, איטעל.
קאהען, בערטשיק.
קאהען, דזשוי.
קאהן, נייטהען.
קארש, דייוו.
קוויאטקאווסקי, פישעל
קוק, צבי.
קיציס, יעקב.
ראבינאוויץ, יצחק.
ראזענבוים, מאריס.
רייכמאן, צבי.
רענזין, מאריס.
שאפּירא, לואיס.
שאפּירא, מ.

סט. דזשָׁזֶף, מא.

אייזען, נחום.
איינבינדער, אברהם דוד
באראווסקי, חיים דוד.
בארענשטיין, הירש ליב
ביקאנס. זלמן בער
בירמאן, מ. ב.
בערנער, משה.
בראמזאהן, שלמה.
גאלדבערג, בנימין
גאלדבערג, בנימין יצחק.
גאלדשטיין, דניאל.
געלער, יהודה ליב.
געלער, יוסף
געלער, משה
דאלגינאוו, מאיר
אייזיק
דראהער, מתתיהו
ווילנער, דוב בער.
טוטיל, דוב
לאדיניאהן, צבי.
ליבערמאן, מרדכי.
ליבערמאן, נחום יצחק
ליבערמאן, שלמה
לעווין, אהרן
מארקס, זאנוויל
מישעווסקי, משה יצחק
סאפערשטיין, חיים יצחק
סטאון, זאב וואלף
ספּרינג, שמואל דוב.
פאקס, אהרן
פאָ:על, מרדכי אריה
פיימאן, שלמה זלמן
פישמאן, הערש.
ראזיטצקי, יעקב
ראזען, אייזיק
ראזען, מענדיל
ראזענטהאל, חיים
ראזענטהאל, יוכף
ראזענטהאל, יעקב
ראזענטהאל, ליב
ראזענטהאל, נחום
ראטהבוים, דוב בער
ריטש, משה
ריטש, רפאל
שער, דוב
שער, שרה

אַנְדֶערֶע שְׁטֶעדְט.

רוסקין, הענאך.
סידאליא, מא
טריינין, שמואל,
קענזאס סיטי, מא

לִינְקָאלְן, נֶעב.

גארדאן, שו״ב.
גרינשטיין, סערע.
דארבין, פּ.
האמבירנער, מעקס.
ליוואי, ש״ב.
מאזער, חנה.
פּאלסקי, ל.
שאסטאק, לואיס,
שאסטאק, ס. ל.
שאסטאק, סעם.

וואוּדבַיין, נ. דְז.

אייזענבערג, יעקב
אבינדור
באיארד, מרדכי ליב
בענצענאוויטץ, זאב וואלף
בענצענאוויטץ, שמואל צבי
גלאזער, אברהם
גרינשטיין, שמחה
דאנענהירש, יהודה ליב
וויים, יונה
זיכאוויטץ, יחיאל
זילבערמאן, דוב בער
לעווין, נח מרדכי
ראזענפעלד, אברהם
ראבינאוויטץ יהודה מרדכי

דִי גְרֶעסְטֶע טְהֵיל נֶעמֶען פון וואוּדבַיין גֶעפִינְט זִיך וַוייטֶער

וִוילְמִינְגְטָן, דֶעל.

ליכטענבוים. ישראל.
מילער, יצחק
פּריים, שמחה ראובן
ראזענבלאטט, אליעזר

בִּינְגְהַאמְטָן, נ. י.

ב נענסאהן, יצחק יעקב
גאלדשטיין, יחזקאל
גלאסס, שמואל
גרינבלאט, דוד
דעניסאן, נתן
וויים, יצחק
לעווין, זרח
מינץ, לאיער ה.
קאהן, יישראל
קאהן, אברהם יצחק
קאהן, שמואל ברוך
קאהן, דוב בער
קליינמאן, ה. מורה
ומנהל התת״ת בני ישראל
ראבינאוויץ, בנימין יצחק
שאפּירא, מאיר יעקב

נָאוֶרִיסְטָאוּן, פּא.

דייוויס, שלמה דוד
הורוויץ יצחק

בֶּעטְלְהֵיים, פּא.

מילער, י.
רעז, ק. רעוו.

נעמען פון סובסקרייבערס (אבאנענטען) לזכרון עולם.

סקראנטאן, פא.

אלפערט, מנחם
מענדעל.
בוররאס, יוסף
בוראש, מ״ר
בלום, מאקס
בראנדוויין, יעקב
נודמאן, מ. ל.
גלוי, וואולף
האבאן, בישאפ
(קריסט)
הארווי, ישעיה
האלפערט, דר. הענרי
ווייסבערגער, אפרים
ווילענסקי, צבי הירש,
מורה
טרוקקער, ס.
לאססין, א. מורה
הראשי ומנהל התלמוד
תורה
ליוואי, ב. צ, מרס.
ליפמאן, אהרן
מאנסקי, משה חיים
מאנסקי, יעקב יצחק
סאלאמאן, מרדכי זלמן
סיידמאן, וואולף
עבין, נ. ה., רבי
ענגעל, שלמה ברוך.
פינסעלשטיין. איזידאר
פראגין, מרדכי
קאהען, א. ב.
קאהען, שרגא פייוויל
קאהען, לוואס
קאפלאן, מאררים
ראזענבערג, חיים ליב
ראקקער, קלמן
ריסקין, נתן דוב
שיללער, אברהם ל.
שיפמאן, נה.
שיף, א.
שפעט, צבי הירש

ווילקסברע, פא.

אמריור, מרדכי
אפענהיימער, דובער
בלום, יהודה ליב
גאלדמאן
האפענשטיין, ישעיהו
מאיר
הירשאוויץ, משה
ישעיהו, מורה
העללער, שלמה חיים
ווארניק, ע. ה.
(קריסט סאבבאטעער,
שומר שבת)
זאלצמאן, רבי דר.
טישלער, חיים יוסף
יוראן, ישראל בר׳ אהרן
לאנדאו, שמואל
ליוואי, יצחק.
מורזין, משה
נאני, יוסף
סאבעל, ר׳ שמואל שו״ב
עסקאוויטץ, חיים
פאפקי, יעקב
פאפקי, שמואל שלום
פינקעלשטיין, אברהם.
צוויק, סיימאן
קאהען, יעקב
קויפמאן, אלבערט, דר.
ריווקין, אברהם
ריקקעטט, אנ״ב, עסק.,
לאיער (קריסט)
שיף, יעקב, שו״ב.
שלאם, חנן ל״ב.
שעפאוויץ, יוסף
שפיטצע״, יעקב יוסף,
מעלענטאון

הייזילטאן, פא.

אויערבאך, יהודה ליב.
בלומענפעלד, חיים
יצחק.
בערלינסקי, יעקב נחום.
בערל נסקי, מרדכי זלמן
גאלדשטיין, היימאן.
גאלדשטיין, מאיר.
דייטש, אהרן.
מארקוס, דייוויד
נארוו, יעקב.
פרומקין, אברהם.
קופערשטיין, משה ניסן.
קליין, יעקב.
ראזען, נרשון.
ראקאוו משולם, מורה
שפת עבר.
שמוליאן, יצחק.
שמערין, שלמה.
א קריסט (אהן א
נאמען).

פאטסוויל, פא.

געלארט, יעקב
גרין, יעקב
דועאל, הלל
דירעקטאר, רבי צבי
הירש
חיניץ, יצחק
ליליענטהאל, מענדיל
סיימאן, יעקב
ספיקער, מאריס ה.
עבער, צבי אריה
פראם, מרס.
להזכרת נשמת בנה
דובער בן פלט ע״ה
ראזענצווייג, אברהם
שלמה.
רובינסקי, ישראל

אלענטאון, פא.

אייזיק, מענרעל
בערגסמאן, ב.
נעטץ, פילפ
הארריס, שמעון
העסס, מאיר
ווייסמאן, אייזיק
זילבערשטיין, משה
זוסמאן, זיסקינד
חאנאך, מיסס לאה
טווערסקי, יהושע
חאצקעל
מאפסאוויטש, שמואל
מארקאוויטש, מרס.
מארקאוויטש, משה
יצחק
מארקוס, ליב
סינגאל, משה
סענדראוויטש, מתתיהו
פערלמאן, ה.
ראפאפארט, משה
ראובן
שאפראנסקי, הירש
שווארץ, יעקב

פרילאנד, פא.

וויטמאן, שלמה
לעווין, משה
ערמאנדס, פראפ.
(א קריסט)

פלימוטה, פא.

גלוי, ישראל
יאזעפף, מרדכי
פלעססעט, מאקס.
פלעססעט, מרס.
פריינקעל, יעקב
ציממעט, יוסף

עדווארדסוויל, פא.

הימעלשטויב, ישראל
קארן, בארני
ראום, מ״ר
ראזענהיים, יצחק
שימקאוויץ, שמשן

פיטסטאון, פא.

אפפענהיימער, הארי
באראוו, ישראל
סומבערג, זרח

קארבאנדייל, פא

אייזענשטאדט, יעקב,
שו״ב
סאהם, אב.
Hon. City Mayor.
קאהען, ראובן
שטא ן, חיים ראובן
שטאון, יונה

איסטאון, פא.

כהן, ישראל
ווייסבערג, ה.

טרענטאן, נ. דז.

הרב הגאון ר' פנחס טורמאן
לעווין און ראזענבלאט.
ס. פרידמאן,
מאיר יצחק גאלינסקי.
חיים בר' דוב מאשאוויץ.
שלמה זלמן טשאן.
ראובן בהרב ר' מרדכי צפנת
לואיס פישבערג.
הענרי ווירטהשאפטער.
ס. אורקין.
איזראעל קאהען.
ה. הייוועסאן.
ס. ראזענבערג.
רעוו. מנחם מענדיל גארדאן.
יוסף בר' דוב בער לעווין.
רעוו. שמעון דוב זילבערמאן
אלכסנדר בודסאן.
חיים דוב באש.
מאקס ליטט.
דוד בר' יעקב ארונים.
אהרן בר' אברהם פארער.
לואיס פרידמאן.
היימאן סילווערשטיין.
יוסף בר' אברהם ספעקטאר.
סעם לעווין.
צבי בר' דוב לעווין
איזידאר לעווין
לואיס גאלדבערג.
דוד בר' משה יאפלאן
ס. קאפלאן
משה יהודה ליב בר' אשר לעוו
אליהו בר' משה עלמפאן
יעקב בר' יהידה בלוינרונד
היימאן לעווינטהאל
קאפיל בר' משה נעראווסקי
אברהם צבי הארריס
משה אהרן בר' פינחס אלכסנדר
יהודה ליב רעדנער
האשה שיינע שרה בת ר'
ישראל לעווין
ישראל בר' אברהם וואנגער
אלטער בר' אפרים קורץ
מאנוס בר' ישראל קאפלאן
יוסף בר' דוד מאווטשאוויץ
עזריאל בר' פינחס אלכסנדר

וואודביין, נ. דז.

דזשייקאב פעלדמאן.
ראובן ריינער.
הארי קאלינער.
מאיר הארנשטיין.
יאזעף גו־מאן.
אייזיק קעסטען.
יאזעף ראבינאוויץ.
מר. טעפער.
ה. ראזענפעלד.
דזשייקאב קליינמאן.
ליב סיגעל.
בעריל גאלדינגער
פרץ קאהען
יעקב ראזענבוים.
יאזעף קאפלאן.
מאקס יאנאווסקי.
מ. ליפמאן.
חיים נאפאדינסקי.
ל. גליקמאן.
אברהם באס.
יאזעף מענדעלזאהן.
אברהם נחום הורוויץ.
לואיס גאלדשטיין.
פיליפ גודמאן.
דזשייקאב שאפירא.
נייטאן ווייסבערג.
דוד גארדאניק.
י. גערוסקי.
הארי ראזענשטיין.
פ. רייפמאן.
סאלאמאן דימענטשטיין.
מאקס גאלדבערג
סעם אלטמאן.
בארנעט נאפאדינסקי.
מאקס פאטאשניק.
דזוי אייזענבערג.
מאיר סיטראן,
ב. א. פאליטץ

טשעסטער, פא.

א. סטיין,
אפרים סאוויטצקי
מ. בערר
שלמה פרידקין שו"ב
ק. גורמאן,
אהרן בער.
פרייק טאלין.

ראזענהיין, נ. דז.

היימאן סקריבנער.
יהודה אליעזר פיין.
נחום מאנוס בר' יצחק ליוויי
ה. טאקער.
דזשיי ה. דזשאזעף.
דר. נתנאל גרינוואוד.
ס. יודעלאוויץ.
הירש ווינעצקי.
שאול לואיס.
יאזעף ווייגשטיין.
וואלף מעלאווסקי.
איזראעל גאלדשטיין.
סעמיועל לעווענטאן.
מנשה סקריבנער.
ק. קאסקי.
ס. סטאטער.
אברהם גאלדשטיין.
מאזעס סערבאקאוו.
אהרן ראדעטסקי.

ניו הייוועז, קאנ.

א. גלוסקין
ה. רעזינקאף
מ. קלינגרמאן.
ה. אלדערמאן.
ישראל הערשמאן.
חיים גרשון קונעל
טשאפ. העלפאנד
יעקב גודמאן
מרדכי בר' יעקב צבי
גינגאלד
א. אלפערט.
ס. טש. בערמאן.
ד. פאלאנסקי
מ. קאטאן
ה. קאסדען
אייזיק יעקב בר' שמואל
מניד.
מרדכי אבא אלדערמאן

נעמען פון סובסקרייבער (אבאנענטען) לזכרון עולם.

סט. לואים מא.

וו. ה. וואלפנאנג.
א. יאוויטץ.
מ. בענדשעמאן.
נ. פעלדמאן.
קאפעל בר׳ דוב קארנבלום.
לואים עדעלמאן
מאיר באָרטניק
סיימאן נאלדמאן, 6 עקז.
פ. סימאן, עדיוקיישענאל עלייענס
אפרים קאהען
אלחנן לעווינטהל
רעוו. ישראל פליישמאן
אליעזר בר׳ אליהו סטילמאן
משה סאפראן
גדליהו גרייבער
אליהו שאפקין, שו״ב
ישעיהו גרין
ברוך קראנצענבערג
משה יצחק ליבערט
פ. קאהען
אבא גרינבלאט, מורה שפת עבר
זעליג ברוידע
בן ציון בהר׳ נ זאב נאלדמאן שו״ב
אליהו ליב פישער שו״ב
דזשייקאב שלייען
ישראל ליב לעווענטהאל
דוב רעזיק
חיים זיסקינד
משה זאב מרנליית, מורה ש״ע
משה מאנטיפיארע ת״ת
30 עקזעמפלארען.
יוסף פישמאן
דר. חיים בר׳ טוביה ברוק
אליהו הירש פליישמאן
אביגדור ליפלאנסקי
יוסף ראמאנסקי
שנאור פינגער
יודעל ראשקעס
ברוך מאסלאניקאוו
פראפ. צבי מאלעוואנטשיק
אשר דוד בלאך, לעהרער מ״מ ת״ת
ברוך מייערסאן
שמואל צבי פריעדמאן
מ. כהן
יעקב הירש פאקס שו״ב
משה דיין
יעקב גודמאן
בני אמונה סאנדיי־סקול, 6 עקזעמפלארען.
יודעל קארנבלום
מנשה פרענער, טורה ש״ע
הערני סענטוריע
ישראל קוועשקין
אברהם דור וועבער
צבי ברמ״ו פאנעל
שלמה דושקעס, לעהרער מ״מ ת״ת
סלאווע סינעל
גנעסיע שמוקלער
ליזי איזראעליט
איידע וואולפסאן
משה ריטש
אברהם כהן
אברהם חיים ראזענבערג
אייזיק קארנאווסקי
בען העמפעל
ישראל דוד גאלדבערג
משה האלענדער
מרדכי ראטמאן
שמעיהו גאלדמאן
הענרי פישלאוויץ
דר. מ. גאלאנד
שמחה שלייען
מאיר הערץ גאלדבערג
שמואל קאהען
אריה ליב לייבסאן שו״ב
ראובן פרענער
משה ליבק רוואוענט
משה נטע אקסענהענדלער
יהודה ליפמאן
יוסף מרדכי ליפמאן
שמואל ליב ליבערט
שלמה גודמאן
אליהו פארטמאן
לואים ברענער
ה. עלבערט
מאיר שפירא שו״ב
י. ראבינס, פרינסיפאל מ״מ ת״ת.
ראובן הארוויץ
מ. שאפירא. פרינסיפאל תפארת ציון ת״ת.

קינדער אבאנענטען

אין סט. לואים.

נייטהען בלאק
אברהם יצחק ליפלאנסקי
מאררים קארנאווכקי
מאיר פריעדמאן
שמואל דוד פריעדמאן
קאלמאן פריעדמאן
ש. זערמאן
דוד פליישער
מרדכי גאלדמאן
י. שניידער
דוד קארנבלום
וו. וואלפסאן.
מ. עסמאן
מ. זארעצקי
י. בירמאן
י. לעוויט
י. קאנטער
ח. שערמאן
ל. י. שאפירא
יהודה פריעדמאן
מ. סאפראן
מ. גאלדבערג
י. בלום
ה. מאליוויאנקי
ס. ווייט
י. פישביין
נ. רידקער
יעקב לעווענטהאל
יצחק גאלדפאן
יהודה כהן
חיים קיטייניק
חיים גוטענבערג
יהודה לעווענטהאל
אברהם פריעדמאן
יוסף פריעדמאן
דוד ווייס
ל. גאלדבערג
ווילי גראסמאן, פיאריא, איל.

נאָרמאַ, נ. דז.

דזשיי חזן.
זאב וואלף נעלסאן.
יצחק קראסנאשטיין.

נעמען פון סובסקרייבער (אבאנענטען) לזכרון עולם.

רעדינג, פא.

א

אבראמאוויץ אייב
אבראמאוויץ מאררים
אבראמסאן שמשון
אהרנזאן, כתריאל
אייזיקאוויץ, אייזיק
אייזיקאוויץ חיה ברייגע
אייזיקאוויץ, פרץ
איינהארן יעקב
אלפער בעריל
אסטראוו, מיסס. סיליע
אניקאלסקי צבי
אשער יהודה

ב

בארר בנימין
בירנער לואיס
בלומבערג אברהם
Bernheimer, Emil
בראדשטיין חנניה
בראון הארי
בראון מאקס
בראווערמאן, יצחק פנחס

ג

גאלדבערג בנימין
גאלדבערג נייטהאן
גאלדשטיין נחמן יוסף
גארטמאן, דר. דענטיסט
גודמאן דזשוי
גודמאן ישראל
גלאזער אברהם
גלאזער חכיה
גראסבערג נחום אברהם
גרינבערג מאיר

ד

דאניעל שמחה
דאניעל אבא
דווארזעץ, הרב יהודה ליב בהרב ר' אריה

ה

הורוויץ, צדוק
הורוויץ משה תנחום
הירשמאן, צבי

ו

וואוד בעריל
וואכטער אפרים
וואכטער מייליאך
וואלסאן אברהם זאב
וואלף, יצחק
וואסערצווייג, חנוך הכהן
וואסערצווייג, מיסס. שרה
ווייגבערג, מרס. מרים
ווייצמאן דוד צבי
ווערנער, אלכסנדר

ז

זייבעל, הארי
זייבעל, העלמה חנה
זייבעל, העלם בנימין דוד
זייבעל, יוסף
זילבערמאן, מאיר
זיגנער אהרן
זיגנער דוד
זיגנער נתן

ט

טשערנאווסקי, אברהם

י

יאפו אלחנן, הארריסבורג, פא.
יאפו, יהודה
יאפו פריינק
יאפו מיסס שרה קיילע הארריסבורג, פא.
יודעלעוויץ סעם

ל

לוריא אברהם אבא
לוריא אליהו
לוריא מאקס
לוריא הילד צבי דוב בר' אליהו
ליוויי, דזשייק
ליפמאן זוסמאן
ליפמאן מרס. לאה
ליפשיץ נח. מורה שפת עבר
לעווין בצלאל
לעווין, חיה
לעווין, ליב
לעווין היענע רחל
לעווין יהודה אליעזר הלוי
לעווין, ראובן

מ

מאדיל דזשייקאב
מאיער מרס. איטע רייזעל
מאיער ליווייא
מאריק משה
מינקער, האשה הענע רבקה
מיללער, יוסף
מיללער מייק, סונבורי, פא.
מיללער ה' שרה לאה
מענדעלסאן סעם
מענדעלסאן, בנימין

נ

נאך אהרן
נאך ליווייא

ס

Sondheim, Leo J.
סיימאן לואיס
סילמאן ישראל
סקייסט, מנחם מענדעל
סקייסט, טויבע דינה

ע

עקיאשעוויץ חנה

פ

פארין יהודה
פאנעל מרס. רויזע
פידלער מרדכי אייזיק
פיין בערנארד
פיקאן, אהרן
פישער, הארי
פישקינד, מאקס
פער, סעם
פריד האשה רחל
פריינק אליהו, ניופארט, פא.

ק

קאדיש, ישראל
קאדיש, העלם יצחק אלחנן
קאהן סאלאמאן
קאהן פהיליפ
קאזלאווסקי דוב, עמראד, פא.
קאזלאווסקי יעקב יהודה
קאטצען, בתיה בת ר' אליהו
קאטצען, שלמה יהושע
קאטצען שמואל
קאפלאן, רעוו. אליהו ש"ין ושו"ב
קאפלאן, יעקב
קושעלעוויץ אבא יצחק
קלאוסין מרס. לזכר נשמת בעלה ר' אריה דוב בר' אליהו ע"ה
קליבאנסקי בארנעט
קליבאנסקי ירמיהו
קליבאנסקי, ראובן
קנאובלאוך טוביה

נעמען פון סובסקרייבער (אבאנענטען) לזכרון עולם.

פאטערסאן נ. דז.

פ. בלומשטיין
משה בר׳ יואל טשארני
דוד בר׳ אהרן מאיר פרידמאן
שמואל בר׳ אברהם קאהען
ישראל בר׳ דוב סאפירשטיין
משה מרדכי וואלף
חיים משה בן ציון קיטאי
יואל בר׳ יוסף ראדעסקי
איסר בלומענטהאל
ה. רעססעל
אלעזר בר׳ חיים איזארסקי
מנשה יצחק שער
הרב הג׳ ר׳ אליהו משה לונאץ
יוסף שלום ריבקינד
אברהם יצחק פויגעלמאן שו׳ב
רעוו. זאב יעקב בארא
הלל בר׳ צבי מאיר שפירא
אלעזר בר׳ צבי הירשלאפאט
אלעזר ראזענבערג
אברהם דוד אבראש.
שמואל יוסף פענזי
אוריה בר׳ זלמן מארקוס
אברהם אליהו ראזארסקי
שיינה רבקה בר׳ ליב פריים
חיים יהודה קירלאנציק
שלמה זלמן מארקוס
איסר בר׳ יהודה ליב טשארני
יוסף בר׳ שכנא ליב לואיס

פאסייק, נ. דז.

מרדכי פאסטערניאק
יעקב פאסטערניאק
יצחק אייזיק בר׳ דוד יוראוו
מ. גאלדשטיין
ליב בר׳ ישעיה גארבער.
יואל בר׳ משה שפירא
יוסף בר׳ אליקום שטארק
שמואל בר׳ מנחם מענדיל
באָנדער
משה בר׳ זלמן יודעלעוויטץ

פערשיעדענע שטעדט.

מ. רויזין, סאוואנאה, גא.
ל. פלאקס, אשלאנד, קענט.
ה. באיארד. טשיגלסא, מאס.
ב. ס וואטערמאן, בענגער
רעוו. א. ה. זעלינזאהן, אלין
מ. באש, לואיסוויל, קענט.
ס. שאולסאן, גרענד מאראיס
רעוו. נ. מאגריל, סינסינאטי
י. קאפלאנד, טאפעקא, קענ.
מ. ב. בירמאן, סט דזשאזעף
מ. קאהען, באסטאן, מאס.
ה. נ. ווערנץ, מאנטשעסטער
א. סיימאן, מאנטשעסטער
מ. יאנאס, אוקלאנד, קאל.
דר. י. לאב, וואשינגטאן
י. ב. שירעזאהן, בעדפארד
מ. וואונדערמאן,
מינעאפאלס, מינ.
ב. קאהען, נארוויטש, קאנ.
א. אדעלסאן, נ. דזש.
דר פראק אהרן דוד בר׳
בצלאל, נוי יארק
מ. ספינגעלבלאט, ניו יארק
וואלפמאן, נוארק, נ. דזש.
רעוו. י. קאהען, פילימוטה פא
ב. גרינבערג, א. ריווערסייד-
גרינבוים, ס. אנטאניא, טעקס
רעוו רעזיטץ, ווילמינגטאן.
דזשוינס, אוקלאנד, קאל.
טשאסמאן, פארטסמוטה,
רעוו. ס. נורבין, ברענהיים,
טעקסעס.
רפאל גאלדבערג, שו׳ב
באסטאן מאסס
מ. זאקהיים, דעטראיט.
י. מוגאטה, אקספארד, גא.
זיגעסמונד, בעלליי, אהייא,
טש. שטערנזעהער.
אלאמעדא, קאל.
מ. ווינארסקי, ברוקלין.
רעוו יעקב נאוויטש, בראדאק
ס. מ. האלפערן, באפלא נ.י.
י. פונק, אטומוא, אייאווא
מאררים באש, לואיסוויל.
ס. פראטאס. סיאטעל. וואש
ווי פייקוס, בלעק ריווער
פאלס, וויס.
ס. ג. בלאך, סינסינאטי א.
ה. ראזענפעלד, ווייניפעג.
קאנאדא
מי פאליאק, ווייניפעג,
קאנאדא
ל. מאדארסקי, טאראנטא.
קאנאדא.
מאטילדא מאכליס, יאסי,
רומעניען.

בעמערקונגען.

אויף די נעמען פון די יעניגע, וועלכע. וועלען אונז שיסען געלד אויף סדורים אין דער צוקונפט, וועלען געדרוקט זיין אין די שפעטערדיגע אויפלאגען פון סדור לזכרון עולם און זיי וועלען ערהאלטען א ליסטע מיט זייערע נעמען געדרוקט, פערטיג צום איינקלעפען אין די סדורים, וואס זיי וועלען פון מיר ערהאלטען.

די יעניגע, וועלכע האבען מיר געשיקט דעם פרייז פיר׳ן סדור, און געפינען ניט זייער נאמען אין די ליסטע פון די אבאנענטען, ווערען געבעטען מיר אויפמערקזאם צו מאכען אויף דעם און שרייבען זייער ריכטיגע געגענווערטיגע אדרעססע און וואו זיי האבען געוואהנט, ווען זיי האבען מיר דאס געלד געשיקט. אויף די צייט אונגעפעהר, ווען זיי האבען דאס געלד געשיקט און איך וועל פעררייכטען דעם פעהלער אין די קומענדע אויפלאגען.

אכטונגספאלל יוסף מאגילניצקי.

מחבר ומו״ל ספרים „לבתי ספר ולעם״,

נעמען פון סובסקרייבער (אבאנענטען) לזכרון עולם.

מילער, שמואל
מתות, אייזיק

נ

נאוויק, יצחק
נוימאן, בעני
ניידעס, החתן משה
ניישטארט, הח׳ בן ציון בהרב יצחק אלחנן אינדיאנאפאליס

ס

סאבעל, אריה ליב ש״ץ
סאבעל מרדכי אברהם
סאמארמאן,
סאקאלאווסקי יהושע
סילק, לואיס
סלאווקין, מענדעל
סעקס, יצחק אייזיק
סעקרעטער, מבה׳מ סאני
סמיטה, וויליאם
סקאט ענר קאהן

ע

עבער, דאסטאר
עליאנאוו, הערי

פ

פאטין, בנימין
פאניין, אברהם
פאסבערג, סיימאן 2 עקז.
פיינענבוים, ד״ק
פיינעמאן, שיינע
פיינעמאן, בעני
פיינעמאן, שמואל
פעלדמאן, צבי
פערין, סעמיועל
פערלמאן, בן־ציון
פרידמאן, פאול פרעז 28טע פען עוו. שוהל
פרידמאן, סאפיע
פרידמאן, הערי
פרייבערג, דוד
פרייבערג, אברהם
פרענאוויין, שבתי

צ

צירילשטיין, גרשון

ק

קאהן, דוב
קאהן, מאריס
קאהן, רבקה
קאללינס, מיכאל בר׳ אברהם אבא
קאפפע, רבי דר.
קאפלאן, אליהו
קאפלאן, גורמאן
קאפלאן, הרב יוסף אריה מ׳מ
קאפלאן, וויליאם
קאצע, הרב הג׳ אליהו זאב
קדיש, צבי
קדישזאהן, מורה בת׳ת
קופער שמואל
קויפמאן אליעזר
קליין, ביינקער
קעלסאן,
קראנין, פריינק
קרינער, אליעזר מאיר
קרייטבערג עלים ווייס־פרעז. 28טע פען עוו. שוהל

ר

ראבינאוויין אלכסנדר זיסקינד
ראזילאווסקי דוב
ראזען, אליעזר
ראזין, משה
ראזענבערג, יחזקאל
רובינשטיין, פרעזידענט שע׳ת
רוטהענבערג, יהושע
רוטהמאן, שמחה
ריד, משה אריה

ש

שאפירא דוב מורה שפת עבר
שאפירא, דוב
שאפעל יוסף, גבאי דבה׳מ אונגארן, ברעדאק, פא.
שוהלנאלד, משה נחמן
שווארץ משה
שוהלמאן
שטיינבערג, יעקב
שיין, פרעזידענט מבה׳מ סאני
שעפער, אייזיק
שליינגער

מעהרערע נעמען קומען נאך

באלטימאר, מד.

בראווערמאן, יעקב.
גאלדבערג, מרס פעני בת ר׳ יוסף
הבחור יצחק בר׳ אברהם דוב
ליוויא, מנחם מענדעל
לעווינסאן, הרב אבא חיים
פאטלער, אברהם דוב בר׳ פסח זאב
ראבינסאן, הילד מרדכי בר׳ יצחק
שחר, דינה בת ר׳ יצחק

מעהרערע נעמען

אויף אנדער

זייטע.

מקיסבארט, פא

אונגארן, ח׳ת
איזראעליט, קלמן
ארטה, שמחה
בייטאן, אהרן
בלאטנער, י.
גאלדבערג, ה.
גרינבערג, סאלאמאן
וויים מ.
יודקאוויין, לואי
ליוואי, נייטהען
סאנענשטיין, דר.
סאנענשטיין. י.
פינקעלמאהן, משה
ראוהד, שמואל
רעזניק, יצחק

לאס־אנדזעלעס, קאליפארניא

אויערבאך, ראזי
בליינק, דינה
בליינק, הערמאן
הארוויין, היימאן
הארוויין, סעם
וויינער, פרידעל
וויים, לואיס
ווילענסקי, ירמיהו
ווערנער, סעם
פאקס, פיליפ
פעררי לואיס
ראזענבערג, אהרן
שאפירא אברהם יונה

מעהרערע נעמען

קומען נאך

פיטסבורג, פא.

א

אדלער, אריה ליב
איזראעל, אפרים
אלפפער, יעקב צבי שו׳ב
אלפפערן, דוד
אמדורסקי, חיים אריה
אפעלשטיין ב.
אשינסקי, הרב הגאון אהרן מרדכי הלוי

ב

באזעל, יעקב ש׳ץ שו׳ב ומוהל, ברעדאק, פא.
בארמאן, שלמה מסקרענטאן
באקסענבוים, חיים
בורענשטיין, מרדכי
בירמאן, זלמן
בלום, הילל
בלום, אליהו ש׳ץ דאוננארן
בראון משה יצחק
ברוין, מרדכי
ברוידע מורה שפת עבר
ברוידע משה מורה שפת עבר
ברימאן, גרשון בר׳ אריה

ג

גאלדבערג, יוסף אליהו
גאלדבערג אריה ליב
גאלדשטיין אייזיק
גאלדשטיין, ה׳ח אליעזר
גאלדשטיין, דוד חנוך
גאלדשטיין, נחמן
גאלדשטיין, נתן
גאלדמאן, אליהו מנחם
גארדאן, הח׳ בעני
גאלאנדע, שמואל יוכף מורה בת׳ת
גאלאנטא, אבא
גודין, נחום פסח
גורין, הרב הג׳
גינצבורג, ש׳ץ ושו׳ב
גלאז, אריה ליב
געלמאן, סעם
גראדינסקי, אליקום
גרינבערג, אברהם מורה דת׳ת אונגארן

ד

דאלינסקי יעקב שמואל סעק. משע׳ת

ה

הירשאוויין בהמ׳ח מנ׳י
חענקין, ש. מורה ש׳ע
הערים, שלמה
העריסאהן, יצחק

ו

וואלף בענעט
וואלף, יצחק ליטמאן
וואלף, פ.
וואלק, דזשארדזש
וויגאנסקי, משולם
ווידאם, ש׳ץ ושו׳ב ומוהל, האמסטעד
וויס, בערנאט
ווייסבערג, יהושע יחזקאל בר׳ יעקב גרשון מסובאוואליע
וויסאקי, יהודא
ווינער, ראובן

ז

זאבלודאווסקי, ל.
זאבלודאווסקי, שלמה יוסף
זיוויץ, הרב הגאון ר׳ משה שמעון
זילבערמאן, תנחום
זילבערבערג, הערי

ח

ח׳ת אנשי סאני 2 עקז.

ט

טאלאצקי מורה בת׳ת
טשערנאוו, מורה בת׳ת האמסטעד

כ

כהן דוד אריה

ל

לובעצקי, אריה זאב
ליוואי זאב
ליוואי, אברהם יהודא
ליוושין, אלחנן
ליטמאן יעקב זאב
לייטאהן, חיים יצחק
ליינג הערים
ליכטער, יוסף צבי שו׳ב
ליסאווסקי, חיים הלל
ליפמאן, ליפא
לעווין, רב ש׳ץ מוהל ושו׳ב מקיספורט, פא.
לעוויטאש, יעטטע מניו יארק
לעווין, אהרן שו׳ב
לעווין, דוב
לעווין לואי, ביינקער
לעווין, פייוויל שמעון
לעווין שמעון צבי הלוי
לעווקאווכקי, ישראל

מ

מאנאוויץ, רעוו. ש׳ץ ומוהל דבהמ׳ד הגדול
מיללער, בע:עט
מילער, יהודה ליב

נעמען פון סופּסקרייבער (אַבאָנענטען) לזכרון עולם.

שיקאַגאָ, אילל.

א

אדעלמאן, אברהם, לינטאָן, אינד.

אדעלמאן אליהו

אדעלמאן, דזשא. מנארעווקא

אדעלמען, חיים גרשון

אדעלמאן, יעקב, לינטאָן, אינד.

אדעלמאן, משולם

אדעלמאן, הה׳ מענדיל

אדעלמאן, מערע

אדעלמאן, עלקע

אדעלמאן, פריידע לאה

אדעלמאן רעשיל

אדעלמאן, שייקע

אטאווסקי, פּיליפּ

אייזיקס, לואי

אייזען, גבריאל שמש ב׳ה גאליציען

איישעל, דזשייק

אלטבאָף, לעאָן

אלישאנסקי, אלטע

אלישאנסקי, שלמה

אסטראָווסקי, אברהם

אסטרינער, זעלינ מורה ש׳ע בת׳ת וו.

אפּעלבוים, זלמן ראובן

אקסעלראָוד, ל.

ב

באבינסקי יצחק

באגאן, אליהו

באגאן, אסנה

באגאן, גדליהו

באגאן, מענדעל

באָף, בנימין, לינטאהן, אינד.

באסס, צבי דוד ש׳ץ דבה׳מ הנ׳

בורזינסקי, רב וד׳ דבני משה

בלאָף, משה בר׳ הלל

בלומפעלד, אברהם

בלייער, אברהם שלמה פּרעז. גאליציען שוהל

בערמאן יהודה

בראמסאהן יוסף

ברוידע, יחזקאל הלוי, ש׳ץ אהבת אחים

ג

גאלד, יוסף בר׳ משה אליהו

גאלדין, יעקב

גאלדריך, קלמן מש׳ע

גאלדזאנד, יוסף יהושע

גאלדשטיין, אינא בת יחזקאל

גאלדשטיין, החתן יעקב משה בר׳ מרדכי דוב

גאלדשטיין, חיים אריה

גאלדשטיין, ליפּא

גאלופּציק, וואלף

גליק, יצחק אייזיק

גוטמאן, גרשון

גינצבורג, ל.

גראסמאן, לואי לואיסוויל, קענטאקי

ד

דארף, אהרן

דזייקאבס, רעוא. ל.

דושייקאבסאָהן, משה יעקב

דיימאנד, משה

ה

האפפמאן סעם

Hatowski, Benjamin

הערמאן נייטין

ו

וואלדמאן מרדכי מש׳ע

Wolfson, Abe

וואלפסאהן, דבירה

וואלפסאהן, דזיקאב

וואלפסאן, ישראל

וואלפסאהן סיימאן

וואלפסאהן, עני

וואלפסאן שמואל אליהו

וואלפּע, רבי סנדר

וואלפּע, מש׳ע

Wolk, L.

ז

זעלינמאן, מורה בת׳ת נ. וו.

זשיפניק נעציל

ט

טידער, משה זעליג

י

יאנאווסקי מאריס

כ

כ׳ץ זכריה בן אליעזר משה

ל

לאזאראוויטש בן ציון

לאנדע, חיים ליב

ליבלינג, אידישע פּרעססע

לייבמאן, יעקב

ליס, ברוך

לעווין, ברוך מנארעווקא

לעווין, ישראל

לעווין, מאקס

לעווינטאהן, אברהם

לעווינטאהן, ה.

לעפּאווסקי, רב ודרשן דבני יצחק

לערפעלד, יש׳אל

מ

מאנאוויטש, יוסף

MARSCHAK, J.

נ

נאחומסאהן, חיים, מורה בת׳ת וו.

ניישטעטער, יעקב

ס

סאלאוויציק, ש׳ץ ומוהל דבמ׳

סאקאווסקי, יצחק פּרעזידענט דבמ׳

סטאן, אברהם אריה

סינין, אברהם יהושע

סינין, מאריס

סיימאן, שרה

ע

עדעלשטיין, שמואל

עמור, שמואל מש׳ע

פ

פּאוולאנסקי, חיים

פּאלאסקי, יוכף שמש דבני משה

פּאלניצקי, קאפּעל

פינקעלשטיין, שמעון שו׳ב

פּלאטא, מאיר ישראל

פרידמאן, בעקי

פרידמאן, מורה בת׳ת וו.

פרימאן, שמואל ש׳ץ ומוהל

פרייליך, משה אהרן

פּרייס, שמואל

פרענד, אברהם זאב

פרענד, הענרי

צ

צוקערמאן, יעקב

צוקערמאן, מארקוס

צמחזאהן, שלום צבי ש׳ץ בה׳כ קאלוואריא

גֶעמֶען פון סוּבְּסְקְרַייבֶּער (אַבָּאגֶענטֶען) לְזִכָּרוֹן עוֹלָם.

וַואשִׁנגטאָן, ד.ס.

אגענט, מורה
אפּפענהיימער, ס.
אקסענבערג,
איגעל, ס.
באטלער, סעם
בלומענטהאל, א.
בלומענטהאל, צבי
בערנשטיין,
גאלדבערג, הענרי
גאלדמאן, אב.
גאלדמאן, מ.
גאלדמאן, רעוו.
גארדאן, ס.
גארפינקעל, ה.
גארפינקעל, מ.
ניטטעלמאכער, מ.
גרינבערג, א.
דאדעק, ה.
האפענבערג, א.
האפענבערג, בראס.
האפפענהיימער, מ.
הארמער, פּאול
הערצמארק, מ.
וואולף, ז.
ווייגבערג, וו.
ווינאקור, ב.
זאקס, מ.
זאראן, אב.
יואלסאן, רעוו.
כהן, ב.
כהן, ס.
לאזאראוו, ס.
לאזאראוו, מ.
לואיס, ד.
ליוואי א.
ליוואי, איזיק
ליוואי, ל.
ליוואי, מ.
ליעבמאן, בראס.
ליפּקין, ל.
לעווין, סיימאן
לעווענזאהן, יאזעף
מאזא, וו.
מאררים, מ.
מיללער, ה.
מינסקי, עטיל
מינקאווסקי, ד.
מענש, א.
נידעל, מ.
סמיטה, הענאך
ספּעקטאָר, גאלדע
ספּעקטאר, ד.
עהליך, ה.
פּארר, ישראל
פּארטאן, איזראעל
פעטערמאן, א. ב.
פּערסקי, ה.
ציזעווער, ב. ל.
קאפּלאן, א.
קאפּלאן, דייוויד
קארמאן, יאזעף וו.
קופּער, ז
קיבעסקי, ד. ב.
קיבעסקי, ר.
קירשטיין, ל.
קליינמאן, ס.
קריקס, ה.
ראבינס, בראס.
ראזענבלאטט, מרס. לינע
ראזענבלאטט, נייטהען
ראזענטהאל, ל.
ראפּאפּארט, ק.
שאפּירא, סעם
שווארץ, אלפרעד
שטיין, מ.
שטיין, ריימאן

יוּטִיקַא, נ. י.

בערמאן, סעם
גאטפריעד, נחום ליב
גאלדענבערג,
גליק, מרס פעני
גרינבוים, הארי
דאנאווסקי, יצחק
דזייקאבס, שמעון מורה עברית
דזייקאבסאן, מורה ומו"ס
הורוויץ, גרשון
וויקאוו, לואי
זאקס, יצחק
טומפּאווסקי, נחמיה
יאנג מען"ס היברו אססאסיאיישאן
לואיס, משה
לעהמאן, יוסף צבי שו"ב
לעווין, אבא שלמה
לעווענטהאל, אברהם יצחק
מאנינג, דזוליוס
מיטעלמאן, יוסף
סומבערג, גדליה
סטאון, סעם
סילווערמאן, טודרוס
פּאפּקין, הרב ר' צבי חיים
פינק, יוסף דוב
קאוואלסקי, זאב
קאפּלאנד, משה שלמה
ראזענבלום, סעם
שאפּירא, דוב זאב
שלאקטער, בצלאל
שלאקטער, יצחק בר' שמשון
שפּרינץ, הרב ר' שלמה

סִיראַקיוז, נ. י.

אלפּערט, מורה עברית
אקריסט
אקריסט
ברוידע, רעוו. משה יונה
בריינין, מו"ס
גרינבערג, מרס.
דייוויס, מרס. רהל
הארריס,
הודסאן, אקריסט
וועבסלער, מו"ס
מאלבעני, יעקב פּראנק
מארקוזי, מרת בתיה הענע
מייער, מרס. שיינדעל
סאלאמאן, לאיער ס. ד.
סאלאמאן, דוד
סאלאמאן, ישראל
עהרליך, משה
ענגעל, יעקב
פּישער
פּערעטץ, פּראפ.
פריעדמאן, יצחק
ראזענבערג, הרב יוסף נפתלי
ראזענבלום, מו"ס

אַנדֶערע שְׁטֶעטֶ

אנסעלבערג, י.
דעס־מאינעס, אייאווא
בורשטיין, פ. בר' יוסף
פילאדעלפיא, פּא.
בירלאנט, י.
טשארלסטאן, ס. ק.
בערז, אברהם נוטמאן
ניו בראנזוויק. נ. דז
הורוויץ, ישעיה בן יצחק הלוי פילאדעלפיא
העלדער, ע. אינדיאנאפּאליס, אינדיאנא.
חארנאס, יצחק, אלטונא, פּא.
טאפּקיס, לואיס
ווילמינגטאן, דעל.
טראוב, יהודה שו"ב דביווער־פאללס, פּא.
פונק, מ. קענזינגטאן, איל.
קאהן, ש. מ. מאלדען, מאסס.
שולטץ, י. אפּטיקל דאקטאר פילאדעלפיא
שפּירא, דארא האווערוויל, מאסס.

Blessed *art* Thou, O Lord our God, King of the universe, who hath sanctified us by His commandments and commanded us to put on Tephillin.

הַנָּחַת תְּפִלָּה שֶׁל יָד.

Благословенъ Ты, Господи, Боже нашъ, Царь вселенной, Который освятилъ насъ Своими повелѣніями и заповѣдалъ намъ возлагать Тефиллинъ.

Gelobt seist Du, Ewiger, unser Gott, König der Welt, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns verordnet hat anzulegen die Tephillin.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהָנִיחַ תְּפִלִּין:

געלויבט ביסטו, עוויגער, אונזער גאט, קעניג דער וועלט,
וועלכר האט אונז געהיליגט מיט זיינע גבאטע און געבאטן צו לייגען תפלין.

ק
קאבאק, וואלף
קאהן, אלטער
קאהן, יעקב, לינטאהן, אינד.
קאהן, יצחק
קאפלאן, אריה ליב רבי אדעסער שוחל
קאפלאן, ירחמיאל פר׳ קאנג׳ אנטיפאליא
קאפלאן, מרדכי
קאפלאן, משה הלוי, מורה ש׳ע
קארשענבלום, ליבער
קויפמאן, אברהם מאיר
קויפמאן, זכריהו
קראון, רבי בבהמד׳ הנ׳
קרויז, דוד מרדכי שמש דאונגארען
ר
ראזענסאהן זעליג
ראזען, ראובן
ראטהבארט, בעריל
רובינשטיין, בינע
רובינשטיין, מאטיל
רובינשטיין מאיר בר׳ נדליהו
רובינשטיין, מענדעל רבי אהבת אחים
רובינשטיין, קינג
רובינשטיין, שיינע
ריבקינד, מורה ש׳ע
רייזלער, מאיר
ש
שאפירא, אליעזר מש׳ע
שאפירא חייה לאה בת אפרים
שאפירא, יהודה יצחק
שטיין, הח׳ משה מרדכי
שטיין, יהודא יצחק
שיינהויז, יעקב שו׳ב
שייער, מ.
שיפמאן, נייטאן
שמואלעוויטץ, מאיר
שמחאוויץ, וואלף

מעהרערע נעמען קומען נאך

קליוולענד, א.

ב
ביידען קדיש בלאך, צירעל
ברין, יהושע העשיל שו׳ב ומוהל

ג
גודמאן, מאקס
גליקמאן, יהודה צבי

ד
דאלינסקי, פעליקס
דזשייקאבסאהן, איידע

ה
העלער, לואיס
הערוואלד, הח׳ זרובבל
הערוואלד, מאקס

ז
זיידענבערג, זיסקינד מורה ש׳ע
זיידענבערג, ענע

ח
חלפן, פישעל, מוהל

ט
טויבער, חיים

י
יא׳ש׳נאווסקי, יצחק ראובן

ל
לאזאראוויטץ, אליעזר יצחק ש׳ץ ומוהל ושו׳ב
לאנדע, יעקב מ׳ס
לעוויט, פישעל

מ
מאקאף, יעקב
מיללער, נחום
מיללער, דזוי
מעניס, רייזעל
מרגליות, רבי ד׳ק

נ
נאוויק, דבורה נאלדע

ס
סילווערמאן, נחום, ש׳וב ומוהל
סיננעל, אברהם יצחק

ע
עדעלסאהן, בנימין צבי

פ
פיינזילבער, מרדכי
פריים, חיים
פריעד, יחזקאל, ש׳ץ

ק
קאהן, ראזע
קאציל ה׳ח אברהם שלמה
קאצעל, ה׳ח שלום יוסף
קאהן, חיים מ׳ס
קליינערמאן, ענע

ר
ראטהשילד, אליהו שו׳ב
ראטהשילד, חיענע

ש
שאכאראוו, חיים אהרן
שיינגאלד, מאזעס
שעבטער, יוסף

לאס אנדזעלעס, קאליפארניא.

ו
ווילענסקי, חיה
ווערנער, ארטהור

ל
ליעבער, אייב

מ
מאנדעל, סעם ה.

ס
סטאלין, ישראל

ק
קאהען, רחל לאה
קופער, מירה ש׳ע

ש
שירעזאהן, מאקס

מעהרערע נעמען אויף א אנדער זייטע.

ניו יארק, נ. י.

א
איזראעליט, ז. ברוקלין
אלפערט, בעני בר׳ משה ליב

ג
נאלדבלאט, מ.

ד
דזשייקאבס, מ.

ה
הורוויץ, משה

י
יארמולאווסקי, ס.

ל
לאנין, ס. מורה עברית
לייבאוויטץ, זלמן בר׳ ראובן, ברוקלין

ע
עדעלשטיין, פ.

פ
פעלדשטיין, ד.
פריים, א. ברוקלין

ק
קליין, דר. הלל שפיצער. אוינען דר.

מעהרערע נעמען קומען נאך

אנדערע שטעדט

אייטצמאן, הירש יאהאנעסבורג אפריקא
באראן, רעוו. מ. טהאמאסוויל, דזארז.
בלאס, י. יאנגסטאון, אהיא.
גודווין, א. ביסבי, אריזאנא
גרינסטאי, דר. י. פיקאדעלפיא, פא.
הורוויץ, רעוו. א. עקראן, אהיא.
העלמאן, א. טאראנטא, קאנאדא
בהנה, חיים יהודה גרינפארט, נ. י.
פארטנאי, ב. כרמל, נ. דזש.
שובאוו, רעוו. מ. אלטונא. פא.
ששון, אברהם ש׳ץ ושו׳ב פיקאדעלפיא.

And it shall be for a sign upon thy hand, and for frontlets between thy eyes; for by strength of hand the Lord brought us forth out of Egypt.

תְּפִלָּה בְּכַוָּנָה.

Und so sei es zum Zeichen auf deiner Hand und zum Stirnband zwischen deinen Augen, daß mit starker Hand der Ewige uns ausgeführt aus Mizrajim.

וְהָיָה לְאוֹת עַל יָדֶכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם:

און עס זָל זַיִן פִיר אַ צֵכֶן אוֹיף דַיין הַאנְד און פִר שְׁטֶרן־בֶּנְדֶר
צְווישֶׁן דַיינֶע אוֹגֶן, דֶרמִיט אַ שְׁטַרקֶע הַנְד הָט דֶר עֶווִיגֶר אָנְז אַרוֹסגֶפִהרְט פוּן מִצְרַיִם

И да будетъ это знакомъ на рукѣ твоей и начельникомъ между глазами твоими, что рукою крѣпкою вывелъ насъ Господь изъ Египта.

Blessed *art* thou, O Lord our God, King of the universe, who hath sanctified us by his commandments, and commanded us concerning the precept of *the* Tephilin.

הַנָּחַת תְּפִלָּה שֶׁל רֹאשׁ.

Благословенъ Ты, Господи, Боже нашъ, Царь вселенной, Который освятилъ насъ Своими повелѣніями и заповѣдалъ намъ законъ о Тефилинъ

Gelobt seist Du, Ewiger unser Gott, König der Welt, der uns durch seine Gebote geheiligt und uns verordnet hat das gebot der Tephilin.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

גֶעלוֹיבְט בִּיסְטוּ, עֲוִיגֶער, אונְזֶער גָאט, קֶעניג דֶער וֶעלְט,
וֶעלְכֶר הָט אונְז גֶהֵיילִגְט מִיט זַיינֶע גֶבָאטֶע און גֶבָאטֶן וֶוגֶן דַס גֶבָאט פוּן תְּפִלִּין.

סדר השכמת הבקר.

ORDER OF RISING IN THE MORNING.

בהקיץ האדם בבקר משנתו ובעודנו על משכבו יאמר זאת:

When a man awakes in the morning from his sleep, and while yet in his bed, he shall say:—

מוֹדֶה אֲנִי
I give thanks

לְפָנֶיךָ
before thee,

מֶלֶךְ
King,

חַי
living

וְקַיָּם
and ever-existing,

שֶׁהֶחֱזַרְתָּ
that thou hast restored

בִּי
in me

נִשְׁמָתִי
my soul

בְּחֶמְלָה.
with pity.

רַבָּה
Great is

אֱמוּנָתֶךָ:
thy faithfulness.

אחרי רחצו את ידיו יבדוק הציצת של הטלית קטן ויאמר:

After washing his hands, he shall examine the fringes of the טלית קטן, and say:—

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Blessed *art* thou, *O* Lord

אֱלֹהֵינוּ
our God,

מֶלֶךְ הָעוֹלָם
King of the universe,

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
who has sanctified us

בְּמִצְוֹתָיו
by his commandments,

וְצִוָּנוּ
and has commanded us

עַל מִצְוַת צִיצִית:
concerning the commandment of *the* fringes.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
May it be thy will,

יְיָ אֱלֹהַי
O Lord my God

וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי
and God of my fathers,

שֶׁתֵּהֵא חֲשׁוּבָה
that it be counted

מִצְוַת צִיצִית
the commandment of *the* fringes

לְפָנֶיךָ
before thee,

כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ
as if I had fulfilled it

בְּכָל פְּרָטֶיהָ
with all its details,

וְדִקְדּוּקֶיהָ
and its particulars,

וְכַוָּנוֹתֶיהָ
and its meanings,

וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ.
and the 613 commandments that depend on it.

אָמֵן סֶלָה:
Amen! Selah!

ORDER OF PUTTING ON THE טַלִּית גָּדוֹל.

Before putting on the טַלִּית גָּדוֹל, examine the צִיצִת, and say the following:—

Psalm civ.

תהלים ק"ד.

1. Bless, O my soul,
א בָּרְכִי נַפְשִׁי
the Lord.
אֶת יְיָ.
O Lord my God,
יְיָ אֱלֹהַי
thou art very great,
גָּדַלְתָּ מְאֹד,
with splendor and majesty
הוֹד וְהָדָר
thou hast clothed thee.
לָבָשְׁתָּ:
2. Thou coverest thyself
ב עֹטֶה
with light
אוֹר
as *with* a garment,
כַּשַּׂלְמָה.
Thou spreadest out *the* heavens
נוֹטֶה שָׁמַיִם
like a curtain.
כַּיְרִיעָה:

I am here enwrapping
הֲרֵינִי מִתְעַטֵּף
my body
גּוּפִי

תְּנוּ הַזְמָרָה.

אֲדוֹן עוֹלָם.

Moderato.

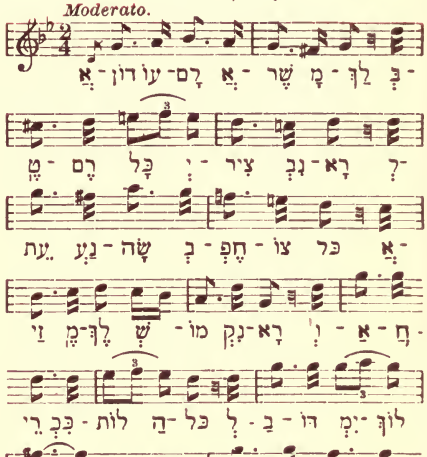

יִגְדַּל.

CANTOR.

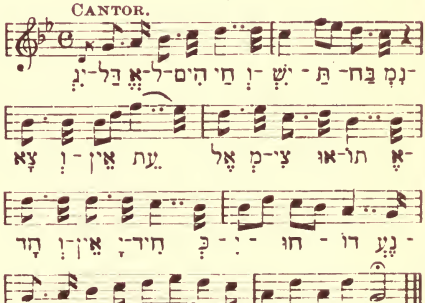

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ.

Allegretto.

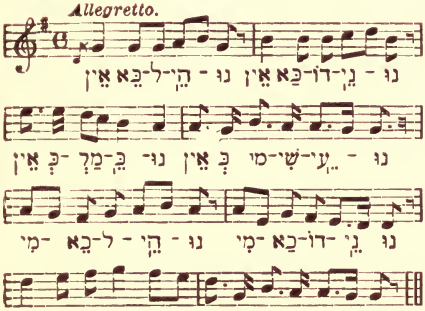

מָעוֹז צוּר יְשׁוּעָתִי.

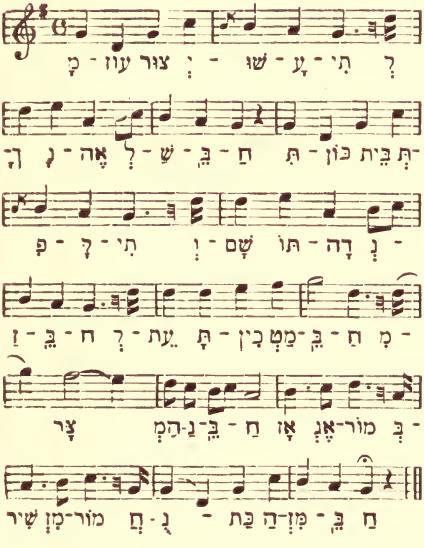

Arranged by REV. E. M. KAPLAN, Reading, Pa.

the following four sections *of the Law*:	אַרְבַּע פָּרְשִׁיּוֹת אֵלּוּ .

[3] שְׁמַע . [4] וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ . [5] קַדֵּשׁ . [6] וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ .

wherein is *declared*	שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם
his absolute unity,	יִחוּדוֹ וְאַחְדוּתוֹ
blessed be his name	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
in the world,	בָּעוֹלָם
and that we may remember	וְשֶׁנִּזְכּוֹר
the miracles and wonders	נִסִּים וְנִפְלָאוֹת
which he wrought for us	שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ
when he brought us forth	בְּהוֹצִיאֲנוּ
out of Egypt,	מִמִּצְרַיִם .
and that he hath the power	וַאֲשֶׁר לוֹ הַכֹּחַ
and the dominion	וְהַמֶּמְשָׁלָה
over the highest	בָּעֶלְיוֹנִים
and over the lowest	וּבַתַּחְתּוֹנִים
to [8]do with them	לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
according to his will.	כִּרְצוֹנוֹ .
And he commanded us	וְצִוָּנוּ
to lay *the Tephillin*	לְהַנִּיחַ
upon the hand	עַל הַיָּד
as a memorial	לְזִכָּרוֹן
of the outstretched arm,	זְרוֹעַ הַנְּטוּיָה
and that it should be	וְשֶׁהִיא
opposite the heart,	נֶגֶד הַלֵּב
thereby *indicating our duty to* subject	לְשַׁעְבֵּד בָּזֶה
the lust	תַּאֲוַת
and the designs of our heart	וּמַחְשְׁבוֹת לִבֵּנוּ

And *of* the river	וְנַחַל
of thy pleasures	עֲדָנֶיךָ
thou shalt make them drink.	תַּשְׁקֵם :
10. For with thee is	י כִּי עִמְּךָ
the fountain of life;	מְקוֹר חַיִּים
In thy light	בְּאוֹרְךָ
shall we see light.	נִרְאֶה אוֹר :
11. Continue thy lovingkindness	יא מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ
to them that know thee,	לְיֹדְעֶיךָ .
And thy righteousness	וְצִדְקָתְךָ
to the upright in heart.	לְיִשְׁרֵי לֵב :

סדר הנחת תפלין.

Order of Laying the Tephillin.

Before laying the Tephillin say this:—

[7]I intend	[1]הִנְנִי מְכַוֵּן
by laying *the* Tephillin	בְּהַנָּחַת תְּפִלִּין
to fulfil	לְקַיֵּם
the command of my Creator,	מִצְוַת בּוֹרְאִי
who hath commanded us	שֶׁצִּוָּנוּ
to lay *the* Tephillin,	לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין
as it is written	כַּכָּתוּב
in the Law:	בַּתּוֹרָה .
And thou shalt bind them	[2] וּקְשַׁרְתָּם
for a sign	לְאוֹת
upon thine hand,	עַל יָדֶךָ .
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטוֹטָפֹת
between thine eyes.	בֵּין עֵינֶיךָ :
And *in* them *are placed*	וְהֵם

1) הנוסחא הזאת באה בסדור של״ה ויש נוסחא אחרת בס׳ שערי ציון. 2) דברים ו׳. ח׳. 3) דברים ו׳, ד—ט׳. 4) שם י״א, י״ג—כ״א. 5) שמות י״ג, א—י׳. 6) שם י״א—ט״ז. 7) Or, I am here intent by the act of laying, etc. 8) Or, deal.

בַּצִּיצִת
in the fringed *robe*,

כֵּן תִּתְעַטֵּף
so shall be enwrapped

נִשְׁמָתִי
my soul

וּרְמַ״ח אֵבָרַי
and the 248 members of my body

וּשְׁסָ״ה גִידַי
and the 365 of my [2]veins

בְּאוֹר הַצִּיצִת
with the light of the fringes

הָעוֹלֶה תַרְיָ״ג .
which amount to 613. [3]

וּכְשֶׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה
And even as I cover myself

בְּטַלִּית
with a Tallith

בָּעוֹלָם הַזֶּה
in this world,

כַּךְ אֶזְכֶּה
so may I [4]be worthy

לַחֲלוּקָא דְרַבָּנָן
of a robe of the learned

וּלְטַלִּית נָאֶה
and of a beauteous Tallith

לָעוֹלָם הַבָּא
in the world to come,

בְּגַן עֵדֶן .
in the garden of Eden.

וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִת
And through the commandment of *the* fringes

תִּנָּצֵל
shall be delivered

נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי
my soul, and my spirit,

וּתְפִלָּתִי
and my prayer

מִן הַחִיצוֹנִים .
from outside *evils*;

וְהַטַּלִּית
and the Tallith

יִפְרוֹשׂ
may spread

כְּנָפָיו
its wings

עֲלֵיהֶם
over them,

וְיַצִּילֵם
and deliver them

כְּנֶשֶׁר
as an eagle

יָעִיר קִנּוֹ
that stirreth up her nest,

עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף .
that fluttereth over her young.

וּתְהֵא חֲשׁוּבָה
And may be counted

מִצְוַת צִיצִת
the commandment of *the* fringes

לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
before the most Holy, blessed be He,

כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ
as if I had fulfilled it

בְּכָל פְּרָטֶיהָ
with all its details,

וְדִקְדּוּקֶיהָ
and its particulars,

וְכַוָּנוֹתֶיהָ
and its meanings,

וְתַרְיָ״ג מִצְוֹת
and the 613 commandments

הַתְּלוּיִם בָּהּ
that depend on it.

אָמֵן סֶלָה :
Amen! Selah!

Enwrap thyself in the Tallith, and say :—

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Blessed *art* thou, O Lord,

אֱלֹהֵינוּ
our God,

מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
King of the universe,

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
who hath sanctified us

בְּמִצְוֹתָיו
by his commandments,

וְצִוָּנוּ
and hath commanded us

לְהִתְעַטֵּף [1]
to enwrap ourselves

בַּצִּיצִת :
in the [5]fringed *garment*.

Psalm xxxvi.

תהלים ל״ו

ח מַה יָּקָר חַסְדְּךָ
8. How precious is thy lovingkindness,

אֱלֹהִים
O God!

וּבְנֵי אָדָם .
And the children of men

בְּצֵל כְּנָפֶיךָ
under the shadow of thy wings

יֶחֱסָיוּן :
they take shelter.

ט יִרְוְיוּן
9. They shall be satisfied

מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ .
with the fatness of thy house.

---

1) גמרא מנחות מ״ג ע״א. 2) Or, sinews, nerves. 3) The word ציצית, when written fully with two Jods, amouts to 600, and the five knots and eight threads, of which the ציצית are made up, amount to 13; total amount 613. 4) Or, deserve. 5) Heb., fringes.

[1]*with* favor.	רָצוֹן:

The leather thong (רצועה) is placed thrice round the middle finger, during which time the following verses are said:—

Hosea ii. 21—22 — הושע ב׳, כ׳א—כב.

And I will betroth thee to me for ever;	[3] וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם.
And I will betroth thee to me in righteousness, and in judgment, and in lovingkindness, and in mercy.	וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים:
And I will betroth thee to me in faithfulness; and thou shalt know the Lord.	וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה. וְיָדַעְתְּ אֶת יְיָ:

After putting on the Tephillin say the following sections of the Law:—

Ex, xiii. 1—19 — שמות י״ג, א—ט״ז.

1. And the Lord said unto Moses, saying:	א [4] וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:
2. Sanctify to me every firstborn, [8]whatsoever openeth the womb, among the children of Israel, both [9]of man and [9]of beast; to me it belongeth.	ב קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רֶחֶם בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה. לִי הוּא:
3. And Moses said unto the people: Remember this day, in which you went out from Egypt, out of the house of [10]slavery;	ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זָכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who hath sanctified us by his commandments, and hath commanded us concerning the precept of the Tephillin.	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת תְּפִלִּין:

After the above Benediction say immediately:—

Blessed be the name of his glorious kingdom for ever and ever.	בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

---

[1] And from thy wisdom, O Most High God, thou shalt reserve for me; and from thy understanding thou shalt give me understanding; and with thy lovingkindness thou shalt do great things for me; and with thy might thou shalt destroy my enemies and [5]my adversaries; and the good oil thou shalt pour into the seven branches of the [6]lampstand to cause thy goodness to flow to thy creatures.	וּמֵחָכְמָתְךָ אֵל עֶלְיוֹן תַּאֲצִיל עָלַי. וּמִבִּינָתְךָ תְּבִינֵנִי. וּבְחַסְדְּךָ תַּגְדִּיל עָלַי. וּבִגְבוּרָתְךָ תַּצְמִית אֹיְבַי וְקָמַי. וְשֶׁמֶן הַטּוֹב תָּדִיק עַל שִׁבְעָה קְנֵי הַמְּנוֹרָה. לְהַשְׁפִּיעַ טוּבְךָ לִבְרִיּוֹתֶיךָ:
[2] Thou openest thy hand, and satisfiest [7]every living thing	פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי

1) ומחכמתך תקן ר׳ משה אלבאז. עין ספרו היכל הקדש. 2) תהלים קמ״ו ט״ז. 3) אמירת וארשתיך וכן מה יקר חסדך בעטיפת הטלית הנהיג ר׳ נתן שפירא שהיה אב״ד דקראקא ונפטר בשנת שצ״ג. 4) אמירת ו״דבר הנהיג ר׳ פייבוש רבו של הב״ח (ב״ח או״ח ס׳ ל״ח). 5) Heb., those that rise up against me. 6) Or, candlestick. 7) Or, the desire of every living thing. 8) Or, the opener of every womb. 9) Or, among. 10) Heb., slaves, bondmen.

from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God.	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
that it be counted	שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה
the commandment	מִצְוַת
of laying *the* Tephillin	הַנָּחַת תְּפִלִּין
before the most Holy, blessed be He,	לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
as if I had fulfilled it	כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ
with all its details,	בְּכָל פְּרָטֶיהָ
and its particulars,	וְדִקְדּוּקֶיהָ
and its meanings,	וְכַוָּנוֹתֶיהָ
and the 613 commandments	וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת
that depend on it.	הַתְּלוּיִם בָּהּ.
Amen! Selah!	אָמֵן סֶלָה:

On placing the Tephillah of the Arm (של יד) on the arm, say:—

Blessed *art* thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who hath sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and hath commanded us	וְצִוָּנוּ
to lay *the* Tephillin.	[1] לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין:

On placing the Tephillah of the Head (של ראש) on the forehead, say:—

Blessed *art* thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
to his service,	לַעֲבוֹדָתוֹ
blessed be his name;	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
and upon the head	וְעַל הָרֹאשׁ
over against the brain,	נֶגֶד הַמּוֹחַ
thereby indicating that the [1]soul	שֶׁהַנְּשָׁמָה
which is in my brain,	שֶׁבְּמוֹחִי
together with all my senses	עִם שְׁאָר חוּשַׁי
and my powers,	וְכֹחוֹתַי
all of them	כֻּלָּם
are to be subjected	יִהְיוּ מְשֻׁעְבָּדִים
to his service,	לַעֲבוֹדָתוֹ
blessed be his name.	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ.
And from the effect	וּמִשֶּׁפַע
of the precept of *the* Tephillin	מִצְוַת תְּפִלִּין
may be extended to me	יִתְמַשֵּׁךְ עָלַי
the enjoyment of long life,	לִהְיוֹת לִי חַיִּים אֲרוּכִים
and sacred influence,	וְשֶׁפַע קֹדֶשׁ
and holy thoughts,	וּמַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת
without even thinking of sin and iniquity,	בְּלִי הַרְהוּר חֵטְא וְעָוֹן כְּלָל.
May not persuade us,	וְשֶׁלֹּא יְפַתֵּנוּ
nor entice us	וְלֹא יִתְגָּרֶה בָּנוּ
the evil inclination,	יֵצֶר הָרַע
and let us serve the Lord	וְנִנְיַחֵנוּ לַעֲבוֹד אֶת יְיָ
as it is in our heart.	כַּאֲשֶׁר עִם לְבָבֵנוּ:
And may it be the will	וִיהִי רָצוֹן

1) ברכות ס' ע"ב, מנחות ל"ו ע"א, מ"ב ע"ב ותנחומא סוף פ' בא. עיין בהרא"ש לפסחים פרק א' אות י'. מלת לְהַנִּיחַ נקדנו בסדורנו בקמץ (משרש נוח) כדעת הבית יוסף פאו"ח ס' כ"ה. אולם יותר נכון לנקד לְהַנַּחַ משרש נ ח ביהוראת השרש הזה כמו שנמצא בתנ"ך היא להשאיר הדבר במנוחתו בעת שהוראת השרש נוח היא לתת מנוחה. וכן נקד הרב לונזאנו בס' המעריך ור' יצחק סטנוב בספרו ויעתר יצחק.

2) Or, mind. 3) Heb., that I may have.

מִיָּמִים יָמִימָה :
יא וְהָיָה
כִּי יְבִאֲךָ יְיָ
אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ
וְלַאֲבֹתֶיךָ .
וּנְתָנָהּ לָךְ :
יב וְהַעֲבַרְתָּ
כָּל פֶּטֶר רֶחֶם
לַיְיָ .
וְכָל פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה
אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ
הַזְּכָרִים
לַיְיָ :
יג וְכָל פֶּטֶר
חֲמֹר
תִּפְדֶּה בְשֶׂה
וְאִם לֹא תִּפְדֶּה
וַעֲרַפְתּוֹ .
וְכֹל בְּכוֹר
אָדָם
בְּבָנֶיךָ
תִּפְדֶּה :
יד וְהָיָה
כִּי יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ
מָחָר
לֵאמֹר
מַה זֹּאת .

from year to year.
11. And it shall be,
when the Lord shall bring thee
into the land of the Canaanite,
as he hath sworn to teee
and to thy fathers,
and he shall give it to thee,
12. That thou shalt [1]set apart
all that openeth the womb
to the Lord,
and every firstling that cometh of a beast
which thou shalt have,
the males,
shall belong to the Lord.
13. And every firstling
of an ass
thou shalt redeem with a lamb;
and if thou wilt not redeem it,
then thou shalt break its neck;
and every firstborn
of man
among thy sons
shalt thou redeem.
14. And it shall be,
when thy son shall ask thee
[2]in time to come,
saying:
What is this?

that thou shalt say unto him:
By strength of hand
the Lord brought us out
from Egypt,
from the house of slavery.
טו וַיְהִי
כִּי הִקְשָׁה פַרְעֹה
לְשַׁלְּחֵנוּ
וַיַּהֲרֹג יְיָ
כָּל בְּכוֹר
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִבְּכוֹר
אָדָם
וְעַד בְּכוֹר בְּהֵמָה.
עַל כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ
לַיְיָ
כָּל פֶּטֶר רֶחֶם
הַזְּכָרִים
וְכָל בְּכוֹר
בָּנַי
אֶפְדֶּה :
טז וְהָיָה
לְאוֹת
עַל יָדֶכָה
וּלְטוֹטָפֹת
בֵּין עֵינֶיךָ .
כִּי בְחֹזֶק יָד
הוֹצִיאָנוּ יְיָ
מִמִּצְרַיִם :

15. And it came to pass,
when Pharaoh was too hard[3]
to send us away,
that the Lord slew
every firstborn
in the land of Egypt,
from the firstborn
of man
and unto the firstborn of beast,
therefore I sacrifice
to the Lord
all that openeth the womb,
the males;
but every firstborn
of my sons
I redeem.
16. And it shall be
for a sign
upon thy hand,
and for frontlets
between thy eyes;
for by strength of hand
the Lord brought us out
from Egypt.

1) Heb., make to pass over. 2) Heb., to-morrow. 3) I. e., obstinately refused.

for by strength of hand	כִּי בְּחֹזֶק יָד
the Lord brought you out	הוֹצִיא יְיָ אֶתְכֶם
from here:	מִזֶּה.
and no leavened bread shall be eaten.	וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ:
4. This day	ד הַיּוֹם
you are going out,	אַתֶּם יֹצְאִים.
in the month of ripe ears.[1]	בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב:
5. And it shall be,	ה וְהָיָה
when the Lord shall bring thee	כִּי יְבִיאֲךָ יְיָ
into the land of the Canaanite,	אֶל אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
and the Hittite, and the Amorite,	וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי
and the Hivite, and the Jebusite,	וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי
which he hath sworn	אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
to thy fathers	לַאֲבֹתֶיךָ
to give thee,	לָתֶת לָךְ
a land	אֶרֶץ
flowing *with* milk and honey,	זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ.
that thou shalt perform	וְעָבַדְתָּ
this service	אֶת הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
in this month.	בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה:
6. Seven days	ו שִׁבְעַת יָמִים
thou shalt eat	תֹּאכַל
unleavened bread,	מַצּוֹת.
and on the seventh day	וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
shall be a feast to the Lord.	חַג לַיְיָ:
7. Unleavened bread	ז מַצּוֹת
shall be eaten	יֵאָכֵל
the seven days;	אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים.
and no leavened bread shall be seen with thee,	וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ
and no leaven shall be seen with thee	וְלֹא יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר
in all thy territory.	בְּכָל גְּבֻלֶךָ:
8. And thou shalt tell	ח וְהִגַּדְתָּ
to thy son	לְבִנְךָ
in that day,	בַּיּוֹם הַהוּא
saying:	לֵאמֹר.
It is because of that	בַּעֲבוּר זֶה
which the Lord did	עָשָׂה יְיָ
for me,	לִי
when I went out	בְּצֵאתִי
from Egypt.	מִמִּצְרָיִם:
9. And it shall be to thee	ט וְהָיָה לְךָ
for a sign	לְאוֹת
upon thy hand,	עַל יָדֶךָ
and for a memorial	וּלְזִכָּרוֹן
between thy eyes;	בֵּין עֵינֶיךָ
in order that the law of the Lord may be	לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְיָ
in thy mouth;	בְּפִיךָ.
for with a strong hand	כִּי בְיָד חֲזָקָה
hath the Lord brought thee out	הוֹצִאֲךָ יְיָ
from Egypt.	מִמִּצְרָיִם:
10. And thou shalt keep	י וְשָׁמַרְתָּ
this ordinance	אֶת הַחֻקָּה הַזֹּאת
in its season,	לְמוֹעֲדָהּ.

1) I. e., the month of Nisan.

וְהוּא אֵלִי	And he *is* my God,
וְחַי גֹּאֲלִי.	and my living Redeemer,
וְצוּר חֶבְלִי	and [1]a rock in *my* travail
בְּעֵת צָרָה:	in time of distress.
וְהוּא נִסִּי	And he *is* my banner
וּמָנוֹס לִי	and a refuge to me,
מְנָת כּוֹסִי	the portion of my cup
בְּיוֹם אֶקְרָא:	in the day when I call.
בְּיָדוֹ	Into his hand
אַפְקִיד רוּחִי	I commit my spirit,
בְּעֵת אִישַׁן	when I sleep
וְאָעִירָה:	and when I awake.
וְעִם רוּחִי	And with my spirit
גְּוִיָּתִי	*I commit* my body *also*;
יְיָ לִי	the Lord *is* with me,
וְלֹא אִירָא:	and I will not fear.

יגדל

יִגְדַּל	Let be magnified
אֱלֹהִים חַי	the living God
וְיִשְׁתַּבַּח	and let him be praised;
נִמְצָא	he exists,
וְאֵין עֵת	and *there is* no period
אֶל מְצִיאוּתוֹ:	unto his existence.
אֶחָד	*He is* One,
וְאֵין יָחִיד	and *there is* no unity
כְּיִחוּדוֹ	like unto his unity;
נֶעְלָם	*he is* [2]invisible,
וְגַם אֵין סוֹף	and *there is* no end
לְאַחְדוּתוֹ:	to his unity.
אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף	He has no bodily form,
וְאֵינוֹ גוּף	and he is not a body;
לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו	we can compare nought unto him
קְדֻשָּׁתוֹ:	*in* his holiness.
קַדְמוֹן	*He was* prior
לְכָל דָּבָר	to anything
אֲשֶׁר נִבְרָא	that has been created;
רִאשׁוֹן	*he was* the first,
וְאֵין רֵאשִׁית	and *there was* no beginning.
לְרֵאשִׁיתוֹ:	to his beginning.
הִנּוֹ	Behold, he *is*
אֲדוֹן עוֹלָם	Lord of *the* universe;
לְכָל נוֹצָר	to every creature
יוֹדֶה גְדֻלָּתוֹ	he teaches his greatness
וּמַלְכוּתוֹ:	and his sovereignty.
שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ	The [3]inspiration of his prophecy
נָתַנוֹ	he gave
אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ	unto the men of his choice
וְתִפְאַרְתּוֹ:	and his glory.
לֹא קָם	*There* has not arisen
בְּיִשְׂרָאֵל	in Israel
כְּמֹשֶׁה עוֹד.	another like unto Moses,
נָבִיא	a prophet
וּמַבִּיט	and one who beheld
אֶת תְּמוּנָתוֹ:	his similitude.
תּוֹרַת אֱמֶת	The Law of truth
נָתַן לְעַמּוֹ אֵל	God gave to his people
עַל יַד נְבִיאוֹ	by the hand of his prophet,

1) Or, the Rock is my portion. 2) Or, inconceivable; Heb., concealed. 3) Or, influence.

תפלת שחרית

MORNING SERVICE.

He is Lord of the universe,	אֲדוֹן עוֹלָם.
who reigned	אֲשֶׁר מָלַךְ
before any creature	בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר
was created.	נִבְרָא:
At the time	לְעֵת
when it was made	נַעֲשָׂה
by his desire	בְחֶפְצוֹ
all,	כֹּל.
then	אֲזַי
KING	מֶלֶךְ
was his name proclaimed.	שְׁמוֹ נִקְרָא:
And afterwards,	וְאַחֲרֵי
when all shall have had an end,	כִּכְלוֹת הַכֹּל.
alone shall reign	לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ.
the dreaded one.	נוֹרָא:
And he was,	וְהוּא הָיָה
and he is,	וְהוּא הֹוֶה.
and he will be	וְהוּא יִהְיֶה
in glory.	בְּתִפְאָרָה:
And he *is* One,	וְהוּא אֶחָד
and *there is* no second	וְאֵין שֵׁנִי.
to compare to him,	לְהַמְשִׁיל לוֹ
to consort *with him.*	לְהַחְבִּירָה:
He is without beginning,	בְּלִי רֵאשִׁית
without end;	בְּלִי תַכְלִית.
and to him belong the strength and the dominion.	וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:

How goodly are thy tents,	מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ
O Jacob !	יַעֲקֹב.
thy dwellings,	מִשְׁכְּנֹתֶיךָ
O Israel!	יִשְׂרָאֵל:
And I,	וַאֲנִי
[1]in thy great loving-kindness.	בְּרֹב חַסְדְּךָ
[2]I enter thy house;	אָבֹא בֵיתֶךָ.
[2]I [3]worship	אֶשְׁתַּחֲוֶה
toward thy holy temple	אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ
in fear of thee.	בְּיִרְאָתֶךָ:
O Lord !	יְיָ
I love	אָהַבְתִּי
the habitation of thy house,	מְעוֹן בֵּיתֶךָ.
and the dwelling place	וּמְקוֹם מִשְׁכַּן
of thy glory.	כְּבוֹדֶךָ:
And [1]I [3]worship,	וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה
and bow down;	וְאֶכְרָעָה.
[1]I bend the knee	אֶבְרְכָה
before the Lord, my Maker.	לִפְנֵי יְיָ עֹשִׂי:
And I *offer* my prayer	וַאֲנִי תְפִלָּתִי
unto thee, O Lord,	לְךָ יְיָ
in [4]an acceptable time;	עֵת רָצוֹן
O God !	אֱלֹהִים
in thy great loving-kindness,	בְּרֹב חַסְדֶּךָ.
answer me	עֲנֵנִי
[5]with thy true salvation.	בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

1) Or, with the greatness of thy mercy. 2) Or, I will, etc. 3) Or, prostrate myself. 4) Or, a time of favor. 5) Or, in the truth of thy salvation.

King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has chosen us	אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
from all the nations,	מִכָּל הָעַמִּים
and has given us	וְנָתַן לָנוּ
his Law.	אֶת תּוֹרָתוֹ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the giver of the Law.	נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

The Lord bless thee,	יְבָרֶכְךָ יְיָ
and [1]keep thee.	וְיִשְׁמְרֶךָ:
The Lord let shine	יָאֵר יְיָ
his face	פָּנָיו
unto thee,	אֵלֶיךָ
and he [2]show thee favor.	וִיחֻנֶּךָּ:
The Lord [3]lift up	יִשָּׂא יְיָ
his [4]face	פָּנָיו
unto thee,	אֵלֶיךָ
and give thee	וְיָשֵׂם לְךָ
peace.	שָׁלוֹם:

These are the things	אֵלּוּ דְבָרִים
which have no *fixed* measure:	שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר
the corner *of the field*,[5]	הַפֵּאָה
and the first fruits,[6]	וְהַבִּכּוּרִים
and the appearance *offering*,[7]	וְהָרַאָיוֹן
and the practice of charity,	וּגְמִילוּת חֲסָדִים
and the study of *the* Law.	וְתַלְמוּד תּוֹרָה:

These are the things	אֵלּוּ דְבָרִים
of which a man eats	שֶׁאָדָם אוֹכֵל

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
to occupy ourselves	לַעֲסוֹק
with the words of *the* Law.	בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

And make pleasant, we pray thee,	וְהַעֲרֶב נָא
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the words	אֶת דִּבְרֵי
of thy Law	תוֹרָתְךָ
in our mouth,	בְּפִינוּ
and in the mouth of thy people,	וּבְפִי עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
so that we may be,	וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
and our offspring,	וְצֶאֱצָאֵינוּ
and the offspring of thy people,	וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
all of us	כֻּלָּנוּ
knowers of thy name	יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ
and learners of thy Law	וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ
for its sake.	לִשְׁמָהּ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who teaches *the* Law	הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה
to his people Israel.	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ

1) or, preserve. 2) Or, be gracious unto thee. 3) Or, turn. 4) Or, countenance. 5) See Lev. 19. 9, 10. 6) See Ex. 23. 19. 7) See Deut. 16. 16.

who has sanctified us אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments, בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us וְצִוָּנוּ
concerning the washing of the hands. עַל נְטִילַת יָדָיִם:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has formed אֲשֶׁר יָצַר
(*the*) man אֶת הָאָדָם
in his wisdom, בְּחָכְמָה.
and created in him וּבָרָא בוֹ
[5]orifices, [5]orifices[6] נְקָבִים נְקָבִים.
[7]vessels, [7]vessels [8] חֲלוּלִים חֲלוּלִים.
It is revealed and known גָּלוּי וְיָדוּעַ
before the throne לִפְנֵי כִּסֵּא
of thy glory, כְּבוֹדֶךָ
that if it be opened שֶׁאִם יִפָּתֵחַ
one of them, אֶחָד מֵהֶם
or it be closed אוֹ יִסָּתֵם
one of them, אֶחָד מֵהֶם.
it would be impossible אִי אֶפְשַׁר
to exist, לְהִתְקַיֵּם
and to stand before thee. וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ:
Blessed *art* thou, *O* Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who heals רוֹפֵא
all flesh, כָּל בָּשָׂר
and [9]does wonderously. וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

the faithful of his house. נֶאֱמָן בֵּיתוֹ:
God will not alter, לֹא יַחֲלִיף הָאֵל
and he will never change his Law לְעוֹלָמִים. וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ
for any other. לְזוּלָתוֹ:
He [1]observes and knows צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ
our secrets; סְתָרֵינוּ.
he beholds מַבִּיט
the end of a thing לְסוֹף דָּבָר
[2]at its beginning. בְּקַדְמָתוֹ:
He [3]bestows upon a man lovingkindness גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד
according to his work; כְּמִפְעָלוֹ.
he gives to the wicked נוֹתֵן לְרָשָׁע
evil רַע
according to his wickedness. כְּרִשְׁעָתוֹ:
He will send יִשְׁלַח
at the end of the days לְקֵץ הַיָּמִין
our anointed, מְשִׁיחֵנוּ.
to redeem לִפְדּוֹת
those that wait מְחַכֵּי
for the [4]time of his salvation. קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
The dead מֵתִים
will God revive יְחַיֶּה אֵל
in abundance of his lovingkindness. בְּרֹב חַסְדּוֹ.
Blessed *be* for ever בָּרוּךְ עֲדֵי עַד
his glorious name. שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם

1) Or, perceives; watches. 2) Or, before it exists. 3) Or, he rewards a man. 4) Heb., end 5) Or, tubes. 6) I, e., many orifices. 7) Heb., cavities. 8) I. e., many vessels. 9) Or, works.

our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who opens *the eyes of* the blind. פּוֹקֵחַ עִוְרִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who clothes the naked. מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who [1]releases the bound. מַתִּיר אֲסוּרִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who raises those that are bent down. זוֹקֵף כְּפוּפִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who stretches out the earth רוֹקַע הָאָרֶץ
over the waters. עַל הַמָּיִם :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who provides for me הָעוֹשֶׂה לִי [2]
my every want. כָּל צָרְכִּי :

1) Or, loosens. 2) שעשה :נ״א.

understanding בִּינָה
to distinguish לְהַבְחִין
between day בֵּין יוֹם
and (*between*) night. וּבֵין לַיְלָה :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a heathen. גּוֹי :

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a slave. עֶבֶד :

Men say :— אנשים אומרים:
Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a woman. אִשָּׁה :

Women say :— נשים אומרות:
Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has made me שֶׁעָשָׂנִי
according to his will. כִּרְצוֹנוֹ:

Blessed *art* thou, *O* Lord יְיָ בָּרוּךְ אַתָּה

into me,	בִּי .
and thou preservest it	וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ
within me;	בְּקִרְבִּי .
and thou art hereafter	וְאַתָּה עָתִיד
to take it from me,	לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי
and to restore it in me	וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי
at a future time to come.	לֶעָתִיד לָבֹא .
All the time	כָּל זְמַן
that the soul is within me,	שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי
[5]I give thanks	מוֹדֶה אֲנִי
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord my God	יְיָ אֱלֹהַי
and God of my fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי .
Sovereign	רִבּוֹן
of all works,	כָּל הַמַּעֲשִׂים .
Lord of all souls.	אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת :
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who restores	הַמַּחֲזִיר
souls	נְשָׁמוֹת
to dead [7]bodies.	לִפְגָרִים מֵתִים :

The following sixteen Blessings are called "Blessings of the Dawn", and were composed in the times of the Talmud (ברכות ס׳ ע׳ב; מנחות מ׳ג ע׳ב) with the exception of שעשני כרצונו, which was written at a later period.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has given	אֲשֶׁר נָתַן
to the cock	לַשֶּׂכְוִי

their fruits[1]	פֵּרוֹתֵיהֶם
in this world,	בָּעוֹלָם הַזֶּה
and the principal remains	וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת
for the world to come;	לָעוֹלָם הַבָּא .
and these are they:	וְאֵלּוּ הֵן .
honoring father and mother,	כִּבּוּד אָב וָאֵם .
and bestowing kindnesses,	וּגְמִילוּת חֲסָדִים .
and attending early	וְהַשְׁכָּמַת
in the house of learning,[2]	בֵּית הַמִּדְרָשׁ
morning	שַׁחֲרִית
and evening,	וְעַרְבִית .
and [3]entertaining strangers,	וְהַכְנָסַת אֹרְחִים .
and visiting the sick,	וּבִקּוּר חוֹלִים .
and [3]dowering the bride,	וְהַכְנָסַת כַּלָּה .
and [3]conveying the dead,	וּלְוָיַת הַמֵּת .
and devotion in prayer,	וְעִיּוּן תְּפִלָּה .
and [3]making peace	וְהַבָּאַת שָׁלוֹם
between man	בֵּין אָדָם
and his fellow-man;	לַחֲבֵרוֹ .
but the study of the Law	וְתַלְמוּד תּוֹרָה
is equal to them all.	כְּנֶגֶד כֻּלָּם :

My God !	אֱלֹהַי .
the soul	נְשָׁמָה
which thou hast given	שֶׁנָּתַתָּ
in me	בִּי
is pure;	טְהוֹרָה הִיא .
thou hast created it,	אַתָּה בְרָאתָהּ .
thou hast formed it,	אַתָּה יְצַרְתָּהּ .
thou hast breathed it	אַתָּה נְפַחְתָּהּ

1) Or, the fruits of which a man enjoys. 2) I. e., the synagogue where the Talmud is studied. 3) Heb., bringing. 4) Heb. following the dead (to the grave). 5) Or, I acknowledge, etc., that thou art Sovereign of, etc. 6) Or, carcasses.

from a hard [4]law-suit,	מִדִּין קָשֶׁה
and from a hard [5]litigant,	וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה
whether he be	בֵּין שֶׁהוּא
a son of the covenant,[6]	בֶּן בְּרִית
or (*whether*)he be not	וּבֵין שֶׁאֵינוֹ
a son of the covenant.[6]	בֶּן בְּרִית:
Our God	אֱלֹהֵינוּ[1]
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
with a good remembrance	בְּזִכָּרוֹן טוֹב
before thee,	לְפָנֶיךָ
and visit us	וּפָקְדֵנוּ
with a visitation	בִּפְקֻדַּת
of salvation and mercy	יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
from the heavens,	מִשָּׁמַיִם
the heavens of old;	שְׁמֵי קֶדֶם.
and remember to us,	וּזְכֹר לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the love	אַהֲבַת
of the ancient *fathers*,	הַקַּדְמוֹנִים
Abraham, Isaac, and Israel,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
thy servants,	עֲבָדֶיךָ.
the covenant,	אֶת הַבְּרִית
and the kindness,	וְאֶת הַחֶסֶד
and the oath	וְאֶת הַשְּׁבוּעָה
which thou hast sworn	שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ
to Abraham our father	לְאַבְרָהָם אָבִינוּ

and grant us this day	וּתְּנֵנוּ הַיּוֹם
and every day	וּבְכָל יוֹם
grace,	לְחֵן
and favor,	וּלְחֶסֶד
and mercy	וּלְרַחֲמִים
in thy eyes,	בְּעֵינֶיךָ
and in the eyes	וּבְעֵינֵי
of all who behold us;	כָּל רוֹאֵינוּ.
and bestow upon us	וְתִגְמְלֵנוּ
lovingkindnesses.	חֲסָדִים טוֹבִים:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
who bestows	גּוֹמֵל
lovingkindnesses	חֲסָדִים טוֹבִים
upon his people Israel.	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

This prayer was composed by Rabbi Judah Hanasi, who recited it at the end of all prayers. ברכות ט״ז ע״ב; שבת ל׳ ע״ב.

May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord my God	יְיָ אֱלֹהַי
and God of my fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי.
to deliver me	שֶׁתַּצִּילֵנִי
this day and every day	הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם
from [2]arrogant men	מֵעַזֵּי פָנִים
and from [3]arrogance,	וּמֵעַזּוּת פָּנִים.
from a bad man,	מֵאָדָם רָע
and from a bad companion,	וּמֵחָבֵר רָע
and from a bad neighbor,	וּמִשָּׁכֵן רָע
and from a mishap,	וּמִפֶּגַע רָע
and from the adversary	וּמִשָּׂטָן
that destroys,	הַמַּשְׁחִית.

1) This prayer, with some changes, can be found in Musaf service for New Year. 2) Heb., bold faces. 3) Heb., boldness of face. 4) Or, judgment. 5) Or, opponent. 6) I. e., a Hebrew.

from my eyes,	מֵעֵינַי
and slumber	וּתְנוּמָה
from my eyelids.	מֵעַפְעַפָּי:
[3]And may it be *the* will	וִיהִי רָצוֹן
[3]from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to [4]make us familiar	שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ
with thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ
and to attach us	וְדַבְּקֵנוּ
to thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and bring us not	וְאַל תְּבִיאֵנוּ
neither into the power of sin,	לֹא לִידֵי חֵטְא.
nor into the power of transgression	וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה
or iniquity,	וְעָוֹן.
nor into the power of temptation,	וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן.
nor into the power of contempt;	וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן.
and let not have rule	וְאַל תַּשְׁלֵט
over us	בָּנוּ
the evil [5]desire;	יֵצֶר הָרַע.
and keep us far	וְהַרְחִיקֵנוּ
from a bad man	מֵאָדָם רַע
and from a bad companion;	וּמֵחָבֵר רַע.
and attach us	וְדַבְּקֵנוּ
to a good [5]desire	בְּיֵצֶר הַטּוֹב
and to good works;	וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים.
and subdue our [5]desire	וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ
[6]to be obedient to thee;	לְהִשְׁתַּעְבֵּד לְךָ.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who [2]directs	הַמֵּכִין[1]
the steps of man.	מִצְעֲדֵי גֶבֶר:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who girds Israel	אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
with might.	בִּגְבוּרָה:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who crowns Israel	עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
with glory.	בִּתְפִאָרָה:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who give	הַנּוֹתֵן
to the veary	לַיָּעֵף
strength.	כֹּחַ:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who removes	הַמַּעֲבִיר
sleep	שֵׁנָה

1) נ״א: אשר הכין. 2) Or, establishes; makes firm. 3) Or, And may it be thy will. 4) Or, accustom us to thy, etc.; or, to make us walk in, etc. 5) Or, inclination. 6) Or, to serve thee; or, to submit itself to thee.

the altar,	אֶת הַמִּזְבֵּחַ
and he arranged	וַיַּעֲרֹךְ
the wood,	אֶת הָעֵצִים.
and he bound	וַיַּעֲקֹד
Isaac his son,	אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
and he laid him	וַיָּשֶׂם אֹתוֹ
upon the altar	עַל הַמִּזְבֵּחַ
[3]above the wood.	מִמַּעַל לָעֵצִים :
10. And Abraham stretched forth	וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם
his hand,	אֶת יָדוֹ
and he took	וַיִּקַּח
the knife	אֶת הַמַּאֲכֶלֶת .
to slay his son.	לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ:
11. But *now* called unto him	יא וַיִּקְרָא אֵלָיו
an angel of the Lord	מַלְאַךְ יְיָ
out of the heaven,	מִן הַשָּׁמַיִם
and he said:	וַיֹּאמֶר
Abraham, Abraham;	אַבְרָהָם אַבְרָהָם.
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I.	הִנֵּנִי :
12. And he said:	יב וַיֹּאמֶר
Do not stretch out	אַל תִּשְׁלַח
thy hand	יָדְךָ
unto the lad,	אֶל הַנַּעַר
and do not do to him	וְאַל תַּעַשׂ לוֹ
any thing;	מְאוּמָה .
for now I know	כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי
that thou fearest God;	כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה

and he put *it*	וַיָּשֶׂם
upon Isaac his son;	עַל יִצְחָק בְּנוֹ
and he took in his hand	וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
the fire	אֶת הָאֵשׁ
and the knife;	וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת.
and they [1]went both of them together.	וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו :
7. And Isaac said	ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק
unto Adraham his father,	אֶל אַבְרָהָם אָבִיו
and he said:	וַיֹּאמֶר
My father;	אָבִי
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I, my son.	הִנֵּנִי בְנִי .
And he said:	וַיֹּאמֶר
Behold, *here is* the fire	הִנֵּה הָאֵשׁ
and the wood;	וְהָעֵצִים
but where *is* the lamb	וְאַיֵּה הַשֶּׂה
for a burnt-offering?	לְעֹלָה :
8. And Abraham said:	ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
God	אֱלֹהִים
will [2]provide himself the lamb	יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה
for a burnt-offering	לְעֹלָה
my son;	בְּנִי .
so they went both of them together.	וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו :
9. And they came	ט וַיָּבֹאוּ
unto the place	אֶל הַמָּקוֹם
of which God had told him;	אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים
and Abraham built there	וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם

1) Or, two went. 2) Heb., see for himself. 3) Heb., from above to the wood.

3. And Abraham rose up early	ג וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
in the morning,	בַּבֹּקֶר
and he saddled	וַיַּחֲבֹשׁ
his ass,	אֶת חֲמֹרוֹ
and he took	וַיִּקַּח
[5]his two young men	אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו
with him,	אִתּוֹ
and Isaac his son;	וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ.
and he cleft	וַיְבַקַּע
the wood for *the* burnt-offering,	עֲצֵי עֹלָה
and he rose up,	וַיָּקָם
and went	וַיֵּלֶךְ
unto the place	אֶל הַמָּקוֹם
of which God told him.	אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים:
4. On the third day	ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
Abraham lifted up	וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
his eyes,	אֶת עֵינָיו
and saw the place	וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם
from a distance.	מֵרָחֹק:
5. And Abraham said	ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
unto his young men:	אֶל נְעָרָיו
Abide you here[6]	שְׁבוּ לָכֶם פֹּה
with the ass,	עִם הַחֲמוֹר
and I and the lad	וַאֲנִי וְהַנַּעַר
will go yonder;	נֵלְכָה עַד כֹּה.
and we will worship,	וְנִשְׁתַּחֲוֶה
and we will return unto you.	וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם:
6. And Abraham took	ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם
the wood for the burnt-offering,	אֶת עֲצֵי הָעֹלָה
on the mount Moriah,	בְּהַר הַמֹּרִיָּה.
and the binding	וְאֶת הָעֲקֵדָה
with which he bound	שֶׁעָקַד
Isaac his son	אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
upon the [2]altar,	עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law.	בְּתוֹרָתֶךָ:
1. And it came to pass	א [1]וַיְהִי
after these things,	אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
that God	וְהָאֱלֹהִים
did [3]tempt Abraham,	נִסָּה אֶת אַבְרָהָם.
and he said unto him:	וַיֹּאמֶר אֵלָיו
Abraham;	אַבְרָהָם
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I.	הִנֵּנִי:
2. And he said:	ב וַיֹּאמֶר
Take, now,	קַח נָא
thy son,	אֶת בִּנְךָ
thy only son	אֶת יְחִידְךָ
whom thou lovest,	אֲשֶׁר אָהַבְתָּ
even Isaac,	אֶת יִצְחָק
and [4]get thee	וְלֶךְ לְךָ
into the land of Moriah;	אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה.
and offer him there	וְהַעֲלֵהוּ שָׁם
for a burnt-offering	לְעֹלָה
upon one of the mountains	עַל אַחַד הֶהָרִים
of which I will tell thee.	אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:

1) בראשית כ"ב א—י"ט. 2) Or, top of the altar 3) Or, test, prove. 4) Heb., go to thee. 5) Or, two of his young men. 6) Heb., Stay for yourselves here.

Sovereign of the universe!	רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם.
may it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to remember to us	שֶׁתִּזְכֹּר לָנוּ
the covenant of our fathers,	בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ
as Abraham our father suppressed	כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ
his compassion	אֶת רַחֲמָיו
to his only son,	מִבֵּן יְחִידוֹ
and he wanted	וְרָצָה
to slaughter him,	לִשְׁחוֹט אוֹתוֹ
in order to perform	כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
thy will,	רְצוֹנֶךָ.
so may thy compassion suppress	כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ
thy anger	אֶת כַּעַסְךָ
(*from*) against us;	מֵעָלֵינוּ
and let thy compassion be [2]added	וְיִגְלוּ רַחֲמֶיךָ
unto thy *other* [3]measures,	עַל מִדּוֹתֶיךָ.
and deal with us	וְתִכְּנֵס אִתָּנוּ
better than the order of thy law requires;	לִפְנִים מִשּׁוּרַת דִּינֶךָ.
and [4]let thy conduct with us be,	וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
with the measure	בְּמִדַּת
of lovingkindness	הַחֶסֶד
and with the measure	וּבְמִדַּת
of compassion;	הָרַחֲמִים.
and in thy great goodness	וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל
may turn aside	יָשׁוּב
the fierceness of thy wrath	חֲרוֹן אַפֶּךָ
from thy people,	מֵעַמֶּךָ
and from thy city,	וּמֵעִירֶךָ
and from thy land,	וּמֵאַרְצֶךָ
and from thy inheritance;	וּמִנַּחֲלָתֶךָ.
and fulfil to us,	וְקַיֵּם לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the word	אֶת הַדָּבָר
which thou hast promised us	שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
through the hands of Moses	עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant;	עַבְדֶּךָ.
as it is said:	כָּאָמוּר.
And I will remember	[5]וְזָכַרְתִּי
my covenant	אֶת בְּרִיתִי
with Jacob,	יַעֲקוֹב.
and also my covenant	וְאַף אֶת בְּרִיתִי
with Isaac,	יִצְחָק
and also my covenant	וְאַף אֶת בְּרִיתִי
with Abraham	אַבְרָהָם
I will remember;	אֶזְכֹּר
and the land	וְהָאָרֶץ
I will remember.	אֶזְכֹּר:

The last three prayers, viz., אלהינו ואלהי אבותינו, ויהי אחר, רבונו של עולם are omitted in almost all prayer books published outside of Russia.

לעולם יהא אדם was included in the prayers by an error on the part of an ignorant copist or printer, who did not know that לעולם יהא אדם is an inscription containing the law regarding the recital of רבון כל העולמים every morning; or, for any reason, the printer or publisher wanted to supply that inscription with vowel-points (נקודות, תנועות), and have it punctuated just as the pray-

1) This prayer, with some changes, can be found in Musaf service for New Year. 2) Heb., rolled. 3) I. e., principles or qualifications of God. 4) Or, treat us. 5) ויקרא כ"ו, מ"ב.

[3]says the Lord, נְאֻם יְיָ׳ .
that כִּי
because thou hast done יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
this thing, אֶת הַדָּבָר הַזֶּה
and thou hast not withheld וְלֹא חָשַׂכְתָּ
thy son, אֶת בִּנְךָ
thy only son, אֶת יְחִידֶךָ :
17. That יז כִּי
I will greatly bless thee, בָּרֵךְ אֲבָרֶכְךָ
and I will exceedingly multiply וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
thy seed אֶת זַרְעֲךָ
like the stars of the heaven, כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
and like the sand וְכַחוֹל
which *is* אֲשֶׁר
upon the shore of the sea; עַל שְׂפַת הַיָּם .
and thy seed shall possess וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ
the gate of his enemies. אֶת שַׁעַר אֹיְבָיו:
18. And *there* will bless themselves יח וְהִתְבָּרְכוּ
with thy seed בְּזַרְעֲךָ
all the nations of the earth; כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ
because עֵקֶב
thou hast hearkened אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
[4]to my voice. בְּקֹלִי :
19. And Abraham returned יט וַיָּשֶׁב אַבְרָהָם
unto his young men, אֶל נְעָרָיו
and they rose up, וַיָּקֻמוּ
and went together וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
unto Beer Sheba; אֶל בְּאֵר שָׁבַע
and Abraham dwelt וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
in Beer Sheba. בְּבְאֵר שָׁבַע :

and thou hast not withheld וְלֹא חָשַׂכְתָּ
thy son, אֶת בִּנְךָ
thy only son, אֶת יְחִידְךָ
from me. מִמֶּנִּי :
13. And Abraham lifted up יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
his eyes, אֶת עֵינָיו
and he saw וַיַּרְא
and, behold, a ram behind *him* וְהִנֵּה אַיִל אַחַר
was entangled נֶאֱחַז
in a thicket בַּסְّבַךְ
by his horns; בְּקַרְנָיו .
and Abraham went, וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם
and took the ram, וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל
and he offered him up וַיַּעֲלֵהוּ
for a burnt-offering לְעֹלָה
instead of his son. תַּחַת בְּנוֹ :
14 And Abraham called יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
the name שֵׁם
of that place הַמָּקוֹם הַהוּא
[1]Adonai Jireh; יְיָ׳ יִרְאֶה .[5]
as it is said *to* this day: אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם
In the mount of the Lord בְּהַר יְיָ׳
[2]it shall be provided. יֵרָאֶה :[5]
15. Then called טו וַיִּקְרָא
the angel of the Lord מַלְאַךְ יְיָ׳
unto Abraham אֶל אַבְרָהָם .
a second time שֵׁנִית
out of the heaven, מִן הַשָּׁמָיִם :
16. And he said: טז וַיֹּאמֶר
By myself I have sworn, בִּי נִשְׁבַּעְתִּי

1) I. e., the Lord will see, or, provide. 2) Or, he sball be seen. 3) Heb., a saying of the Lord. 4) heb., in. 5) See J. Steinberg's commentary to the Pentateuch and his lexicon under the roots of מוריה, ירושלם.

and how pleasant is	וּמַה נָּעִים
our lot,	גּוֹרָלֵנוּ .
and how beautiful is	וּמַה יָּפָה
our inheritance!	יְרֻשָּׁתֵנוּ :
Happy are we,	אַשְׁרֵינוּ .
that we	שֶׁאֲנַחְנוּ
[10]come early	מַשְׁכִּימִים[1]
and [11]late,	וּמַעֲרִיבִים
evening and morning,	עֶרֶב וָבֹקֶר .
and say	וְאוֹמְרִים
twice	פַּעֲמַיִם
every day:	בְּכָל יוֹם :
Hear, O Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל .[2]
Jehovah *is* our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
Jehovah *is* ONE.	יְיָ אֶחָד :
Blessed be	בָּרוּךְ[3]
the name	שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
Thou wast *the same*	אַתָּה הוּא[4]
before the world was created;	עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם .
thou art *the same*	אַתָּה הוּא
since the world was created;	מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם .
thou art *the same*	אַתָּה הוּא
in this world,	בָּעוֹלָם הַזֶּה .

the children of Abraham,	בְּנֵי אַבְרָהָם
thy [5]lover,	אֹהַבְךָ
to whom thou didst swear	שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ
on the mount of Moriah;	בְּהַר הַמֹּרִיָּה .
the seed of Isaac,	זֶרַע יִצְחָק
his only son,	יְחִידוֹ
who was bound	שֶׁנֶּעֱקַד
upon the [6]altar;	עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ.
the congregation of Jacob,	עֲדַת יַעֲקֹב
thy first-born son,	בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ .
whom, [7]from thy love	שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ
wherewith thou didst love him,	שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ .
and [7]from thy joy	וּמִשִּׂמְחָתְךָ
wherewith thou didst rejoice	שֶׁשָּׂמַחְתָּ
in him,	בּוֹ .
thou didst call his name	קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ
Israel and Jeshurun.[8]	יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן :
Therefore	לְפִיכָךְ
we are obliged	אֲנַחְנוּ חַיָּבִים
to give thanks to thee,	לְהוֹדוֹת לְךָ .
and to praise thee,	וּלְשַׁבֵּחַךְ
and to glorify thee,	וּלְפָאֶרְךָ .
and to bless,	וּלְבָרֵךְ
and to sanctify,	וּלְקַדֵּשׁ
and to [9]offer	וְלָתֵת
praise and thanksgiving	שֶׁבַח וְהוֹדָיָה
to thy name.	לִשְׁמֶךָ :
Happy are we	אַשְׁרֵינוּ .
how goodly is our portion,	מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ .

1) בבר״ פ׳ צ״ח הגרסא: „משכימים ומעריבים בכל יום ואומרים שמע״ והיא נכונה מאד. 2) דברים ו׳ ד׳. 3) זו הוספת ר׳ יהודה החסיד מובא בטור. והרש״ל נהג להוסיף כל הפרשה הראשונה של ק״ש. 4) ירושלמי ברכות פ״ט מובא בילקוט ואתחנן רמז תתל״ו.
5) Or, beloved; friend. 6) Heb., top of the altar. 7) Or, by reason of thy, etc.
8) I. e., prevailer over angels and upright one. 9) Heb., give. 10) Or, rise. 11) Or, attend late.

What is our [7]kindness? מָה חַסְדֵּנוּ
What is our righteous acts? מַה צִּדְקוֹתֵינוּ
What is our help? מַה יְשׁוּעָתֵנוּ
What is our power? מַה כֹּחֵנוּ
What is our might? מַה גְּבוּרָתֵנוּ.
What can we say מַה נֹּאמַר
before thee, לְפָנֶיךָ.
O Lord our God יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers? וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
Are not all the mighty men הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים
as nought כְּאַיִן
before thee, לְפָנֶיךָ.
and men of [8]renown וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם
as if they had never been, כְּלֹא הָיוּ.
and *the* wise וַחֲכָמִים
as without knowledge, כִּבְלִי מַדָּע.
and *the* intelligent וּנְבוֹנִים
as without understanding? כִּבְלִי הַשְׂכֵּל.
For most of their actions
are [9]void, כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ.
and the days of their lives
are vanity before thee, וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ.
and the superiority of man [3]וּמוֹתַר הָאָדָם
over the beast מִן הַבְּהֵמָה
is nought, אָיִן.
for all is vanity. כִּי הַכֹּל הָבֶל:

[10]Nevertheless אֲבָל[4]
we are thy people, אֲנַחְנוּ עַמְּךָ
the children of thy covenant, בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ers themselves are, and other publishers have imitated that mistake.

That this assertion is true is obvious from the תנא דבי אליהו ח׳א פ׳ כ׳א, where the following is said: A man should fear God with a perfect fear, and confess the truth, and speak truth in his heart. Every day he should rise early, and say: רבון כל העולמים. Thus, it is obvious, that the prayer itself begins with רבון כל העולמים. See תולדות הקדיר מאת הגאון שי׳ר צד קי׳ז.

The writer of these lines, however, preferred not to take upon himself the responsibility of making any changes in the prayers, and therefore לעולם יהא אדם is given here with vowel-points.

Ever לְעוֹלָם
should a man be יְהֵא אָדָם
fearing [5]Heaven יְרֵא שָׁמַיִם
in [6]private and in public, בְּסֵתֶר [1]וּבַגָּלוּי.
and acknowledge וּמוֹדֶה
the truth, עַל הָאֱמֶת.
and speak truth וְדוֹבֵר אֱמֶת
in his heart; בְּלִבָּבוֹ.
and he should rise early, וְיַשְׁכֵּם
and say:— וְיֹאמַר:

Rabbi Jochanan said רבון, Rabbi Samuel said מה אנו. This Prayer was originally designated to be said in the Neilah service on the Day of Atonement. (יומא פ׳ז ע׳ב.)

Sovereign רִבּוֹן
of all worlds! כָּל הָעוֹלָמִים.
Not on account of our righteous acts לֹא[2] עַל צִדְקוֹתֵינוּ
do we lay אֲנַחְנוּ מַפִּילִים
our supplications תַּחֲנוּנֵינוּ
before thee, לְפָנֶיךָ.
but on account of thy abundant mercies. כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
What are we? מָה אָנוּ
What is our life? מֶה חַיֵּינוּ.

1) The word ובגלוי is omitted in the most prayer books. 2) דניאל ט׳ י׳ח 3) קהלת ג׳ י׳ט 4) מכילתא פ׳ בשלח בפסוק תבאמו ותטעמו ומובא בילקוט רמז רנ׳ג בשנוי מעט. 5) Or, God. 6) Heb., secret. 7) Or. piety. 8) Heb., name. 9) Or, emptiness. 10) Heb., But.

into the tent of meeting,	אֶל אֹהֶל מוֹעֵד
they shall wash *with* water,	יִרְחֲצוּ מַיִם
that they die not;	וְלֹא יָמֻתוּ.
or when they come near	אוֹ בְגִשְׁתָּם
unto the altar	אֶל הַמִּזְבֵּחַ
to minister,	לְשָׁרֵת
to burn a fire-offering	לְהַקְטִיר אִשֶּׁה
to the Lord.	לַיְיָ:
21. And they shall wash	כא וְרָחֲצוּ
their hands and their feet,	יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
that they die not;	וְלֹא יָמֻתוּ.
and it shall be to them	וְהָיְתָה לָהֶם
a perpetual statute,	חֻק עוֹלָם
to him and to his seed	לוֹ וּלְזַרְעוֹ
for their generations.	לְדֹרֹתָם:
May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to have mercy	שֶׁתְּרַחֵם
upon us,	עָלֵינוּ
and to pardon us	וְתִמְחָל לָנוּ
for all our sins,	עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ
and to grant us remission	וּתְכַפֶּר לָנוּ
for all our iniquities,	אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
and to forgive	וְתִסְלַח
for all our transgressions,	לְכָל פְּשָׁעֵינוּ.
and to build	וְתִבְנֶה
the holy house	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
and at *that* time	וּבְעֵת
I will gather you;	קַבְּצִי אֶתְכֶם
for I will make you	כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם
(*for*) a name and (*for*) a praise	לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה
among all the peoples of the earth,	בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ
when I bring back	בְּשׁוּבִי
your captivity	אֶת שְׁבוּתֵיכֶם
before your eyes,	לְעֵינֵיכֶם
says the Lord.	אָמַר יְיָ:

על דבר אמירת פרשת הכיור, המובאה פה, ופרשת תרומת הדשן, ויקרא ו׳ ג—ה, הנוספה בשאר סדורים לפני פרשת התמיד, ופרשת מזבח מקטר קטרת ופרשת סממני הקטרת ועשיתן, הבאות פה אחר פרשת התמיד, עיין עטרת זקנים לא״ח ס׳ מ״ח.

17. And the Lord spoke	יז וַיְדַבֵּר יְיָ
unto Moses,	אֶל מֹשֶׁה
saying:	לֵאמֹר:
18. Thou shalt also make	יח וְעָשִׂיתָ
a laver of copper,	כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת
and its base of copper	וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת
for washing;	לְרַחְצָה.
and thou shalt put it	וְנָתַתָּ אֹתוֹ
between the tent of meeting	בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד
and (*between*) the altar,	וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
and thou shalt put therein	וְנָתַתָּ שָׁמָּה
water.	מָיִם:
19. And Aaron and his sons shall wash	יט וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו
out of it	מִמֶּנּוּ
their hands	אֶת יְדֵיהֶם
and their feet.	וְאֶת רַגְלֵיהֶם:
20. When they go	כ בְּבֹאָם

1) שמות ל׳ י׳ז—כ׳א.

Let *there* recognize and know	יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
all [9]the inhabitants of the world,	כָּל בָּאֵי עוֹלָם.
that thou art	כִּי [4]אַתָּה הוּא
(*the*) God,	הָאֱלֹהִים
thou alone,	לְבַדֶּךָ
over all the kingdoms	לְכָל מַמְלְכוֹת
of the earth.	הָאָרֶץ.
Thou hast made	אַתָּה עָשִׂיתָ
the heaven	אֶת הַשָּׁמַיִם
and the earth,	וְאֶת הָאָרֶץ.
the sea	אֶת הַיָּם
and all	וְאֶת כָּל
that is in them;	אֲשֶׁר בָּם.
and which	וּמִי
among all the works	בְּכָל מַעֲשֵׂה
of thy hands,	יָדֶיךָ.
among those above	בָּעֶלְיוֹנִים
or among those beneath,	אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים.
[10]can say unto thee:	שֶׁיֹּאמַר לְךָ
What doest thou?	מַה תַּעֲשֶׂה.
Our father who art in heaven,	אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.
do unto us kindness	עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד.
for the sake	בַּעֲבוּר
of thy great name	שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
which is called upon us;	שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.
and fulfil to us,	וְקַיֵּם לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
that which is written:	מַה שֶּׁכָּתוּב.
At that time	[5]בָּעֵת הַהִיא
I will bring you in,	אָבִיא אֶתְכֶם

and thou wilt be *the same*	וְאַתָּה הוּא
in the world to come.	לָעוֹלָם הַבָּא.
Sanctify thy name	קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ
by those who sanctify	עַל מַקְדִּישֵׁי
thy name,	שִׁמְךָ.
and sanctify thy name	וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ
in thy world;	בְּעוֹלָמְךָ.
and by thy salvation	וּבִישׁוּעָתְךָ
let be exalted and raised[6]	תָּרוּם [1]וְתַגְבִּיהַּ
our horn.	קַרְנֵנוּ:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ:
who sanctifiest	מְקַדֵּשׁ
thy name	אֶת שִׁמְךָ
[7]among the multitudes.	בָּרַבִּים:
Thou art	[2]אַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in the heaven and on the earth,	בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
and in the [8]highest heaven of heavens.	וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים.
Truly,	אֱמֶת
thou art	[3]אַתָּה הוּא
the first	רִאשׁוֹן
and thou art	וְאַתָּה הוּא
the last,	אַחֲרוֹן.
and besides thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
there is no God.	אֵין אֱלֹהִים.
Gather those who hope in thee	קַבֵּץ קַוֶּיךָ
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth.	הָאָרֶץ.

1) הגאון יעב"ץ דחקו להוראת פעל עומד, אולם נוסח המסורה: וְתָגְבַּהּ, וכן הוא במחזור רפוס פראג: משנת שע"ג, וזה נכון. 2) תנא ד"א פ' כ"א. 3) מ"ב י"ט ט"ו. 4) צפניה ג' כ'. 5) ע"פ ישע' מ' ד' ו' 6) This translation is according to the reading of תָּרוּם וְתָגְבַּהּ. 7) Or, in public. 8) Or, heavens of the high heavens. 9) Heb., that come *into* the world. 10) Heb., that can, etc.

Aaron's sons,	בְּנֵי אַהֲרֹן
the priests,	הַכֹּהֲנִים
its blood	אֶת דָּמוֹ
upon the altar	עַל הַמִּזְבֵּחַ
round about.	סָבִיב :
[3]May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
[3]from before the,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ,
that this [4]reading should be	שֶׁתְּהֵא אֲמִירָה זוֹ
counted	חֲשׁוּבָה
and accepted	וּמְקֻבֶּלֶת
and pleasing	וּמְרֻצָּה
before the	לְפָנֶיךָ
as if we had offered	כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ
and in its place,	וּבִמְקוֹמוֹ
and according to its law.	וּכְהִלְכָתוֹ :
Thou art	אַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
before whom our fathers burned	שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ
the incense	אֶת קְטֹרֶת
of spices	הַסַּמִּים ,
at the time	בִּזְמַן
when the holy [5]house	שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ
existed,	הָיָה קַיָּם .

[2]*as* it was prepared	הָעֲשָׂיָה
at the mount Sinai,	בְּהַר סִינַי
for a sweet savor,	לְרֵיחַ נִיחֹחַ
a fire-offering to the Lord.	אִשֶּׁה לַיְיָ :
7. And its drink-offering *shall be*	ז וְנִסְכּוֹ
the fourth *part* of a hin	רְבִיעִת הַהִין
for the one lamb;	לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד .
in the sanctuary pour thou out	בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ
a drink-offering	נֶסֶךְ
of strong-drink	שֵׁכָר
to the Lord.	לַיְיָ :
8. And the other lamb	ח וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
thou shalt prepare	תַּעֲשֶׂה
toward evening;	בֵּין הָעַרְבַּיִם .
as the meal-offering	כְּמִנְחַת
of the morning,	הַבֹּקֶר
and as its drink-offering	וּכְנִסְכּוֹ
thou shalt prepare *it;*	תַּעֲשֶׂה
it is a fire-offering	אִשֶּׁה
of a sweet savor	רֵיחַ נִיחֹחַ
to the Lord.	לַיְיָ :

תקנו לאמר פסוק זה ע"פ האמור בויקרא רבה פ' ב' מעידני עלי את השמים ואת הארץ בין גוי בין ישראל, בין איש בין אשה, בין עבד בין אמה, קורין את המקרא הזה צפונה לפניה' זוכר הקב"ה עקידת יצחק.

11. And he shall slaughter it	יא [1]וְשָׁחַט אֹתוֹ
upon the side	עַל יֶרֶךְ
of the altar	הַמִּזְבֵּחַ
northward	צָפֹנָה
before the Lord;	לִפְנֵי יְיָ ,
and *there* shall sprinkle	וְזָרְקוּ

1) ויקרא א' י"א. 2) Or, which was ordained. 3) Or, may it be thy will. 4) Heb., saying. 5) Or, temple.

speedily in our days, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.
and we will offer before thee וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ
the continual burnt-offering קָרְבַּן הַתָּמִיד
to make atonement for us, שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ.
as thou hast written כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ
for us עָלֵינוּ
in thy Law בְּתוֹרָתֶךָ
through the hands of Moses עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant, עַבְדֶּךָ
from the mouth of thy glory, מִפִּי כְבוֹדֶךָ
as it is said: כָּאָמוּר:

סדר הקרבנות

אמירת סדר הקרבנות היא תקנת הגאונים שמצאו סמך לזה בכמה מקומות בתלמוד, לפי שהתפלות פזה״ז הנה במקום הקרבנות ונשלמה עתה פרים שפתינו (ברכות כ״ו ע״ב) ובמנחות ק״י ע״א איתא „זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם. כל העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאלו הקריב אשם״. ועוד אמרו (תענית כ״ז ע״ב; מגלה ל״א ע״ב) אמר אברהם רבונו של עולם שמא ישראל חוטאים לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה? אמר לו לאו וכו׳. אמר לפניו רבש״ע תינח בזמן שבית המקדש קים, בזמן שאין בהמ״ק קים מה תהא עליהם? אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקורין בהן לפני מעלה אני עליהם כאלו הקריבום לפני ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

כתוב בסדור של רב עמרם גאון ז״ל: וסדר שכתבנו לקרוא בצו, ולשנות באיזהו מקומן, ולדרוש ברי׳ ישמעאל. כך מצוי בשו״ת וכך מנהג כל ישראל באספמיא. וראיה מנין דאמר (קדושין ל) רב ספרא משום ר׳ יהושע בן חנניא מאי דכתיב ושננתם, אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם, לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד. ומקשינן מי ידע כמה חיי? ומשנינן לא צריכי ליומי

1. And the Lord spoke א וַיְדַבֵּר יְיָ
unto Moses, אֶל מֹשֶׁה
saying: לֵאמֹר:
2. Command ב צַו
the children of Israel, אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
and say unto them: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם.
My oblation, אֶת קָרְבָּנִי
my [2]bread לַחְמִי
for my fire-offerings, לְאִשַּׁי
for a sweet savor to me, רֵיחַ נִיחֹחִי
shall you observe תִּשְׁמְרוּ
to offer to me לְהַקְרִיב לִי
in its due season. בְּמוֹעֲדוֹ:
3. And thou shalt say unto them: ג וְאָמַרְתָּ לָהֶם
This is the fire-offering זֶה הָאִשֶּׁה
which you shall offer אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
to the Lord: לַיְיָ.
he-lambs כְּבָשִׂים
a year old בְּנֵי שָׁנָה
without blemish, תְּמִימִם
two on *every* day, שְׁנַיִם לַיּוֹם
for a continual burnt-offering. עֹלָה תָמִיד:
4. The one lamb ד אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד
thou shalt [3]prepare תַּעֲשֶׂה
in the morning בַּבֹּקֶר.
and the [4]other lamb וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
thou shalt [3]prepare תַּעֲשֶׂה
[5]toward evening. בֵּין הָעַרְבָּיִם:
5. And the tenth *part* ה וַעֲשִׂירִית
of an ephah הָאֵיפָה
of fine flour סֹלֶת
for a meal-offering, לְמִנְחָה.
mingled בְּלוּלָה
with beaten oil, בְּשֶׁמֶן כָּתִית
the fourth *part* of a hin. רְבִיעִת הַהִין:
6. *It is* a continual burnt-offering, ו עֹלַת תָּמִיד.

1) במדבר כ״ח א׳—ח׳. 2) Or, food. 3) Or, offer; Heb make. 4) Heb., second. 5) Heb., between the two evenings.

spikenard	שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ .
and saffron	וְכַרְכֹּם .
in weight	מִשְׁקַל
of sixteen manehs each.	שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה :
Of costus	הַקְּשִׁטָּ
twelve *manehs*,	שְׁנֵים עָשָׂר .
and of aromatic bark three *manehs*,	וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה.
and of cinnamon nine *manehs*,	וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה .
of [3]soap of Carshinah	בֹּרִית כַּרְשִׁינָה
nine [4]kabs,	תִּשְׁעָה קַבִּין .
of Cyprus wine	יֵין קַפְּרִיסִין
three seahs	סְאִין תְּלָתָא
and three [4]kabs;	וְקַבִּין תְּלָתָא.
and if [5]he had not	וְאִם אֵין לוֹ
Cyprus wine	יֵין קַפְּרִיסִין
he [6]took	מֵבִיא
white old wine;	חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק
of salt of Sodom	מֶלַח סְדוֹמִית
the fourth part of a[4]kab,	רוֹבַע הַקַּב.
smoke-herb[7]	מַעֲלֶה עָשָׁן
a small quantity.	כָּל שֶׁהוּא .
Rabbi Nathan says,	[1]רַבִּי נָתָן אוֹמֵר.
also of the amber of Jordan	אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן
a small quantity *was added;*	כָּל שֶׁהוּא .
but if he put in it	וְאִם נָתַן בָּהּ
honey	דְּבַשׁ
he [8]rendered it unfit *for sacred use*,	פְּסָלָהּ .
and if he omitted	וְאִם חִסַּר
one of its spices	אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ

half in the morning	פְּרַס בְּשַׁחֲרִית
and half	וּפְרַס
[2]toward evening:	בֵּין הָעַרְבַּיִם .
and three more manehs	וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים .
of which	שֶׁמֵּהֶם
the high priest used to bring in	מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל
his handfuls	מְלֹא חָפְנָיו
on the Day of Atonement,[9]	בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים .
and he used to put them again	וּמַחֲזִירָם
into a mortar	לְמַכְתֶּשֶׁת
on the eve of the Day of Atonement,	בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפֻּרִים .
and pound them	וְשׁוֹחֲקָן
very much,	יָפֶה יָפֶה .
in order that it might be	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא
very fine;	דַּקָּה מִן הַדַּקָּה.
and eleven *kinds* of spices	וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִין
were therein,	הָיוּ בָהּ .
and these are they:	וְאֵלּוּ הֵן .
balm,	הַצְּרִי .
and onycha,	וְהַצִּפֹּרֶן .
galbanum	הַחֶלְבְּנָה .
and frankincense,	וְהַלְּבוֹנָה .
in weight	מִשְׁקַל
of seventy manehs each.	שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה :
Myrrh and cassia,	מוֹר . וּקְצִיעָה .

1) נ״א: רבי נתן הבבלי. 2) Heb., between the two evenings. 3) Or, lye obtained from a species of leek. 4) A Kab is one sixth part of a Seah. 5) I. e., the man that formed the incense. 6) Heb., brings. 7) A certain herb which caused the smoke to ascend in a straight line. 8) Or, profaned it. 9) Into the most holy place of the sanctuary.

shall it be to you.	תִּהְיֶה לָּכֶם :
And it is also said:	וְנֶאֱמַר .
7. And Aaron shall burn upon it	ז[2] וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
incense of spices;	קְטֹרֶת סַמִּים .
every morning,	בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
when he dresses	בְּהֵיטִיבוֹ
the lamps,	אֶת הַנֵּרֹת
he shall burn it.	יַקְטִירֶנָּה :
8. And when Aaron sets up	ח וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן
the lamps	אֶת הַנֵּרֹת
toward evening,	בֵּין הָעַרְבַּיִם
he shall burn it,	יַקְטִירֶנָּה .
a perpetual incense	קְטֹרֶת תָּמִיד
before the Lord	לִפְנֵי יְיָ
for your generations.	לְדֹרֹתֵיכֶם :
The Rabbis [8]learned:	תָּנוּ[3] רַבָּנַן
The [9]preparation	פִּטּוּם
of the incense	הַקְּטֹרֶת
how *was it done?*	כֵּיצַד .
Three hundred	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
and sixty eight [10]manehs	וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים
were therein;	הָיוּ בָהּ .
three hundred	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
and sixty five *manehs*	וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה
according to the number	כְּמִנְיַן
of the solar year,	יְמוֹת הַחַמָּה .
a maneh for every day,	מָנֶה לְכָל יוֹם .

as thou hast commanded them	כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם
through the hand of Moses	עַל יַד מֹשֶׁה
thy prophet,	נְבִיאֶךָ .
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law:	בְּתוֹרָתֶךָ :
34. And the Lord said	לד וַיֹּאמֶר יְיָ[1]
unto Moses:	אֶל מֹשֶׁה
Take to thee spices,	קַח לְךָ סַמִּים
[4]balm, and onycha,	נָטָף וּשְׁחֵלֶת
and galbanum,	וְחֶלְבְּנָה
spices	סַמִּים
with pure frankincense;	וּלְבֹנָה זַכָּה .
of each shall there be an equal weight.	בַּד בְּבַד יִהְיֶה :
35. And thou shalt make *of* it	לה וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
incense,	קְטֹרֶת
a mixture	רֹקַח
after the art of an apothecary,	מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ .
[5]well mingled,	מְמֻלָּח
pure *and* holy.	טָהוֹר קֹדֶשׁ :
36. And thou shalt [6]pound *some* of it	לו וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה
[7]fine,	הָדֵק
and thou shalt put *some* of it	וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה
before the testimony	לִפְנֵי הָעֵדֻת
in the tent of meeting,	בְּאֹהֶל מוֹעֵד
where I will meet with thee;	אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה .
holy of holies	קֹדֶשׁ קָדָשִׁים

1) שמות ל׳ ל״ד—ל״ו. 2) שמות ל׳ ז׳—ח׳. 3) כריתות ו׳ ע״א; ושמה הגרסא: ת״ר פטום הקטורת הצרי והצפורן וכו׳ 4) Or, stacte; storax; opobalsamum. 5) Or, seasoned with salt. והיותר, כנראה, הוא בירושלמי יומא ה׳ הלכה ה׳. 6) Or, grind; beat. 7) Or, very small. 8) Or, said; explained. 9) Or, forming; mixture. 10) The name of a gold coin and of a weight.

Happy is the man — אַשְׁרֵי אָדָם
that trusteth in thee. — בֹּטֵחַ בָּךְ :

Say three times: — ג׳ פעמים.
O Lord, save; — [4] יְיָ הוֹשִׁיעָה
the King may answer us — הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call. — בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

Thou art a [9]hiding place to me; — [5] אַתָּה סֵתֶר לִי
from [10]distress thou wilt [11]preserve me; — מִצַּר תִּצְּרֵנִי
With songs of deliverance — רְנֵי פַלֵּט
thou wilt surround me. SELAH. — תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה :
Then shall be pleasant — [6] וְעָרְבָה
to the Lord — לַיְיָ
the offering of Judah — מִנְחַת יְהוּדָה
and Jerusalem. — וִירוּשָׁלָיִם .
as *in* the days of old — כִּימֵי עוֹלָם
and as *in* ancient years. — וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

Abaje [12]explained — [7] אַבַּיֵי הֲוָה מְסַדֵּר
the *daily* order of the *wood* arrangement, — סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה
as it was learned *by the Talmud students*, — מִשְּׁמָא דְגְמָרָא.
and according to the opinion — וְאַלְּבָא
of Abba Saul: — דְאַבָּא שָׁאוּל .
The large arrangement *of wood*[13] — מַעֲרָכָה גְדוֹלָה
was prior — קוֹדֶמֶת
to the second *wood* arrangement — לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה

4) תהלים כ׳ י׳. 5) תהלים ל״ב ז׳. 6) מלאכי ג׳ ד׳. 7) יומא ל״ג ע״א.
8) See note 14 to preceding page.
9) Or, shelter. 10) Or, trouble, sorrow. 11) Or, save.
12) Heb., ordered. 13) Upon which parts of the offerings were burned.

about one half.[8] — לַחֲצָאִין :
And furthermore has Bar Kappara learned, — וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא.
if he had put therein — אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ
a small quantity — קוֹרְטוֹב
of honey, — שֶׁל דְּבַשׁ .
no man could stand — אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד
because of its odor; — מִפְּנֵי רֵיחָהּ .
and why — וְלָמָּה
was not mixed therein — אֵין מְעָרְבִין בָּהּ
honey? — דְּבַשׁ .
because — מִפְּנֵי
the Law says: — שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה.
For any leaven, — [1] כִּי כָל שְׂאֹר
nor any honey, — וְכָל דְּבַשׁ
you shall not burn — לֹא תַקְטִירוּ
of it — מִמֶּנּוּ
as a fire-offering to the Lord. — אִשֶּׁה לַיְיָ :

Say three times: — ג׳ פעמים.
The Lord of hosts — [2] יְיָ צְבָאוֹת
is with us; — עִמָּנוּ
A stronghold for us — מִשְׂגַּב לָנוּ
is the God of Jacob. SELAH. — אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

Say three times: — ג׳ פעמים.
O Lord of hosts! — [3] יְיָ צְבָאוֹת

some each year; thus once in sixty or seventy years about one half of the required amount of incense was accumulated, and only one half more was necessary to prepare.
1) ויקרא ב׳ י״א. 2) תהלים מ״ו, ח׳ וי״ב. 3) שם פ״ד, י״ג.

It was learned,	תַּנְיָא.
Rabbi Nathan says:	רַבִּי נָתָן אוֹמֵר.
When he pounds *it*	כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק
he says:	אוֹמֵר.
"Pound *it* thin, well,	הָדֵק הֵיטֵב.
well, thin pound *it*",	הֵיטֵב הָדֵק.
because the voice	מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל
is good for the spices.[11]	יָפֶה לַבְּשָׂמִים.
If he prepared	פִּטְּמָהּ
one half *thereof*	לַחֲצָאִין
it is also [12]right;	כְּשֵׁרָה.
but if he prepared one third part	לְשָׁלִישׁ
or one fourth part *thereof*,	וְלִרְבִיעַ
we have not heard *it to be* [12]*right*.	לֹא שָׁמַעְנוּ:
Rabbi Judah said:	אָמַר רַבִּי יְהוּדָה.
This is the rule,	זֶה הַכְּלָל.
if according to its measure[13]	אִם כְּמִדָּתָהּ
it is [12]right *even* one half *thereof*;	כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין.
but if he omitted	וְאִם חִסֵּר
one of its spices	אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ
he was liable to the penalty of death.[3]	חַיָּב מִיתָה:

It was learned,	תַּנְיָא.
Bar Kappara says:	בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר.
Once in sixty	אַחַת לְשִׁשִּׁים
or in seventy years	אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה
it was prepared	הָיְתָה בָאָה
from the remainders[14]	שֶׁל שִׁירַיִם
he was liable to the penalty of death.[3]	חַיָּב מִיתָה:

Rabbi Simeon,	רַבָּן שִׁמְעוֹן
the son of Gamliel,	בֶּן גַּמְלִיאֵל
says:	אוֹמֵר.
The balm	הַצָּרִי
is nothing but a [4]sap	אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף
that [5]drops	הַנּוֹטֵף
from the balsam trees.	מֵעֲצֵי הַקְּטָף.
The [6]soap of Carshinah,	בֹּרִית כַּרְשִׁינָה
[7]what did that come in for?	לָמָּה הִיא בָאָה.[1]
[8]to beautify therewith	כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ
the onycha,	אֶת הַצִּפֹּרֶן.
in order that it should be pleasant.	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה.
The wine of Cyprus,	יַיִן קַפְרִיסִין
[7]what did that come in for?	לָמָּה הוּא בָא.[1]
[8]to soak therein	כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ
the onycha,	אֶת הַצִּפֹּרֶן
in order that it should be [9]strong.	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה.
And although	וַהֲלֹא
the water of Raglaim	מֵי רַגְלַיִם[2]
was fit for it;	יָפִין לָהּ.
yet	אֶלָּא
they did not bring in	שֶׁאֵין מַכְנִיסִין
the water of Raglaim	מֵי רַגְלַיִם[2]
into the sanctuary	בַּמִּקְדָּשׁ
because of respect.[10]	מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

---

is also called "Me Raglaim". 11) I. e., the work of pounding the epices is sure to be done better, when the one doing it is constantly reminding himself of his duty to pound it well and thin. 12) Or, correct; acceptable. 13) I. e., if of every thing was taken just one half. 14) I. e., from the 3 manehs, that were over in the incense and of which the high priest used to take his handfuls on the Day of Atonemet, remained

1) כן הוא ברובא דמנכרא בתנ"ך בדגש המ"ם והנגינה מלעיל, והלכתי אחר הרוב. 2) עין רגל. מל"א א' ט'. והגאון יעבץ בסדורו אומר כי "מי רגלים" פשוטו כמשמעו עי"ש. 3) I. e., if he brings such incense into the most holy place of the sanctuary. 4) Or, resin. 5) Or, issuses; exudes. 6) Or, a lye obtained from a species of leek. 7) Or, what was that used for? 8) Heb., in order to, etc. 9) Or, pungent; hard. 10) I. e., because "urine"

at their service,	בַּעֲבוֹדָתָם .
and the Levites at their temple-chanting,	וְלֵוִיִּם בְּדוּכָנָם .
and the Israelites	וְיִשְׂרָאֵל
at their position.[4]	בְּמַעֲמָדָם .
But now,	וְעַתָּה
through our sins,	בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ
was ruined	חָרַב
the holy [5]temple,	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
and the continual offering ceased,	וּבָטֵל הַתָּמִיד .
and we have neither a priest	וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן
at his service,	בַּעֲבוֹדָתוֹ .
nor a Levite at his temple-chanting,	וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ .
nor an Israelite	וְלֹא יִשְׂרָאֵל
at his position.[4]	בְּמַעֲמָדוֹ .
and thou hast said	וְאַתָּה אָמַרְתָּ .
that we shall render *as* bullocks	[1] וּנְשַׁלְּמָה פָרִים
the offering of our lips.	שְׂפָתֵינוּ :
Therefore, may it be *the* will	לָכֵן יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ .
that the [6]prayer of our lips shall be	שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ .
[7]appreciated and accepted	חָשׁוּב וּמְקֻבָּל
and favored before thee,	וּמְרֻצֶה לְפָנֶיךָ
as if we had offered	כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ
and stood	וְעָמַדְנוּ
at [8]our position.	עַל מַעֲמָדוֹ :

the [2]prayer of thy people;	רִנַּת עַמְּךָ
strengthen us, purify us,	שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ .
O fearful *God.*	נוֹרָא :
We pray thee, Almighty!	נָא גִבּוֹר .
those that seek thy unity	דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ
as the apple of the eye preserve them.	כְּבָבַת שָׁמְרֵם :
Bless them, purify them,	בָּרְכֵם טַהֲרֵם
have mercy upon them,	רַחֲמֵם .
with thy righteousness	צִדְקָתְךָ
continually reward them.	תָּמִיד גְּמֹלֵם :
O mighty, holy *God,*	חֲסִין קָדוֹשׁ .
with thy abundant goodness	בְּרוֹב טוּבְךָ
guide thy congregation.	נַהֵל עֲדָתֶךָ :
O One, exalted *God!*	יָחִיד גֵּאֶה .
turn to thy people	לְעַמְּךָ פְּנֵה .
who mention thy holiness.	זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ :
Our [3]prayer accept,	שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל
and hear our cry,	וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ .
O thou who knoweth *all* secrets.	יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת :
Blessed be the name	בָּרוּךְ שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
Sovereign of the worlds!	רִבּוֹן הָעוֹלָמִים .
thou hast commanded us	אַתָּה צִוִּיתָנוּ
to offer	לְהַקְרִיב
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ .
and that the priests shall be	וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים

1) הושע יד ג׳. 2) Heb., singing. 3) Heb., cry. 4) All the Israelites were divided in twenty four divisions, each of them being required, in its turn, to witness one week the sacrificing of the continual burnt-offering. 5) Heb., house. 6) Heb., word. 7) Or, counted. 8) Heb., its.

was prior to *the burning of the* parts[6]	קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים.
and *the burning of the* parts—	וְאֵבָרִים
to the meal-offering;	לְמִנְחָה.
and the meal-offering—	וּמִנְחָה
to the offerings of the baking-pan;	לַחֲבִתִּין:
and the offerings of the baking-pan—	וַחֲבִתִּין
to the drink-offerings;	לַנְّסָכִין.
and the drink-offerings—	וּנְّסָכִין
to the additional-offerings;[7]	לְמוּסָפִין.
and the additional-offerings—	וּמוּסָפִין
to the spoons of frankincense;[8]	לְבָזִיכִין.
and the spoons of frankincense;	וּבָזִיכִין
were prior	קוֹדְמִין
to the continual-offering	לְתָמִיד
of the evening;	שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם.
for it is said:	שֶׁנֶּאֱמַר.
And he shall arrange upon it	[2] וְעָרַךְ עָלֶיהָ
the burnt-offering,	הָעֹלָה
and he shall burn upon it	וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
the fat of the peace-offerings;	חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים.
therewith close	עָלֶיהָ הַשְּׁלֵם
all the offerings,	כָּל הַקָּרְבָּנוֹת
all of them.	כֻּלָּם:

תפלת רבי נחוניא בן הקנה.

We beseech thee,	אָנָּא.
with the power	בְּכֹחַ
of the greatness	גְּדֻלַּת
of thy right hand	יְמִינְךָ
loosen those that are bound.[9]	תַּתִּיר צְרוּרָה:
Accept	קַבֵּל

of the incense;[3]	שֶׁל קְטֹרֶת.
and the second *wood* arrangement	וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה
of the incense	שֶׁל קְטֹרֶת
was prior	קוֹדֶמֶת
to the [4]laying	לְסִדּוּר
of two pieces of wood;[5]	שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים.
and the [4]laying	וְסִדּוּר
of two pieces of wood	שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים
was prior	קוֹדֶם
to the removing of the ashes	לְדִשּׁוּן
of the inner altar;	מִזְבַּח הַפְּנִימִי.
and the removing of the ashes	וְדִשּׁוּן
of the inner altar	מִזְבַּח הַפְּנִימִי
was prior	קוֹדֶם
to the dressing	[1] לְהַטָּבַת
of five of the lamps;	חָמֵשׁ נֵרוֹת.
and the dressing	[1] וְהַטָּבַת
of five of the lamps	חָמֵשׁ נֵרוֹת
was prior	קוֹדֶמֶת
to *the sprinkling of* the blood	לְדַם
of the continual *burnt-offering;*	הַתָּמִיד.
and *the sprinkling of* the blood	וְדַם
of the continual *burnt-offering*	הַתָּמִיד
was prior	קוֹדֶם
to the dressing	[1] לְהַטָּבַת
of *the other* two lamps;	שְׁתֵּי נֵרוֹת.
and the dressing	[1] וְהַטָּבַת
of *the other* two lamps	שְׁתֵּי נֵרוֹת
was prior to *the burning* of the incense;	קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת.
and *the burning of the* incense	וּקְטֹרֶת

1) יותר נכון לנקד לַהֲטָבַת, וַהֲטָבַת. 2) ויקרא ו׳ ה׳. 3) I. e., of which live coal was taken in a firepan for the altar of the incense. 4) Heb., ordering. 5) Two pieces of wood were to be added to the fire, as deduced by the Rabbis from Lev. 1, 7. 6) I. e., of the burnt-offering of the morning. 7) I. e., of Sabbaths and Holydays. 8) Two spoons full of frankincense were placed near the show-bread every Sabbath. 9) In captivity.

לֵא עִבֵּב׃ it did not impede *the service.*
פָּרִים The bulls
הַנִּשְׂרָפִים which were *to be wholly* burnt,
וּשְׂעִירִים and the he-goats
הַנִּשְׂרָפִים׃ which were *to be wholly* burnt,
שְׁחִיטָתָן [2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָן and the receiving of their blood
בִּכְלִי שָׁרֵת *was* in a vessel of service
בַּצָּפוֹן׃ on the north side,
וְדָמָן טָעוּן and their blood required
הַזָּיָה sprinkling
עַל הַפָּרֹכֶת towards the veil
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב׃ and upon the golden altar.
מַתָּנָה *The omission of the* [3]sprinkling
אַחַת מֵהֶן of one of them[4]
מְעַכֶּבֶת׃ impeded *the service.*
שְׁיָרֵי הַדָּם The remainder of the blood
הָיָה שׁוֹפֵךְ [5]he used to pour out
עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי at the western base
שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן of the outer altar;
אִם לֹא נָתַן *but* if he did not [6]do *so,*
לֵא עִבֵּב׃ it did not impede *the service.*
אֵלּוּ וְאֵלּוּ These and those *preceding offerings*
נִשְׂרָפִין were burnt
בְּבֵית הַדֶּשֶׁן׃ in the repository of ashes.

משנה ב׳. זבחים נ״ב ע״ב.

חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד׃ THE SIN-OFFERINGS OF THE CONGREGATION AND OF THE INDIVIDUAL. —
אֵלּוּ הֵן These are

לְחַטָּאת לַיי׃ for a sin-offering to the Lord;
עַל עֹלַת הַתָּמִיד besides the continual burnt-offering
יֵעָשֶׂה it shall be prepared,
וְנִסְכּוֹ׃ with its drink-offering.

משניות זבחים פרק ה׳
משנה א׳ זבחים מ״ז ע״א.

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן Which is the place
שֶׁל זְבָחִים׃ of the sacrifices?[1]
קָדְשֵׁי קָדָשִׁים The most holy
שְׁחִיטָתָן [2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן׃ on the north side *of the altar;*
פַּר וְשָׂעִיר the bull and the he-goat
שֶׁל יוֹם הַכִּפֻּרִים of the Day of Atonement
שְׁחִיטָתָן [2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן׃ on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָן and he receiving of their blood
בִּכְלִי שָׁרֵת *was* in a vessel of service
בַּצָּפוֹן׃ on the north side,
וְדָמָן טָעוּן and their blood required
הַזָּיָה sprinkling
עַל בֵּין הַבַּדִּים between the staves *of the ark,*
וְעַל הַפָּרֹכֶת and towards the veil
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב׃ and upon the golden altar.
מַתָּנָה *The omission of the* [3]sprinkling
אַחַת מֵהֶן of one of them[4]
מְעַכֶּבֶת׃ impeded *the service.*
שְׁיָרֵי הַדָּם The remainder of the blood
הָיָה שׁוֹפֵךְ [5]he used to pour out
עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי at the western base
שֶׁל מִזְבַּח הַחִיצוֹן of the outer altar;
אִם לֹא נָתַן *but* if he did not [6]do *so,*

1) I. e., where the sacrifices were slaughtered. 2) Heb., their slaughtering. 3) Heb., giving. 4) I. e., of the required sprinklings. 5) I. e., the priest. 6) Heb., give.

of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for *each* one bullock;	לַפָּר הָאֶחָד.
and two tenth *parts of an ephah*	וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for the one ram.	לָאַיִל הָאֶחָד:
13. And a tenth *part of an ephah*	יג וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for *every* one lamb;	לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד.
it is a burnt-offering	עֹלָה
for a sweet savor,	רֵיחַ נִיחֹחַ
a fire-offering to the Lord.	אִשֶּׁה לַיי:
14 And their drink-offerings	יד וְנִסְכֵּיהֶם
half a [4]hin	חֲצִי הַהִין
shall be for *each* bullock,	יִהְיֶה לַפָּר
and the third *part* of a [4]hin	וּשְׁלִישִׁת הַהִין
for the ram,	לָאַיִל
and the fourth *part* of a [4]hin	וּרְבִיעִת הַהִין
for *every* lamb,	לַכֶּבֶשׂ
of wine;	יַיִן.
this is the burnt-offering of *the* month in [3]*every* month	זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ
of the months of the year.	לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה:
15. And one he-goat	טו וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד

On Sabbath the following is added :—

9. And on the sabbath day	ט [1]וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת
two he-lambs	שְׁנֵי כְבָשִׂים
a year old	בְּנֵי שָׁנָה
without blemish,	תְּמִימִם.
and two tenth *parts of an ephah*	וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
and its drink-offering.	וְנִסְכּוֹ:
10. *This is* the burnt-offering	י עֹלַת
of sabbath	שַׁבַּת
on [3]*every* sabbath;	בְּשַׁבַּתּוֹ.
besides the continual burnt-offering,	עַל עֹלַת הַתָּמִיד
and its drink-offering.	וְנִסְכָּהּ:

On New Moon the following is added :—

11. And in the beginnings	יא [2]וּבְרָאשֵׁי
of your months	חָדְשֵׁיכֶם
you shall offer	תַּקְרִיבוּ
a burnt-offering	עֹלָה
to the Lord:	לַיי.
young bullocks	פָּרִים בְּנֵי בָקָר
two,	שְׁנַיִם
and one ram,	וְאַיִל אֶחָד
he-lambs	כְּבָשִׂים
a year old	בְּנֵי שָׁנָה
seven,	שִׁבְעָה
without blemish.	תְּמִימִם:
12. And three tenth *parts of an ephah*	יב וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים

1) במדבר כ"ח י"א—ט"ו 2) במדבר כ"ח ט—י 3) Heb., its. 4) A liquid measure containing twelve לוג (six eggs).

which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע.
and they might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city	בְּכָל הָעִיר
by any person,	לְכָל אָדָם
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת:
The portion of the priests that was [5]separated from them	הַמּוּרָם מֵהֶם
was like them,[6]	כַּיּוֹצֵא בָהֶם.
except that the [5]separated portion	אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם
was eaten	נֶאֱכָל
only by the priests,	לַכֹּהֲנִים
by their wives,	לְנָשֵׁיהֶם
and by their children,	וְלִבְנֵיהֶם
and by their servants.	וּלְעַבְדֵיהֶם:

משנה ו׳. זבחים נ״ה ע״א.

The peace-offerings	שְׁלָמִים
were holy in a minor degree.	קָדְשִׁים קַלִּים.
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court,	בָּעֲזָרָה.
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע.
and they might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city	בְּכָל הָעִיר
by any person,	לְכָל אָדָם
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
during two days	לִשְׁנֵי יָמִים

for *carnally knowing* a betrothed handmaid;	שִׁפְחָה חֲרוּפָה.
the trespass-offering	אָשָׁם
of a [1]Nazirite;[2]	נָזִיר.
the trespass-offering	אָשָׁם
of a leper;[3]	מְצוֹרָע.
the trespass-offering for a doubtful sin;	אָשָׁם תָּלוּי.
they were slaughtered	שְׁחִיטָתָן
on the north side,	בַּצָּפוֹן
and the receiving of their blood	וְקִבּוּל דָּמָן
was in a vessel of service	בִּכְלִי שָׁרֵת
on the north side,	בַּצָּפוֹן.
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע.
and they were eaten	וְנֶאֱכָלִין
within the hangings	לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
by the males of the priesthood,	לְזִכְרֵי כְהֻנָּה
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת:

משנה ה׳. זבחים נ״ה ע״א.

The thanksgiving offering[4]	הַתּוֹדָה
and the ram of the Nazirite	וְאֵיל נָזִיר
were holy in a minor degree.	קָדְשִׁים קַלִּים.
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court;	בָּעֲזָרָה.
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת

1) One who consecrates himself to God. 2) Who has become defiled by a dead body. 3) At his cleansing. 4) Of individuals. 5) Or, lifted up. 6) I. e., the same rule applied also to the portion of the priests.

בְּכָל מַאֲכָל	*dressed* in any manner of food,
לְיוֹם וָלַיְלָה	the *same* day and evening
עַד חֲצוֹת:	until midnight

משנה ג׳. זבחים נ״ג ע״ב.

הָעוֹלָה	The burnt-offering
קֹדֶשׁ קָדָשִׁים,	is most holy;
שְׁחִיטָתָהּ	it was slaughtered
בַּצָּפוֹן	on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָהּ	and the receiving of its blood
בִּכְלִי שָׁרֵת	*was* in a vessel of service
בַּצָּפוֹן.	on the north side,
וְדָמָהּ טָעוּן	and its blood required
שְׁתֵּי מַתָּנוֹת	two sprinklings
שֶׁהֵן אַרְבַּע.	which *were made like* four;[4]
וּטְעוּנָה	it also required
הַפְשֵׁט	flaying,
וְנִתּוּחַ,	and dismembering,
וְכָלִיל	and total *consuming*
לָאִשִּׁים:	by fire.

משנה ד׳. זבחים נ״ד ע״ב.

זִבְחֵי	THE SACRIFICES
שַׁלְמֵי	OF THE PEACE-OFFERINGS
צִבּוּר	OF THE CONGREGATION
וַאֲשָׁמוֹת.	AND THE TRESPASS-OFFERINGS.
אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת.	These are the trespass-offerings:
אָשָׁם	the trespass-offering
גְּזֵלוֹת,	for robbery,
אָשָׁם	the trespass-offering
מְעִילוֹת.	for profane appropriation of [5]sacred things,
אָשָׁם	the trespass-offering

חַטַּאת הַצִּבּוּר,	the sin-offering of the congregation:
שְׂעִירֵי	the he-goats
רָאשֵׁי חֳדָשִׁים	of the beginnings of *the* months[1]
וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת,	and of *the* festivals
שְׁחִיטָתָן	were slaughtered
בַּצָּפוֹן	on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָן	and the receiving of their blood
בִּכְלִי שָׁרֵת	*was* in a vessel of service
בַּצָּפוֹן.	on the north side,
וְדָמָן טָעוּן	and their blood required
אַרְבַּע מַתָּנוֹת	four sprinklings
עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת.	upon *the* four corners *of the outer altar.*
כֵּיצַד.	How *was this done?*
עָלָה	[2]He went up
בַּכֶּבֶשׁ	the ascent,
וּפָנָה	and turned
לַסּוֹבֵב.	towards the [3]circuit *of the altar,*
וּבָא לוֹ	and he came
לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית.	to the south-east corner,
מִזְרָחִית צְפוֹנִית.	north-east,
צְפוֹנִית מַעֲרָבִית.	north-west,
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית	and south-west *corners.*
שְׁיָרֵי הַדָּם	The remainder of the blood
הָיָה שׁוֹפֵךְ	[2]he used to pour out
עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי.	at the western base;
וְנֶאֱכָלִין	and they were eaten
לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים	within the hangings
לְזִכְרֵי כְהֻנָּה	by the males of the priesthood,

1) I. e., which were offered on the first of each month. 2) I. e., the priest. 3) I. e., the middle terrace which surrounded the altar. 4) The sprinklings were made in the north-east and south-west corners of the altar so, that a portion of the blood reached each of the four sides of the altar. 5) Or, consecrated.

מִכָּתוּב אֶחָד. *derived* from one verse,
וּמִבִּנְיַן אָב or from a principal law
מִשְּׁנֵי כְתוּבִים: *derived* from two verses.
ד מִכְּלָל 4. By a general description
וּפְרָט: *followed by the enumeration of* particulars.
ה וּמִפְּרָט 5. And by *an enumeration of* particulars
וּכְלָל: *followed by* a general description.
ו כְּלָל 6. *When* a general description,
וּפְרָט *followed* by a particular one,
וּכְלָל. *is again followed* by a general one,
אִי אַתָּה דָן thou must not determine
אֶלָּא except
כְּעֵין הַפְּרָט: according to the tenor of the particular one.
ז מִכְּלָל 7. By a general description
שֶׁהוּא צָרִיךְ that requires
לִפְרָט. a particular one,
וּמִפְּרָט and by a particular description
שֶׁהוּא צָרִיךְ that requires
לִכְלָל: a general one.
ח כָּל דָּבָר 8. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל that was included in a general description,
וְיָצָא and it was singled out
מִן הַכְּלָל from the general description
לְלַמֵּד. in order to teach *something special*,
לֹא לְלַמֵּד not to teach
עַל עַצְמוֹ for its own sake *only*
יָצָא. it was singled out,
אֶלָּא לְלַמֵּד but to teach *something*
עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ for the whole general term
יָצָא: it was singled out.
ט כָּל דָּבָר 9. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל. that was included in a general description,
וְיָצָא and it was singled out
לְטַעוֹן to prove
טוֹעַן אֶחָד an argument
שֶׁהוּא כְּעִנְיָנוֹ. which is like its subject,
יָצָא לְהָקֵל it was singled out to alleviate,
וְלֹא לְהַחֲמִיר: but not to aggravate.
י כָּל דָּבָר 10. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל. that was included in a general description,

פרוש הגאון

ד) מכלל ופרט. כיצד? נאמר אדם כי יקריב וגו' מן הבהמה. כלל היה שהיא בכלל בהמה. מן הבקר. ומן הצאן. פרט. נתמעטה חיה. ואין בכלל אלא מה שבפרט:

ה) מפרט וכלל. כיצד? נאמר בהשבת אבדה וכן תעשה לחמורו וכן לשמלתו. פרט. משמע אלה בלבד חייב להשיב. כתב אחריו כן תעשה לכל אבידת אחיך. חזר וכלל. נעשה כלל מוסף על הפרט. ומרבה כל דבר:

ו) אלא כעין הפרט. כיצד? הרי שנאמר על כל דבר פשע. כלל הכל. על שור עיר חמור וגו'. פרט לך אלו בלבד. על כל אבידה. חזר וכלל. אי אתה דן אלא כעין הפרט. מה הפרט מפורש דבר הממלטל וגופו ממון. אף כל כיוצא בו. יצאו קרקעות. ועבדים שהוקשו להם. ויצאו שטרות. שאינן אלא לראיה:

ז) מכלל שהוא צריך לפרט. כיצד? נאמר קדש לי כל בכור. יכול אף הנקבות בכלל. הייתי אומר כל פטר רחם במשמע. תלמוד לאמר זכר. זהו כלל שצריך לפרט. ואם נאמר זכר. יכול אפילו יצאה נקבה לפניו. ת"ל פטר רחם. אי פטר רחם. יכול אפי' נולד אחר יוצא דופן, ת"ל בכור. זהו פרט שצריך לכלל. והם מרה אחת:

ח) ויצא מז הכלל ללמד. כיצד? והנפש אשר תאכל מפשר זבח השלמים וגו'. הלא שלמים בכלל כל הקדשים הן. כשיצאו מן הכלל. לא ללמד על עצמן בלבד יצאו. אלא על הכלל כולו יצאו. מה שלמים קדושת מזבח. אף כל שקדושתו קדושת מזבח חייבין עליו. יצאו קדשי בדק הבית:

ט) ויצא לטעון טען אחד שהוא כענינו. כיצד? נאמר ואשר יבוא את רעהו ביער וגו'. מכה בשוגג בכלל רוצח היה. שנאמר ומכה אדם ומת. בין שוגג בין מזיד. ויצא מכה בשוגג לטעון טוען אחד שהוא כענינו של מזיד. שזה המית וזה המית. יצא מן הכלל להקל על עצמו. שניצול בערי מקלט. זהו ולא להחמיר:

י) ויצא לטעון טוען אחר שלא כענינו. כיצד? נאמר. כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד. והוציא העבריה מן הכלל. שנאמר וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים. הלא אמה עבריה בכלל עבד עברי היתה. שנאמר כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה. למה יצאה מן הכלל? לטעון טוען אחר שלא כענינו. שעבד אינו יוצא בסימני גדלות ולא במיתת האדון. והאמה יוצאה בסימנים ובמיתת האדון אפי' תוך שש. יצא להקל עליה שיוצאה תוך שש. ולהחמיר שאדוניה מקדשה בעל כרחה:

only by the priest,	לַכֹּהֲנִים.
while the tithe *might be eaten*	וְהַמַּעֲשֵׂר
by any person;	לְכָל אָדָם.
both might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city,	בְּכָל הָעִיר
dressed after any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
during two days	לִשְׁנֵי יָמִים
and one night,	וְלַיְלָה אֶחָד:
The paschal lamb	הַפֶּסַח
was not eaten	אֵינוֹ נֶאֱכָל
except at night,	אֶלָּא בַּלַּיְלָה.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except until midnight,	אֶלָּא עַד חֲצוֹת.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except by its *previously* appointed number,	אֶלָּא לִמְנוּיוֹ.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except roasted.	אֶלָּא צָלִי:

ברייתא דר׳ ישמעאל.

ספרא ריש ויקרא.

Rabbi Ishmael says:	רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר.
By means of thirteen rules	בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
the Law is expounded:—	הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת:
1. *By an inference* from minor to major.	א מִקַּל וָחֹמֶר:
2. *By a deduction* from a similarity of phrases.	ב וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה:
3. By a [2]principal law	ג מִבִּנְיַן אָב

and one night.	וְלַיְלָה אֶחָד:
he portion of the priests that was separated	הַמּוּרָם
from them	מֵהֶם
was like them,	כַּיּוֹצֵא בָהֶם.
except that the separated portion	אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם
was eaten	נֶאֱכָל
only by the priests,	לַכֹּהֲנִים
by their wives,	לְנָשֵׁיהֶם
and by their children,	וְלִבְנֵיהֶם
and by their servants.	וּלְעַבְדֵיהֶם:

משנה ז׳. זבחים נ״ו ע״ב.

The first-born,	הַבְּכוֹר
and the tithe *of cattle*,	וְהַמַּעֲשֵׂר
and the paschal lamb	וְהַפֶּסַח
were holy in a minor degree.	קָדְשִׁים קַלִּים.
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court,	בָּעֲזָרָה.
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
one sprinkling;	מַתָּנָה אֶחָת.
but this was to be done	וּבִלְבַד שֶׁיְּהֵא
towards the base *of the altar*;	כְּנֶגֶד הַיְסוֹד.
they differed, *however*,	שִׁנָּה
in respect to eating them:	בַּאֲכִילָתָן.
the first-born	הַבְּכוֹר
was eaten	נֶאֱכָל

באור הגאון יעב״ץ ז״ל.

א) מקל וחומר. כיצד? ויאמר ה׳ אל משה ואביה ירק 'רק בפניה הלא תכלם ז׳ ימים. קל וחומר לשכינה שתסגר לפחות ז׳ ימים. הרי למד חמור מקל להחמיר. והוא הדין איפכא קל מחמור להקל:

ב) מגזרה שוה. כיצד? ערות הכת לא למדנו אלא מגזרה שוה. אתיא הנה הנה זמה זמה:

ג) מבנין אב מכתוב אחד. כיצד? הרי נאמר בחג המצות. אך אשר יאכל לכל נפש וכו׳ התיר אוכל נפש. בשאר המועדים מניין. אלא אמרו רז״ל. זה בנין אב לכל המועדים: משני כתובים. כיצד? נאמר פמומי אדם. או גבן או דק וגו׳. וכתוב במומי בהמה. או חרוץ או יבלת. באדם לא נאמר חרוץ יבלת. בבהמה לא נאמר דק תבלול. מניין ליתן האמור של זה בזה. ולמדו אדם מבהמה ובהמה מאדם. והו משני כתובים. והן נחשבים למדה אחת:

1) The correct meaning and ample explanation of the thirteen exegetical principles is laid down in the Hebrew commentary of Rabbi Yabetz (יעב״ץ) given below. 2) Or, general rule.

המזמור הזה מתהלים הובא בסדר התפלות על פי כתביו של ר׳ יצחק לוריא (ארי״ז׳ל). ובשו״ת פנים מאירות ח״א כתב שלא לאומרו כדי שלא להטריח את הצבור.

תהלים ל׳

א מִזְמוֹר	1. A Psalm,
שִׁיר	A Song,
חֲנֻכַּת הַבַּיִת	for the Dedication of the [1]House,
לְדָוִד :	of David.
ב אֲרוֹמִמְךָ יְיָ	2. I will extol thee, O Lord,
כִּי דִלִּיתָנִי .	for thou hast [2]raised me up,
וְלֹא שִׂמַּחְתָּ	And hast not gladdened
אֹיְבַי	my enemies
לִי :	by me.
ג יְיָ אֱלֹהָי .	3. O Lord my God,
שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ	I have cried unto thee,
וַתִּרְפָּאֵנִי :	And thou hast healed me.
ד יְיָ	4. O Lord,
הֶעֱלִיתָ	thou hast brought up
מִן שְׁאוֹל	from the [3]nether-world
נַפְשִׁי .	my soul;
חִיִּיתַנִי	Thou hast kept me alive,
מִיָּרְדִי	[4]that I go not down
בוֹר :	*to the* pit.
ה זַמְּרוּ לַיְיָ	5. Sing to the Lord,
חֲסִידָיו .	*O ye* his [5]pious,
וְהוֹדוּ	And give thanks
לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ :	to his holy [6]remembrance.
ו כִּי רֶגַע	6. For a moment
בְּאַפּוֹ	*is he* in his anger;
חַיִּים	[7]Life
בִּרְצוֹנוֹ .	is in his favor:
בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי	In the evening may lodge weeping,
וְלַבֹּקֶר רִנָּה :	But in the morning *cometh* [8]song.
ז וַאֲנִי אָמַרְתִּי	7. And I said
בְשַׁלְוִי .	in my prosperity,
בַּל אֶמּוֹט	I shall [9]not be moved
לְעוֹלָם :	[9]for ever.
ח יְיָ	8. O Lord,
בִּרְצוֹנְךָ	in thy favor
הֶעֱמַדְתָּה	thou hadst [10]made to stand
לְהַרְרִי עֹז .	[10]my mountain strong;
הִסְתַּרְתָּ	*But when* thou didst hide
פָּנֶיךָ	thy face,
הָיִיתִי נִבְהָל :	I was terrified.
ט אֵלֶיךָ יְיָ	9. Unto thee ,O Lord,
אֶקְרָא .	I will call;
וְאֶל יְיָ אֶתְחַנָּן :	And unto the Lord I will supplicate:
י מַה בֶּצַע	10. ''What profit *is there*
בְּדָמִי	in my blood,
בְּרִדְתִּי	if I go down
אֶל שָׁחַת .	to the grave ?
הֲיוֹדְךָ עָפָר .	Shall *the* dust thank thee ?
הַגִּיד	shall it declare
אֲמִתֶּךָ :	thy truth ?[11]
יא שְׁמַע יְיָ	11. Hear, O Lord,
וְחָנֵּנִי .	and have mercy upon me;
יְיָ	O Lord,
הֱיֵה עוֹזֵר לִי :	be thou a helper to me''.
יב הָפַכְתָּ	12. Thou hast turned
מִסְפְּדִי	my mourning
לְמָחוֹל לִי .	into dancing, for me;

1) Or, Temple. 2) Or, drawn. 3) Or, grave, Hades. 4) According to the c'thib: from among them that go down to the pit. 5) Or, saints. 6) Or, memorial *name*. 7) Or, For a life-time is his favor. 8) Or, joy. 9) Or, never be moved. 10) Or, set up for me a mountain of strength. 11) Or, faithfulness.

and it was singled out, וְיָצָא
to prove לִטְעוֹן
another argument טוֹעַן אַחֵר
which is not like its subject, שֶׁלֹּא כְּעִנְיָנוֹ.
it was singled out יָצָא
both to alleviate and to aggravate. לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר:
יא 11. Any thing כָּל דָּבָר
that was included in a general description, שֶׁהָיָה בִּכְלָל
and it was singled out וְיָצָא
to determine לִדּוֹן
a new subject, בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ.
thou art not able אִי אַתָּה יָכוֹל
to restore it לְהַחֲזִירוֹ
to its general term לִכְלָלוֹ
unless the [1]Scripture restores it עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב
to its general term לִכְלָלוֹ
expressly. בְּפֵרוּשׁ:
יב 12. A thing דָּבָר
that is learned הַלָּמֵד
from its context, מֵעִנְיָנוֹ.
and a thing וְדָבָר
that is learned הַלָּמֵד
from its end.[2] מִסּוֹפוֹ:

יג 13. And thus is[3] וְכֵן
with two texts שְׁנֵי כְתוּבִים
that contradict הַמַּכְחִישִׁים
each other, זֶה אֶת זֶה.
until there comes עַד שֶׁיָּבֹא
a third text, הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי
and harmonizes וְיַכְרִיעַ
(*between*) them. בֵּינֵיהֶם:

May it be *the* will יְהִי רָצוֹן
from before thee, מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
to rebuild שֶׁיִּבָּנֶה
the holy house בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
speedily in our days; בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
and grant our portion וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law. בְּתוֹרָתֶךָ:
And there we will serve thee וְשָׁם נַעֲבָדְךָ
in reverence, בְּיִרְאָה
as in the days of old, כִּימֵי עוֹלָם
and as in former years. וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

קדיש דרבנן.

פרוש הגאון יעב״ץ ז״ל.

יא) ויצא לדון בדבר החדש. כיצד? נאמר וכהן כי יקנה נפש וגו׳ וילוד ביתו. בתו בכלל היתה בין פנויה בין נשואה. ויצאה לידון בדבר חדש שאחר שנשאת אינה אוכ׳ בתרומה. שנאמר ובת כהן כי תהיה לאיש זר וגומר. והואיל והוציאה הכתוב מהכלל. אי אתה יכול להחזירה לכללה אפי׳ אלמנה וגרושה אם לא החזירה הכתוב בפירוש. שנא׳ בת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה וגו׳ מלחם אביה תאכל:

יב) דבר הלמד מענינו. כיצד? נאמר שבו איש תחתיו. כול ישבו תחתיהם כל היום. בא הכתוב ולמד אל יצא איש ממקומו. שהוא אלפים אמה (מדת תחום שבת) שהוא דבר הלמד מענינו: ודבר הלמד מסופו. כיצד? נאמר איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו. אסר כל שאר שבעולם. ובסוף הענין פירש האסורות לנו. ומהם נלמוד המותרות. ואלו מדה אחת הם:

יג) ושני כתובים המכחישים. כמו שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. וכתוב אחר אומר. ביום עשות ה׳ אלהים ארץ ושמים. בא הכתוב השלישי והכריע. שנאמר אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא אני אליהם יעמדו יחד. מלמד ששניהם כאחד נבראו ואין כאן הכחשה:

1) Or, text; passage. 2) I. e., from a subsequent passage. 3) See עיון תפלה by J. Z. Meklenburg.

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה.

I prepare	הֲרֵינִי מְזַמֵּן
my mouth	אֶת פִּי
to give thanks, and to praise,	לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
and to laud	וּלְשַׁבֵּחַ
my Creator.	אֶת בּוֹרְאִי:
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who said,	שֶׁאָמַר
and the world [2]existed;	וְהָיָה הָעוֹלָם.
blessed *be* he.	בָּרוּךְ הוּא.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ[1]
who was the maker *of the world* in the beginning.	עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who says and does.	אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who decrees and performs.	גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who has mercy	מְרַחֵם
upon the earth.	עַל הָאָרֶץ.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who has mercy	מְרַחֵם
upon the creatures.	עַל הַבְּרִיּוֹת.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who [3]pays	מְשַׁלֵּם
a good reward	שָׂכָר טוֹב
to those that fear him.	לִירֵאָיו.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who lives for ever,	חַי לָעַד
and exists ever-lastingly.	וְקַיָּם לָנֶצַח.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who redeems and delivers;	פּוֹדֶה וּמַצִּיל.
blessed *be* his name.	בָּרוּךְ שְׁמוֹ:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
the God,	הָאֵל.
the merciful father	הָאָב הָרַחֲמָן.
who is praised	הַמְּהֻלָּל
by the mouth of his people,	בְּפִי עַמּוֹ.
lauded and glorified	מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר
by the tongue	בִּלְשׁוֹן
of his pious and his servants;	חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו.
and with the songs of David	וּבְשִׁירֵי דָוִד
thy servant	עַבְדְּךָ
we will praise thee,	נְהַלֶּלְךָ
O Lord our God;	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
with praises	בִּשְׁבָחוֹת
and with hymns	וּבְזְמִרוֹת
we will magnify thee,	נְגַדֶּלְךָ
and we will laud thee,	וּנְשַׁבֵּחֲךָ
and we will glorify thee,	וּנְפָאֶרְךָ.
and we will [4]remember thy name,	וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ
and we will proclaim thee King,	וְנַמְלִיכְךָ
O our King, our God!	מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ:
The only ONE,	יָחִיד.
the life of all worlds;	חֵי הָעוֹלָמִים.
O King!	מֶלֶךְ
lauded and glorified	מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר
for ever	עֲדֵי עַד
be his great name.	שְׁמוֹ הַגָּדוֹל:

1) ניכים כמו אלה נמצאים גם בתלמוד: ברוך עושה בראשית ברכות נ"ד ע"א; ברוך אומר ועושה גוזר ומקים. ברכות נ"ז ע"ב; ברוך אתה ה' המרחם על הארץ, תענית ט"ו ע"א. וכן, כמו שאמר והיה העולם, חולין פ"ד ע"ב ועוד במקומות אחרים.

2) Heb., was. 3) Or, compensates, renders. 4) Or, cause thy name to be remembered.

[1]*with* glory,	כָּבוֹד
and not be silent.	וְלֹא יִדֹּם.
O Lord my God,	יְיָ אֱלֹהַי
for ever	לְעוֹלָם
I will give thee thanks.	אוֹדֶךָּ:

Thou hast loosed	פִּתַּחְתָּ
my sackcloth,	שַׂקִּי
and hast girded me	וַתְּאַזְּרֵנִי
with gladness,	שִׂמְחָה:
יג 13. In order that [1]people may sing to thee,	לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ

The following Kaddish is said by a Mourner (קדיש יתום).
See translation on p. 116.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

פְּסוּקֵי דִזְמְרָה

מְקוֹר בִּרְכַּת בָּרוּךְ שֶׁאָמַר.

הפסוקים והמזמורים שבין ברוך שאמר ובין ישתבח נקראים פסוקי דזמרה, והגאונים סדרום ע״פ מאמר התלמוד בברכות ל״ב ע״ב: „לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח״כ יתפלל״. ותקנו ברכה לפניהם ברוך שאמר, וברכה לאחריהם ישתבח.

מי הוא אבי ברכת ברוך שאמר, אשר השתמש בנובים רבים הנמצאים בתלמוד (עיין הערתנו לברוך שאמר) לא נודע בברור, והרי״ף לברכות ל״ב מזכירה, וזה לשונו: „ותקינו רבנן למימר ברכה מקמייהו (דפסוקי דזמרה) ומאי ניהו ברוך שאמר וישתבח הלכך מיבעי ליה לאינש דלא לאשתעויי מכי מתחיל בברוך שאמר עד דמסיים ליה״. ובערוך ערך תפלה נמצא: „ור׳ משה גאון אמר, מאן דמעייל לכנישתא ואשכח צבורא דקרו פסוקי דזמרה אומר ברוך שאמר וחותם מהלל בתשבחות״. וכטורי זהב סמן נ״א אות א׳ מביא בשם תולעת יעקב שאנשי כנסת הגדולה תקנוה ע״פ פתקא דנפל מן השמים (עיין מה שכתב בזה הסדור רשב״ן). ובספר היוחסין אומר, כי בשבת הראשון של מנוי ראש גלותא היה חזן בית הכנסת מתחיל בברוך שאמר והבחורים עונים על כל דבר ודבר מברוך שאמר ברוך הוא. ומזה שער הגאון רשי״ל ראפפפורט בתולדות הקליר שברוך שאמר הוא פזמון, שכונת המחבר היה שאחר פיום כל מאמר ומאמר המתחיל בברוך יענו הקהל ברוך הוא, וברוך הוא הנמצא בסדורינו אחר והיה העולם הוא לרשימה שכן יזמרו הצבור אחר כל מאמר ומאמר, אולם מזה אין ראיה כלל, כי רק בעת מנוי ראש גלותא היה החזן משורר אותו כפזמון כדרך החזנים, ועל כן יסופר הדבר הזה כחדוש בספר היוחסין.

והנה מספר התבות בברוך שאמר ע״פ נוסחתנו הוא פ״ז והסמן לזה ראשו כהם פ״ז (רוקח ס׳ ש״כ); אולם הנוכחאות רבות ושונות בין האשכנזים והספרדים וגם בין הספרדים בעצמם הנוכחאות שונות, כנראה באבודרהם ובמגורת המאור כלל תפלה סמן צ״ג. וגם מקום ברוך שאמר אצל האשכנזים הוא לפני הודו לה׳, בעת אשר אצל הספרדים מקומו לפני יהי כבוד.

1) Or, *my* glory may sing to thee.

29. [5]Ascribe to the Lord כט הָבוּ לַיְיָ
the glory [6]of his name; כְּבוֹד שְׁמוֹ.
[7]Take an offering, שְׂאוּ מִנְחָה
and come before him; וּבֹאוּ לְפָנָיו.
[8]Bow down to the Lord הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ
in holy [9]majesty. בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ:
30. Tremble before him, ל חִילוּ מִלְּפָנָיו
all the earth; כָּל הָאָרֶץ.
The world also is firmly established, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
it cannot be moved. בַּל תִּמּוֹט:
31. Let the heavens be glad, לא יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
and let the earth rejoice; וְתָגֵל הָאָרֶץ.
And let them say וְיֹאמְרוּ
among the nations: בַּגּוֹיִם
"The Lord reigneth". יְיָ מָלָךְ:
32. Let the sea roar, לב יִרְעַם הַיָּם
and the fulness thereof; וּמְלוֹאוֹ.
Let the field exult, יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה
and all that is therein. וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ:
33. Then shall sing לג אָז יְרַנְּנוּ
the trees of the [10]forest עֲצֵי הַיָּעַר.
before the Lord; מִלִּפְנֵי יְיָ
For he cometh כִּי בָא
to judge לִשְׁפּוֹט
the earth. אֶת הָאָרֶץ:
34. O give thanks to the Lord, לד הוֹדוּ לַיְיָ
for he is good; כִּי טוֹב.
Because for ever *endureth* כִּי לְעוֹלָם
his lovingkindness. חַסְדּוֹ:
35. And say ye: לה וְאִמְרוּ

22. *Saying*: "Touch not כב אַל תִּגְּעוּ
mine anointed ones, בִּמְשִׁיחָי.
And to my prophets וּבִנְבִיאַי
do no [1]evil". אַל תָּרֵעוּ:
23. Sing to the Lord, כג שִׁירוּ לַיְיָ
all the earth; כָּל הָאָרֶץ.
Proclaim בַּשְּׂרוּ
from day to day מִיּוֹם אֶל יוֹם
his salvation. יְשׁוּעָתוֹ:
24. Relate among the nations כד סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
his glory, אֶת כְּבוֹדוֹ.
Among all the peoples בְּכָל הָעַמִּים
his wonders. נִפְלְאֹתָיו:
25. For great is the Lord, כה כִּי גָדוֹל יְיָ
and *he is* greatly [2]praised; וּמְהֻלָּל מְאֹד.
[2]And terrible is he וְנוֹרָא הוּא
above all gods. עַל כָּל אֱלֹהִים:
26. For all the gods כו כִּי כָל אֱלֹהֵי
of the peoples הָעַמִּים
are [3]idols; אֱלִילִים.
But the Lord וַיְיָ
made the heavens. שָׁמַיִם עָשָׂה:
27. Grandeur and majesty כז הוֹד וְהָדָר
are [4]before him; לְפָנָיו.
Strength and gladness עֹז וְחֶדְוָה
are in his place. בִּמְקוֹמוֹ:
28. [5]Ascribe to the Lord, כח הָבוּ לַיְיָ
ye families of the peoples, מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים.
[5]Ascribe to the Lord הָבוּ לַיְיָ
glory and strength. כְּבוֹד וָעֹז:

1) Or, harm. 2) Or, to be praised, and he is to be feared, etc. 3) Or, things of nought. 4) Or, in his presence. 5) Or, give, bring. 6) Or, *due to* his name. 7) Or, bring; Heb., carry. 8) Or, prostrate yourselves; or, worship. 9) Or, array. 10) According to the accent it should be: forest; Because of the Lord, for he, etc.

are his judgments.	מִשְׁפָּטָיו :
15. Remember for ever	טו זִכְרוּ לְעוֹלָם
his covenant,	בְּרִיתוֹ .
The word	דָּבָר
which he commanded	צִוָּה
to [8]a thousand generations.	לְאֶלֶף דּוֹר :
16. *Remember the covenant* which he [9]made	טז אֲשֶׁר כָּרַת
with Abraham,	אֶת אַבְרָהָם.
And his oath to Isaac.	וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
17. And he set it up	יז וַיַּעֲמִידֶהָ
to Jacob	לְיַעֲקֹב
for a statute,	לְחֹק .
To Israel,	לְיִשְׂרָאֵל
for an evrelasting covenant.	בְּרִית עוֹלָם :
18. Saying:	יח לֵאמֹר
"To thee will I give	לְךָ אֶתֵּן
the land of Canaan,	אֶרֶץ כְּנָעַן .
As a [10]lot of your inheritance".	חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם :
19. While ye were	יט בִּהְיוֹתְכֶם
but a few men in number,	מְתֵי מִסְפָּר .
Very few,	כִּמְעַט
and sojourners therein.	וְגָרִים בָּהּ :
20. And they went about	כ וַיִּתְהַלְּכוּ
from nation to nation,	מִגּוֹי אֶל גּוֹי .
And from *one* kingdom	וּמִמַּמְלָכָה
to another people.	אֶל עַם אַחֵר :
21. He suffered no man	כא לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ
to oppress them,	לְעָשְׁקָם .
And he reproved for their sakes	וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
kings.	מְלָכִים :

Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
King *who is* praised	מֶלֶךְ מְהֻלָּל
with praise-songs.	בַּתִּשְׁבָּחוֹת :
1 Chron. xvi. 8–36.	דִּבְרֵי הַיָּמִים א׳ ט״ז ח—ל ו.
8. Give thanks to the Lord,	ח הוֹדוּ[1] לַיְיָ
call upon his name;	קְרָאוּ בִשְׁמוֹ .
Make known among the nations	הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
his deeds.	עֲלִילוֹתָיו :
9. Sing to him,	ט שִׁירוּ לוֹ
chant to him;	זַמְּרוּ לוֹ .
[2]Talk ye	שִׂיחוּ
of all his [3]wonders.	בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו :
10. [4]Glory ye	י הִתְהַלְלוּ
in his holy name;	בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ .
Let be glad the heart	יִשְׂמַח לֵב
of those that seek the Lord.	מְבַקְשֵׁי יְיָ :
11. [5]Inquire after the Lord	יא דִּרְשׁוּ יְיָ
and his strength;	וְעֻזּוֹ.
Seek his [6]presence	בַּקְּשׁוּ פָנָיו
continually.	תָּמִיד :
12. Remember his [3]wonders	יב זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו
which he hath performed;	אֲשֶׁר עָשָׂה .
His [7]miracles	מֹפְתָיו
and the judgments of his mouth.	וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ :
13. Ye seed of Israel	יג זֶרַע יִשְׂרָאֵל
his servant,	עַבְדּוֹ .
Ye children of Jacob,	בְּנֵי יַעֲקֹב
his chosen ones.	בְּחִירָיו :
14. He is the Lord our God,	יד הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
Over all the earth	בְּכָל הָאָרֶץ

1) מכאן עד ״וכנביאי אל תרעו״ נמצא גם בספר תהלים ק״ה א—ט״ו בשנויים, ומשם עדואמרו הושיענו נמצא בתהלים צ״ו בשנויים רבים.

2) Or, Meditate. 3) Or, marvellous works. 4) Heb., Boast yourselves. 5) Or, search for; seek. 6) Or, solicit his face. 7) Or, tokens, signs. 8) Or, the thousandth generation. 9) Heb., cut. 10) Heb., cord, line.

Because in his holy name	כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
we have trusted.	בָּטָחְנוּ:
Let thy lovingkindness be, O Lord,	ל״ג יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ
upon us,	עָלֵינוּ.
According as we have hoped for thee.	כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
Show us, O Lord,	פ״ה הַרְאֵנוּ יְיָ
thy lovingkindness,	חַסְדֶּךָ.
And thy salvation grant us.	וְיֶשְׁעְךָ תִּתֶּן לָנוּ:
Arise	מ״ד קוּמָה
as a help to us,	עֶזְרָתָה לָנוּ.
And redeem us	וּפְדֵנוּ
for the sake of thy lovingkindness.	לְמַעַן חַסְדֶּךָ:
I am	פ״א אָנֹכִי
the Lord thy God,	יְיָ אֱלֹהֶיךָ
Who brought thee up	הַמַּעֲלְךָ
out of the land of Egypt;	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
Open wide thy mouth,	הַרְחֶב פִּיךָ
and I will fill it.	וַאֲמַלְּאֵהוּ:
Happy is the people	קמ״ד אַשְׁרֵי הָעָם
[3]that is in such a case;	שֶׁכָּכָה לּוֹ.
Happy is the people	אַשְׁרֵי הָעָם
that the Lord is his God.	שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
And as for me,	ר״ג וַאֲנִי
in thy lovingkindness	בְּחַסְדְּךָ
I have trusted;	בָּטָחְתִּי
My heart shall rejoice	יָגֵל לִבִּי
in thy salvation;	בִּישׁוּעָתֶךָ.
I will sing to the Lord,	אָשִׁירָה לַיְיָ
Because he hath [4]rewarded me.	כִּי גָמַל עָלָי:

Arise,	צ״ד הִנָּשֵׂא
thou judge of the earth;	שֹׁפֵט הָאָרֶץ.
Render a reward	הָשֵׁב גְּמוּל
unto *the* proud.	עַל גֵּאִים:
To the Lord belongeth the salvation:	ט״ג לַיְיָ הַיְשׁוּעָה.
Upon thy people	עַל עַמְּךָ
be thy blessing. SELAH.	בִּרְכָתֶךָ סֶלָה:
The Lord of hosts	מ״ו ח״ו יְיָ צְבָאוֹת
is with us;	עִמָּנוּ.
A stronghold for us	מִשְׂגַּב לָנוּ
is the God of Jacob. SELAH.	אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
O Lord of hosts!	פ״ד יְיָ צְבָאוֹת.
Happy is the man	אַשְׁרֵי אָדָם
that trusteth in thee.	בֹּטֵחַ בָּךְ:
O Lord, save,	ה׳ יְיָ הוֹשִׁיעָה.
The King may answer us	הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call.	בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
Save	כ״ח הוֹשִׁיעָה
thy people,	אֶת עַמֶּךָ
and bless	וּבָרֵךְ
thine inheritance,	אֶת נַחֲלָתֶךָ.
And feed them,	וּרְעֵם
and [1]lift them up	וְנַשְּׂאֵם
[2]for ever.	עַד הָעוֹלָם:
Our soul	ל״ג נַפְשֵׁנוּ
hath waiteth for the Lord;	חִכְּתָה לַיְיָ.
Our help	עֶזְרֵנוּ
and our shield is he.	וּמָגִנֵּנוּ הוּא:
For in him	ל״א כִּי בוֹ
shall our heart be glad,	יִשְׂמַח לִבֵּנוּ.

1) Or, exalt them; or, bear them up. 2) Heb., unto everlasting. 3) Heb., that thus is to him. 4) Or, dealt bountifully with me.

[3]Many a time he turneth away his anger,	וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ,
and stirreth not up	וְלֹא יָעִיר
all his wrath.	כָּל חֲמָתוֹ:
Thou, O Lord,	מ״מ אַתָּה יְיָ
withhold not	לֹא תִכְלָא
thy mercies	רַחֲמֶיךָ
from me;	מִמֶּנִּי,
Thy lovingkindness and thy truth shall continually gaurd me.	חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי:
Remember thy mercies,	כ״ה זְכוֹר רַחֲמֶיךָ
O Lord,	יְיָ
and thy lovingkindnesses;	וַחֲסָדֶיךָ,
For they are from [4]of old.	כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:
[5]Ascribe ye strength	ס״ח תְּנוּ עֹז
to God;	לֵאלֹהִים
Over Israel	עַל יִשְׂרָאֵל
is his excellency,	גַּאֲוָתוֹ,
And his strength	וְעֻזּוֹ
is in the skies.	בַּשְּׁחָקִים:
Terrible *art thou*, O God,	ס״ח נוֹרָא אֱלֹהִים
out of thy holy places;	מִמִּקְדָּשֶׁיךָ,
The God of Israel,	אֵל יִשְׂרָאֵל
he giveth	הוּא נוֹתֵן
strength and power	עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
to the people.	לָעָם,
Blessed be the Lord.	בָּרוּךְ אֱלֹהִים:
O God of vengeance, O Lord!	צ״ל אֵל נְקָמוֹת יְיָ,
O God of vengeance,	אֵל נְקָמוֹת
shine forth!	הוֹפִיעַ:

Save us,	הוֹשִׁיעֵנוּ
O God of our salvation,	אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
And gather us together,	וְקַבְּצֵנוּ
and deliver us	וְהַצִּילֵנוּ
from the nations,	מִן הַגּוֹיִם
To give thanks	לְהוֹדוֹת
to thy holy name;	לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ,
To glory	לְהִשְׁתַּבֵּחַ
in thy praise.	בִּתְהִלָּתֶךָ:
36. Blessed be the Lord,	לו בָּרוּךְ יְיָ
the God of Israel,	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
from [1]everlasting	מִן הָעוֹלָם
even unto [1]everlasting,	וְעַד הָעוֹלָם,
And all the people said:	וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם
Amen, and praise to the Lord!	אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ:

The following is a collection of verses from the Book of Psalms.

Extol ye	צ״ט רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his footstool:	לַהֲדֹם רַגְלָיו
Holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא:
Extol ye	צ״ט רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his holy mount;	לְהַר קָדְשׁוֹ,
For holy is	כִּי קָדוֹשׁ
the Lord our God.	יְיָ אֱלֹהֵינוּ:
[2]And he, being merciful,	ל״ח וְהוּא רַחוּם
[2]forgiveth sin,	יְכַפֵּר עָוֹן
and destroyeth not;	וְלֹא יַשְׁחִית

1) Or, eternity. 2) Or, And he is merciful, he forgiveth sin. 3) Heb., And he multiplied to return his anger. 4) Or, everlasting, eternity. 5) Heb., give

Let the heavens be glad, — הה"א יִשְׂמְחוּ ט"ז ל"א הַשָּׁמַיִם
and let the earth rejoice; — וְתָגֵל הָאָרֶץ .
And let them say — וְיֹאמְרוּ
among the nations: — בַגּוֹיִם
"The Lord reigneth". — יי מָלָךְ :
The Lord is king, — יי מֶלֶךְ
the Lord was king, — יי מָלָךְ .
the Lord will be king — יי יִמְלוֹךְ
for ever and ever. — לְעוֹלָם וָעֶד :
The Lord is king — ל"ג יי מָלָךְ
for ever and ever; — עוֹלָם וָעֶד .
[4]Nations have perished — אָבְדוּ גוֹיִם
out of his land. — מֵאַרְצוֹ :
The Lord hath [5]frustrated — ל"ג יי הֵפִיר
the counsel of nations, — עֲצַת גּוֹיִם .
He hath [6]foiled — הֵנִיא
the thoughts of peoples. — מַחְשְׁבוֹת עַמִּים:
Many are — מ"ש ל"ג ר"ט כ"א רַבּוֹת
the thoughts — מַחֲשָׁבוֹת
in the heart of a man; — בְּלֶב אִישׁ .
But the counsel of the Lord, — וַעֲצַת יי
that shall stand. — הִיא תָקוּם :
The counsel of the Lord — ל"ג עֲצַת יי א"ל
standeth for ever; — לְעוֹלָם תַּעֲמֹד .
The thoughts of his heart, — מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ
[3]for generation and generation. — לְדֹר וָדֹר :
For he said, — ל"ג כִּי הוּא אָמַר
and it [7]existed; — וַיֶּהִי .
He commanded, — הוּא צִוָּה

יהי כבוד נזכר במסכתא סופרים פרק י"ז הלכה י"א, והוא ילקוט פסוקים מספר תהלים, מלבד הפסוק ישמחו השמים וכו' שהוא בהה"א ט"ז ל"א והפסוק רבות מחשבות וכו' שהוא במשלי י"ט כ"א אולם ה' מלך וכו' איננו פסוק בתנ"ך, והוא מרכב מהתחלת שלשה פסוקים תהלים י' ט"ז, צ"ג א' ושמונה ט"ו י"ט.

Let the glory of the Lord [1]be — ל"א יְהִי כְבוֹד יי
for ever; — לְעוֹלָם .
Let the Lord rejoice — יִשְׂמַח יי
in his works. — בְּמַעֲשָׂיו :
Let the name of the Lord be — ל"ג יְהִי שֵׁם יי
blessed — מְבֹרָךְ .
From this time forth — מֵעַתָּה
and for evermore. — וְעַד עוֹלָם :
From the rising of the sun — ל"ג מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ
unto its going down — עַד מְבוֹאוֹ .
[2]Is praised — מְהֻלָּל
the name of the Lord. — שֵׁם יי :
High above all nations — ל"ג רָם עַל כָּל גּוֹיִם
is the Lord, — יי .
Above the heavens — עַל הַשָּׁמַיִם
is his glory. — כְּבוֹדוֹ :
O Lord, — ל"ה יי ל"ג
thy name *endureth* for ever; — שִׁמְךָ לְעוֹלָם .
O Lord, — יי
thy remembrance, — זִכְרְךָ
[3]for generation and generation. — לְדֹר וָדֹר :
The Lord, — ל"ג יי ר"ט
in the heavens — בַּשָּׁמַיִם
he hath established his throne; — הֵכִין כִּסְאוֹ .
And his kingdom — וּמַלְכוּתוֹ
ruleth over all. — בַּכֹּל מָשָׁלָה :

1) Or, endure. 2) Or, is to be praised. 3) Or, throughout all generations. 4) Or, heathens. 5) Or, brought to nought. 6) Or, made void, of no effect. 7) Heb., was.

במזמור הזה נמצאים ד׳ שמות ה׳ כנגד ארבעה שצריכין להודות (ברכות ל״ב). ותקנו לומר מזמור זה שהוא כמו ברכת הודאת גומל חסדים, מפני שאין יום שלא נעשה בו נס לאדם, ולכן צריכים אנו לתת הודאה, ואחרי שאמרנו אשירה לה׳ כי גמל עלי סומכים אנחנו לזה מזמור לתודה, שהיא הודאה לגומל חסדים.

כתב אבן ירחי ,,בצרפת נהגו לדלג בשבתות ויו״ט מזמור לתודה, וכן בדין, שהיו אומרים אותו בזמן הבית על הקרבת התודה שהיו מביאים ד׳ הצריכין להודות, ואין קריבה בשבת ויו״ט, דנדרים ונדבות אין קריבין בהן, אבל בפרובנצא וספרד אומרים אותו, ולא יתכן״ עכ״ל. ובעל הרוקח בס׳ שי״ט אחרי כתבו הטעם כמו אבן ירחי הוסיף: ,,ושמעתי על הר׳ אליהו שלא היה מדלג בשבת ויו״ט כי אם שתי תיבות הללו מזמור לתודה, והיה מתחיל הריעו לה׳ כל הארץ מפני שזה שבח של הקב״ה עכ״ל. ועיין ש״ע או״ח סוף ס׳ נ״א.

The following Psalm מזמור לתודה is to be said standing; but it is omitted on Sabbaths, Holydays, the day before the Day of Atonement (ערב יום כפור), the day before Passover, and the Intermediate Days of Passover (חול המועד פסח); but it is said on the Intermediate Days of Tabernacles (חול המועד סוכות) and הושענא רבה.

On Sabbaths and Holydays add here למנצח and other Psalms following the same, which will be found in the Morning Service for Sabbaths and Festivals.

	Psalm c.	תהלים ק׳
	1. A Psalm [1]of Thanks-giving.	א מִזְמוֹר לְתוֹדָה,
	Shout	הָרִיעוּ
	to the Lord,	לַיְיָ
	all [2]the earth.	כָּל הָאָרֶץ:
	2. Serve	ב עִבְדוּ
	the Lord	אֶת יְיָ
	with gladness,	בְּשִׂמְחָה.
	Come	בֹּאוּ
	before him	לְפָנָיו
	with singing.	בִּרְנָנָה:
	3. Know ye	ג דְּעוּ
	that the Lord	כִּי יְיָ
	he is God,	הוּא אֱלֹהִים
	He hath made us,	הוּא עָשָׂנוּ
	[3]and we are his;	וְלוֹ אֲנַחְנוּ.
	We are his people,	עַמּוֹ
	and the flock	וְצֹאן
	of his pasture.	מַרְעִיתוֹ:
	4. Enter	ד בֹּאוּ
	into his gates	שְׁעָרָיו
	with [4]thanksgiving,	בְּתוֹדָה
	Into his courts	חֲצֵרוֹתָיו
	with praise.	בִּתְהִלָּה.
	Give thanks to him,	הוֹדוּ לוֹ
	bless	בָּרְכוּ
	his name.	שְׁמוֹ:
	5. For the Lord is good,	ה כִּי טוֹב יְיָ
	everlasting	לְעוֹלָם
	is his lovingkindness;	חַסְדּוֹ.
	and unto [5]generation and generation	וְעַד דֹּר וָדֹר
	is his faithfulness.	אֱמוּנָתוֹ:

1) Or, for the Thank-offering. 2) Or, ye lands. 3) According to the k'thib: and not we ourselves. 4) Or, thank-offering. 5) Or, all generations.

his mighty deeds, גְּבוּרֹתָיו .
And the glory וּכְבוֹד
of the majesty of his kingdom. הֲדַר מַלְכוּתוֹ :
13. Thy kingdom יג מַלְכוּתְךָ
is a kingdom מַלְכוּת
of all [5]worlds; כָּל עֹלָמִים .
And thy dominion is וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
in every generation and generation. בְּכָל דּוֹר וָדֹר :
14. A supporter is the Lord יד סוֹמֵךְ יְיָ
of all them that fall, לְכָל הַנֹּפְלִים .
And a raiser וְזוֹקֵף
of all those that are bowed down. לְכָל הַכְּפוּפִים :
15. The eyes of all טו עֵינֵי כֹל
wait upon thee; אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ .
And thou givest them וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם
their food אֶת אָכְלָם
in its *due* season. בְּעִתּוֹ :
16. Thou openest טז פּוֹתֵחַ
thy hand, אֶת יָדֶךָ .
And satisfiest וּמַשְׂבִּיעַ
[6]every living thing לְכָל חַי
[6]*with* favor. רָצוֹן :
17. Righteous is the Lord יז צַדִּיק יְיָ
in all his ways, בְּכָל דְּרָכָיו .
And [7]kind וְחָסִיד
in all his works. בְּכָל מַעֲשָׂיו :
18. Nigh is the Lord יח קָרוֹב יְיָ
to all those that call upon him, לְכָל קֹרְאָיו .
To all לְכֹל
that will call upon him אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ

And *of* thy wondrous works, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ
will I [1]talk. אָשִׂיחָה :
6. And *of* the might וְ״עֻזּוּז
of thy terrible deeds נוֹרְאוֹתֶיךָ
[2]they shall speak; יֹאמֵרוּ .
And thy greatness וּגְדֻלָּתְךָ
will I relate. אֲסַפְּרֶנָּה :
7. The remembrance זֵכֶר
of thy great goodness רַב טוּבְךָ
they shall [3]utter, יַבִּיעוּ .
And *of* thy righteousness וְצִדְקָתְךָ
they shall sing. יְרַנְּנוּ :
8. Gracious and merciful חַנּוּן וְרַחוּם
is the Lord; יְיָ .
[4]Long-suffering אֶרֶךְ אַפַּיִם
and of great loving-kindness. וּגְדָל חָסֶד :
9. Good is the Lord to all; ט טוֹב יְיָ לַכֹּל .
And his mercies are וְרַחֲמָיו
over all his works. עַל כָּל מַעֲשָׂיו :
10. Thanks unto thee shall give, O Lord, יוֹדוּךָ יְיָ
all thy works; כָּל מַעֲשֶׂיךָ .
And thy pious ones וַחֲסִידֶיךָ
shall bless thee. יְבָרְכוּכָה :
11. *Of* the glory יא כְּבוֹד
of thy kingdom מַלְכוּתְךָ
they shall talk, יֹאמֵרוּ .
And *of* thy might וּגְבוּרָתְךָ
they shall speak; יְדַבֵּרוּ :
12. To make known יב לְהוֹדִיעַ
to the sons of men לִבְנֵי הָאָדָם

1) Or, meditate. 2) Or, men. 3) Or, pour forth. 4) Or, Slow to anger. 5) Or, eternities. 6) Or, the desire of every living thing. 7) Or, loving, gracious, beneficient, holy.

and it stood *firm*.	וַיַּעֲמֹד :
For the Lord hath chosen Zion;	קִ֝֗י כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן .
He hath desired it	אִוָּהּ
as a habitation for himself.	לְמוֹשָׁב לוֹ :
For the Lord hath chosen Jacob for himself;	קִ֝֗ה כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ .
Israel,	יִשְׂרָאֵל
for his [1]own possession.	לְסְגֻלָּתוֹ :
For	צ״ד כִּי
the Lord will not abandon	לֹא יִטֹּשׁ יְיָ
his people;	עַמּוֹ .
And his inheritance	וְנַחֲלָתוֹ
he will not forsake.	לֹא יַעֲזֹב :
[2]And he, being merciful,	[1] יְיָ וְהוּא רַחוּם
[2]forgiveth sin,	יְכַפֵּר עָוֹן
and destroyeth not;	וְלֹא יַשְׁחִית
[3]Many a time he turneth away his anger,	וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ .
and stirreth not up	וְלֹא יָעִיר
all his wrath.	כָּל חֲמָתוֹ :
O Lord, save;	ב״ יְיָ הוֹשִׁיעָה .
The King may answer us	הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call.	בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

איתא בברכות ד׳ ע״ב: א״ר אלעזר א״ר אבינא כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא. עכ״ל הגמרא. ואולי זה הוא הטעם שהוסיפו שני פסוקים לפני המזמור תהלה לדוד, שיש בהם שלש פעמים אשרי, לרמוז כי טוב לאומרו שלש פעמים בכל יום (עיין בתוספות ברכות ר״ב ע״ב). וההוספה הזאת כבר היתה בימי חכמי התלמוד, כמו שנראה ממה שאמר ר״י (ברכות ד׳ ע״ב) מפני מה לא נאמר נו״ן באשרי? וכונתו על המזמור תהלה לדוד הכתוב ע״פ סדר האלפא ביתא וחסר בו רק אות נו״ן. וטעם הוספת הפסוק „ואנחנו״ אחרי סוף המזמור כתב הטור בשם רב עמרם גאון, מפני שהוא חותם במדת הללויה. כדי לסמוך הללויה אל הללויה. שכל המזמורים הבאים אחריו תחלתם וסופם הללויה.

Happy *are they*	אַ״שְׁרֵי
who dwell *in* thy house,	יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ .
And praise thee continually. SELAH.	עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה :
Happy is the people	קִ֝֗ה אַשְׁרֵי הָעָם
[4]that is in such a case;	שֶׁכָּכָה לוֹ .
Happy is the people	אַשְׁרֵי הָעָם
that the Lord is his God.	שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו :

Psalm cxlv. תהלים קמה.

1. A Praise-*Hymn* of David.	א תְּהִלָּה לְדָוִד .
I will extol thee,	אֲרוֹמִמְךָ
my God, O King;	אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ .
And I will bless thy name	וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
2. Every day	ב בְּכָל יוֹם
will I bless thee;	אֲבָרְכֶךָּ .
And I will praise thy name	וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
3. Great is the Lord,	ג גָּדוֹל יְיָ
and *he is* greatly [5]praised;	וּמְהֻלָּל מְאֹד .
And to his greatness	וְלִגְדֻלָּתוֹ
there is no searching.	אֵין חֵקֶר :
4. Generation	ד דּוֹר
to generation	לְדוֹר
shall laud thy works,	יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ .
And thy mighty deeds	וּגְבוּרֹתֶיךָ
they shall declare.	יַגִּידוּ :
5. *Of* the majesty	ה הֲדַר
of thy glorious splendour	כְּבוֹד הוֹדֶךָ .

1) Or, peculiar treasure. 2) Or, And he is merciful, he forgiveth sin. 3) Heb., And he multiplied to return his anger. 4) Heb., that thus is to him. 5) Or, to be praised.

The [1]orphan and widow
he upholdeth;
But the way of *the* wicked
he [2]perverteth.
10. The Lord will reign
for ever,
Thy God, O Zion,
to generation and generation.
Praise ye the Lord!

יָתוֹם וְאַלְמָנָה
יְעוֹדֵד.
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים
יְעַוֵּת:
י יִמְלֹךְ יְיָ
לְעוֹלָם
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן
לְדֹר וָדֹר.
הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlvii.

1. Praise ye the Lord,
[3]For *he is* good;
Chant *unto* our God,
for *he is* gracious;
Praise is seemly *for him.*
2. The builder of Jerusalem
is the Lord;
The dispersed of Israel
he will gather.
3. *He is* the physician
of the broken *in* heart,
and [4]*the* healer
of their [5]wounds.
4. *He* counteth the number
of the stars;
All of them
he calleth *by their* names.
5. Great is our Lord,
and abundant in power;
To his understanding

תהלים קמ״ז
א הַלְלוּיָהּ.
כִּי טוֹב
זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ.
כִּי נָעִים
נָאוָה תְהִלָּה:
ב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלִַם
יְיָ.
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
יְכַנֵּס:
ג הָרוֹפֵא
לִשְׁבוּרֵי לֵב.
וּמְחַבֵּשׁ
לְעַצְּבוֹתָם:
ד מוֹנֶה מִסְפָּר
לַכּוֹכָבִים.
לְכֻלָּם
שֵׁמוֹת יִקְרָא:
ה גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ
וְרַב כֹּחַ.
לִתְבוּנָתוֹ

there is no [6]measure.
6. The Lord upholdeth *the* [7]meek;
He bringeth down *the* wicked
to the ground.
7. Sing to the Lord
with thanksgiving;
Chant to our God
with a [8]harp;
8. Who covereth *the* heaven
with clouds,
Who prepareth for the earth
rain,
Who maketh the mountains to [9]sprout forth
grass.
9. [10]*Who* giveth to the beast
its food,
To the young ravens,
which cry.
10. Not in the strength
of the horse
he delighteth;
Not in the [11]legs of the man
taketh he pleasure.
11. The Lord taketh pleasure
in those that fear him,
In those that wait
for his lovingkindness.
12. Laud, O Jerusalem,
the Lord;

אֵין מִסְפָּר:
ו מְעוֹדֵד עֲנָוִים
יְיָ.
מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים
עָדֵי אָרֶץ:
ז עֲנוּ לַיְיָ
בְּתוֹדָה.
זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
בְּכִנּוֹר:
ח הַמְּכַסֶּה שָׁמַיִם
בְּעָבִים
הַמֵּכִין לָאָרֶץ
מָטָר.
הַמַּצְמִיחַ הָרִים
חָצִיר:
ט נוֹתֵן לִבְהֵמָה
לַחְמָהּ.
לִבְנֵי עֹרֵב
אֲשֶׁר יִקְרָאוּ:
י לֹא בִגְבוּרַת
הַסּוּס
יֶחְפָּץ.
לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ
יִרְצֶה:
יא רוֹצֶה יְיָ
אֶת יְרֵאָיו.
אֶת הַמְיַחֲלִים
לְחַסְדּוֹ:
יב שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלִַם
אֶת יְיָ.

---

1) Or, fatherless. 2) Or, turneth upside down; turneth aside; maketh crooked. 3) According to the accents it should be: For it is good to sing *to* our God; For pleasant and comely is *such* praise. 4) Heb., a binder up. 5) Heb., sorrows. 6) Or, limit; estimation; Heb., number. 7) Or, humble. 8) Or, lyre. 9) Or, put forth verdure. 10) Or, *He.* 11) Or, thighs, i. e., vigor or swiftness.

in princes, בִּנְדִיבִים.
Nor in a son of man, בְּבֶן אָדָם
in whom there is no help. שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה:
4. *When* his [3]breath goeth forth, ד תֵּצֵא רוּחוֹ
he returneth to his earth; יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ.
In that very day בַּיּוֹם הַהוּא
his [4]thoughts perish. אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו:
5. Happy is he ה אַשְׁרֵי
that *hath* the God of Jacob שֶׁאֵל יַעֲקֹב
for his help, בְּעֶזְרוֹ.
Whose hope is שִׂבְרוֹ
upon the Lord his God. עַל יְיָ אֱלֹהָיו:
6. *Who* made ו עֹשֶׂה
heaven and earth, שָׁמַיִם וָאָרֶץ
The sea אֶת הַיָּם
and all that in them is; וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם.
Who keepeth truth הַשֹּׁמֵר אֱמֶת
for ever. לְעוֹלָם:
7. *Who* executeth justice ז עֹשֶׂה מִשְׁפָּט
for the oppressed; לַעֲשׁוּקִים
Who giveth food נֹתֵן לֶחֶם
to the hungry. לָרְעֵבִים.
The Lord יְיָ
releaseth [5]prisoners. מַתִּיר אֲסוּרִים:
8. The Lord ח יְיָ
openeth *the eyes of* the blind; פֹּקֵחַ עִוְרִים.
The Lord raiseth them that are bowed down; יְיָ זוֹקֵף כְּפוּפִים.
The Lord loveth *the* righteous. יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים:
9. The Lord ט יְיָ
[6]guardeth the strangers; שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים.

in truth. בֶּאֱמֶת:
19. The desire ט רָצוֹן
of those that fear him יְרֵאָיו
he will [1]do; יַעֲשֶׂה.
And their cry וְאֶת שַׁוְעָתָם
he will hear, יִשְׁמָע
and he will save them. וְיוֹשִׁיעֵם:
20. The Lord [2]preserveth כ שׁוֹמֵר יְיָ
all those that love him; אֶת כָּל אֹהֲבָיו.
But all the wicked וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים
he will destroy. יַשְׁמִיד:
21. The praise of the Lord כא תְּהִלַּת יְיָ
shall my mouth speak; יְדַבֶּר פִּי
And let all flesh bless וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר
his holy name, שֵׁם קָדְשׁוֹ
for ever and ever. לְעוֹלָם וָעֶד:
But we קה״ו וַאֲנַחְנוּ
will bless the Lord נְבָרֵךְ יָהּ
from this time forth מֵעַתָּה
and for ever more. וְעַד עוֹלָם.
Praise ye the Lord! הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlvi. תהלים קמ״ו

1. Praise ye the Lord! א הַלְלוּיָהּ.
Praise, O my soul, הַלְלִי נַפְשִׁי
the Lord. אֶת יְיָ:
2. I will praise the Lord ב אְהַלְלָה יְיָ
while I live; בְּחַיָּי.
I will chant to my God אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי
while I exist. בְּעוֹדִי:
3. Put no trust ג אַל תִּבְטְחוּ

1) Or, fulfil. 2) Or, guardeth, keepeth. 3) Or, spirit. 4) Or, designs; purposes. 5) Heb., bound. 6) Or, preserveth the sojourners.

Old men זְקֵנִים
and children; עִם נְעָרִים:
13. Let them praise יג יְהַלְלוּ
the name of the Lord; אֶת שֵׁם יְיָ
For exalted is כִּי נִשְׂגָּב
his name alone; שְׁמוֹ לְבַדּוֹ.
His majesty is הוֹדוֹ
above earth and heaven. עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם:
14. And he exalted יד וַיָּרֶם
[4]the horn [5]of his people, קֶרֶן לְעַמּוֹ.
[4]The praise[6] תְּהִלָּה
[5]of all his pious;. לְכָל חֲסִידָיו.
Even of the children of Israel, לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
the people near unto him. עַם קְרֹבוֹ.
Praise ye the Lord! הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlix. תהלים קמ״ט

Hraise ye the Lord! א הַלְלוּיָהּ.
Sing to the Lord שִׁירוּ לַיְיָ
a new song, שִׁיר חָדָשׁ.
Sing his praise תְּהִלָּתוֹ
in the congregation of the pious. בִּקְהַל חֲסִידִים:
2. Let Israel be glad ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל
in his Maker; בְּעֹשָׂיו.
The children of Zion בְּנֵי צִיּוֹן
let them rejoice יָגִילוּ
in their King. בְּמַלְכָּם:
3. Let them praise ג יְהַלְלוּ
his name שְׁמוֹ
[7]with dancing; בְּמָחוֹל.
With timbrel and harp בְּתֹף וְכִנּוֹר

the name of the Lord; אֶת שֵׁם יְיָ.
For he commanded, כִּי הוּא צִוָּה
and they were created. וְנִבְרָאוּ:
6. And he hath established them וַיַּעֲמִידֵם
for ever *and* ever; לָעַד לְעוֹלָם.
[1]A statute he hath given, חָק נָתַן
and none shall transgress *it*. וְלֹא יַעֲבוֹר:
7. Praise ז הַלְלוּ
the Lord אֶת יְיָ
from the earth, מִן הָאָרֶץ.
Ye sea-monsters, תַּנִּינִים
and all depths. וְכָל תְּהֹמוֹת:
8. Fire and hail, ח אֵשׁ וּבָרָד
snow and vapor; שֶׁלֶג וְקִיטוֹר.
Stormy wind, רוּחַ סְעָרָה
doing his word; עֹשָׂה דְבָרוֹ:
9. The mountains ט הָהָרִים
and all hills; וְכָל גְּבָעוֹת.
Fruit trees עֵץ פְּרִי
and all cedars; וְכָל אֲרָזִים:
10. The wild beasts י הַחַיָּה
and all cattle; וְכָל בְּהֵמָה.
Creeping things רֶמֶשׂ
and [2]winged fowl; וְצִפּוֹר כָּנָף:
11. Kings of the earth יא מַלְכֵי אֶרֶץ
and all [3]nations; וְכָל לְאֻמִּים.
Princes שָׂרִים
and all judges of the earth; וְכָל שֹׁפְטֵי אֶרֶץ:
12. Young men יב בַּחוּרִים
and also maidens; וְגַם בְּתוּלוֹת.

1) Or, A decree he hath made. 2) Or, flying birds. 3) Or, peoples. 4) Or, a. 5) Or, for; to. 6) Or, He is the praise. 7) Or, in the dance.

Praise thy Lord, הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ
O Zion. צִיּוֹן:
יג 13. For he hath strengthened כִּי חִזַּק
the bars of thy gates; בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ.
He hath blessed thy children בֵּרַךְ בָּנַיִךְ
in the midst of thee. בְּקִרְבֵּךְ:
יד 14. He [1]maketh הַשָּׂם
in thy border גְּבוּלֵךְ
peace; שָׁלוֹם.
With [2]choice wheat חֵלֶב חִטִּים
he filleth thee. יַשְׂבִּיעֵךְ:
טו 15. He sendeth הַשֹּׁלֵחַ
his [3]command אִמְרָתוֹ
to the earth; אָרֶץ.
Very swiftly עַד מְהֵרָה
runneth his word. יָרוּץ דְּבָרוֹ:
טז 16. He giveth snow הַנֹּתֵן שֶׁלֶג
like wool; כַּצֶּמֶר.
Hoar-frost כְּפוֹר
like [4]ashes כָּאֵפֶר
he scattereth. יְפַזֵּר:
יז 17. He casteth forth מַשְׁלִיךְ
his [5]ice קַרְחוֹ
like [6]morsels; כְּפָתִים.
Before his cold לִפְנֵי קָרָתוֹ
who can stand? מִי יַעֲמֹד:
יח 18. He sendeth forth his word, יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
and it melteth them; וַיְמִסֵּם.
He causeth his wind to blow, יַשֵּׁב רוּחוֹ
and the waters flow *again*. יִזְּלוּ מָיִם:

יט 19. He declareth his word מַגִּיד דְּבָרָיו
to Jacob, לְיַעֲקֹב.
His statutes חֻקָּיו
and his ordinances וּמִשְׁפָּטָיו
to Israel. לְיִשְׂרָאֵל:
כ 20. He hath not done thus לֹא עָשָׂה כֵן
to any nation; לְכָל גּוֹי
And his ordinances, וּמִשְׁפָּטִים
they do not know them. בַּל יְדָעוּם.
Praise ye the Lord! הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlviii. תְּהִלִּים קמ״ח

1. Praise ye the Lord! א הַלְלוּיָהּ.
Praise ye the Lord הַלְלוּ אֶת יְיָ
from the heavens; מִן הַשָּׁמַיִם.
Praise him הַלְלוּהוּ
[7]in the heights. בַּמְּרוֹמִים:
2. Praise ye him, ב הַלְלוּהוּ
all his angels; כָּל מַלְאָכָיו.
Praise ye him, הַלְלוּהוּ
all his hosts. כָּל צְבָאָיו:
3. Praise ye him, ג הַלְלוּהוּ
sun and moon; שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ.
Praise him, הַלְלוּהוּ
all ye stars of light. כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר:
4. Praise him, ד הַלְלוּהוּ
ye heavens of heavens, שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם.
And ye waters וְהַמַּיִם
that are אֲשֶׁר
above the heavens. מֵעַל הַשָּׁמָיִם:
5. Let them praise ה יְהַלְלוּ

1) Or, hath set peace as thy border. 2) Heb., the fat of wheat. 3) Heb., word. 4) Or, dust. 5) Or, hail. 6) Or, pieces. 7) Or, on.

and the power,	וְהַגְּבוּרָה
and the glory,	וְהַתִּפְאֶרֶת
and the victory,	וְהַנֶּצַח
and the majesty;	וְהַהוֹד.
[7]for *thine is* all	כִּי כֹל
that is in the heavens	בַּשָּׁמַיִם
and in the earth;	וּבָאָרֶץ.
thine, O Lord,	לְךָ יְיָ
is the kingdom	הַמַּמְלָכָה
and [8]thou art exalted	וְהַמִּתְנַשֵּׂא
over all	לְכֹל
as head.	לְרֹאשׁ:
12. And the riches	יב וְהָעֹשֶׁר
and the honor	וְהַכָּבוֹד
come from thee,	מִלְּפָנֶיךָ.
and thou rulest	וְאַתָּה מוֹשֵׁל
over all;	בַּכֹּל.
and in thy hand	וּבְיָדְךָ
is power and might;	כֹּחַ וּגְבוּרָה
and in thy hand	וּבְיָדְךָ
it is to make great,	לְגַדֵּל
and to give strength	וּלְחַזֵּק
to all.	לַכֹּל:
13. And now, our God,	יג וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
we give thanks to thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
and praise	וּמְהַלְלִים
(*o*) thy glorious name".	לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:
6. Thou alone art the Lord;	נחמיה ט׳ ו—י״א [1] אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ.
thou hast made	אַתָּה עָשִׂיתָ

Blessed [1]be the Lord	קַדִּישׁ בָּרוּךְ יְיָ
[2]out of Zion,	מִצִּיּוֹן
Who dwelleth *in* Jerusalem.	שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:
Blessed be	יִתְבָּרַךְ
the Lord God,	יְיָ אֱלֹהִים
the God of Israel,	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
[3]Who doeth [4]wonders	עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
even he alone.	לְבַדּוֹ:
And blessed be	וּבָרוּךְ
his glorious name	שֵׁם כְּבוֹדוֹ
for ever;	לְעוֹלָם.
And let be filled	וְיִמָּלֵא
with his glory	כְבוֹדוֹ
the whole earth.	אֶת כָּל הָאָרֶץ.
Amen, and Amen.	אָמֵן וְאָמֵן:

The following to אשר פחרת באברם is said standing.

1 Chronicles xxix. 10—13. דברי הימים א׳, כ״ט י—י״ג.

10. And David blessed	י וַיְבָרֶךְ דָּוִיד
the Lord	אֶת יְיָ
[5]before the eyes	לְעֵינֵי
of all the congregation;	כָּל הַקָּהָל.
and David said:	וַיֹּאמֶר דָּוִיד
"Blessed be thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the God of Israel	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
our father,	אָבִינוּ
[6]from everlasting	מֵעוֹלָם
[6]even unto everlasting:	וְעַד עוֹלָם:
11. Thine, O Lord,	יא לְךָ יְיָ
is the greatness,	הַגְּדֻלָּה

1) האבודרהם מתחיל מן „ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה" שהוא סוף הפסוק הקודם בנחמיה.
2) Or, out of Zion be the Lord, 3) Or, Who alone doeth, etc. 4) Or, marvellous works; wondrous things. 5) Or, in the sight. 6) Or, for ever and ever. 7) Or, yea, all. 8) Or, the supremacy.

Praise ye God	הַלְּלוּ אֵל
in his [9]sanctuary;	בְּקָדְשׁוֹ.
Praise him	הַלְּלוּהוּ
[10]in the firmament of his power.	בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ:
2. Praise him	ב הַלְּלוּהוּ
for his mighty deeds;	בִּגְבוּרֹתָיו.
Praise him	הַלְּלוּהוּ
according to his abundant greatness.	כְּרֹב גֹּדְלוֹ:
3. Praise him	ג הַלְּלוּהוּ
with the blast of the trumpet;	בְּתֵקַע שׁוֹפָר.
Praise him	הַלְּלוּהוּ
with *the* [11]psaltery and harp.	בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר:
4. Praise him	ד הַלְּלוּהוּ
with timbrel and dance;	בְּתֹף וּמָחוֹל.
Praise him	הַלְּלוּהוּ
with stringed instruments and pipe.	בְּמִנִּים וְעֻגָב:
5. Praise him	ה הַלְּלוּהוּ
with loud cymbals;	בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע.
Praise him	הַלְּלוּהוּ
with high-sounding cymbals.	בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
6. All that breathes	ו כֹּל הַנְּשָׁמָה
shall praise the Lord.	תְּהַלֵּל יָהּ
Praise ye the Lord!	הַלְּלוּיָהּ:
All that breathes	[13] כֹּל הַנְּשָׁמָה
shall praise the Lord.	תְּהַלֵּל יָהּ
Praise ye the Lord!	הַלְּלוּיָהּ:

The following is a collection of verses from the Book of Psalms.

Blessed be the Lord	פ״ט בָּרוּךְ יְיָ
for ever.	לְעוֹלָם.
Amen and Amen.	אָמֵן וְאָמֵן:

let them chant to him.	יְזַמְּרוּ לוֹ:
4. For the Lord taketh pleasure	ד כִּי רוֹצֶה יְיָ
in his people;	בְּעַמּוֹ.
He [2]adorneth	יְפָאֵר
the meek	עֲנָוִים
with salvation.	בִּישׁוּעָה:
5. Let the pious exult	ה יַעֲלְזוּ חֲסִידִים
in glory;	בְּכָבוֹד.
Let them sing for joy	יְרַנְּנוּ
upon their couches.	עַל מִשְׁכְּבוֹתָם:
6. *Let* the high praises of God *be*	ו רוֹמְמוֹת אֵל
in their [3]throat,	בִּגְרוֹנָם.
And a two-edged sword	וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת
in their hand;	בְּיָדָם:
7. To [4]execute vengeance	ז לַעֲשׂוֹת נְקָמָה
on the nations;	בַגּוֹיִם.
[5]Chastisements	תּוֹכֵחוֹת
on the [6]peoples;	בַּלְאֻמִּים:
8. To bind	ח לֶאְסֹר
their kings	מַלְכֵיהֶם
with chains,	בְּזִקִים.
And their nobles	וְנִכְבְּדֵיהֶם
with fetters of iron;	בְּכַבְלֵי בַרְזֶל:
9. To [4]execute on them	ט לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
the judgment written;	מִשְׁפָּט כָּתוּב
[7]This is an [8]honor	הָדָר הוּא
for all his pious.	לְכָל חֲסִידָיו.
Praise ye the Lord!	הַלְּלוּיָהּ:

Psalm cl.

1. Praise ye the Lord!	א הַלְּלוּיָהּ.

1) כיפלים פסוק זה להודיע שהוא סוף פסוקי דזמרה וסוף תהלים. (אבודרהם).
2) Or, will beautify; or, crown. 3) Or, mouth. 4) Heb., do. 5) Or, punishments. 6) Or, nations. 7) Or, This honor have all his pious. 8) Or grandeur, majesty. 9) Heb., holiness. 10) Or, in his strong expanse. 11) Or, lute.

to the Lord,	לַיְיָ
for he is highly exalted;	כִּי גָאֹה גָּאָה,
The horse and his rider	סוּס וְרֹכְבוֹ
hath he thrown	רָמָה
into the sea:	בַיָּם:
2. My strength	ב עֻזִּי
and song	וְזִמְרָת
is the [4]Lord,	יָהּ
And he was to me	וַיְהִי לִי
a salvation;	לִישׁוּעָה,
This is my God,	זֶה אֵלִי
and I will glorify him;	וְאַנְוֵהוּ
My father's God,	אֱלֹהֵי אָבִי
and I will exalt him.	וַאֲרֹמְמֶנְהוּ:
3. The Lord	ג יְיָ
is a man of war;	אִישׁ מִלְחָמָה,
ETERNAL is his name.	יְיָ שְׁמוֹ:
4. The chariots of Pharaoh	ד מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה
and his army	וְחֵילוֹ
hath he cast	יָרָה
into the sea;	בַיָּם,
And the choice	וּמִבְחַר
[5]of his warriors	שָׁלִשָׁיו
were sunk	טֻבְּעוּ
in the Red Sea.	בְּיַם סוּף:
5. The [6]deeps	ה תְּהֹמֹת
covered them;	יְכַסֻּיוּם,
They went down	יָרְדוּ
into the depths	בְּמְצוֹלֹת
like a stone.	כְּמוֹ אָבֶן:

as a stone	כְּמוֹ אֶבֶן
in the mighty waters.	בְּמַיִם עַזִּים:

Exodus xiv. 30—31 — שמות י"ד ל—ל"א

30. Thus the Lord saved	ל וַיּוֹשַׁע יְיָ
in that day	בַּיּוֹם הַהוּא
Israel	אֶת יִשְׂרָאֵל
out of the hand of the Egyptians;	מִיַּד מִצְרָיִם,
and Israel saw	וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
the Egyptians	אֶת מִצְרַיִם
dead	מֵת
upon the sea-shore.	עַל שְׂפַת הַיָּם:
31. And Israel saw	לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
the great [1]power	אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה
which the Lord had [2]shown	אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
against the Egyptians,	בְּמִצְרַיִם
and the people feared	וַיִּירְאוּ הָעָם
the Lord;	אֶת יְיָ,
and they believed	וַיַּאֲמִינוּ
in the Lord,	בַּיְיָ
and in Moses his servant.	וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

The following is said standing.

Exodus xv. 1—19 — שמות ט"ו א—י"ט.

1. Then sang Moses	א אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה
and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
this song	אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
to the Lor	לַיְיָ
and they [3]spoke,	וַיֹּאמְרוּ
saying:	לֵאמֹר,
I will sing	אָשִׁירָה

1) Heb., hand. 2) Heb., done, 3) Or, said. 4) יה is probably an abbreviation of יהוה, 5) Or, captains. 6) Or, floods.

to give *it* to his seed,	לָתֵת לְזַרְעוֹ,
and thou hast fulfilled	וַתָּקֶם
thy words;	אֶת דְּבָרֶיךָ
for thou art righteous.	כִּי צַדִּיק אָתָּה:
9. And thou sawest	ט וַתֵּרֶא
the affliction of our fathers	אֶת עֳנִי אֲבֹתֵינוּ
in Egypt,	בְּמִצְרָיִם,
and [3]their cry	וְאֶת זַעֲקָתָם
thou heardest	שָׁמַעְתָּ
by the Red Sea;	עַל יַם סוּף:
10. And thou [4]showedst	י וַתִּתֵּן
signs and wonders	אֹתֹת וּמֹפְתִים
on Pharaoh,	בְּפַרְעֹה
and on all his servants,	וּבְכָל עֲבָדָיו
and on all the people	וּבְכָל עַם
of his land;	אַרְצוֹ,
for thou knewest	כִּי יָדַעְתָּ
that they dealt [5]arrogantly against them;	כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם,
and thou didst make thee	וַתַּעַשׂ לְךָ
a name,	שֵׁם
as it is this day.	כְּהַיּוֹם הַזֶּה:
11. And the sea	יא וְהַיָּם
thou didst divide before them,	בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
and they passed through	וַיַּעַבְרוּ
in the midst of the sea	בְּתוֹךְ הַיָּם
on the dry land;	בַּיַּבָּשָׁה,
and their pursuers	וְאֶת רֹדְפֵיהֶם
thou didst cast	הִשְׁלַכְתָּ
into the depths,	בִּמְצוֹלֹת

the heavens,	אֶת הַשָּׁמַיִם,
the heavens heavens	שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
and all their host,	וְכָל צְבָאָם,
the earth	הָאָרֶץ
and all that is thereon,	וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ,
the seas	הַיַּמִּים
and all that is in them,	וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם,
and thou [1]keepest alive	וְאַתָּה מְחַיֶּה
them all;	אֶת כֻּלָּם,
and the host of heaven	וּצְבָא הַשָּׁמַיִם
[3]bow down to thee.	לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:
7. Thou art the Lord,	ז אַתָּה הוּא יְיָ
the God	הָאֱלֹהִים
who didst choose Abram,	אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם
and thou broughtest him forth	וְהוֹצֵאתוֹ
out of Ur of the Chaldees,	מֵאוּר כַּשְׂדִּים,
and thou gavest *him* his name Abraham,	וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם:
8. And thou foundest	ח וּמָצָאתָ
his heart	אֶת לְבָבוֹ
faithful before thee,	נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ
and madest with him	וְכָרוֹת עִמּוֹ
the covenant	הַבְּרִית
to give	לָתֵת
the land of the Canaanite,	אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
the Hittite, the Amorite	הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
and the Perizzite, and the Jebusite,	וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי
and the Girgashite,	וְהַגִּרְגָּשִׁי

1) Or, preservest; or, gavest life. 2) Or, worship. 3) Or, thou heardest their cry. 4) Heb., gavest. 5) Or, proudly; presumptuously; tyrannically.

the horses of Pharaoh	סוּס פַּרְעֹה
with his chariots	בְּרִכְבּוֹ
and with his horsemen	וּבְפָרָשָׁיו
into the sea,	בַּיָּם
and the Lord brought back	וַיָּשֶׁב יְיָ
upon them	עֲלֵהֶם
the waters of the sea;	אֶת מֵי הַיָּם.
[8]and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
walked	הָלְכוּ
on dry ground	בַּיַּבָּשָׁה
in the midst of the sea.	בְּתוֹךְ הַיָּם:
For the Lord's	כִּי לַיְיָ[3]
is the kingdom,	הַמְּלוּכָה.
And *he is* ruler	וּמוֹשֵׁל
over the nations.	בַּגּוֹיִם:
And deliverers shall come up	וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים[4]
on mount Zion	בְּהַר צִיּוֹן
to judge	לִשְׁפֹּט
the mount of Esau;	אֶת הַר עֵשָׂו.
and the Lord's shall be	וְהָיְתָה לַיְיָ
the kingdom.	הַמְּלוּכָה:
And the Lord shall be	וְהָיָה יְיָ[5]
King	לְמֶלֶךְ
over all the earth;	עַל כָּל הָאָרֶץ.
in that day	בַּיּוֹם הַהוּא
shall the Lord be one,	יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
and his name one.	וּשְׁמוֹ אֶחָד:[6]

terror and dread;	אֵימָתָה וָפַחַד
By the greatness	בִּגְדֹל
of thy arm	זְרוֹעֲךָ
they were silent	יִדְּמוּ
as a stone;	כָּאֶבֶן.
Until *there* passed over thy people,	עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ
O Lord,	יְיָ
Until *there* passed over	עַד יַעֲבֹר
this people	עַם זוּ
which thou hast purchased.	קָנִיתָ:
17. Thou wilt bring them in,	יז תְּבִיאֵמוֹ
and thou wilt plant them	וְתִטָּעֵמוֹ
in the mountain of thy inheritance,	בְּהַר נַחֲלָתְךָ
The place	מָכוֹן
of thy dwelling,	לְשִׁבְתְּךָ
which thou hast made, O Lord,	פָּעַלְתָּ יְיָ.
The sanctuary, O Lord,	מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי
which thy hands have established.	כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ:
18. The Lord will reign	יח יְיָ יִמְלֹךְ
for ever and ever.	לְעֹלָם וָעֶד:
The Lord will reign	[1]יְיָ יִמְלֹךְ
for ever and ever:	לְעֹלָם וָעֶד:
O Lord,	[2]יְיָ
his kingdom endureth	מַלְכוּתֵהּ קָאֵם
for ever	לְעָלַם
and to all eternity.)	וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:)
19. [7]When there came	יט כִּי בָא

ימלוך, וכן כתב הכל בו ס׳ ד׳ בשם קונטרס אחר כי הכפלת ה׳ ימלוך מעות היא. 2) זה הוא תרגום הפסוק ה׳ ימלוך. 3) תהלים כ״ב כ״ט. 4) סוף עובדיה. 5) זכריה י״ד מ׳. 6) יש מוסיפים פה: ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד. והיא הוספה מאוחרת. שנעתקה בטעות ממרכיות של תפלת ראש השנה, וכל הקדמונים כמו רב עמרם גאון, הרוקח, כל בו, מהר״ם מינץ ועוד מסיימים ושמו אחד.

1) המרדכי בפרק לולב הגזול סמן אלף רפ״ח מזכיר הכפלת הפסוק ״ה׳ ימלוך לעולם ועד״. וכתב אבודרהם שהוא להראות כי הוא סוף השירה; אולם לפי נוסחתנו נראה כי גם ״כי בא סוס פרעה״ הוא מן השירה. וכן נראה גם מן המכילתא ער״ הפסוק ה׳ ימלוך, וכן גם דעת הרב״ע והאברבנאל. וגם הסופרים כותבים אותו ברמזות שירה (מס׳ סופרים פ׳ י״ב ה׳ י״א). ולפי זה אינו נכון להכפיל הפסוק ה׳

7) Or, for. 8) Or, but.

in the mighty waters.	בְּמַיִם אַדִּירִים :
11. Who is like thee	יא מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִם
O Lord?	יְיָ,
Who is like thee	מִי כָּמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ .
fearful *in* praises,	נוֹרָא תְּהִלֹּת
doing wonders?	עֹשֵׂה פֶלֶא :
12. Thou hast stretched out	יב נָטִיתָ
thy right hand,	יְמִינְךָ
The earth swallowed them.	תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ :
13. Thou hast led	יג נָחִיתָ
in thy mercy	בְחַסְדְּךָ
the people	עַם זוּ
which thou hast redeemed;	גָּאָלְתָּ .
Thou hast guided *them*	נֵהַלְתָּ
in thy strength	בְעֻזְּךָ
unto the habitation	אֶל נְוֵה
of thy holiness.	קָדְשֶׁךָ :
14. Peoples have heard,	יד שָׁמְעוּ עַמִּים
they trembled;	יִרְגָּזוּן .
[2]Trembling seized	חִיל אָחַז
the inhabitants of Philistia.	יוֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת :
15. Then were [3]terrified	טו אָז נִבְהֲלוּ
the dukes of Edom;	אַלּוּפֵי אֱדוֹם .
The [4]mighty men of Moab,	אֵילֵי מוֹאָב
shaking seized them;	יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד .
Melted were	נָמֹגוּ
all the inhabitants of Canaan.	כֹּל יוֹשְׁבֵי כְנָעַן :
16. Upon them fell	טז תִּפֹּל עֲלֵיהֶם

6. Thy right hand, O Lord,	ו יְמִינְךָ יְיָ
is glorified in power;	נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ .
Thy right hand, O Lord,	יְמִינְךָ יְיָ
dashed in pieces the enemy.	תִּרְעַץ אוֹיֵב :
7. And in the greatness of thy excellency	ז וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ
thou overthrewest	תַּהֲרֹס
those rising up against thee;	קָמֶיךָ .
Thou sentest forth thy wrath,	תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ
it consumed them	יֹאכְלֵמוֹ
as stubble.	כַּקַּשׁ :
8. And with the breath of thy nostrils	ח וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ
were heaped up waters;	נֶעֱרְמוּ מַיִם
There stood upright	נִצְּבוּ
like a wall	כְּמוֹ נֵד
running *waters*;	נֹזְלִים .
Congealed were	קָפְאוּ
the deeps	תְהֹמֹת
in the heart of the sea.	בְּלֶב יָם :
9. The enemy said:	ט אָמַר אוֹיֵב
I will pursue,	אֶרְדֹּף
I will overtake,	אַשִּׂיג
I will divide *the* spoil,	אֲחַלֵּק שָׁלָל .
My soul shall be filled with them;[1]	תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי
I will draw	אָרִיק
my sword,	חַרְבִּי
my hand shall destroy them.	תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי :
10. Thou didst blow	י נָשַׁפְתָּ
with thy wind,	בְרוּחֲךָ
the sea covered them;	כִּסָּמוֹ יָם .
They sank as lead	צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת

1) I. e., my lust shall be satisfied upon them. 2) Or, Pangs. 3) Or, amazed, confounded. 4) Heb., rams.

Blessed *art* thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who formeth light [1]	יוֹצֵר אוֹר
and createth darkness,	וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ.
maketh peace	עֹשֶׂה שָׁלוֹם
and createth all *things*.	וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:
[8]He giveth light to the earth	הַמֵּאִיר לָאָרֶץ
and to those that dwell thereon	וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
in mercy,	בְּרַחֲמִים.
and in his goodness [2]	וּבְטוּבוֹ
he reneweth	מְחַדֵּשׁ
every day continually	בְּכָל יוֹם תָּמִיד
the work of [9]creation.	מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:
How [10]great are [3]	מָה רַבּוּ
thy works,	מַעֲשֶׂיךָ
O Lord!	יְיָ.
All of them	כֻּלָּם
thou hast made in wisdom;	בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ
full is the earth	מָלְאָה הָאָרֶץ
of thy possession.	קִנְיָנֶךָ:
O King,	הַמֶּלֶךְ
who is exalted alone	הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ
from [11]of old,	מֵאָז.
who is praised,	הַמְּשֻׁבָּח
and glorified,	וְהַמְּפֹאָר
and extolled	וְהַמִּתְנַשֵּׂא
from the days of eternity.	מִימוֹת עוֹלָם:
O [12]Lord of the universe,	אֱלֹהֵי עוֹלָם.
in thy abundant mercies,	בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
have mercy upon us,	רַחֵם עָלֵינוּ.
Lord of our strength,	אֲדוֹן עֻזֵּנוּ
Rock of our stronghold,	צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ.
Shield of our salvation,	מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
Stronghold [13]for us!	מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ:
The blessed God,	אֵל [4]בָּרוּךְ
who is great in knowledge,	גְּדוֹל דֵּעָה.
prepared	הֵכִין
and formed	וּפָעַל
the rays of the sun;	זָהֳרֵי חַמָּה.
the Good One	טוֹב
created glory	יָצַר כָּבוֹד
to his name.	לִשְׁמוֹ.
Luminaries hath he set	מְאוֹרוֹת נָתַן
round about his strength.	סְבִיבוֹת עֻזּוֹ.
The [14]chiefs of his hosts,	פְּנוֹת צְבָאָיו
the holy *beings*,	קְדוֹשִׁים
for him that rideth	לָרֹכֵב
[15]upon the heavens;	בָּעֲרָבוֹת
his name is JAH,	בְּיָהּ שְׁמוֹ
and exult ye before him;	וְעִלְּזוּ לְפָנָיו.
and his name is exalted [5]	וּשְׁמוֹ [6]מְרוֹמַם
above all blessing and praise.	עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:
Blessed be the name	בָּרוּךְ שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
Let be the name of the Lord	[7]יְהִי שֵׁם יְיָ
praised	מְבֹרָךְ
from this time forth and for evermore.	מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

1) ע״פ ישעיה מ״ה ז׳. 2) חגיגה י״ב ע״ב. 3) תהלים ק״ד כ״ד. 4) מכאן עד שדי תמיד הולך על סדר א״ב. 5) ע״פ נחמיה ט׳ ה׳. 6) בס׳ מדויקים המ״ם בקמץ. 7) תהלים קי״ג ב׳. 8) Or, who. 9) Heb., beginning. 10) Or, manifold. 11) Or, aforetime. 12) Or, everlasting God. 13) Or, of ours. 14) Heb., corners. 15) Or, through the deserts.

On Sabbaths and Holidays say here נשמת.

Praised be thy name	יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
for ever,	לָעַד
O our king,	מַלְכֵּנוּ.
the God,	הָאֵל
the great and holy King,	הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
in heaven and on earth;	בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
for to thee is becoming,	כִּי לְךָ נָאֶה.
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
song and praise,	שִׁיר וּשְׁבָחָה
hymn and chant,	הַלֵּל וְזִמְרָה
strength and dominion,	עֹז וּמֶמְשָׁלָה
victory,	נֶצַח
greatness and might,	גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה
renown and glory,	תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת
holiness and sovereignty,	קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת
blessings and thanksgivings	בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
from this time	מֵעַתָּה
and for evermore.	וְעַד עוֹלָם:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
God *and* King,	אֵל מֶלֶךְ.
great in praise-songs,	גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת.

God of thanksgivings,	אֵל הַהוֹדָאוֹת.
Lord of wonders	אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת.
who chooseth	הַבּוֹחֵר
song-chanting,	בְּשִׁירֵי זִמְרָה.
O King *and* God,	מֶלֶךְ אֵל.
the life of the worlds.	חֵי הָעוֹלָמִים:

הברכות יוצר אור ואהבה רבה נקראות במשנה (ברכות י"א ע"א) ברכות שלפניה ועזרא הסופר ובית דינו תקנו אותן (רמב"ם הלכות ק"ש פ"א ה"ז); אולם לפי דעת החכם ר' יוט"ל צונץ לא יצאה ברכת יוצר אור מאנשי כנה"ג כמו שהיא עתה לפנינו, כי אם באו אליה הוספות בזמנים שונים בימי הגאונים, ובעקרה היתה רק של ארבעים וחמש מלים אלה: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם יוצר אור וברא חשך, עושה שלום וברא את הכל. המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. תתברך ה' אלהינו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי אור שעשית יפארוך סלה. ברוך אתה ה' יוצר המאורות. וכן דעת הגאון שי"ר תולדות הקליר צד קמ"ו

The Reader says here Half-Kaddish, and then ברכו; and while the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח, which see below.

The Reader:

Bless ye the Lord	בָּרְכוּ[1] אֶת יְיָ
who is ever-blessed.	הַמְבֹרָךְ:

The Reader and Congregation:

Blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
who is blessed	הַמְבֹרָךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד

While the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח.

Let be blessed, and praised,	יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח
and glorified, and extolled,	וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם
and exalted	וְיִתְנַשֵּׂא
the name of the King,	שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ
the [4]*supreme* King of kings,	מַלְכֵי הַמְּלָכִים
the Holy One, blessed be he;	הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.
[5]for he is the first,	שֶׁהוּא רִאשׁוֹן[2]
and [5]he is the last,	וְהוּא אַחֲרוֹן
and besides him	וּמִבַּלְעָדָיו
there is no God.	אֵין אֱלֹהִים:
[6]Cast up a highway	סְלוּ[3]

1) יסוד הברכה הזאת עין בברכות מ"ט ע"ב ובספרי פ' האזינו פסוק כי שם ה'. והנקוד הנכון של מלת ברכו הוא הרי"ש בחטף פתח. שכל לשון ברכה שהנגינה על הכ"ף הרי"ש בחטף פתח על פי המסורה. 2) ע"פ ישעיה מ"ד ו'. 3) תהלים ס"ח ה'.

4) Heb., kings of kings. 5) Or, who is. 6) Or, extol ye him who rideth, etc.

זֶה לָזֶה ,	one to another,
לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם	to sanctify their [6]Creator
בְּנַחַת רוּחַ ,	with [7]quietness of spirit;
בְּשָׂפָה בְרוּרָה	with pure speech
[1] וּבְנְעִימָה ,	[8]and with harmony
קְדֻשָּׁה	[8]*the* holiness *of God*
כֻּלָּם כְּאֶחָד	all of them as one
עוֹנִים	[9]proclaim;
וְאוֹמְרִים	and they say
בְּיִרְאָה :	with awe:
[2] קָדוֹשׁ	Holy,
קָדוֹשׁ	holy
קָדוֹשׁ	holy
יְיָ צְבָאוֹת ,	is the Lord of hosts;
מְלֹא כָל הָאָרֶץ	full is the whole earth
כְּבוֹדוֹ :	of his glory.
וְהָאופַנִּים	And the [10]Ophanim
וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ	and the holy [10]Chayoth
בְּרַעַשׁ גָּדוֹל	with great rushing noise
מִתְנַשְּׂאִים	upraise themselves
לְעֻמַּת שְׂרָפִים ,	towards *the* [10]Seraphim,
לְעֻמָּתָם	*and* over against [11]them
מְשַׁבְּחִים	they praise
וְאוֹמְרִים :	and say;
[3] בָּרוּךְ	Blessed be
כְּבוֹד יְיָ	the glory of the Lord
מִמְּקוֹמוֹ :	from his place.

1) האבודרהם גורס וכנעימה קדושה בחורם הדל"ת. וזה נכון כמו שהוכיח ר' יצחק סטנאב בספרו ויעתר יצחק ס' קמ"ח. 2) ישעיה ו' ג'. קדושה זו נקראת קדושה דישיבה, לפי שמתוך לאומרה מיושב. 3) יחזקאל ג' י"ב. 4) תהלים קל"ו ז'. 5) ר' סעדיה גאון הזהיר שלא לומר אור חדש. ור' שרירא גאון צוה לאומרה. עיין שבלי הלקט ס' ה' והגהות מיימוניות ס' תפדה ס' ד' וברוקח ס' שי"ט ובטור או"ח ס' נ"ט. ובסדורי הספרדים ישנן נוסחאות אחרות.

לְאֵל בָּרוּךְ	To the blessed God
נְעִימוֹת יִתֵּנוּ ,	[12]they give pleasant melodies;
לְמֶלֶךְ	to the King,
אֵל	the God
חַי	*who is* living
וְקַיָּם	and ever-existing,
זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ	they say hymns,
וְתִשְׁבָּחוֹת	and praise-songs
יַשְׁמִיעוּ .	they make heard;
כִּי הוּא לְבַדּוֹ	for he alone
פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת ,	worketh mighty deeds,
עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת ,	maketh new *things*;
בַּעַל מִלְחָמוֹת ,	*he is* the Lord of battles,
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת ,	*who* soweth righteousness,
מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת,	causeth salvation to spring forth,
בּוֹרֵא רְפוּאוֹת,	createth remedies,
נוֹרָא תְהִלּוֹת ,	*and is* terrible in praises;
אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת ,	*he is* the Lord of wonders,
הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ	who reneweth in his goodness
בְּכָל יוֹם תָּמִיד	every day continually
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית,	the work of creation;
כָּאָמוּר	as it is said:
לְעֹשֵׂה [4]	*Give thanks* to him that [13]maketh
אוֹרִים גְּדֹלִים ,	great lights,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	for his lovingkindness *endureth* for ever.
[5] אוֹר חָדָשׁ	A new light

6) Or, Creator; with, etc. 7) Or, pleasure. 8) According to the reading קְדוֹשָׁה it snould be translated: and with sacred harmony. 9) Heb., respond. 10) The name of angels. 11) I. e., the Seraphim. 12) Or, they (i. e., the angels) offer. 13) I. e., now and always; hence the deduction, that God reneweth every day continually the work of creation.

of the living God	אֱלֹהִים חַיִּים
and *the* [2]King of the universe.	וּמֶלֶךְ עוֹלָם :
All of them are beloved,	כֻּלָּם אֲהוּבִים .
all of them are pure,	כֻּלָּם בְּרוּרִים .
all of them are mighty;	כֻּלָּם גִּבּוֹרִים .
and all of them do	וְכֻלָּם עֹשִׂים
in dread and in awe	בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה
the will of their Possessor.	רְצוֹן קוֹנָם :
And all of them open	וְכֻלָּם פּוֹתְחִים
their mouth	אֶת פִּיהֶם
in holiness	בִּקְדֻשָּׁה
and in purity,	וּבְטָהֳרָה .
with song and with chanting;	בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה.
and *they* bless,	וּמְבָרְכִים
and praise,	וּמְשַׁבְּחִים .
and glorify,	וּמְפָאֲרִים
and reverence,	וּמַעֲרִיצִים .
and sanctify,	וּמַקְדִּישִׁים
and [3]proclaim King	וּמַמְלִיכִים

---

the name of the God,	אֶת שֵׁם הָאֵל
the great King,	הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
the mighty and the terrible One,	הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא :
And all of them take	וְכֻלָּם מְקַבְּלִים
upon themselves	עֲלֵיהֶם
the yoke	עֹל
of the kingdom of heaven	מַלְכוּת שָׁמַיִם
one from the other,	זֶה מִזֶּה .
and they give permission	וְנוֹתְּנִים רְשׁוּת

that exalt the Almighty,	רוֹמְמֵי שַׁדַּי .
continually declare	תָּמִיד מְסַפְּרִים
the glory of God	כְּבוֹד אֵל
and his holiness.	וּקְדֻשָּׁתוֹ :
Be thou blessed,	תִּתְבָּרַךְ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
for the [1]praise	עַל שֶׁבַח
[1]of the work of thy hands;	מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ .
and for the luminaries of light	וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר
which thou hast made	שֶׁעָשִׂיתָ
they shall glorify thee. SELAH.	יְפָאֲרוּךָ סֶלָה :

מראשי התבות אהובים, ברורים, גבורים, נראה שגם הפיוט הזה נתחבר בסדר א״ב רק שלא הגיע אלינו בשלמותו, או שהקהלות קצרו או שהמחבר בעצמו לא השלים אותו, כמו שאמרו במדרש שה״ש רפה״ד דף ג׳: הדין פיישנא כד עביד אלפא ביתא זמנין מחסל לה וזמנין דלית מחסל לה. ובסדור מנהג קאפפא נוסף על הנוסחא שלנו ״כלם ותיקים, זכים, חפצים, טהורים, ישרים, כפירים, לובשים עז ותפארה, וכרם עושים״.

Be thou blessed, O our Rock,	תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ
our King and our Redeemer,	מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ
Creator of holy *beings*,	בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים .
praised be thy name	יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
for ever,	לָעַד
O our King;	מַלְכֵּנוּ .
Creator of ministering *spirits*,	יוֹצֵר מְשָׁרְתִים .
and whose ministering *spirits*	וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו
all of them stand	כֻּלָּם עוֹמְדִים
in the heights of *the* universe,	בְּרוּם עוֹלָם .
and proclaim	וּמַשְׁמִיעִים
with awe	בְּיִרְאָה
together in a voice	יַחַד בְּקוֹל
the words	דִּבְרֵי

1) Or, praiseworthy work of thy hands. 2) Or, everlasting King. 3) Or, ascribe sovereignty to.

and us thou hast chosen — וּבָנוּ בָחַרְתָּ
from all peoples and tongues, — מִכָּל עַם וָלָשׁוֹן.
and thou hast brought us near — וְקֵרַבְתָּנוּ
to thy great name — לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
[1]for ever in truth, — סֶלָה בֶּאֱמֶת.
to give thanks to thee, — לְהוֹדוֹת לְךָ
and to proclaim thy unity — וּלְיַחֶדְךָ
in love. — בְּאַהֲבָה:
Blessed art thou, O Lord, — בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who chooseth — הַבּוֹחֵר
his people Israel — בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
in love. — בְּאַהֲבָה:

קריאת שמע.

עוד בימים מקדם עת ישב ישראל על אדמתו באו הכהנים ללשכת הגזית לקרוא את שמע. ואז אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת. והם ברכו, קראו עשרת הדברות, שמע. והיה אם שמוע. ויאמר. וברכו את (עם) העם ג׳ ברכות. אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים וכו׳ משנה תמיד ל״ב ע״ב וברכות י״א ע״ב. ואמרו במשנה ברכות י״ג ע״א „מפני מה קדמה פרשת שמע לוהיה אם שמוע? כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואח״כ מקבל עליו עול מצות. והיה אם שמוע לויאמר. שזהיה אם שמוע נוהג בין ביום ובין בלילה. ויאמר אינו נוהג אלא ביום בלבד״. ועוד אמרו בברכות י״ב ע״ב: „פרשת ציצית מפני מה קבעוה? א״ר יהודה בר חביבא מפני שיש בה חמשה דברים, מצות ציצית, יציאת מצרים, עול מצות וכו׳. ובירושלמי ברכות פ״א איתא: מפני מה קורין פרשיות הללו בכל יום? מפני שעשרת הדברות כלולין בהן״ וחשוב ואזול את כלן עיי״ש. והטעם שלא נקרא עתה עשרת הדברות בק״ש איתא בירושלמי ברכות פ״א: „בדין הוה שיהא קורין עשרת הדברות בכל יום, ומפני מה אין קורין אותם? מפני טעות המינים שלא יהי אומרין, אלו לבדן נתנו למשה מסיני״.

אר מלך נאמן הוא ניטריקון של אמן כדאיתא בשבת קי״ט ע״ב. והרש״ל כתב שלא לאומרה. שו״ת ס׳ ס״ד. שמע ישראל. כתב אבודרהם: „ונהגו לאומרה בקול רם וכו׳ דרך עדות באלו כי אחד אומר לחברו: שמע שאני מאמין כי ה׳ אלהינו הוא ה׳ אחד. ולכן תמצא עין״ש שמע גדולה ודל״ת של אחד גדולה שהוא סמן עד רמז לעדות״ ועוד כתב: „שמע ניטריקון שאו מרום עיניכם. מתי? שחרית. מנחה. ערבית. למו? שדי מלך עליון. ואם תעשה כן, תקבל עליך עול מלכות שמים״.

ברוך שם כבוד וכו׳ הוא עש״ה ברוך שם כבודו לעולם בהוספת המלים מלכות ועד, וכבר בימי בית שני כשהתורה הכהן הגדול ביום״כ ואמר: אנא בשם וכו׳ ענו אחריו כל ישראל: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (יומא ל״ה ע״ב. ר״ה ל״ב ע״א) וכן בכל הברכות שבמקדש לא היו עונין אמן כי אם ברוך שם כמל״ו (תענית ט״ז ע״ב). והטעם שאנו אומרים אותו וגם הטעם שאומרים אותו ביום הכפורים בקול רם ובכל ימות השנה פרחש הוא. מפני שאמרה יעקב בברכו את בניו לפני מותו ולא אמרה משה, עיין בפסחים נ״ו ע״א ובי״ר פ׳ צ״ח ותנחומא פ׳ ויחי וספרי פ׳ ואתחנן ובתרגום ירושלמי פראשית מ״ט פ׳. אולם בדברים רבה דף רצ״א ע״א איתא שמשה אמרה, ושם ע״ב איתא שמשה שמעה מפי המלאכים והוריד אותה לישראל ושם יש טעם אחר לאמירתה בקיץ רם ביוהכ״פ ובלחש בכל ימות השנה.

אל מלך נאמן is said only when praying alone.

God, faithful King! — אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

Deut. vi. 4. — דברים ו׳ ד׳

Hear, O Israel, — שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.
[2]Jehovah is our God, — יְיָ אֱלֹהֵינוּ
[2]Jehovah is One. — יְיָ אֶחָד:
Blessed *be* — בָּרוּךְ
the name — שֵׁם
of his glorious kingdom — כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever. — לְעוֹלָם וָעֶד:

Deut. vi. 5—9. — דברים ו׳ ה—ט

5. And thou shalt love — ה וְאָהַבְתָּ
the Lord thy God — אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ.
with all thy heart, — בְּכָל לְבָבְךָ
and with all thy soul, — וּבְכָל נַפְשְׁךָ
and with all thy might. — וּבְכָל מְאֹדֶךָ:
6. And *there* shall be — ו וְהָיוּ
these words, — הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
which I command thee — אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
to-day — הַיּוֹם
upon thy heart. — עַל לְבָבֶךָ:
7. And thou shalt teach them diligently — ז וְשִׁנַּנְתָּם
to thy children, — לְבָנֶיךָ
and thou shalt speak of them — וְדִבַּרְתָּ בָּם.

1) Or, in truth. Selah. 2) Or, the Lord is our God. the Lord is alone; or, the Lord our God is one Lord; or, the Lord our God, the Lord is one.

to [3]observe, and to do,	לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת.
and to fulfil	וּלְקַיֵּם
all the words	אֶת כָּל דִּבְרֵי
of the [4]instruction of thy law	תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
with love.	בְּאַהֲבָה :
And enlighten our eyes	וְהָאֵר עֵינֵינוּ
in thy law,	בְּתוֹרָתֶךָ .
and attach our heart	וְדַבֵּק לִבֵּנוּ
to thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ .
and unite our heart	וְיַחֵד לְבָבֵנוּ
to love and to fear	לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה
thy name,	אֶת שְׁמֶךָ .
that we may not be ashamed	וְלֹא נֵבוֹשׁ
for ever and ever.[5]	לְעוֹלָם וָעֶד :
Because in thy holy, great and terrible name	כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
we have trusted,	בָּטָחְנוּ .
we shall rejoice	נָגִילָה
and we shall be glad	וְנִשְׂמְחָה
in thy salvation.	בִּישׁוּעָתֶךָ :
And bring us in peace	וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth,	הָאָרֶץ.
and make us go	וְתוֹלִיכֵנוּ
upright	קוֹמְמִיּוּת
to our land;	לְאַרְצֵנוּ .
for a God	כִּי אֵל
that worketh salvation	פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת
art thou,	אָתָּה .

רייפמאן שמעתי שצריך להיות חז תחננו ולפי ההשערה הזאת המליצה עולה יפה, וראוים הדברים למי שאמרם.

2) Or, ever compassionate. 3) Or, keep; heed. 4) Or, study; doctrine. 5) I. e., that we may never be ashamed.

cause to shine upon Zion,	עַל צִיּוֹן תָּאִיר .
and may we all be worthy *to enjoy*	וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ
speedily	מְהֵרָה
of its light.	לְאוֹרוֹ :
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Creator of the luminaries.	יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

With great love	אַהֲבָה רַבָּה
hast thou loved us,	אֲהַבְתָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ .
with great and exceeding pity	חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
hast thou pitied us.	חָמַלְתָּ עָלֵינוּ :
O our father, our King,	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ .
for the sake of our fathers,	בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ
who trusted in thee,	שֶׁבָּטְחוּ בְךָ
and thou didst teach them	וַתְּלַמְּדֵם
statutes of life,	חֻקֵּי חַיִּים .
thus favor us *also*,	[1]כֵּן תְּחָנֵּנוּ
and teach us.	וּתְלַמְּדֵנוּ :
O our father,	אָבִינוּ
merciful Father,	הָאָב הָרַחֲמָן .
[2]O most merciful!	הַמְרַחֵם.
have mercy upon us;	רַחֵם עָלֵינוּ .
and put *it* into our heart	וְתֵן בְּלִבֵּנוּ
to understand	לְהָבִין
and to discern,	וּלְהַשְׂכִּיל.
to hearken,	לִשְׁמֹעַ
to learn and to teach,	לִלְמֹד וּלְלַמֵּד .

1) מלת כן קשה, ובסדור כתיבת יד חסרה מלת כן וגם מלת ותלמדנו. וכנראה היתה כן גם גרסת בעל עטרת זקנים באו"ח סמן ס' והאבודרהם גרס כן תחננו אב"נו ופה הפסיק והתחיל האב הרחמן. ובשם החכם ר' יעקב

as the days of the heaven	כִּימֵי הַשָּׁמַיִם
above the earth.	עַל הָאָרֶץ׃

Numb. xv. 37—41. במדבר ט״ו ל״ז—מ״א.

37. And the Lord said	לז וַיֹּאמֶר יְיָ
unto Moses,	אֶל מֹשֶׁה
saying:	לֵּאמֹר׃
38. Speak	לח דַּבֵּר
unto the children of Israel,	אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
and say unto them,	וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
that they shall make for themsevles	וְעָשׂוּ לָהֶם
[3]a fringe	צִיצִת
upon the corners	עַל כַּנְפֵי
of their garments	בִגְדֵיהֶם
throughout their generations,	לְדֹרֹתָם.
and they shall put	וְנָתְנוּ
upon the [3]fringe of *every* corner	עַל צִיצִת הַכָּנָף
a [4]thread of blue.	פְּתִיל תְּכֵלֶת׃
39. And it shall be to you	לט וְהָיָה לָכֶם
for [3]a fringe,	לְצִיצִת
that you may look *upon* it;	וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
and remember	וּזְכַרְתֶּם
al the commandments of the Lord,	אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ׃
and do them;	וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
and you shall not [5]follow	וְלֹא תָתוּרוּ
after your heart	אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
and after your eyes,	וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
after which you [6]go astray	אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
40. In order that you may remember,	מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
and do	וַעֲשִׂיתֶם

giveth to you.	נֹתֵן לָכֶם׃
18. Therefore you shall [1]put	יח וְשַׂמְתֶּם
these my words	אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה
[2]upon your heart	עַל לְבַבְכֶם
and upon your soul;	וְעַל נַפְשְׁכֶם.
and you shall bind them	וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
for a sign	לְאוֹת
upon your hand,	עַל יֶדְכֶם
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטוֹטָפֹת
between your eyes.	בֵּין עֵינֵיכֶם׃
19. And you shall teach them	יט וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם
to your children,	אֶת בְּנֵיכֶם
to speak of them,	לְדַבֵּר בָּם.
when thou sittest in thy house,	בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
and when thou walkest by the way,	וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
and when thou liest down,	וּבְשָׁכְבְּךָ
and when thou risest up.	וּבְקוּמֶךָ׃
20. And thou shalt write them	כ וּכְתַבְתָּם
upon the door-posts	עַל מְזוּזוֹת
of thy house,	בֵּיתֶךָ
and on thy gates.	וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

21. In order that *there* may be multiplied	כא לְמַעַן יִרְבּוּ
your days	יְמֵיכֶם
and the days of your children	וִימֵי בְנֵיכֶם
upon the land	עַל הָאֲדָמָה
of which the Lord hath sworn	אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ׃
to your fathers	לַאֲבֹתֵיכֶם
to give *it* to them,	לָתֵת לָהֶם.

1) Or, lay up. 2) Or, in. 3) Or, tassels. 4) Or, lace; cord. 5) Or, seek after [the inclination] of your heart. 6) Or, play the harlot; or, commit whoredom.

that thou mayest gather in	וְאָסַפְתָּ
thy grain,	דְגָנֶךָ
and thy new wine,	וְתִירֹשְׁךָ
and thy oil.	וְיִצְהָרֶךָ :
15. And I will give grass	ט וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
in thy field	בְּשָׂדְךָ
for thy cattle,	לְבְהֶמְתֶּךָ .
and thou shalt eat	וְאָכַלְתָּ
and be [2]full.	וְשָׂבָעְתָּ :
16. Take heed to yourselves,	ז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
lest your heart be deceived,	פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם .
and you turn aside,	וְסַרְתֶּם
and serve	וַעֲבַדְתֶּם
other gods,	אֱלֹהִים אֲחֵרִים
and [3]prostrate yourselves	וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
to them.	לָהֶם :
17. For then will glow	יז וְחָרָה
the anger of the Lord	אַף יְיָ
against you,	בָּכֶם
and he will shut up	וְעָצַר
the heaven.	אֶת הַשָּׁמַיִם
that *there* be no rain,	וְלֹא יִהְיֶה מָטָר
and the land	וְהָאֲדָמָה
will not yield	לֹא תִתֵּן
its produce;	אֶת יְבוּלָהּ .
and you will perish quickly	וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה
from off	מֵעַל
the good land	הָאָרֶץ הַטֹּבָה
which the Lord	אֲשֶׁר יְיָ

when thou sittest in thy house,	בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
and when thou walkest by the way,	וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
and when thou liest down,	וּבְשָׁכְבְּךָ
and when thou risest up.	וּבְקוּמֶךָ :
8. And thou shalt bind them	ח וּקְשַׁרְתָּם
for a sign	לְאוֹת
upon thy hand,	עַל יָדֶךָ .
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטֹטָפֹת
between thy eyes.	בֵּין עֵינֶיךָ :
And thou shalt write them	ט וּכְתַבְתָּם
upon the door-posts	עַל מְזֻזוֹת
of thy house,	בֵּיתֶךָ
and on thy gates.	וּבִשְׁעָרֶיךָ :

Deut. xi. 13—21. דברים י״א י״ג—כ״א

13. And it shall come to pass,	יג וְהָיָה
if you shall hearken diligently	אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ
unto my commandments	אֶל מִצְוֹתַי
which	אֲשֶׁר
I command you to day,	אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם .
to love	לְאַהֲבָה
the Lord your God,	אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
and to serve him	וּלְעָבְדוֹ
with all your heart	בְּכָל לְבַבְכֶם
and with all your soul.	וּבְכָל נַפְשְׁכֶם :
14. Then I will give	יד וְנָתַתִּי
the rain of your land	מְטַר אַרְצְכֶם
in its season,	בְּעִתּוֹ
the [1]former rain and *the* latter rain,	יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ .

1) Or, first. 2) Or, satisfied. 3) Or, worship them.

and thy righteousness	וְצִדְקָתְךָ
are unto the ends of *the* earth.	עַד אַפְסֵי אָרֶץ:
Happy *is the* man	אַשְׁרֵי אִישׁ
who hearkeneth	שֶׁיִּשְׁמַע
to thy commandments,	לְמִצְוֹתֶיךָ .
and thy law and thy word	וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ
he layeth up in his heart.	יָשִׂים עַל לִבּוֹ :
Truly,	אֱמֶת
thou art *the* Lord	אַתָּה הוּא אָדוֹן
of thy people,	לְעַמֶּךָ .
and a mighty King	וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר
to plead their cause.	לָרִיב רִיבָם :
Truly,	אֱמֶת
thou art the first	אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן
and thou art	וְאַתָּה הוּא
the last,	אַחֲרוֹן .
and besides thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no King,	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
Redeemer and Saviour.	גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ :
From Egypt thou didst redeem us,	מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and from the house of [4]bondmen	וּמִבֵּית עֲבָדִים
thou didst deliver us.	פְּדִיתָנוּ .
All their first-born	כָּל בְּכוֹרֵיהֶם
thou didst slay,	הָרָגְתָּ .
but thy first born	[1] וּבְכוֹרְךָ
thou didst redeem,	גָּאָלְתָּ .
and the Red Sea	וְיַם סוּף
thou didst divide,	בָּקַעְתָּ
and *the* proud	וְזֵדִים

it is [2]truth	אֱמֶת
and faithfulness,	וֶאֱמוּנָה
a statute	חֹק
that shall not pass away.	וְלֹא יַעֲבוֹר :
It is true	אֱמֶת
that thou art	שֶׁאַתָּה הוּא
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ .
our King,	מַלְכֵּנוּ
the King of our fathers,	מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ .
our Redeemer,	גֹּאֲלֵנוּ
the Redeemer of our fathers,	גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ .
our Creator,	יוֹצְרֵנוּ
the Rock of our salvation,	צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ .
our Deliverer	פּוֹדֵנוּ
and our Rescuer,	וּמַצִּילֵנוּ
[3]from everlasting is thy name;	מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ .
there is no God	אֵין אֱלֹהִים
besides thee.	זוּלָתֶךָ :

The help of our fathers	עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ
art thou	אַתָּה הוּא
from everlasting,	מֵעוֹלָם.
a shield and a Saviour	מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ
to their children	לִבְנֵיהֶם
after them	אַחֲרֵיהֶם
in every generation.	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר :
In the height of the universe	בְּרוּם עוֹלָם
is thy habitation,	מוֹשָׁבֶךָ .
and thy judgments	וּמִשְׁפָּטֶיךָ

1) עש"ה בני בכורי ישראל, שמות ד' כ"ב. 2) Or, true and trustworthy. 3) Or, is thy name from of old. 4) Or, bondage.

all my commandments; אֶת כָּל מִצְוֹתָי .
and you shall be holy וְהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
to your God. לֵאלֹהֵיכֶם :
מא 41. I am the Lord אֲנִי יְיָ
your God, אֱלֹהֵיכֶם
who brought you out אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
from the land of Egypt, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
to be to you לִהְיוֹת לָכֶם
for a God; לֵאלֹהִים .
I am the Lord your God. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אמת ויציב היא חברכה שלאחר ק״ש הנזכרת בברכות י״ב ע״א וי״ג ע״א ובמשנה תמיד ל״ב ע״ב ואמרו בירושלמי ברכות סוף פ״א ובשמות רבה פ׳ כ״ב צריך להזכיר באמת ויצ״ב ויציאת מצרים, ומלכות, וקריעתים סוף ומכת בכורות וצור ישראל וגואלו, וכזאת נמצא גם בתוספתא דברכות פ׳ ב׳. וכל התאריס מן אמת ויציב עד וטוב ויפה מוסבים על התבות הדבר הזה, כדאיתא בתוספות ברכות י״ב ע״א בד״ה אמת.

אֱמֶת

True
and firm, וְיַצִּיב .
and [1]established, and enduring, וְנָכוֹן וְקַיָּם .
and right, and faithful, וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן .
and beloved, and precious, וְאָהוּב וְחָבִיב .
and desirable, and pleasant, וְנֶחְמָד וְנָעִים .
and [2]terrible, and mighty, וְנוֹרָא וְאַדִּיר .
and well-ordered, and acceptable, וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל .
and good, and beautiful וְטוֹב וְיָפֶה
is this thing הַדָּבָר הַזֶּה
unto us עָלֵינוּ
for ever and ever. לְעוֹלָם וָעֶד :
Truly, אֱמֶת .
the [3]God of *the* universe אֱלֹהֵי עוֹלָם
is our King, מַלְכֵּנוּ .
the Rock of [4]Jacob צוּר יַעֲקֹב
is the Shield of our salvation; מָגֵן יִשְׁעֵנוּ .
for generation and generation לְדֹר וָדֹר
he endureth, הוּא קַיָּם
and his name endureth, וּשְׁמוֹ קַיָּם .
and his throne is established; וְכִסְּאוֹ נָכוֹן .
and his kingdom, וּמַלְכוּתוֹ
and his faithfulness וֶאֱמוּנָתוֹ
[5]endure for ever. לָעַד קַיָּמֶת :

And his words וּדְבָרָיו
are living and enduring, חַיִּים וְקַיָּמִים .
faithful נֶאֱמָנִים
and desirable וְחֲמוּדִים
for ever לָעַד
and to all eternity, וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
for our fathers עַל אֲבוֹתֵינוּ
and for us, וְעָלֵינוּ .
for our children עַל בָּנֵינוּ
and for our generations, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ .
and for all generations וְעַל כָּל דּוֹרוֹת
of the seed of Israel זֶרַע יִשְׂרָאֵל
thy servants. עֲבָדֶיךָ :

For the first עַל הָרִאשׁוֹנִים
and for the last *ages* וְעַל הָאַחֲרוֹנִים
the word[6] is good דָּבָר טוֹב
and enduring וְקַיָּם
for ever and ever; לְעוֹלָם וָעֶד .

1) Or, stable and established, or, permanent. 2) Or, revered, tremendous. 3) Or, everlasting God. 4) Or, Jacob, the Shield, etc. 5) Heb., endureth. 6) Which was said in שמע.

בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל. in the aid of Israel,
וּפְדֵה and deliver
כִּנְאֻמֶיךָ according to thy promise
יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל: Judah and Israel.
[1] גֹּאֲלֵנוּ Our redeemer,
יְיָ צְבָאוֹת the Lord of hosts
שְׁמוֹ. is his name,
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: the Holy One of Israel.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, O Lord,
[2] גָּאַל יִשְׂרָאֵל: *who* redeemed Israel.

„שמונה עשרה".

איתא בגמרא (מגילה י"ז ע"ב): „שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה. אמר ר' יוחנן ואמרי לה במתניתא תנא: מאה ועשרים זקנים ובהם כמה נביאים תקנו שמונה עשרה ברכות על הסדר" ומקשה בגמרא: „וכי מאחר דמאה ועשרים זקנים ומהם כמה נביאים תקנו תפלה על הסדר, שמעון הפקולי, מאי הסדיר? ומתרץ: שכחום וחזר ויסדום". ובתניא כתיב בשם אגדה כי י"ח ברכות של תפלה מעולם היו מתוקנות זו אחר זו (כלומר בעתים ובזמנים שונים כמו שמפרש והולך) וכיון שבאו אנשי כנסת הגדולה כללום ותקנום כסדרם. כיצד? כשנצל אברהם אבינו מאור כשדים פתחו מלאכי השרת ואמרו ברוך א"י מגן אברהם וכ"ו, ומפרש התניא כל ברכה וברכה מתי נתקנה, ועל איזה מהם נמצא גם בפרקי דר"א פ' כ"ז, ל"א, ל"ה, מ', מ"ג.

מכל האמור וממה שאמרו בב"ר פ' ס"ח ותנחומא פ' חיי שרה וב' מקץ ובברכות כ"ו ע"ב שאברהם תקן תפלת שחרית, יצחק תקן תפלת מנחה, יעקב תקן תפלת מעריב, נראה כי מקדם קדמתה כבר התפללו בני ישראל אל ה' ג' פעמים בכל יום, אולם כל איש ואיש התפלל לפי רוחו, מעמדו וצרכיו, וכן היתה עד שעמדו אנשי כנסת הגדולה, שהם „מאה ועשרים זקנים ובהם כמה נביאים ותקנו שמונה עשרה ברכות על הסדר" (מגלה י"ז ע"ב) אולם, כנראה, לא התפשט עוד בכל העם המנהג להתפלל אך ורק בנוסחא הסדורה מאנשי כה"ג ואולי פיטי ממשלת החשמונאים, שלא היתה עוד ממשלה העומדת תחת חסות מושלים זרים, חדלו מהתפלל מכל וכל איזה ברכות המדברות ע"ד הסרת עול הגלות, כמו ראה בעניינו, השיבה שופטינו ועוד, ובמשך הזמן נשתכחו כלם. עד שעמד שמעון הפקולי והסדיר שמונה עשרה ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה" (מגלה, י"ז ע"ב). ואף כי שמואל הקטן הוסיף אז ברכת ר"מלשינים (ברכות כ"ט ע"א) ומספר הברכות עתה תשע עשרה, בכל זאת לא שנו את השם שמונה עשרה שקראוה אנשי כה"ג.

ומה שתקנו י"ח ברכות דוקא ישנם טעמים שונים בשני התלמודים ובמדרשים. עיין מגלה י"ז ע"ב; ברכות כ"ח ע"ב, ל"ב ע"ב; ירושלמי ברכות פ"ד ה"ג; ב"ר פ' ס"ט; ויקרא רבה פ"א.

חלוקת ה„שמונה עשרה".

תפלת שמונה עשרה, הנקראת בתלמוד בשם תפלה סתם ובסדורי הספרדים ובזוהר פ' בראשית בשם עמידה, תחלק לשלשה חלקים: שלש ראשונות (ברכות שבח), שלש אחרונות (ברכות הודאה) ושלש עשרה ברכות אמצעיות, ועליהן נוספו עוד תפלות ובקשות כמו „עננו" ותפלה על הארנסה. ואמרו בירושלמי (ברכות פ' ב',): „ג' ראשונות וג' ברכות אחרונות שבחו של מקום. והאמצעיות צרכן של בריות" וכן נמצא בבבלי ברכות ל"ד ע"א: „אמר ר' יהודה לעולם אל ישאל אדם צרכיו לא בשלש ראשונות ולא בשלש אחרונות, אלא באמצעיות, דאמר ר' חנינא ראשונות דומה לעבד שמסדר שבח לפני רבו, אמצעיות דומה לעבד שמבקש פרס מרבו, אחרונות דומה לעבד שקבל פרס מרבו ונפטר והולך לו". ולכן אנו אומרים ג'ראשונות וג' אחרונות גם בשבת וי"ט, ועין כי השבח וההודאה לשמו ראוי ונכון הוא בכל יום. אבל שלש עשרה האמצעיות לא נאמרו בשבת וי"ט מפני שאין אדם שואל צרכיו בשבת וי"ט אן יתעצב בה. ואסור לארם שיהיה עצב בה" (כל בו). ותחתן תקנו לומר בשבת וי"ט ברכות אחרות המדברות מענינא דיומא והנקראות בתלמוד בשם „קדושת היום" (ביצה י"ז ע"א). ומאשר בשבת וי"ט מספר הברכות אך שבע (מלבד במוסף לר"ה שהן תשע). לכן נקראות בתלמוד בשם „ברכות שבע".

ברכות „שמונה עשרה" והוספותיהן.

אדוני שפתי וכ"ו (תהלים נ"א י"ז) מובא בתלמוד (ברכות ד' ע"ב ודף ט' ע"ב) לומר קדם התפלה, ולא הוי הפסק בין גאולה לתפלה דכיון דתקניה רבנן למימר כתפלה אריכתא דמי, אבל כי שם ה' אקרא הוי הפסק, ולכן אין לאמרה בשחרית וערבית, אבל במוסף ומנחה אם ירצה לומר פסוקים אלו יאמר (טור).

ברכה א. ברוך אתה ה' אלהינו וכו' הברכה הזאת נקראת בתרגום בשם „אבות" (ר"ה ל"ב ע"א) והיא הברכה האחת המתחלת בברוך. אולם שאר הברכות אינן מתחילות בברוך מפני שהן סמוכות לחברתן, וכמו שגם ברכות אהבה רבה ואהבת עולם אינן פותחות בברוך מפני שהן סמוכות לחברתן. אלהי אברהם, אלהי יצחק וכו' הוא ע"ש הכתוב שמות ג' ט"ו כראיתא במכילתא פ' בא פ' ט"ז. האל הגדול הגבור והנורא אמרונהו משה באורייתא ואתו אנשי כנה"ג (נחמיה ט' ל') ותקנינהו בתפלה" (ברכות י"ג ב', יומא ס"ט ב').

זכרנו לחיים, מי כמוך, וכתוב. בספר חיים לא נזכרו בתלמוד (עיין מס' סופרים פ' י"ט ה"ח) והגאונים תקנו לומר אותן בכל עשרת ימי התשובה (הרא"ש בראש פ"א דברכות והטור א"ח ס' תקפ"א); וכתב הרמב"ם בהלכות תפלה פ' ב' ובסדר תפלות בנוסח ברכות אמצעיות, שההוספות האלה תלויות במנהג המקומות.

ברכה ב. אתה גבור וכ"ו מתחילין ברכה זו בל' גבורה שכל אלה שמזכירים בה הם בגבורתו (ב"ר פ' י"ג), ובתלמוד נקראת בשם „גבורות" (ר"ה ל"ב ע"א).

1) ישעיה מ"ז ד'. 2) פסחים קי"ז ע"ב.

to the Most High God!	לְאֵל עֶלְיוֹן
blessed be he,	בָּרוּךְ הוּא
and *ever*-blessed.	וּמְבֹרָךְ .
Moses	מֹשֶׁה
and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
sang a song to thee	לְךָ עָנוּ שִׁירָה
with great joy,	בְּשִׂמְחָה רַבָּה
and all of them said:	וְאָמְרוּ כֻלָּם :
Who is like thee	[3] מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִם
O Lord?	יְיָ .
Who is like thee	מִי כָמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ .
fearful *in* praises,	נוֹרָא תְהִלֹּת
doing wonders?	עֹשֵׂה פֶלֶא :
With a new song	שִׁירָה חֲדָשָׁה
the redeemed offered praise	שִׁבְּחוּ גְאוּלִים
to thy name	לְשִׁמְךָ
upon the sea shore;	עַל שְׂפַת הַיָּם .
all of them together	יַחַד כֻּלָּם
gave thanks,	הוֹדוּ
and proclaimed *thee* King,	וְהִמְלִיכוּ
and they said:	וְאָמְרוּ :
The Lord will reign	[4] יְיָ יִמְלוֹךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
O Rock of Israel!	צוּר יִשְׂרָאֵל .
arise	קוּמָה

thou didst drown,	טִבַּעְתָּ
and *the* beloved	[1] וִידִידִים
thou didst cause to pass through,	הֶעֱבַרְתָּ .
[5]and *the* waters covered	[2] וַיְכַסּוּ מַיִם
their adversaries,	צָרֵיהֶם
one of them	אֶחָד מֵהֶם
was not left.	לֹא נוֹתָר :
Wherefore	עַל זֹאת
the beloved praised,	שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים
and extolled God,	וְרוֹמְמוּ אֵל .
and *the* beloved [6]offered	וְנָתְנוּ יְדִידִים
hymns,	זְמִרוֹת
songs	שִׁירוֹת
and praises,	וְתִשְׁבָּחוֹת .
blessings and thanksgivings	בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
to *the* king,	לְמֶלֶךְ
the God	אֵל
who is living	חַי
and ever-existing.	וְקַיָּם :
He is high and exalted,	רָם וְנִשָּׂא
great and terrible;	גָּדוֹל וְנוֹרָא .
he bringeth down *the* proud,	מַשְׁפִּיל גֵּאִים
and raiseth up the lowly;	וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים .
he bringeth forth *the* bound,	מוֹצִיא אֲסִירִים
and delivereth *the* meek,	וּפוֹדֶה עֲנָוִים .
and helpeth *the* poor,	וְעוֹזֵר דַּלִּים
and answereth (*to*) his people	וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ
in the time of their crying	בְּעֵת שַׁוְּעָם
unto him.	אֵלָיו :
Praises	תְּהִלּוֹת

1) עש"ה תהלים ס' ז', ירמיה י"ב ז'. 2) תהלים ק"ו י"א. 3) שמות ט"ו י"א. 4) שמות ט"ו י"ח

5) Or, while.
6) Heb., gave.

יעב"ץ בסדורו, ורק תחת המלים וכל אויבי עמך בא שם וכל אויביך. ובמה שנוגע למלת ולמשומרים נעיר רק כי פרושה והוראתה: ישראל היודע ומכיר את בוראו ומתכוין למרוד בכל מצותיו או באחת ממנה, והעדים לזה נמצא בדברי חז"ל: משומד לחלל שבתות (ערובין ס"ט. חולין ה"); משומד לאכול נבלות לתאבון (סנהדרין כ"ז); משומד לאכול דם (הוריות י"א); וכן נמצא במכילתא פ' בא פ' ט ו ובסנהדרין ס' ובגמין מ"ה ישראל משומד. אולם בכל המקומות האלה החליפו המדפיסים האחרונים תבת משומד בתבת מומר מחמת הצענזור. אולם בכל הספרים הישנים נמצא מלת משומד.

ברכה י"ג. על הצדיקים וכ"ו. טעם סמיכת

ברכה זו לברכת המינים איתא בגמלה י"ז ב' שכיון שכרו המינים מתרוממת קרן צדיקים, דכתיב וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק (תהלים ע"ה י"א). עיין בסדור הגיון לב מאת אלעזר לאנדסהוט שפרש התבות: צדיקים, חסידים. זקני עמך, סופרים וגרים ע"פ שיטתו שהשמונה עשרה ברכות. רבן בכלן, נתחברו בימי החשמונאים.

ברכה י"ד. ולירושלים עירך וכ"ו. תקנו לאמר

ברכה זו אחר על הצדיקים לפי שעיקר התרוממות קרן הצדיקים הוא בירושלים, שנאמר: (תהלים קכ"ב ו') שאלו שלום ירושלים ישליו אוהביך (מגלה י"ז ע"ב). ובירושלמי ברכות פ' ד' ור"ה פ' ד' הברכה הזאת מחוברת היא אל הברכה שלאחריה וחתימתה היא אלהי דוד ובונה ירושלים. עיין למטה בברכת את צמח. ואף שהיו בארצם והמקדש היה על מכונו בכל זאת תקנו אנשי כנסת הגדולה את התפלה הזאת לפי שלא חשבו את הגאולה הזאת לגאולה שלמה ותשועת עולמים כמו שצירו אותן הנביאים.

נחם וכ"ו. איתא בירושלמי ברכות פ"ד (ומובא בריי"ף והגהת הראש סוף מס' תענית) ר' אחא אמר יחיד בט' באב צריך להזכיר מעין המאורע ומאי ניהו נחם ה' אלהינו עלינו ועל וכ"ו. ובסדור של ר' עמרם גאון ובסדור של הרמב"ם ישנן נוסחאות אחרות המשונות מנוסחתנו.

ברכה ט"ו. את צמח וכ"ו. טעם סמיכת הברכה

הזאת אל בונה ירושלים אמרו במגלה י"ח: שכיון שנבנה ירושלים בא דוד, שנאמר: אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם (הושע ג' ה'). לפי הירושלמי והתוספתא דברכות סוף פ' ד' שתי הברכות ולירושלים ואת צמח ברכה אחת הנה והתימתה היא באי אלהי דוד ובונה ירושלים. וזה הוא מפני שדקדקו שתהיינה י"ח ברכות דוקא ולכן אחרי אשר חוברה ברכת ולמלשינים חברו את שתי הברכות הנ"ל לאחת לבל תעלינה על מספר י"ח. ובשטה זו אחז גם הפיטן ר' אלעזר הקליר שלא חרז חרוז על את צמח בקרובות שלו לפורים ולי"ט באב ולעשרה בטבת, וכן בפיוטו אהללך בקול המחובר עד ברכות שמונה עשרה לא נמצא מצמיח קרן ישועה.

ברכה ט"ז. שמע קולנו וכ"ו. הברכה חזאת

נקראת בגמלה י"ח בשם תפלה ודרשו (שם) טעם סמיכתה לברכת את צמח דוד. שכיון שבא דוד בא תפלה. שנאמר והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי (ישעיה נ"ו ז').

ענינו. אנא ה' חטאתי (ודוי) ותפלה על הפרנסה מוסיפין לפני כי אתה שומע תפלה, על פי חז"ל בע"ז דף ח' שאמרו: שואל ארם צרכיו בשומע תפלה.

ברכה י"ז. רצה וכ"ו נקראת בשם „עבודה"

(ברכות כ"ט ב'; שבת כ"ד; סוטה ל"ח ב' ומגלה י"ח) ומעם סמיכתה לתפלה (שמע קולנו) אמרו במגלה דף י"ח: וכיון שבאת תפלה באה עבודה שנאמר: עולותיהם וזבחיהם לרצון על מזבחי (ישעיה נ"ו ז'). ברכת רצה היא אחת מן השלש ברכות שהכהנים ברכו ביחד עם העם בכל יום בבקר אחרי הקרבת עולת הבקר (תמיד ל"ב ע"ב; ברכות י"א ע"ב) והכהן גדול קראה ביום הכפורים לאחר קריאתו בתורה (יומא ס"ח ע"ב); אולם אז, בזמן שבית המקדש היה קים, לא היתה בנוסחתם והשב את העבודה לדביר ביתך ולא והחזינה ע"נינו והנוסחא הישנה היתה כמו שמביא רש"י בברכות י"א ע"ב: רצה ה' אלהינו עבודת עמך ישראל, ותפלתם תקבל ברצון. ברוך המקבל עבודת עמו ישראל ברצון. או ברוך אתה ה' שאותך לבדך ביראה נעבוד. (ילקוט שמואל רמז פ'), או כמו שמביא רש"י ביומא דף ס"ח ע"ב שהנוסחא הישנה היתה: רצה בעמך ישראל, ותרצה העבודה בדביר ביתך וכו' באי"י שאותך לבדך ביראה נעבוד.

או"א יעלה ויבא נזכרת בתוספתא ברכות פ' ד' ובגמרא שבת כ"ד ובברכות כ"ט ב' אף כי לא בשמה. ובשמה יעלה ויבא נזכרת בפעם הראשונה בפמ' סופרים פ' י"ט ה"ז וגם ה' י"א.

והחזינה וכ"ו נוסח החתימה הזאת שהיא חתימת תפלת רצה נזכרת בכוזרי מאמר ב' ס' כ"ד ומאמר ג' ס' י"ט ומאמר ה' ס' כ"ג.

ברכה י"ח. מודים אנחנו לך וכ"ו נקראת

ברכת הודאה (מגלה י"ח; ברכות כ"ט ול"ד; שבת כ"ד; סוטה ס"ח; ספרי פ' וזאת הברכה) וטעם סמיכתה לעבודה (רצה) אמרו במגלה י"ח: וכיון שבאת עבודה באה הודאה, שנאמר: זובח תודה יכבדנני (תהלים נ' כ"ג). ומודים דרבנן שאומרים כשאומר הש"ץ מודים נקרא כן בעבור שמורכב מכמה מודים שאמרו רבנן. והתימתה ברוך אל ההודאות לקוחה היא מירושלמי ברכות פ"א ה"ז.

על הנס"ים לחנוכה ופורים נזכר, לא בשמו, בשבת כ"א ע"ב ותוספתא ברכות פ"ג ובפס' סופרים פ' כ' מביאו בשמו אך בנוסחא משונה מנוסחתנו.

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו וכ"ו. נקראת ברכת כהנים ואנו אומרים אותה תחת שהכהנים בזמן שביהמ"ק היה קים היו עולים לדוכן בכל יום (כל בו). אולם ברכת כהנים איננה בכלל ברכות י"ח (רמב"ם שט"ו מהלכות תפלה).

ברכה י"ט. שים שלום וכ"ו. ואמרו במגלה

י"ח: מה ראו לומר שים שלום אחר ברכת כהנים? דכתיב: ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם (במדבר ו' כ"ז) וברכה דהקב"ה שלום, שנאמר: ה' יברך את עמו בשלום (תהלים כ"ט י"א). והנה החתימה הקדמונית היתה באי"י עושה השלום, כמו שאנו חותמים עתה בעשרת ימי התשובה, כמו שנראה ממדרש ויקרא רבה פ"ט ומס' דרך ארץ זוטא סוף פרק השלום ומדרש ויכולו וילקוט שמואל רמז פ' וכן היתה גם נוסחת הכוזרי מאמר ג' ס' י"ט; אולם אח"ז תקנו לומר, מאיזה טעם, את הנוסחא הזאת רק בעשי"ת ובכל ימות השנה חותמין המברך את עמו ישראל בשלום.

שלום רב וכ"ו. אומרים בתפלת ערבית ומנחת שאינן ראויות לנשיאת כפים (סוטה ל"ט ע"ב.)

מֹשִׁיב הָרוּחַ וכו׳ ראש תענית וברכות ל״ג ע״א וב״מ פ״ה ע״ב, ואומרים אותה ממוסף של שמיני עצרת עד מוסף של יום א׳ דפסח ועד בכלל.

ברכה ג׳. אתה קדוש וכו׳ נקראת בתלמוד (ר״ה ל״ב ע״א) בשם „קדושת השם״. וכן היא נוסחת הרמב״ם, אולם בספרי פ״ד וזאת הברכה מזכיר הברכה הזאת בנוסח קדוש אתה ונורא שמך; והספרדים מוסיפים אחרי יהללוך סלה את המלים כי אל מלך גדול וקדוש אתה והנוסחא הזאת לקוחה מנוסח ר׳ עמרם גאון.

נקדש וכו׳. בנוסח הקדושה (ברכות כ״א ע״ב) יש שנויי נוסחאות בין האשכנזים והספרדים. הקדושה הזאת נקראת לפעמים „קדושה דעמידה״ לפי שעלינו לאמרה מעומד. קדוש קדוש וכו׳ וברוך כבוד וכו׳ נזכרו בתוספתא דברכות פ״א והם עקרי הקדושה.

לדור ודור וכו׳ אומר השי״ץ אחר הקדושה במקום אתה קדוש ומביאו הרמב״ם, אולם לפי מנהג הספרדים אין אומר השי״ץ לדור ודור כי אם אתה קדוש.

ברכה ד׳. אתה חונן וכו׳ נקראת בתלמוד ברכת „בינה״ (מגלה י״ז ע״ב) וגם ברכת „חכמה״ (ברכות ל״ג ע״א) כי גם מלת חכמה היתה בנוסחתם, וכך היתה גם נוסחת ר׳ סעדיה גאון והרמב״ם: „דעה וחכמה ובינה והשכל״. והיא התפלה הראשונה בצרכם של ישראל, אחרי אשר סדרו שבחו של הקב״ה בג׳ ראשונות. ופתחו בבקשת דעה, בינה והשכל, מפני שהם ראשית צרכי האדם באשר הוא אדם. ובמגלה י״ז ע״ב דריש טעמי סדר כל הברכות.

אתה חוננתנו וכו׳ נקראת בתלמוד (ברכות ל״ג ע״א, פסחים ק״ד ע״א) „הבדלה״, ואמרו שם בברכות: „הבדלה בחונן הדעת מאי טעמה? א״ר יוסף מתוך שהיא חכמה קבועה בברכת חול״.

ברכה ה׳. השיבנו וכו׳ נקראת ברכת „תשובה״ (מגלה י״ז ע״ב).

ברכה ו׳. סלח לנו וכו׳ נקראת ברכת „סליחה״ (שם).

ברכה ז׳. ראה בעניינו וכו׳ נקראת ברכת „גאולה״ (שם); ואף כי היו אז על אדמתם בכל זאת התפללו: ראה בעניינו וכו׳ וגאלנו מהרה, תקע בשופר גדול לחרותנו ושא נס לקבץ גלויותינו, השיבה שופטינו כבראשונה, לפי שהיו תחת ממשלת מושלים זרים אשר העיקו תחתיהם ורצצום משפט וגם לא היה קבוץ גליות שלם, כי רבים מהם נשארו בגויים אשר הגלו שמה בימי שלמנאסר ובימי נבוכדנצר ובנו (מלכים ב׳ י״ז ו׳, י״ח א׳).

עננו וכו׳ נקראת „תפלת תענית״ (תענית י״א ע״ב, י״ג ע״ב). באי״ העונה בעת צרה הוא בתענית ראש פ״ב. ובאו״ח ס׳ תקס״ו חותם: העונה לעמו ישראל בעת צרה.

ברכה ח. רפאנו וכו׳ נקראת „ברכת החולים״ (ע״ז ח׳) ובמגלה י״ז ע״ב אמרו: מה ראו לומר „רפואה״ בשמונית? אמר ר׳ אחא מתוך שנתנה מלה בשמיני שצריכה רפואה, לפיכך קבעוה בשמונית״.

ברכה ט. ברך עלינו וכו׳ נקראת „ברכת השנים״. ותתן וברכה אומרים האשכנזים ותן טל ומטר לברכה, בחוץ לארץ מתפלת ערבית של היום שלאחר תקופת תשרי, ובארץ ישראל מתפלת ערבית של ז׳ בחשון עד מוסף א׳ דפסח (עיין ברכות כ״ט ול״ג ע״א).

אולם לספרדים נוסחא אחת לקיץ ונוסחא אחרת לימות החורף.

ברכה י׳. תקע וכו׳ נקראת „קבוץ גליות״. (מגלה י״ז ע״ב) וקבוץ גליות הוא על ידי תקיעת שופר (ישעיה כ״ז י״ג).

ברכה י״א. השיבה שופטינו וכו׳ נקראת בתלמוד „ברכת הדין״ (מגלה י״ז ע״ב). ואמרו (שם) „כיון שנתקבצו גליות נעשה דין ברשעים, שנאמר: ואשיבה ידי עליך ואצרוף כפור סיגיך, וכתיב: ואשיבה שופטיך כבראשונה (ישעיה א׳ כ״ו). וע״ש הפסוק הזה נתוסדה תחלת הברכה הזאת.

ברכה י״ב ולמלשינים וכו׳ הברכה הזאת נקראת „ברכת הצדוקים״ (ברכות כ״ט ע״א) ומספר הברכות עתה י״ט תחת י״ח שהיה בימי אנשי כנה״ג; ושמואל הקטן תקנה, כדאיתא שם בברכות ובמגלה י״ז: שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות לפני ר׳ גמליאל ביבנה. אמר להן ר׳ גמליאל לחכמים: כלום יש אדם שיודע לתקן „ברכת הצדוקים״? עמד שמואל הקטן ותקנה. לשנה אחרת שכחה, והשקוף בה שתים ושלש שעות וכו׳ עכ״ל. והנה ממה ששכחה שמואל לסוף שנה נראה, כי גם הוא בעצמו לא התפלל את התפלה הזאת כי לא היתה לפי רוחו, יען כי אהבתו לכל אדם, אף לשונאיו, היתה גדולה מאד, והפסוק במשלי כ״ד ט״ז: בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך, היה שגור תמיד בפי שמואל הקטן (אבות פ״ד), אולם לכבודו של ר׳ גמליאל הנשיא ומיראתו אותו חבר ברכת ולמלשינים. אולם על חפצו של ר׳ גמליאל לחבר תפלה כזאת אין להתפלא מאומה, יען כי הצדוקים הרעו והשחיתו לישראל מאד לא רק באמונתם הנשחתה ובמעשיהם המקולקלים, כי אם גם הלשינו את הפרושים אצל הרומים והביאו רעה רבה על אחיהם הדבקים באמונתם ובמסורת אבותיהם, עד כי ר׳ גמליאל, אשר, בתור עומד בראש העם, רשעתם נגעה אל לבבו מאד, אמר לקללם קללה נמרצת ולהתפלל שיאבדו. והנה אף כי כל הדברים האמורים „בברכת הצדוקים״ המה אך ורק נגד רשעי עמנו וצוררינו מבית. בכל זאת היתה הברכה הזאת לצוררינו מחוץ, כאייזענמענגער וחבריו, לכלי חפץ לעורר על יהד שנאת עולם לעם עולם. (ראה ספר נצחון סמן שמ״ט ושבט יהודה ס׳ ט׳) ולכן שנוה חכמי ישראל במקומות ובארצות שונות עד שאי אפשר לדעת הנוסחא הראשונה והעקרית, ותחת ולמלשינים יש בסדורים שונים ולמרשינות, ותחת וכל עושי הרשעה יש בסדורנו וכל הרשעה, והחליפו החוטאים בחטאים, כמו שאמרה ברוריה אשת ר׳ מאיר (ברכות י׳ ע״א) מי כתיב יתמו חוטאים, חטאים כתיב, וכן אנו מתפללים גם בתפלות ר״ה ויו״כ; ועולתה תקפץ פיה, וכל הרשעה כלה כעשן תכלה, כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ. ובשני סדורים בהיבת יד ובמחזור דפוס סאלוניקי הנוסחא: למשומדים אל תהי תקוה וכל המינים כרגע יאבדו, וכל אויבי עמך מהרה יכרתו, ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר ותמגר, ותכניע כל אויבינו במהרה בימינו. ברוך אתה ה׳ שובר אויבים ומכניע זדים״. וכנראה הנוסחא הזאת היא הנוסחא העקרית והקדמונית, כי כן מביא אותה בעל ס׳ נצחון ובעל צדה לדרך בפרק ל״ו מאמר א׳ כלל א׳. והנוסחא הזאת היתה גם לפני המהר״ם בא״ח ס׳ קי״ח והאריז״ל בספר הכונות והרוקח, רק שהם השמיטו את התבות כל אויבינו וכן הדפיס גם

O Lord of mighty deeds, בַּעַל גְּבוּרוֹת
and who is comparable to thee, וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ.
O King, מֶלֶךְ
who killeth and reviveth, מֵמִית וּמְחַיֶּה
and causeth to spring forth salvation: וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך which will be found here below the rule.

And thou art faithful וְנֶאֱמָן אַתָּה
to revive *the* dead. לְהַחֲיוֹת מֵתִים:
Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who reviveth the dead. מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

When the Reader repeats (חזרת הש״ץ) שמונה עשרה, say here (נקדיש) קדושה which will be found here below the rule.

Thou art holy אַתָּה קָדוֹשׁ

thou art mighty to save. רַב לְהוֹשִׁיעַ:

שמיני עצרת משיב הרוח is to be said from Musaf of till the Afternoon Service of the first day of Passover

He causeth the wind to blow, מַשִּׁיב הָרוּחַ
and the rain to fall, וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
He sustaineth the living with lovingkindness, מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד.
reviveth *the* dead מְחַיֵּה מֵתִים
with great mercy, בְּרַחֲמִים רַבִּים.
supporteth the falling, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
and healeth the sick, וְרוֹפֵא חוֹלִים
and releaseth the bound, וּמַתִּיר אֲסוּרִים.
and fulfilleth his faithfulness to those that sleep *in the* dust. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר:
Who is like thee, מִי כָמוֹךָ

מי כמוך is to be said from ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence).

Who is like thee, מִי כָמוֹךָ
Father of mercy, אַב הָרַחֲמִים
who remembereth his creatures for life זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים
in mercy. בְּרַחֲמִים:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

See translation in Sabbath Morning Service p...

Cong. & Reader נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם.
כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם.
כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. [1] וְקָרָא זֶה אֶל
זֶה וְאָמַר: [1] Cong. & Reader קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
Reader. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: [2] Cong. & Reader בָּרוּךְ
כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: Reader. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ

1) ישעיה ו׳ ג׳. 2) יחזקאל ג׳ י״ב. 3) תהלים קמ״ו י׳.

[3] Cong. & Reader כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

The Reader then continues לדור ודור instead of אתה קדוש.

To generation and generation לְדוֹר וָדוֹר
we will declare נַגִּיד
thy greatness, גָּדְלֶךָ
and to all eternity וּלְנֵצַח נְצָחִים
we will sanctify thy holiness, { קְדֻשָּׁתְךָ / נַקְדִּישׁ }
and thy praise, O our God, וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ
from our mouth מִפִּינוּ
shall not depart לֹא יָמוּשׁ
for ever and ever, לְעוֹלָם וָעֶד.
for a God *and* a King, כִּי אֵל מֶלֶךְ
great and holy, גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ

אלהי נצור וכו׳ עד עשה למען שמך היא תפלת מר בריה דרבינא כי הוה מסיים צלותה (ברכות י״ז ע״א). ומן עשה למען שמך עד יהיו לרצון היא הוספה מאוחרת ע״פ אגדה שהביא אבן יחיי בס׳ ס״ב. ע״ד יהיו לרצון אמרו בברכות ט׳ ע״ב הואיל ולא אמרו דוד אלא לאחר י״ח פרשיות (אשרי האיש ולמה רגשו חשבו לפרשה אחת) לפיכך תקינו רבנן לאחר י״ח ברכות.

The following prayers till וכשנים קדמוניות, which are called שמונה עשרה (eighteen benedictions), are to be said standing, the feet being put together and pains are to be taken to understand the meaning of every word uttered.

The prayers from גאל ישראל till after שמונה עשרה shall not be interrupted by any talking, not even by answering אמן, with the exception of אמן after גאל ישראל which must be said. When one hears קדוש, קדיש or ברכו while reciting שמונה עשרה, he shall remain silent and meditate on what the Reader recites, and then continue his prayers.

When praying in a congregation of not less than ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ) omitting אדוני שפתי and beginning ברוך אתה ה׳.

O Lord, אֲדֹנָי. [1]

my lips open thou, שְׂפָתַי תִּפְתָּח

and my mouth shall declare וּפִי יַגִּיד

thy praise. תְּהִלָּתֶךָ:

Blessed art thou, O Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

our God אֱלֹהֵינוּ

and God of our fathers, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.

God of Abraham, [2] אֱלֹהֵי אַבְרָהָם.

God of Isaac אֱלֹהֵי יִצְחָק.

and God of Jacob, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב.

[3] הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא the great, mighty and terrible God,

the most high God, אֵל עֶלְיוֹן.

who bestoweth גּוֹמֵל

goodly favors, חֲסָדִים טוֹבִים.

and [4]possesseth all things, וְקוֹנֵה הַכֹּל.

and remembereth וְזוֹכֵר

the pious deeds of the [5]fathers, חַסְדֵי אָבוֹת.

and bringeth a redeemer וּמֵבִיא גוֹאֵל

to their children's children לִבְנֵי בְנֵיהֶם

for the sake of his name לְמַעַן שְׁמוֹ

in love. בְּאַהֲבָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

O King, מֶלֶךְ

Helper, and Saviour, עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ

and Shield. וּמָגֵן:

Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

the Shield of Abraham. מָגֵן אַבְרָהָם:

Thou art mighty אַתָּה גִּבּוֹר

for ever, לְעוֹלָם

O Lord, אֲדֹנָי.

thou revivest *the* dead, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה.

זכרנו is to be said from ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence).

Remember us for life, זָכְרֵנוּ לְחַיִּים

O King מֶלֶךְ

who delighteth in life, חָפֵץ בַּחַיִּים.

and inscribe us וְכָתְבֵנוּ

in the book of life, בְּסֵפֶר הַחַיִּים.

for thy sake, לְמַעַנְךָ

O living God. אֱלֹהִים חַיִּים:

1) תהלים נ״א י״ז. 2) ע״פ הכתוב שמות ג׳ ט״ו כדאיתא במכילתא פ׳ בא פ׳ ט״ז. 3) אמרה משה באוריתא דברים י׳ י״ז ואתו אנשי כנסת הגדולה ותקנינהו בתפלה (ברכות ל״ג ע״ב, יומא פ״ט ע״ב). 4) Or, Possessor of, etc. 5) Or, patriarchs.

When the Reader repeats the שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה on Fast Days, he says here עֲנֵנוּ, which will be found before כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ below the rule on p....

יְיָ אֱלֹהֵינוּ
O Lord our God,
אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת
this year
וְאֶת כָּל מִינֵי
and all species
תְּבוּאָתָהּ
of its produce
לְטוֹבָה.
for *our* good;
וְתֵן בְּרָכָה
and give blessing

From the 4th of December (22nd of November according to the Old Calendar) till the first day of Passover, וְתֵן בְּרָכָה is to be said instead of וְתֵן טַל וּמָטָר.

(וְתֵן טַל וּמָטָר
(and give dew and rain
לִבְרָכָה)
for a blessing)
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
upon the face of the earth,
וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ.
and satisfy us of thy goodness,
וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ
and bless our year
כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת:
like the good years.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Blessed *art* thou, O Lord,
מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:
who blesseth the years.

תְּקַע
Sound
בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל
the great [3]trumpet
לְחֵרוּתֵנוּ.
for our freedom,
וְשָׂא נֵס
and lift up an [4]ensign
לְקַבֵּץ
to gather

רְפָאֵנוּ יְיָ
[1] Heal us, O Lord,
וְנֵרָפֵא.
and we shall be healed;
הוֹשִׁיעֵנוּ
save us,
וְנִוָּשֵׁעָה.
and we shall be saved,
כִּי תְהִלָּתֵנוּ
for our praise
אָתָּה.
art thou;
וְהַעֲלֵה
and [2]grant
רְפוּאָה שְׁלֵמָה
a perfect healing
לְכָל מַכּוֹתֵינוּ.
to all our wounds,

A prayer for a sick person, which will be found here below the rule, may be said here.

כִּי אֵל מֶלֶךְ
for a God *and* a King,
רוֹפֵא נֶאֱמָן
a faithful Physician
וְרַחֲמָן
and All-merciful
אָתָּה:
art thou:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Blessed *art* thou, O Lord,
רוֹפֵא חוֹלֵי
who healeth the sick
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
of his people Israel.

פָּרֵךְ עָלֵינוּ
Bless for us,

רְפוּאָה שְׁלֵמָה.
a perfect healing
מִן הַשָּׁמַיִם
from the heaven,
רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ
a healing of the soul
וּרְפוּאַת הַגּוּף
and a healing of the body
לַחוֹלֶה (פב״פ)
to the sick (the name of the sick person is inserted here).
בְּתוֹךְ שְׁאָר
among the other sick
חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל:
of Israel.

The following prayer for a sick person may be said before כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
May it be thy will,
יְיָ אֱלֹהַי
O Lord our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי
and God of our fathers,
שֶׁתַּעֲלֶה
to send
מְהֵרָה
speedily

1) ע פ ירמיה י״ז י״ד. 2) Heb., bring up. 3) Or, cornet; horn. 4) Or, banner, standard.

to thy service,	לַעֲבוֹדָתֶךָ
and bring us back	וְהַחֲזִירֵנוּ
in perfect repentance	בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה
to thy presence.	לְפָנֶיךָ :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who delighteth in repentance.	הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה

Forgive us, O our Father,	סְלַח לָנוּ אָבִינוּ
for we have sinned,	כִּי חָטָאנוּ .
pardon us, O our King,	מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ
for we have transgressed,	כִּי פָשָׁעְנוּ .
for a pardoner and a forgiver	כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ
art thou.	אָתָּה :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
All-gracious	חַנּוּן .
who forgiveth abundantly.	הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ :

Look, we pray thee,	רְאֵה נָא
upon our affliction,	בְעָנְיֵנוּ
and plead our cause,	וְרִיבָה רִיבֵנוּ
and redeem us speedily	וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה
for the sake of thy name,	לְמַעַן שְׁמֶךָ .
for a mighty Redeemer	כִּי גוֹאֵל חָזָק
art thou.	אָתָּה :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the Redeemer of Israel.	גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :

and thy name is holy,	וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ
and holy beings	וּקְדוֹשִׁים
every day	בְּכָל יוֹם
praise thee. SELAH.	יְהַלְלוּךָ סֶלָה :
Praised art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the holy God.	הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

From New Year till after the Day of Atonement, say הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ instead of הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

the holy King.	הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

Thou [1]graciously givest	אַתָּה חוֹנֵן
to the man	לְאָדָם
knowledge,	דַּעַת
and teachest	וּמְלַמֵּד
to [2]mortals	לֶאֱנוֹשׁ
understanding.	בִּינָה :
O graciously give us from thee	חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ
knowledge,	דֵּעָה
understanding and discernment.	בִּינָה וְהַשְׂכֵּל :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who graciously giveth the knowledge.	חוֹנֵן הַדָּעַת :

Cause us to return,	הֲשִׁיבֵנוּ
O our Father,	אָבִינוּ
to thy Law,	לְתוֹרָתֶךָ
and bring us near,	וְקָרְבֵנוּ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
art thou.	אָתָּה :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the holy God.	הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

From New Year till after the Day of Atonement say המלך הקדוש instead of האל הקדוש.

the holy King.	הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

The Reader continues אתה חונן, which will be found above the rule.

1) Or, favorest. 2) Heb., man.

The offspring	אֶת צֶמַח
of David, thy servant,	דָּוִד עַבְדְּךָ
speedily cause to spring forth,	מְהֵרָה תַצְמִיחַ.
and let his horn be exalted	וְקַרְנוֹ תָּרוּם
by thy salvation;	בִּישׁוּעָתֶךָ.
because for thy salvation	כִּי לִישׁוּעָתְךָ
we hope all the day.	קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who causeth to spring forth	מַצְמִיחַ
the horn of salvation.	קֶרֶן יְשׁוּעָה:

Hear our voice,	שְׁמַע קוֹלֵנוּ
O Lord our God;	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
pity	חוּס
and have mercy upon us,	וְרַחֵם עָלֵינוּ.
and accept	וְקַבֵּל
with mercy	בְּרַחֲמִים
and with favor	וּבְרָצוֹן
our prayer;	אֶת תְּפִלָּתֵנוּ.
for a God	כִּי אֵל
who hearkeneth to prayers	שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת
and supplications,	וְתַחֲנוּנִים
art thou,	אָתָּה.
and from before thee, O our King,	וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ
empty	רֵיקָם
do not [2]send us away.	אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

On Fast Days the congregation say here עֲנֵנוּ which will be found here below the rule.

in thy name	בְּשִׁמְךָ
faithfully,	בֶּאֱמֶת.
and [1]set our portion	וְשִׂים חֶלְקֵנוּ
with them	עִמָּהֶם
for ever,	לְעוֹלָם
that we may not be put to shame;	וְלֹא נֵבוֹשׁ
for in thee	כִּי בְךָ
we have trusted.	בָּטָחְנוּ:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the Support and Hope	מִשְׁעָן וּמִבְטָח
for the righteous.	לַצַּדִּיקִים:

And to Jerusalem, thy city,	וְלִירוּשָׁלַיִם עִירֶךָ
in mercy	בְּרַחֲמִים
thou shalt return,	תָּשׁוּב.
and dwell therein	וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ
as thou hast spoken,	כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ.
and rebuild it	וּבְנֵה אוֹתָהּ
soon in our days	בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ
as an everlasting building,	בִּנְיַן עוֹלָם.
and the throne of David	וְכִסֵּא דָוִד
speedily	מְהֵרָה
thou shalt set up therein:	לְתוֹכָהּ תָּכִין:

At the Afternoon Service of the 9th of Ab, add here נחם, which will be found in the Afternoon Service.

Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the builder of Jerusalem:	בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

---

answer us	עֲנֵנוּ
in the day	בְּיוֹם

On Fast Days the congregation say עֲנֵנוּ before כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ.

Answer us, O Lord,	עֲנֵנוּ יְיָ

1) Or, place; appoint. 2) Or, turn us away, dismiss us.

as in a moment	כְּרֶגַע
shall perish,	תֹּאבֵד .
and all thy enemies	וְכָל אֹיְבֶיךָ
shall be speedily cut off,	מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ .
and the [1]arrogant	וְהַזֵּדִים
thou shalt speedily uproot,	מְהֵרָה תְעַקֵּר
and break,	וּתְשַׁבֵּר
and cast down,	וּתְמַגֵּר
and humble	וְתַכְנִיעַ
speedily in our days.	בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who breaketh enemies	שֹׁבֵר אֹיְבִים
and humbleth	וּמַכְנִיעַ
[1]arrogant.	זֵדִים :

Upon the righteous,	עַל הַצַּדִּיקִים
and upon the pious,	וְעַל הַחֲסִידִים
and upon the elders	וְעַל זִקְנֵי
of thy people,	עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
and upon the remnant	וְעַל פְּלֵיטַת
of their scribes,	סוֹפְרֵיהֶם
and upon the righteous [2]proselytes,	וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק
and upon us	וְעָלֵינוּ
let be [3]stirred, we pray thee,	יֶהֱמוּ נָא
thy mercies,	רַחֲמֶיךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ .
and grant a good reward	וְתֵן שָׂכָר טוֹב
to all who trust	לְכֹל הַבּוֹטְחִים

our exiles,	גָּלְיוֹתֵינוּ
and gather us together	וְקַבְּצֵנוּ יַחַד
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth.	הָאָרֶץ :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who gathereth	מְקַבֵּץ
the banished ones	נִדְחֵי
of his people Israel.	עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

Restore our judges	הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ
as at the first,	כְּבָרִאשׁוֹנָה
and our counsellors	וְיוֹעֲצֵינוּ
as at the beginning,	כְּבַתְּחִלָּה .
and remove from us	וְהָסֵר מִמֶּנּוּ
sorrow and sighing,	יָגוֹן וַאֲנָחָה .
and reign over us	וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ
thou, O Lord, thou alone,	אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ
in lovingkindness	בְּחֶסֶד
and in mercy,	וּבְרַחֲמִים
and justify us	וְצַדְּקֵנוּ
in judgment.	בַּמִּשְׁפָּט :
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
King *who* loveth	מֶלֶךְ אוֹהֵב
righteousness and judgment.	צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :
From New Year till after the Day of Atonement say מלך אוהב צדקה ומשפט instead of המלך המשפט (the King of judgment.)	(הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט :)

And for the slanderers	וְלַמַּלְשִׁינִים
let there be no hope,	אַל תְּהִי תִקְוָה
and all wickedness	וְכָל הָרִשְׁעָה

1) Or, proud; presumptuous. 2) Or, strangers, foreigners. 3) Or, moved; bestowed.

accept with favor;	תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן .
and let there be	וּתְהִי
acceptable	לְרָצוֹן
continually	תָּמִיד
the service	עֲבוֹדַת
of Israel, thy people.	יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא, which see below the rule.

and with their prayer,	וּבִתְפִלָּתָם .
and restore	וְהָשֵׁב
the service	אֶת הָעֲבוֹדָה
to the oracle of thy house,	לִדְבִיר בֵּיתֶךָ
and the fire-offerings of Israel	וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל .
and their prayer	וּתְפִלָּתָם
in love	בְּאַהֲבָה

for life and for peace	לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
on the day	בְּיוֹם
of this New Moon,	רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
On Passover say:—	
of this Feast of the Unleavened Bread,	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:
On Tabernacles say:—	
of this Feast of Tabernacles.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:
Remember us,	זָכְרֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
theron for [2]good,	בוֹ לְטוֹבָה .
and be [3]mindful of us thereon	וּפָקְדֵנוּ בוֹ
for blessing,	לִבְרָכָה .
and save us thereon	וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ
for life;	לְחַיִּים .
and by the word	וּבִדְבַר
of salvation and mercy	יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.
have pity and be gracious unto us,	חוּס וְחָנֵּנוּ .
and have mercy upon us,	וְרַחֵם עָלֵינוּ
and save us;	וְהוֹשִׁיעֵנוּ .
for towards thee are our eyes *directed*,	כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ.
for a God *and* a King,	כִּי אֵל מֶלֶךְ
gracious and merciful,	חַנּוּן וְרַחוּם
art thou.	אָתָּה :

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה עינינו.

Our God	אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers!	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
Let ascend	יַעֲלֶה
and come, and approach,	וְיָבֹא וְיַגִּיעַ .
and appear,	וְיֵרָאֶה
and be accepted, and heard,	וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע .
and borne in mind, and remembered	וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר
our memorial,	זִכְרוֹנֵנוּ
and our remembranc,	וּפִקְּדוֹנֵנוּ.
and the memorial	וְזִכְרוֹן
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ .
and the memorial of the [1]anointed,	וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ
the son of David thy servant,	בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ .
and the memorial of Jerusalem,	וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
thy holy city,	עִיר קָדְשֶׁךָ .
and the memorial	וְזִכְרוֹן
of all thy people,	כָּל עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
before thee,	לְפָנֶיךָ .
for deliverance, for good,	לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה.
for favor and for lovingkindness,	לְחֵן וּלְחֶסֶד
and for mercy,	וּלְרַחֲמִים .

1) Or, Messiah. 2) Or, well-being, blessing. 3) Or, recollect us.

בברכת שמע קולנו קודם שמסיים כי אתה שומע יתודה בהכנעה ובשברון לב ויאמר:

אָנָּא יְיָ. חָטָאתִי עָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה (ובפרט בחטא פלוני): אָנָּא יְיָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וּתְכַפֶּר לִי עַל עֲוֹנַי וַחֲטָאַי וּפְשָׁעַי שֶׁחָטֵאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מְגֹּעוֹרַי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וּתְמַלֵּא כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְתִּי בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

תפלה שיתפלל על מזונו קודם כי אתה שומע:

אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים. הַזָּן וּמְפַרְנֵס וּמְכַלְכֵּל מִקַּרְנֵי רְאֵמִים עַד בֵּיצֵי כִנִּים. הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי. וְהַמְצֵא לִי וּלְכָל בְּנֵי בֵיתִי מְזוֹנוֹתַי קֹדֶם שֶׁאֶצְטָרֵךְ לָהֶם. בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר. בְּהֵתֵר וְלֹא בְאִסּוּר. בְּכָבוֹד וְלֹא בְבִזָּיוֹן. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. מִשֶּׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. מִשֶּׁפַע בְּרֵכָה עֶלְיוֹנָה. כְּדֵי שֶׁאוּכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ

וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתְךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ. וְאַל תַּצְרִיכֵנִי לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם. וִיקַיֵּם בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב. [1]פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן:

For thou hearkenest כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ
to the prayer תְּפִלַּת
of Israel thy people עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
in mercy. בְּרַחֲמִים:
Blessed *art* thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who hearkeneth *unto* prayer. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

---

[3]Be pleased, רְצֵה
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
with thy people Israel בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

And it shall come to pass, [2]וְהָיָה
before they call, טֶרֶם יִקְרָאוּ
and I will answer; וַאֲנִי אֶעֱנֶה.
while they are yet speaking, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים
and I will hear; וַאֲנִי אֶשְׁמָע.
for it is thou, O Lord, כִּי אַתָּה יְיָ
who answereth הָעוֹנֶה
in time of trouble, בְּעֵת צָרָה.
who redeemeth and delivereth פּוֹדֶה וּמַצִּיל
in all times בְּכָל עֵת
of trouble and distress. צָרָה וְצוּקָה:

The Congregation here say כי אתה שומע, but the Reader in repeating שמונה עשרה concludes ברוך אתה ה'.

Blessed *art* thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who answereth הָעוֹנֶה
in time of trouble. בְּעֵת צָרָה:

The Reader here continues רְפָאֵנוּ.

---

of the fast of our humiliation, צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ.
for in great trouble כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה
are we. אֲנָחְנוּ.
Turn not אַל תֵּפֶן
to our wickedness, אֶל רִשְׁעֵנוּ.
and do not conceal thy face וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ
from us, מִמֶּנּוּ.
and do not hide thyself וְאַל תִּתְעַלַּם
from our supplication; מִתְּחִנָּתֵנוּ.
be near, we pray thee, הֱיֵה נָא קָרוֹב
to our cry; לְשַׁוְעָתֵנוּ.
let thy lovingkindness be, we pray thee, יְהִי נָא חַסְדְּךָ
[4]to comfort us; לְנַחֲמֵנוּ.
before we call unto thee טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ
answer us, עֲנֵנוּ.
as the word which was said: כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר.

---

1) תהלים קמ"ה ט"ו. 2) ישעיה ס"ה כ"ד. 3) Or, accept. 4) Or, a comfort to us.

for thy lovingkindnesses never cease,	כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ .
for ever	מֵעוֹלָם
we have hoped in thee.	קִוִּינוּ לָךְ :

On Chanukah and Purim say here על הנסים, which see below the rule.

evening and morning,	עֶרֶב וָבֹקֶר
and noon.	וְצָהֳרָיִם .
Thou art good,	הַטּוֹב .
for thy mercies do not fail,	כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ .
and *thou art* merciful,	וְהַמְרַחֵם .

the statutes of thy will;	מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ
but thou	וְאַתָּה
in thy abundant mercy	בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
didst stand for them	עָמַדְתָּ לָהֶם
in the time of their trouble;	בְּעֵת צָרָתָם
thou didst contend	רַבְתָּ
their cause,	אֶת רִיבָם
thou didst judge	דַּנְתָּ
their suit,	אֶת דִּינָם
thou didst avenge	נָקַמְתָּ
their [1]vengeance;	אֶת נִקְמָתָם
thou didst deliver *the* strong	מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים
into the hand of *the* weak,	בְּיַד חַלָּשִׁים
and *the* many	וְרַבִּים
into the hand of *the* few,	בְּיַד מְעַטִּים
and *the* impure	וּטְמֵאִים
into the hand of *the* pure,	בְּיַד טְהוֹרִים
and *the* wicked	וּרְשָׁעִים
into the hand of *the* righteous,	בְּיַד צַדִּיקִים
and *the* presumptuous	וְזֵדִים
into the hand	בְּיַד
of those that [2]study thy Law;	עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ
and for thyself thou didst make	וּלְךָ עָשִׂיתָ

On Chanukah and Purim the following is said after מעולם קוינו לך.

We thank thee for the miracles,	עַל הַנִּסִּים
and for the redemption,	וְעַל הַפֻּרְקָן
and for the mighty deeds,	וְעַל הַגְּבוּרוֹת
and for the deliverances,	וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
and for the wars,	וְעַל הַמִּלְחָמוֹת
which thou didst perform	שֶׁעָשִׂיתָ
for our fathers	לַאֲבוֹתֵינוּ
in those days,	בַּיָּמִים הָהֵם
at this season.	בַּזְּמַן הַזֶּה :

On Chanukah say here בימי מתתיהו, and on Purim say בימי מרדכי, which see on p. 84.

In the days of Mattathias	בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ
son of Jochanan,	בֶּן יוֹחָנָן
the High Priest,	כֹּהֵן גָּדוֹל
the Hasmonean,	חַשְׁמוֹנַאי
and his sons,	וּבָנָיו
when *there* rose up	כְּשֶׁעָמְדָה
the wicked kingdom of Greece	מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
against thy people Israel	עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
to make them forget	לְהַשְׁכִּיחָם
thy Law	תּוֹרָתֶךָ
and to make them transgress	וּלְהַעֲבִירָם

1) Or, wrong. 2) Or, occupy themselves *with*, etc.

the Shield of our Salvation	מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
art thou	אַתָּה הוּא
for generation and generation.	לְדוֹר וָדוֹר.
We will give thanks to thee,	נוֹדֶה לְךָ
and we will declare thy praise	וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.
for our lives	עַל חַיֵּינוּ
which are delivered into thy hand,	הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ.
and for our souls	וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
which are entrusted	הַפְּקוּדוֹת
to thee,	לָךְ.
and for thy miracles	וְעַל נִסֶּיךָ
which are every day	שֶׁבְּכָל יוֹם
with us,	עִמָּנוּ.
and for thy wonders	וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
and [3]bounties	וְטוּבוֹתֶיךָ
which are at all times,	שֶׁבְּכָל עֵת.

And let our eyes behold	וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ
[1]when thou returnest	בְּשׁוּבְךָ
to Zion	לְצִיּוֹן
with mercy.	בְּרַחֲמִים:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who restoreth	הַמַּחֲזִיר
his *divine* presence	שְׁכִינָתוֹ
to Zion.	לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say מודים דרבנן which see below the rule.

[2]We give thanks to thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
for thou art	שְׁאַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
for ever and ever;	לְעוֹלָם וָעֶד.
the Rock of our life,	צוּר חַיֵּינוּ

so thou mayest continue to preserve us alive,	כֵּן תְּחַיֵּנוּ
and to sustain us,	וּתְקַיְּמֵנוּ.
and gather	וְתֶאֱסוֹף
our exiles	גָּלְיוֹתֵינוּ
to thy holy courts,	לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ.
to observe thy statutes	לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ.
and to perform thy will,	וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.
and to serve thee	וּלְעָבְדְּךָ
with a perfect heart;	בְּלֵבָב שָׁלֵם.
for this we give thanks to thee.	עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
Blessed be	בָּרוּךְ
the God of thanksgivings:	אֵל הַהוֹדָאוֹת:

When the Reader says מודים אנחנו לך the Congregation say the following.

[2]We give thanks unto thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
for thou art	שְׁאַתָּה הוּא
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers.	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
the God of all flesh,	אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר.
our Creator,	יוֹצְרֵנוּ
the Creator of all things in the beginning.	יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
Blessings and thanksgivings	בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
to thy great and holy name,	לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ.
because thou hast preserved us alive,	עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
and thou hast sustained us,	וְקִיַּמְתָּנוּ.

1) Or, thy return. 2) Or, We acknowledge to thee, that thou, etc. 3) Or, benefits.

לְעוֹלָם וָעֶד׃ for ever and ever.

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here וכתוב, which see below.

וְכֹל הַחַיִּים And all the living
יוֹדוּךָ סֶלָה׃ shall thank thee, SELAH,
וִיהַלְלוּ and shall praise
אֶת שִׁמְךָ thy name
בֶּאֱמֶת׃ in truth,
הָאֵל O God,
יְשׁוּעָתֵנוּ our salvation
וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׃ and our help. SELAH.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, O Lord,
הַטּוֹב שִׁמְךָ *All*-good is thy name,
וּלְךָ נָאֶה and unto thee it is proper
לְהוֹדוֹת׃ to give thanks.

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו which see below.

שִׂים שָׁלוֹם׃ [1]Bestow peace,
טוֹבָה וּבְרָכָה׃ [2]good and blessing,
חֵן וָחֶסֶד favor, and lovingkindness,
וְרַחֲמִים׃ and mercy
עָלֵינוּ upon us
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל and upon all Israel,
עַמֶּךָ׃ thy people.
בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ Bless us, O our Father,
כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד all of us as one,

מִפִּי אַהֲרֹן from the mouth of Aaron
וּבָנָיו and his sons,
כֹּהֲנִים *the* priests,
עַם קְדוֹשֶׁךָ thy holy people;
כָּאָמוּר׃ as it is said:
יְבָרֶכְךָ יְיָ׃ [3] The Lord bless thee
וְיִשְׁמְרֶךָ׃ and keep thee;
יָאֵר יְיָ׃ [4] The Lord make shine
פָּנָיו his face
אֵלֶיךָ upon thee;
וִיחֻנֶּךָּ׃ and be gracious unto thee;
יִשָּׂא יְיָ׃ [5] The Lord turn
פָּנָיו his face
אֵלֶיךָ׃ unto thee,
וְיָשֵׂם לְךָ and grant thee
שָׁלוֹם׃ peace.

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

וּכְתוֹב And inscribe
לְחַיִּים טוֹבִים for a good life
כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ׃ all the children of thy covenant.

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ Our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ and God of our fathers!
בָּרְכֵנוּ Bless us
בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת with the three-fold blessing
בַּתּוֹרָה of the Law
הַכְּתוּבָה that was written
עַל יְדֵי מֹשֶׁה by the hand of Moses
עַבְדֶּךָ׃ thy servant,
הָאֲמוּרָה which was pronounced

1) Or, grant. 2) Or, welfare, happiness. 3) במדבר ו׳ כ״ד. 4) שם כ״ה. 5) שם כ״ו.

thy name,	שִׁמְךָ	And for all these	וְעַל כֻּלָּם
O our King,	מַלְכֵּנוּ	shall be blessed	יִתְבָּרַךְ
continually	תָּמִיד	and exalted	וְיִתְרוֹמַם

when *there* rose up against them	כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם	a great and holy name	שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
the wicked Haman,	הָמָן הָרָשָׁע	in thy world,	בְּעוֹלָמֶךָ
[1]*he* sought	בִּקֵּשׁ	and for thy people Israel	וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
to destroy,	לְהַשְׁמִיד	thou didst work	עָשִׂיתָ
to slay	לַהֲרוֹג	a great deliverance	תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה
and to cause to perish	וּלְאַבֵּד	and a redemption	וּפֻרְקָן
all the Jews,	אֶת כָּל הַיְּהוּדִים	as at this day.	כְּהַיּוֹם הַזֶּה.
[2]both young and old,	מִנַּעַר וְעַד זָקֵן	And after that	וְאַחַר כֵּן
little children and women,	טַף וְנָשִׁים	thy children came	בָּאוּ בָנֶיךָ
in one day	בְּיוֹם אֶחָד	into the oracle of thy house,	לִדְבִיר בֵּיתֶךָ
on the thirteenth *day*	בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר	and they put in order	וּפִנּוּ
of the twelfth month,	לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר	thy temple,	אֶת הֵיכָלֶךָ
		and they purified	וְטִהֲרוּ
which is the month Adar,	הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר	thy sanctuary,	אֶת מִקְדָּשֶׁךָ
and to [3]plunder their property;	וּשְׁלָלָם לָבוֹז	and they kindled lights	וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת
[4]but thou	וְאַתָּה	in thy holy courts,	בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ
in thy abundant mercy	בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים	and they appointed	וְקָבְעוּ
didst desfroy	הֵפַרְתָּ	these eight days of Chanukah	שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ
his counsel,	אֶת עֲצָתוֹ		
and thou didst spoil	וְקִלְקַלְתָּ	to give thanks	לְהוֹדוֹת
his design,	אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ	and to give praises	וּלְהַלֵּל
and thou didst return to him	וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ	to thy great name.	לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:
his recompense upon his *own* head;	גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ	On Purim say the following:	
and they hanged him	וְתָלוּ אוֹתוֹ	In the days	בִּימֵי
and his sons	וְאֶת בָּנָיו	of Mordecai and Esther,	מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר
upon the [5]gallows.	עַל הָעֵץ:	in Shushan the capital,	בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה

1) Or, who. 2) Heb., from young even unto old. 3) Or, take their spoil as a prey. 4) Or, then. 5) Heb., tree.

and for all Israel,	וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
and say ye, Amen.	וְאִמְרוּ אָמֵן :
May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
to rebuild	שֶׁיִּבָּנֶה
the holy house	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
speedily in our days;	בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
and grant our portion	וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law.	בְּתוֹרָתֶךָ :
And there we will serve thee	וְשָׁם נַעֲבָדְךָ
in reverence	בְּיִרְאָה
as in the days of old,	כִּימֵי עוֹלָם
and as in ancient years.	וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :
Then shall be pleasant	וְעָרְבָה
to the Lord	לַיְיָ
the offering of Judah	מִנְחַת יְהוּדָה
and Jerusalem,	וִירוּשָׁלָיִם .
as in the days of old	כִּימֵי עוֹלָם
and as in ancient years.	וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

and destroy	וְקַלְקֵל
their device.	מַחְשַׁבְתָּם :
Do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy name,	לְמַעַן שְׁמֶךָ .
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy right hand,	לְמַעַן יְמִינֶךָ .
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy holiness,	לְמַעַן קָדְשָׁתֶךָ .
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy Law.	לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ :
In order that *there* may be delivered	[1] לְמַעַן יֵחָלְצוּן
thy beloved ones,	יְדִידֶיךָ .
O save *with* thy right hand,	הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ
and answer me.	וַעֲנֵנִי :
Let be acceptable	[2] יִהְיוּ לְרָצוֹן
the words of my mouth	אִמְרֵי פִי
and the meditation of my heart	וְהֶגְיוֹן לִבִּי
before thee,	לְפָנֶיךָ .
O Lord,	יְיָ
my Rock and my Redeemer.	צוּרִי וְגֹאֲלִי :
He *who* maketh peace	עֹשֶׂה שָׁלוֹם
in his high heavens,	בִּמְרוֹמָיו
may he make peace	הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
for us	עָלֵינוּ .

1) תהלים ק״ח ז׳. 2) תהלים י״ט ט״ו.

CONTINUATION OF THE MORNING SERVICE.

Penitence say אבינו מלכנו, p. 90.

On New Moon, Chanukah and Intermediate Days of Passover and Tabernacles (חול המועד) say הלל.

On week-days, except Mondays and Thursdays, continue ויאמר דוד p. 89.

On Mondays and Thursdays say והוא רחום p. 95.

On Fast-days and during the Ten Days of

with the light of thy countenance; בְּאוֹר פָּנֶיךָ ,
for כִּי
by the light of thy countenance בְּאוֹר פָּנֶיךָ
thou hast given to us, נָתַתָּ לָּנוּ
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the Law of life, תּוֹרַת חַיִּים
and the love of kindness, וְאַהֲבַת חֶסֶד
and righteousness, וּצְדָקָה ,
and blessing, וּבְרָכָה
and mercy, וְרַחֲמִים
and life, and peace; וְחַיִּים וְשָׁלוֹם ,
and *may it be* good וְטוֹב
in thy eyes בְּעֵינֶיךָ
to bless לְבָרֵךְ
thy people Israel אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
at all times בְּכָל עֵת
and in all hours וּבְכָל שָׁעָה
with thy peace. בִּשְׁלוֹמֶךָ :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here בספר חיים, which see below.

Praised *art* thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who blesseth הַמְבָרֵךְ

his people Israel אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
with peace. בַּשָּׁלוֹם :

The Reader, in repeating the שמונה עשרה, reads only up to בשלום.

O my God! אֱלֹהַי ,
guard my tongue [2] נְצוֹר לְשׁוֹנִי
from evil, מֵרָע
and my lips וּשְׂפָתַי
from speaking deceit, מִדַּבֵּר מִרְמָה ,
and to those that curse me וְלִמְקַלְלַי
let my soul be silent, נַפְשִׁי תִּדּוֹם
and my soul וְנַפְשִׁי
as the dust כֶּעָפָר
let it be to all. לַכֹּל תִּהְיֶה ,
Open my heart פְּתַח לִבִּי
in thy law, בְּתוֹרָתֶךָ
and thy commandments וּבְמִצְוֹתֶיךָ
let my soul pursue, תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי ,
and all that devise וְכָל הַחוֹשְׁבִים
against me עָלַי
evil, רָעָה ,
speedily מְהֵרָה
frustrate their counsel, הָפֵר עֲצָתָם

---

we אֲנַחְנוּ
and all thy people, וְכָל עַמְּךָ
the house of Israel, בֵּית יִשְׂרָאֵל ,
for a good life לְחַיִּים טוֹבִים
and for peace. וּלְשָׁלוֹם :
Blessed *art* thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the Maker of the peace. עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים before בשלומך.

In the book of life בְּסֵפֶר חַיִּים
blessing, and peace, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם
and good sustenance וּפַרְנָסָה טוֹבָה ,
may we be remembered, נִזָּכֵר
and inscribed וְנִכָּתֵב
before thee, לְפָנֶיךָ ,

1) Or, bring to nought. 2) עש״ח תהלים ל״ד י״ד.

On Mondays and Thursdays והוא רחום on p.95 is said immediately after שמונה עשרה instead of the following ויאמר דוד.

Between ראש השנה and יום כפור and on every fast-day אבינו מלכנו on p. 90 is said before ויאמר דוד or והוא רחום.

Neither ויאמר דוד nor והוא רחום is said on New Moon, Chanukah, the 15th of Shebat, the two days of Purim (the 14th and 15th of Adar), and, in a leap year, also on the 14th and 15th of Adar Rishon (Purim Katon), the whole month of Nisan, the 33rd day of Counting the Omer, from the first day of Sivan until the second day after Pentecost, the 9th and 15th of Ab. ויאמר דוד is also omitted in the Afternoon Service of the day before any of the above mentioned days.

Both ויאמר דוד and והוא רחום are also not said on the day before New Year, and from the day before the Day of Atonement until the second day after Tabernacles.

Both of these prayers are also omitted when there is present, at the time that the prayers are offered, a man in the first week after his marriage, or one whose son is to be circumcised on that day, or the one performing the act of circumcision (Mohel), or the Sandek of the Berith Milah. It is also not said in the house of a mourner during the first week of mourning (on returning home והוא רחום is to be said), but when the mourner prays in the synagogue, he only omits the said prayers, but not the congregation.

See translation on p. 103.

[1] וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד. צַר לִי מְאֹד. נִפְּלָה נָא בְיַד יְיָ. כִּי רַבִּים רַחֲמָיו. וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה:

רַחוּם וְחַנּוּן. חָטָאתִי לְפָנֶיךָ. יְיָ מָלֵא רַחֲמִים. רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנַי:

תהלים ו.

ב יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי. וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי: ג חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלַל אָנִי. רְפָאֵנִי יְיָ. כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי: ד וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד. וְאַתָּה יְיָ עַד מָתָי: ה שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי. הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ: ו כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ. בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ: ז יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׁחֶה בְכָל לַיְלָה מִטָּתִי. בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה: ח עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי. עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי: ט סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי: י שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי. יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח: יא יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל אֹיְבָי. יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע:

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל. וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל. הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד. וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד. הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ. שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ. וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ. הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ:

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים. וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים. הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי. כִּי אֵין עוֹזֵר: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ. כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

[2] וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: [3] זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ. כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: [4] יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: [5] אַל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים. מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ. כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: [6] חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ. כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: [7] בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר. [8] כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ. זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: [9] עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ. וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

The Reader says Half-Kaddish (חצי קדיש), p. 104.

After ויאמר דוד continue אשרי, p. 110, but on fast-days, if prayer is offered with a congregation, continue ויהי בנסוע הארון, p. 104, and ויחל (Ex. 32, 11) is read in the Scroll of the Law (ספר תורה).

1) ש״ב, כ״ד, י״ד. 2) דה״ב כ׳, י״ב. 3) תהלים כ״ה, ו׳. 4) שם ל״ג, כ״ב. 5) שם ע״ט, ח׳. 6) שם קכ״ג, ד׳. 7) חבקוק ג׳, ב׳. 8) תהלים, ק״ג, י״ד. 9) שם ע״ט, ט׳.

יחיד בקבלת תענית נדבה אומר רבון זה לפני יהיו לרצון

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים. הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי. שֶׁתִּקַּבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן. וְתָבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי. וְתַעֲנָה עֲתִירָתִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה: יהיו לרצון וכו׳

במנחה אחר התענית אומר רבון זה לפני יהיו לרצון.

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים. גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ. בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם. אָדָם חוֹטֵא וּמַקְרִיב קָרְבָּן. וְאֵין מַקְרִיבִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מְכַפֵּר. וְעִכְשָׁו יָשַׁבְתִּי בְּתַעֲנִית וְנִתְמָעֵט חֶלְבִּי וְדָמִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיְּהֵא מִעוּט חֶלְבִּי וְדָמִי. שֶׁנִּתְמָעֵט הַיּוֹם. כְּאִלּוּ הִקְרַבְתִּיו לְפָנֶיךָ עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ. וְתִרְצֵנִי: יהיו לרצון וכו׳

תפלה לעצירת הגשמים בשומע תפלה

וְעַנְּנוּ בּוֹרֵא עוֹלָם בְּמִדַּת הָרַחֲמִים. בּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְהוֹדִיעַ גָּדְלוֹ וְהַדָּרַת כְּבוֹדוֹ. שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. תֵּן טַל וּמָטָר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. וְתַשְׂבִּיעַ אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ מִטּוּבֶךָ. וּמַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ. וּמֵעֹשֶׁר מַתְּנַת יָדֶךָ. שְׁמוֹר וְהַצֵּל שָׁנָה זוּ מִכָּל דָּבָר רָע. וּמִכָּל מִינֵי מַשְׁחִית.

וּמִכָּל מִינֵי פֻרְעָנִיּוֹת. וַעֲשֵׂה לָהּ תִּקְוָה וְאַחֲרִית שָׁלוֹם. חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל תְּבוּאָתֵנוּ וּפֵרוֹתֵינוּ. וּבָרְכֵנוּ בְּגַשְׁמֵי בְרָכָה. וְנִזְּפָה לְחַיִּים וְשׂוֹבַע וְשָׁלוֹם. כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת. וְהָסֵר מִמֶּנּוּ דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב. וְחַיָּה רָעָה וּשְׁבִי וּבִזָּה. וְיֵצֶר הָרָע וַחֲלָיִים רָעִים וְקָשִׁים. וּמֵאוֹרָעוֹת רָעוֹת וְקָשׁוֹת. וּגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת מִלְּפָנֶיךָ. וְיָגֵלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וְתִתְנַהֵג עִם בָּנֶיךָ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: כי אתה שומע וכו׳

תפלה לרבוי הגשמים בשומע תפלה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּכָּבְשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ. וְיָגֵלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וְתִתְנַהֵג עִם בָּנֶיךָ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים. וְתִכָּנֵס לָהֶם לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל רַחֵם עֲלֵיהֶם. שֶׁאֵין פֻּרְעָנוּת בָּא לָעוֹלָם אֶלָּא בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל. וְהֵם עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם. וְאֵינָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל. לֹא רוֹב רָעָה וְלֹא רוֹב טוֹבָה. הִשְׁפַּעְתָּ עֲלֵיהֶם רוֹב טוֹבָה. אֵינָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל. כָּעַסְתָּ עֲלֵיהֶם. אֵינָם יְכוֹלִים לְקַבֵּל. וִיהִי רָצוֹן שֶׁיְּהֵא רֶוַח בָּעוֹלָם. וּזְכוֹר רַחֲמֶיךָ: כי אתה שומע וכו׳

and *the* sword and famine, וְחֶרֶב וְרָעָב
and captivity, וּשְׁבִי
and [1]destruction, וּמַשְׁחִית
and iniquity, and *the* plague, וְעָוֹן (וּמַגֵּפָה)
from the children of thy covenant. מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
withhold *the* plague מְנַע מַגֵּפָה
from thine inheritance. מִנַּחֲלָתֶךָ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
forgive and pardon סְלַח וּמְחַל
all our iniquities. לְכָל עֲוֹונוֹתֵינוּ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
blot out מְחֵה
and remove וְהַעֲבֵר
our transgressions פְּשָׁעֵינוּ
and our sins וְחַטֹּאתֵינוּ
from before thine eyes. מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
erase, מְחוֹק
in thine abundant mercies, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
all the [2]notes כָּל שְׁטָרֵי
of our debts. חוֹבוֹתֵינוּ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
bring us back הַחֲזִירֵנוּ
in perfect repentance בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה
before thee. לְפָנֶיךָ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
send שְׁלַח
a perfect healing רְפוּאָה שְׁלֵמָה
to the sick of thy people. לְחוֹלֵי עַמֶּךָ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
rend קְרַע
the evil decree רוֹעַ גְּזַר
of our judgment. דִּינֵנוּ :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us זָכְרֵנוּ
with a good remembrance בְּזִכָּרוֹן טוֹב
before thee. לְפָנֶיךָ :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence), say the five verses given below the rule, instead of those five that follow here.

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence), say the following five verses after זכרנו בזכרון טוב לפניך, instead of those five that are given above the rule. In the Neilah Service on the Day of Atonement חָתְמֵנוּ is said instead of כָּתְבֵנוּ in the following five verses.

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
inscribe us כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ)
in the book בְּסֵפֶר
of good life חַיִּים טוֹבִים :

Our Father, our King! אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ

1) Or, *the* destroyer. 2) Or, records of our offences.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.

עקר תפלת אבינו מלכנו נמצא בגמרא תענית כ״ה ע״ב „מעשה ברבי אליעזר שירד לפני התבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה. ירד רבי עקיבא אחריו ואמר: „אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה, אבינו מלכנו למענך רחם עלינו וירדו גשמים״, ובגרסת בעל עין יעקב נמצא גם כן „אבינו מלכנו אבינו אתה, אבינו מלכנו חטאנו לפניך, אבינו מלכנו עשה עמנו למען שמך״, וברבות הימים נתרחבה ע״י הוספות. אולם נוסחאות החרוזים וסדרם שונים המה בסדורים שונים, ומספר כל החרוזים הנמצאים בסדורים שונים הוא נ״ג ומהם בחרו להם האשכנזים פל״ח חרוזים, והספרדים בכ״ט, ובני שולין במ״ד חרוזים.

Services after שמונה עשרה, with the exception of Sabbath, the day before יום כפור and the Friday Afternoon Service, when אבינו מלכנו is not said.

From ראש השנה till after יום כפור (the Ten Days of Penitence), as well as on any fast-day אבינו מלכנו is said in the Morning and Afternoon

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:	we have sinned before thee.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
אֵין לָנוּ מֶלֶךְ	we have no king
אֶלָּא אָתָּה:	but thee.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
עֲשֵׂה עִמָּנוּ	[1]deal with us
לְמַעַן שְׁמֶךָ:	for the sake of thy name.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
בָּרֵךְ (פעשי״ת חַדֵּשׁ)	bless (*renew*)
עָלֵינוּ	unto us
שָׁנָה טוֹבָה:	a good year.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ	nullify from against us
כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:	all severe decrees,
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
בַּטֵּל	nullify
מַחְשְׁבוֹת	the designs
שׂוֹנְאֵינוּ:	of those that hate us.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
הָפֵר	[2]frustrate
עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:	the counsel of our enemies.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
כַּלֵּה	exterminate
כָּל צַר וּמַשְׂטִין	every oppressor and adversary
מֵעָלֵינוּ:	from against us.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
סְתוֹם	close
פִּיּוֹת	the mouths
מַשְׂטִינֵינוּ	of our adversaries
וּמְקַטְרִיגֵינוּ:	and our accusers.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ	Our Father, our King!
כַּלֵּה דֶּבֶר	exterminate pestilence,

1) Heb., do. 2) Or, bring to nought. 3) Or, *the* destroyer.

let this hour be	תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת
an hour of mercy	שְׁעַת רַחֲמִים
and a time of favor	וְעֵת רָצוֹן
from before thee.	מִלְּפָנֶיךָ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
have pity upon us,	חֲמוֹל עָלֵינוּ
and upon our [1]infants,	וְעַל עוֹלָלֵינוּ
and our little ones.	וְטַפֵּנוּ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of those that were slain for thy holy name.	לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of those that were slaughtered for thy Unity.	לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of those who [2]went through fire and water	לְמַעַן בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם
for the sanctification of thy name.	עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
avenge	נְקוֹם
the blood of thy servants	נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ

1) Or, children. 2) Or, go.

fill	מַלֵּא
our storehouses	אֲסָמֵינוּ
with plenty.	שָׂבָע :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
hear our voice,	שְׁמַע קוֹלֵנוּ
pity,	חוּס
and have mercy upon us.	וְרַחֵם עָלֵינוּ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
accept	קַבֵּל
with mercy	בְּרַחֲמִים
and with favor	וּבְרָצוֹן
our prayer.	אֶת תְּפִלָּתֵנוּ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
open	פְּתַח
the gates of heaven	שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם
to our prayer.	לִתְפִלָּתֵנוּ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember	זְכוֹר
that we are *but* dust.	כִּי עָפָר אֲנַחְנוּ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
we pray thee, turn us not back	נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ
empty	רֵיקָם
from before thee.	מִלְּפָנֶיךָ :
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ

Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
for a [1]good life.	לְחַיִּים טוֹבִים:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
for redemption and salvation.	לִגְאֻלָּה וִישׁוּעָה:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
for maintenance	לְפַרְנָסָה
and sustenance	וְכַלְכָּלָה:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
for merits.	לִזְכֻיּוֹת:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
for forgiveness	לִסְלִיחָה
and pardon.	וּמְחִילָה:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
cause to spring forth for us	הַצְמַח לָנוּ
salvation	יְשׁוּעָה
speedily.	בִּקְרוֹב:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
exalt the horn	הָרֵם קֶרֶן
of Israel thy people.	יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
exalt	הָרֵם
the horn of thine anointed.	קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
fill our hands	מַלֵּא יָדֵינוּ
with thy blessings.	מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
inscribe us	כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ)[2]
in the book	בְּסֵפֶר
of redemption and salvation.	גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
inscribe us	כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ)[2]
in the book	בְּסֵפֶר
of maintenance and sustenance.	פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
inscribe us	כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ)[2]
in the book	בְּסֵפֶר
of merits.	זְכֻיּוֹת:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
inscribe us	כָּתְבֵנוּ (חָתְמֵנוּ)[2]
in the book	בְּסֵפֶר
of forgiveness and pardon.	סְלִיחָה וּמְחִילָה:

Then continue אבינו מלכנו הצמח לנו

1) Or, happy. 2) Seal us.

כמוך, ושמואל יסד כל השאר עד ה׳ אחד, ואח״כ הושיעם האל וגאלן והמית את הצר הצורר במיתה משונה וקשה, ושלחו והודיעו כל המאורע בכל מקומות ישראל וגם התפילה כתבו והודיעו להם, וקבלו עליהם לאמרה בשני וחמישי, וכן נהגו בכל ישראל עכ״ל.

מפי האגדות האלה נוכל להציל רק דבר אמת אחד, והוא, כי תפלת והוא רחום לא מאיש אחר חוברה, וזה נראה גם כן מהמאמרים אשר נשנו שתים שלש פעמים.

On Mondays and Thursdays והוא רחום is to be said standing after שמונה עשרה.

About Mondays and Thursdays when והוא רחום is not to be said, see p. 89 before ויאמר דוד.

[1] וְהוּא רַחוּם. And he, being merciful,
יְכַפֵּר עָוֹן forgiveth sin
וְלֹא יַשְׁחִית. and destroyeth not;
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ. many a time he turneth away his anger,
וְלֹא יָעִיר and stirreth not up
כָּל חֲמָתוֹ: all his wrath.
[2] אַתָּה יְיָ Thou, O Lord,
לֹא תִכְלָא withhold not
רַחֲמֶיךָ thy mercies
מִמֶּנּוּ. from us;
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ thy lovingkindness and thy truth
תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: shall continually guard us.
[3] הוֹשִׁיעֵנוּ Save us,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ. O Lord our God,
וְקַבְּצֵנוּ and gather us
מִן הַגּוֹיִם. from among the nations
לְהוֹדוֹת to give thanks
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ. to thy holy name,
לְהִשְׁתַּבֵּחַ to glory
בִּתְהִלָּתֶךָ: in thy praise.
[4] אִם עֲוֹנוֹת If iniquities,
תִּשְׁמָר יָהּ. shouldst thou [11]mark, O Lord,
אֲדֹנָי. מִי יַעֲמֹד: who could stand *it*.

[5] כִּי עִמְּךָ But with thee
הַסְּלִיחָה. is forgiveness,
לְמַעַן תּוֹרָא: in order that thou mayest be [12]revered.
[6] לֹא כְחֶטְאֵינוּ Not according to our sins
תַּעֲשֶׂה לָּנוּ. wilt thou deal with us,
וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ nor according to our iniquities
תִּגְמֹל עָלֵינוּ: wilt thou requite us.
[7] אִם עֲוֹנֵינוּ If our iniquities
עָנוּ בָנוּ. testified against us,
יְיָ. עֲשֵׂה O Lord, work thou
לְמַעַן שְׁמֶךָ: for the sake of thy name.
[8] זְכוֹר רַחֲמֶיךָ Remember thy mercies,
יְיָ. O Lord,
וַחֲסָדֶיךָ. and thy lovingkindnesses;
כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: for they are from [13]of old.
[9] יַעֲנֵנוּ יְיָ May the Lord answer us
בְּיוֹם צָרָה. in the day of distress,
יְשַׂגְּבֵנוּ may our fence be
שֵׁם the name
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: of the God of Jacob.
[10] יְיָ הוֹשִׁיעָה. O Lord, save;
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ the King may answer us
בְּיוֹם קָרְאֵנוּ: in the day when we call.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ Our Father, our King!

1) תהלים ע״ח ל״ח. 2) שם מ״י״ב בחלוף יחיד לרבים. 3) שם ק״ו מ״ז. 4) תהלים ק״ל ג׳. 5) שם ק״ל ד׳. 6) שם ק״ג י׳ בשנוי עבר לעתיד. 7) ירמיה י״ד ז׳. 8) תהלים כ״ה ו׳. 9) שם כ׳ ב׳ בחלוף נוכח למדברים. 10) שם כ׳ י׳.
11) Or, heed, observe. 12) Or feared. 13) Or, everlasting, eternity.

Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it* for the sake of thy name,	עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ
the great,	הַגָּדוֹל
the mighty and the revered,	הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
which is called	שֶׁנִּקְרָא
upon us.	עָלֵינוּ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
be gracious unto us	חָנֵּנוּ
and answer us,	וַעֲנֵנוּ
for we have no *good* deeds,	כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים.
[2]do with us	עֲשֵׂה עִמָּנוּ
charity and kindness,	צְדָקָה וָחֶסֶד
and save us.	וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

that [1]has been shed.	הַשָּׁפוּךְ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it*	עֲשֵׂה
for thy sake,	לְמַעַנְךָ
if not for our sake.	אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it* for thy sake,	עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ
and save us.	וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy abundant mercies.	לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:

וְהוּא רַחוּם הַגָּדוֹל.

אודות תפלת והוא רחום ומחברה או מחבריה ישנן אגדות שונות. האבן ירחי בס׳ ס״ט כותב: „שמעתי שיסדוהו שלשה זקנים על ספינות גלות ירושלים שהגיעה אל ממשלת הגמון אחד, ואמר לנסותם בכבשן האש אם הם מזרע ישראל כחנניה ומישאל ועזריה. ושאלו ממנו זמן, ונתן להם זמן שלשים יום, ולסוף הזמן חלם אחד מהם מקרא שכתוב בו תרין „כי״ ותלתא „לא״ ולא ידע מה הוא. אמרו לו, זה הפסוק הוא „כי תעבור במים אתך אני ובנהרות לא ישטפוך כי תלך במו אש לא תכוה ולהבה לא תבער בך״ (ישעיה מ״ג ב׳), ונכנס באש ונחלקה האש לשלשה חלקים ויצאו בשלום, ונכנסו אליו הזקנים ויסדו והוא רחום על הנס הגדול, וכל אחד מהם התחיל ברחום וסיים ברחום, האחד והוא רחום והשני אנא אל מלך רחום וחנון, והשלישי אין כמוך חנון ורחום. ובכל בו ס׳ י״ח מביא האגדה הנ״ל בלשון ארמית ובשנויים קטנים.

אולם תכן תפלת והוא רחום אינו מתאים כלל להאגדה הזאת, יען כי בתפלת והוא רחום לא נמצא אף רמז קל מדבר כבשן האש. ויותר קרובה אל האמת היא האגדה המסופרת בסדור כתב יד שנכתב בשנת קס״ז מאת ר׳ יהודה בר׳ אליעזר צבי, תלמידו של ר׳ מנחם שהיה ש״ץ בטרויי׳ש, וז״ל: והוא רחום וכו׳ שאנו אומרים בשני וחמישי מעומד יסדוהו אנשי השם שהגלו מירושלים בחורבן בית שני שהגירה אותם אספסיינוס שחיק עצמות, וצוה לעשות מהם ג׳ אניות והושיבם בהם בלא רב חובל והגרישם בים, ועמד עליהם הרוח והשליכם בכל פלך ופלך, ספינה אחת נתישבה ללפנד״א (Lepanto) ואחת במדינת ארל״א (Arles בצרפת) ואחת במדינת בורדיי״ל (Bordeaux או Portugal) ואותם שנתישבו בבורדיי״ל קבלם השר בסבר פנים יפות ונתן להם שדות וכרמים והיו שם ימים רבים עד שמת אותו השר וקם עליהם מלך חדש. ומה שתקן להם הראשון סתר להם השני וחדש עליהם גזרות, והיו שם ב׳ אחים יוסף ובנימין, ועמהם שמואל בן דודם, והם היו מאנשי ירושלים, ויצעקו אל ה׳ בצר להם וישבו בצומות ובתעניות ולבשו שקים על בשרם ויסדו והוא רחום בין שלשתם, יוסף יסד והוא רחום עד מלך חנון ורחום אתה, ובנימין יסד כאנא עד אין

1) Or, is being shed. 2) Or, deal with us in charity.

Save us הוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name, לְמַעַן שְׁמֶךָ.
our Rock, צוּרֵנוּ
our King מַלְכֵּנוּ
and our Redeemer! וְגוֹאֲלֵנוּ:
Have pity, O Lord, [2] חוּסָה יְיָ
upon thy people, עַל עַמֶּךָ.
and give not over וְאַל תִּתֵּן
thy inheritance נַחֲלָתְךָ
to reproach, לְחֶרְפָּה
that [6]nations should [7]rule over them. לִמְשָׁל בָּם גּוֹיִם.
Wherefore should they say לָמָּה יֹאמְרוּ
among the nations, בָּעַמִּים
Where is their God? אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם:
We know יָדַעְנוּ
that we have sinned, כִּי חָטָאנוּ.
and there is none to stand up וְאֵין מִי יַעֲמֹד
in our behalf, בַּעְדֵנוּ.
thy great name שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
shall stand up for us יַעֲמֹד לָנוּ
in time of distress. בְּעֵת צָרָה:
We know [3] יָדַעְנוּ
that we have no *good* deeds, כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים
[8]charity צְדָקָה
[8]do with us עֲשֵׂה עִמָּנוּ
for the sake of thy name. לְמַעַן שְׁמֶךָ:
As a father hath mercy [4] כְּרַחֵם אָב
upon *his* children, עַל בָּנִים.

before thee, לְפָנֶיךָ.
but because of thy abundant mercies. כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
O Lord, hear; אֲדֹנָי שְׁמָעָה.
O Lord, forgive; אֲדֹנָי סְלָחָה.
O Lord, hearken אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה.
and do; וַעֲשֵׂה
delay not. אַל תְּאַחַר.
for thy own sake, O my God, לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי.
because thy name is called כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא
upon thy city עַל עִירֶךָ
and upon thy people. וְעַל עַמֶּךָ:
O our father, אָבִינוּ
merciful father, הָאָב הָרַחֲמָן.
show us a sign הַרְאֵנוּ אוֹת
for the good, לְטוֹבָה.
and gather וְקַבֵּץ
our dispersed ones נְפוּצוֹתֵינוּ
from the four corners מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth. הָאָרֶץ:
Let perceive and know יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
all the nations כָּל הַגּוֹיִם.
that thou art כִּי אַתָּה
the Lord our God. יְיָ אֱלֹהֵינוּ:
And now, O Lord, [1] וְעַתָּה יְיָ
thou art our father; אָבִינוּ אָתָּה.
we are the clay, אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר
and thou art our [5]Former, וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ.
and the work of thy hand וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ
are we all. כֻּלָּנוּ:

1) ישעיה ס״ד ז׳. 2) יואל ב׳ י״ז 3) איננו בסדורי הספרדים. 4) ע״פ תהלים ק״ג י״.

5) Or, potter. 6) Or, heathens. 7) Or, make a by-word of them. 8) Or, deal with us in charity.

from thy city Jerusalem,	מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם
thy holy mountain.	הַר קָדְשֶׁךָ :
Because through our sins	כִּי בַחֲטָאֵינוּ
and through the iniquities	וּבַעֲוֹנוֹת
of our fathers	אֲבוֹתֵינוּ
Jerusalem and thy people	יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ
are become a reproach	לְחֶרְפָּה
to all who surround us.	לְכָל סְבִיבוֹתֵינוּ:
And now,	וְעַתָּה
hearken, our God,	שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ
unto the prayer of thy servant	אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ
and unto his supplications,	וְאֶל תַּחֲנוּנָיו
and cause thy face to shine	וְהָאֵר פָּנֶיךָ
upon thy sanctuary	עַל מִקְדָּשְׁךָ
that is desolate,	הַשָּׁמֵם
for the sake *of thy name* Lord.	לְמַעַן אֲדֹנָי :

Incline, O my God,	הַטֵּה אֱלֹהַי
thy ear,	אָזְנְךָ
and hear;	וּשְׁמָע .
open thy eyes,	פְּקַח עֵינֶיךָ
and behold	וּרְאֵה
our desolations,	שׁוֹמְמוֹתֵינוּ .
and the city	וְהָעִיר
upon which thy name is called;	אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ.
for not on account of our righteous acts	כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ
do we [6]lay	אֲנַחְנוּ מַפִּילִים
our supplications	תַּחֲנוּנֵינוּ

be gracious unto us	חָנֵּנוּ
and answer us,	וַעֲנֵנוּ .
[1]for we have no *good* deeds,	כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים.
[2]charity	צְדָקָה
[5]do with us	עֲשֵׂה עִמָּנוּ
for the sake of thy name.	לְמַעַן שְׁמֶךָ :
Our Lord, our God,	[3]אֲדוֹנֵינוּ אֱלֹהֵינוּ.
hear	שְׁמַע
the voice of our supplications,	קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ .
and remember to us	וּזְכָר לָנוּ
the covenant	אֶת בְּרִית
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ .
and save us	וְהוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name.	לְמַעַן שְׁמֶךָ :
And now,	[4]וְעַתָּה
O Lord our God,	אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ .
who brought forth	אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
thy people,	אֶת עַמְּךָ
out of the land of Egypt	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
with a mighty hand,	בְּיָד חֲזָקָה .
and thou hast made thee	וַתַּעַשׂ לְךָ
a name	שֵׁם
as at this day;	כַּיּוֹם הַזֶּה .
we have sinned,	חָטָאנוּ
we have acted wickedly.	רָשָׁעְנוּ :
O Lord,	אֲדֹנָי .
according to all thy righteous acts,	כְּכָל צִדְקוֹתֶיךָ
let be turned away, we pray thee,	יָשֹׁב נָא
thy anger and thy wrath	אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ

1) לשון מדרש תהלים, מזמור כ"ב. 2) בס"א „עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו למען שמך" כמו באבינו מלכנו לעש"ת. 3) הפסוק הזה לא נמצא בסדורי הספרדים. 4) מכאן עד אבינו האב הרחמן לקוח מדניאל ט' מן פסוק ט"ו עד כ'.
5) Or, deal with us in charity. 6) Heb., cause to fall.

for thy great name	כִּי שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
is called upon us;	נִקְרָא עָלֵינוּ.
Performer of wonders	עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
at all times,	בְּכָל עֵת.
deal with us	עֲשֵׂה עִמָּנוּ
according to thy loving-kindness;	כְּחַסְדֶּךָ.
gracious and merciful,	חַנּוּן וְרַחוּם.
look and answer us	הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ
in time of distress,	בְּעֵת צָרָה.
for thine, O Lord,	כִּי לְךָ יְיָ
is the salvation.	הַיְשׁוּעָה:
Our Father, our King,	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.
our Refuge,	מַחֲסֵנוּ.
deal not with us	אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ
according to the evil of our deeds;	כְּרוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ.
remember thy mercies,	זְכוֹר רַחֲמֶיךָ
O Lord,	יְיָ
and thy lovingkindness,	וַחֲסָדֶיךָ.
and according to the abundance of thy goodness save us,	וּכְרוֹב טוּבְךָ הוֹשִׁיעֵנוּ.
and have pity upon us, we beseech thee,	וַחֲמֹל נָא עָלֵינוּ.
for we have not	כִּי אֵין לָנוּ
another God	אֱלוֹהַּ אַחֵר
besides thee,	מִבַּלְעָדֶיךָ
our Rock.	צוּרֵנוּ:
Forsake us not,	[1] אַל תַּעַזְבֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
be not far from us,	אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ.
for our [1]life is shortened	כִּי נַפְשֵׁנוּ קָצָרָה.
[2]from *the* sword, and [2]from captivity,	מֵחֶרֶב וּמִשְּׁבִי.
and [2]from pestilence, and [2]from plague;	וּמִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה.
and from all distress and sorrow	וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן
save us;	הַצִּילֵנוּ.
for to thee we hope,	כִּי לְךָ קִוִּינוּ.
and put us not to shame,	וְאַל תַּכְלִימֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
and cause thy countenance to shine	וְהָאֵר פָּנֶיךָ
upon us.	בָּנוּ:
And remember to us	וּזְכֹר לָנוּ
the covenant	אֶת בְּרִית
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ.
and save us	וְהוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name.	לְמַעַן שְׁמֶךָ:
Look upon our troubles,	רְאֵה בְצָרוֹתֵינוּ.
and hear	וּשְׁמַע
the voice of our prayer,	קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ.
for thou hearest	כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ
the prayer of every mouth.	תְּפִלַּת כָּל פֶּה:

Merciful and gracious God!	אֵל רַחוּם וְחַנּוּן.
have mercy upon us	רַחֵם עָלֵינוּ
and upon all thy works,	וְעַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ.
for there is none like unto thee,	כִּי אֵין כָּמוֹךָ
O Lord our God;	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
we beseech thee,	אָנָּא
forgive our transgressions.	שָׂא נָא פְשָׁעֵינוּ:
Our Father, our King,	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.
our Rock and our Redeemer,	צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.
living and *ever*-existing God,	אֵל חַי וְקַיָּם.

1) ע׳ תהלים ל״ח כ״ב. 2) Or, soul is shrunken. 3) Or, through.

for to thee כִּי לְךָ
our eyes are directed; עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת .
save us הוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name. לְמַעַן שְׁמֶךָ :
Have mercy upon us רַחֵם עָלֵינוּ
for the sake of thy covenant; לְמַעַן בְּרִיתֶךָ .
look and answer us הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ
in time of distress, בְּעֵת צָרָה .
for to thee, O Lord, כִּי לְךָ יְיָ
is the salvation, הַיְּשׁוּעָה.
in thee is our hope, בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ .
O God of forgiveness; אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת .
we beseech thee, אָנָּא .
forgive, סְלַח נָא .
O Good and forgiving God, אֵל טוֹב וְסַלָּח .
for a God *and* King, כִּי אֵל מֶלֶךְ
gracious and merciful, חַנּוּן וְרַחוּם
art thou. אָתָּה :

We beseech thee, אָנָּא
gracious and merciful King, מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם
remember and look זְכוֹר וְהַבֵּט
to the covenant לִבְרִית
between the pieces *with Abraham*,[6] בֵּין הַבְּתָרִים .
and let appear before thee וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ
the binding *upon the altar* עֲקֵדַת
of *his* only son, יָחִיד
for the sake of Israel, לְמַעַן יִשְׂרָאֵל :
Our Father, our King, [3] אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ .
be gracious unto us and answer us, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ .

[1] כֵּן תְּרַחֵם so have mercy,
O Lord, יְיָ :
upon us, עָלֵינוּ
and save us וְהוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name. לְמַעַן שְׁמֶךָ :
Have pity חֲמוֹל
upon thy people; עַל עַמֶּךָ.
have mercy רַחֵם
upon thy inheritance; עַל נַחֲלָתֶךָ .
spare, we pray thee, חוּסָה נָא
according to the abundance of thy mercies; כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ .
be gracious unto us חָנֵּנוּ
and answer us, וַעֲנֵנוּ .
for thine, O Lord, כִּי לְךָ יְיָ
is the [4]charity, הַצְּדָקָה .
[5]performer of wonders עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
at all times. בְּכָל עֵת :

---

[2] הַבֵּט נָא . Look, we pray thee,
רַחֵם נָא . have mercy, we beseech thee,
עַל עַמֶּךָ upon thy people
מְהֵרָה . speedily
לְמַעַן שְׁמֶךָ . for the sake of thy name;
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים in thy abundant mercies,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ . O Lord our God,
חוּס וְרַחֵם have pity and mercy,
וְהוֹשִׁיעָה and save
צֹאן מַרְעִיתֶךָ . the sheep of thy pasture,
וְאַל יִמְשֹׁל בָּנוּ קֶצֶף . and let not anger rule over us,

1) מלת כן והמלות והושיענו למען שמך אינן בסדורי הספרדים. 2) בסדורי הספרדים הנוסחה מקוצרת ומשונה הרבה מנוסחתנו. 3) מכאן עד ושמך עלינו נקרא אל תניחנו חסר בסדורי הספרדים.
4) Or, righteousness.
5) Or, thou doest wonders. 6) Genesis 15, 9—21.

מַכַּת הַמָּוֶת	the [8]stroke of death,
כִּי רַחוּם אָתָּה.	for thou art merciful,
כִּי כֵן דַּרְכֶּךָ.	for such is thy way—
עֹשֶׂה חֶסֶד חִנָּם	[9]showing undeserved lovingkindness
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר:	in every generation and generation.
[1] חוּסָה יְיָ	Have pity, O Lord,
עַל עַמֶּךָ	upon thy people,
וְהַצִּילֵנוּ	and deliver us
מִזַּעְמֶךָ.	from thy wrath,
וְהָסֵר מִמֶּנּוּ	and remove from us
מַכַּת הַמַּגֵּפָה	the stroke of the plague
וּגְזֵרָה קָשָׁה.	and harsh decree,
כִּי אַתָּה	for thou art
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל:	the Guardian of Israel.
[2] לְךָ יְיָ	Thine, O Lord,
הַצְּדָקָה	is the righteousness,
וְלָנוּ	but ours
בֹּשֶׁת הַפָּנִים:	is the shame of the face.
[3] מַה נִּתְאוֹנֵן	How may we complain?
מַה נֹּאמַר.	What can we say,
מַה נְּדַבֵּר	what can we speak,
וּמַה נִּצְטַדָּק:	and how can we justify ourselves?
[4] נַחְפְּשָׂה	We will search
דְרָכֵינוּ	our ways,
וְנַחְקוֹרָה	and examine *them*,
וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ.	and turn again unto thee,
[5] כִּי יְמִינְךָ	for thy right hand
פְּשׁוּטָה	is stretched out
לְקַבֵּל שָׁבִים:	to receive *the* penitent.
[6] אָנָּא יְיָ	We beseech thee, O Lord,
הוֹשִׁיעָה נָּא.	save,
אָנָּא יְיָ	we beseech thee, O Lord,
הַצְלִיחָה נָּא:	prosper *us*.
אָנָּא יְיָ עֲנֵנוּ	We beseech thee, O Lord, answer us
בְּיוֹם קָרְאֵנוּ:	in the day when we call.
לְךָ יְיָ חִכִּינוּ.	For thee, O Lord, we wait;
לְךָ יְיָ קִוִּינוּ.	for thee, O Lord, we hope;
לְךָ יְיָ	in thee, O Lord,
נְיַחֵל.	we trust;
אַל תֶּחֱשֶׁה	be not silent,
וּתְעַנֵּנוּ.	[10]nor oppress us;
כִּי נֶאֱמוּ גוֹיִם	for *the* nations say:
אָבְדָה תִקְוָתָם.	Lost is their hope;
כָּל בֶּרֶךְ	every knee
וְכָל קוֹמָה	and every [11]high stature
לְךָ לְבַד	to thee alone
תִּשְׁתַּחֲוֶה:	shall bow down.
הַפּוֹתֵחַ יָד	*O thou* who openest *thy* hand
בִּתְשׁוּבָה	to repentance,
לְקַבֵּל	to receive
פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים.	transgressors and sinners,
נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ	our soul is disturbed
מֵרֹב עֶצֶבוֹנֵנוּ.	from our great grief;
אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ	forget us not
נֶצַח.	for ever;
קוּמָה	arise,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ	and save us,
[7] כִּי חָסִינוּ בָךְ:	for we trust in thee.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.	Our father, our King,

1) מכאן עד לקבל שבים. חסר בסדורי הספרדים. 2) דניאל ט׳ ז׳. 3) ע׳פ איכה ג׳ ל׳ט ובראשית מ׳ד ט׳ו. 4) איכה ג׳ ט׳. 5) לקוח מתפלת נעילה. 6) תהלים קי׳ח, כ׳ה. 7) מכאן עד בארץ שבינו נשמט בסדורי הספרדים.

8) Or, plague. 9) Heb., doing. 10) Some read וְתַעֲנֵנוּ and translate: but answer us. 11) Or, lofty one.

our Former, יוֹצְרֵנוּ.
for a God *and* a King, כִּי אֵל מֶלֶךְ
gracious and merciful, חַנּוּן וְרַחוּם
art thou. אָתָּה:

There is none like unto thee, אֵין כָּמוֹךָ
gracious and merciful, חַנּוּן וְרַחוּם
O Lord our God; יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
there is none like unto thee, אֵין כָּמוֹךָ
a God, slow to anger אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם
and great *in* loving-kindness וְרַב חֶסֶד
and truth; וֶאֱמֶת.
save us הוֹשִׁיעֵנוּ
in thine abundant mercies; בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים.
from storm and from rage מֵרַעַשׁ וּמֵרֶגֶז
deliver us. הַצִּילֵנוּ:
Remember *thy promise* [3] זְכוֹר
to thy servants, לַעֲבָדֶיךָ
to Abraham, לְאַבְרָהָם
to Isaac and to Jacob; לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב.
[6]turn not אַל תֵּפֶן
unto our stubborness, אֶל קָשְׁיֵנוּ
and unto our wickedness, וְאֶל רִשְׁעֵנוּ
and unto our sin. וְאֶל חַטָּאתֵנוּ:
Turn [4] שׁוּב
from the fierceness of thy anger, מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ
and repent וְהִנָּחֵם
concerning the evil עַל הָרָעָה
against thy people. לְעַמֶּךָ:
And remove from us וְהָסֵר מִמֶּנּוּ

5) Or, loving. 6) Or, look.

the mighty in power, הַחֲסִין בַּכֹּחַ.
[5]kind and good חָסִיד וְטוֹב
unto all thy works. עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ:
For thou art כִּי אַתָּה הוּא
the Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
a God, slow to anger אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם
and full of mercies; וּמָלֵא רַחֲמִים.
deal with us עֲשֵׂה עִמָּנוּ
according to the abundance of thy mercies, כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ
and save us וְהוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name. לְמַעַן שְׁמֶךָ:
Hear, O our King, שְׁמַע מַלְכֵּנוּ
our prayer, תְּפִלָּתֵנוּ.
and from the hand וּמִיַּד
of our enemies אוֹיְבֵינוּ
deliver us. הַצִּילֵנוּ:
Hear, O our King, שְׁמַע מַלְכֵּנוּ
our prayer, תְּפִלָּתֵנוּ.
and from all distress and sorrow וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן
save us. הַצִּילֵנוּ:
Our Father, our King אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
art thou, אָתָּה.
and thy name [1] וְשִׁמְךָ
is called upon us; עָלֵינוּ נִקְרָא.
desert us not; אַל תַּנִּיחֵנוּ.
[2] forsake us not, אַל תַּעַזְבֵנוּ
our Father, אָבִינוּ.
and cast us not off, וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ
our Creator, בּוֹרְאֵנוּ.
and forget us not, וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ

1) ירמיה י״ד ט׳. 2) ע״פ מ״א ח׳ נ״ז. 3) דברים ט׳ כ״ז. 4) שמות ל״ב י״ב.

התפלה רחום וחנון וכ׳ו נקראת תחנון, מלשון: אתחנו מפילים תחנונינו לפניך (דניאל ט׳ י״ח), אותחנה, מלשון: ומפיל תחנתי לפני ה׳ (שם ט׳ כ׳). ונקרא גם כן נפילת אפים מפני שנוהגין לפול על אפים. ונוטין על הצד השמאלי שהוא דוגמת קרבן התמיד אשר היו מרפיצין אותו כששוחטין אותו על שמאלו (כל בו), אולם אם יש תפיין על היד השמאלית נופלין על היד הימנית משום כבוד תפלין ובמדרש וכס המנהיג ס׳ ע״א מצאו טעם לנפילה על הימין בפסוק: שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

נפילת אפים הוא מנהג קדמון מאד ונזכרת פעמים אחדות בגמרא: רב איקלע לכבל בתענית צבור וכ׳ו נפול כולי עלמא אאנפייהו (מגלה כ״ב ע״ב) ובב״מ נ״ט ע״ב איתא: ״אימא שלום דביתהו דר״א אחתיה דר״ג הואי מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקיה ליה לר״א למיפל על אפיה״ מזה נראה שנפילת אפים כבר היה מנהג קבוע בימי חכמי המשנה. ולפי דעת הכל בו למדו זאת ממשה ויהושע

שנאמר: ואתנפל לפני ה׳ (דברים ט׳ י״ח וכ״ה), ויפל על פניו ארצה לפני ארון ה׳ עד הערב הוא וזקני ישראל. (יהושע ז׳ ו׳).

אולם נוסח התפלה בעת נפילת אפים לא היה קבוע עוד גם בזמן המור וכל אחד ואחד שאל כבקשתו (טור א״ח ס׳ קל״א) ורק אחרי כן קבעו לאמר רחום וחנון ואח״כ המזמור ו׳ ה׳ אל באפך וכ׳ו והסדרים אומרים המזמור כ׳ה לדוד אליך ה׳ נפשי אשא (וכן הוא בזוהר סוף פרשה פמדבר) ופטור או״ח ס׳ קל״א מביא תחנת רב עמרם גאון ובסדר התפלה להרמב״ם נמצא תפלה אחרת. והאבודרהם כתב: יש יחידים שמתחננים מזמורים אחרים כל אחד ואחד כפי רצונו ודעתו.

הפסוק ויאמר דוד לא נמצא בשום סדור ישן ורק בקצור של״ה מביא שנוהגין לאומרו קדם נפילת אפים. ואולי הוא מפני שכתוב בו נפלה נא.

LAWS REGARDING (תַּחֲנוּן) וַיֹּאמֶר דָּוִד.

In the Morning Service one should incline his head on the right hand during the recital of ויאמר דוד (תחנון) ישובו יבושו רגע till, if the Tephillin be on his left hand; but if there be no Tephillin on his left hand, or in the Afternoon Service, the head should be inclined on the left hand.

Where there is no Scroll of the Law (ספר תורה) ויאמר דוד is said without inclining the head.

The laws regarding the days and occasions when ויאמר דוד is not said, see p. 89 before ויאמר דוד.

Psalm. vi. תהלים ו.

And David said	[1] וַיֹּאמֶר דָּוִד
unto *the prophet* Gad:	אֶל גָּד.
I am troubled exceedingly;	צַר לִי מְאֹד.
let us fall, I pray thee,	נִפְּלָה נָא
into the hand of the Lord,	בְיַד יְיָ.
for many are	כִּי רַבִּים
his mercies;	רַחֲמָיו.
but into the hand of man	וּבְיַד אָדָם
let me not fall.	אַל אֶפֹּלָה:

Merciful and gracious!	רַחוּם וְחַנּוּן.
I have sinned before thee;	חָטָאתִי לְפָנֶיךָ.
O Lord,	יְיָ
full of mercy,	מָלֵא רַחֲמִים.
have mercy upon me,	רַחֵם עָלַי
and accept my supplications.	וְקַבֵּל תַּחֲנוּנַי:

2. O Lord,	ב יְיָ
not in thine anger	אַל בְּאַפְּךָ
shalt thou rebuke me,	תּוֹכִיחֵנִי.
Nor in thine wrath	וְאַל בַּחֲמָתְךָ
shalt thou chastise me.	תְיַסְּרֵנִי:
3. Be gracious unto me, O Lord,	ג חָנֵּנִי יְיָ
for I am withered away;	כִּי אֻמְלַל אָנִי.
Heal me, O Lord,	רְפָאֵנִי יְיָ.
for my bones [2]tremble.	כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי:
4. And my soul	ד וְנַפְשִׁי
trembleth exceedingly;	נִבְהֲלָה מְאֹד.
And thou—O Lord,	וְאַתָּה יְיָ
how long?	עַד מָתָי:
5. Return, O Lord,	ה שׁוּבָה יְיָ
deliver my soul;	חַלְּצָה נַפְשִׁי.

1) ש״ב, ב׳ה״ד. 2) Or, are shaken; are vexed.

in the hand of *the* adversary?	בְּיַד צָר:
Arouse	עוֹרְרָה
thy might and thy zeal	גְּבוּרָתְךָ וְקִנְאָתְךָ
against thine enemies;	עַל אוֹיְבֶיךָ.
let them be ashamed	הֵם יֵבוֹשׁוּ
and dismayed	וְיֵחַתּוּ
from their might,	מִגְּבוּרָתָם.
and let not seem little	וְאַל יִמְעַטוּ
before thee	לְפָנֶיךָ
our troubles.	תְּלָאוֹתֵינוּ:
Speedily	מַהֵר
shall come to meet us	יְקַדְּמוּנוּ
thy mercies	רַחֲמֶיךָ
in the day of our sorrow;	בְּיוֹם צָרָתֵנוּ.
and if not for our sake,	וְאִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ
do it for thine own sake,	לְמַעַנְךָ פְעַל.
and destroy not	וְאַל תַּשְׁחִית
the remembrance	זֵכֶר
of our remnant.	שְׁאֵרִיתֵנוּ:
And be gracious *unto the* people,	וְחוֹן אוֹם
who proclaim the unity	הַמְיַחֲדִים
of thy name	שִׁמְךָ
twice every day	פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם
constantly	תָּמִיד
in love,	בְּאַהֲבָה.
and say:	וְאוֹמְרִים.
Hear, O Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
Jehovah is our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
Jehovah is ONE	יְיָ אֶחָד:

if there be not in us	אִם אֵין בָּנוּ
righteousness	צְדָקָה
and good deeds,	וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.
remember to us	זְכָר לָנוּ
the covenant	אֶת בְּרִית
of our fathers	אֲבוֹתֵינוּ
and our testimonies	וְעֵדוֹתֵינוּ
every day:	בְּכָל יוֹם
The Lord is ONE.	יְיָ אֶחָד.
Look upon our affliction,	הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ.
for [1]many are	כִּי רַבּוּ
our pains	מַכְאוֹבֵינוּ
and the sorrows of our heart.	וְצָרוֹת לְבָבֵנוּ.
Have pity, O Lord, upon us	חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ
in the land of our captivity,	בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ.
and pour not out	וְאַל תִּשְׁפּוֹךְ
thy wrath	חֲרוֹנְךָ
upon us,	עָלֵינוּ.
for we are thy people,	כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ
the children of thy covenant.	בְּנֵי בְרִיתֶךָ:
O God,	אֵל.
look	הַבִּיטָה
upon [2]our sunken glory	דַּל כְּבוֹדֵנוּ
among the nations,	בַּגּוֹיִם.
[3]and they abhorred us	וְשִׁקְּצוּנוּ
as the defilement	כְּטֻמְאַת
of the unclean woman.	הַנִּדָּה.
How long *shall remain*	עַד מָתַי
thy strength in captivity,	עֻזְּךָ בַּשְּׁבִי.
and thy glory	וְתִפְאַרְתְּךָ

1) Or, great. 2) Or, the poverty of our glory. 3) Or, that.

upon us עָלֵינוּ
in thy mercies, בְּרַחֲמֶיךָ.
and give us not וְאַל תִּתֵּנֵנוּ
into the hands of the cruel; בִּידֵי אַכְזָרִים.
wherefore should say [3] לָמָּה יֹאמְרוּ
the nations: הַגּוֹיִם
"Where now is אַיֵּה נָא
their God?" אֱלֹהֵיהֶם.
For thy sake [4] לְמַעַנְךָ
do with us kindness, עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד
and delay not. וְאַל תְּאַחַר:
We beseech thee, אָנָּא.
turn from thy wrath, שׁוּב מֵחֲרוֹנֶךָ.
and have mercy וְרַחֵם
upon the [6]peculiar *nation* סְגֻלָּה
whom thou hast chosen. אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

Our voice hear, קוֹלֵנוּ תִּשְׁמַע
and be gracious, וְתָחוֹן.
and leave us not וְאַל תַּפְקִיעֵנוּ
in the hand of our enemies בְּיַד אוֹיְבֵינוּ
to blot out לִמְחוֹת
our name; אֶת שְׁמֵנוּ.
remember זְכוֹר
what thou hast sworn אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
to our fathers: לַאֲבוֹתֵינוּ.
"As the stars of the heavens [5] כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
I will multiply אַרְבֶּה
your seed", אֶת זַרְעֲכֶם.

to be slain and destroyed, לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד
and for smiting and for reproach. וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה:
Yet, despite all this, וְכָכָל זֹאת
thy name שִׁמְךָ
we have not forgotten, לֹא שָׁכַחְנוּ.
we beseech thee, נָא.
forget us not. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

Strangers say: זָרִים אוֹמְרִים
"There is no expectation אֵין תּוֹחֶלֶת
nor hope". וְתִקְוָה.
Be gracious *to* a nation חוֹן אוֹם
that trust in thy name. לְשִׁמְךָ מְקַוָּה.
O pure *God*, טָהוֹר.
our salvation יְשׁוּעָתֵנוּ
bring near; קָרְבָה.
we are weary, [1] יָגַעְנוּ
and no rest is granted us; וְלֹא הוּנַח לָנוּ.
let thy mercies suppress רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ
thy anger אֶת כַּעַסְךָ
(*from*) against us. מֵעָלֵינוּ:
We beseech thee, אָנָּא.
turn from thy wrath, שׁוּב מֵחֲרוֹנֶךָ.
and have mercy וְרַחֵם
upon the [6]peculiar *nation* סְגֻלָּה
whom thou hast chosen. אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ:

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

Have pity, O Lord, [2] חוּסָה יְיָ

1) איכה ה׳ ה׳. 2) בסדור כתב יד נמצא עוד חרוז אחד קדם וחוסה. כזה: נתן בעפר פינו ונכבש באפר כוחנו. כי מאד שבענו מרורים. רוינו לענה ורוש ולא שב ממנו חרון אף ובעתה. ובכל זאת שמך לא שכחנו נא אל תשכחנו. ה׳ אלהי ישראל וכ׳ו. 3) תהלים קט׳ו ב׳. 4) ע׳פ דניאל ט׳ י׳ט. 5) שמות ל׳ב י׳ג. 6) Or, treasured. 7) Or, deal kindly with us.

הוֹשִׁיעֵנִי	Save me
לְמַעַן חַסְדֶּךָ :	for the sake of thy lovingkindness.
ו כִּי אֵין בַּמָּוֶת	6. For not in death
זִכְרֶךָ .	*is* a remembrance of thee;
בִּשְׁאוֹל	In the grave
מִי יוֹדֶה לָּךְ :	who shall give thee thanks?
ז יָגַעְתִּי	I am wearied
בְּאַנְחָתִי	with my groaning;
אַשְׂחֶה	I make to swim
בְכָל לַיְלָה	every night
מִטָּתִי .	my bed;
בְּדִמְעָתִי	With my tears
עַרְשִׂי אַמְסֶה :	I [4]melt away my coach.
ח עָשְׁשָׁה	8. Wasted
מִכַּעַס	because of grief
עֵינִי .	is mine eye;
עָתְּקָה	It waxeth old
בְּכָל צוֹרְרָי :	because of all mine adversaries.
ט סוּרוּ מִמֶּנִּי	9. Depart from me,
כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן .	all ye doers of iniquity;
כִּי שָׁמַע יְיָ	for the Lord hath heard
קוֹל בִּכְיִי :	the voice of my weeping.
י שָׁמַע יְיָ	10. The Lord hath heard
תְּחִנָּתִי .	my supplication;
יְיָ	The Lord
תְּפִלָּתִי יִקָּח :	will accept my prayer.
יא יֵבֹשׁוּ	11. Let be ashamed
וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד	and exceedingly shaken
כָּל אֹיְבָי .	all my enemies;
יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ	They shall [5]turn back *and* be ashamed

1) שמות ל״ב י״ב.

רָגַע :	*in* a moment.

כתבו בשם ר׳ יהודה דחסיד כי חזקי׳ מ״ל יהודה חבר את התחנה ה׳ אלהי ישראל ומצאו שם חזקיה בראשי החרוזים : הוכה, זרים, קולנו, יי אלהי, הבט. ואולם לפי זה החרוזים מסורסים ואינם כסדר שמו (וההשערה שמפני ענותנותו עשה זאת שלא יכירו כי הוא חברו רחוקה היא) ועוד שהחרוז ד״ אלהי ישראל איננו מגוף התחנה, כי בסדורי הספרדים ובסדורים כ״י נמצאות הרבה תחנות שונות ובראש כלן נמצא החרוז ה׳ אלהי ישראל. וגם אם נאמר שאיש בשם חזקיה חברו, מי יגיד לנו אם הוא חזקיה מ״ל יהודה או איש אחר. ויותר קרוב לאמת היא ההשערה שהוברה בכוף אלף החמשי בימי הגזרות כי זה נראה מתכן התחנה.

שומר ישראל till ה׳ אלהי ישראל is to be said only on Mondays and Thursdays, when והוא רחום is said.

יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל .	O Lord, God of Israel,
[1] שׁוּב	turn
מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ .	from the fierceness of thy anger,
וְהִנָּחֵם	and repent
עַל הָרָעָה	concerning the evil
לְעַמֶּךָ :	against thy people.

---

[2] הַבֵּט מִשָּׁמַיִם	Look from heaven
וּרְאֵה .	and see
כִּי הָיִינוּ	that we have become
לַעַג וָקֶלֶס	a scorn and a derision
בַּגּוֹיִם .	among the nations;
[3] נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן	we are accounted as sheep
לַטֶּבַח יוּבָל .	led to the slaughter,

2) ע״פ ישעיה ס״ג ט״ו. 3) ע״פ תהלים מ״ד כ״ג וישעיה נ״ג ז.

4) Or, water. 5) Or, repeatedly be ashamed.

[12]former iniquities;	עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים.
speedily	מַהֵר
may meet us	יְקַדְּמוּנוּ
thy mercies,	רַחֲמֶיךָ.
for we are [13]brought very low.	כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד:
Be gracious unto us, O Lord, be gracious to us,	[5] חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ.
for we are sated to the full	כִּי רַב שָׂבַעְנוּ
with contempt.	בוּז:
In the wrath	[6] בְּרֹגֶז
remember to be merciful.	רַחֵם תִּזְכּוֹר.
For he knoweth	[7] כִּי הוּא יָדַע
our [14]formation;	יִצְרֵנוּ.
he remembereth	זָכוּר
that we are dust.	כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
Help us,	[8] עָזְרֵנוּ
O God of our salvation,	אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
because of thy glorious name;	עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ.
and deliver us,	וְהַצִּילֵנוּ
and pardon	וְכַפֵּר
our sins	עַל חַטֹּאתֵינוּ
for the sake of thy name.	לְמַעַן שְׁמֶךָ:

The Reader says Half-Kaddish (חצי קדיש), which will be found here below the rule.

and be reconciled	וְהִתְפַּיֵּס
to the afflicted generation,	לְדוֹר עָנִי.
for there is [9]none that helpeth.	כִּי אֵין עוֹזֵר:
Our Father, our King!	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.
be gracious unto us and answer us,	חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ.
for we have no *good* deeds,	כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים.
[10]do with us	עֲשֵׂה עִמָּנוּ
charity and kindness,	צְדָקָה וָחֶסֶד
and save us.	וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

---

[1] And we do not know	וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע
what to do,	מַה נַּעֲשֶׂה.
but upon thee	כִּי עָלֶיךָ
are our eyes.	עֵינֵינוּ:
[2] Remember thy mercies,	זְכֹר רַחֲמֶיךָ
O Lord,	יְיָ
and thy lovingkindnesses;	וַחֲסָדֶיךָ.
for they are from of [11]old.	כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:
[3] Let thy lovingkindness be, O Lord,	יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ
upon us,	עָלֵינוּ.
according as we have hoped for thee.	כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
[4] Remember not against us	אַל תִּזְכֹּר לָנוּ

The Reader says the following Half-Kaddish (חצי קדיש) after למען שמך.

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל וחזן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

חזן יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת לְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) דה״ב כ׳. י״ב. 2) תהלים כ״ה, ו׳. 3) שם ל״ג, כ״ב 4) שם ע״ט, ח׳. 5) שם קכ״ג, ג׳. 6) חבקוק ג׳, ב׳. 7) תהלים, ק״ג, י״ד. 8) שם ע״ט, ט׳. 9) Or, no *other* helper. 10) Or, deal with us in charity. 11) Or, everlasting, eternity. 12) Or, the iniquities of *our* ancestors. 13) Or, very poor. 14) Or, frame; or,

guard שְׁמוֹר
the remnant of Israel, שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל.
and let not perish Israel, וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל.
who say: הָאוֹמְרִים
"Hear, O Israel". שְׁמַע יִשְׂרָאֵל:

Guardian of [3]an only nation, שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד.
guard the remnant שְׁמוֹר שְׁאֵרִית
of [3]an only nation, עַם אֶחָד.
and let not perish וְאַל יֹאבַד
an only nation, גּוֹי אֶחָד.
who declare the unity of thy name, הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ
saying: "Jehovah is our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
Jehovah is one". יְיָ אֶחָד:

Guardian of a holy nation, שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ.
guard the remnant שְׁמוֹר שְׁאֵרִית
of a holy nation, עַם קָדוֹשׁ.
and let not perish וְאַל יֹאבַד
a holy nation, גּוֹי קָדוֹשׁ.
who thrice *daily* repeat הַמְשַׁלְּשִׁים
[4]three times "Kadosh" בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת
to the Holy One. לְקָדוֹשׁ:

O thou who art appeased מִתְרַצֶּה
by [5]mercy בְּרַחֲמִים.
and reconciled וּמִתְפַּיֵּס
by supplications, בְּתַחֲנוּנִים.
be appeased הִתְרַצֶּה

and now we are left וְעַתָּה [1] נִשְׁאַרְנוּ
a few out of many. מְעַט מֵהַרְבֵּה:
Yet, despite all this, וּבְכָל זֹאת
thy name שִׁמְךָ
we have not forgotten, לֹא שָׁכַחְנוּ.
we beseech thee, נָא.
forget us not. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ:
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

Help us, [2] עָזְרֵנוּ
O God of our salvation, אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
because of thy glorious name; עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ.
and deliver us, וְהַצִּילֵנוּ
and pardon וְכַפֵּר
our sins עַל חַטֹּאתֵינוּ
for the sake of thy name. לְמַעַן שְׁמֶךָ:
יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל. שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ. וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

הנוסחאות משונות בפיוט שומר ישראל. בסדורי הספרדים חסר החרוז מתרצה ברחמים ובמקומו יבוא החרוז: „שומר גוי רבא, שמור שארית גוי רבא, ואל יאבד גוי רבא, האומרים בכל יום אמן יהא שמה רבא" וגם בנוסח טריפולי ובמחזור רומא נמצא החרוז הזה. ובמנהג טריפולי נוסף אחר שומר גוי קדוש החרוז: „שימר גיי ברוך, שמור שארית גוי ברוך, ואל יאבד גוי ברוך שיאמר קדוש וברוך" ותחת החרוז הזה יבוא במחזור רומא: שומר ברית אבותינו, שמור שאריתנו, ואל תאבד פלטתנו, האומרת בכל יום שמע ישראל ה' אלהינו.

From למען שמך till שומר ישראל is to be said in the Morning and Afternoon Services of those days when (ויאמר דוד (תחנון is said.

Guardian of Israel, שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

3) Or, one. 4) Or, the three-fold sanctification. 5) I. e., by asking for your mercy; or. prayers.

1) ע"פ ירמיה מ"ב ב'. 2) תהלים ע"ט ט'.

בְּטִיבוּתָא . וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא . לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל דִּי לִי . וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל : אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא . אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא . אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא . וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא : אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא . דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמְקַמָּא דִיקַר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן : לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סְמִיכְנָא . אֶלָּא בֵּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא . דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט . וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט . וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט . וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט : בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ . וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן : יְהֵא רַעֲוָא קָדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא . וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל . לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם :

The Reader takes the Scroll of the Law (ספר תורה) and says:—

[1] גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי . וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו :

And the Congregation respond:—

[2] לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ . לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ . [3] רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא : [4] רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ . כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ :

While the Scroll of the Law is carried by the Reader to the Reading Desk, the following is said:—

אַב הָרַחֲמִים . הוּא יְרַחֵם עַם [5] עֲמוּסִים . וְיִזְכּוֹר בְּרִית [6] אֵיתָנִים . וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת . וַיִּגְעַר בְּיֵצֶר הָרַע מִן [5] הַנְّשׁוּאִים . וַיָּחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים . וַיַּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים :

ותגלה ותראה נמצא במס׳ סופרים פ׳ י״ד ה׳ י״ב. ושם הגירסא תגלה בלי ו. וכן הוא בלבוש לאו״ח ס׳ קל״ד ובסדורים כתבי יד. הכל הבו גדל וכ״ו במס׳ סופרים פ׳ י״ד ה׳ י״א בשנויים. ברוך שנתן וכ״ו נזכר בכל בו.

The Scroll of the Law is placed upon the desk. The Reader unrolls it, and says the following:—

וְתִגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב . וְיָחֹן פְּלֵיטָתֵנוּ וּפְלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן . הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְּנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרָב . יַעֲמוֹד

Here the Reader mentions the Hebrew name and the father's name of the persons who is to be called to the Reading of the Law.

פְּלוֹנִי בֶּן פְּלוֹנִי הַכֹּהֵן : בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ :

The Congregation and Reader:—

[7] וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם . חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם :

1) תהלים ל״ד ד׳ ומקר אמירתו במס׳ סופרים פ׳ י״ד ה׳ י״א 2) דה״א כ״ט י״א. 3) תהלים צ״ט ה׳. 4) שם צ״ט ט׳.
5) הם ישראל, מלשון הפסוק: העמוסים מני בטן הנשואים מני רחם. 6) הם האבות, כמו שדרשו ברה״ה דף י״א ע״א.
7) דברים ד׳ ד׳.

סדר קריאת התורה

Order of Reading the Law.

ויהי בנסוע נזכר רק בכל בו ס׳ ל״ז אבל לא בטור וראשונים, ויש שנויים גדולים בין נוסחאות הספרדים והאשכנזים להוצאת והכנסת הס״ת.

The following to חדש ימינו כקדם, p. 112, is to be said when prayer is offered with a Congregation of at least ten male persons on Mondays and Thursdays, and, with the exception of יהי רצון, p. 110, it is also said on New Moon, Intermediate Days of Passover and Tabernacles, in the Morning and Afternoon services of Fast Days and in the Afternoon service for Sabbath.

The Ark is opened and the Reader and Congregation say:—

(From here till אשרי see translation p. . . .)

[5] וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: [6] כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

בריך שמה העתיקו האחרונים ע״פ האריז״ל (נגיד ומצוה דף ר׳ ונ״ו) מזוהר פי׳ ויקהל שכתוב שם: ,,אמר רשב״י כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרי ביה מתפתחין תרעי שמיא דרחמי ומע״ררין את האהבה לעילא ואיבעי ליה לכר נש למימר הכי״.

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא. בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ. יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם. וּפְרָקָן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ. וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין: יְהֵא רַעֲוָא קָדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין

אל ארך אפים איננו מובא בסדור של הרמב״ם. ובכל בו ס׳ י״ט כותב: ,,אחר התחנה פותח ואומר אל ארך אפים, ואומר תחלה והושיענו והשני והצילנו. וכן כתב גם אבודרהם ומוסיף עוד שתמצא בה נ׳ תבות כנגד עשרת הדברות ומ׳ יום שעמד משה בהר. מכל זה נראה ששתי התפלות תחשבנה לאחת ומנהג הספרדים ובני פולין לומר שתיהן נכון הוא. אולם האשכנזים האומרים רק את החלק הראשון שיש בו כ״ד תבות אומרים שהוא כנגד כ״ד ספרי מקרא וכ״ד ישון כפרה (עין מטה משה בס׳ רכ״א). ומצאתי בסדור רשב״ן: אל ארך אפים תקנו חכמי איטאליין שיאמרו אלו שאחרו לבוא לבה״כ ואם יאמרו והוא רחום הגדול לא ישמעו קריאת התורה.

On Mondays and Thursdays אל ארך אפים is added, but it is omitted on the following days: New Moon, Chanukah, the two days of Purim (i. e., the 14th and 15th of Adar), and, in a leap year, also on the 14th and 15th day of Adar Rishon (Purim Katon), the day before Passover and before the Day of Atonement and the 9th day of Ab. It is also not said when prayer is offered in the house of a mourner during the first week of mourning.

O God, slow of anger	אֵל [1] אֶרֶךְ אַפַּיִם
and great *in* loving-kindness	וְרַב חֶסֶד
and truth,	וֶאֱמֶת.
rebuke us not in thine anger.	[2] אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ:
Have pity, O Lord,	[3] חוּסָה יְיָ
upon thy people,	עַל עַמֶּךָ.
and save us	וְהוֹשִׁיעֵנוּ
from all evil.	מִכָּל רָע:
We have sinned against thee, O Lord;	חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן.
forgive us, we pray thee,	סְלַח נָא
according to the abundance of thy mercies, O God.	כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ. אֵל

In some Congregations the following is added:

O God, slow of anger	אֵל [1] אֶרֶךְ אַפַּיִם
and great *in* loving-kindness	וְרַב חֶסֶד
and truth,	וֶאֱמֶת.
rebuke us not in thine anger.	[4] אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ:
Have pity, O Lord,	חוּסָה יְיָ
upon thy people,	עַל
and save us	יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ
from all evil.	מִכָּל רָע:
We have sinned against thee, O Lord;	חָטָאנוּ
forgive us, we pray thee,	לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא
according to the abundance of thy mercies, O God.	כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

1) שמות ל״ד ו׳. 2) ע״פ תהלים ו׳ ב׳. 3) יואל ב׳ י״ז. 4) ע״פ תהלים כ״ז ט׳. 5) במדבר י׳ ל״ה. 6) ישעיה ב׳ ג׳.

and their sons,	וּבְנֵיהֶם
and their daughters,	וּבְנוֹתֵיהֶם .
and their disciples,	וְתַלְמִידֵיהֶם
and the disciples,	וְתַלְמִידֵי
of their disciples	תַלְמִידֵיהֶם .
in all the places of their habitation;	בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם .
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן :

May it be the will	יְהִי רָצוֹן
of our Father	מִלִּפְנֵי אָבִינוּ
who is in heaven	שֶׁבַּשָּׁמַיִם .
that we may hear	שֶׁנִּשְׁמַע
and be informed	וְנִתְבַּשֵּׂר
of good tidings,	בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת
salvations	יְשׁוּעוֹת
and consolations,	וְנֶחָמוֹת .
and that he may gather	וִיקַבֵּץ
our [2]banished ones	נִדָּחֵינוּ
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth;	הָאָרֶץ .
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן :

As for our brethren,	אַחֵינוּ
the whole house of Israel,	כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל .
who are given over	הַנְّתוּנִים
to distress	בַּצָּרָה
and to captivity,	וּבַשִּׁבְיָה .
whether they [3]abide	הָעוֹמְדִים
on the sea	בֵּין הַיָּם

who is in heaven	שֶׁבַּשָּׁמַיִם .
to establish	לְכוֹנֵן
the house of our life,[1]	אֶת בֵּית חַיֵּינוּ .
and to restore	וּלְהָשִׁיב
his divine presence	אֶת שְׁכִינָתוֹ
in our midst	בְּתוֹכֵנוּ
speedily	בִּמְהֵרָה
in our days;	בְיָמֵינוּ .
and let us say, Amen !	וְנֹאמַר אָמֵן :

May it be the will	יְהִי רָצוֹן
of our Father	מִלִּפְנֵי אָבִינוּ
who is in heaven	שֶׁבַּשָּׁמַיִם .
to have mercy upon us	לְרַחֵם עָלֵינוּ
and upon our remnant,	וְעַל פְּלֵיטָתֵנוּ .
and to withold	וְלִמְנוֹעַ
destruction	מַשְׁחִית
and plague	וּמַגֵּפָה
from us	מֵעָלֵינוּ .
and from all his people,	וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ
the house of Israel ;	בֵּית יִשְׂרָאֵל .
and let us say, Amen !	וְנֹאמַר אָמֵן :

May it be the will	יְהִי רָצוֹן
of our Father	מִלִּפְנֵי אָבִינוּ
who is in heaven	שֶׁבַּשָּׁמַיִם
to preserve among us	לְקַיֵּם בָּנוּ
the wise men of Israel;	חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל .
them,	הֵם
and their wives,	וּנְשֵׁיהֶם

1) I. e. the temple. 2) Or, dispersed. 3) Heb., stand.

מקור ברכת התורה נמצא בנחמיה ח׳ ו׳: ויברך עזרא את ה׳ האלהים הגדול, ויענו כל העם אמן אמן ובוכו׳ וברכה א׳ בנוסחא שלנו רב המנונא תקנה כ״איתא בברכות י״א ע״א. ומובאה גם במס׳ סופרים פ״ י״ג ה״ח בשנויים, ושם מובאה גם הברכה השנ״ה בנוסחא שלנו. ובמדרש ראש פ׳ וזאת הברכה איתא: „איזו היא הברכה שברך משה בתורה תחלה ברוך אתה ה׳ אמ״ה אשר בחר בתורה הזאת וקדשה ורצה בעושיה״.

Those who are called to the Reading of the Law say the following Blessing:—

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ׃

The Congregation and he that is called to the Reading of the Law say:—

בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד

He that is called to the Reading of the Law continues:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

After the Reading of a section of the Law, he that is called to the Reading of the Law, says:—

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

ברכת הגומל נמצא בברכות נ״ד ע״ב ושם הנוסחא ברוך גומל חסדים טובים. ונוסחתנו היא כמו שהיתה בגמרא שהיה לפני הרי״ף וה״א״ש והרמב״ם. מי שגמלך אינגה בגמ״א, אבל נמ״א במכילתא פ״בא בנוסחא זאת: מי שגמלך כל טוב הוא יגמלך חן וחסד סלה.

Persons who have been in peril of their lives, during journeys by sea or land, in captivity or sickness, upon their deliverance or recovery say the following, after the conclusion of the last Blessing:—

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת. שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב׃

The Congregation respond:—

מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב. הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה׃

וזאת התורה נזכרת במס׳ סופרים פ״ יד׳ ה׳ י״ד.

After the Reading of the Law, the Scroll of the Law (ספר תורה) is held up, and the Congregation say the following:—

[1] וְזֹאת הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. [2] עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה׃

[3] עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ [4] דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם. וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃ [5] אָרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ. בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד׃ [6] יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

יהי רצון מובא בשנויים בסדורו של רב עמרם גאון בתפלה לחול וגם בתפלה לראש חדש. והכל בו מביא אמירת יהי רצון בשבת שלפני ראש חדש וכן היא מנהג הספרדים, ואצלם חסר החרוז אחינו כל בית ישראל.

On those Mondays and Thursdays when תחנון is said (see p. 89), the Reader adds the following:—

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ

May it be the will of our Father

1) דברים ד׳ מ״ד. 2) במדבר ד׳ ל״ז. 3) משלי ג׳ י״ח. 4) שם י״ז. 5) שם ט״ז. 6) ישעיה מ״ב כ״א.

טעם אמירת אשרי ג׳ פעמים בכל יום ראה בצד 48.
See translation p. 48.

תהלים פ״ד אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ . עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : קמ״ד אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ . אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו :

תהלים קמה.

א תְּהִלָּה לְדָוִד . אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ . וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ . וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד . וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר : ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ . וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ . וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ . וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : ז זֶכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ . וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ : ח חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ . אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד : ט טוֹב יְיָ לַכֹּל . וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ . וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ . וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ . יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו . וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים . וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר : יד סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים . וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׁבֵּרוּ . וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ : טז פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ . וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן : יז צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו . וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו : יח קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו . לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת : יט רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה . וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם : כ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו . וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד : כא תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : קיד״ו וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם . הַלְלוּיָהּ :

למנצח מובא בסדור של רב עמרם גאון ובטור ארח ס׳ קל״א. ובאבודרהם נמצאו טעמים לזה.

למנצח is omitted on the following days: New Moon, Chanukah, the two days of Purim (i. e., the 14th and 15th of Adar), and, in a leap year, also on the 14th and 15th day of Adar Rishon (Purim Katon), the day before Passover and before the Day of Atonement and the 9th day of Ab. It is also not said when prayer is offered in the house of a mourner during the first week of mourning.

Psalm xx. תהלים כ׳.

1. For the Chief Musician. א לַמְנַצֵּחַ
A Psalm of David. מִזְמוֹר לְדָוִד :
2. The Lord answer thee in the day of [1]distress, ב יַעֲנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה .
Thy defence be the name of the God of Jacob. יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב :
3. May he send thy help from the sanctuary, ג יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ .
And out of Zion may he uphold thee. וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ :
4. May he remember all thy meal-offerings, ד יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ .
And thy burnt-offering may he [2]accept. SELAH. וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה :
5. May he grant thee according to *the desire of* thy heart, ה יִתֶּן לְךָ כִּלְבָבֶךָ .
And all thy purpose may he fulfil. וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא :
6. We will [3]exult ו נְרַנְּנָה

1) Or, trouble, sorrow. 2) Heb., burn to ashes. 3) Or, rejoice.

or on the dry land,
וּבִין בַּיַּבָּשָׁה
may the All-present *God* have mercy upon them,
הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם.
and bring them forth
וְיוֹצִיאֵם
from distress
מִצָּרָה
to enlargement,
לִרְוָחָה.
and from darkness
וּמֵאֲפֵלָה
to light,
לְאוֹרָה.
and from [11]subjection
וּמִשִּׁעְבּוּד
to redemption,
לִגְאֻלָּה.
now,
הַשְּׁתָּא
speedily
בַּעֲגָלָא
and at a near time;
וּבִזְמַן קָרִיב.
and let us say, Amen!
וְנֹאמַר אָמֵן:

אמירת יהללו וכן ובנחה מובא בסדור של רב עמרם גאון ובכל בו. ומה שאומרים לדוד מזמור מפני שכתוב בו שאו שערים ראשיכם, שאמר שלמה המלך כשהכניס את הארון לבית קדשי הקדשים (מ׳ק ט׳ ע׳א שבת ל׳ ע׳א).

On returning the ספר to the Ark, the Reader says:—

[1]יְהַלְּלוּ אֶת שֵׁם יְיָ. כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ.

And the Congregation respond:—

והקהל עונים [1]הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: [2]וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ. תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו. לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ. הַלְלוּיָהּ:

א לְדָוִד מִזְמוֹר. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי הוּא עַל יַמִּים. יְסָדָהּ. וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֵהָ: ג מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ. וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי. וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו. מְבַקְּשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר. יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְיָ צְבָאוֹת. הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

Upon placing the Scroll of the Law (ספר תורה) into the Ark, the following, to בקדם, is said:—

---

[3]וּבְנֻחָה יֹאמַר. שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: [4]קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ. אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ [5]יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק. וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: [6]בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ. אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: [7]כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם. תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: [8]עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: [9]דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם. וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: [10]הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה. חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

---

1) תהלים קמ״ח י״ג. 2) שם י״ד. 3) במדבר י׳ ל״ו. 4) תהרים קל״ב ח׳. 5) שם ט׳. 6) שם י״. 7) משלי ד׳ ב׳. 8) שם ג׳ י״ח. 9) שם י״ז. 10) סוף איכה. 11) Or, Slavery.

[1] וְאַתָּה קָדוֹשׁ.	And thou art holy,
יוֹשֵׁב	*thou who* dwellest
תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל:	among the praises of Israel.
[2] וְקָרָא זֶה אֶל זֶה	And one called unto the other,
וְאָמַר	and said :
קָדוֹשׁ	Holy,
קָדוֹשׁ	holy,
קָדוֹשׁ	holy
יְיָ צְבָאוֹת.	is the Lord of hosts;
מְלֹא כָל הָאָרֶץ	full is the whole earth
כְּבוֹדוֹ:	of his glory.
[3] וּמְקַבְּלִין	And they receive *the words*
דֵּין מִן דֵּין.	the one from the other,
וְאָמְרִין	and they say :
קַדִּישׁ	Holy *is he*
בִּשְׁמֵי	in the heavens,
מְרוֹמָא עִלָּאָה	the highest heavens
בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ.	the house of his *divine* [10]presence;
קַדִּישׁ עַל אַרְעָא	holy *is he* upon the earth,
עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ.	the work of his might;
קַדִּישׁ לְעָלַם.	holy *is he* for ever
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:	and to all eternity.
יְיָ צְבָאוֹת	The Lord of hosts,
מְלֵיָא כָל אַרְעָא	full is the whole earth
זִיו יְקָרֵהּ:	of the splendor of his glory.
[4] וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ.	Then a wind lifted me up,
וְאֶשְׁמַע אַחֲרַי	and I heard behind me
קוֹל	a voice
רַעַשׁ גָּדוֹל.	of great rushing, *saying*:
בָּרוּךְ	Blessed be
כְּבוֹד יְיָ	the glory of the Lord
מִמְּקוֹמוֹ:	from his place.
[11] וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשָׁמְעֵת בַּתְרַי קָל	
זְיָע סַגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ	
יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ:	
[5] יְיָ יִמְלֹךְ	The Lord will reign
לְעֹלָם וָעֶד:	for ever and ever.
[6] יְיָ	The Lord,
מַלְכוּתֵהּ קָאֵם	his kingdom endureth
לְעָלַם	for ever
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:	and to all eternity.
[7] יְיָ	O Lord,
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל	the God of Abraham, Isaac and Israel,
אֲבוֹתֵינוּ.	our fathers,
שָׁמְרָה זֹאת	keep this
לְעוֹלָם	for ever
לְיֵצֶר	[12]in the imagination
מַחְשְׁבוֹת	of the thoughts
לְבַב עַמֶּךָ.	of the heart of thy people,
וְהָכֵן לְבָבָם	and direct their heart
אֵלֶיךָ:	unto thee
[8] וְהוּא רַחוּם.	And he, being merciful,
יְכַפֵּר עָוֹן	forgiveth sin,
וְלֹא יַשְׁחִית.	and destroyeth not;
וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ.	many a time he turneth away his anger,
וְלֹא יָעִיר	and stirreth not up
כָּל חֲמָתוֹ:	all his wrath.
[9] כִּי אַתָּה אֲדֹנָי	For thou, O Lord,

1) תהלים כ"ב ד'. 2) ישעיה ו' ג'. 3) תרגום יונתן בן עוזיאל על הפסוק וקרא זה אל זה. 4) יחזקאל ג' י"ב. 5) שמות ט"ו י"ח. 6) תרגום הפסוק ה' ימלוך. 7) דה"א כ"ט י"ח. 8) תהלים ע"ח ל"ח. 9) שם פ"ו ה'. 10) Or, abode. 11) As there is nothing added in the following Chaldee paraphrase to the Hebrew original, its translation has therefore been thought superfluous. 12) Or, to form the thoughts, etc.

בִּישׁוּעָתֶךָ
in thy salvation,
וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ
And in the name of our God
נִדְגֹּל.
we will set up our banners.
יְמַלֵּא יְיָ
The Lord fulfil
כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ:
all thy petitions.
ז עַתָּה יָדַעְתִּי.
7. Now I know
כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ
that the Lord saveth
מְשִׁיחוֹ.
his anointed,
יַעֲנֵהוּ
He answereth him
מִשָּׁמֵי קָדְשׁוֹ.
from his holy heaven,
בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע
With the might of the salvation
יְמִינוֹ:
of his right hand.
ח אֵלֶּה בָרֶכֶב.
8. [3]These *trust* in the chariots,
וְאֵלֶּה בַסּוּסִים.
and these in the horses;
וַאֲנַחְנוּ
but we
בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ
of the name of the Lord our God
נַזְכִּיר:
we will make mention.
ט הֵמָּה כָּרְעוּ
9. They sink down,
וְנָפָלוּ.
and are fallen;
וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ
but we arise,
וַנִּתְעוֹדָד:
and stand upright.
י יְיָ הוֹשִׁיעָה.
10. O Lord, save;
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
The King may answer us
בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
in the day when we call.

קדוש, קדוש, קדוש, וכו׳ של ובא לציון נקראת קדושה דסדרא. וכתב הרוקח שתקנוה בשעת השמד ואבודרהם כתב: „מה שתקנו סדר קדושה בסוף התפלה היא בעבור עמי הארץ המאחרים לבוא לתפלה שלא יפסידו שמיעת הקדושה, דאמרינן בשלהי כונה (מ״ט ע״א) אמאי קאי עלמא? אכדרא דקדושה ואיתא שמיה רבא דאגדתא (מיין רש״י), ולכך תקנו לתרגם סדר קדושה זה כדי שיבינו עמי הארץ, שאין מדברים לדבר בו באותו הזמן,

ותקנו להם כאן כמו תפלה קטנה, בתחלה אשרי ואח״כ קדושה וזכרון ציון ותלמוד תורה, כמו שתקנו בלילי שבת ברכה מעין שבע בעבור המאחרים לבוא, והטעם שאין אומרים אותו בשבתות וי״ט בשחרית מפני שכולם באים בבית הכנסת בתפלה ראשונה, ונהגו לאמרו בשבתות וי״ט במנחה, לפי שהיו דורשים בימים אלו, קודם תפלת מנחה ורגילות הוא לדבר בסוף הדרשה בפסוקי גאולה וקדושה וגם עמי הארץ באים לשמוע הדרשה״ עכ״ל. והכל בו כתב שטעם אמירתו למנחה בשבת ויו״ט הוא בעבור שלא אמרו אותו בשחרית מפני טורח הצבור שלא יכבד על הזקנים והעובדים והמניקות אם יאחרו כל כך בביה״כ ויצומו עד אחרי אמרם כל הסדר. וכן כתב הרוקח בס׳ שס״ב ואבן ירחי כתב טעם אחר לזה.

On the 9th day of Ab or in the house of a mourner ואתה קדוש is not to be said. till ואני זאת בריתי is not to be said.

And there shall come [4]to Zion
[1] וּבָא לְצִיּוֹן
a redeemer,
גּוֹאֵל
and to those that turn from transgression in Jacob,
וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע
בְּיַעֲקֹב.
saith the Lord.
נְאֻם יְיָ:
And as for me,
[2] וַאֲנִי
this is my covenant with them,
זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם
saith the Lord:
אָמַר יְיָ.
my spirit which is upon thee,
רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ.
and my words
וּדְבָרַי
which I have put
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי
in thy mouth
בְּפִיךָ.
shall not depart out of thy mouth,
לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ
nor out of the mouth of thy seed,
וּמִפִּי זַרְעֲךָ
nor out of the mouth
וּמִפִּי
of thy seed's seed,
זֶרַע זַרְעֲךָ.
saith the Lord,
אָמַר יְיָ
from henceforth
מֵעַתָּה
and forever.
וְעַד עוֹלָם:

---

3) Or, some. 4) Or, for. 1) ישעיה נ״ט כ׳. 2) שם נ״ט כ״א.

הָעוֹלָם הַבָּא:
[1] לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ
כָּבוֹד
וְלֹא יִדֹּם.
יְיָ אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ:
[2] בָּרוּךְ הַגֶּבֶר
אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּיְיָ.
וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ:
[3] בִּטְחוּ בַיְיָ
עֲדֵי עַד.
כִּי בְיָהּ יְיָ
צוּר עוֹלָמִים:
[4] וְיִבְטְחוּ בְךָ
יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ.
כִּי לֹא עָזַבְתָּ
דֹרְשֶׁיךָ
יְיָ:
[5] יְיָ חָפֵץ
לְמַעַן צִדְקוֹ.
יַגְדִּיל תּוֹרָה
וְיַאְדִּיר:

of the world to come,
In order that [6]people may sing to thee
[6]*with* glory,
and not be silent;
O Lord my God,
for ever I will give thee thanks.
Blessed is the man
who trusteth
in the Lord.
and whose trust the Lord is.
Trust ye in the Lord
for ever;
for in Jah the Lord
is an everlasting rock.
Hnd there will trust in thee
those who know thy name;
for thou hast not forsaken
those who seek thee,
O Lord.
The Lord was pleased,
for the sake of his righteousness
to magnify the Law
and to [7]glorify it.

תפלת יתגדל נקראת בשמה הנהוג קדיש רק במסכתא סופרים פ׳ ט׳ז הלכה י׳ב, ופ׳ י׳ט ה׳א וי״ב. ופ׳ כ׳א ה׳ו, אולם בשאר המסכתות נזכרת בשם יהא שמה רבא (סוטה מ׳ט, ברכות ג׳ וכ׳א ונ׳ז, שבת ק״ט, סוכה ל״ט, ספרי פ׳ האזינו, ומדרש משלי י׳ ג׳ וי״ד כ׳ח.) ולמען יבינו אותה גם עמי הארץ, שדברו ארמית בזמן חכמי התלמוד. שאז תקנו את התפלה הזאת, לכן חוברה בלשון ארמית (תוספות ברכות ג׳ ועין ירושלמי תענית פ״ד ה׳א), ורק את הדברים המיוחדים גם לעמי הארץ כתבו בלשון

1) תהלים ל׳ י׳ג. 2) ירמיה י׳ז ז׳. 3) ישעיה כ׳ו ד׳. 4) תהלים ט׳ י׳א. 5) ישעיה מ״ב כ׳א. 6) Or, *my* glory may sing to thee. 7) Or, make it honorable.

הקודש, כמו: ואמרו אמן, וחיים עלינו ועל כל ישראל. ובתנא דבי אליהו ח׳ב פ׳ י׳ז ובמנורת המאור כלל א׳ נר א׳ ח׳ב יש אגדה המספרת, שפעם אחת היה מהלך רבי עקיבא בדרך ופגע בו אחר שכבר מת ובכה לפניו שילמד את בנו קדיש וברכו ובזה ינצל מעונשו של גיהנום, ואז תקן ר׳ עקיבא ובית דינו ש״היתומים יאמרו קדיש, תחת שעד העת ההיא היה רק הש״ץ אומר קדיש אחר התפלה ואחר הדרשה

והנה הקדיש נקרא בשמות שונות: 1) קדיש שלם (ברמב״ם נקרא קדיש בתרא) נקרא כל הקדיש עם תתקבל הנאמר רק מהש״ץ. 2) קדיש יתום נקרא כל הקדיש בלי תתקבל, יען כי היתומים אומרים אותו בנוסח זה. 3) חצי קדיש (ובס׳ נקרא קדיש עד לעילא, קדיש זוטא, ק״יש קצר או קדיש חסר) נקרא הקדיש עד תתקבל הנאמר רק מהש״ץ. 4) קדיש דרבנן נקרא הקדיש עם על ישראל ועל רבנן במקום תתקבל, ואותו יאמרו אחרי הלמוד בתלמוד ומדרש. 5) יש עוד קדיש, שהיתומים אומרים אותו אחר „צדוק הדין" בבית מועד לכל חי.

The Reader continues the following Full-Kaddish; but on New Moon and the Intermediate Days of Passover and Tabernacles, the Reader says Kaddish only till תתקבל (Half-Kaddish).

On New Moon the Tephillin are here removed.

קדיש שלם.

Let be magnified — חזן Reader יִתְגַּדַּל
and sanctified — וְיִתְקַדַּשׁ
his great name — שְׁמֵהּ רַבָּא.
in the world — בְּעָלְמָא
which he created — די בְרָא
according to his will; — כִּרְעוּתֵהּ
and may he establish his kingdom — וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ.
in your life, — בְּחַיֵּיכוֹן
and in your days, — וּבְיוֹמֵיכוֹן
and in the life — וּבְחַיֵּי
of all the house of Israel, — דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
speedily — בַּעֲגָלָא
and at a near time, — וּבִזְמַן קָרִיב
and say ye, Amen. — וְאִמְרוּ אָמֵן:

for his glory,
לִכְבוֹדוֹ.
and hath separated us
וְהִבְדִּילָנוּ
from those that [9]err,
מִן הַתּוֹעִים.
and hath given us
וְנָתַן לָנוּ
the Law of truth,
תּוֹרַת אֱמֶת.
and everlasting life
וְחַיֵּי עוֹלָם
he hath planted in our midst;
נָטַע בְּתוֹכֵנוּ.
may he open our heart
הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ
unto his Law,
בְּתוֹרָתוֹ.
and place in our heart
וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ
his love and [10]his fear,
אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ.
in order to do his will,
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ
and to serve him
וּלְעָבְדוֹ
with a perfect heart,
בְּלֵבָב שָׁלֵם.
that we may not labor
[7] לְמַעַן לֹא נִיגַע
in vain,
לָרִיק.
nor bring forth
וְלֹא נֵלֵד
for confusion.
לַבֶּהָלָה:
May it be thy will,
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God
יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
that we may keep thy statutes
שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ
in this world,
בָּעוֹלָם הַזֶּה.
and that we may be worthy
וְנִזְכֶּה
and live to see
וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה.
and inherit
וְנִירַשׁ
happiness and blessing
טוֹבָה וּבְרָכָה.
in the years
לִשְׁנֵי
of the days of the Messiah
יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ
and in the life
וּלְחַיֵּי

art good and forgiving,
טוֹב וְסַלָּח.
and abundant *in* loving-kindness
וְרַב חֶסֶד
to all who call upon thee.
לְכָל קֹרְאֶיךָ:
[1] Thy righteousness
צִדְקָתְךָ
is everlasting righteousness,
צֶדֶק לְעוֹלָם.
and thy Law is truth.
וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
[2] Thou wilt [8]grant truth
תִּתֵּן אֱמֶת
to Jacob,
לְיַעֲקֹב
lovingkindness to Abraham,
חֶסֶד לְאַבְרָהָם.
as thou hast sworn
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
to our fathers
לַאֲבֹתֵינוּ
from the days of old.
מִימֵי קֶדֶם:
[3] Blessed be the Lord;
בָּרוּךְ אֲדֹנָי.
day by day
יוֹם יוֹם
he beareth for us the burden;
יַעֲמֹס לָנוּ.
O God,
הָאֵל
our Salvation. SELAH.
יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה:
[4] The Lord of hosts
יְיָ צְבָאוֹת
is with us;
עִמָּנוּ.
a stronghold for us
מִשְׂגַּב לָנוּ
is the God of Jacob. SELAH.
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
[5] O Lord of hosts!
יְיָ צְבָאוֹת.
happy is the man
אַשְׁרֵי אָדָם
who trusteth in thee.
בֹּטֵחַ בָּךְ:
[6] O Lord, save,
יְיָ הוֹשִׁיעָה.
the King may answer us
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call.
בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
Blessed is
בָּרוּךְ הוּא
our God,
אֱלֹהֵינוּ
who hath created us
שֶׁבְּרָאָנוּ

1) שם קי״ט קמ״ב. 2) מיכה ז׳ כ׳. 3) תהלים ס״ח כ׳. 4) שם מ״ו ח׳. 5) שם פ״ד י״ג. 6) שם כ׳ י׳. 7) ע״ד הפ׳ ישעיה ס״ה כ״ג. 8) Or, show. 9) Or, go astray. 10) Or, the fear for him.

אל תירא וכ׳ו הפסוקים האלה נוכפו ע״פ הספר זכרון ציון וע״פ מ״רש אכתר דף קכ״ז: „פגע מרדכי בג׳ חינוקות יוצאים מבית רבן אמר להם אמרו לי פסוקיכם, פתח הראשון ואמר אל תירא וכו׳ ושמח מרדכי כי בשורות טובות בש״ר״ והו.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ	Upon us *is the duty* to offer praise
לַאֲדוֹן הַכֹּל.	to the Lord of all things,
לָתֵת גְּדֻלָּה	to [6]ascribe greatness
לְיוֹצֵר	to the [7]creator *of all things*
בְּרֵאשִׁית	in the beginning,
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ	who hath not made us
כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת	like the *other* nations of the lands,
וְלֹא שָׂמָנוּ	and hath not placed us
כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה.	like *other* families of the earth,
שֶׁלֹּא שָׂם	who hath not placed
חֶלְקֵנוּ	our portion
כָּהֶם.	like theirs,
[1] וְגֹרָלֵנוּ	and our lot
כְּכָל הֲמוֹנָם:	like all their multitude.
וַאֲנַחְנוּ כֹרְעִים	And we bend the knee,
וּמִשְׁתַּחֲוִים	and bow down,
וּמוֹדִים	and give thanks
לִפְנֵי מֶלֶךְ	before the King,
מַלְכֵי הַמְּלָכִים.	the *supreme* King of kings,
הַקָּדוֹשׁ.	the Holy One,
בָּרוּךְ הוּא.	blessed be he;
שֶׁהוּא [2] נוֹטֶה	for he stretched out
שָׁמַיִם	*the* heaven,
וְיוֹסֵד אָרֶץ.	and founded *the* earth,
[3] וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ	and the seat of his glory
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל.	is in the heaven above,
וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ	and the [8]presence of his might
בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים.	is in the highest heavens;
הוּא אֱלֹהֵינוּ	he is our God;
אֵין עוֹד:	there is none else.
אֱמֶת מַלְכֵּנוּ.	[9]Truly *he is* our King;
אֶפֶס זוּלָתוֹ.	there is none besides him;
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ.	as it is written in his Law:
[4] וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם	And thou shalt know this day,
וַהֲשֵׁבֹתָ	and [10]lay *it*
אֶל לְבָבֶךָ.	to thy heart,
כִּי יְיָ	that Jehovah
הוּא הָאֱלֹהִים	he is the God
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל	in the heaven above
וְעַל הָאָרֶץ	and upon the earth
מִתָּחַת.	beneath;
אֵין עוֹד:	there is none else.

---

[5] עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ	Therefore do we hope in thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ.	O Lord our God,
לִרְאוֹת מְהֵרָה	to see speedily
בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ.	the glory of thy might,
לְהַעֲבִיר	when thou wilt remove
גִּלּוּלִים	abominations
מִן הָאָרֶץ.	from the earth,
וְהָאֱלִילִים	and the idols
כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן.	will be utterly cut off,
לְתַקֵּן עוֹלָם	in order to [11]perfect *the* world
בְּמַלְכוּת שַׁדַּי.	under the kingdom of the Almighty,
וְכָל בְּנֵי בָשָׂר	and all the children of flesh
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ.	will call upon thy name,

1) פרושו ולא גורלנו וכן גרס בפרוש הבחיי בפרושו לפ׳ וזאת הברכה. 2) ע״פ ישעיה נ״א י״ג. 3) כן הוא פרוקה וס׳ היכלות וכתב הטור שיש אומרים וכסא כבודו בשמים ואין לומר כן. 4) דברים ד׳ ל״ט. 5) ע״פ ירמיה י״ד כ״ב.
6) Heb., give. 7) Or, Former of the creation. 8) Or, abode. 9) Or, True is our King. 10) Or, reflect it in thy heart. 11) Or, improve.

Congregation. קהל
Amen! אָמֵן.
Congregation and Reader. קהל וחזן
Let his great name be יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא
blessed מְבָרַךְ
for ever לְעָלַם
and in all eternity. וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
Let be blessed, חזן Reader יִתְבָּרַךְ.
and praised, וְיִשְׁתַּבַּח.
and glorified, וְיִתְפָּאַר.
and extolled, וְיִתְרוֹמַם.
and exalted, וְיִתְנַשֵּׂא.
and honored, וְיִתְהַדַּר
and elevated, וְיִתְעַלֶּה
and lauded וְיִתְהַלָּל.
the name of the Holy One. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא:
Blessed be he בְּרִיךְ הוּא
above לְעֵלָּא
and above (בעשי"ת וּלְעֵלָּא)
all the blessings מִן כָּל בִּרְכָתָא
and hymns, וְשִׁירָתָא.
praises תֻּשְׁבְּחָתָא
and consolations, וְנֶחֱמָתָא.
which are said in the world; דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא.
and say ye, Amen! וְאִמְרוּ אָמֵן:
Congregation. קהל
Amen! Accept אָמֵן. קַבֵּל
in mercy and in favor בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן
our prayer. אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:
May be accepted חזן Reader תִּתְקַבֵּל
the prayers צְלוֹתְהוֹן
and the supplications וּבָעוּתְהוֹן
of all Israel דְּכָל יִשְׂרָאֵל.

before their Father קָדָם אֲבוּהוֹן
who is in heaven; דִּי בִשְׁמַיָּא.
and say ye, Amen! וְאִמְרוּ אָמֵן:
Congregation. קהל
Amen! Let the name of the Lord be אָמֵן. יְהִי שֵׁם יְיָ
blessed מְבֹרָךְ
from this time forth and for evermore. מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
May there be חזן יְהֵא
abundant peace שְׁלָמָא רַבָּא
from heaven מִן שְׁמַיָּא
and life וְחַיִּים.
for us עָלֵינוּ
and for all Israel; וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
and say ye, Amen! וְאִמְרוּ אָמֵן:
Congregation. קהל
Amen! My help is from the Lord, אָמֵן. עֶזְרִי מֵעִם יְיָ
who made heaven and earth. עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
Reader. חזן
He who maketh peace עֹשֶׂה שָׁלוֹם
in his high heavens, בִּמְרוֹמָיו.
may he make peace הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם.
for us עָלֵינוּ
and for all Israel; וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
and say ye, Amen! וְאִמְרוּ אָמֵן:

עלינו לשבח וכו' כתב הכל בו בס' ט"ז שהושע בן נון חבר את התפלה הזאת בעת שכבש יריחו. ומצא בה שם הושע בראשי המאמרים: הוא אלהינו, ואנחנו כורעים שלא שם חלקנו, עלינו לשבח; אולם מלשונה נראה ברור שחוברה בזמן חכמי התלמוד וכן לפי גרסת אבודרהם אבל אנחנו שהיא העקר חסר ן משם הושע.

כתב הכל בו בס' י"א וט"ז: "אחר כל התפלות אומר עלינו לשבח מעומד" וכן כתב הטור באו"ח ס' קל"ג אולם עקר מקום התפלה הזאת הוא במוסף לר"ה ואמירתה לסוף כל התפלות איננה מוזכרת לא מרב עמרם גאון ולא מהרמב"ם ולא מאבן ירחי ואבודרהם. והספרדים אומרים רק עד מתחת אין עוד.

מנהג הוא לומר בכל יום השיר שהיו הלוים אומרים בבית המקדש (תמיד פ״ז משנה ד׳. ובר״ה ל״א ע״א ובאבות דר׳ נתן פ״א משנה ח׳ מפרש טעם אמירת כל המזמורים). והמנהג הזה מובא גם בסדר התפלות להרמב״ם. והמנהג לומר מזמורים ביו״ט כמו: ארוממך ה׳ (תהלים ל׳) בחנוכה, שגיון לדוד (שם ז׳) בפורים, הללו את שם ה׳ (שם קל״ה) ביום א׳ של פסח ועוד. מקורו במס׳ סופרים פ׳ י״ח ה״ב וה״ג.

On Sunday say:

This Day	הַיּוֹם
is the First Day in the Week,	יוֹם רִאשׁוֹן בְּשַׁבָּת.
on which	שֶׁבּוֹ
the Levites used to say	הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים
in the Holy Temple: —	בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

תהלים כ״ד.

1. Of David, a Psalm.	א לְדָוִד מִזְמוֹר.
To the Lord belongeth the earth,	לַיְיָ הָאָרֶץ
and the fulness thereof;	וּמְלוֹאָהּ.
The world,	תֵּבֵל
and they that dwell therein.	וְיֹשְׁבֵי בָהּ:
2. For he	ב כִּי הוּא
hath founded it upon *the* seas,	עַל יַמִּים יְסָדָהּ.
And upon *the* [1]rivers	וְעַל נְהָרוֹת
he hath established it.	יְכוֹנְנָהָּ:
3. Who may ascend	ג מִי יַעֲלֶה
into the mountain of the Lord,	בְהַר יְיָ.
And who may stand	וּמִי יָקוּם
in his holy place?	בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ:
4. He that is clean of hands	ד נְקִי כַפַּיִם
and pure of heart;	וּבַר לֵבָב
Who hath not [2]lifted up	אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא
to falsehood	לַשָּׁוְא
[3]his soul,	נַפְשִׁי.
And hath not sworn	וְלֹא נִשְׁבַּע
[4]to deceit.	לְמִרְמָה:
5. He shall receive a blessing	ה יִשָּׂא בְרָכָה
from the Lord,	מֵאֵת יְיָ.
And righteousness	וּצְדָקָה
from the God of his salvation.	מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ:
6. This is the generation of those who seek him,	ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו.
those who enquire for thy face,	מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ
O God of Jacob. Selah.	יַעֲקֹב סֶלָה:
7. Lift up, ye gates,	ז שְׂאוּ שְׁעָרִים
your heads,	רָאשֵׁיכֶם.
And be lifted up,	וְהִנָּשְׂאוּ
ye ancient gates,	פִּתְחֵי עוֹלָם.
And let come in	וְיָבוֹא
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
8. Who is	ח מִי זֶה
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד
The Lord,	יְיָ
strong and mighty,	עִזּוּז וְגִבּוֹר.
The Lord, mighty in war.	יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה:
9. Lift up, ye gates,	ט שְׂאוּ שְׁעָרִים
your heads,	רָאשֵׁיכֶם
And lift *them* up,	וּשְׂאוּ
ye ancient doors,	פִּתְחֵי עוֹלָם.
And let come in	וְיָבוֹא
the King of glory.	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
10. Who is, [5]then,	י מִי הוּא זֶה
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.
The Lord of hosts,	יְיָ צְבָאוֹת
He is the King of glory. SELAH.	הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

קדיש יתום.

1) Or, floods. 2) Or, set his desire upon vanity. 3) According to the K'ri נפשי it should be translated MY. 4) Or, deceitfully. 5) Or, this.

לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ	when thou wilt turn unto thee
כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ:	all the wicked of the earth.
יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ	Let there recognize and know
כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל.	all the inhabitants of the world
[1] כִּי לְךָ תִכְרַע	that to thee must bow
כָּל בֶּרֶךְ.	every knee,
תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן:	must swear every tongue.
לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ	Before thee, O Lord our God,
יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ.	they shall bow and fall;
וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ	and to thy glorious name
יָקָר יִתֵּנוּ.	they shall give honor;
וִיקַבְּלוּ כֻלָּם	and they shall all accept
אֶת עול מַלְכוּתֶךָ.	the yoke of thy kingdom,
וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם	and thou shalt reign over them
מְהֵרָה	speedily
לְעוֹלָם וָעֶד.	for ever and ever;
כִּי הַמַּלְכוּת	for the kingdom
שֶׁלְּךָ הִיא.	is thine,
וּלְעוֹלְמֵי עַד	and to all eternity
תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד:	thou wilt reign in honor.
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ.	As it is written in thy Law:

[2] יְיָ יִמְלֹךְ	The Lord will reign
לְעֹלָם וָעֶד:	for ever and ever.
וְנֶאֱמַר.	And it is said:
[3] וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ	And the Lord shall be King
עַל כָּל הָאָרֶץ.	over all the earth;
בַּיּוֹם הַהוּא	in that day
יִהְיֶה יְיָ אֶחָד	shall the Lord be One,
וּשְׁמוֹ אֶחָד:	and his name One.

---

[4] אַל תִּירָא	Be not afraid
מִפַּחַד פִּתְאֹם.	of sudden fear.
וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים	neither of the desolation of the wicked,
כִּי תָבֹא:	when it cometh.
[5] עֵצוּ עֵצָה	Take counsel together,
וְתֻפָר.	and it shall be brought to nought;
דַּבְּרוּ דָבָר	speak the word,
וְלֹא יָקוּם	and it shall not stand;
כִּי עִמָּנוּ אֵל:	for with us is God.
[6] וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא	And even to old age I am he,
וְעַד שֵׂיבָה	and even to hoar hairs
אֲנִי אֶסְבֹּל.	I will carry *you;*
אֲנִי עָשִׂיתִי	I have made,
וַאֲנִי אֶשָּׂא.	and I will bear;
וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:	yea, I will carry, and deliver.

The following Kaddish is said by a mourner during the first eleven months after the death of his parents, or on the Anniversary of their death.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

See translation p. 117.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יתום יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

---

1) ע״פ ישעיה מ״ה כ״ג. 2) שמות ט״ו י״ח. 3) זכריה י״ד ט׳. 4) משלי ג׳ כ״ה. 5) ישעיה ח׳ י׳. 6) שם מ״ו ד׳.

In darkness	בַּחֲשֵׁכָה
they walk about;	יִתְהַלָּכוּ.
Shaken are	יִמּוֹטוּ
all the foundations of the earth.	כָּל מוֹסְדֵי אָרֶץ:
6. I said:	ו אֲנִי אָמַרְתִּי
Gods are ye,	אֱלֹהִים אַתֶּם.
And the sons of the Most High	וּבְנֵי עֶלְיוֹן
are all of you.	כֻּלְּכֶם:
7. Nevertheless	ז אָכֵן
like men you shall die,	כְּאָדָם תְּמוּתוּן.
And like one of the princes	וּכְאַחַד הַשָּׂרִים
ye shall fall.	תִּפֹּלוּ:
8. Arise, O God,	ח קוּמָה אֱלֹהִים
judge the earth;	שָׁפְטָה הָאָרֶץ.
For thou shalt possess	כִּי אַתָּה תִנְחַל
all the nations.	בְּכָל הַגּוֹיִם:

On Wednesday say:

This Day	הַיּוֹם
is the Fourth Day in the Week,	יוֹם רְבִיעִי בְּשַׁבָּת.
on which	שֶׁבּוֹ
the Levites used to say	הָיוּ הַלְּוִיִּם אוֹמְרִים
in the Temple:—	בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

תהלים צ״ד.

1. O God of vengeance, O Lord!	אֵל נְקָמוֹת יְיָ.
O God of vengeance,	אֵל נְקָמוֹת
shine forth!	הוֹפִיעַ:
2. [6]Lift up thyself,	ב הִנָּשֵׂא
thou judge of the earth;	שֹׁפֵט הָאָרֶץ.
Render a reward	הָשֵׁב גְּמוּל
unto *the* proud.	עַל גֵּאִים:
3. How long	ג עַד מָתַי
shall the wicked, O Lord,	רְשָׁעִים יְיָ.
to a later generation,	לְדוֹר אַחֲרוֹן:
15. [1]That this God	טו כִּי זֶה אֱלֹהִים
is our God	אֱלֹהֵינוּ
for ever and ever,	עוֹלָם וָעֶד.
He will lead us	הוּא יְנַהֲגֵנוּ
unto death.	עַל מוּת:

On Tuesday say:

This Day	הַיּוֹם
is the Third Day in the Week,	יוֹם שְׁלִישִׁי בְּשַׁבָּת.
on which	שֶׁבּוֹ
the Levites used to say	הָיוּ הַלְּוִיִּם אוֹמְרִים
in the Holy Temple:—	בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

תהלים פ״ב.

1. A Psalm of Asaph.	מִזְמוֹר לְאָסָף.
God standeth	אֱלֹהִים נִצָּב
in the [2]congregation of God;	בַּעֲדַת אֵל.
In the midst of [3]judges	בְּקֶרֶב אֱלֹהִים
he judgeth:	יִשְׁפֹּט:
2. How long	ב עַד מָתַי
will ye judge unjustly,	תִּשְׁפְּטוּ עָוֶל.
And the persons of the wicked	וּפְנֵי רְשָׁעִים
will ye [4]respect? SELAH.	תִּשְׂאוּ סֶלָה:
3. [5]Judge	ג שִׁפְטוּ
[5]*the* poor and *the* orphan;	דַּל וְיָתוֹם.
The afflicted and *the* destitute	עָנִי וָרָשׁ
justify.	הַצְדִּיקוּ:
4. Rescue	ד פַּלְּטוּ
the poor and *the* needy;	דַּל וְאֶבְיוֹן.
Out of the hand of the wicked	מִיַּד רְשָׁעִים
deliver *them*.	הַצִּילוּ:
5. They know not,	ה לֹא יָדְעוּ
neither do they understand;	וְלֹא יָבִינוּ

1) Or, For. 2) Or, great congregation. 3) Or, gods. 4) Heb., lift up. 5) Or, Defend the lowly and the fatherless. 6) Or, Arise.

חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃
ח בְּרוּחַ קָדִים,
תְּשַׁבֵּר
אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ׃
ט כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ
כֵּן רָאִינוּ
בְּעִיר
יְיָ צְבָאוֹת
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ,
אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ
עַד עוֹלָם סֶלָה׃
י דִּמִּינוּ אֱלֹהִים
חַסְדֶּךָ,
בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ׃
יא כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים
כֵּן תְּהִלָּתְךָ
עַל קַצְוֵי אָרֶץ,
צֶדֶק
מָלְאָה יְמִינֶךָ׃
יב יִשְׂמַח הַר צִיּוֹן
תָּגֵלְנָה
בְּנוֹת יְהוּדָה,
לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ׃
יג סֹבּוּ צִיּוֹן
וְהַקִּיפוּהָ,
סִפְּרוּ מִגְדָּלֶיהָ׃
יד שִׁיתוּ לִבְּכֶם
לְחֵילָה
פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ,
לְמַעַן תְּסַפְּרוּ

Anguish like a woman that bringeth forth.
8. With an east wind
Thou breakest
the ships of Tarshish:
9. As we have heard,
so have we seen
In the city
of the Lord of hosts,
in the city of our God;
May God establish it
for ever. SELAH.
10. We wait in silence, O God,
for thy lovingkindness,
In the midst of thy temple.
11. As is thy name, O God,
So is thy praise
unto the ends of the earth;
Of righteousness
is full thy right hand.
12. Let mount Zion be glad,
Let rejoice
the daughters of Judah,
Because of thy judgments.
13. Compass ye Zion,
and go round about her;
Count the towers thereof.
14 [4]Set ye your heart
to *her* bulwark,
[5]Traverse her palaces,
That ye may tell *it*

On Monday say:

הַיּוֹם
יוֹם שֵׁנִי בְּשַׁבָּת,
שֶׁבּוֹ
הָיוּ הַלְּוִיִּם אוֹמְרִים
בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ׃ —
Psalm xlviii. תהלים מ״ח.
א שִׁיר מִזְמוֹר
לִבְנֵי קֹרַח׃
ב גָּדוֹל יְיָ
וּמְהֻלָּל מְאֹד,
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ
הַר קָדְשׁוֹ׃
ג יְפֵה נוֹף
מְשׂוֹשׂ
כָּל הָאָרֶץ
הַר צִיּוֹן,
יַרְכְּתֵי צָפוֹן
קִרְיַת
מֶלֶךְ רָב׃
ד אֱלֹהִים
בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
נוֹדַע לְמִשְׂגָּב׃
ה כִּי הִנֵּה
הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ,
עָבְרוּ יַחְדָּו׃
ו הֵמָּה רָאוּ
כֵּן תָּמָהוּ,
נִבְהֲלוּ
נֶחְפָּזוּ׃
ז רְעָדָה
אֲחָזָתַם שָׁם,

This Day
is the Second Day in the Week,
on which
the Levites used to say
in the Holy Temple: —
1. A Song: a Psalm
of the Sons of Korah.
2. Great is the Lord,
and [1]*he is* greatly praised,
In the city of our God,
in his holy mountain.
3. [2]Of fair situation,
the joy
of the whole earth
Is mount Zion,
on the sides of the north,
The City
of the great King.
4. God
in her palaces
Hath made himself known as a stronghold.
5. For, lo,
the kings assembled themselves,
They passed [3]by together.
6. They beheld,
then were they amazed.
They were confounded,
they hasted away.
7. Trembling
took hold of them there;

1) Or, highly to be praised. 2) Or, of beautiful elevation. 3) Or, away. 4) Or, Mark ye well her rampart. 5) Or, count; consider; investigate.

Thy lovingkindness, O Lord, חַסְדְּךָ יְיָ
held me up. יִסְעָדֵנִי:
יט Whensoever my [1]cares multiply בְּרֹב שַׂרְעַפַּי
within me, בְּקִרְבִּי.
Thy comforts תַּנְחוּמֶיךָ
delight יְשַׁעֲשֻׁעוּ
my soul. נַפְשִׁי:
כ 20. Shall have fellowship with thee הֲיַחְבְּרֶךָ
the seat of wickedness, כִּסֵּא הַוּוֹת.
Which frameth mischief יֹצֵר עָמָל
by statute? עֲלֵי חֹק:
כא 21. They band together יָגוֹדוּ
against the soul of the righteous, עַל נֶפֶשׁ צַדִּיק.
And innocent blood וְדָם נָקִי
they condemn. יַרְשִׁיעוּ:
כב 22. But the Lord hath been וַיְהִי יְיָ
to me לִי
as a [2]stronghold; לְמִשְחגָּב.
And my God וֵאלֹהַי
as a rock of my [3]shelter. לְצוּר מַחְסִי:
כג 23. And he hath brought back וַיָּשֶׁב
upon them עֲלֵיהֶם
their own iniquity, אֶת אוֹנָם.
And by their own evil וּבְרָעָתָם
he shall [4]cut them off; יַצְמִיתֵם.
He shall [4]cut them off, יַצְמִיתֵם
the Lord our God. יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

See translation p. . . .
תהלים צ״ח.

א לְכוּ נְרַנְּנָה לַיְיָ, נָרִיעָה לְצוּר
יִשְׁעֵנוּ: ב נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה, בִּזְמִרוֹת
נָרִיעַ לוֹ: ג כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ, וּמֶלֶךְ גָּדוֹל
עַל כָּל אֱלֹהִים:

On Thursday say:

This Day הַיּוֹם
is the Fifth Day in the Week, יוֹם חֲמִשִׁי בְּשַׁבָּת.
on which שֶׁבּוֹ
the Levites used to say הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים
in the Temple:— בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

Psalm lxxxi. תהלים פ״א.

1. For the Chief Musician: א לַמְנַצֵּחַ
upon the Gittith. עַל הַגִּתִּית
Of Asaph. לְאָסָף:
2. Sing for joy to God ב הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים
our strength, עוּזֵּנוּ.
Shout הָרִיעוּ
to the God of Jacob. לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
3. Take up the psalm, ג שְׂאוּ זִמְרָה
and [5]bring hither a timbrel, וּתְנוּ תֹף.
A pleasant harp כִּנּוֹר נָעִים
with a [6]psaltery. עִם נֵבֶל:
3. Blow ye on the new moon ד תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ
the [7]trumpet, שׁוֹפָר.
At the time appointed בַּכֶּסֶה
for our feast day. לְיוֹם חַגֵּנוּ:
5. For it is a statute for Israel, ה כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא.
An ordinance מִשְׁפָּט
of the God of Jacob. לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
6. A testimony in [8]Joseph ו עֵדוּת בִּיהוֹסֵף
he made it, שָׂמוֹ
When he went forth בְּצֵאתוֹ
[9]against the land of Egypt, עַל אֶרֶץ מִצְרָיִם.

1) Or, thoughts; doubts. 2) Or, high tower; defence. 3) Or, refuge. 4) Or, destroy them. 5) Or, strike the timbrel. 6) Or, lute. 7) Or, horn, cornet. 8) I. e., Israel. 9) Or, over.

the thoughts of men, מַחְשְׁבוֹת אָדָם.
That they are vanity. כִּי הֵמָּה הָבֶל׃
12. Happy is the man יב אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר
whom thou chastenest, O Lord, אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָהּ.
And out of thy Law וּמִתּוֹרָתְךָ
thou teachest him. תְּלַמְּדֶנּוּ׃
13. To give him rest יג לְהַשְׁקִיט לוֹ
from the days of evil, מִיְּמֵי רָע.
Until there be digged עַד יִכָּרֶה
for the wicked לָרָשָׁע
a pit. שָׁחַת׃
14. For יד כִּי
the Lord will not cast off לֹא יִטֹּשׁ יְיָ
his people, עַמּוֹ.
And his inheritance וְנַחֲלָתוֹ
he will not forsake. לֹא יַעֲזֹב׃
15. For unto righteousness טו כִּי עַד צֶדֶק
shall judgment return; יָשׁוּב מִשְׁפָּט.
And all the upright in heart shall follow it. וְאַחֲרָיו כָּל יִשְׁרֵי לֵב׃
16. Who will rise up for me טז מִי יָקוּם לִי
against evil-doers? עִם מְרֵעִים.
Who will stand up for me מִי יִתְיַצֵּב לִי
against workers of iniquity? עִם פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
17. Unless the Lord יז לוּלֵי יְיָ
had been my help, עֶזְרָתָה לִי.
[4]Well nigh had dwelt כִּמְעַט שָׁכְנָה
[4]in silence my soul. דוּמָה נַפְשִׁי׃
18. Whensoever I said: יח אִם אָמַרְתִּי
"My foot slippeth", מָטָה רַגְלִי.

How long עַד מָתַי
shall the wicked exult? רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ׃
4. They prate, ד יַבִּיעוּ
they speak arrogantly; יְדַבְּרוּ עָתָק.
They [1]speak of themselves, יִתְאַמָּרוּ
all workers of iniquity. כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן׃
5. Thy people, O Lord, ה עַמְּךָ יְיָ
they crush, יְדַכָּאוּ.
And thine heritage they afflict. וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ׃
6. *The* widow and *the* stranger ו אַלְמָנָה וְגֵר
they slay, יַהֲרֹגוּ.
And the fatherless they murder. וִיתוֹמִים יְרַצֵּחוּ׃
7. And they say: ז וַיֹּאמְרוּ
The Lord will not see, לֹא יִרְאֶה יָהּ.
Neither will [2]give heed וְלֹא יָבִין
the God of Jacob. אֱלֹהֵי יַעֲקֹב׃
8. Consider, ח בִּינוּ
ye brutish among the people, בֹּעֲרִים בָּעָם.
And ye fools, וּכְסִילִים
when will ye be wise? מָתַי תַּשְׂכִּילוּ׃
9. He that planteth ט הַנֹּטֵעַ
the ear, אֹזֶן
shall he not hear? הֲלֹא יִשְׁמָע.
He that formeth *the* eye, אִם יֹצֵר עַיִן
shall he not see? הֲלֹא יַבִּיט׃
10. He that [3]chasteneth nations, י הַיֹּסֵר גּוֹיִם
shall he not reprove? הֲלֹא יוֹכִיחַ.
Even he that teacheth man הַמְלַמֵּד אָדָם
knowledge. דָּעַת׃
11. The Lord knoweth יא יְיָ יוֹדֵעַ

1) Or, boast. 2) Or, consider, understand. 3) Or, instructeth. 4) Or, My soul had soon dwelt in the land of silence.

ה עֵדֹתֶיךָ נֶאֱמָנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נָאְוָה קֹדֶשׁ. יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

From the beginning of the month of Elul until the ninth day of Tabarnacles, the following Psalm is said in the Morning and Evening Services.

Psalm xxvii. תהלים כ"ז.

1. *A Psalm* of David. לְדָוִד.
The Lord is my light יְיָ אוֹרִי
and my salvation; וְיִשְׁעִי
whom shall I fear? מִמִּי אִירָא.
The Lord is יְיָ
the stronghold of my life; מָעוֹז חַיַּי
of whom shall I be afraid? מִמִּי אֶפְחָד:
2. When *there* came near בְּקָרֹב
against me עָלַי
evil-doers מְרֵעִים
to eat up my flesh, לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי
Even my oppressors צָרַי
and my enemies, וְאֹיְבַי לִי.
they stumbled הֵמָּה כָשְׁלוּ
and fell. וְנָפָלוּ:
3. Though *there* arise against me אִם תַּחֲנֶה עָלַי
an host, מַחֲנֶה
My heart would not fear; לֹא יִירָא לִבִּי.
Though *there* arise against me אִם תָּקוּם עָלַי
war, מִלְחָמָה.
[1]Even then would I be confident, בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ:
4. One *thing* have I asked אַחַת שָׁאַלְתִּי
of the Lord, מֵאֵת יְיָ
that will I [2]pray for; אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ.
That I may dwell שִׁבְתִּי
in the house of the Lord בְּבֵית יְיָ
all the days of my life, כָּל יְמֵי חַיַּי.
To behold לַחֲזוֹת
the [3]pleasantness of the Lord, בְּנֹעַם יְיָ
and to [4]inquire in his temple. וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ:
5. For he will hide me ח כִּי יִצְפְּנֵנִי
in his pavilion בְּסֻכּוֹ
in the day of evil; בְּיוֹם רָעָה
He will conceal me יַסְתִּירֵנִי
in the [5]hiding place of his [6]tent; בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ.
Upon a rock בְּצוּר
he will lift me up. יְרוֹמְמֵנִי:
6. And now וְעַתָּה
shall my head be lifted up יָרוּם רֹאשִׁי
above my enemies עַל אֹיְבַי
round about me; סְבִיבוֹתַי
And I will sacrifice וְאֶזְבְּחָה
in his [6]tent בְּאָהֳלוֹ
sacrifices of [7]joy; זִבְחֵי תְרוּעָה.
I will sing, אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה
and I will sing psalms to the Lord. לַיְיָ:
7. Hear, O Lord, my voice, ט שְׁמַע יְיָ קוֹלִי
when I call; אֶקְרָא.
And be gracious unto me, וְחָנֵּנִי
and answer me. וַעֲנֵנִי:
8. In thy *name* my heart said to me: י לְךָ אָמַר לִבִּי
"Seek thou my [8]presence"; בַּקְּשׁוּ פָנָי.
Thy [8]presence, Lord, אֶת פָּנֶיךָ יְיָ
will I seek. אֲבַקֵּשׁ:
9 Hide not כ אַל תַּסְתֵּר
thy face פָּנֶיךָ

1) Or, in this. 2) Or, seek after. 3) Or, beauty. 4) Or, greet him early in, etc.; or, consider his temple. 5) Or, covert; shelter. 6) Or, tabernacle. 7) Or, shouting; or, trumpet sound. 8) Or, face.

13. *so* I let [3]them go
in the stubborness
of their heart,
that they might walk
in their own counsels.

יג וְאֲשַׁלְּחֵהוּ
בִּשְׁרִירוּת
לִבָּם.
יֵלְכוּ
בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם:

14. O that my people
would hearken to me,
That Israel
would walk in my ways.

יד לוּ עַמִּי
שֹׁמֵעַ לִי.
יִשְׂרָאֵל
בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ:

15. I would soon subdue their enemies,
And against their adversaries
I would turn my hand.

טו כִּמְעַט
אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ.
וְעַל צָרֵיהֶם
אָשִׁיב יָדִי:

16. The haters of the Lord
should [4]submit themselves to him;
But their time *of punishment* should endure for ever.

טז מְשַׂנְאֵי יְיָ
יְכַחֲשׁוּ לוֹ.
וִיהִי עִתָּם
לְעוֹלָם:

17. He would feed him
with the [5]fat of wheat;
And with honey out of the rock
would I satisfy thee."

יז וַיַּאֲכִילֵהוּ
מֵחֵלֶב חִטָּה.
וּמִצּוּר דְּבַשׁ
אַשְׂבִּיעֶךָ:

On Friday say:

הַיּוֹם יוֹם שִׁשִּׁי בְּשַׁבָּת. שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

See translation on p. . . . .

תהלים צ״ג. יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ. לָבֵשׁ יְיָ. עֹז. הִתְאַזָּר. אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז. מֵעוֹלָם אָתָּה: ג נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ. נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם. יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: ד מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים. אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ:

Where I heard a language *which* I knew not:

שְׂפַת לֹא יָדַעְתִּי
אֶשְׁמָע:

7. "I removed from *the* burden
his shoulder,
His hands
were freed from the basket."

ז הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל
שִׁכְמוֹ.
כַּפָּיו
מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה:

8. "In distress thou didst call,
and I delivered thee,
I answered thee
in the secret place of thunder;
I proved thee
at the waters of Meribah. SELAH.

ח בַּצָּרָה קָרָאתָ
וָאֲחַלְּצֶךָ.
אֶעֶנְךָ
בְּסֵתֶר רַעַם.
אֶבְחָנְךָ
עַל מֵי מְרִיבָה
סֶלָה:

9. Hear, O my people,
and I will [1]warn thee;
O Israel,
if thou wouldest hearken to me!

ט שְׁמַע עַמִּי
וְאָעִידָה בָּךְ.
יִשְׂרָאֵל
אִם תִּשְׁמַע לִי:

10. Let there not be with thee
a strange god,
Neither shalt thou [2]bow down
to a foreign god.

י לֹא יִהְיֶה בְּךָ
אֵל זָר.
וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
לְאֵל נֵכָר:

11. I am the Lord thy God,
Who brought thee up
out of the land of Egypt;
Open wide thy mouth,
and I will fill it.

יא אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ
הַמַּעֲלְךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.
הַרְחֶב פִּיךָ
וַאֲמַלְאֵהוּ:

12. But my people hearkened not
to my voice,
And Israel
did not desire me.

יב וְלֹא שָׁמַע עַמִּי
לְקוֹלִי.
וְיִשְׂרָאֵל
לֹא אָבָה לִי:

1) Or, testify against thee. 2) Or, worship. 3) Heb., him. 4) Or, yield feigned obedience; Heb., lie. 5) Or, finest wheat.

He is like the beasts	נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת
that perish.	נִדְמוּ:
14. This their way	יד זֶה דַרְכָּם
is their folly,	כֶּסֶל לָמוֹ.
And they that come after them	וְאַחֲרֵיהֶם
will approve *it* with their mouth. SELAH	בְּפִיהֶם יִרְצוּ סֶלָה:
15. Like sheep	טו כַּצֹּאן
they are [3]laid in the grave,	לִשְׁאוֹל שָׁתוּ
Death shall be their shepherd;	מָוֶת יִרְעֵם.
And *there* shall have dominion over them	וַיִּרְדּוּ בָם
the upright	יְשָׁרִים
[4]in the morning;	לַבֹּקֶר
And their [5]form	וְצוּרָם
shall be consumed *in the* grave,	לְבַלּוֹת שְׁאוֹל
[6]from the dwelling [7]to *the grave.*	מִזְּבוּל לוֹ:
16. But God	טז אַךְ אֱלֹהִים
will redeem my soul	יִפְדֶּה נַפְשִׁי
from the [8]grasp of the grave;	מִיַּד שְׁאוֹל.
For he shall receive me. SELAH.	כִּי יִקָּחֵנִי סֶלָה:
17. [9]Fret not thyself	יז אַל תִּירָא
when a man becometh rich	כִּי יַעֲשִׁיר אִישׁ.
When *there* increaseth	כִּי יִרְבֶּה
the [10]glory of his house.	כְּבוֹד בֵּיתוֹ:
18. For not when he dieth	יח כִּי לֹא בְמוֹתוֹ
he taketh anything away;	יִקַּח הַכֹּל.
There will not go down after him	לֹא יֵרֵד אַחֲרָיו
his honor.	כְּבוֹדוֹ:

8. A man can by no means redeem his brother,	ח אָח לֹא פָדֹה יִפְדֶּה אִישׁ.
Neither can he give	לֹא יִתֵּן
to God	לֵאלֹהִים
a ransom for [11]him.	כָּפְרוֹ:
9. For too costly were	ט וְיֵקַר
the redemption of their soul,	פִּדְיוֹן נַפְשָׁם.
And he must leave *it* alone	וְחָדַל
for ever:	לְעוֹלָם:
10. Yet, shall he live	י וַיִחִי עוֹד
for ever?	לָנֶצַח.
Shall he never see	לֹא יִרְאֶה
the grave?	הַשָּׁחַת:
11. Verily, he seeth	יא כִּי יִרְאֶה
that wise men die,	חֲכָמִים יָמוּתוּ
Together	יַחַד
the fool and *the* brutish	כְּסִיל וָבַעַר
perish,	יֹאבֵדוּ.
And they leave to othres	וְעָזְבוּ לַאֲחֵרִים
their wealth.	חֵילָם:
12. [1]Their graves are	יב קִרְבָּם
their houses	בָּתֵּימוֹ
for ever,	לְעוֹלָם
Their dwellings	מִשְׁכְּנֹתָם
for generation and generation,	לְדוֹר וָדֹר.
They *who* have called	קָרְאוּ
(*by*) their own names	בִשְׁמוֹתָם
upon lands.	עֲלֵי אֲדָמוֹת:
13. Verily, man [2]in splendor	יג וְאָדָם בִּיקָר
[2]lieth not down;	בַּל יָלִין.

1) As if the reading were קברם; or, Their inward *thought is that* their houses *shall continue* for ever . . . They call lands after their own names. 2) Or, abideth not in glory; or, being in honor abideth not. 3) Or, appointed to the nether-world. 4) Or, when the morning cometh. 5) Or, strength. 6) Or, there be no habitation for it. 7) Heb., to it. 8) Heb., hand. 9) Or, Be not thou afraid. 10) Or, wealth. 11) Or, himself.

The following Psalm is said in the house of a Mourner in the Morning Service and at the end of the Afternoon Service.

Psalm xlix. תהלים מ״ט.

1. For the Chief Musician;	לַמְנַצֵּחַ
of the Sons of Korah	לִבְנֵי קֹרַח
a Psalm.	מִזְמוֹר:
2 Hear this,	ב שִׁמְעוּ זֹאת
all ye peoples;	כָּל הָעַמִּים.
Give ear,	הַאֲזִינוּ
all ye inhabitants of the world.	כָּל יֹשְׁבֵי חָלֶד:
3 Both men of low degree,	ג גַּם בְּנֵי אָדָם
and men of high degree,	גַּם בְּנֵי אִישׁ.
Together	יַחַד
the rich and *the* poor.	עָשִׁיר וְאֶבְיוֹן:
4. My mouth shall speak	ד פִּי יְדַבֵּר
wisdom,	חָכְמוֹת.
And the meditation of my heart	וְהֲגוּת לִבִּי
shall be understanding.	תְבוּנוֹת:
5. I will incline	ה אַטֶּה
to a proverb	לְמָשָׁל
my ear;	אָזְנִי.
I will open on a harp	אֶפְתַּח בְּכִנּוֹר
my [3]riddle.	חִידָתִי:
6. Why shall I fear	ו לָמָּה אִירָא
in the days of evil	בִּימֵי רָע.
[4]*That* the iniquity of my heels	עֲוֹן עֲקֵבַי
[4]will surround me?	יְסֹבְבֵנִי:
[4]*Let fear* those who trust	ז הַבֹּטְחִים
in their wealth,	עַל חֵילָם.
And in the multitude of their riches	וּבְרֹב עָשְׁרָם
they boast themselves.	יִתְהַלָּלוּ:

from me;	מִמֶּנִּי
[1]Turn not away in anger	אַל תַּט בְּאַף
thy servant;	עַבְדֶּךָ
Thou hast been my help;	עֶזְרָתִי הָיִיתָ.
Cast me not off,	אַל תִּטְּשֵׁנִי
neither forsake me,	וְאַל תַּעַזְבֵנִי
O God of my salvation.	אֱלֹהֵי יִשְׁעִי:
10. For my father and my mother	ח כִּי אָבִי וְאִמִּי
have forsaken me,	עֲזָבוּנִי.
But the Lord	וַיְיָ
will take me up.	יַאַסְפֵנִי:
11. Teach me, O Lord,	יא הוֹרֵנִי יְיָ
thy way,	דַרְכֶּךָ
And lead me	וּנְחֵנִי
in an even path,	בְּאֹרַח מִישׁוֹר.
Because of [2]my enemies.	לְמַעַן שׁוֹרְרָי:
12. Give me not up	יב אַל תִּתְּנֵנִי
to the will of my oppressors;	בְּנֶפֶשׁ צָרָי.
For *there* have arisen against me	כִּי קָמוּ בִי
false witnesses,	עֵדֵי שֶׁקֶר
and such as breathe out violence.	וִיפֵחַ חָמָס:
13. *I Should despair* unless I believed to see	יג לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת
the goodness of the Lord	בְּטוּב יְיָ
In the land of *the* living.	בְּאֶרֶץ חַיִּים:
14. Hope in the Lord;	יד קַוֵּה אֶל יְיָ
Be strong,	חֲזַק
and he shall strengthen thy heart,	וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ.
And hope in the Lord.	וְקַוֵּה אֶל יְיָ:

1) Or, Put; Thrust, 2) Or, them that lie in wait for me. 3) Or, problem; dark saying. 4) Or, When the iniquity of them that would supplant me compassed me about, even of them that trust, etc.

with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that this Law	שֶׁזֹּאת הַתּוֹרָה
will not be changed,	לֹא תִהֵא מְחֻלֶּפֶת
and *there* will not be	וְלֹא תִהֵא
another law	תּוֹרָה אַחֶרֶת
from the Creator,	מֵאֵת הַבּוֹרֵא
blessed be his name.	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ:
X. I believe	י אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
knows	יוֹדֵעַ
every deed	כָּל מַעֲשֵׂה
of the children of men,	בְּנֵי אָדָם
and all their thoughts,	וְכָל מַחְשְׁבוֹתָם
as it is said,	שֶׁנֶּאֱמַר
He forms	הַיֹּצֵר
[3]all their hearts,	יַחַד לִבָּם
he gives heed	הַמֵּבִין
to all their deeds.	אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם:
XI. I believe	יא אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
[4]rewards	גּוֹמֵל טוֹב
those that keep his commandments,	לְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו
and punishes	וּמַעֲנִישׁ
those that transgress his commandments.	לְעוֹבְרֵי מִצְוֹתָיו:
XII. I believe	יב אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
to him alone	לוֹ לְבַדּוֹ
it is right to pray,	רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל
but to none besides him	וְאֵין לְזוּלָתוֹ
is right to pray.	רָאוּי לְהִתְפַּלֵּל:
VI. I believe	ו אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith,	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that all the words of the prophets	שֶׁכָּל דִּבְרֵי נְבִיאִים
are true.	אֱמֶת:
VII. I believe	ז אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the prophecy	שֶׁנְּבוּאַת
of Moses our teacher,	מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
peace *be* unto him.	עָלָיו הַשָּׁלוֹם
was true,	הָיְתָה אֲמִתִּית
and that he was	וְשֶׁהוּא הָיָה
the [1]father of the prophets,	אָב לַנְּבִיאִים
both of those that preceded him	לַקּוֹדְמִים לְפָנָיו
and of those that followed him.	וְלַבָּאִים אַחֲרָיו:
VIII. I believe	ח אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith,	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the whole Law,	שֶׁכָּל הַתּוֹרָה
which is now [2]found	הַמְּצוּיָה עַתָּה
[2]in our hands,	בְּיָדֵינוּ
is *the same* that was given	הִיא הַנְּתוּנָה
to Moses our teacher,	לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ
peace *be* unto him:	עָלָיו הַשָּׁלוֹם:
IX. I believe	ט אֲנִי מַאֲמִין

1) I. e., chief. 2) I. e., in our possession. 3) Heb., together. 4) Heb., recompenses good.

II. I believe	ב אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
he *is* a Unity,	הוּא יָחִיד
and *there is* no unity	וְאֵין יְחִידוּת
like unto him	כָּמוֹהוּ
in any manner,	בְּשׁוּם פָּנִים
and he alone	וְהוּא לְבַדּוֹ
is our God,	אֱלֹהֵינוּ
who was,	הָיָה
is,	הֹוֶה
and will be.	וְיִהְיֶה:
III. I believe	ג אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith,	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
is not a body,	אֵינוֹ גוּף
and 'to him can not happen	וְלֹא יַשִּׂיגֻהוּ
'the accidents of the body,	מַשִּׂיגֵי הַגּוּף
and he has not any form whatsoever.	וְאֵין לוֹ שׁוּם דְּמְיוֹן כְּלָל:
IV. I believe	ד אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith,	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
he *is* the first	הוּא רִאשׁוֹן
and he *is* the last.	וְהוּא אַחֲרוֹן:
V. I believe	ה אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.

19. Though while he lived he blessed his soul,	יט כִּי נַפְשׁוֹ בְּחַיָּיו יְבָרֵךְ.
And men praise thee,	וְיוֹדֶךָ
when thou doest well to thyself.	כִּי תֵיטִיב לָךְ:
20. [5]He shall go	כ תָּבוֹא
to the generation of his fathers,	עַד דּוֹר אֲבוֹתָיו.
Who shall never see the light.	עַד נֶצַח לֹא יִרְאוּ אוֹר:
21. Man *that is* in splendor,	כא אָדָם בִּיקָר
and understandeth not,	וְלֹא יָבִין.
Is like the beasts	נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת
that perish.	נִדְמוּ:

אני מאמין וכן השיר יגדל מיוסדים על י"ג עקרי דת ישראל, שמנה אותם הרמב"ם בפרושו למשניות בסנהדרין ראש פרק חלק, ושנתקבל בכל תפוצות ישראל.

שלשה עשר עקרים.

THIRTEEN PRINCIPLES OF THE FAIEH.

I. I believe	א אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that the Creator,	שֶׁהַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
he *is* the Creator	הוּא בּוֹרֵא
and Guide	וּמַנְהִיג
of all created things,	לְכָל הַבְּרוּאִים
and he alone has made,	וְהוּא לְבַדּוֹ עָשָׂה
and does make,	וְעֹשֶׂה
and will make	וְיַעֲשֶׂה
all [3]things.	לְכָל הַמַּעֲשִׂים:

3) Or, Works. 4) Heb., and him can not reach those *accidents* that reach the body. 5) Or, thou shalt go.

תְּפִלַּת מִנְחָה לְחוֹל.

AFTERNOON SERVICE FOR WEEKDAYS.

See translation, p. 48.

תהלים פ״ד אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ . עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה : קס״ד אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ . אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו :

תהלים קמה. תְּהִלָּה לְדָוִד . אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ . וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ . וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד . וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר : ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ . וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ . וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ . וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה : ז זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ . וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ : ח חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ . אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד : ט טוֹב יְיָ לַכֹּל . וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ . וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ . וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ . יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו. וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ : יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים . וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר : יד סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים . וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים : טו עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ : וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ . טז פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ . וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן : יז צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו . וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו : יח קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת : יט רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה . וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם : כ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו . וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד : כא תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֵּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : קיד״ח וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם . הַלְלוּיָהּ :

The Reader says Half-Kaddish (חצי קדיש), which see here below the rule, but on a fast-day ויהי בנסוע הארון, p. 108 is continued, and ויחר (Ex 32, 11) read in the Scroll of the Law.

The Reader says the following Half-Kaddish (חצי קדיש) before שמונה עשרה.

See translation, p. 117.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת ולעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא . דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

for ever	לָעַד
and to all eternity.	וּלְנֵצַח נְצָחִים :
For thy salvation	לִישׁוּעָתְךָ
I hope, *O* Lord !	קִוִּיתִי יְיָ .
I hope, *O* Lord,	קִוִּיתִי יְיָ
for thy salvation !	לִישׁוּעָתְךָ .
O Lord,	יְיָ
for thy salvation I hope!	לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי:
For thy redemption	לְפִדְיָתְךָ
I hope, *O* Lord !	סִבַּרְתִּי יְיָ .
I hope, *O* Lord,	סִבַּרְתִּי יְיָ
for thy redemption !	לְפִדְיָתְךָ .
O Lord,	יְיָ
for thy redemption I hope !	לְפִדְיָתְךָ סִבַּרְתִּי:

in the coming of the Messiah,	בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ.
and although he tarry,	וְאַף עַל פִּי שֶׁיִּתְמַהְמַהּ.
[1]still	עִם כָּל זֶה
I will wait for him	אֲחַכֶּה לּוֹ
every day	בְּכָל יוֹם
that he will come.	שֶׁיָּבֹא :
XIII. I believe	יג אֲנִי מַאֲמִין
with perfect faith	בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה.
that *there* will be	שֶׁיִּהְיֶה
a resurrection of the dead	תְּחִיַּת הַמֵּתִים.
at the time	בְּעֵת
when it shall [2]arise the will	שֶׁתַּעֲלֶה רָצוֹן
from the Creator,	מֵאֵת הַבּוֹרֵא
blessed be his name,	יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ
and exalted be [3]his memorial	וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ

1) Heb., with all this. 2) I. e., please. 3) Or, the remembrance of him.

THE TEN COMMANDMENTS, SEE PAGE 190.

וְהַשְׂכֵּל : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת :

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ . מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ . כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ :

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ . כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :

When the Reader repeats the שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה on Fast Days, he says here עֲנֵנוּ, which will be found before כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ below the rule.

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא . הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה. כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה . וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ .

A prayer for a sick person, which will be found here below the rule, may be said here.

כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה. וְתֵן בְּרָכָה (וְתֵן טַל וּמָטָר לִבְרָכָה)[1] in winter say עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ.

וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ . וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ. וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה . וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה . וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט : (הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט :)

From New Year till after the Day of Atonement say מלך אוהב צדקה ומשפט instead of המלך המשפט

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד . וְכָל אֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ . וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֹׁבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זְקֵנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכֹל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָטָחְנוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

The following prayer for a sick person may be said before כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּעֲלֶה מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם . רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף לַחוֹלֶה the name of the sick is inserted here. בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל:

1) From the 5th of December (22nd of November according to the Old Calendar) till the first day of Passover ותן טל ומטר is to be said instead of ותן ברכה.

See translation on page 74.

[1] כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא. הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי. שְׂפָתַי תִּפְתָּח. וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ:

משיב הרוח is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָّשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים

בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך which will be found here below the rule.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

When the Reader repeats שמונה עשרה (חזרת הש״ץ) say here קדושה (נקדש) which will be found here below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

From New Year till after the Day of Atonement say הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ instead of הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה: חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

When the Reader repeats the שמונה עשרה. the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם. כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: Cong. & Reader קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ

יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Reader לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: Cong. & Reader בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: Reader. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: Cong. & Reader יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

The Reader then continues לדור ודור instead of אתה קדוש.

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

The Reader continues אתה חונן, which will be found above the rule.

זכרנו לחיים is to be said from ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) before מלך עוזר.

מי כמוך is to be said from ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) before ונאמן אתה.

1) דברים ל״ב ג׳.

תְּפִלָּתֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה. וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

On Fast Days the Congregation say here עֲנֵנוּ which will be found here below the rule.

בברכת שמע קולנו קודם שמסיים כי אתה שומע יתודה בהכנעה ובשברון לב ויאמר:

אָנָּא יְיָ. חָטָאתִי עָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה (ובפרט בחטא פלוני): אָנָּא יְיָ. עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וּתְכַפֶּר לִי עַל עֲוֹנַי וַחֲטָאַי וּפְשָׁעַי שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מִנְּעוּרַי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וּתְמַלֵּא כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְתִּי בְּשִׁבְרְךָ הַגָּדוֹל:

תפלה שיתפלל על מזונו קודם כי אתה שומע:

אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים. הַזָּן וּמְפַרְנֵס וּמְכַלְכֵּל מִקַּרְנֵי רְאֵמִים עַד בֵּיצֵי כִנִּים. הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי. וְהַמְצֵא לִי וּלְכָל בְּנֵי בֵיתִי מְזוֹנוֹתַי קֹדֶם שֶׁאֶצְטָרֵךְ לָהֶם. בְּנַחַת וְלֹא בְּצַעַר. בְּהַתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר. בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזָּיוֹן. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. מִיֶּגֶף בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. מִשֶּׁפַע בְּרָכָה עֶלְיוֹנָה. כְּדֵי שֶׁאוּכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתְךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ. וְאַל תַּצְרִיכֵנִי לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם. וְיַקִּים בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא which see below the rule.

אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ. — thou wilt in future rebuild her;

כָּאָמוּר. — as it is said:

וַאֲנִי אֶהְיֶה לָהּ — [1] And I will be to her,

נְאֻם יְיָ — saith the Lord,

חוֹמַת אֵשׁ — a wall of fire

סָבִיב. — round about,

וּלְכָבוֹד — and for glory

אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ: — I will be in the midst of her.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ — Blessed art thou, O Lord,

מְנַחֵם צִיּוֹן — *who* comforteth Zion

וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם: — and rebuildeth Jerusalem.

On Fast Days the Congregation say עֲנֵנוּ before כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ.

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ. כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ. אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ. וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ. יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ. טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ. כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר. וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה. עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע. כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה. פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה:

The Congregation here say כי אתה שומע, but the Reader in repeating שמונה עשרה concludes ברוך אתה ה׳.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה:

The Reader here continues רְפָאֵנוּ.

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה עינינו.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ. וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע. וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן

1) זכריה ב׳ ט׳.

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

At the Afternoon Service of the 9th of Ab, add here נחם, which will be found here below the rule.

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ. וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ. כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת

In the Afternoon Service of the 9th day of Ab, say נחם after בונה ירושלים.

נַחֵם	Comfort,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God,
אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן	the mourners of Zion,
וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם.	and the mourners of Jerusalem,
וְאֶת הָעִיר	and the city
הָאֲבֵלָה	that is mourning,
וְהַחֲרֵבָה.	and laid waste,
וְהַבְּזוּיָה	and despised,
וְהַשּׁוֹמֵמָה.	and desolate;
הָאֲבֵלָה	that is mourning
מִבְּלִי בָנֶיהָ.	without her children,
וְהַחֲרֵבָה	and laid waste
מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ.	of her dwellings,
וְהַבְּזוּיָה	and despised
מִכְּבוֹדָהּ.	without her glory,
וְהַשּׁוֹמֵמָה	and desolate
מֵאֵין יוֹשֵׁב.	without inhabitants;
וְהִיא יוֹשֶׁבֶת	and she sitteth
וְרֹאשָׁהּ חָפוּי	with her head covered
כְּאִשָּׁה עֲקָרָה	like a barren woman
שֶׁלֹּא יָלְדָה.	who hath not borne;

וַיְבַלְּעוּהָ לְגָיוֹנוֹת.	and legions [1]swallowed her up,
וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי כוֹכָבִים.	and worshippers of strange gods possessed her,
וַיָּטִילוּ	and they have put
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל	thy people Israel
לֶחָרֶב.	to the sword,
וַיַּהַרְגוּ	and they have slain
בְּזָדוֹן	wilfully
חֲסִידֵי	the pious ones
עֶלְיוֹן.	of the Most High.
עַל כֵּן	Therefore
צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה.	Zion doth weep bitterly,
וִירוּשָׁלַיִם	and Jerusalem
תִּתֵּן קוֹלָהּ.	giveth forth her voice:
לִבִּי לִבִּי	My heart, my heart
עַל חַלְלֵיהֶם.	for their slain!
מֵעַי מֵעַי	My bowels, my bowels
עַל חַלְלֵיהֶם.	for their slain!
כִּי אַתָּה יְיָ	For thou, O Lord,
בָּאֵשׁ	with fire
הִצַּתָּהּ	thou didst consume her,
וּבָאֵשׁ	and with fire

1) Or, devoured.

מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here וכתוב, which see below.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

When the Reader repeats חזרת הש״ץ (שמונה עשרה) on a Fast Day he says here אלהינו, which will be found below the rule.

On a Fast-Day say שים שלום, which see below the rule, instead of שלום רב.

לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

On Purim say the following :

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה . כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע . בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים . מִנַּעַר וְעַד זָקֵן . טַף וְנָשִׁים . בְּיוֹם אֶחָד . בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר . הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר . וּשְׁלָלָם לָבוֹז : וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ . וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ . וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ . וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :

When the Reader repeats חזרת הש״ץ (שמונה עשרה) on a Fast-Day he says אלהינו after ולך נאה להודות. and then

Abundant peace	שָׁלוֹם רָב
upon Israel thy people	עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ
thou shalt bestow for ever	תָּשִׂים לְעוֹלָם.
for thou art	כִּי אַתָּה הוּא
King *and* Lord	מֶלֶךְ אָדוֹן
of all peace;	לְכָל הַשָּׁלוֹם .
and *may it be* good	וְטוֹב
in thy eyes	בְּעֵינֶיךָ
to bless	לְבָרֵךְ
thy people Israel	אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
at all times	בְּכָל עֵת
and in all hours	וּבְכָל שָׁעָה

שים שלום instead of שלום רב.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ . הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ . וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

On a Fast-Day say שים שלום instead of שלום רב.

שִׂים שָׁלוֹם . טוֹבָה וּבְרָכָה . חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ . בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ . כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה . וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם . וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

When the Reader says מודים, the Congregation say מודים דרבנן which see below the rule.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד . צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר . נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ . עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ . וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ . וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת . עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם . הַטּוֹב . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ . וְהַמְרַחֵם . כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ . מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

On Chanukah and Purim say here על הנסים, which see below the rule.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ

יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה . לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם: On New Moon say: רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה : On Passover say: — חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה : On Tabernacles say:— חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה . וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ . כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

When the Reader says מודים אנחנו לך the Congregation say the following.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר . יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית . בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ . עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ . כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ . וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ . וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ . וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם . עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ . בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

On Chanukah and Purim the following is said after מעולם קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים . וְעַל הַפֻּרְקָן . וְעַל הַגְּבוּרוֹת . וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת . וְעַל הַמִּלְחָמוֹת . שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ . בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה :

On Chanukah say here בימי מתתיהו, and on Purim say בימי מרדכי, which see on p. 139

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל . חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו . כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל . לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ . וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ . וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם . רַבְתָּ אֶת רִיבָם . דַּנְתָּ אֶת דִּינָם . נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם . מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים . וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים . וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים . וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים . וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ . וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ . וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה . וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ . וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ . וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ . וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ . לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל

רַחוּם וְחַנּוּן . חָטָאתִי לְפָנֶיךָ . יְיָ מָלֵא רַחֲמִים . רַחֵם עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנַי :

Psalm vi. תהלים ו.

ב יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי . וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי : ג חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלַל אָנִי . רְפָאֵנִי יְיָ . כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי : ד וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד . וְאַתָּה יְיָ עַד מָתָי : ה שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי . הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ : ו כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ . בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ : ז יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׁחֶה בְכָל לַיְלָה מִטָּתִי . בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה : ח עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי . עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי : ט סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן . כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי : י שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי . יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח : יא יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל אֹיְבָי . יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע :

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל . שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל . וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל . הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל :

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד . שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד . וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד . הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד :

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ . שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ . וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ . הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ :

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים. וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים. הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי. כִּי אֵין עוֹזֵר: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ . חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ . כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

[1]וְאַנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה. כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : [2] זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ . כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: [3]יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ. כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: [4]אַל תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים. מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ . כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: [5]חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ . כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז : [6]בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר . [7] כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ . זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ : [8] עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ . וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

The Reader here says Full-Kaddish, which see below the rule.

This Full-Kaddish the Reader says after למען שמך, but when ויאמר דוד is not said this Kaddish is said immediately after repeating the שמונה עשרה.

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא . בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל וחזן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

חזן יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא : בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת לְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא . דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא . וְאִמְרוּ אָמֵן :

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבְעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא . וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) דה״ב כ׳, י״ב. 2) תהלים כ״ה, ו׳. 3) שם ל״ג, כ״ב 4) שם ע״ט, ח׳. 5) שם קכ״ג, ד׳. 6) חבקוק ג׳, ב׳. 7) תהלים, ק״ג, י״ד. 8) שם ע״ט, ט׳.

בְּשָׁלוֹמֶךָ :

with thy peace.

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here בספר חיים, which see below.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

Praised *art* thou, O Lord,

הַמְּבָרֵךְ

who blesseth

אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

his people Israel

בַּשָּׁלוֹם :

with peace.

The Reader, in repeating the שמונה עשרה reads only up to בשלום. and ויאמר דוד, p. 140 is then continued.

אֱלֹהַי . נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה . וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה . פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי . וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה . מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ . עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ . עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ . עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ . הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ . יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי :

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם . כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

When praying with a congregation of not less then ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ), beginning with ברוך אתה ה׳ המברך את עמו ישראל, p. 134 to אלהינו ואלהי אבותינו בשלום, p. 140 but ה׳ שפתי the Reader says in an undertone.

RULES REGARDING וַיֹּאמֶר דָּוִד.

Between ראש השנה and יום כפור and on every fast-day אבינו מלכנו on p. 90 is said here.

On following days ויאמר דוד is not said: on New Moon, Chanukah, the 15th of Shebat, the two days of Purim (the 14th and 15th of Adar), and, in a leap year, also on the 14th and 15th of Adar Rishon (Purim Katon), the whole month of Nisan, the 33rd day of Counting the Omer, from the first day of Sivan until the second day after Pentecost, the 9th and 15th of Ab. ויאמר דוד is also omitted in the Afternoon Service of the day before any of the above mentioned days.

ויאמר דוד is also not said on the day before New Year, and from the day before the Day of Atonement until the second day after Tabernacles.

ויאמר דוד is also omitted when there is present, at the time that the prayers are offered, a man in the first week after his marriage, or one whose son is to be circumcised on that day, or the one performing the act of circumcision (Mohel), or the Sandek of the Berith Milah. (if the circumcision has not yet taken place). It is also not said in the house of a mourner during the first week of mourning; but when the mourner prays in the synagogue, he only omits the said prayer, but not the congregation.

When ויאמר דוד is not said, the Reader says Full-Kaddish, p. 117 immediately after repeating the שמונה עשרה.

See translation on p. 103.

[1] וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד . צַר לִי מְאֹד. נִפְּלָה נָא בְיַד יְיָ . כִּי רַבִּים רַחֲמָיו . וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה :

עֵת וּבְכָל שָׁעָה בְּשָׁלוֹמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים before בשלומך.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה . נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ . אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל . לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם :

1) ש״ב, כ״ד, י״ד.

תְּפִלַּת עַרְבִית

לְחוֹל וּלְמוֹצָאֵי שַׁבָּת.

EVENING SERVICE FOR WEEK-DAYS AND FOR THE TERMINATION OF THE SABBATH.

Blessed *art* thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who by his word	אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ
[3]bringeth on evenings,	מַעֲרִיב עֲרָבִים.
with wisdom	בְּחָכְמָה
he openeth *the* gates *of heaven*,	פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים.
and with understanding	וּבִתְבוּנָה
he changeth	מְשַׁנֶּה
[4]times,	עִתִּים.
and altereth	וּמַחֲלִיף
the [5]seasons,	אֶת הַזְּמַנִּים.
and arrangeth	וּמְסַדֵּר
the stars	אֶת הַכּוֹכָבִים
in their [6]watches	בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
in the [7]sky,	בָּרָקִיעַ.
according to his will.	כִּרְצוֹנוֹ:
He createth	בּוֹרֵא
day and night;	יוֹם וָלָיְלָה.
he [8]rolleth away light	גּוֹלֵל אוֹר

And he, being merciful,	[1] וְהוּא רַחוּם.
forgiveth sin	יְכַפֵּר עָוֹן
and destroyeth not;	וְלֹא יַשְׁחִית.
Many a time he turneth away his anger,	וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ.
and stirreth not up	וְלֹא יָעִיר
all his wrath.	כָּל חֲמָתוֹ:
O Lord, save;	[2] יְיָ הוֹשִׁיעָה.
The King may answer us	הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call.	בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

While the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח, which see below.

The Reader:

Bless ye the Lord	בָּרְכוּ אֶת יְיָ
who is ever-blessed.	הַמְבֹרָךְ:

The Reader and Congregation:

Blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
who is blessed	הַמְבֹרָךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד

While the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים: סַלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְּזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

1) תהלים ע"ח ל"ח. והוא תחלת תפלת ערבית (רמב"ם הלכות תפלה פ"ט ה"ט). והטעם שאומרים אותו בחול ואין אומרים אותו בשבת, עין בתפלת ערבית לשבת. וכן תמצא שם שאר ההערות השייכות לתפלת ערבית. 2) תהלים כ' י'.
3) Or, causeth evenings to advance. 4) Or, seasons. 5) Or, times. 6) Or, orbits; or, due courses. 7) Or, expanse. 9) Or, removeth light.

See translation p. 119.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל . לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם . וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . הַקָּדוֹשׁ . בָּרוּךְ הוּא . שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ . וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל . וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד : אֱמֶת מַלְכֵּנוּ . אֶפֶס זוּלָתוֹ . כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ . וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ . כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת . אֵין עוֹד :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ . לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ . וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן . לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי . וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ . לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ : יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל . כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל בֶּרֶךְ . תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן : לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ . וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ . וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ . וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא . וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד : כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ . יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר . וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם . וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא : עֲצוּ עֵצָה וְתֻפָר . דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל . אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא . וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט : קדיש יתום.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

The following Kaddish is said by a mourner during the first eleven months after the death of his parents, or on the Anniversary of their death.

See translation p. 117.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

Mourner יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל יָדֶךָ . וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ :
ט וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

Deut. xi. 13—21. דברים י״א י״ג—כא.

יג וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל
מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם.
לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל
לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם : יד וְנָתַתִּי מְטַר
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ . וְאָסַפְתָּ
דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ : טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ . וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ :
טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם . וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם : יז וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ . וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם :
יח וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם
וְעַל נַפְשְׁכֶם . וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם :
יט וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
בָּם . בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : כ וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :
כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם . כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

Deut. xv. 37—41. במדבר ט״ו ל״ז—מ״א.

לז וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר : לח דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ
לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם.
וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת :
לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם : מ לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי . וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : מא אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים . אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת [1]

[2]Truth	וֶאֱמוּנָה
[2]and faithfulness	כָּל זֹאת .
is all this,	וְקַיָּם עָלֵינוּ .
and it is established with us	כִּי הוּא
that he is	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the Lord our God,	וְאֵין זוּלָתוֹ .
and *there is* none besides him,	וַאֲנַחְנוּ
[3]and we are	יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ .
[3]Israel his people.	הַפּוֹדֵנוּ
[4]He delivereth us	מִיַּד מְלָכִים .
from the hand of kings:	מַלְכֵּנוּ
[5]*he is* our king,	הַגּוֹאֲלֵנוּ
who redeemeth us	מִכַּף
from the [6]grasp	כָּל הָעָרִיצִים .
of tyrants.	הָאֵל
[7]*He is* the God,	הַנִּפְרָע
who exacts punishment	לָנוּ
for us	מִצָּרֵינוּ .
from our adversaries,	

1) אמת ואמונה היא הברכה הראשונה משתי הברכות שלאחר ק״ש (ברכות י״א ו׳ ב) וחתימתה הוא גאל ישראל.
2) Or, True and trustworthy. 3) Or, and we, Israel, are his people. 4) Or, It is he who delivereth us; or, whom he delivereth. 5) Or, it. 6) Heb., palm. 7) Or, it is God,

we will [1]talk	נָשִׂיחַ
of thy statutes,	בְּחֻקֶּיךָ.
and we will rejoice	וְנִשְׂמַח
in the words of thy Law	בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ
and in thy commandments	וּבְמִצְוֹתֶיךָ
for ever and ever;	לְעוֹלָם וָעֶד:
for they are our life	כִּי הֵם חַיֵּינוּ
and the [2]length	וְאֹרֶךְ
of our days,	יָמֵינוּ.
and on them we will meditate	וּבָהֶם נֶהְגֶּה
day and night.	יוֹמָם וָלַיְלָה.
And thy love	וְאַהֲבָתְךָ
thou mayest not take away from us	אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ
for ever.	לְעוֹלָמִים:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who loveth	אוֹהֵב
his people Israel.	עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

See translation on p. 65.

אל מלך נאמן is said only when praying alone.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

Deut. vi. 4. דברים ו׳ ד׳

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל · יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

Deut. vi. 5—9. דברים ו׳ ה—ט

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ · בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם · בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ

from before darkness,	מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ
and darkness	וְחֹשֶׁךְ
from before light;	מִפְּנֵי אוֹר.
and *he* causeth *the* day to pass away,	וּמַעֲבִיר יוֹם
and bringeth on night,	וּמֵבִיא לָיְלָה.
and *he* divideth	וּמַבְדִּיל
between day	בֵּין יוֹם
and (*between*) night,	וּבֵין לָיְלָה.
"The Lord of Hosts"	יְיָ צְבָאוֹת
is his name.	שְׁמוֹ:
The living and ever-existing God	אֵל חַי וְקַיָּם.
continually	תָּמִיד
shall reign over us	יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who bringeth on evenings:	הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים:

With everlasting love	אַהֲבַת עוֹלָם
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
thy people,	עַמְּךָ
thou hast loved.	אָהָבְתָּ.
A Law and commandments,	תּוֹרָה וּמִצְוֹת
statutes	חֻקִּים
and ordinances	וּמִשְׁפָּטִים
hast thou taught us.	אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ:
Therefore,	עַל כֵּן
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
when we lie down,	בְּשָׁכְבֵנוּ
and when we rise up,	וּבְקוּמֵנוּ

1) Or, discourse; meditate on. 2) Or, prolongation.

לְעֹלָם וָעֶד:	for ever and ever."
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[1] כִּי פָדָה יְיָ	For the Lord hath delivered
אֶת יַעֲקֹב.	Jacob,
וּגְאָלוֹ	and he hath redeemed him
מִיַּד חָזָק	from the hand of him that was stronger than
מִמֶּנּוּ:	he.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed art thou, O Lord,
גָּאַל יִשְׂרָאֵל:	*who* hath redeemed Israel.

---

[2] הַשְׁכִּיבֵנוּ	Cause us to lie down,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God,
לְשָׁלוֹם.	in peace,
וְהַעֲמִידֵנוּ	and raise us up,
מַלְכֵּנוּ	O our King,
לְחַיִּים.	to life;
וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ	and spread over us
סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ.	the tabernacle of thy peace,
וְתַקְּנֵנוּ	and direct us
בְּעֵצָה טוֹבָה	through good counsel
מִלְּפָנֶיךָ.	from before thee,
וְהוֹשִׁיעֵנוּ	and save us
לְמַעַן שְׁמֶךָ.	for the sake of thy name;
וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ.	and shield us,
וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ	and remove from us
אוֹיֵב.	*the* enemy,
דֶּבֶר וְחֶרֶב.	pestilence, and sword,
וְרָעָב וְיָגוֹן.	and famine, and sorrow,
וְהָסֵר שָׂטָן	and remove *the* adversary
מִלְּפָנֵינוּ	from before us
וּמֵאַחֲרֵינוּ.	and from behind us,
וּבְצֵל	and in the shadow
כְּנָפֶיךָ	of thy wings
תַּסְתִּירֵנוּ.	conceal us;
כִּי אֵל	for God,
שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ	our Guardian and our deliverer
אָתָּה.	art thou;
[3] כִּי אֵל מֶלֶךְ	for a God *and* a King,
חַנּוּן וְרַחוּם	gracious and merciful,
אָתָּה.	art thou;
[4] וּשְׁמוֹר	and guard
צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ.	our going out and our coming in
לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.	to life and to peace
מֵעַתָּה	from this time
וְעַד עוֹלָם:	and for evermore.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.	Blessed art thou, O Lord,
שׁוֹמֵר	*who* guardeth
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל	his people Israel
לָעַד:	for ever.

אמירת הפסוקים המלוקטים בברוך ה' לעולם וכן יראו עינינו וקדיש נתקנו בימי הגאונים, ועל אדות ההפסק שבין גאולה לתפלה כתב הרא"ש לברכות ד' וז"ל: ותימא על מנה"ג שאנו מפסיקים, בערבית בפסוקים (ר"ל ברוך ה' לעולם) ויראו עינינו וקדיש? וכ"ו ומנ"ג זה והגו אותו ההמון לפי שבימיהם הראשונים היו בתי כנסיות שלהם בשדות והיו יראים להתעכב שם עד אחר תפלת ערבית, ותקנו לומר פסוקים אלו שיש בהן י"ח אזכרות (שמות הוי"ה) כנגד י"ח ברכות של שמונה עשרה ותקנו אחרי כן ברכת יראו עינינו וקדיש. והשתא נמי שמתפללין ערבית בבית הכנסת לא נתבטל המנהג הראשון עכ"ל. ור' יונה כתב (מובא בפ"ש תלמידיו להרי"ף ברכות ג' ע"ב) שבתחלה היתה תפלת ערבית (ר"ל שמונה עשרה של ערבית) רשות היו אומרים אלה הפסוקים שיש בהם י"ח אזכרות כנגד י"ח ברכות וחותמין עליהן ואומרין קדיש ויוצאין, ואח"כ אע"פ שקבעוה חובה, נשאר הדבר כמו המנהג הראשון ולא הוי הפסקה בין גאולה לתפלה, דכיון דמתחלה אדעתא דהכי קבעוה לא מקרי הפסקה. וכעין זה כתב ר' נטרונאי גיון והתניא בס' ט' בשם רש"י, ואבודרהם בשם בעל המנהגים כתב וז"ל: נהגו לומר ברוך ה' לעולם משום שגזרו שמד על ישראל שלא יתפללו תפלת ערבית

1) ירמיה ל"א י"א. 2) השכיבנו היא הברכה השניה משתי הברכות שלאחר ק"ש (ברכות י"א ע"א ודף ד' ע"ב ודף מ') וחתימתה שומר עמו ישראל לעד ובשבת ויו"ט נוהגים לחתום ופרוס עלינו ע"פ הירושלמי בפ"ג דברכות. 3) נחמיה מ' ל"א בחסרון מלת מלך. 4) ע"פ תהלים קכ"א ח'.

but their pursuers	אֶת רוֹדְפֵיהֶם
and their enemies	וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם
he sank in the depths,	בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע.
and his children saw	וְרָאוּ בָנָיו
his might,	גְּבוּרָתוֹ
and they praised, and gave thanks	שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ
to his name.	לְשִׁמוֹ:
And his kingdom	וּמַלְכוּתוֹ
[8]with pleasure	בְּרָצוֹן
they accepted upon themselves;	קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם.
Moses and the children of Israel	מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
sang to thee a song	לְךָ עָנוּ שִׁירָה
with great joy,	בְּשִׂמְחָה רַבָּה.
and they said, all of them,	וְאָמְרוּ כֻלָּם:

"Who is like thee	[4]מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִים
O Lord?	יְיָ.
Who is like thee	מִי כָמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ.
fearful *in* praises,	נוֹרָא תְהִלֹּת.
doing wonders?"	עֹשֵׂה פֶלֶא:
Thy kingdom	[5]מַלְכוּתְךָ
thy children beheld,	רָאוּ בָנֶיךָ.
as thou didst divide *the* sea	בּוֹקֵעַ יָם
before Moses;	לִפְנֵי מֹשֶׁה.
"This is my God!" they exclaimed,	זֶה אֵלִי עָנוּ.
and they said:	וְאָמְרוּ:
"The Lord shall reign	[6]יְיָ יִמְלֹךְ

and rendereth requital	וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל
to all the enemies of our soul;	לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ.
who doeth great things	[1]הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת
beyond research,	עַד אֵין חֵקֶר.
and wonders	וְנִפְלָאוֹת
without number;	עַד אֵין מִסְפָּר.
who [7]holdeth our soul	הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
in life,	בַּחַיִּים.
and hath not suffered to slip	וְלֹא נָתַן לַמּוֹט
our foot;	רַגְלֵנוּ.
who hath made us to tread	הַמַּדְרִיכֵנוּ
upon the high places	עַל בָּמוֹת
of our enemies,	אֹיְבֵינוּ.
and hath exalted our horn	וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ
above all those that hated us;	עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ.
who hath performed for us	הָעֹשֶׂה לָנוּ
miracles	[2]נִסִּים
and vengeance upon Pharaoh,	וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה.
signs	[3]אוֹתוֹת
and wonders	וּמוֹפְתִים
in the land of the children of Ham;	בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם.
who smote in his wrath	הַמַּכֶּה בְּעֶבְרָתוֹ
all the first-born of Egypt,	כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם.
and brought forth	וַיּוֹצֵא
his people Israel	אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
from among them	מִתּוֹכָם
to everlasting freedom;	לְחֵרוּת עוֹלָם:
who made his children pass	הַמַּעֲבִיר בָּנָיו
between the divisions of the Red Sea,	בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף.

1) איוב ט׳ י׳. 2) בסדור של רב עמרם גאון חסרה מלת נס ם. וזה נכון יותר. 3) ע׳פ תהלים ק״ה כ״ז. 4) שמות ט״ו
7) Or, placed, or appointed. 8) Or, willingly. 6) שמות ט״ו י״ח. 5) בפסוק זה יש נוסחאות רבות ושונות. יא.

who is in heaven,	שֶׁבַּשָּׁמַיִם.
proclaim the unity of thy name,	יַחֵד שִׁמְךָ.
and establish thy kingdom	וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ
continually,	תָּמִיד.
and reign over us	וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:

May our eyes see,	[5] יִרְאוּ עֵינֵינוּ.
and our heart rejoice,	וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ.
and our soul be glad	וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ.
in thy true salvation,	בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת
when it shall be said to Zion:	בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן
"Thy God reigneth."	מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ:
The Lord is King,	יְיָ מֶלֶךְ.
the Lord was King,	יְיָ מָלָךְ.
the Lord will be King	יְיָ יִמְלוֹךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
For the kingdom	כִּי הַמַּלְכוּת
is thine,	שֶׁלְּךָ הִיא.
and to everlasting	וּלְעוֹלְמֵי עַד
wilt thou reign in glory;	תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד.
for we have no king	כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
but thee.	אֶלָּא אָתָּה:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the King in his glory	[6] הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ
will constantly reign	[7] תָּמִיד יִמְלוֹךְ
over us	עָלֵינוּ
for ever and ever,	לְעוֹלָם וָעֶד
and over all his works.	וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו:

The Reader says Half-Kaddish (חצי קדיש), which see on p. 107 below the rule.

and bow down before thee,	וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ
O Lord,	אֲדֹנָי.
and shall give honor to thy name.	וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ:
For thou art great	[1] כִּי גָדוֹל אַתָּה
and doest wonders;	וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת.
thou art God,	אַתָּה אֱלֹהִים
thou alone.	לְבַדֶּךָ:
But we are thy people	[2] וַאֲנַחְנוּ עַמֶּךָ
and the sheep of thy pasture;	וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ.
we give thanks to thee for ever;	נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם.
to generation and generation	לְדוֹר וָדוֹר
we will recount thy praise.	נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ:
Blessed be the Lord by day;	בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם.
blessed be the Lord by night;	בָּרוּךְ יְיָ בַּלַּיְלָה.
blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
when we lie down;	בְּשָׁכְבֵנוּ.
blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
when we rise up.	בְּקוּמֵנוּ:
For in thy hand are	כִּי בְיָדְךָ
the souls of the living	נַפְשׁוֹת הַחַיִּים
and of the dead,	וְהַמֵּתִים.
in whose hand is	[3] אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
the soul of every living thing,	נֶפֶשׁ כָּל חָי
and the spirit	וְרוּחַ
of all human flesh.	כָּל בְּשַׂר אִישׁ:
Into thy hand	[4] בְּיָדְךָ
I commit my spirit,	אַפְקִיד רוּחִי.
thou hast delivered me.	פָּדִיתָה אוֹתִי.
O Lord, God of truth.	יְיָ אֵל אֱמֶת:
Our God	אֱלֹהֵינוּ

1) תהלים פ״ו י׳. 2) שם ע״ט י״ג. 3) איוב י״ב י׳. 4) תהלים ל״א ו׳. 5) תחת יראו עינינו נמצא במחזור רומא ופתגיא ס׳ ט״ו: תהלה נביע לרוכב בערבות׳ לאל המפואר במקהלות קדושים. בא״י מלך אל חי לעד וקים לנצח״. 6) גרסת הרמב״ם המולך וכן הוא בסדור ר׳ עמרם גאון וכס׳ המנהיג ואבודרהם ובטור ופתשובת הרשב״א ובסדורי הספרדים ועיין מג״א לא״ח ס׳ רל״ו. 7) לפי דעת מג״א לא״ח ס׳ רל״ו ויעבץ מלת תמיד מחוברת למעלה. ולפי בעל יוסף אמץ בס׳ כ״ט מחוברת היא למטה.

ועל כן תקנו לומר י״ח אזכרות כנגד י״ח ברכות, ואע״פ שבטל השמר לא בטלה התקנה. ת״ר כי בליל שבת אין אומרין אותו מפני ש אין מתפללין שמונה עשרה (ר״ל כי אם שבע ברכות). ועוד הקדיש שלפני הש״ע יוכיח כי לסיום תפלה דמי עכ״ל וכן כתב הרשב״א בתשובה י״ד.

1 בָּרוּךְ יְיָ
לְעוֹלָם.
אָמֵן וְאָמֵן:
2 בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן
שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם
הַלְלוּיָהּ:
3 בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
לְבַדּוֹ:
4 וּבָרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ
לְעוֹלָם.
וְיִמָּלֵא
כְּבוֹדוֹ
אֶת כָּל הָאָרֶץ.
אָמֵן וְאָמֵן:
5 יְהִי כְבוֹד יְיָ
לְעוֹלָם.
יִשְׂמַח יְיָ
בְּמַעֲשָׂיו:
6 יְהִי שֵׁם יְיָ
מְבֹרָךְ.
מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם:
7 כִּי
לֹא יִטֹּשׁ יְיָ

Blessed be the Lord
for ever.
Amen, and Amen.
Blessed be the Lord out of Zion,
who dwelleth *in* Jerusalem.
Praise ye the Lord!
Blessed be the Lord God,
the God of Israel,
who doeth wonders
even he alone
And blessed be
his glorious name
for ever;
and let be filled
whith his glory
the whole earth.
Amen, and Amen.
Let the glory of the Lord be
for ever;
let the Lord rejoice
in his works.
Let the name of the Lord be
blessed
from this time forth
and for evermore.
For
the Lord will not abandon

אֶת עַמּוֹ
בַּעֲבוּר
שְׁמוֹ הַגָּדוֹל.
כִּי הוֹאִיל יְיָ
לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם
לוֹ לְעָם:
8 וַיַּרְא כָּל הָעָם
וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם.
וַיֹּאמְרוּ
יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים.
יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים:
9 וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ.
בַּיּוֹם הַהוּא
יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד:
10 יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ
עָלֵינוּ.
כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
11 הוֹשִׁיעֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
וְקַבְּצֵנוּ
מִן הַגּוֹיִם.
לְהוֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ.
לְהִשְׁתַּבֵּחַ
בִּתְהִלָּתֶךָ:
12 כָּל גּוֹיִם
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
יָבֹאוּ

his people
for the sake
of his great name,
because it hath pleased the Lord
to make you
a people unto himself.
And when all the people saw *it*,
they fell on their faces,
and they said:
"Jehovah is the God,
Jehovah is the God."
And the Lord shall be King
over all the earth,
in that day
shall the Lord be ONE,
and his name ONE.
Let thy lovingkindness, O Lord, be
upon us,
according as we have hoped for thee.
Save us,
O Lord our God,
and gather us
from among the nations,
to give thanks
to thy holy name,
to glory
in thy praise.
All nations
whom thou hast made
shall come

1) תהלים פ״ט. נ״ג. 2) שם קל״ה כ״א. 3) שם ע״כ י״ח. 4) שם ע״כ י״ח. 5) שם ק״ד ל״א. 6) שם קי״ג ב׳. 7) ש״א יב כ״ב. 8) מ״א י״ח ל״ט. 9) זכריה י״ד ט. 10) תהלים ל״ג כ״ב. 11) שם ק״ו מ״ז. 12) שם פ״ו מ״ט.

13) Or, the Eternal, or, the Lord.

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ. וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ. כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ. כִּי גוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא. הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה. כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה. וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ.

A prayer for a sick person, which will be found below the rule, may be said here.

כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה. וְתֵן בְּרָכָה (וְתֵן טַל וּמָטָר[1] in winter say לִבְרָכָה) עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ. וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גְּלֻיּוֹתֵינוּ. וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה. וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה. וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:)

From New Year till after the Day of Atonement say מרך אוהב צדקה ומשפט instead of המלך המשפט

---

to the fear of thee. בְּיִרְאָתֶךָ:

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

Then continue הַשְׁכִּיבֵנוּ.

The following prayer for a sick person may be said before כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי. שֶׁתַּעֲלֶה מְהֵרָה רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם. רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף לַחוֹלֶה the name of the sick is inserted here. בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל:

O our Father, our King, אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
commence for us הָחֵל עָלֵינוּ
the days הַיָּמִים
that [2]are coming הַבָּאִים
to meet us לִקְרָאתֵנוּ
in peace, לְשָׁלוֹם.
withheld חֲשׂוּכִים
from all sin, מִכָּל חֵטְא.
and cleansed וּמְנֻקִּים
from all iniquity, מִכָּל עָוֹן.
and attached וּמְדֻבָּקִים

1) From the 5th of December (22nd of November according to the Old Calendar) till the first day of Passover, ותן טל ומטר is to be said instead of ותן ברכה. 2) Or, approach us.

See translation on page 74.

אֲדֹנָי. שְׂפָתַי תִּפְתָּח. וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גּוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ:

משיב is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך, which will be found here below the rule.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

From New Year till after the Day of Atonement say הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ instead of הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

At the conclusion of Sabbath (מוצאי שבת), or of a Festival (מוצאי יום טוב), as well as at the conclusion of the first two days of Passover and of Tabernacles, say here אתה חוננתנו, which see here below the rule.

חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת:

זָכְרֵנוּ is to be said from זכרנו לחיים ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) before מלך עוזר.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מי is to be said from מי כמוך ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) before נאמן אתה.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

אתה חוננתנו is to be said at the conclusion of Sabbath (מוצאי שבת) or of a Festival (מוצאי יום טוב), as well as at the conclusion of the first two days of Passover and of Tabernacles.

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ. וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.

Thou hast favored us with the knowledge of thy Law, and thou hast thought us to perform the statutes of thy will; and thou hast made a distinction, O Lord our God, between holy and [1]profane, between light and darkness, between Israel and the peoples, between the seventh day and the six [2]days of labor.

1) Or. unholy, non-holy. 2) Or, working days.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

When the Reader says מודים, the Congregation say מודים דרבנן, which see below the rule.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד . צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר . נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ . עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ . וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ . וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת . עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם . הַטּוֹב . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ . וְהַמְרַחֵם . כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ . מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

On Chanukah and Purim say here על הנסים, which see below the rule.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ לְחַיִּים וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם: On New Moon say: רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה : On Passover say: — חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה : On Tabernacles say: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה . וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ . כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say the following.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר . יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית . בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ . עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ . כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ . וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ . וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ . וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם . עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ . בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

On Chanukah and Purim the following is said after מעוזים קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים . וְעַל הַפֻּרְקָן . וְעַל הַגְּבוּרוֹת . וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת . וְעַל הַמִּלְחָמוֹת . שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ . בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה :

On Chanukah say here בימי מתתיהו, and on Purim say בימי מردכי, which see on p. 154.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל . חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו . כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל . לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ . וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ . וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם . רַבְתָּ אֶת רִיבָם . דַּנְתָּ אֶת דִּינָם . נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם . מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים . וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים . וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים . וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים . וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ . וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ . וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה . וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ . וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ . וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ . וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ . לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל תְּהִי תִקְוָה וְכָל הָרִשְׁעָה כְּרֶגַע תֹּאבֵד . וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ . וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שֹׁבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכֹל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב . וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ . וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם . וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם :

אֶת צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַּצְמִיחַ . וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ . כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה :

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ . וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ . כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים אָתָּה. וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ:

*כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם . וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל . וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן . וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא which see below the rule.

בברכת שמע קולנו קודם שמסיים כי אתה שומע יתודה בהכנעה ובשברון לב ויאמר:

* אָנָּא יְיָ . חָטָאתִי וְעָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ. מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה (ובפרט בחטא פלוני): אָנָּא יְיָ . עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל. וּתְכַפֶּר לִי עַל עֲוֹנַי וַחֲטָאַי וּפְשָׁעַי שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ . מִנְּעוּרַי עַד הַיּוֹם הַזֶּה. וּתְמַלֵּא כָּל הַשְּׁמוֹת שֶׁפִּגַּמְתִּי בִּשְׁמְךָ הַגָּדוֹל:

תפלה שיתפלל על מזונו קודם כי אתה שומע:

* אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים . הַזָּן וּמְפַרְנֵס וּמְכַלְכֵּל מִקַּרְנֵי רְאֵמִים עַד בֵּיצֵי כִנִּים. הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי . וְהַמְצֵא לִי וּלְכָל בְּנֵי בֵיתִי מְזוֹנוֹתַי קְדֶם שֶׁאֶצְטָרֵךְ לָהֶם . בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר . בְּהֵתֵר וְלֹא בְאִסּוּר . בְּכָבוֹד וְלֹא בְבִזָּיוֹן. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם . מִשֶּׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה. מִשֶּׁפַע בְּרָכָה עֶלְיוֹנָה . כְּדֵי שֶׁאוּכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיךָ . וְאַל תַּצְרִיכֵנִי לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם. וְקַיָּם בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב. פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ . וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן:

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה עינינו.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ . וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע . וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְּדוֹנֵנוּ . וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ . וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה .

See translation, p. 119.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל . לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם . וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . הַקָּדוֹשׁ . בָּרוּךְ הוּא . שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ . וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד : אֱמֶת מַלְכֵּנוּ . אֶפֶס זוּלָתוֹ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ . וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ . כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת . אֵין עוֹד :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ . לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ . וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן . לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי . וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ . לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ : יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל . כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ . תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן : לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ . וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ . וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ . וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הַמַّלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא . וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד : כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ . יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר . וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם . וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא : עֲצוּ עֵצָה וְתֻפָר . דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל . אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא . וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט :

A Mourner here says Kaddish, page 120.

LAWS REGARDING SATURDAY EVENING.

On saturday evening, ויהי נועם, ואתה קדוש and ויתן לך are said before עלינו; but should a festival occur on any day of the following week, ויהי נועם and ואתה קדוש are not said, and if תשעה באב commences at the termination of Sabbath, ויהי נועם is omitted, but ואתה קדוש is said.

See translation, p. . . .

וִיהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ . וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ :

יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן . בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן : אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי . אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ : כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ . מִדֶּבֶר הַוּוֹת : בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ . וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה . צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ : לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה . מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם : מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ . מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם : יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף . וּרְבָבָה מִימִינֶךָ . אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ : רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט . וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה : כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי . עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ : לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה . וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ : כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ : לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ : עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ . פֶּן תִּגּוֹף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ : עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ . תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין : כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ . אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי : יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ . עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה . אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ. וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי : אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ, וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי :

מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here וכתוב, which see below.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here בספר חיים, which see below.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

The Reader here says Full-Kaddish (Kaddish with תתקבל), which see p. 117.

On Purim say the following:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים. מִנַּעַר וְעַד זָקֵן. טַף וְנָשִׁים. בְּיוֹם אֶחָד. בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר. הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר. וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ. וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים before בשלומך.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם:

On Chanukah the lights are kindled before וּיתן לך (see p. . . .), and on the days of Counting the Omer, the Omer is here counted. (see p. . . .).

[1] And may God give thee — וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים
of the dew of the heaven, — מִטַּל הַשָּׁמַיִם
and of the fatness — וּמִשְׁמַנֵּי
of the earth, — הָאָרֶץ.
and plenty of corn and [5]wine; — וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ:
Let peoples serve thee, — יַעַבְדוּךָ עַמִּים
and nations bow down to thee; — וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים
be lord — הֱוֵה גְבִיר
over thy brethren, — לְאַחֶיךָ
and let bow down to thee — וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ
the sons of thy mother; — בְּנֵי אִמֶּךָ.
those that curse thee — אֹרְרֶיךָ
shall be cursed, — אָרוּר
and those that bless thee — וּמְבָרְכֶיךָ
shall be blessed. — בָּרוּךְ:
[2] And God Almighty — וְאֵל שַׁדַּי
bless thee, — יְבָרֵךְ אֹתְךָ
and make thee fruitful, — וַיַּפְרְךָ
and multiply thee, — וַיַּרְבֶּךָ.
that thou mayest become — וְהָיִיתָ
a [6]company of peoples. — לְקָהַל עַמִּים:
And may he give thee — וְיִתֶּן לְךָ
the blessing of Abraham, — אֶת בִּרְכַּת אַבְרָהָם
to thee — לְךָ
and to thy seed with thee, — וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ.

1) בראשית כ״ז כ״ח וכ״ט. 2) שם כ״ח ג׳ וד׳. 3) שם מ״ט כ״ה כ״ו. 4) דברים ז׳ י״ג, י״ד וט״ו.

that thou mayest inherit — לְרִשְׁתְּךָ
the land of thy sojournings, — אֶת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ
which God gave — אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים
to Abraham. — לְאַבְרָהָם:
Even by the God of thy father, — [3] מֵאֵל אָבִיךָ
who shall help thee, — וְיַעְזְרֶךָ
and by the Almighty, — וְאֵת שַׁדַּי
who shall bless thee — יְבָרְכֶךָ
with the blessings of heaven — בִּרְכֹת שָׁמַיִם
above, — מֵעָל
blessings of the abyss — בִּרְכֹת תְּהוֹם
couching beneath, — רֹבֶצֶת תָּחַת.
blessings of the breasts — בִּרְכֹת שָׁדַיִם
and of the womb — וָרָחַם:
The blessings of thy father — בִּרְכֹת אָבִיךָ
prevailed — גָּבְרוּ
above the blessings of my progenitors — עַל בִּרְכֹת הוֹרַי
unto the utmost bound — עַד תַּאֲוַת
of the everlasting hills; — גִּבְעֹת עוֹלָם.
they shall be — תִּהְיֶיוָן
on the head of Joseph, — לְרֹאשׁ יוֹסֵף
and on the crown of the head — וּלְקָדְקֹד
of him that was separate — נְזִיר
from his brothers. — אֶחָיו:
And he will love thee, — [4] וַאֲהֵבְךָ
and he will bless thee, — וּבֵרַכְךָ
and he will multiply thee; — וְהִרְבֶּךָ.
and he will bless — וּבֵרַךְ
the fruit of thy womb, — פְּרִי בִטְנְךָ
and the fruit of thy ground, — וּפְרִי אַדְמָתְךָ

5) or, must. 6) or, multitude.

[1] וְאַתָּה קָדוֹשׁ. יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל:
[2] וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ
קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
[3] וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין. וְאָמְרִין קַדִּישׁ
בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ.
קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ. קַדִּישׁ
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא
כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: [4] וַתְּשָׂאֵנִי רוּחַ.
וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל. בָּרוּךְ
כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: [5] וּנְטָלַתְנִי רוּחָא
וְשָׁמְעֵת בַּתְרַי קָל זְיַע סַגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין
וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאַתַר בֵּית
שְׁכִינְתֵּהּ: [6] יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: [7] יְיָ
מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
[8] יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ.
שָׁמְרָה זֹאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב
עַמֶּךָ. וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: [9] וְהוּא רַחוּם.
יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ. וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: [10] כִּי אַתָּה
אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח. וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ:
[11] צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם. וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת:
[12] תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: [13] בָּרוּךְ
אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ
סֶלָה: [14] יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׂגַּב לָנוּ אֱלֹהֵי
יַעֲקֹב סֶלָה: [15] יְיָ צְבָאוֹת. אַשְׁרֵי אָדָם
בֹּטֵחַ בָּךְ: [16] יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים.
וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע
בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ.
וַיָּשֶׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ. וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. [17] לְמַעַן לֹא
נִיגַע לָרִיק. וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה
וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה. וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה.
לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:
[18] לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם. יְיָ אֱלֹהַי
לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: [19] בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח
בַּיְיָ. וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: [20] בִּטְחוּ בַיְיָ עָדֵי
עַד. כִּי בְיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: [21] וְיִבְטְחוּ
בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ. כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ
יְיָ: [22] יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה
וְיַאְדִּיר:

וְיִתֶּן לְךָ.

ויתן לך הוא לקוחי פסוקים מתנ"ך ובפולין מוסיפים גם אמר ר' יוחנן שהוא אגדה במגלה דף ל"א ע"א. וזה סדר הפסוקים המלוקטים: פסוקי ברכה, פסוקי גאולה, פסוקי ישועה ודעת ויראת ה', פסוקים של פדיום והפיכת יגון ואנחה לששון ושבחה, וקללה לברכה, ופסוקי שלום. וטעם אמירת ויתן לך איתא במנר ס' רצ"ד לפי שהם פסוקים של ברכה כדי שיתברכו במעשי ידיהם.

ואבן יחיי בהלכות שבת ס' ע"ח כותב: „מנהג כל ישראל לומר במוצאי שבת ויתן לך וכל הפסוקים של ברכה, שיתברכו ישראל בשבת הבאה ומעתה ועד עולם, ובפרובינצא אומרים אחריה אין כאלהינו ופטום הקטרת", והתניא בס' כ"א כתב: „ומנהג לומר פסוקים של ברכות וחמית לכמן טוב לפי שהוא תחלת השבוע והותמין ברוך אתה ה' מלך מהלל בתשבחות, ובשם ר' אביגדור מצאתי שאין ראוי לחתים בה ברוך מאחר שלא פתח בה בברוך הלכך הוא יה ברכה לבטלה. ויש אומרים פיוטים וזמירות כדי ללוות את השבת כדרך שמלוין את המלך בכניסתו לעיר וביציאתו" עכ"ל. ובמחזור רומא ניכח כל ויתן לך משונה הרבה מנוסחתנו ובסדורי הספרד"ם הכר לומרי.

1) תהלים כ"ב ד'. 2) ישעיה ו' ג'. 3) תרגום יונתן בן עוזיאל על הפסוק וקרא זה אל זה. 4) יחזקאל ג' י"ב. 5) תרגום הפסוק „ותשאני". 6) שמות ט"ו י"ח. 7) תרגום הפסוק ה' ימלוך. 8) דה"א כ"ט י"ח. 9) תהלים ע"ח ל"ח. 10) שם פ"ו ה'. 11) שם קי"ט קמ"ב. 12) מיכה ז' כ'. 13) תהלים ס"ח כ'. 14) שם מ"ו ח'. 15) שם פ"ד י"ג. 16) שם כ' י'. 17) ע"ד חפ' ישעיה ס"ה כ"ג. 18) תהלים ל' י"ג. 19) ירמיה י"ז ז'. 20) ישעיה כ"ו ד'. 21) תהלים ט' י"א. 22) ישעיה מ"ב כ"א.

[1] בָּרוּךְ Blessed shall be
פְּרִי בִטְנְךָ the fruit of thy body,
וּפְרִי אַדְמָתְךָ and the fruit of thy ground,
וּפְרִי בְהֶמְתְּךָ. and the fruit of thy cattle,
שְׁגַר אֲלָפֶיךָ the increase of thy [8]kine,
וְעַשְׁתָּרוֹת and the young
צֹאנֶךָ: of thy flock.
[2] יְצַו יְיָ אִתְּךָ The Lord will command upon thee
אֶת הַבְּרָכָה the blessing
בַּאֲסָמֶיךָ in thy barns,
וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ. and in all that thou puttest thy hand unto;
וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ and he will bless thee in the land
אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ which the Lord thy God
נֹתֵן לָךְ: giveth thee.
[3] יִפְתַּח יְיָ לְךָ The Lord will open to thee
אֶת אוֹצָרוֹ הַטּוֹב his good [9]treasure,
אֶת הַשָּׁמַיִם the heaven,
לָתֵת מְטַר אַרְצְךָ to give the rain of thy land
בְּעִתּוֹ in its season,
וּלְבָרֵךְ and to bless
אֵת כָּל מַעֲשֵׂה all the work
יָדֶךָ. of thy hand;
וְהִלְוִיתָ and thou shalt lend
גּוֹיִם רַבִּים *to* many nations,
וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה: but thou shalt not borrow.
[4] כִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ For the Lord thy God
[10]יְבָרֶכְךָ will bless thee,
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָךְ. as he hath spoken to thee;
וְהַעֲבַטְתָּ and thou shalt lend

גּוֹיִם רַבִּים *to* many nations,
וְאַתָּה but thou
לֹא תַעֲבֹט shalt not borrow;
וּמָשַׁלְתָּ and thou shalt rule
בְּגוֹיִם רַבִּים over many nations,
וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: but over thee they shall not rule.
[5] אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל Happy art thou, O Israel,
מִי כָמוֹךָ who is like unto thee,
עַם נוֹשַׁע בַּיְיָ a people saved by the Lord,
מָגֵן עֶזְרֶךָ the shield of thy help,
וַאֲשֶׁר חֶרֶב and who is the sword
גַּאֲוָתֶךָ. of thy excellency!
וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ and thy enemies shall submit themselves to thee;
וְאַתָּה and thou
עַל בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ: shalt tread upon their high places.

---

[6] מָחִיתִי I have blotted out,
כָּעָב as a cloud.
פְּשָׁעֶיךָ thy transgressions,
וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ. and a sa mist, thy sins;
שׁוּבָה אֵלַי return unto me,
כִּי גְאַלְתִּיךָ: for I have redeemed thee.
[7] רְנוּ שָׁמַיִם Sing, *O ye* heavens,
כִּי עָשָׂה יְיָ for the Lord hath done *it;*
הָרִיעוּ shout,
תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ *ye* lower parts of the earth;
פִּצְחוּ הָרִים break forth, *ye* mountains,
רִנָּה *into* singing,

1) דברים כ״ח ד׳. 2) שם ח׳. 3) שם י״ב. 4) שם ט״ו ו׳. 5) שם ל״ג כ״ט. 6) ישעיה מ״ד כ״ב. 7) שם מ״ד כ״ג.
8) Or, cattle. 9) Or, treasury. 10) Heb., blessed thee

the lads; אֶת הַנְּעָרִים
and let be called on them וְיִקָּרֵא בָהֶם
my name שְׁמִי
and the name of my fathers, וְשֵׁם אֲבֹתַי
Abraham and Isaac, אַבְרָהָם וְיִצְחָק.
and let them increase to a multitude וְיִדְגּוּ לָרֹב
in the midst of the earth. בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:
The Lord your God [2] יי אֱלֹהֵיכֶם
hath multiplied you, הִרְבָּה אֶתְכֶם.
and, behold, you are to-day וְהִנְּכֶם הַיּוֹם
as the stars of heaven כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
for multitude. לָרֹב:
The Lord, יי
the God of your fathers, אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם
may add unto you יֹסֵף עֲלֵיכֶם
as you are כָּכֶם
a thousand times *as many*, אֶלֶף פְּעָמִים.
and he may bless you וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם
as he hath spoken to you! כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

Blessed shalt thou be [3] בָּרוּךְ אַתָּה
in the city, בָּעִיר.
and blessed shalt thou be וּבָרוּךְ אַתָּה
in the field. בַּשָּׂדֶה:
Blessed shalt thou be [4] בָּרוּךְ אַתָּה
when thou comest in, בְּבֹאֶךָ.
and blessed shalt thou be וּבָרוּךְ אַתָּה
when thou goest out. בְּצֵאתֶךָ:
Blessed shall be thy basket [5] בָּרוּךְ טַנְאֲךָ
and thy kneading-trough. וּמִשְׁאַרְתֶּךָ:

thy grain דְּגָנְךָ
and thy [6]new wine, וְתִירֹשְׁךָ
and thy oil, וְיִצְהָרֶךָ.
the increase of thy cattle שְׁגַר אֲלָפֶיךָ
and the young וְעַשְׁתֹּרֹת
of thy flock, צֹאנֶךָ.
upon the land עַל הָאֲדָמָה
which he hath sworn אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
to thy fathers לַאֲבֹתֶיךָ
to give thee. לָתֵת לָךְ:
Thou shalt be blessed בָּרוּךְ תִּהְיֶה
above all the nations; מִכָּל הָעַמִּים.
there shall not be among you לֹא יִהְיֶה בְךָ
male barren עָקָר
or female barren, וַעֲקָרָה
nor among thy cattle. וּבִבְהֶמְתֶּךָ:
And the Lord will take away יָסִיר יי
from thee מִמְּךָ
all sickness; כָּל חֹלִי.
and any of the evil diseases of Egypt, וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים
which thou knowest, אֲשֶׁר יָדַעְתָּ
he will not put upon thee, לֹא יְשִׂימָם בָּךְ
but will lay them וּנְתָנָם
upon all those that hate thee. בְּכָל שֹׂנְאֶיךָ:

The angel [1] הַמַּלְאָךְ
who redeemed me הַגֹּאֵל אֹתִי
from all evil, מִכָּל רָע.
may he bless יְבָרֵךְ

1) בראשית מ"ח ט"ז. 2) דברים א' י' וי"א. 3) דברים כ"ח ג'. 4) שם ו. 5) שם ח'. 6) or, must

for he hath done excellent things;	כִּי גֵאוּת עָשָׂה.
this is made known	מוּדַעַת זֹאת
in all the earth.	בְּכָל הָאָרֶץ:
Shout and sing,	צַהֲלִי וְרָנִּי
thou [8]inhabitant of Zion,	יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן.
for great in the midst of thee	כִּי גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ
is the Holy One of Israel.	קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
And it shall be said	[1] וְאָמַר
in that day:	בַּיּוֹם הַהוּא
Lo, this is our God;	הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה
we have waited for him,	קִוִּינוּ לוֹ
and he will save us;	וְיוֹשִׁיעֵנוּ.
this is the Lord;	זֶה יְיָ
we have waited for him,	קִוִּינוּ לוֹ
we will be glad	נָגִילָה
and we will rejoice	וְנִשְׂמְחָה
in his salvation:	בִּישׁוּעָתוֹ:

O house of Jacob,	[2] בֵּית יַעֲקֹב.
come ye, and let us walk	לְכוּ וְנֵלְכָה
in the light of the Lord.	בְּאוֹר יְיָ:
And there shall be	[3] וְהָיָה
the stability of thy times	אֱמוּנַת עִתֶּיךָ
the might of salvation,	חֹסֶן יְשׁוּעֹת
wisdom and knowledge;	חָכְמַת וָדָעַת.
the fear of the Lord	יִרְאַת יְיָ
is his treasure.	הִיא אוֹצָרוֹ:
And David was	[4] וַיְהִי דָוִד
in all his ways	לְכָל דְּרָכָיו
[9]prosperous;	מַשְׂכִּיל.

and the Lord was with him.	וַיְיָ עִמּוֹ:
He hath rescued in peace	[5] פָּדָה בְשָׁלוֹם
my soul	נַפְשִׁי
[10]from the battle *that was* against me;	מִקְּרָב לִי.
for in great numbers	כִּי בְרַבִּים
were they against me;	הָיוּ עִמָּדִי:
And the people said	[6] וַיֹּאמֶר הָעָם
unto Saul:	אֶל שָׁאוּל
Shall Jonathan die,	הֲיוֹנָתָן יָמוּת
who hath wrought	אֲשֶׁר עָשָׂה
this great salvation	הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת
in Israel?	בְּיִשְׂרָאֵל
Far from it;	חָלִילָה.
as the Lord liveth,	חַי יְיָ
there shall not fall	אִם יִפֹּל
a hair of his head	מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ
to the groud;	אַרְצָה
for with God	כִּי עִם אֱלֹהִים
he hath wrought	עָשָׂה
this day;	הַיּוֹם הַזֶּה.
so the people rescued Jonathan,	וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן
that he died not.	וְלֹא מֵת:
And the rescued of the Lord	[7] וּפְדוּיֵי יְיָ
shall return,	יְשֻׁבוּן
and come *unto* Zion	וּבָאוּ צִיּוֹן
with singing;	בְּרִנָּה
and everlasting joy	וְשִׂמְחַת עוֹלָם
shall be upon their head;	עַל רֹאשָׁם.

1) ישעיה כ״ה ט׳. 2) שם ב׳ ו׳. 3) שם כ״ג ו׳. 4) ש״א, י״ח י״ד. 5) תהלים נ״ה י״ט. 6) ש״א י״ד מ״ה. 7) ישעיה ל״ה י׳.
8) Heb. inhabitress. 9) Or, wise. 10) Or, so that none came nigh me.

and there is none else;	וְאֵין עוֹד.
and my people shall never be put to shame.	וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם:
For with joy	4 כִּי בְשִׂמְחָה
you shall go out,	תֵּצֵאוּ
and with peace	וּבְשָׁלוֹם
you shall be led forth;	תּוּבָלוּן.
the mountains	הֶהָרִים
and the hills	וְהַגְּבָעוֹת
shall break forth before you *into* singing,	יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה
and all the trees of the field shall clap *their* hands.	וְכָל עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ כָף:
Behold, God is my salvation;	5 הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי
I will trust and will not be afraid;	אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד
for my strength and song	כִּי עָזִּי וְזִמְרָת
is *Jah* the Lord;	יָהּ יְיָ
and he is become my salvation.	וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה:
And you shall draw water	וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם
with joy	בְּשָׂשׂוֹן.
out of the fountains of salvation.	מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה:
And you shall say	וַאֲמַרְתֶּם
in that day:	בַּיּוֹם הַהוּא
Give thanks to the Lord,	הוֹדוּ לַיְיָ
call upon his name,	קְרָאוּ בִשְׁמוֹ
declare among the peoples	הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
his deeds,	עֲלִילֹתָיו.
make mention	הַזְכִּירוּ
that his name be exalted.	כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ:
Sing unto the Lord,	זַמְּרוּ יְיָ

O forest,	יַעַר
and every tree therein;	וְכָל עֵץ בּוֹ.
for the Lord hath redeemed Jacob,	כִּי גָאַל יְיָ יַעֲקֹב
and in Israel	וּבְיִשְׂרָאֵל
he will glorify himself.	יִתְפָּאָר:
Our Redeemer,	1 גֹּאַלֵנוּ
the Lord of hosts	יְיָ צְבָאוֹת
is his name,	שְׁמוֹ.
the Holy One of Israel.	קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:

Israel shall be saved	2 יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע
by the Lord	בַּיְיָ
with an everlasting salvation;	תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים.
you shall not be put to shame	לֹא תֵבֹשׁוּ
nor confounded	וְלֹא תִכָּלְמוּ
6for ever and ever.	עַד עוֹלְמֵי עַד:
And ye shall 7eat,	3 וַאֲכַלְתֶּם
7eat and be satisfied,	אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ
and shall praise	וְהִלַּלְתֶּם
the name	אֶת שֵׁם
of the Lord your God,	יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
who hath dealt	אֲשֶׁר עָשָׂה
with you	עִמָּכֶם
wonderously;	לְהַפְלִיא.
and my people shall never be put to shame.	וְלֹא יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם:
And you shall know	וִידַעְתֶּם
that in the midst of Israel	כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל
am I,	אָנִי
and I am the Lord your God,	וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם

1) ישעיה מ׳ ד׳. 2) שם מ׳ ה׳ יז. 3) יואל ב׳ כ׳ו וכ׳ז. 4) ישעיה נ׳ה י׳ב. 5) שם י׳ב׳ ב׳ ג׳ ד׳ ה׳.
6) Or, world without an end. 7) Or, eat in le ty and be satisfied.

of the fatherless	יָתוֹם
and the widow,	וְאַלְמָנָה.
and loveth the sojourner,	וְאֹהֵב גֵּר
in giving him	לָתֶת לוֹ
food and raiment.	לֶחֶם וְשִׂמְלָה:
It is repeated	שָׁנוּי
in the Prophets,	בַּנְּבִיאִים
as it is written:	הִכְּתִיב.
For thus saith	כִּי [4] כֹה אָמַר
the high and lofty One	רָם וְנִשָּׂא
that inhabiteth eternity	שֹׁכֵן עַד.
and whose name is Holy:	וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ.
A high and holy place	מָרוֹם וְקָדוֹשׁ
do I inhabit,	אֶשְׁכֹּן
with him also that isof a contrite and humble spirit,	וְאֶת דַּכָּא וּשְׁפַל רוּחַ.
to revive	לְהַחֲיוֹת
the spirit	רוּחַ
of the humble,	שְׁפָלִים
and to revive	וּלְהַחֲיוֹת
the heart of the contrite.	לֵב נִדְכָּאִים:
It is a third time stated	מְשֻׁלָּשׁ
in the [6]Writings,	בַּכְּתוּבִים
as it is written:	הִכְּתִיב
Sing to God,	[5] שִׁירוּ לֵאלֹהִים,
sing praises *to* his name;	זַמְּרוּ שְׁמוֹ.
cast up a highway	סֹלּוּ
[7]for him that rideth	לָרֹכֵב
[8]upon the heavens	בָּעֲרָבוֹת
by his name Jah;	בְּיָהּ שְׁמוֹ.

his people	אֶת עַמּוֹ
with peace,	בַּשָּׁלוֹם:
Rabbi Jochanan said:	[1] אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן
In every place	בְּכָל מָקוֹם
where thou findest	שֶׁאַתָּה מוֹצֵא
the greatness	גְּדֻלָּתוֹ
of the Holy One,	שֶׁל הַקָּדוֹשׁ
blessed be he,	בָּרוּךְ הוּא
there thou findest	שָׁם אַתָּה מוֹצֵא
his humility.	עֲנָוָתָנוּתוֹ.
This thing	דָּבָר זֶה
is written in the Law,	כָּתוּב בַּתּוֹרָה.
and repeated	וְשָׁנוּי
in the Prophets,	בַּנְּבִיאִים
and a third time stated	וּמְשֻׁלָּשׁ
in the [6]Writings:	בַּכְּתוּבִים:
It is written in the Law:	כָּתוּב בַּתּוֹרָה.
For the Lord your God,	[2] כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
he is God of the gods,	הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים
and Lord of the Lords,	וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים.
the great God,	הָאֵל הַגָּדֹל
the mighty and the terrible,	הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא
who regardeth not persons,	אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים
nor taketh a bribe.	וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד:
and it is written afterwards:	וּכְתִיב בַּתֹּרָה.
He doth execute the judgment	[3] עֹשֶׂה מִשְׁפַּט

1) מגלה דף ל א. ע"א בשנויים קטנים. 2) דברים י יז. 3) שם י ח. 4) ישעיה נ"ז ט"ו. 5) תהלים ס"ח ה'. 6) Or Hagiographa, comprising that part of the Holy scriptures frhm the Book of Psalms to the end of the Bible. 7) Or, extol ye him who rideth, etc. 8) Or, through the deserts.

I God create	[4] בּוֹרֵא
the fruit of the lips:	נִיב שְׂפָתָיִם
Peace, peace,	שָׁלוֹם . שָׁלוֹם
to him that is far off	לָרָחוֹק
and to him that is near,	וְלַקָּרוֹב
saith the Lord,	אָמַר יְיָ
and I will heal him.	וּרְפָאתִיו :
Then the spirit [8]came upon Amasai,	[5] וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי
who was chief	רֹאשׁ
of the captains,	הַשָּׁלִישִׁים.
and he said: Thine are we, David,	לְךָ דָוִיד
and with thee, *thou* son of Jesse;	וְעִמְּךָ בֶן יִשַׁי
peace,	שָׁלוֹם .
peace be to thee,	שָׁלוֹם לְךָ
and peace be to him that helpeth thee;	וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ
for thy God helpeth thee;	כִּי עֶזְרְךָ אֱלֹהֶיךָ.
then David received them,	וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד
and made them	וַיִּתְּנֵם
heads of the band.	בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד :
And ye shall say:	[6] וַאֲמַרְתֶּם
[9]This be *it all* through life,	כֹּה לְחַי .
and peace be unto thee,	וְאַתָּה שָׁלוֹם
and peace be to thy house,	וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם
and peace be unto all that thou hast.	וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם :
The Lord will give strength to his people;	[7] יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן .
the Lord will bless	יְיָ יְבָרֵךְ

gladness and joy	שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה
they shall obtain,	יַשִּׂיגוּ
and there shall flee away	וְנָסוּ
sorrow and sighing.	יָגוֹן וַאֲנָחָה :
[1] Thou hast turned	הָפַכְתָּ
my mourning	מִסְפְּדִי
into dancing, for me;	לְמָחוֹל לִי .
thou hast loosed my sackcloth,	פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי
and hast girded me	וַתְּאַזְּרֵנִי
with gladness.	שִׂמְחָה :
And the Lord thy God would not hearken	[2] וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ
unto Balaam;	אֶל בִּלְעָם
but the Lord thy God turned to thee	וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְךָ
the curse	אֶת הַקְּלָלָה
into a blessing,	לִבְרָכָה .
because the Lord thy God loved thee.	כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ :
Then shall rejoice	[3] אָז תִּשְׂמַח
the virgin	בְּתוּלָה
in the dance,	בְּמָחוֹל
and the young men and the old together;	וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו .
for I will turn	וְהָפַכְתִּי
their mourning	אֶבְלָם
into joy,	לְשָׂשׂוֹן
and I will comfort them	וְנִחַמְתִּים
and make them rejoice	וְשִׂמַּחְתִּים
from their sorrow.	מִיגוֹנָם :

1) תהלים ל׳ י״ב. 2) דברים כ״ג ו׳ 3) ירמיה ל״א י״ג. 4) ישעיה נ״ז י״ט 5) רה״א י״ב י״ט. 6) ש״א כ״ה ו׳. 7) תהלים כ״ט י״. 8) Heb., clothed. 9) or, All hail; or, to him that liveth (in prosperity).

who createth	בּוֹרֵא
the fruit of the vine.	פְּרִי הַגָּפֶן :

On the spices:—

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who createth	בּוֹרֵא
different kinds of spices.	מִינֵי בְשָׂמִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who createth	[4] בּוֹרֵא
the light of the fire.	מְאוֹרֵי הָאֵשׁ :

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of tne universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who maketh a distinction	הַמַּבְדִּיל
between holy	בֵּין קֹדֶשׁ
and [8]profane,	לְחוֹל
between light	בֵּין אוֹר
and darkness,	לְחֹשֶׁךְ
between Israel	בֵּין יִשְׂרָאֵל
and the peoples,	לָעַמִּים
between the seventh day	בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
and the six days of labor.	לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה :
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who maketh a distinction	הַמַּבְדִּיל
between holy	בֵּין קֹדֶשׁ
[8]and profane.	לְחוֹל :

and he is become my salvation.	וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה:
And you shall draw water	וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם
with joy	בְּשָׂשׂוֹן
out of the fountains of salvation.	מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה:
To the Lord belongs the salvation.	[1] לַיְיָ הַיְשׁוּעָה
upon thy people	עַל עַמְּךָ
be thy blessing.	בִּרְכָתֶךָ
SELAH.	סֶלָה :
The Lord of hosts	[2] יְיָ צְבָאוֹת
is with us;	עִמָּנוּ
a refuge for us	מִשְׂגָּב לָנוּ
is the God of Jacob.	אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
SELAH.	סֶלָה :
[5]For the Jews	[3] לַיְּהוּדִים
[5]was light,	הָיְתָה אוֹרָה
and joy,	וְשִׂמְחָה
and gladness,	וְשָׂשׂוֹן
and honor.	וִיקָר :
So be it with us.	כֵּן תִּהְיֶה לָנוּ.
The cup of salvation	כּוֹס יְשׁוּעוֹת
I will lift,	אֶשָּׂא
and upon the name of the Lord	וּבְשֵׁם יְיָ
I will call.	אֶקְרָא :

On wine say:—

[6]Hearken,	סַבְרִי
gentlemen	מָרָנָן
and my [7]instructors.	וְרַבּוֹתַי :
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

1) תהלים ג׳ ט׳. 2) שם מ״ו י״ב. 3) אסתר ח׳ ט״ז. 4) ברכות נ״א ע״ב; פסחים נ״ד ע״א; ב״ר פ׳ י״א וי״ב; פרקי דר״א פ׳ כ׳.
5) Or, the Jews had light. 6) Or, be attentive. 7) Or, masters. 8) Or, unholy.

her wilderness מִדְבָּרָהּ
like Eden, כְּעֵדֶן
and her desert וְעַרְבָתָהּ
like the garden of the Lord, כְּגַן יְיָ.
joy and gladness שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה
shall be found therein, יִמָּצֵא בָהּ
thanksgiving תּוֹדָה
and the voice of melody. וְקוֹל זִמְרָה:
The Lord was pleased, [5] יְיָ חָפֵץ
for the sake of his righteousness, לְמַעַן צִדְקוֹ.
to magnify the Law יַגְדִּיל תּוֹרָה
and to [3]glorify it. וַיַּאְדִּיר:

See translation, p. . . .

תהלים קכ״ד. שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ, הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל, אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים, סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם, כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

Then continue עלינו, p. 155.

and exult ye before him. וְעִלְזוּ לְפָנָיו:
And it is written afterwards: וּכְתִיב בַּתְּרֵהּ.
A father of the fatherless, [1] אֲבִי יְתוֹמִים
and a judge of the widows וְדַיָּן אַלְמָנוֹת
is God אֱלֹהִים
in his holy habitation. בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ:
The Lord our God be with us, [2] יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ
as he was כַּאֲשֶׁר הָיָה
with our fathers; עִם אֲבֹתֵינוּ.
let him not leave us, אַל יַעַזְבֵנוּ
nor forsake us. וְאַל יִטְּשֵׁנוּ:
And you [3] וְאַתֶּם
that cleave הַדְּבֵקִים
unto the Lord your God בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם.
are alive, all of you, חַיִּים כֻּלְּכֶם
this day. הַיּוֹם:
For the Lord hath comforted Zion; [4] כִּי נִחַם יְיָ צִיּוֹן
he hath comforted נִחַם
all her waste places, כָּל חָרְבֹתֶיהָ
and he hath made וַיָּשֶׂם

הבדלה למוצאי שבת

HABDALAH FOR SATURDAY NIGHT.

סדר הברכות להבדלה: יין, בשמים, נר, הבדלה, וסמן לזה יבנ״ה (ברכות נ״ט ע״א). הפסוקים הנה אל ישועתי וכ״ו לאני הברכות הם רק לסמן טוב ואינם מוזכרים בפרושי הקדמונים ובסדורי הספרדים (עין רמ״ה לאו״ח ס׳ רצ״ו ובלבוש ומהרי״ל בסוף הלכות שבת) ובמחזור רומא כ״י יש נוסחא אחרת לגמרי

On Saturday night, upon coming home from the Synagogue, a cupful of beverage is taken and the following is said; but in the Synagogue the Reader omits הנה אל ישועתי, and begins ברוך אתה.

Behold, [6] הִנֵּה
God is my salvation; אֵל יְשׁוּעָתִי
I will trust, אֶבְטַח
and I will not be afraid; וְלֹא אֶפְחָד
for my strength and song כִּי עֻזִּי וְזִמְרָת
is Jah the Lord, יָהּ יְיָ

1) תהלים ס״ח ו׳. 2) מ״א ח׳ נ״ז. 3) דברים ד׳ ד׳. 4) ישעיה נ״א ד׳. 5) שם מ״ב כ״א. 6) ישעיה י״ב ב׳ וג׳.
7) Or, make it honorable.

סֵדֶר בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

GRACE AFTER MEALS.

איתא במשנה ברכות מ״ה ע״א: שלשה שאכלו כאחת חייבין לזמן; ושם במשנה מ״ט ע״ב איתא: כיצד מזמנין? בשלשה, אומר: נברך; בשלשה והוא, אומר: ברכו (עי״ש בגמרא); בעשרה, אומר: נברך אלהינו וכ״ו. והלשון הב לן ונברך! או בתרגומו: רבותי, לא׳מיר בענשען! היא כעין קריאה למסובין שיכינו לברכה ולקוח הוא מפסחים ק״ג ע״ב.

ברוך הוא וברוך שמו מביאו הטור בס׳ קצ״ב וסמ״ג עשין כ״ז והרוקח בס׳ רפ״ג והוא סוף ברכת הזמון במקום אמן, ולכן יא יאנ רנו היחיד (של״ה ד׳ף פ״ב ב״; יוסיף אומץ ס׳ תשע״ח) והאבודרהם גורס: „ברוך הוא וברוך זכרו לעולמי עד״.

When three or more male persons, above the age of thirteen, have eaten at table together such food that requires the Washing of the Hands before partaking thereof, the following Introduction is customary:—

He who says Grace commences thus:—

הַב לָן וּנְבָרֵךְ!

or LET US SAY GRACE!

The others and after them he who says Grace say:—

[1] יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

He who says Grace proceeds:—

בִּרְשׁוּת רַבּוֹתַי *נְבָרֵךְ (אֱלֹהֵינוּ[3]) שֶׁאָכַלְנוּ

מִשֶּׁלּוֹ:

The others and after them he who says Grace say:—

בָּרוּךְ (אֱלֹהֵינוּ[3]) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

Persons present who have not partaken of the Meal, say the following:—

[2] בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

*)In the house of a Mourner the following form is used:—

נְבָרֵךְ מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

The others and after them he who says Grace say:—

בָּרוּךְ מְנַחֵם אֲבֵלִים שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ

וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

Persons present who have not partaken of the Meal say the following;—

בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

1) תהלים קי״ג ב׳. 2) ברכות מ״ה ע״ב.

3) אלהינו is said when there are present ten or more male persons above the age of thirteen.

On those week-days when (תחנון) ויאמר דוד is said, the following Psalm (cxxxvii) is said before Grace after Meals.

א עַל נַהֲרוֹת בָּבֶל
שָׁם יָשַׁבְנוּ
גַּם בָּכִינוּ .
בְּזָכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן:
ב עַל עֲרָבִים
בְּתוֹכָהּ .
תָּלִינוּ
כִּנֹּרוֹתֵינוּ :
ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ
שׁוֹבֵינוּ
דִּבְרֵי שִׁיר
וְתוֹלָלֵינוּ
שִׂמְחָה .
שִׁירוּ לָנוּ
מִשִּׁיר צִיּוֹן :
ד אֵיךְ נָשִׁיר
אֶת שִׁיר יְיָ .
עַל אַדְמַת נֵכָר:
ה אִם אֶשְׁכָּחֵךְ
יְרוּשָׁלָיִם
תִּשְׁכַּח יְמִינִי :
ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי

1. By the rivers of Babylon
there we sat,
and we wept,
When we remembered Zion.
2. Upon willows
in the midst thereof
We hung up
our harps.
3. For there required of us
our captors
words of song,
And our [1]devastators
required of us mirth,
Sing us
a song of Zion.
4. How shall we sing
the Lord's song
Upon the land of *the* stranger?
5. If I forget thee, O Jerusalem,
may my right hand forget *her skill.*
6. My tongue shall cleave

לְחִכִּי
אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי
אִם לֹא אַעֲלֶה
אֶת יְרוּשָׁלַיִם.
עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:
ז זְכֹר יְיָ
לִבְנֵי אֱדוֹם
אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם
הָאֹמְרִים
עֲרוּ עֲרוּ .
עַד הַיְסוֹד בָּהּ:
ח בַּת בָּבֶל
הַשְּׁדוּדָה
אַשְׁרֵי
שֶׁיְּשַׁלֶּם לָךְ .
אֶת גְּמוּלֵךְ
שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ :
ט אַשְׁרֵי
שֶׁיֹּאחֵז
וְנִפֵּץ
אֶת עוֹלָלַיִךְ
אֶל הַסָּלַע :

to my palate
if I do not remember thee;
If I set not Jerusalem above my chief joy.
7. Remember, O Lord,
against the children of Edom
The day of Jerusalem;
Who said,
"Destroy, Destroy,
Even to the foundation thereof."
8. O daughter of Babylon,
who art to be destroyed,
Happy shall be he,
who will pay thee
thy reward
As thou hast done to us.
9. Happy shall be he,
who will take
and dash
Thy babes
against the rock.

On Sabbaths and Holydays, and those week-days when (תחנון) ויאמר דוד is not said, the following Psalm (cxxvi) is said before Grace after Meals.

See translation on page . . .

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת
צִיּוֹן . הָיִינוּ כְּחֹלְמִים . אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק
פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם .
הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה : הִגְדִּיל
יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ . הָיִינוּ שְׂמֵחִים : שׁוּבָה
יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ . כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב :
הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ : הָלוֹךְ
יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע בֹּא יָבֹא
בְרִנָּה . נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו :

1) Or, tormentors.

And for all this,	וְעַל הַכֹּל
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
we give thanks to thee,	אֲנַחְנוּ מוֹדִים לְךָ.
and bless thee,	וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ.
blessed be thy name	יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ
by the mouth of all living	בְּפִי כָּל חַי
continually	תָּמִיד
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
As it is written,	כַּכָּתוּב.
And thou shalt eat	[1] וְאָכַלְתָּ
and be satisfied,	וְשָׂבָעְתָּ.
and thou shalt bless	וּבֵרַכְתָּ
which thou hast made known unto us,	שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ.
and for *the* life,	וְעַל חַיִּים
grace and lovingkindness	חֵן וָחֶסֶד
wherewith thou hast favored us,	שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ.
and for the [2] meal of food	וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן
wherewith thou dost feed	שֶׁאַתָּה זָן
and sustain us	וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ
constantly,	תָּמִיד.
every day,	בְּכָל יוֹם
and at every time,	וּבְכָל עֵת
and at every hour.	וּבְכָל שָׁעָה:

On Chanukah & Purim say על הנסים (see below).

On Chanukah and Purim the following is said after ובכל שעה.

עַל הַנִּסִּים. וְעַל הַפֻּרְקָן. וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

On Chanukah say here בימי מתתיהו, and on Purim say בימי מרדכי, which see below.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל. חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ. וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ. לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

On Purim say the following:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים. מִנַּעַר וְעַד זָקֵן. טַף וְנָשִׁים. בְּיוֹם אֶחָד. בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר. הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ. וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

1) דברים ח׳ ו׳.

2) Heb., eating.

איתא בגמרא (ברכות מ״ח ע״ב) מנין לברכת המזון מן התורה? שנאמר (דברים ח׳ י׳) ואכלת ושבעת וברכת, זו ברכת הזן, את ה׳ אלהיך, זו ברכת הזמון. ויש ניסחאות רבות ושונות מאד זו מזו, אולם כלן שוות בחתימת הברכות וזה האות על קדמותן, ובגמרא איתא (ברכות מ״ח ע״ב:) אמר רב נחמן, משה תקן לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם מן; יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ; דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים; דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך, שלמה תקן על הבית הגדול והקדוש; הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר וכ׳ו הטוב שלא הסריחו והמטיב שניתנו לקבורה. וכעין זה איתא גם בתנחומא, וברבות פ׳ מסעי. (עיין גם תענית ל״א וב״ב קכ״א ע״א). ובירושלמי תענית פרק ד׳ גם באיכה רבה דף ע״א מבואר יותר וז״ל כרם גדול היה לו לאדריאנוס י״ח מיל כמן טבריא לציפורה, והקיפו גדר מהרוגי ביתר ולא גזר עליהם שיקברו עד שעמד מלך אחר וגזר עליהם וקברום, רבי הונה אמר בעת שניתנו הרוגי ביתר לקבורה נקבעה הטיב המטיב, הטוב שלא הסריחו, והמטיב שניתנו לקבורה עכ״ל.

Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who [1]feedeth	הַזָּן
the whole world	אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
with his goodness,	בְּטוּבוֹ
with[2]favor, with loving-kindness	בְּחֵן בְּחֶסֶד
and with mercy;	וּבְרַחֲמִים
he giveth food	הוּא נוֹתֵן לֶחֶם
to all flesh,	לְכָל בָּשָׂר
because for ever is his lovingkindness.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
And through his goodness,	וּבְטוּבוֹ
which is always great,	הַגָּדוֹל תָּמִיד.
hath not failed us,	לֹא חָסַר לָנוּ
and it will not fail us	וְאַל יֶחְסַר לָנוּ
food	מָזוֹן
for ever and ever,	לְעוֹלָם וָעֶד.
for the sake	בַּעֲבוּר
of his great name,	שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
for he *is* God	כִּי הוּא אֵל
who feedeth	זָן
and sustaineth all,	וּמְפַרְנֵס לַכֹּל
and doeth good to all,	וּמֵטִיב לַכֹּל.
and provideth food	וּמֵכִין מָזוֹן
for all his creatures	לְכָל בְּרִיּוֹתָיו
that he hath created.	אֲשֶׁר בָּרָא:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who feedeth all.	הַזָּן אֶת הַכֹּל:

We give thanks to thee,	נוֹדֶה לְךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
because thou didst give as an heritage to our fathers	עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ.
a desirable, good and extensive land,	אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה.
and because thou didst bring us forth,	וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
from the land of Egypt,	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
and didst deliver us	וּפְדִיתָנוּ
from the house of bondage;	מִבֵּית עֲבָדִים.
and because of thy covenant	וְעַל בְּרִיתְךָ
which thou hast sealed	שֶׁחָתַמְתָּ
in our flesh,	בִּבְשָׂרֵנוּ.
and for thy Law	וְעַל תּוֹרָתְךָ
which thou hast taught us,	שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ.
and for thy statutes	וְעַל חֻקֶּיךָ

1) Or, nourisheth. 2) Or, grace.

And [3]build Jerusalem,	וּבְנֵה [1] יְרוּשָׁלַיִם
the holy city,	עִיר הַקֹּדֶשׁ
speedily in our days.	בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who buildeth	בּוֹנֶה
in his mercy	בְרַחֲמָיו
Jerusalem.	יְרוּשָׁלַיִם.
Amen.	אָמֵן: [2]

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
O God,	הָאֵל
our Father,	אָבִינוּ.

this great and holy Sabbath,	הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה
for this day	כִּי יוֹם זֶה
is great and holy	גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא
before thee	לְפָנֶיךָ.
to rest thereon	לִשְׁבָּת בּוֹ
and to repose thereon	וְלָנוּחַ בּוֹ
with love	בְּאַהֲבָה.
according to the command of thy will.	כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ:
And in thy favor,	וּבִרְצוֹנְךָ
grant us rest,	הָנִיחַ לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
that there be no trouble	שֶׁלֹּא תְהֵא צָרָה
nor sorrow nor sighing,	וְיָגוֹן וַאֲנָחָה
on the day of our rest;	בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ:
and let us see,	וְהַרְאֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the consolation of Zion	בְּנֶחָמַת צִיּוֹן
thy city,	עִירֶךָ.
and the rebuilding of Jerusalem	וּבְבִנְיַן יְרוּשָׁלַיִם
thy holy city,	עִיר קָדְשֶׁךָ.
for thou art	כִּי אַתָּה הוּא

the Lord of salvation	בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת
and the Lord of consolations:	וּבַעַל הַנֶּחָמוֹת:

On New Moon and Festivals say the following before ובנה ירושלים.
See translation, p. 81.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ. וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע. וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ. לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם

On New Moon say:	בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה:
On Passover say: —	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:
On Pentecost say: —	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה:
On Tabernacles say: —	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:
On שמיני עצרת and שמחת תורה	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה:
On New Year say: —	הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה:

זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

1) ישעיה נ"ב א'; נחמיה י"א א'. 2) מה שהמברך בעצמו עונה אמן מבואר בברכות מ"ה ע"ב כדי להבדיל בין ג' ברכות ראשונות שהן מן התורה לברכה הרביעית שהיא מדרבנן.

) Or, rebuild.

nourish us,	זוּנֵנוּ .
sustain us,	פַּרְנְסֵנוּ .
and support us,	וְכַלְכְּלֵנוּ .
and relieve us,	וְהַרְוִיחֵנוּ .
and grant us relief,	וְהַרְוַח לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
speedily	מְהֵרָה
from all our troubles.	מִכָּל צָרוֹתֵינוּ :
And we pray thee,	וְנָא .
let us not be in need,	אַל תַּצְרִיכֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
neither of the gift	לֹא לִידֵי מַתְּנַת
of flesh and blood	בָּשָׂר וָדָם .
nor of their loan,	וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם .
but only of thy hand	כִּי אִם לְיָדְךָ
which is full,	הַמְּלֵאָה
open,	הַפְּתוּחָה .
holy	[3] הַקְּדוֹשָׁה
and wide,	וְהָרְחָבָה .
that we may not be ashamed	שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ
nor confounded	וְלֹא נִכָּלֵם
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :

On Sabbath say here רצה, (see below the rule,) and on New Moon or Festivals say יעלה ויבוא, (see next page below the rule).

the Lord thy God	אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
for the good land	עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
which he hath given to thee.	אֲשֶׁר נָתַן לָךְ :
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ .
for the land	עַל הָאָרֶץ
and for the food.	וְעַל הַמָּזוֹן :

Have mercy,	רַחֵם
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
[1] upon Israel	עַל יִשְׂרָאֵל
thy people,	עַמֶּךָ .
and upon Jerusalem	וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
thy city,	עִירֶךָ .
and upon Zion	וְעַל צִיּוֹן
the dwelling place of thy glory,	מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ .
and upon the kingdom	וְעַל מַלְכוּת
of the house of David	בֵּית דָּוִד
thy anointed,	מְשִׁיחֶךָ .
and upon the great and holy house	וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
that thy name [4]is called	שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ
upon it.	עָלָיו :
O our God,	אֱלֹהֵינוּ .
our father,	אָבִינוּ .
[2] feed us,	רְעֵנוּ .

רצה is said on Sabbath after לעולם ועד.

by thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ
and by the command-ment of the seventh day,	וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי .
Be pleased	רְצֵה
and deliver us,	וְהַחֲלִיצֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ

1) כן היא גרסת הגמרא בברכות מ״ט ע״א ורש״י והרמב״ם ואבן־ירחי והטור. והספרדים גורסים על־נו ועל ישראל וכו׳ כמו התניא ואבודרהם. 2) נוסח הספרדים רוענו. 3) נוסח אחר הגדושה. וזה נכון יותר, כי מלת קדושה בין המלות הפתוחה והרחבה רא תתכן; ובסדורי הספרדים הנוסח המלאה והרחבה, העשירה והפתוחה. 4) Or, was.

the lord,	אֶת הָרַב
the master of this house,	בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה.
and his wife,	וְאֶת אִשְׁתּוֹ
the mistress	בַּעֲלַת
of this house.	הַבַּיִת הַזֶּה:

Those having their meal at the table of their parents, say—

The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may bless	הוּא יְבָרֵךְ
my [1]father, my instructor,	אֶת אָבִי מוֹרִי
the master of this house,	בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה.
and my [2]mother, my instructress,	וְאֶת אִמִּי מוֹרָתִי
the mistress	בַּעֲלַת
of this house,	הַבַּיִת הַזֶּה:

Those having their meal at their own table, say:—

The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may bless	הוּא יְבָרֵךְ
me,	אוֹתִי
(and my father, and my mother,)	(וְאָבִי וְאִמִּי)
and my wife,	וְאִשְׁתִּי
and my [3]seed,	וְזַרְעִי
and all that belong to me.	וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לִי.

---

them,	אוֹתָם
and their household,	וְאֶת בֵּיתָם
and their [1]seed,	וְאֶת זַרְעָם
and all	וְאֶת כָּל
that belong to them,	אֲשֶׁר לָהֶם.
us	אוֹתָנוּ
and all	וְאֶת כָּל
that belong to us.	אֲשֶׁר לָנוּ.

and be honored	יִתְהַדַּר
amongst us	בָּנוּ
for ever	לָעַד
and to all eternity.	וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may sustain us	הוּא יְפַרְנְסֵנוּ
with honor.	בְּכָבוֹד:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may break	הוּא יִשְׁבֹּר
our yoke	עֻלֵּנוּ
from off our neck,	מֵעַל צַוָּארֵנוּ.
and he may lead us	וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
upright	קוֹמְמִיּוּת
to our land.	לְאַרְצֵנוּ:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may send us	הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
plentiful blessing	בְּרָכָה מְרֻבָּה
on this house,	בַּבַּיִת הַזֶּה.
and upon this table	וְעַל שֻׁלְחָן זֶה
at which we have eaten.	שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may send us	הוּא יִשְׁלַח לָנוּ
Elijah the prophet,	אֶת אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא
remembered be he for good,	זָכוּר לַטּוֹב.
and he shall bring us	וִיבַשֶּׂר לָנוּ
good tidings,	בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת
salvations and consolations.	יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת:

Those having their meal at the table of a stranger, say:

The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may bless	הוּא יְבָרֵךְ

1) Or, honored father. 2) Or, honored mother. 3) Or, seed; offspring.

מַלְכֵּנוּ.	our King,
אַדִּירֵנוּ.	our Mighty One,
בּוֹרְאֵנוּ.	our Creator,
גּוֹאֲלֵנוּ.	our Redeemer,
יוֹצְרֵנוּ.	our Maker,
קְדוֹשֵׁנוּ.	our Holy One,
קְדוֹשׁ יַעֲקֹב.	the Holy One of Jacob,
רוֹעֵנוּ.	our Shepherd,
רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל:	the Shepherd of Israel,
הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב.	the King who is good
וְהַמֵּטִיב	and doeth good
לַכֹּל.	to all,
שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם	who on every day
הוּא הֵטִיב.	he hath done good,
הוּא מֵטִיב.	he doeth good,
הוּא יֵיטִיב לָנוּ:	*and* he will do good to us.
הוּא גְמָלָנוּ.	He hath rewarded us,
הוּא גּוֹמְלֵנוּ.	he doeth reward us,
הוּא יִגְמְלֵנוּ	he will reward us
לָעַד	for ever
לְחֵן וּלְחֶסֶד	with grace, and with lovingkindness,
וּלְרַחֲמִים	and with mercy,
וּלְרֶוַח.	and with relief.
הַצָּלָה וְהַצְלָחָה.	deliverance and prosperity,
בְּרָכָה וִישׁוּעָה.	blessing and salvation,
נֶחָמָה.	consolation,
פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה.	sustenance and support,
וְרַחֲמִים.	and mercy,
וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.	and life, and peace,
וְכָל טוֹב.	and all good;
וּמִכָּל טוּב	and of any good
לְעוֹלָם אַל יְחַסְּרֵנוּ:	he will never let us be in want.

ומכל טוב לעולם אל יחסרנו זה הוא סוף ברכת הטוב והמטיב, ועד כאן הוא עקר ברכת המזון, ופסוקי הרחמן הם הוספת מאוחרית ומספרם ונוסחאותיהם משונות מאד בסדורים ומנהגים שונים. הרמב"ם בסדר התפלה מזכיר רק ג' ובסדורי הספרדים מספרם י"ז ולאשכנזים ט' הרחמן. וכנראה הוסיף כל אחד ואחד בבקשות של הרחמן כאות נפשו כמו שכתב הכל בו: ,,ואומר הרחמן ומאריך כרצונו" וכן כתב גם אבודרהם וז"ל: ,,ואומר הרחמן כל אחד ואחד כרצונו וכרצון שאלתו" וכו' וכן כתב גם הטור באו"ח ס' קפ"ט: ,,ונהגו להאריך בברכת הטוב ומטיב הרחמן בכמה גוים, ולא ידעתי מאין בא זה להרבות בבקשה" וכ"ו. אולם מדברי הכל בו בס' צ"ט נראה שכבר בימי הגאונים היסיפו איזה בקשות של הרחמן כי מביא שם בשם תשובת הגאונים שעונים אמן אחרי הרחמן, וכנראה הרחמן הוא יברך את בעל הבית הזה, המיוסדת על ב"כת האורח לבעל הבית הנזכרת בברכות נ' ע"א, היתה ההוספה הראשונה של בקשות הרחמן ואח"כ היסיפו עוד.

הָרַחֲמָן.	The All-merciful!
הוּא יִמְלוֹךְ	he shall reign
עָלֵינוּ	over us
לְעוֹלָם וָעֶד:	for ever and ever.
הָרַחֲמָן.	The All-merciful!
הוּא יִתְבָּרַךְ	he shall be blessed
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:	in heaven and on earth.
הָרַחֲמָן.	The All-merciful!
הוּא יִשְׁתַּבַּח	he shall be praised
לְדוֹר דּוֹרִים.	through all generations
וְיִתְפָּאַר	and be glorified
בָּנוּ	amongst us
לָעַד	to all eternity,
וּלְנֵצַח נְצָחִים.	and for everlasting.

[1] מַגְדִּיל	He increaseth
On Sabbaths, Festivals and New Moons say מִגְדּוֹל.	
(מִגְדּוֹל) [1]	(He is a tower of)
יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ	the salvation of his king,
וְעֹשֶׂה חֶסֶד	and showeth loving-kindness
לִמְשִׁיחוֹ	to his anointed,
לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ	to David and to his seed
עַד עוֹלָם:	for ever.
עֹשֶׂה שָׁלוֹם	*He who* maketh peace
בִּמְרוֹמָיו	in his high heavens,
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם	he may make peace
עָלֵינוּ.	for us
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.	and for all Israel,
וְאִמְרוּ אָמֵן:	and say ye, Amen.
[2] יִרְאוּ אֶת יְיָ	Fear the Lord,
קְדֹשָׁיו.	O ye his holy ones,
כִּי אֵין מַחְסוֹר	for there is no want
לִירֵאָיו:	to them that fear him.
כְּפִירִים	Young lions
רָשׁוּ וְרָעֵבוּ.	may lack and suffer hunger,
וְדֹרְשֵׁי יְיָ	but they that seek the Lord
לֹא יַחְסְרוּ	shall not want
כָל טוֹב:	any good.

1) מַגְדִּיל כ ו שאנו אומרים בחול הוא בתהלים י״ח נ״א; מִגְדּוֹל כמו שאומרים בשבת ויום טוב הוא בשמואל ב׳ כ״ב נ״א. וטעם שינוי הלשון בין שבת ויו״ט לחול הוא מפני שמסדרי ברכת המזון מצאו שני פסוקים המשונים מעט בנוסח, ותיהם ולא רצו לתת היתרון לאחד על השני, ולכן בחרו בלשון מגדיל לימי החול מפני שבא בנוסח זה בתהלים, שרגילים לומר מזמורי תהלים על השלחן בחול

[3] הוֹדוּ לַיְיָ	Give thanks to the Lord,
כִּי טוֹב.	for he is good;
כִּי לְעוֹלָם	because for over *endureth*
חַסְדּוֹ:	his lovingkindness.
[4] פּוֹתֵחַ	Thou openest
אֶת יָדֶךָ.	thy hand,
וּמַשְׂבִּיעַ	and satisfiest
לְכָל חַי	every living thing
רָצוֹן:	*with* favor.
[5] בָּרוּךְ הַגֶּבֶר	Blessed is the man
אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ.	who trusteth in the Lord,
וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ:	and whose trust the Lord is.
[6] נַעַר הָיִיתִי	I have been young,
גַּם זָקַנְתִּי	now I am old,
וְלֹא רָאִיתִי	and I have not seen
צַדִּיק נֶעֱזָב.	the righteous forsaken,
וְזַרְעוֹ	and his seed
מְבַקֶּשׁ לָחֶם:	begging bread.
[7] יְיָ	The Lord
עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן.	will give strength to his people;
יְיָ יְבָרֵךְ	the Lord will bless
אֶת עַמּוֹ	his people
בַּשָּׁלוֹם:	with peace.

וגם מפני שהלשון מגדיל מסכים יותר לחוקי הלשון ולכן קבעוה לתדיר, וכלשון מגדול הנמצאת בנביאים, שרגילין לקרוא בשבת ויו״ט, בחרו לשבת ויו״ט, וגם מפני שאינה מסכמת כל כך לחוקי הלשון, לכן קבעוה לשאינו תדיר.

2) תהלים ל״ד י׳ ו׳ א׳. 3) שם קי״ח א׳. 4) שם קמ״ה ט״ז. 5) ירמיה י״ז ז׳. 6) תהלים ל״ז כ״ה. 7) שם כ״ט י׳.

which shall be wholly a Sabbath	שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת
and a rest	וּמְנוּחָה
in the everlasting life.	לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:
On New Moon:	בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ.
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may renew unto us	הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ
this month	אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
for good and for blessing.	לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:
On Festivals:	בְּיוֹם טוֹב.
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may let us inherit	הוּא יַנְחִילֵנוּ
the day	יוֹם
which is wholly good.	שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב:
On New Year:	בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may renew unto us	הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ
this year	אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת
for good and for blessing.	לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:
On Tabernacles:	לְסוּכּוֹת.
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may raise up for us	הוּא יָקִים לָנוּ
the tabernacle of David	אֶת סֻכַּת דָּוִד
which is fallen.	הַנּוֹפֶלֶת:

The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may make us worthy	הוּא יְזַכֵּנוּ
of the days of the Messiah,	לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ
and of the life	וּלְחַיֵּי
of the world to come.	הָעוֹלָם הַבָּא:

---

as were blessed	כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ
our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
Abraham, Isaac and Jacob,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב.
each with his own comprehensive blessing;[2]	[1] בַּכֹּל. מִכֹּל. כֹּל.
thus may he bless us,	כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ
all of us together,	כֻּלָּנוּ יַחַד.
with a perfect blessing,	בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

In heaven	בַּמָּרוֹם
they may assign unto him	יְלַמְּדוּ עָלָיו
and unto us	וְעָלֵינוּ
such merit	זְכוּת
that may lead	שֶׁתְּהֵא
to enduring peace;	לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם
and may we receive a blessing	וְנִשָּׂא בְרָכָה
from the Lord,	מֵאֵת יְיָ
and righteousness	וּצְדָקָה
from the God of our salvation;	מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
and may we find grace	וְנִמְצָא חֵן
and good understanding	וְשֵׂכֶל טוֹב
in the eyes of God and man.	בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:
On Sabbath:	לְשַׁבָּת.
The All-merciful!	הָרַחֲמָן.
he may let us inherit	הוּא יַנְחִילֵנוּ
the day	יוֹם

---

1) בכל מכל כל פרושו, בכל מיני טובות שבעולם; ומקור הלשון הזה הוא בגמרא בבא בתרא י"ז ע"א וז"ל הגמרא: ששה לא שרט בהן מלאך המות ואלו הן, אברהם יצחק ויעקב, משה אהרן ומרים. אברהם יצחק ויעקב דכתיב בהו בכל מכל כל" וכ"ו ופרוש רש"י כמו שמבוארים הדברים האלה במדרש רבה בראשית פ' מ"ג וז"ל באברהם כתיב, וה' ברך את אברהם בכל (בראשית כ"ד א'), ביצחק כתיב, ואכר מכל (שם כ"ז ל"ג). ביעקב כתיב כי חנני אלהים וכי יש לי כל (שם ל"ג י"א) עכ"ל.

2) See note 1.

On Festivals;	ליום טוב:
And make us rejoice	וְשַׂמְּחֵנוּ
on the day	בְּיוֹם
On Passover:	לפסח:
on this Feast of Unleavened Bread.	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:
On Pentecost:	לשבועות:
of this Feast of Weeks.	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה:
On Tabernacles:	לסוכות:
of this Feast of Tabernacles.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:
On Sh'emini Azereth and Simchath Torah.	לשמיני עצרת ושמחת תורה:
of this Eighth-day Feast of Solemn Assembly.	הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה:
On New Year:	לראש השנה:
And remember us for good	וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה
on this Day of Memorial.	בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה:
For thou, O Lord, art good	כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב
and doest good unto all,	וּמֵטִיב לַכֹּל
and we will give thee thanks	וְנוֹדֶה לְךָ
for the land,	עַל הָאָרֶץ

speedily	בִּמְהֵרָה
in our days,	בְּיָמֵינוּ.
and lead us up thither,	וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ.
and make us rejoice	וְשַׂמְּחֵנוּ
in its rebuilding	בְּבִנְיָנָהּ.
and may we eat;	וְנֹאכַל
of its fruits	מִפִּרְיָהּ
and be satisfied	וְנִשְׂבַּע
with its goodness,	מִטּוּבָהּ.
and bless thee	וּנְבָרֶכְךָ
for it	עָלֶיהָ
in holiness	בִּקְדֻשָּׁה
and in purity.	וּבְטָהֳרָה:
On Sabbath:	לשבת:
And be pleased	וּרְצֵה
and deliver us	וְהַחֲלִיצֵנוּ
on this Sabbath day.	בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה
On New Moon:	לראש חדש:
And remember us	וְזָכְרֵנוּ
on the day	בְּיוֹם
of this New Moon.	רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה:

After Wine:	After Fruit:	After cooked flour food:	After above & Wine
וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:	וְעַל הַפֵּרוֹת:	וְעַל הַמִּחְיָה:	וְעַל הַמִּחְיָה וְעַל פְּרִי הַגָּפֶן:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
עַל הָאָרֶץ וְעַל	עַל הָאָרֶץ וְעַל	עַל הָאָרֶץ וְעַל	עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמִּחְיָה
פְּרִי הַגָּפֶן:	הַפֵּרוֹת:	הַמִּחְיָה וְעַל	וְעַל הַכַּלְכָּלָה וְעַל פְּרִי
		הַכַּלְכָּלָה:	הַגָּפֶן:

סדר ברכה אחרונה.

נוסח הברכה הזאת מובא בברכות מ״ד ע״א בקצת שנוי לשון. ויש ח׳ נוסחאות בסדור של רב עמרם גאון, הרמב״ם, הרא״ש, הטור, הרוקח, הכל בו, האבודרהם, של ה׳ וסדיר יעב״ץ. בגמרא ברכות מ״ד ע״א קראוה מעין שלש מפני שנכללו בה ג׳ ברכות של ברכת המזון, על המחיה ועל הכלכלה הוא מעין ברכת הזן ועל ארץ חמדה הוא מעין ברכת הארץ רחם ד׳ אלהינו הוא מעין ברכת בונה ירושלים, ו״ף כי יש בה גם כן כי אתה ד׳ טוב ומטיב כנגד ברכת הטוב והמטיב, בכל זאת לא קראוה מעין ארבע מפני שהברכה הרביעית רק מדרבנן היא ויש נותנים טעם אחר לזה.

After food, other than bread, say the following:

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
for	עַל

After Wine:

the vine	הַגֶּפֶן
and for the fruit	וְעַל פְּרִי
of the vine;	הַגֶּפֶן

After partaking of Grapes, Figs, Pomegranates, Olives or Dates: —

the tree	הָעֵץ
and for the fruit	וְעַל פְּרִי
of the tree;	הָעֵץ

After food prepared from wheat, barley, rye, oats and spelt: —

the sustenance	הַמִּחְיָה
and for the nourishment;	וְעַל הַכַּלְכָּלָה

After food prepared from wheat, barley, rye, oats spelt and Wine: —

the sustenance	הַמִּחְיָה
and for the nourishment,	וְעַל הַכַּלְכָּלָה
and for the vine,	וְעַל הַגֶּפֶן
and for the fruit	וְעַל פְּרִי
of the vine;	הַגֶּפֶן

---

and for the produce	וְעַל תְּנוּבַת
of the field,	הַשָּׂדֶה
and for the desirable, good and extensive land	וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה
which thou wast pleased	שֶׁרָצִיתָ
to give as an inheritance	וְהִנְחַלְתָּ
to our fathers,	לַאֲבוֹתֵינוּ
that they might eat	לֶאֱכוֹל
of its fruits	מִפִּרְיָהּ
and be satisfied	וְלִשְׂבּוֹעַ
with its goodness.	מִטּוּבָהּ.
Have mercy,	רַחֵם
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
upon Israel	עַל יִשְׂרָאֵל
thy people,	עַמְּךָ
and upon Jerusalem	וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
thy city,	עִירֶךָ
and upon Zion	וְעַל צִיּוֹן
the dwelling place of thy glory,	מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ
and upon thy altar,	וְעַל מִזְבַּחֲךָ
and upon thy temple.	וְעַל הֵיכָלֶךָ.
And rebuild Jerusalem,	וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם
the holy city,	עִיר הַקֹּדֶשׁ

יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ. מִקֶּטֶב
יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף. וּרְבָבָה
מִימִינֶךָ. אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
תַּבִּיט. וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי
אַתָּה יְיָ מַחְסִי. עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ:
לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה. וְנֶגַע לֹא יִקְרַב
בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָךְ: לִשְׁמָרְךָ
בְּכָל דְּרָכֶיךָ. עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ. פֶּן
תִּגּוֹף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ.
תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק
וַאֲפַלְּטֵהוּ. אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי:
יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ. עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה.
אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ.
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ.
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

תהלים ג. ב 2. Lord,
יְיָ
how many are mine adversaries!
מָה רַבּוּ צָרָי.
Many are they
רַבִּים
that rise up against me.
קָמִים עָלָי:
ג 3. Many say
רַבִּים אֹמְרִים
of my soul:
לְנַפְשִׁי
"There is no salvation for him in God!" SELAH.
אֵין יְשׁוּעָתָה לוֹ
בֵּאלֹהִים סֶלָה:
ד 4. But thou, O Lord,
וְאַתָּה יְיָ
art a shield for me,
מָגֵן בַּעֲדִי.
My glory
כְּבוֹדִי
and the lifter of my head.
וּמֵרִים רֹאשִׁי:
5. *With* my voice
קוֹלִי
I call unto the Lord,
אֶל יְיָ אֶקְרָא.
And he answereth me
וַיַּעֲנֵנִי

from his holy mount.
מֵהַר קָדְשׁוֹ
SELAH.
סֶלָה:
6. I laid me down
ו אֲנִי שָׁכַבְתִּי
and slept;
וָאִישָׁנָה
I awaked,
הֵקִיצוֹתִי.
for the Lord sustaineth me.
כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי:
7. I am not afraid
ז לֹא אִירָא
of myriads of people,
מֵרִבְבוֹת עָם.
that round about
אֲשֶׁר סָבִיב
have set themselves against me.
שָׁתוּ עָלָי:
8. Arise, O Lord,
ח קוּמָה יְיָ
save me, O my God;
הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי
For thou hast smitten,
כִּי הִכִּיתָ
all my enemies
אֶת כָּל אֹיְבַי
upon the cheek;
לֶחִי.
The teeth of the wicked
שִׁנֵּי רְשָׁעִים
thou hast broken.
שִׁבַּרְתָּ:
To the Lord belongeth the salvation;
ט לַיְיָ הַיְשׁוּעָה.
Upon thy people
עַל עַמְּךָ
be thy blessing SELAH.
בִּרְכָתֶךָ סֶלָה:

See translation on page 147.

[2] הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם.
וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים. וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ
סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְّפָנֶיךָ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. וְהָגֵן
בַּעֲדֵנוּ. וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב. דֶּבֶר. וְחֶרֶב.
וְרָעָב וְיָגוֹן. וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ.
וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ. כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ
וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אָתָּה. וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ

1) יושב בסתר וכן ה׳ מה רבו צרי נקראים שיר של פגעים בשבועות ט״ו ע״ב ובירושלמי פ״ו ה״ב. הפסוק ויהי נועם לא הובא פאבודרהם והמזמור יושב בסתר הובא רק עד כי אתה ה׳ מחסי כמו שהוא בגמרא. ובכל בו כתוב שיש מתחילין ויהי נועם ויש ביושב בסתר.

סדר קריאת שמע על המטה.

PRAYERS BEFORE RETIRING TO REST AT NIGHT.

[1] בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ	our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם.	King of the universe,
[2] הַמַּפִּיל	who causeth to fall
חֲבָלֵי שֵׁנָה	the bands of sleep
עַל עֵינָי.	upon my eyes,
וּתְנוּמָה	and slumber
עַל עַפְעַפָּי:	upon my eyelids.
יְהִי רָצוֹן	And may it be the will
מִלְּפָנֶיךָ	from before thee,
יְיָ אֱלֹהַי	*O* Lord my God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי	and God of my fathers,
שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי	that thou cause me to lie down
לְשָׁלוֹם.	in peace,
וְתַעֲמִידֵנִי	and to rise up
לְשָׁלוֹם.	in peace,
וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי	and let not my thoughts [6]trouble me,
וַחֲלוֹמוֹת רָעִים.	nor evil dreams,
וְהַרְהוֹרִים רָעִים.	nor evil [7]fancies,
וּתְהֵא מִטָּתִי	and let my bed be
שְׁלֵמָה	[8]perfect
לְפָנֶיךָ.	before thee,
[3] וְהָאֵר עֵינַי	and lighten mine eyes,
פֶּן אִישַׁן	lest I sleep
הַמָּוֶת:	*the sleep* of death.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed art thou, O Lord,
הַמֵּאִיר	who giveth light
לָעוֹלָם כֻּלּוֹ	to the whole world
בִּכְבוֹדוֹ	in his glory.

See translation p. 65.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

[4] שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: דברים ו—ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם. בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ. וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

See Translation p. . .

תהלים צ״ז 1 יְהִי נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ. וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

תהלים צ״א 1 יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן. בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי. אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ. מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ. וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה. צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה. מֵחֵץ

1) מקור המנהג של ק״ש על המטה הוא בברכות דף ד׳ וה׳. 2) נוסחתנו דומה לנוסחת הראש (ברכות פ׳ ט׳ ה׳ כ״ג (והטור א״ח ס׳ רל״ט. ובברכות ס׳ ע״ב הנוסחא ארוכה מנוסחתנו. 3) תהלים י״ג ד׳. 4) דברים ו׳ ד׳. 5) יושב בסתר גבן ה׳ מה רבו צרי׳ נקראים שיר של פגעים בשבועות ט״ו ע״ב ובירושלמי פ״ו ה״ב. הפסוק ויהי נועם רא הובא פאבודרהם והמזמור יושב בסתר הובא רק עד כי אתה ה׳ מחסי כמו שהוא בגמרא. ובכל פו כתוב שיש מתחילין ויהי נועם ויש פיושב בסתר, 6) Or, terrify. 7) Or, imaginations, 8) Or, innocent,

Say three times:

Behold, there will neither slumber הִנֵּה לֹא יָנוּם
nor sleep וְלֹא יִישָׁן,
the guardian of Israel. שֹׁמֵר יִשְׂרָאֵל:

Say three times:

For thy salvation לִישׁוּעָתְךָ
I hope, O Lord! קִוִּיתִי יְיָ.
I hope, O Lord, קִוִּיתִי יְיָ
for thy salvation! לִישׁוּעָתְךָ.
O Lord, יְיָ
for thy salvation I hope! לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי:

Say three times:

In the name of the Lord, בְּשֵׁם יְיָ
the God of Israel, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
may Michael be at my right, { מִימִינִי מִיכָאֵל
and Gabriel at my left, { וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל
and before me, Uriel, וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל
and behind me, Raphael, וּמֵאַחֲרַי רְפָאֵל
and above my head וְעַל רֹאשִׁי
the divine presence of God. שְׁכִינַת אֵל:

See translation p. . . .

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ. הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל. אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים. סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גֶּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִַם. כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ. שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

O adversary; הַשָּׂטָן
and thee will rebuke the Lord { יִגְעַר יְיָ בָּךְ
that hath chosen Jerusalem; { הַבּוֹחֵר בִּירוּשָׁלַיִם.
is not this a brand הֲלוֹא זֶה אוּד
plucked out of the fire? מֻצָּל מֵאֵשׁ:
Behold [1] הִנֵּה
the bed of solomon; מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה
sixty mighty men שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים
are about it, סָבִיב לָהּ.
of the mighty men of Israel מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל:
All of them [2] כֻּלָּם
handle the sword, אֹחֲזֵי חֶרֶב
expert in war; מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה.
every man אִישׁ
hath his sword upon his thigh, חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ
because of the fear of the night מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת:

Say three times:

The Lord bless thee, [3] יְבָרֶכְךָ יְיָ
and [7]keep thee. וְיִשְׁמְרֶךָ:
The Lord let shine יָאֵר יְיָ
his face פָּנָיו
unto thee, אֵלֶיךָ
and he [8]show thee favor. וִיחֻנֶּךָּ:
The Lord [9]lift up יִשָּׂא יְיָ
his [10]face פָּנָיו
unto thee, אֵלֶיךָ
and give thee וְיָשֵׂם לְךָ
peace. שָׁלוֹם:

1) שה״ש ג׳ ז׳. 2) שם ח׳. 3) במדבר ו׳ כ״ד, וסמיכת הפסוקים הנה מטתו וכו׳ ויברכך וכו׳ והוא ע״פ תנחומא פ׳ נשא. 4) תהלים קכ״א ד׳. 5) בראשית מט י״ח. ע״פ של״ה דף קכ״ג ב׳ ומטה מנשה ס׳ שצט וסדור יעבץ צריך לומר את הפסוק לישועתך כששה פנים. 6) מוזכר בכל פו״ס כ״מ והוא ע״פ במדבר רבה פ׳ ב׳ דף ריא. 7) Or, preserve. 8) or, be gracious unto thee. 9) Or, [illegible]. 10) Or, countenance.

לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

See translation p. 149.

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם . בָּרוּךְ יְיָ בַּלַּיְלָה .
בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ . בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ .
כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים . אֲשֶׁר
בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ:
בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי . יְיָ
אֵל אֱמֶת : אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַחֵד שִׁמְךָ
וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם
וָעֶד :

יִרְאוּ עֵינֵינוּ.
וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ .
וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ .
בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת
בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן
מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ :
יְיָ מָלָךְ .
יְיָ מָלָךְ .
יְיָ יִמְלוֹךְ
לְעוֹלָם וָעֶד :
כִּי הַמַּלְכוּת
שֶׁלְּךָ הִיא .
וּלְעוֹלְמֵי עַד
תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד .
כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אֶלָּא אַתָּה :

---

[1] הַמַּלְאָךְ
הַגֹּאֵל אֹתִי

מִכָּל רָע .
יְבָרֵךְ
אֶת הַנְּעָרִים
וְיִקָּרֵא בָהֶם
שְׁמִי
וְשֵׁם אֲבֹתַי
אַבְרָהָם וְיִצְחָק .
וְיִדְגּוּ לָרֹב
בְּקֶרֶב הָאָרֶץ :

---

[2] וַיֹּאמֶר
אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע
לְקוֹל
יְיָ אֱלֹהֶיךָ
וְהַיָּשָׁר
בְּעֵינָיו
תַּעֲשֶׂה
וְהַאֲזַנְתָּ
לְמִצְוֹתָיו
וְשָׁמַרְתָּ
כָּל חֻקָּיו .
כָּל הַמַּחֲלָה
אֲשֶׁר שַׂמְתִּי
בְּמִצְרַיִם
לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ
כִּי אֲנִי יְיָ
רֹפְאֶךָ :
[3] וַיֹּאמֶר יְיָ
אֶל הַשָּׂטָן
יִגְעַר יְיָ בְּךָ

1) בראשית מ"ח ט"ז. 2) שמות ט"ו כ"ו 3) זכריה ג' ב'.

4) Or, Satan ; angel of evil.

תפלת שחרית לילדים.

MORNING PRAYER FOR CHILDREN.

1.

When they awake in the morning, and while they are yet in bed, they shall say:—

I give thanks	מוֹדֶה אֲנִי
before thee,	לְפָנֶיךָ
King,	מֶלֶךְ
living	חַי
and ever existing,	וְקַיָּם
that thou hast restored	שֶׁהֶחֱזַרְתָּ
in me	בִּי
my soul	נִשְׁמָתִי
with pity.	בְּחֶמְלָה ·
Great *is* thy faithfulness.	רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ :

2.

After putting on their טַלִּית קָטָן *and washing their hands and face, they shall say:—*

Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
concerning the washing of the hands.	עַל נְטִילַת יָדַיִם :
Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who removes sleep	הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה
from my eyes,	מֵעֵינַי
and slumber	וּתְנוּמָה
from my eyelids.	מֵעַפְעַפָּי :
Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has given us	אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ
the Law of truth,	תּוֹרַת אֱמֶת
and everlasting life	וְחַיֵּי עוֹלָם
he has planted in our midst.	נָטַע בְּתוֹכֵנוּ :
The Law	תּוֹרָה
which Moses commanded us	צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה
is the inheritance	מוֹרָשָׁה
of the children of Jacob.	קְהִלַּת יַעֲקֹב :

3.

Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
concerning the commandment of *the* fringes.	עַל מִצְוַת צִיצִת :
God, faithful King!	אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן :
Hear, *O* Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
Jehovah *is* our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ

1) Or, the Lord is our God, the Lord is alone; or, the Lord our God is one Lord; Or, the Lord our God, the Lord is one.

Say three times:

[1] רְגָזוּ Stand in awe,

וְאַל תֶּחֱטָאוּ and sin not;

אִמְרוּ בְלְבַבְכֶם commune with your own heart

עַל מִשְׁכַּבְכֶם upon your bed,

וְדֹמּוּ סֶלָה: and be still. SELAH.

השיר ארון עולם חובר על משקל יתד וב׳ תנועות, יתד וב׳ תנועות בדלת ובסוגר. אף כי אחרים מיחסים אותו לרב שרירא גאון. ולרב האי גאון או לר׳ שלמה בן גבירול, בכל זאת מה שלא נמצא בסדור הכתוב על קלף בשנת ס״ו עד הוא שאינו קדמון כל כך. מתכן השיר נכר שחובר לאמרו קדם שכיבה על המטה.

See translation on page 8.

אֲדוֹן עוֹלָם. אֲשֶׁר מָלַךְ בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ. נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: [2] בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם רוּחִי גְוִיָּתִי. [3] יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

---

1) תהלים ד׳ ה׳. 2) תהלים ל״א ו׳. 3) מלשון תהלים קי״ח ו׳.

and upon the kingdom	וְעַל מַלְכוּת
of the house of David	בֵּית דָּוִד
thy anointed,	מְשִׁיחֶךָ
and upon the great and holy house	וְעַל־הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
that thy name [4]is called	שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ
upon it.	עָלָיו:

7. ז

And [5]build Jerusalem,	וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם
the holy city,	עִיר הַקֹּדֶשׁ
speedily in our days.	בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who builds	בּוֹנֵה
in his mercy	בְרַחֲמָיו
Jerusalem.	יְרוּשָׁלָיִם.
Amen.	אָמֵן:

8. ח

The All-merciful!	הָרַחֲמָן
He may break	הוּא יִשְׁבּוֹר
our yoke	עֻלֵּנוּ
from off our neck,	מֵעַל צַוָּארֵנוּ
and he may lead us	וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ
upright	קוֹמְמִיּוּת
to our land.	לְאַרְצֵנוּ:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן
He may bless	הוּא יְבָרֵךְ
my [6]father, my instructor,	אֶת אָבִי מוֹרִי
the master of this house,	בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה
and my [7]mother, my instructress,	וְאֶת אִמִּי מוֹרָתִי
the mistress	בַּעֲלַת

with [1]favor, with [2]kindness,	בְּחֵן בְּחֶסֶד
and with mercy,	וּבְרַחֲמִים
he gives food	הוּא נוֹתֵן לֶחֶם
to all flesh,	לְכָל בָּשָׂר
because for ever is his [2]kindness.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
And through his goodness,	וּבְטוּבוֹ
which is always great,	הַגָּדוֹל תָּמִיד
has not failed us,	לֹא חָסַר לָנוּ
and it will not fail us	וְאַל יֶחְסַר־לָנוּ
food	מָזוֹן
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
For the sake	בַּעֲבוּר
of his great name,	שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
for he (*is* God)	כִּי הוּא (אֵל)
who feeds	זָן
and sustains all,	וּמְפַרְנֵס לַכֹּל
and does good to all,	וּמֵטִיב לַכֹּל
and provides food	וּמֵכִין מָזוֹן
for all his creatures	לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו
that he has created.	אֲשֶׁר בָּרָא:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who feeds all.	הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

6. ו

Have mercy,	רַחֵם
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
upon Israel thy people,	עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ
and upon Jerusalem	וְעַל יְרוּשָׁלַיִם
thy city,	עִירֶךָ
and upon Zion	וְעַל צִיּוֹן
the dwelling of [3]thy glory,	מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ

1) Or, grace. 2) Or, lovingkindness. 3) Or, abiding place; residence. 4) Or, was. 5) Or, rebuild. 6) Or, honored father. 7) Or, honored mother.

of thy house,	בֵּיתֶךָ
and on thy gates.	וּבִשְׁעָרֶיךָ :

4. ד

O my God!	אֱלֹהַי
guard my tongue	נְצוֹר לְשׁוֹנִי
from evil,	מֵרָע
and my lips	וּשְׂפָתַי
from speaking [1]deceit.	מִדַּבֵּר מִרְמָה :
Open my heart	פְּתַח לִבִּי
in thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ
and (*in*) thy commandments	וּבְמִצְוֹתֶיךָ
let my soul pursue.	תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי :
Let be acceptable	יִהְיוּ לְרָצוֹן
the words of my mouth	אִמְרֵי פִי
and the meditation of my heart	וְהֶגְיוֹן לִבִּי
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord,	יְיָ
my Rock and my Redeemer.	צוּרִי וְגוֹאֲלִי :
For thy salvation	לִישׁוּעָתְךָ
I [2]have waited, *O* Lord.	קִוִּיתִי יְיָ :

5. ה

ברכת המזון לילדים.

GRACE AFTER MEALS FOR CHILDREN.

Blessed art thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
king of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who [3]feeds	הַזָּן
the whole world	אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
with his goodness,	בְּטוּבוֹ

Jehovah *is* one.	יְיָ אֶחָד :
Blessed be	בָּרוּךְ
the name	שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
And thou shalt love	וְאָהַבְתָּ
the Lord thy God	אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
with all thy heart,	בְּכָל־לְבָבְךָ
and with all thy soul,	וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
and with all thy might.	וּבְכָל־מְאֹדֶךָ :
And *there* shall be	וְהָיוּ
these words,	הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
which I command thee	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
to-day	הַיּוֹם
upon thy heart.	עַל־לְבָבֶךָ :
And thou shalt teach them diligently	וְשִׁנַּנְתָּם
to thy children,	לְבָנֶיךָ
and thou shalt speak of them	וְדִבַּרְתָּ בָּם
when thou sittest in thy house,	בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
and when thou walkest by the way,	וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
and when thou liest down,	וּבְשָׁכְבְּךָ
and when thou risest up.	וּבְקוּמֶךָ :
And thou shalt bind them	וּקְשַׁרְתָּם
for a sign	לְאוֹת
upon thy hand,	עַל־יָדֶךָ
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטֹטָפֹת
between thy eyes.	בֵּין עֵינֶיךָ :
And thou shalt write them	וּכְתַבְתָּם
upon the door-posts	עַל־מְזֻזוֹת

1) Or, guile. 2) Or, hope. 3) Or, nourishes.

God of truth.	אֵל אֱמֶת :
For thy salvation	לִישׁוּעָתְךָ
I [2]have waited, *O* Lord.	קִוִּיתִי יְיָ :

סדר ברכות

BLESSINGS

13. יג

Before eating food prepared from any of the five species of grain: wheat, barley, oats, rye, and spelt, wash your hands and say:—

לפני אכילת לחם הנעשה מחמשת מיני דגן: חטה, שעורה, שבולת שועל, שפון וכוסמת. יטול ידיו ויברך:

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
concerning the washing of the hands.	עַל נְטִילַת יָדַיִם :
On the bread say:—	על הלחם מברך :
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who brings forth	הַמּוֹצִיא
bread	לֶחֶם
from the earth.	מִן הָאָרֶץ :
Before drinking wine say:—	על היין מברך :
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
[3]*who* creates	בּוֹרֵא
the fruit of the vine.	פְּרִי הַגָּפֶן :

and when thou walkest by the way,	וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
and when thou liest down,	וּבְשָׁכְבְּךָ
and when thou risest up.	וּבְקוּמֶךָ :
And thou shalt bind them	וּקְשַׁרְתָּם
for a sign	לְאוֹת
upon thy hand,	עַל־יָדֶךָ
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטֹטָפֹת
between thy eyes.	בֵּין עֵינֶיךָ :
And thou shalt write them	וּכְתַבְתָּם
upon the door-posts	עַל־מְזוּזוֹת
of thy house,	בֵּיתֶךָ
and on the gates.	וּבִשְׁעָרֶיךָ :

12. יב

Blessed [1]*is* the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
by day;	בַּיּוֹם
blessed [1]*is* the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
by night;	בַּלַּיְלָה
blessed [1]*is* the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
when we lie down;	בְּשָׁכְבֵנוּ
blessed [1]*is* the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
when we rise up.	בְּקוּמֵנוּ :
Behold, *there* will neither slumber	הִנֵּה לֹא־יָנוּם
nor sleep	וְלֹא יִישָׁן
the guardian of Israel.	שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל :
Into thy hand	בְּיָדְךָ
I commit	אַפְקִיד
my soul:	רוּחִי
thou hast redeemed me,	פָּדִיתָה אוֹתִי
O Lord	יְיָ

1) Or, be. 2) Or, hope. 3) Or, the Creator of the, etc.

from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord my God	יְיָ אֱלֹהַי
and God of my fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי
that thou cause me to lie down	שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי
in peace,	לְשָׁלוֹם
and to rise up	וְתַעֲמִידֵנִי
in peace.	לְשָׁלוֹם:

11. יא

God, faithful King!	אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:
Hear, *O* Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
[3]Jehovah *is* our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
[3]Jehovah *is* one.	יְיָ אֶחָד:
Blessed *be*	בָּרוּךְ
the name	שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
And thou shalt love	וְאָהַבְתָּ
the Lord thy God	אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ
with all thy heart,	בְּכָל־לְבָבְךָ
and with all thy soul,	וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
and with all thy might.	וּבְכָל־מְאֹדֶךָ:
And *there* shall be	וְהָיוּ
these words,	הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
which I command thee	אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
to-day	הַיּוֹם
upon thy heart.	עַל־לְבָבֶךָ:
And thou shalt teach them diligently	וְשִׁנַּנְתָּם
to thy children,	לְבָנֶיךָ
and thou shalt speak of them	וְדִבַּרְתָּ בָּם
when thou sittest in thy house,	בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
of this house,	הַבַּיִת הַזֶּה
them, and their household,	אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם
and their [1]seed,	וְאֶת זַרְעָם
and all	וְאֶת כָּל
that belong to them.	אֲשֶׁר לָהֶם:
The All-merciful!	הָרַחֲמָן
He may make us worthy	הוּא יְזַכֵּנוּ
of the days of the Messiah,	לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ
and of the life	וּלְחַיֵּי
of the world to come.	הָעוֹלָם הַבָּא:

9. ט

He who makes peace	עֹשֶׂה שָׁלוֹם
in his high [2]heavens,	בִּמְרוֹמָיו
he may make peace	הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
for us	עָלֵינוּ
and for all Israel,	וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל
and say ye, Amen.	וְאִמְרוּ אָמֵן:

קריאת שמע לילדים

NIGHT PRAYER FOR CHILDREN.

10. י

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
king of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who causes to fall	הַמַּפִּיל
the bands of sleep	חֶבְלֵי שֵׁנָה
upon my eyes,	עַל עֵינַי
and slumber	וּתְנוּמָה
upon my eyelids.	עַל עַפְעַפָּי:
And may it be the will	וִיהִי רָצוֹן

1) Or, seed: offspring. 2) Or, places. 3) Or, the Lord is our God, the Lord is alone; or, the Lord our God is one Lord; or, the Lord our God, the Lord is one.

of his glory	מִכְּבוֹדוֹ
to flesh and blood.	לְבָשָׂר וָדָם:
On seeing a sage distinguished for his knowledge of the Law say:—	הרואה חכם מופלג בחכמת התורה מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has [2]imparted	שֶׁחָלַק
of his wisdom	מֵחָכְמָתוֹ
to those that fear him.	לִירֵאָיו:
On seeing a wise man distinguished for his secular knowledge say:—	הרואה חכם מופלג בחכמת העולם מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has given	שֶׁנָּתַן
of his wisdom	מֵחָכְמָתוֹ
to flesh and blood.	לְבָשָׂר וָדָם:
On fixing a מְזוּזָה *say:—*	הקובע מזוזה מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
to affix a Mezuzah.	לְקִבּוּעַ מְזוּזָה:
On the first seven days of סֻכּוֹת *(except Sabbath) take the* אֶתְרוֹג *in your left hand and the* לוּלָב *in your right, and say:—*	בשבעת ימים הראשונים של סכות (חוץ משבת) לוקחין את האתרוג בשמאל ואת הלולב בימין ומברכין ברכה זו:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
whose power	שֶׁכֹּחוֹ
and whose might	וּגְבוּרָתוֹ
fill the universe.	מָלֵא עוֹלָם:
On seeing the rainbow say:—	הרואה הקשת בענן מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who remembers the covenant,	זוֹכֵר הַבְּרִית
and *is* faithful to his covenant,	וְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ
and *is* firm in his word.[1]	וְקַיָּם בְּמַאֲמָרוֹ:
On hearing tidings good for himself and others say:—	השומע שמועות טובות לו ולאחרים מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who *is* good,	הַטּוֹב
and who does good.	וְהַמֵּטִיב:
On hearing evil tidings say:—	השומע שמועות רעות מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
the true judge.	דַּיַּן הָאֱמֶת:
On seeing a king and his court say:—	הרואה מלך ושריו מברך:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has [2]imparted	שֶׁחָלַק

1) I. e., and keeps his promise. 2) Or, alloted; or, given.

Before eating any fruit which grows on trees say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
who creates
the fruit of the tree.

על כל פרי העץ מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא
פְּרִי הָעֵץ:

Before eating fruit which grows on the ground say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
who creates
the fruit of the ground.

על פרי האדמה מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא
פְּרִי הָאֲדָמָה:

Before eating flesh, fish, milk, eggs, cheese, etc., or drinking any liquor except wine, say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
that all exists
by his word.

על בשר ודגים, חלב, ביצה וגבינה, כמהין ופטריות וכדומה. גם על המשקים, חוץ מיין, מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה
בִּדְבָרוֹ:

Before eating food (other than bread) prepared from any of the five species of grain: wheat, barley, oats, rye, and spelt, say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
who creates
different kinds of food.

על חבשיל שנעשה מחמשת מיני דגן שהם: חטה, שעורה, שבולת שועל, שפון, וכוסמת, מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא
מִינֵי מְזוֹנוֹת:

On smelling fragrant spices say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,

על ריח בשמים מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ

King of the universe
who creates
different kinds of spices.

מֶלֶךְ הָעוֹלָם
בּוֹרֵא
מִינֵי בְשָׂמִים:

On putting on a new garment say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
who clothes the naked.

הלובש מלבוש חדש מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

Before tasting new fruit for the first time in the season; on building or purchasing a house, or new vessels, or new raiment; or on hearing tidings good for himself only, say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our Ood,
King of the universe,
who has preserved us alive,
and has sustained us,
and enabled us to reach
(*to*) this season.

האוכל פרי חדש בפעם הראשונה בשנה, והבונה או הקונה בית או כלים חדשים או מלבוש חדש, והשומע שמועות טובות לו לבדו מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
שֶׁהֶחֱיָנוּ
וְקִיְּמָנוּ
וְהִגִּיעָנוּ
לַזְּמַן הַזֶּה:

On witnessing lightning, or on seeing falling stars, lofty mountains, or great deserts, say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord
our God,
King of the universe,
[1]*who* made
the work of [2]creation.

הרואה ברקים וכוכבים מעופפים והרים גבוהים ומדבריות מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם
עֹשֶׂה
מַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית:

On hearing a thunder, storm, or earthquake, say:—
Blessed *art* thou, *O* Lord

השומע רעם, סער ורעש מברך:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

1) Or, the maker of, etc. 2) Heb., the beginning.

the sabbath day	אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
to [7]sanctify it.	לְקַדְּשׁוֹ׃
Six days	שֵׁשֶׁת יָמִים
[8]shalt thou labor,	תַּעֲבֹד
and thou shalt do	וְעָשִׂיתָ
all thy work.	כָּל מְלַאכְתֶּךָ׃
But the seventh day	וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
is a sabbath	שַׁבָּת
to the Lord thy God;	לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ
in it thou shalt not do	לֹא תַעֲשֶׂה
any work,	כָּל מְלָאכָה
thou,	אַתָּה
nor thy son,	וּבִנְךָ
nor thy daughter,	וּבִתֶּךָ
thy man-servant	עַבְדְּךָ
nor thy maid-servant,	וַאֲמָתְךָ
nor thy cattle,	וּבְהֶמְתֶּךָ
nor thy sojourner	וְגֵרְךָ
that *is* within thy gates.	אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ׃
For	כִּי
in six days	שֵׁשֶׁת יָמִים
the Lord made	עָשָׂה יְיָ
the heaven	אֶת הַשָּׁמַיִם
and the earth,	וְאֶת הָאָרֶץ
the sea,	אֶת הַיָּם
and all that *is* in them,	וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם
and he rested	וַיָּנַח
on the seventh day:	בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
therefore	עַל כֵּן
the Lord blessed	בֵּרַךְ יְיָ

or that *is* in the water	וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם
(*from*) under the earth.	מִתַּחַת לָאָרֶץ׃
Thou shalt not [1]prostrate thyself	לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
to them,	לָהֶם
nor serve them;	וְלֹא תָעָבְדֵם
for I,	כִּי אָנֹכִי
the Lord thy God,	יְיָ אֱלֹהֶיךָ
am a jealous God,	אֵל קַנָּא
visiting	פֹּקֵד
the iniquity of fathers	עֲוֹן אָבֹת
upon children,	עַל בָּנִים
upon the third generation	עַל שִׁלֵּשִׁים
and upon the fourth generation	וְעַל רִבֵּעִים
of them that hate me.	לְשֹׂנְאָי׃
And [2]showing kindness	וְעֹשֶׂה חֶסֶד
to [3]thousands	לַאֲלָפִים
of them that love me,	לְאֹהֲבַי
and of them that keep	וּלְשֹׁמְרֵי
my commandments.	מִצְוֹתָי׃
ג) **III.** Thou shalt not [4]take	לֹא תִשָּׂא
the name	אֶת שֵׁם
of the Lord thy God	יְיָ אֱלֹהֶיךָ
[5]in vain;	לַשָּׁוְא
for	כִּי
the Lord will not [6]hold guiltless	לֹא יְנַקֶּה יְיָ
him that takes	אֵת אֲשֶׁר יִשָּׂא
his name	אֶת שְׁמוֹ
[5]in vain.	לַשָּׁוְא׃
ד) **IV.** Remember	זָכוֹר

1) Or, bow down. 2) Heb., doing. 3) Or, a thousand generations; or, the thousandth generation. 4) Or, utter. 5) Or, for vanity, falsehood. 6) Or, leave unpunished. 7) Or, keep it holy. 8) Or, mayest.

אֱלֹהֵינוּ our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם King of the universe,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ who has sanctified us
בְּמִצְוֹתָיו by his commandments,
וְצִוָּנוּ and has commanded us
עַל נְטִילַת לוּלָב concerning the taking of the [1]Lulab.

On the first day add שֶׁהֶחֱיָנוּ. *Should the first day of* סֻכּוֹת לוּלָב *fall on Sabbath, when the* שֶׁהֶחֱיָנוּ *must not be used, is said on the second day.*

בְּיום ראשון מברכין אחר זה שהחינו. ואם יום ראשון של סכות חל בשבת, שבו אין לוקחין את הלולב, מברכין שהחינו ביום ב׳.

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has preserved us alive, שֶׁהֶחֱיָנוּ
and has sustained us, וְקִיְּמָנוּ
and enabled us to reach וְהִגִּיעָנוּ
(*to*) this season. לַזְּמַן הַזֶּה:

יד 14.

ברכה אחרונה.

After eating fruit of trees, except of the seven species, and after eating fruit of the ground or anything which does not come from the ground, say:—

על פירות האילן, חוץ משבעת המינים (חטה, שעורה, גפן, תאנה, רמון זית שמן ודבש). ועל כל פירות האדמה וירקות וכל דבר שאין גדולו מן הארץ מברכין אחר אכילתן ברכה זו:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who creates בּוֹרֵא
many [2]living beings נְפָשׁוֹת רַבּוֹת
[3]with their want, וְחֶסְרוֹנָן
for all that he has created עַל כָּל מַה שֶׁבָּרָא
to keep alive with them לְהַחֲיוֹת בָּהֶם
the [4]life of every living creature. נֶפֶשׁ כָּל חָי
Blessed *be he* בָּרוּךְ
who [5]*is* the life of *all* worlds. חֵי הָעוֹלָמִים:

טו 15.

עשרת הדברות.

THE TEN COMMANDMENTS.

(Exodus XX. שמות כ)

And God spoke וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים
all these words, אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
saying: לֵאמֹר:
I. I *am* א) אָנֹכִי
the Lord thy God, יְיָ אֱלֹהֶיךָ
who brought thee out אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
from the land of Egypt, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
out of the house of [6]slavery. מִבֵּית עֲבָדִים:
II. Thou shalt not have ב) לֹא יִהְיֶה לְךָ
other gods אֱלֹהִים אֲחֵרִים
[7]before me. עַל־פָּנָי:
Thou shalt not make for thyself לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ
a graven image, פֶסֶל
nor [8]any form וְכָל־תְּמוּנָה
that *is* in the heaven אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם
(*from*) above, מִמַּעַל
or that *is* in the earth וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
(*from*) beneath מִתָּחַת

1) I. e., palm-branch. 2) Heb., souls. 3) Or, and. 4) Or, soul. 5) Or, lives eternally. 6) Or, bondage; Heb., slaves, bondmen. 7) Or, besides me. 8) Or, *the likeness* of any form.

Joseph Magil's Publications

"FOR THE SCHOOL AND THE PEOPLE"

סִדֻּר כָּל תְּפִלּוֹת הַשָּׁנָה

MAGIL'S
COMPLETE
LINEAR PRAYER BOOK

COMPRISING

The Prayers For The Whole Year

Translated in the *NEW LINEAR SYSTEM*
WITH NOTES AND ORIGINAL ENGRAVINGS

SECOND PART

SERVICES FOR SABBATH AND FESTIVALS.

COPYRIGHTED WASHINGTON, APRIL, 1905, BY JOSEPH MAGIL.

TRANSLATED AND PUBLISHED BY
JOSEPH MAGIL,
708 SOUTH FIFTH STREET,
PHILADELPHIA, PA.

IX. Thou shalt not witness	ט) לֹא תַעֲנֶה
against thy neighbor	בְרֵעֲךָ
as a false witness	עֵד שָׁקֶר :
X. Thou shalt not covet	י) לֹא תַחְמֹד
thy neighbor's house,	בֵּית רֵעֶךָ
thou shalt not covet	לֹא תַחְמֹד
thy neighbor's wife,	אֵשֶׁת רֵעֶךָ
nor his man-servant,	וְעַבְדּוֹ
nor his maid-servant,	וַאֲמָתוֹ
nor his ox,	וְשׁוֹרוֹ
nor his ass,	וַחֲמֹרוֹ
nor anything	וְכֹל
that is thy neighbor's.	אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ :

the Sabbath day,	אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
and he [1]sanctified it.	וַיְקַדְּשֵׁהוּ :
V. Honor	ה) כַּבֵּד
thy father	אֶת אָבִיךָ
and thy mother;	וְאֶת אִמֶּךָ
in order that thy days may be long	לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ
upon the land	עַל הָאֲדָמָה
which the Lord thy God	אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ
giveth thee.	נֹתֵן לָךְ :
VI. Thou shalt [2]not kill.	ו) לֹא תִרְצָח .
VII. Thou shalt not commit adultery.	ז) לֹא תִנְאָף .
VIII Thou shalt not steal.	ח) לֹא תִגְנֹב .

1) Or, kept it holy. 2) Or, do no murder.

קַבָּלַת שַׁבָּת

RECEPTION OR INAUGURATION OF THE SABBATH.

LAWS REGARDING FRIDAY AFTERNOON SERVICES.

The Afternoon Service on Friday is the same as on other week-days (see vol. I., p. 133), with the exception that neither תחנון nor אבינו מלכנו is said.

It is customary to read שיר השירים (see p. . . .) before לכו נרננה.

לכו נרננה is said on Friday immediately after sunset. In some Synagogues, it is chanted in alternate verses by the Reader and Congregation.

Should a Festival or חול המועד occur on Friday night, say neither לכו נרננה nor לכה דודי, but begin מזמור שיר ליום השבת, p. 12, till לארך ימים.

On Festivals that occur on a week-day, begin the Evening Service with ברכו, p. 19.

אמירת ששת המזמורים מן לכו נרננה וכו׳ הנהיג ר׳ משה קורדובירו רבו וגיסו של ר׳ שלמה בן משה הלוי אלקבץ, מחבר השיר לכה דודי, שחי בצפת בתחלת המאה הרביעית לאלף הששי. לפי דעת הגאון יעב״ץ הוא כנגד ששת ימי המעשה, ובסדור רשב״ן כתוב שהוא כנגד שש תקיעות שתקנו חכמי התלמוד בבבל, ששמש הקהילה עמד במקום גבוה ותקע תקיעה אחת, לעורר את העם אשר בשדה להפסיק ממלאכה, תקיעה ב׳, שיסגרו החנויות, תקיעה ג׳, שלא יבשלו בקדרה וידליקו את הנרות, ואח״כ עוד ג׳ תקיעות שידעו שהוא שבת (סוכה נ״ג, שבת ל״ה ע״ב וטור או״ח ס׳ רנ״ו). והספרדים המזרחיים אומרים רק המזמור הבו לה׳ בני אלים.

1. Come,	תהלים צ״ה לְכוּ	3. For a great God	ג כִּי אֵל גָּדוֹל
let us sing to the Lord;	נְרַנְּנָה לַיְיָ.	is the Lord,	וי״ה׃
Let us shout for joy	נָרִיעָה	And a great King	וּמֶלֶךְ גָּדוֹל
to the Rock	לְצוּר	above all gods.	עַל כָּל אֱלֹהִים׃
of our salvation.	יִשְׁעֵנוּ׃	4. In whose hands are	ד אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
2. Let us [1]receive	ב נְקַדְּמָה	the depths of the earth,	מֶחְקְרֵי אָרֶץ
his presence	פָנָיו	And the [2]heights of the mountains are his.	וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃
with thanksgiving;	בְּתוֹדָה.	5. To whom belongeth	ה אֲשֶׁר לוֹ
With psalms	בִּזְמִרוֹת		
let us shout for joy to him.	נָרִיעַ לוֹ׃		

1) Or, come before. 2) Or, strength.

תֹּכֶן הַחֵלֶק הַשֵּׁנִי.

INDEX OF THE SECOND PART.

3 Inauguration of the Sabbath קַבָּלַת שַׁבָּת
10 לְכָה דוֹדִי
12 מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת
13 קַדִּישׁ יָתוֹם
14 בַּמֶּה מַדְלִיקִין
18 Rabbanan Kaddish. קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן

עַרְבִית לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב.

19 Evening Service for Sabbath and Festivals.
25 תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְעַרְבִית שֶׁל שַׁבָּת
30 עָלֵינוּ (Translated.)
32 Kiddush for Sabbath Eve. קִדּוּשׁ לְלֵיל שַׁבָּת
33 סֵדֶר הַשְׁכָּמַת הַבֹּקֶר (מוֹדֶה אֲנִי וכ'ו)

תְּפִלַּת שַׁחֲרִית לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב

162-36 Morning Service For Sabbath & Festivals.
36 מַה טּוֹבוּ
67 מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת
105=69 פְּסוּקֵי דְזִמְרָה (מְבָרוּךְ שֶׁאָמַר עַד יִשְׁתַּבַּח)
74 לַמְנַצֵּחַ
88 יְהִי כְבוֹד
101 נִשְׁמַת
105 יִשְׁתַּבַּח
115 Reading of Shema. קְרִיאַת שְׁמַע
122 שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לְשַׁחֲרִית שֶׁל שַׁבָּת
132 Full-Kaddish קַדִּישׁ שָׁלֵם
133 סֵדֶר קְרִיאַת הַתּוֹרָה לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב
135 רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם וי'ג מִדּוֹת לְיוֹם טוֹב
142 מִי שֶׁבֵּרַךְ לְעוֹלֶה לַתּוֹרָה
143 מִי שֶׁבֵּרַךְ לְיוֹלֶדֶת זָכָר וּלְיוֹלֶדֶת נְקֵבָה
144 מִי שֶׁבֵּרַךְ לְחוֹלֶה
145 מִי שֶׁבֵּרַךְ לְחוֹלַנִית
146 בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל
146 בִּרְכַּת הָאָב לְבַר מִצְוָה
147 בִּרְכוֹת הַהַפְטָרָה
150 יְקוּם פּוּרְקָן
153 Prayer for the Government. תְּפִלָּה בְּעַד שְׁלוֹם הַמַּלְכוּת
154 Blessing of the Month. בִּרְכַּת הַחֹדֶשׁ
156 הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת לְזָכָר (אֵל מָלֵא רַחֲמִים)
157 הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת לְנֹקְבָה (אֵל מָלֵא רַחֲמִים)
157 אַב הָרַחֲמִים
159 מִי שֶׁבֵּרַךְ לְשֵׁנִי וַחֲמִשִּׁי וְשֵׁנִי (בה"ב)
160=159 אַשְׁרֵי, יְהַלְלוּ, מִזְמוֹר לְדָוִד וכ'ו
162 מוּסַף לְשַׁבָּת וְשַׁבָּת רֹאשׁ חֹדֶשׁ
171 אֵין כֵּאלֹהֵינוּ
174 קַדִּישׁ דְּרַבָּנָן (Translated.)
עָלֵינוּ, שִׁיר הַכָּבוֹד (אַנְעִים זְמִירוֹת), מִזְמוֹר
180=176 שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת, אֲדוֹן עוֹלָם
190=181 Afternoon Service for Sabbath. מִנְחָה לְשַׁבָּת
191 Taking of the Lulab. סֵדֶר נְטִילַת לוּלָב
193 סֵדֶר הַלֵּל
201 תְּפִלַּת מוּסַף לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ
205 Kiddush for Festivals. קִדּוּשׁ לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים
207 תְּפִלָּה לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים
213 תְּפִלַּת מוּסַף לְשָׁלֹשׁ רְגָלִים
221 The Priestly Blessing. סֵדֶר בִּרְכַּת כֹּהֲנִים
228 Kiddush for New Year. קִדּוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
229 Service for New Year. תְּפִלַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה
236 Blowing of theS hofar. סֵדֶר תְּקִיעַת שׁוֹפָר
237 תְּפִלַּת מוּסַף לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה
253 Service for Yom Kippur תְּפִלּוֹת לְיוֹם כִּפּוּר
272=270 Memorial of the Dead. הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת

[4]Ascribe to the Lord	הָבוּ לַיְיָ
glory and strength.	כָּבוֹד וָעֹז:
8. [4]Ascribe to the Lord	ח הָבוּ לַיְיָ
the glory [5]of his name;	כְּבוֹד שְׁמוֹ.
[6]Take an offering,	שְׂאוּ מִנְחָה
and come	וּבֹאוּ
into his courts.	לְחַצְרוֹתָיו:
9 [7]Bow down to the Lord	ט הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ
in holy [8]majesty;	בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ.
Tremble before him,	חִילוּ מִפָּנָיו
all the earth.	כָּל הָאָרֶץ:
10. Say among the nations,	י אִמְרוּ בַגּוֹיִם
"The Lord reigneth,	יְיָ מָלָךְ:
the world also [9]is firmly established,	אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
it cannot be moved;	בַּל תִּמּוֹט.
He will judge peoples	יָדִין עַמִּים
in uprightness."	בְּמֵישָׁרִים:
11. Let the heavens be glad,	יא יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
and let the earth rejoice,	וְתָגֵל הָאָרֶץ.
Let the sea roar,	יִרְעַם הַיָּם
and the fulness thereof.	וּמְלוֹאוֹ:
12. Let *the* field exult,	יב יַעֲלֹז שָׂדַי
and all that is therein,	וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ.
Then shall sing	אָז יְרַנְּנוּ
all the trees of the [10]forest,	כָּל עֲצֵי יָעַר:
13 Before the Lord,	יג לִפְנֵי יְיָ
[11]for he cometh;	כִּי בָא
[11]For he cometh	כִּי בָא

Psalm xcvi. תהלים צ״ו

1. Sing to the Lord	א שִׁירוּ לַיְיָ
a new song;	שִׁיר חָדָשׁ.
Sing to the Lord,	שִׁירוּ לַיְיָ
all the earth.	כָּל הָאָרֶץ:
2. Sing to the Lord,	ב שִׁירוּ לַיְיָ
bless his name;	בָּרְכוּ שְׁמוֹ.
Proclaim	בַּשְּׂרוּ
from day to day	מִיּוֹם לְיוֹם
his salvation.	יְשׁוּעָתוֹ:
3. Relate among the nations	ג סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
his glory,	כְּבוֹדוֹ.
Among all the peoples	בְּכָל הָעַמִּים
his wonders.	נִפְלְאוֹתָיו:
4. For great is the Lord,	ד כִּי גָדוֹל יְיָ
and *he is* greatly[1]praised;	וּמְהֻלָּל מְאֹד.
Terrible is he	נוֹרָא הוּא
above all gods.	עַל כָּל אֱלֹהִים:
5. For all the gods	ה כִּי כָל אֱלֹהֵי
of the peoples	הָעַמִּים
are [2]idols;	אֱלִילִים.
But the Lord	וַיְיָ
made the heavens.	שָׁמַיִם עָשָׂה:
6. Grandeur and majesty	ו הוֹד וְהָדָר
are [3]before him;	לְפָנָיו.
Strength and glory	עֹז וְתִפְאֶרֶת
in his sanctuary.	בְּמִקְדָּשׁוֹ:
7. [4]Ascribe to the Lord,	ז הָבוּ לַיְיָ
ye families of the peoples,	מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים.

1) Or, to be praised, and he is to be feared, etc. 2) Or, things of nought, 3) Or, in his presence. 4) Or, give, bring. 5) Or, due to his name. 6) Or, bring; Heb, carry. 7) Or, prostrate yourselves; or, worship. 8) Or, array. 9) Or, standeth firm. 10) According to the accent it should be ; forest; Because of the Lord, for he, etc, 11) Or, when.

in the wilderness.	בַּמִּדְבָּר:
9. Where *there* tried me	ט אֲשֶׁר נִסּוּנִי
your fathers;	אֲבוֹתֵיכֶם.
They proved me,	בְּחָנוּנִי
although they have seen	גַּם רָאוּ
my work.	פָּעֳלִי:
10. Forty	אַרְבָּעִים
years	שָׁנָה
was I [4]wroth	אָקוּט
with *that* generation,	בְּדוֹר
And I said:	וָאֹמַר
"A people	עַם
of erring hearts	תֹעֵי לֵבָב
are they,	הֵם.
And they	וְהֵם
have not known	לֹא יָדְעוּ
my ways."	דְרָכָי:
11. Wherefore	יא אֲשֶׁר
I swore	נִשְׁבַּעְתִּי
in my anger:	בְאַפִּי.
"They shall not come	אִם יְבֹאוּן
unto the place of my rest."[5]	אֶל מְנוּחָתִי:

the sea,	הַיָּם
and he made it;	וְהוּא עָשָׂהוּ
And the dry land	וְיַבֶּשֶׁת
his hands have formed.	יָדָיו יָצָרוּ:
6. Come,	בֹּאוּ
let us [1]prostrate ourselves,	נִשְׁתַּחֲוֶה
and bow down;	וְנִכְרָעָה.
Let us kneel	נִבְרְכָה
before the Lord	לִפְנֵי יְיָ
our Maker.	עֹשֵׂנוּ:
7. For he is	כִּי הוּא
our God,	אֱלֹהֵינוּ
And we are	וַאֲנַחְנוּ
the people of his pasture,	עַם מַרְעִיתוֹ
and the sheep of his *guiding* hand,	וְצֹאן יָדוֹ.
To-day,	הַיּוֹם
oh that you would hearken to his voice.	אִם בְּקוֹלוֹ תִשְׁמָעוּ.
8. Harden not	אַל תַּקְשׁוּ
your heart	לְבַבְכֶם
as *at* Meribah;[2]	כִּמְרִיבָה.
As *in* the day of [3]Massah[2]	כְּיוֹם מַסָּה

1) Or, worship. 2) See Exodus 17, 7. 3) Or, temptation. 4) Or, wearied. 5) I, e., Palestine.

all the earth;	כָּל הָאָרֶץ .
Break forth and sing,	פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ
and chant.	וְזַמֵּרוּ :
5. Chant to the Lord	ה זַמְּרוּ לַיְיָ
with a [3]harp;	בְּכִנּוֹר .
With a [3]harp	בְּכִנּוֹר
and the voice of song.	וְקוֹל זִמְרָה :
6. With trumpets	ו בַּחֲצֹצְרוֹת
and the [4]sound of the horn	וְקוֹל שׁוֹפָר .
Shout for joy	הָרִיעוּ
before the King, the Lord.	לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ :
7. Let the sea roar,	ז יִרְעַם הַיָּם
and the fulness thereof;	וּמְלֹאוֹ .
The world,	תֵּבֵל
and they that dwell therein.	וְיֹשְׁבֵי בָהּ :
8. Streams	ח נְהָרוֹת
shall clap their hands;	יִמְחֲאוּ כָף .
Together	יַחַד
shall mountains sing.	הָרִים יְרַנֵּנוּ :
9. Before the Lord,	ט לִפְנֵי יְיָ
for he cometh	כִּי בָא
to judge the earth;	לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
He will judge the world	יִשְׁפֹּט תֵּבֵל
with righteousness,	בְּצֶדֶק .
And peoples	וְעַמִּים
with uprightness.	בְּמֵישָׁרִים :

Psalm xcix. — תהלים צ״ט

1. The Lord reigneth;	א יְיָ מָלָךְ
let the peoples tremble;	יִרְגְּזוּ עַמִּים .
He sitteth *upon* the cherubim;	יֹשֵׁב כְּרוּבִים
for the righteous,	לַצַּדִּיק .
And for e upright in heart	וּלְיִשְׁרֵי לֵב
gladness.	שִׂמְחָה :
12. Be glad,	יב שִׂמְחוּ
ye righteous,	צַדִּיקִים
in the Lord;	בַּיְיָ .
And give thanks	וְהוֹדוּ
to his holy [1]name.	לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ :

Psalm xcviii. — תהלים צ״ח

A Psalm.	א מִזְמוֹר .
1. Sing ye to the Lord	שִׁירוּ לַיְיָ
a new song;	שִׁיר חָדָשׁ
For	כִּי
he hath done [2]wonders;	נִפְלָאוֹת עָשָׂה .
For him hath wrought salvation	הוֹשִׁיעָה לּוֹ
his right hand,	יְמִינוֹ
and his holy arm.	וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ :
2. The Lord hath made known	ב הוֹדִיעַ יְיָ
his salvation;	יְשׁוּעָתוֹ .
In the sight of the nations	לְעֵינֵי הַגּוֹיִם
hath he revealed	גִּלָּה
his righteousness.	צִדְקָתוֹ :
3. He hath remembered his lovingkindness	ג זָכַר חַסְדּוֹ
and his faithfulness	וֶאֱמוּנָתוֹ
toward the house of Israel;	לְבֵית יִשְׂרָאֵל
All the ends of the earth have seen	רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ .
the salvation	אֵת יְשׁוּעַת
of our God.	אֱלֹהֵינוּ :
4. Shout for joy to the Lord,	ד הָרִיעוּ לַיְיָ

1) Heb., memorial. 2) Or, marvellous things. 3) Or, lyre. 4) Heb., voice.

his righteousness,	צִדְקוֹ׃
And all the peoples have seen	וְרָאוּ כָל הָעַמִּים
his glory.	כְּבוֹדוֹ׃
7. Ashamed shall be	ז יֵבֹשׁוּ
all they that serve graven images,	כָּל עֹבְדֵי פֶסֶל
That boast themselves	הַמִּתְהַלְלִים
of idols;	בָּאֱלִילִים׃
[2]Bow down to him,	הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ
all ye gods.	כָּל אֱלֹהִים׃
8. Zion heard and was glad,	ח שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן
And *there* rejoiced	וַתָּגֵלְנָה
the daughters of Judah;	בְּנוֹת יְהוּדָה׃
Because of thy judgments,	לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ
O Lord.	יְיָ׃
9. For thou, Lord,	ט כִּי אַתָּה יְיָ
art the Most High	עֶלְיוֹן
above all the earth;	עַל כָּל הָאָרֶץ׃
Thou art greatly exalted	מְאֹד נַעֲלֵיתָ
above all the gods.	עַל כָּל אֱלֹהִים׃
10. Ye that love the Lord	י אֹהֲבֵי יְיָ
hate evil;	שַׂנְאוּ רָע
He preserveth	שֹׁמֵר
the souls	נַפְשׁוֹת
of his [3]pious;	חֲסִידָיו׃
Out of the hand of the wicked	מִיַּד רְשָׁעִים
he delivereth them.	יַצִּילֵם׃
11. Light is sown	יא אוֹר זָרֻעַ

to judge the earth;	לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
He will judge the world	יִשְׁפֹּט תֵּבֵל
with righteousness,	בְּצֶדֶק׃
And peoples	וְעַמִּים
in his faithfulness.	בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

Psalm xcvii. תהלים צ״ז

1. The Lord reigneth;	א יְיָ מָלָךְ
let the earth rejoice;	תָּגֵל הָאָרֶץ׃
Let *there* be glad	יִשְׂמְחוּ
the multitude of [1]isles.	אִיִּים רַבִּים׃
2. Cloud and darkness	ב עָנָן וַעֲרָפֶל
are round about him;	סְבִיבָיו׃
Righteousness and judgment	צֶדֶק וּמִשְׁפָּט
are the foundation	מְכוֹן
of his throne.	כִּסְאוֹ׃
3. A fire	ג אֵשׁ
goeth before him,	לְפָנָיו תֵּלֵךְ׃
And burneth up round about him	וּתְלַהֵט סָבִיב
his adversaries.	צָרָיו׃
4. His lightnings illumine	ד הֵאִירוּ בְרָקָיו
the world;	תֵּבֵל׃
The earth saw, and trembled.	רָאֲתָה וַתָּחֶל הָאָרֶץ׃
5. Mountains	ה הָרִים
like wax	כַּדּוֹנַג
melted	נָמַסּוּ
before the Lord,	מִלִּפְנֵי יְיָ׃
Before the Lord	מִלִּפְנֵי אֲדוֹן
of the whole earth.	כָּל הָאָרֶץ׃
6. The heavens declared	ו הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם

1) Or, sea coasts. 2) Or. prostrate yourselves; or, worship. 3) or, saints; or, loving ones.

And the Lord sitteth	וַיֵּשֶׁב יי
as King for ever.	מֶלֶךְ לְעוֹלָם:
11. The Lord	יא יי
will give strength to his people;	עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן.
The Lord will bless	יי יְבָרֵךְ
his people	אֶת עַמּוֹ
with peace.	בַּשָּׁלוֹם:

We beseech thee,	אָנָּא.
with the power	בְּכֹחַ
of the greatness	גְּדֻלַּת
of thy right hand	יְמִינְךָ
loosen those that are bound.[2]	תַּתִּיר צְרוּרָה:
Accept	קַבֵּל
the[3] prayer of thy people;	רִנַּת עַמְּךָ
strengthen us, purify us,	שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ.
O fearful *God*.	נוֹרָא:
We pray thee, Almighty!	נָא גִבּוֹר.
those that seek thy unity	דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ
as the apple of the eye preserve them.	כְּבָבַת שָׁמְרֵם:
Bless them, purify them,	בָּרְכֵם טַהֲרֵם
have mercy upon them,	רַחֲמֵם.
with thy righteousness	צִדְקָתְךָ
continually reward them.	תָּמִיד גְּמָלֵם:
O mighty, holy *God*,	חָסִין קָדוֹשׁ.
with thy abundant goodness	בְּרוֹב טוּבְךָ
guide thy congregation.	נַהֵל עֲדָתֶךָ:
O One, exalted *God*!	יָחִיד גֵּאֶה.
turn to thy people	לְעַמְּךָ פְּנֵה.
who [4]mention thy holiness.	זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ:

4. The voice of the Lord	ד קוֹל יי
resoundeth with power;	בַּכֹּחַ.
The voice of the Lord	קוֹל יי
resoundeth with majesty.	בֶּהָדָר:
5. The voice of the Lord	ה קוֹל יי
breaketh cedars,	שֹׁבֵר אֲרָזִים.
And the Lord breaketh in pieces	וַיְשַׁבֵּר יי
the cedars of Lebanon.	אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן:
6. And he maketh them to leap	ו וַיַּרְקִידֵם
like a calf;	כְּמוֹ עֵגֶל.
Lebanon and Sirion	לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן
like a young wild-ox.	כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים:
7. The voice of the Lord	ז קוֹל יי
[1]cleaveth	חֹצֵב
the flames of fire.	לַהֲבוֹת אֵשׁ:
8. The voice of the Lord	ח קוֹל יי
shaketh *the* wilderness;	יָחִיל מִדְבָּר.
The Lord shaketh	יָחִיל יי
the wilderness of Kadesh.	מִדְבַּר קָדֵשׁ:
9. The voice of the Lord	ט קוֹל יי
maketh the hinds to calve,	יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת
And strippeth bare	וַיֶּחֱשֹׂף
forests;	יְעָרוֹת.
And in his temple	וּבְהֵיכָלוֹ.
everything saith,	כֻּלּוֹ אֹמֵר
"Glory"!	כָּבוֹד:
10. The Lord	י יי
Sat *as King* at the flood;	לַמַּבּוּל יָשָׁב.

1) Or, heweth out flames of fire. 2) In captivity. 3) Heb., singing. 4) Or, remember.

and *the* statute	וְחֹק
that he gave them.	נָתַן לָמוֹ׃
8. O Lord our God,	ח יְיָ אֱלֹהֵינוּ
thou didst answer them;	אַתָּה עָנִיתָם
A forgiving God	אֵל נֹשֵׂא
thou wast to them,	הָיִיתָ לָהֶם.
Though thou tookest vengeance of their misdeed.	וְנֹקֵם עַל עֲלִילוֹתָם׃
9 Extol ye	ט רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow down	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his holy mount;	לְהַר קָדְשׁוֹ.
For holy is	כִּי קָדוֹשׁ
the Lord our God.	יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃
Psalm xxix.	תהלים כ״ט
A Psalm of David.	א מִזְמוֹר לְדָוִד
1. [3]Ascribe to the Lord,	הָבוּ לַיְיָ
O ye [4]children of the mighty,	בְּנֵי אֵלִים.
[3]Ascribe to the Lord	הָבוּ לַיְיָ
glory and strength.	כָּבוֹד וָעֹז׃
2. Ascrible to the Lord	ב הָבוּ לַיְיָ
the glory [5]of his name;	כְּבוֹד שְׁמוֹ.
Bow down to the Lord	הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ
in the beauty of holiness.	בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ׃
3. The voice of the Lord	ג קוֹל יְיָ
is upon the waters;	עַל הַמָּיִם.
The God of glory	אֵל הַכָּבוֹד
thundereth,	הִרְעִים.
It is the Lord	יְיָ
upon the [6]great waters.	עַל מַיִם רַבִּים׃

let the earth be moved.	תָּנוּט הָאָרֶץ׃
2. The Lord [1]in zion is great;	ב יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל.
And high is he	וְרָם הוּא
above all the peoples.	עַל כָּל הָעַמִּים׃
3. Let them praise thy [2]name;	ג יוֹדוּ שִׁמְךָ
Great and terrible	גָּדוֹל וְנוֹרָא
and holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא׃
4. And the strength of a king	ד וְעֹז מֶלֶךְ
that loveth judgment	מִשְׁפָּט אֹהֵב
Thou didst establish	אַתָּה כּוֹנַנְתָּ
in uprightness,	מֵישָׁרִים.
Judgment and righteousness	מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
in jacob	בְּיַעֲקֹב
thou hast executed.	אַתָּה עָשִׂיתָ׃
5. Extol ye	ה רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow down	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his footstool;	לַהֲדֹם רַגְלָיו
Holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא׃
6. Moses and Aaron	ו מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
among his priests,	בְּכֹהֲנָיו
And Samuel	וּשְׁמוּאֵל
among them that call upon his name,	בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ.
called upon the Lord,	קֹרְאִים אֶל יְיָ
and he answered them.	וְהוּא יַעֲנֵם׃
7. In a pillar of cloud	ז בְּעַמּוּד עָנָן
he spoke unto them,	יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם.
They kept	שָׁמְרוּ
his testimonies,	עֵדְתָיו

1) Or, is great in Zion. 2) Or, great and terrible name; Holy is he. 5) Or, give, bring. 4) Or, sons of God, i. e., angels. 5) Or, *due to* his name. 6) Or, many.

קוּמִי. arise!
לְבְשִׁי [1]Put on
בִּגְדֵי the garments
תִּפְאַרְתֵּךְ of thy glory,
עַמִּי. O my people!
עַל יַד בֶּן יִשַׁי [2]Through the son of Jesse,
בֵּית הַלַּחְמִי. the Bethlehemite,
קָרְבָה Draw near
אֶל נַפְשִׁי unto my soul,
גְּאָלָהּ: redeem it.
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
הִתְעוֹרְרִי Arouse thyself!
הִתְעוֹרְרִי. arouse thyself!
כִּי בָא אוֹרֵךְ For thy light hath come
קוּמִי arise,
אוֹרִי. shine forth!
עוּרִי עוּרִי Awake, awake;
שִׁיר דַּבְּרִי. [3]give forth a song;
כְּבוֹד יְיָ The glory of the Lord
עָלַיִךְ נִגְלָה: was revealed upon thee.
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
לֹא תֵבֹשִׁי Be not ashamed,
וְלֹא תִכָּלְמִי. neither be confounded;
מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי Why art thou bowed down,
וּמַה תֶּהֱמִי. and why art thou [4]weeping?
בָּךְ יֶחֱסוּ In thee shall [5]find refuge
עֲנִיֵּי עַמִּי. the poor of my people,
וְנִבְנְתָה עִיר And the city shall be built
עַל תִּלָּהּ: upon her mound.
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
וְהָיוּ לְמִשִּׁסָּה And as a spoil shall be
שֹׁאסָיִךְ. they that spoil thee;
וְרָחֲקוּ And far away shall be
כָּל מְבַלְּעָיִךְ. all they that would swallow thee;
יָשִׂישׂ עָלַיִךְ Over thee shall rejoice
אֱלֹהָיִךְ. thy God,
כְּחָתָן מְשׂוֹשׂ As a bridegroom rejoiceth
עַל כַּלָּה: over *his* bride.
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
יָמִין וּשְׂמֹאל *On the* right and *on the* left
תִּפְרוֹצִי. thou shalt spread,
וְאֶת יְיָ And the Lord
תַּעֲרִיצִי. thou shalt [6]revere
עַל יַד אִישׁ Through a man,
בֶּן פַּרְצִי. the son of Perez;
וְנִשְׂמְחָה And we shall be glad,
וְנָגִילָה: and rejoice.
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:
בּוֹאִי בְשָׁלוֹם Come in peace,
עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ. O crown of her husband,
גַּם בְּשִׂמְחָה With joy
וּבְצָהֲלָה. and with cheerfulness;
תּוֹךְ אֱמוּנֵי *In* the midst of the faithful
עַם סְגֻלָּה. of the [7]beloved people;
בּוֹאִי כַלָּה Come, O bride;
בּוֹאִי כַלָּה:(א come, O bride!
לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

א) בסדורי הספרדים המזרחיים נשנה החרוז האחרון כזה: תוך אמוני עם סגלה בואי כלה שבת מלכתא.

1) Heb., Clothe. 2) Heb., by the hand. 3) Heb., utter a song. 4) Or, disquieted. 5) Or, trust. 6) Or, revere. Through... we also shall be glad, etc. 7) Or, chosen; or. people of peculiar treasure; or, *God's* personal possession.

Our [8]prayer accept, שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל
and hear our cry, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ.
O thou who knoweth *all* secrets: יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת:

את השיר לכה דודי חבר ר׳ שלמה בן משה הלוי אלקבץ מצפת, מחבר ספר מנות הלוי בשנת רפ״ט וספר שרש ישי בשנת ש״ג, שהם פרושים על אסתר ורות, והוא היה גיסו ותלמידו של רבי משה קורדובירו שתקן לאמר ששת המזמורים מן לכו נרננה וכו׳ (ראה למעלה קדם לכו נרננה) ושמו רשום בראשי החרוזים שלמה הלוי.

בשיר לכה דודי יבקש החתן (ישראל) את דודו ללכת עמו לקבל פני הכלה (שבת), לפי שבימים הקדמונים היה בית הכנסת בשדה, ועל זה יסכו החרוזים לכה דודי לקראת כלה, לקראת שבת לכו ונלכה וגם עתה עוד המנהג בארץ ישראל לצאת לחצר ביהכ״נ באמירת לכה דודי.

השיר הזה מיוסד על הא דאיתא בשבת ק״ט ע״א ובבבא קמא ל״ב: ר׳ חנינא מעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא ואמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה; ר׳ ינאי לבש מאניה מעלי שבת ואמר: בואי כלה, בואי כלה. ובסדור סדר היום לרבי משה בן מכיר יש פזמון אחר המיוסד גם כן על לכה דודי. ובסדור אמרי בינה יש נוסח אחר המיוסד על מזמור שיר ליום השבת.

Come, my [1]beloved, לְכָה דוֹדִי
to meet לִקְרַאת
the bride;[2] כַּלָּה.
The presence of Sabbath פְּנֵי שַׁבָּת
let us [3]welcome. נְקַבְּלָה:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

"Observe" and "Remember"[4] in one utterance שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד.
Caused us to hear הִשְׁמִיעָנוּ
the only God; אֵל הַמְיֻחָד.

The Lord is one, יְיָ אֶחָד:
and his name is one, וּשְׁמוֹ אֶחָד.
For [5]fame, לְשֵׁם
and for glory, וּלְתִפְאֶרֶת
and for praise. וּלְתְהִלָּה:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

To meet *the* Sabbath לִקְרַאת שַׁבָּת
come, and let us go, לְכוּ וְנֵלְכָה.
For it is כִּי הִיא
the [6]fountain of blessing; מְקוֹר הַבְּרָכָה.
From the beginning, מֵרֹאשׁ
from of old מִקֶּדֶם
it was ordained; נְסוּכָה.
Last in production, סוֹף מַעֲשֶׂה
first in thought. בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

O sanctuary of *the* King, מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ
O royal city, עִיר מְלוּכָה.
Arise, go forth קוּמִי צְאִי
from the midst of the overthrow; מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה
[7]It is enough for thee *to* dwell רַב לָךְ שֶׁבֶת
in the valley of weeping, בְּעֵמֶק הַבָּכָא.
And he will have pity וְהוּא יַחֲמוֹל
upon thee עָלַיִךְ
with compassion. חֶמְלָה:

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה. פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה:

Shake thyself הִתְנַעֲרִי
from *the* dust מֵעָפָר

1) Or, friend, 2) The Sabbath is personified in this poem as a bride. 3) Or, receive. 4) "Observe the Sabbath", Deut. 5.12. and "Remember the Sabbath", Exodus, 20. 8. 5) Heb., name. 6) Or, well-spring. 7) Or, Long enough hast thou dwelt. 8) Heb., cry.

their voice;	קוֹלָם .
The streams lift up	יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
their [2]roaring.	דָּכְיָם :
4. Above the voices	ד מִקֹּלוֹת
of the [3]many mighty waters,	מַיִם רַבִּים אַדִּירִים
The breakers of the sea,	מִשְׁבְּרֵי יָם .
Mightiest on high is the Lord.	אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ :
5. Thy testimonies	ה עֵדֹתֶיךָ
are very faithful,	נֶאֱמְנוּ מְאֹד .
Thine house	לְבֵיתְךָ
becometh holiness,	נָאְוָה קֹדֶשׁ .
O Lord,	יְיָ .
for evermore.	לְאֹרֶךְ יָמִים :

A Mourner says the following Kaddish.
See translation on page 174

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא
דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ .
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:
Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :
Mourner יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא : בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״תולְעֵלָּא)
מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחֱמָתָא . דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים .
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן:
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה
שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

Like a cedar	כְּאֶרֶז
in Lebanon	בַּלְּבָנוֹן
he shall grow tall.	יִשְׂגֶּה :
14. *They shall be* planted	יד שְׁתוּלִים
in the house of the Lord;	בְּבֵית יְיָ .
In the courts of our God	בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ
they shall thrive.	יַפְרִיחוּ :
15. They shall still bring forth [1]fruit	טו עוֹד יְנוּבוּן
in old age;	בְּשֵׂיבָה .
Full of sap and green	דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים
they shall be.	יִהְיוּ :
16. To declare	טז לְהַגִּיד
that upright is the Lord;	כִּי יָשָׁר יְיָ .
He is my rock,	צוּרִי
and there is no unrighteousness in him.	וְלֹא עַוְלָתָה בוֹ:

Psalm xciii. תהלים צ״ג

1. Thd Lord reigneth;	א יְיָ מָלָךְ
with majesty	גֵּאוּת
is he clothed;	לָבֵשׁ .
The Lord is clothed,	לָבֵשׁ יְיָ .
with strength	עֹז
he hath girded himself;	הִתְאַזָּר .
The world also standeth firm,	אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
it cannot be moved.	בַּל תִּמּוֹט :
2. Eestablished is thy throne	ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ
of old,	מֵאָז .
From everlasting art thou.	מֵעוֹלָם אָתָּה :
3. *The* streams have lifted up,	ג נָשְׂאוּ נְהָרוֹת
O Lord,	יְיָ .
The streams have lifted up	נָשְׂאוּ נְהָרוֹת

1) Or, blossoms 2) Or, waves. 3) Or, many waters, The mighty breakers of the sea.

אמירת מזמור שיר ליום השבת כתוב בפאר הדור ס׳ קט״ז שהוא מנהג קדמון. ויש נוהגים לאמר אחריו ויכולו.

	Psalm xcii. — תהלים צ״ב
	א מִזְמוֹר
A Psalm,	
	שִׁיר
a Song	
	לְיוֹם הַשַּׁבָּת:
for the Sabbath Day.	
	ב טוֹב לְהוֹדוֹת
2. It is good to give thanks	
	לַיְיָ.
to the Lord,	
	וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
And to chant to thy name,	
	עֶלְיוֹן:
O Most High.	
	ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר
3. To declare in the morning	
	חַסְדֶּךָ.
thy lovingkindness,	
	וֶאֱמוּנָתְךָ
And thy faithfulness	
	בַּלֵּילוֹת:
[1]in the nights.	
	ד עֲלֵי עָשׂוֹר
4. Upon [2]an instrument of ten strings	
	וַעֲלֵי נָבֶל.
and upon *the* [3]psaltery,	
	עֲלֵי הִגָּיוֹן
With [4]thoughtful music	
	בְּכִנּוֹר:
upon the harp.	
	ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
5. For thou hast made me glad,	
	יְיָ
O Lord,	
	בְּפָעֳלֶךָ.
with thy deed;	
	בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
Through the works of thy hands	
	אֲרַנֵּן:
I will sing aloud.	
	ו מַה גָּדְלוּ
6. How great are	
	מַעֲשֶׂיךָ
thy works,	
	יְיָ.
O Lord!	
	מְאֹד עָמְקוּ
Very deep are	
	מַחְשְׁבֹתֶיךָ:
thy thoughts.	
	ז אִישׁ בַּעַר
7. An [5]ignorant man	
	לֹא יֵדָע.
knoweth *it* not;	
	וּכְסִיל
And a fool	
	לֹא יָבִין אֶת זֹאת:
doth not understand this.	
	ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים
8. When wicked men thrive	
	כְּמוֹ עֵשֶׂב
like grass,	
	וַיָּצִיצוּ
And *there* flourish	
	כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן.
all the workers of iniquity;	
	לְהִשָּׁמְדָם
It is that they may be destroyed	
	עֲדֵי עַד:
for ever.	
	ט וְאַתָּה מָרוֹם
9. But thou art exalted	
	לְעֹלָם
for evermore,	
	יְיָ:
O Lord.	
	כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ
10 For, lo, thine enemies,	
	יְיָ
O Lord,	
	כִּי הִנֵּה
For, lo,	
	אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ.
thine enemies shall perish;	
	יִתְפָּרְדוּ
Scattered shall be	
	כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן:
all workers of iniquity.	
	יא וַתָּרֶם
11. But thou hast exalted	
	כִּרְאֵים
like the horn of the wild-ox	
	קַרְנִי.
my horn;	
	בַּלֹּתִי
I am anointed	
	בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן:
with fresh oil	
	יב וַתַּבֵּט עֵינִי
12. And my eye hath looked	
	בְּשׁוּרָי.
upon them that lie in wait for me;	
	בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים.
Of the evil-doers that rise up against me	
	תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
have mine ears heard.	
	יג צַדִּיק
13. The righteous	
	כַּתָּמָר יִפְרָח.
shall thrive like the palm tree,	

1) Or, every night. 2) Or, the decachord. 3) Or, lute. 4) Or, solemn sound; or, the murmuring of the harp. 5) Or, brutish.

out did not singe it,	וְלֹא הִבְהֲבָהּ
Rabbi Eleazar says,	רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר.
It may become unclean,	טְמֵאָה הִיא
and one must not light therewith;	וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ.
Rabbi Akiba says,	רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר.
It remains clean,	טְהוֹרָה הִיא
and one must not light therewith.	וּמַדְלִיקִין בָּהּ:
6. One must not perforate	ד לֹא יִקּוֹב אָדָם
an egg-shell,	שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה.
and fill it with oil,	וִימַלְּאֶנָּה שֶׁמֶן
and place it	וְיִתְּנֶנָּה
above the opening of the lamp,	עַל פִּי הַנֵּר.
in order that it may drop *therein*,	בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת.
even if it be *a vessel* of earthenware;	וַאֲפִילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס.
but Rabbi Jehudah	וְרַבִּי יְהוּדָה
permits *it.*	מַתִּיר.
But if the potter joined it	אֲבָל אִם הִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר
[5]originally,	מִתְּחִלָּה.
it is allowed,	מֻתָּר.
because it is	מִפְּנֵי שֶׁהוּא
one vessel.	כְּלִי אֶחָד:
One must not fill	לֹא יְמַלֵּא אָדָם
a bowl *with* oil,	קְעָרָה שֶׁמֶן.

One must not light	אֵין מַדְלִיקִין
with tar	בְּעִטְרָן
out of respect	מִפְּנֵי כְּבוֹד
of the Sabbath;	הַשַּׁבָּת.
but *the other* sages	וַחֲכָמִים
allow *to light*	מַתִּירִין
with all kinds of oil;	בְּכָל הַשְּׁמָנִים.
with oil of [1]poppy,	בְּשֶׁמֶן שְׁמִשְׁמִין.
with oil of nuts,	בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים.
with oil of raddish seeds,	בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת.
with oil of fish,	בְּשֶׁמֶן דָּגִים.
with oil of [2]gourd seeds,	בְּשֶׁמֶן פַּקָּעוֹת.
with tar	בְּעִטְרָן
and naptha.	וּבְנֵפְטְ.
Rabbi Tarphon says,	רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר
One must not light	אֵין מַדְלִיקִין
but with olive oil only.	אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבָד:
3. Anything that comes	ג כָּל הַיּוֹצֵא
from the tree	מִן הָעֵץ.
one must not light therewith,	אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ
with the exception of flax;[3]	אֶלָּא פִּשְׁתָּן.
and anything that comes	וְכָל הַיּוֹצֵא
from the tree	מִן הָעֵץ.
cannot be polluted	אֵינוֹ מִטַּמֵּא
by the pollution of tents,[4]	טֻמְאַת אֹהָלִים.
with the exception of flax.	אֶלָּא פִּשְׁתָּן.
A slip of cloth	פְּתִילַת הַבֶּגֶד
which one folded,	שֶׁקִּפְּלָהּ

1) Or, sesamum. 2) Or, colocynth seeds. 3) Flax is spoken of in Joshua 2, 6, as "the flax of a tree." 4) I. e., if a tent was made there of and a dead person was therein. See Numbers 19, 14, etc. 5) Heb., at the beginning.

בסדורו של רב עמרם גאון מובא לאמר הפרק במה מדליקין ואחריו אמר ר׳ אלעזר וכ״ו אחר שמקדשין בבית הכנסת, אולם הספרדים אומרים אותם קודם תפלת ערבית וכן הוא גם מנהג רוב האשכנזים, ולכן הצגנו את הפרק במה מדליקין פה. ואבודרהם כתב: ושמעתי שיש מקומות שאומרים פרק זה בין מנחה לערבית וישר בעיני, כי קריאתו אחר ערבית מה תועיל, אז אין עת לתקן פתילותיו וגרותיו ולעשות מלאכה, מה שהיה היה, אבל כשקורא אותו בין מנחה לערבית אם שכח מלתקן ילך ויתקן עכ״ל וכן השל״ה בסדורו ויעב״ץ כתבו שנכון לאמרו קודם קבלת שבת. וטעם האומרים אותו אחר תפלת ערבית עין מה שכתב הב״ח במור או״ח ס׳ ר״ע.

סדר קבלת שבת לספרדים המזרחיים משונה מאד מסדרנו, וזה הוא: מזמור לדוד הבו לה׳ וכ״ו, במה מדליקין, לכה דודי, אמר ר׳ אלעזר, קריש דרבנן, מזמור שיר ליום השבת, ה׳ מלך גאות לבש, חצי קדיש ואח״ז מתפללין תפלת ערבית.

במה מדליקין and אמר ר׳ אלעזר are not said in the most of congregations, when a Festival occurs on Friday or Saturday, and on the Intermediate Sabbath of a Festival; but on the Day of Atonement (יום כפור) occuring on Saturday they are not said in any congregation.

שבת פרק ב׳ משניות א—ז.

1. With what *materials*	א בַּמָּה
may one light *the Sabbath lamps*,	מַדְלִיקִין
and with what	וּבַמָּה
may one not light?	אֵין מַדְלִיקִין.
One must not light	אֵין מַדְלִיקִין
neither with [1]cedar-moss,	לֹא בְּלֶכֶשׁ
nor with uncombed flax,	וְלֹא בְּחֹסֶן
nor with [2]floss-silk,	וְלֹא בְּכַלָּךְ.
nor with willow-fibre,	וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן.
nor with [3]nettle-fibre,	וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר.
nor with the [4]weeds	וְלֹא בִּירוֹקָה
which are upon the waters.[5]	שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם.
One must also not light with pitch,	וְלֹא בְּזֶפֶת.
nor with *liquid* wax,	וְלֹא בְּשַׁעֲוָה.
nor with [6]castor oil,	וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק.
nor with oil *condemned* to be burned,[7]	וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה.
nor with the fat from the tails of sheep	וְלֹא בְּאַלְיָה.
nor with tallow.	וְלֹא בְּחֵלֶב.
Nahum, the Mede, says,	נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר
One may light	מַדְלִיקִין
with boiled tallow;	בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל.
but *the other* sages say,	וַחֲכָמִים אוֹמְרִים.
Whether boiled	אֶחָד מְבֻשָּׁל
or not boiled,	וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל.
one must not light therewith.	אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ:
2. One must not light *the Sabbath lamps*	ב אֵין מַדְלִיקִין
with oil *condemned* to be burned,[7]	בְּשֶׁמֶן שְׂרֵפָה
on a festival.	בְּיוֹם טוֹב.
Rabbi Ishmael says,	רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר.

1) Or, cedar-bast; cedar-wool. 2) I.e., the outward coating of the cocoon or ball of the silk-worm. 3) I. e., a kind of grass growing in the wilderness. 4) Or, ship-moss, which adheres to ships that have been long at sea. 5) Because all above mentioned materials form imperfect wicks. 6) Or, oil extracted from the seed of the cotton plant. 7) I. e., oil that has been set apart as a heave-offering and, having become defiled, was to be burned. 8) Or, dregs of pitch,

for it is said, שֶׁנֶּאֱמַר :
And all thy children [1] וְכָל בָּנַיִךְ
shall be taught of the Lord; לְמוּדֵי יְיָ.
and great shall be וְרַב
the peace שְׁלוֹם
of thy children. בָּנַיִךְ :
Read not אַל תִּקְרֵי
BANAYICH, thy children, בָּנַיִךְ
but אֶלָּא
BONAYICH, thy builders. בּוֹנַיִךְ :
Great peace [2] שָׁלוֹם רָב
to those that love לְאֹהֲבֵי
thy Law; תּוֹרָתֶךָ.
and there is no stumbling for them. וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל :
Let there be [3] יְהִי
peace שָׁלוֹם
within thy [6] wall, בְּחֵילֵךְ.
prosperity שַׁלְוָה
within thy palaces. בְּאַרְמְנוֹתַיִךְ :
For the sake of my brethren לְמַעַן אַחַי
and my companions, וְרֵעָי.
I will now [7] speak אֲדַבְּרָה נָּא
[7] peace שָׁלוֹם
concerning thee. בָּךְ :
For the sake לְמַעַן
of the house of the Lord בֵּית יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ.
I will seek אֲבַקְשָׁה
good טוֹב

nor light וְאֵין מַדְלִיקִין
the lamps; אֶת הַנֵּרוֹת.
but אֲבָל
one may tithe מְעַשְּׂרִין
that which is doubtfully untithed, אֶת הַדְּמַאי.
and make the Erub, וּמְעָרְבִין.
and cove: וְטוֹמְנִין
the hot victuals.[4] אֶת הַחַמִּין :

ברייתא בשבת י"ב ע"א בהשמטת המלים "שמא ישכח ויצא".

It was learned, תַּנְיָא
Rabbi Chanina said, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא.
It is the duty of a person חַיָּב אָדָם
to search לְמַשְׁמֵשׁ
his garments בְּגָדָיו
on Sabbath eve, בְּעֶרֶב שַׁבָּת
towards dusk, עִם חֲשֵׁכָה.
lest he forget, שֶׁמָּא יִשְׁכַּח
and come out.[5] וְיֵצֵא :
Rabbi Joseph said, אָמַר רַב יוֹסֵף.
This is a great law הִלְכָתָא רַבְּתָא
for the Sabbath. לְשַׁבָּתָא :

אמר ר' אלעזר הוא בסוף מס' ברכות והוסיפו אגדה זו למען יוכלו לאמר קדיש שאין אומרין קדיש על הלכה.

Rabbi Eleazar said אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר
that Rabbi Chanina said, אָמַר רַבִּי חֲנִינָא.
The disciples of the sages תַּלְמִידֵי חֲכָמִים
increase מַרְבִּים
peace שָׁלוֹם
in the world, בָּעוֹלָם.

---

1) ישעיה נ"ד י"ג. 2) תהלים ק"ט, קס"ה. 3) שם קכ"ב, ז', ח', ט'.

4) In order that they retain their heat.

5) And will, consequently, bring out the things contained in his garments out of his house or other limit, where it is not permitted to bring out things on Sabbath. 6) Or, rampart. 7) Or, say, Peace be within thee.

except *if his intention be to save* the wick,[3] חוּץ מִן הַפְּתִילָה.
because he thereby forms מִפְּנֵי שֶׁהוּא עֹשֶׂה
a coal פֶּחָם:
6 For three transgressions וְעַל שָׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת
women die נָשִׁים מֵתוֹת
at the time of their childbirth; בִּשְׁעַת לִדָּתָן.
because they are negligent עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת
in regard to their periods of separation,[4] בְּנִדָּה
in consecrating the first cake of the dough, בְּחַלָּה
and in lighting of the Sabbath lamp. וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר:
7. Three things וְשָׁלֹשׁ דְּבָרִים
a man must say צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר
in his house בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ
on Sabbath eve עֶרֶב שַׁבָּת
towards dusk; עִם חֲשֵׁכָה.
Have you separated the tithe? עִשַּׂרְתֶּם.
Have you made the Erub? עֵרַבְתֶּם.
Kindle הַדְלִיקוּ
the lamp. אֶת הַנֵּר.
If it be doubtful whether it is dark or not, סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה.
one must not tithe אֵין מְעַשְּׂרִין
that which is certainly untithed, אֶת הַוַּדַּאי.
nor immerse וְאֵין מַטְבִּילִין
the vessels,[5] אֶת הַכֵּלִים.

and place it וְיִתְּנֶנָּה
by the side of the lamp, בְּצַד הַנֵּר.
and put וְיִתֵּן
the end of the wick רֹאשׁ הַפְּתִילָה
into it, בְּתוֹכָהּ.
so that it may draw *the oil;* בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת.
but Rabbi Jehudah וְרַבִּי יְהוּדָה
permits *it.* מַתִּיר:
He who extinguishes הַמְכַבֶּה
the lamp, אֶת הַנֵּר
because he is afraid מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא
of heathens,[1] מִפְּנֵי עוֹבְדֵי כוֹכָבִים.
of robbers, מִפְּנֵי לִסְטִים.
of an evil spirit,[2] מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה.
or אוֹ
because of the sick בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה
that he may sleep, שֶׁיִּישָׁן.
is not guilty; פָּטוּר.
but if his intention be to save the lamp, כְּחָס עַל הַנֵּר.
to save the oil, כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן.
to save the wick,[3] כְּחָס עַל הַפְּתִילָה.
he is guilty. חַיָּב.
Rabbi Jose thought him not guilty רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר
in all those cases, בְּכֻלָּן.

1) Who, on some of their festivals, suffer no light outside of their temples. 2) A species of melancholy which causes the sufferer to be more at ease in darkness. 3) I. e., in order to use the singed wick as an object that can be kindled easily. 4) See Leviticus 12, 2, and 25, 19, etc. 5) In order to purify them from their defilement.

תְּפִלַּת עַרְבִית

לְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב.

EVENING SERVICE FOR SABBATH and FESTIVALS

Blessed *art* thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
who by his word	אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ
[3]bringeth on evenings,	מַעֲרִיב עֲרָבִים,
with wisdom	בְּחָכְמָה
he openeth *the* gates *of heaven*,	פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים,
and with understanding	וּבִתְבוּנָה
he changeth	מְשַׁנֶּה
[4]times,	עִתִּים,
and altereth	וּמַחֲלִיף
the [5]seasons,	אֶת הַזְּמַנִּים,
and arrangeth	וּמְסַדֵּר
the stars	אֶת הַכּוֹכָבִים
in their [6]watches	בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם
in the [7]sky,	בָּרָקִיעַ,
according to his will.	כִּרְצוֹנוֹ:
He createth	בּוֹרֵא
day and night;	יוֹם וָלַיְלָה,
he [8]rolleth away light	גּוֹלֵל אוֹר

בחול מתחילין והוא רחום אבל אין אומרים אותו בשבת ויו"ט. והטעם שאומרים והוא רחום בחול ולא בשבת ויו"ט, מפני שקודם תפלת ערבית נהגו ללקות החוטאים (וכנגד מספר שיר ל"ט מלקות נהגו לאמר ג' פעמים והוא רחום הכולל י"ג תיבות) ומיד אחרי שלקו מבקשים רחמים וסליחה. ולכן בערב שבת ויום טוב שאין מלקין אין לומר והוא רחום.

והרוקח בס' מ"ט כתב שאין אומרים והוא רחום, לפי שהוא תחנה ואין שואל צרכיו בשבת פן יתעצב בה. ואסור לאדם שיהיה עצב בשבת. ולכך אין אומרים בתפלה אמצעיות (ר"ל לכך אין אומרים בשמונה עשרה אח חברכות האמצעיות, המדברות בצרכיו של אדם) שמא צריך לאחד מהם ויתעצב. עכ"ל ובזוהר פ' תרומה ובמדרש הנעלם לרות דף ס"ב נמצאים טעמים אחרים.

אולם הספרדים אומרים והוא רחום גם בשבת וכן הוא בסדורו של רב עמרם גאון, וטעמם הוא כמו שכתב הרוקח בס' שי"ט: "לפי שבשחרית ובמנחה יש קרבנות תמידין שהן מכפרין, אבל ערבית שאין קרבן לכפר תקנו לומר והוא רחום יכפר".

While the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח, which see below.

The Reader:

Bless ye the Lord	בָּרְכוּ אֶת יְיָ
who is ever-blessed.	הַמְבֹרָךְ:

The Reader and Congregation:

Blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
who is blessed	הַמְבֹרָךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד

While the Reader says ברכו the Congregation say in an undertone יתברך וישתבח.

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים:

סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְּזוּ לְפָנָיו. וּשְׁמוֹ מְרוֹמֵם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

1) תהלים ע"ח ל"ח. והוא תחלת תפלת ערבית (רמב"ם הלכות תפלה פ"ט ה"ט). והטעם שאומרים אותו בחול ואין אומרים אותו בשבת, עין בתפלת ערבית לשבת. וכן תמצא שם שאר ההערות השייכות לתפלת ערבית. 2) תהלים כ' ו'.

3) Or, causeth evenings to advance. 4) Or, seasons. 5) Or, times. 6) Or, orbits; or, due courses. 7) Or, expanse. 9) Or, removeth light,

the Lord will bless	יְיָ יְבָרֵךְ	for thee.	לָךְ:
his people	אֶת עַמּוֹ	The Lord	יְיָ[1]
with peace.	בַּשָּׁלוֹם:	will give strength to his people;	עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן

A Mourner here says the following Kaddish Derabanan.

See translation, p. 174.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Mourner יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת תּוּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל מָן דִּי עָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא דִּי בְּאַתְרָא הָדֵן וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר. יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וּפֻרְקָנָא מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

כשיש אבל עומד בחצר בית הכנסת, החשוב שבקהל יוצא לקראתו ומכניסו לבית הכנסת קודם שמתחילין ברכו (בקצת קהלות קודם בואי בשלום) ואומרים לו: המקום ינחמך (ינחמכם) עם שאר אבלי ציון וירושלים.

1) תהלים כ״ט י׳.

וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת
עַל יָדֶךָ . וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ :
ט וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

Deut. xi. 13—21. דברים י״א י״ג—כא.

יג וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל
מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם.
לְאַהֲבָה אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל
לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם : יד וְנָתַתִּי מְטַר
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ . וְאָסַפְתָּ
דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ : טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ . וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ :
טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם . וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם : יז וְחָרָה אַף יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת
הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא
תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ . וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם :
יח וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם
וְעַל נַפְשְׁכֶם . וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל
יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם :
יט וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר
בָּם . בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : כ וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :
כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם
עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם
לָתֵת לָהֶם . כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ :

Deut. xv. 37—41. במדבר ט״ו ל״ז—מ״א.

לז וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר : לח דַּבֵּר
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ
לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם.
וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת :
לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם : מ לְמַעַן
תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי . וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : מא אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים . אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת [1]

וֶאֱמוּנָה
כָּל זֹאת .
וְקַיָּם עָלֵינוּ .
כִּי הוּא
יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְאֵין זוּלָתוֹ .
וַאֲנַחְנוּ
יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ .
הַפּוֹדֵנוּ
מִיַּד מְלָכִים .
מַלְכֵּנוּ
הַגּוֹאֲלֵנוּ
מִכַּף
כָּל הָעֲרִיצִים .
הָאֵל
הַנִּפְרָע
לָנוּ
מִצָּרֵינוּ .

[2]Truth
[2]and faithfulness
is all this,
and it is established with us
that he is
the Lord our God,
and *there is* none besides him,
[3]and we are
[3]Israel his people.
[4]He delivereth us
from the hand of kings:
[5]*he is* our king,
who redeemeth us
from the [6]grasp
of tyrants.
[7]*He is* the God,
who exacts punishment
for us
from our adversaries,

1) אמת ואמונה היא הברכה הראשונה משתי הברכות שלאחר ק״ש (ברכות י״א וי״ב) והתימתה הוא גאל ישראל.
2) Or, True and trustworthy. 3) Or, and we, Israel, are his people. 4) Or, It is he who delivereth us; or, whom he delivereth. 5) Or, it. 6) Heb., palm. 7) Or, it is God.

we will [1]talk	נָשִׂיחַ
of thy statutes,	בְּחֻקֶּיךָ .
and we will rejoice	וְנִשְׂמַח
in the words of thy Law	בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ
and in thy commandments	וּבְמִצְוֹתֶיךָ
for ever and ever;	לְעוֹלָם וָעֶד :
for they are our life	כִּי הֵם חַיֵּינוּ
and the [2]length	וְאֹרֶךְ
of our days,	יָמֵינוּ .
and on them we will meditate	וּבָהֶם נֶהְגֶּה
day and night.	יוֹמָם וָלַיְלָה .
And thy love	וְאַהֲבָתְךָ
thou mayest not take away from us	אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ
for ever.	לְעוֹלָמִים :
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who loveth	אוֹהֵב
his people Israel.	עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

See translation on p. 65.

אל מלך נאמן is said only when praying alone.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן :

Deut. vi. 4. דברים ו׳ ד׳

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל . יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

Deut. vi. 5—9. דברים ו׳ ה—ט

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ . בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ : ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ : ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם . בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ

from before darkness,	מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ
and darkness	וְחֹשֶׁךְ
from before light;	מִפְּנֵי אוֹר .
and *he* causeth *the* day to pass away,	וּמַעֲבִיר יוֹם
and bringeth on night,	וּמֵבִיא לָיְלָה .
and *he* divideth	וּמַבְדִּיל
between day	בֵּין יוֹם
and (*between*) night,	וּבֵין לָיְלָה .
"The Lord of Hosts"	יְיָ צְבָאוֹת
is his name.	שְׁמוֹ :
The living and ever-existing God	אֵל חַי וְקַיָּם .
continually	תָּמִיד
shall reign over us	יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who bringeth on evenings.	הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

With everlasting love	אַהֲבַת עוֹלָם
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
thy people,	עַמְּךָ
thou hast loved.	אָהָבְתָּ .
A Law and commandments,	תּוֹרָה וּמִצְוֹת
statutes	חֻקִּים
and ordinances	וּמִשְׁפָּטִים
hast thou taught us.	אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ :
Therefore,	עַל כֵּן
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ .
when we lie down,	בְּשָׁכְבֵנוּ
and when we rise up,	וּבְקוּמֵנוּ

1) Or, discourse; meditate on. 2) Or, prolongation.

and from behind us, וּמֵאַחֲרֵינוּ.
and in the shadow וּבְצֵל
of thy wings כְּנָפֶיךָ
conceal us; תַּסְתִּירֵנוּ.
for God, כִּי אֵל
our Guardian and our deliverer שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ
art thou; אָתָּה.
for a God *and* a King, [3] כִּי אֵל מֶלֶךְ
gracious and merciful, חַנּוּן וְרַחוּם
art thou; אָתָּה.
and guard [4] וּשְׁמוֹר
our going out and our coming in צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ.
to life and to peace לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם.
from this time מֵעַתָּה
and for evermore. וְעַד עוֹלָם:
And spread over us וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ
the tabernacle of thy peace: סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ:
Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
who spreadeth הַפּוֹרֵשׂ
the tabernacle of peace סֻכַּת שָׁלוֹם.
over us, עָלֵינוּ
and over all his people, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
and over Jerusalem. וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

על דבר הפסוקים ברוך ה' לעולם וכ'ו מביא רק עמרם גאון בשם רב נטרונאי גאון שאין לאומרם בשבת ומוסיף בזה"ל: „וכן מנהג בישיבה שלנו ובבית רבינו שבבבל. והכי אמר שר שלום נמי בליל שבתות ובלילי ימים טובים במעריב למימר שומר עמו ישראל לעד, ובבית רבינו אין מנהג, אלא תחת שומר עמו ישראל חותמין פורס סוכת שלום עלינו ועל כל עדת עמו ישראל ועל ירושלים, ואין אומר אחריה כל עיקר אלא קדישא לאלתר, ובשאר כנסיות ובשאר מקומות אומר שומר עמו ישראל לעד, ואומר ושמרו בני ישראל וחותמין, אבל ברוך ה' לעולם אין אומרין לא בישיבה אחרת ולא בכבל כלה.

for ever and ever." לְעוֹלָם וָעֶד:
And it is said, וְנֶאֱמַר.
[1] For the Lord hath delivered כִּי פָדָה יְיָ
Jacob, אֶת יַעֲקֹב.
and he hath redeemed him וּגְאָלוֹ
from the hand of him that was stronger than he. מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ:
Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who hath redeemed Israel. גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

---

[2] Cause us to lie down, הַשְׁכִּיבֵנוּ
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in peace, לְשָׁלוֹם.
and raise us up וְהַעֲמִידֵנוּ
O our King, מַלְכֵּנוּ
to life; לְחַיִּים.
and spread over us וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ
the tabernacle of thy peace, סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ.
and direct us וְתַקְּנֵנוּ
through good counsel בְּעֵצָה טוֹבָה
from before thee, מִלְּפָנֶיךָ.
and save us וְהוֹשִׁיעֵנוּ
for the sake of thy name; לְמַעַן שְׁמֶךָ.
and shield us, וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ.
and remove from us וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ
the enemy, אוֹיֵב.
pestilence, and sword, דֶּבֶר וְחֶרֶב.
and famine, and sorrow, וְרָעָב וְיָגוֹן.
and remove *the* adversary וְהָסֵר שָׂטָן
from before us מִלְּפָנֵינוּ

1) ירמיה ל"א י"א. 2) השכיבנו היא הברכה השניה משתי הברכות שלאחר ק"ש (ברכות י"א עא ודף ד' ע"ב ודף ט') והתימתה שומר עמו ישראל לעד ובשבת ויו"ט נוהגים לחתום ופרוס עלינו ע"פ הירושלמי בפ"ג דברכות. 3) נחמיה ט' ל"א בחסרון מלת מלך. 4) ע"פ תהלים קכ"א ח'.

but their pursuers	אֶת רוֹדְפֵיהֶם
and their enemies	וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם
he sank in the depths,	בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע.
and his children saw	וְרָאוּ בָנָיו
his might,	גְּבוּרָתוֹ
and they praised, and gave thanks	שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ
to his name.	לְשִׁמוֹ:
And his kingdom	וּמַלְכוּתוֹ
[8]with pleasure	בְּרָצוֹן
they accepted upon themselves;	קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם.
Moses and the children of Israel	מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
sang to thee a song	לְךָ עָנוּ שִׁירָה
with great joy,	בְּשִׂמְחָה רַבָּה.
and they said, all of them,	וְאָמְרוּ כֻלָּם:

"Who is like thee	[4]מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִים
O Lord?	יְיָ.
Who is like thee	מִי כָמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ.
fearful *in* praises.	נוֹרָא תְהִלֹּת.
doing wonders?"	עֹשֵׂה פֶלֶא:
Thy kingdom	[5]מַלְכוּתְךָ
thy children beheld,	רָאוּ בָנֶיךָ.
as thou didst divide *the* sea	בּוֹקֵעַ יָם
before Moses;	לִפְנֵי מֹשֶׁה.
"This is my God!" they exclaimed,	זֶה אֵלִי עָנוּ.
and they said:	וְאָמְרוּ:
"The Lord shall reign	[6]יְיָ יִמְלֹךְ

and rendereth requital	וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל
to all the enemies of our soul;	לְכָל אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ.
who doeth great things	[1]הָעֹשֶׂה גְדֹלוֹת
beyond research,	עַד אֵין חֵקֶר,
and wonders	וְנִפְלָאוֹת
without number;	עַד אֵין מִסְפָּר.
who [7]holdeth our soul	הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
in life,	בַּחַיִּים,
and hath not suffered to slip	וְלֹא נָתַן לַמּוֹט
our foot;	רַגְלֵנוּ,
who hath made us to tread	הַמַּדְרִיכֵנוּ
upon the high places	עַל בָּמוֹת
of our enemies,	אֹיְבֵינוּ,
and hath exalted our horn	וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ
above all those that hated us;	עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ.
who hath performed for us	הָעֹשֶׂה לָנוּ
miracles	[2]נִסִּים
and vengeance upon Pharaoh,	וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה,
signs	[3]אוֹתוֹת
and wonders	וּמוֹפְתִים
in the land of the children of Ham;	בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם.
who smote in his wrath	הַמַּכֶּה בְּעֶבְרָתוֹ
all the first-born of Egypt,	כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרַיִם,
and brought forth	וַיּוֹצֵא
his people Israel	אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
from among them	מִתּוֹכָם
to everlasting freedom;	לְחֵרוּת עוֹלָם:
who made his children pass	הַמַּעֲבִיר בָּנָיו
between the divisions of the Red Sea,	בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף.

1) איוב ט׳ י׳. 2) בסדור של רב עמרם גאון חסרה מלת נסים. וזה נכון יותר. 3) ע׳פ תהלים ק״ה כ״ז. 4) שמות ט״ו יא. 5) בפסוק זה יש נוסחאות רבות ושונות. 6) שמות ט״ו י״ח. 7) Or, placed, or, appointed. 8) Or, willingly.

התפלות לשבת ויום טוב נקראות ברכות שבע מפני שמספר ברכותיהן אך שבע (מלבד במוסף לראש השנה שהן תשע), ואלו הן ליום השבת: ג׳ הראשונות וג׳ האחרונות של חולו כרכת רצה במנוחתנו החותמת מקדש השבת והנקראת „קדושת היום״ (שבת כ״ד, ביצה י״ז ע״א).

אתה קדשת. הסמ״ג מביאה בשם ר׳ משה גאון ור׳ נטרונאי גאון, אשר בימיהם כבר היתה נהוגה התפלה הזאת. ובסדורו של רב עמרם גאון אשר לפני לא נמצא לא „אתה קדשת״ ולא „ויכלו״ כי אם הנוסחא הזאת: „ומאהבתך ה׳ אלהינו שאהבת את ישראל עמך ומחמלתך שחמלת על בני בריתך, נתת לנו ה׳ אלהינו את יום השביעי הגדול והקדוש הזה באהבה, לגדולה ולגבורה לקדושה למנוחה לעבודה ולהודאה לאות ולברית ולתפארת ולתת לנו ברכה ושלום מאתך. אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו וכ״ו. והנוסחא הזאת מובאה גם במחזור רומא וגם התניא מביאה בזה״ל: „מנהגנו לומר בתפלת לחש ומאהבתך, כדאיתא בתוספתא דברכות (פרק ג׳) אמר ר׳ אלעזר בר׳ צדוק אבא היה מתפלל תפלה קצרה בשבת והיא ומאהבתך ה׳ אלהינו וכ״ו עכ״ל. גם אבן ירחי מביאה בהלכות שבת ס״ה׳ וכתב שיתכן יותר מנהג צרפת ופרובנצא לומר אתה קדשת וכ״ו כנוסחתנו.

ויכלו. איתא בגמרא (שבת קי״ט ע״ב) אפילו יחיד המתפלל בערב שבת צריך לאמר ויכלו דאמר רב המנונא כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכלו, מעלה עליו הכתוב כאלו נעשה שותף להקב״ה במעשה בראשית וכ״ו אמר רב חסדא אמר מר עוקבא כל המתפלל בע״ש ואומר ויכלו שני מלאכי השרת המלוין לו לאדם מניחין ידיהן על ראשו ואומרים לווסר עונך וחטאתך תכופר. עכ״ל. אולם בסדר התפלה להרמב״ם לא הובאו שני הפסוקים הראשונים של ויכלו, וכן כתב הרא״ש בשבת קי״ט:,, וראיתי בסדר תפלות הקדמונים שאין אומרים ויכלו בואתה קדשת, אלא כך סגנון הברכה: וברכתו מכל הימים, וקדשתו מכל הזמנים, ככתוב בתורתך, ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו וג״ו ומה שאומר אותו על הכוס כדי להוציא את בני הבית עכ״ל ובתוספות פסחים ק״וד״ה זוכרהו כתב: „ומה שרגילין לומר ויכלו אחר התפלה בקול רם, היינו משום יו״ט שחל להיות בשבת שמתפללין אתה בחרתנו ואין אומרים ויכלו בתפלה, תקנו נמי לומר בכל שבתות, שלא לחלוק בין שבת לשבת.

ובהגהות מיימוני פ״ט ה׳ תפלה נזכר טעם אמירת ג׳ פעמים ויכלו בשם המדרש שוחר טוב. והספרדים המזרחיים מוסיפים ישמחו במלכותך לפני אלהינו וא״א רצה במנוחתנו.

יתר מקורי התפלה עיין בתפלת שחרית לחול, צד 71.

On Sabbath continue the following שמונה עשרה till וכשנים קדמוניות, p. 29, in an undertone and standing. On Passover, Pentecost and Tabernacles, continue יי שפתי, p. 207; On New Year, p. 229; on the Day of Atonement p. 253.

See translation, p. 122.

[1] אֲדֹנָי, שְׂפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, [2]אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב, [3]הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן, גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים, וְקוֹנֵה הַכֹּל, וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת, וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

From יום כפור ראש השנה till after (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

[4]מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי, מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

is to be said from משיב הרוח till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד, מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים, סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים, וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ, מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

From יום כפור ראש השנה till after (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך, which will be found here below the rule.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

is to be said from זכרנו לחיים till after ראש השנה מלך עוזר before יום כפור.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים, וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים, לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

is to be said from מי כמוך till after ראש השנה ונאמן אתה before יום כפור.

מִי כָמוֹךָ, אַב הָרַחֲמִים, זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

1) תהלים נ״א י״ז. 2) ע״פ הכתוב שמות ג׳ ט״ו כדאיתא במכילתא פ׳ בא פ׳ מ״ז. 3) אמרה משה באוריתא, דברים י׳ י״ז. ואתו אנשי כנסת הגדולה ותקנינהו בתפלה (ברכות ל״ג ע״ב, יומא ס״ט ע״ב). 4) בסדורו של רב עמרם גאון מובא דהוסיף בכל תפלות לשבת כזה: „ורצה והנחיל לבניהם שבתות למנוחה למען שמו באהבה. מלך עוזר וכו׳״.

On Friday evening and Holidays, which occur on Friday evening, say the following:—

[1] וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל	And the children of Israel shall keep
אֶת הַשַּׁבָּת.	the Sabbath,
לַעֲשׂוֹת	to [5]observe
אֶת הַשַּׁבָּת	the Sabbath
לְדֹרֹתָם.	for their generations,
בְּרִית עוֹלָם:	*as* a perpetual covenant.
בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	Between me and (*between*) the children of Israel
אוֹת הִיא	it is a sign
לְעוֹלָם.	for ever;
כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים	[6]for *in* six days
עָשָׂה יְיָ	the Lord made
אֶת הַשָּׁמַיִם	the heaven
וְאֶת הָאָרֶץ.	and the earth,
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	and on the seventh day
שָׁבַת	he rested,
וַיִּנָּפַשׁ:	and was refreshed.

On Sabbath the Reader here continues Half-Kaddish, which see below the rule; but on Holidays one of the passages, which are given here below, is said before Half-Kaddish.

On Passover, Pentecost and Tabernacles, say:—

[2] וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה	And Moses [7]declared
אֶת מֹעֲדֵי יְיָ.	the set feasts of the Lord
אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	unto the children of Israel.

Then continue שמונה עשרה on p 207.

On New Year say:—

[3] תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ	Blow ye on the new moon
שׁוֹפָר.	the trumpet,
בַּכֶּסֶה	at the [8]time appointed,
לְיוֹם חַגֵּנוּ:	for our feast day.
כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא.	For it is a satute for Israel,
מִשְׁפָּט	an ordinance
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:	of the God of Jacob.

Then continue שמונה עשרה on p 229.

On the Day of Atonement say:—

[4] כִּי בַיּוֹם הַזֶּה	For on this day
יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם	he shall make atonement for you,
לְטַהֵר אֶתְכֶם.	to cleanse you;
מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם	from all your sins
לִפְנֵי יְיָ	before the Lord
תִּטְהָרוּ:	shall you be clean.

Then continue שמונה עשרה on p. 253.

The Reader continues the following Half-Kaddish before שמונה עשרה.

See translation, p. 174.

Reader. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Reader. יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) שמות ל״א טז וי״ז. 2) ויקרא כ״ג מ״ד. 3) תהלים פ״א ד׳ וה׳. 4) ויקרא ט״ז, ל.
5) Heb., make. 6) Or, that. 7) Heb., spoke. 8) Or, beginning of the month.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ . וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ . וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת . עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם . הַטּוֹב . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ . וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

On Chanukah say here על הנסים, which see below the rule.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

From ראש השנה till after יום כפור say here וכתוב, which see below.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ . וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם . וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

From ראש השנה till after יום כפור say here בספר חיים, which see below.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם: On New Moon say: רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה :

On Passover say: — חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:

On Tabernacels say: — חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:

זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ . כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

On Chanukah the following is said after קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים . וְעַל הַפֻּרְקָן . וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל . חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו . כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל . לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ . וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ . וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם . רַבְתָּ אֶת רִיבָם . דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם . מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים . וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים . וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים . וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ . וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ . וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ . וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל :

From ראש השנה till after יום כפור say (during the Ten Days of Penitence) וכתוב before וכל החיים.

וּלְכָתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ :

From ראש השנה till after יום כפור say (during the Ten Days of Penitence) בספר חיים after בשלומך.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ . אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל . לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

See translation, p. 32.

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ
וְכָל צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ. כִּי בוֹ
שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר
בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃

See translation p 126.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה
בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן
חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ.
וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ
לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת׃ וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ.
וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת׃

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר
בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה
תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד
עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא, which see below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים
בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃ (הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ׃)

From New Year till after the Day of Atonement say הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ instead of הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

אַתָּה Thou
קִדַּשְׁתָּ hast sanctified
אֶת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי the seventh day
לִשְׁמֶךָ. to thy name,
תַּכְלִית *as* the end
מַעֲשֵׂה of the work
שָׁמַיִם of heaven
וָאָרֶץ. and earth,
וּבֵרַכְתּוֹ and thou didst bless it
מִכָּל
הַיָּמִים. above all days,
וְקִדַּשְׁתּוֹ and didst sanctify it
מִכָּל
הַזְּמַנִּים. above all seasons;
וְכֵן כָּתוּב for thus it is written
בְּתוֹרָתֶךָ׃ in thy Law:

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה עינינו.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא
וְיַגִּיעַ. וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע. וְיִפָּקֵד
וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְּדוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ.
וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ. וְזִכְרוֹן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ

שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ.	like unto whom there is none,
הַמַּנִּיחַ	who granteth rest
לְעַמּוֹ	to his people
בְּיוֹם	on the day
שַׁבַּת קָדְשׁוֹ.	of his holy Sabbath,
כִּי בָם רָצָה	for he delighted in them
לְהָנִיחַ לָהֶם:	to give them rest.
לְפָנָיו נַעֲבוֹד	[1]Him will we serve
בְּיִרְאָה וָפַחַד.	with fear and awe,
וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ	and give thanks to his name
בְּכָל יוֹם	every day
תָּמִיד.	constantly,
מֵעֵין הַבְּרָכוֹת	in the form of the appointed blessings[2]
אֵל הַהוֹדָאוֹת.	*He is* God of thanksgivings,
אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם.	Lord of peace,
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת	*who* sanctifieth the Sabbath,
וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי	and blesseth the seventh day,
וּמַנִּיחַ	and granteth rest
בִּקְדֻשָּׁה.	in holiness
לְעַם	to a people
מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג.	satisfied with delight,
זֵכֶר	*as* a memorial
לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:	of the work of the creation.

See translation, p. 126.

Reader אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת: וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בָהּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת:

The Reader continues the following Full-Kaddish.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

The Reader takes a cupful of wine, and says the Kiddush, p. 32.

1) Heb., before him, 2) מגן אבות contains something of every one of the seven benedictions of the Amidah, as explained in the Hebrew notes before מגן אבות.

אֱלֹהַי . נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע . וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה . וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה . פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ . וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי . וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ . עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ . הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ . יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי :

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

The Reader and Congregation say ויכלו loudly and standing also on Holidays that fall on Saturday.

See translation p. 32.

[1] וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם : וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה . וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ . כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

מגן אבות and ברוך אתה are to be said every Friday Evening, even if a Holiday occur on it, with the exception of the first night of Passover, when they are not said. They are also not said, when prayers are offered in the house of a mourner, or of a man in the first week after his marriage, and wherever prayers are not offered steadily.

The Reader says: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק . וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן. קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :

מגן אבות. איתא בגמרא (שבת כ״ד ע״ב) ש׳ ין היורד בערבית לפני התיבה צריך להזכיר של שבת. ופרש״י שהכונה על מגן אבות הנקרא גם כן מעין שבע, ר״ל ממין שבע הברכות שבתפ״ל ערבית לשבת. כיצד היא מעין שבע הברכות? מגן אבות כנגד מגן אברהם, מחיה מתים כנגד מחיה המתים, האל הקדוש כנגד האל הקדוש, המניח לעמו כנגד רצה במנוחתנו, לפניו נעבוד כנגד רצה שהיא עבודה, ונודה לשמו כנגד מודים, אדון השלום כנגד שלום רב, וכירושלמי פסחים פרק י׳ ה״ב איתא שבבבל חתמו בה מקדש ישראל ויום השבת.

והטעם שתקנו לומר מגן אבות הוא למען שיימו המאחרין לבוא לביה״כ את תפלתם בעת שהש״ץ מאריך בברכה זו, יען כי בתי כנסיות שלהם היו בשדה שהוא מקום סכנה. כמו שמבואר ברש״י לשבת כ״ד ע״ב וברמב״ם הלכות תפלה פ״ש ה״י. אולם בחול התפללו כל אחד בביתו.

He was a shield	מָגֵן
to our ancestors	אָבוֹת
[2]with his word;	בִּדְבָרוֹ .
he quickeneth *the* dead	מְחַיֵּה מֵתִים
with his command.	בְּמַאֲמָרוֹ .
He is the holy God,	הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

On the Sabbath after New Year say המלך הקדוש instead of האל הקדוש.

He is the holy King,	(הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)

[1] בראשית ב, א׳ ב׳ וג׳.

[2] Or, according to his word.

לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ: יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל. [1] כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל בֶּרֶךְ. תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ. וְיַקְבְּלוּ כֻלָּם אֶת עול מַלְכוּתֶךָ. וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא. וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ.

when thou wilt turn unto thee all the wicked of the earth. Let there recognize and know all the inhabitants of the world that to thee must bow every knee, must swear every tongue. Before thee, O Lord our God, they shall bow and fall; and to thy glorious name they shall give honor; and they shall all accept the yoke of thy kingdom, and thou shalt reign over them speedily for ever and ever; for the kingdom is thine, and to all eternity thou wilt reign in honor. As it is written in thy Law:

[2] יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר. [3] וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

The Lord will reign for ever and ever. And it is said: And the Lord shall be King over all the earth; in that day shall the Lord be One, and his name One.

---

[4] אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם. וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: [5] עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר. דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: [6] וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל. אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא. וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

Be not afraid of sudden fear, neither of the desolation of the wicked, when it cometh. Take counsel together, and it shall be brought to nought; speak the word, and it shall not stand; for with us is God. And even to old age I am he, and even to hoar hairs I will carry *you;* I have made, and I will bear; yea, I will carry, and deliver.

The following Kaddish is said by a mourner during the first eleven months after the death of his parents, or on the Anniversary of their death.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

See translation p. 117.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

יתום יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) ע״פ ישעיה מ״ה כ״ג. 2) שמות ט״ו י״ח. 3) זכריה י״ד ט׳. 4) משלי ג׳ כ״ה. 5) ישעיה ח׳ י׳. 6) שם מ״ו ד׳.

עִקַּר מְקוֹם הַתְּפִלָּה הַזֹּאת הוּא בְּמוּסַף לְר״ה וְאֲמִירָתָהּ לְסוֹף כָּל הַתְּפִלּוֹת אֵינָנָּה מוּזְכֶּרֶת לֹא מִרַּב עַמְרָם גָּאוֹן וְלֹא מֵהַרַמְבַּ״ם וְלֹא מֵאַבֶן יַרְחִי וְאַבּוּדַרְהָם, וְהַסְּפָרַדִּים אוֹמְרִים רַק עַד מִתַּחַת אֵין עוֹד. וְעַיֵּן עוֹד בְּתִפְלוֹת לְחוֹל צַד 119—118.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ — Upon us *is the duty* to offer praise
לַאֲדוֹן הַכֹּל. — to the Lord of all things,
לָתֵת גְּדֻלָּה — to [6]ascribe greatness
לְיוֹצֵר — to the [7]creator *of all things*
בְּרֵאשִׁית — in the beginning,
שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ — who hath not made us
כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת — like the *other* nations of the lands,
וְלֹא שָׂמָנוּ — and hath not placed us
כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. — like *other* families of the earth,
שֶׁלֹּא שָׂם — who hath not placed
חֶלְקֵנוּ — our portion
כָּהֶם. — like theirs,
וְגֹרָלֵנוּ [1] — and our lot
כְּכָל הֲמוֹנָם: — like all their multitude.
וַאֲנַחְנוּ כֹרְעִים — And we bend the knee,
וּמִשְׁתַּחֲוִים — and bow down,
וּמוֹדִים — and give thanks
לִפְנֵי מֶלֶךְ — before the King,
מַלְכֵי הַמְּלָכִים. — the *supreme* King of kings,
הַקָּדוֹשׁ. — the Holy One,
בָּרוּךְ הוּא. — blessed be he;
שֶׁהוּא [2] נוֹטֶה — for he stretched out
שָׁמַיִם — *the* heaven,
וְיוֹסֵד אָרֶץ. — and founded *the* earth,
וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ [3] — and the seat of his glory
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל. — is in the heaven above,
וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ — and the [8]presence of his might
בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. — is in the highest heavens;
הוּא אֱלֹהֵינוּ — he is our God;
אֵין עוֹד: — there is none else.
אֱמֶת מַלְכֵּנוּ. — [9]Truly *he is* our King;
אֶפֶס זוּלָתוֹ. — there is none besides him;
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ. — as it is written in his Law:
וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם [4] — And thou shalt know this day,
וַהֲשֵׁבֹתָ — and [10]lay *it*
אֶל לְבָבֶךָ. — to thy heart,
כִּי יְיָ — that Jehovah
הוּא הָאֱלֹהִים — he is the God
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל — in the heaven above
וְעַל הָאָרֶץ — and upon the earth
מִתָּחַת. — beneath;
אֵין עוֹד: — there is none else.

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ [5] — Therefore do we hope in thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ. — O Lord our God,
לִרְאוֹת מְהֵרָה — to see speedily
בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. — the glory of thy might,
לְהַעֲבִיר — when thou wilt remove
גִּלּוּלִים — abominations
מִן הָאָרֶץ. — from the earth,
וְהָאֱלִילִים — and the idols
כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן. — will be utterly cut off,
לְתַקֵּן עוֹלָם — in order to [11]perfect *the* world
בְּמַלְכוּת שַׁדַּי. — under the kingdom of the Almighty,
וְכָל בְּנֵי בָשָׂר — and all the children of flesh
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ. — will call upon thy name,

1) פרושו ולא גורלנו וכן גרם בפרוש הכחיי בפרושו לפ׳ וזאת הברכה. 2) ע׳פ ישעיה נ״א י״ג. 3) כן הוא פרוקח וס׳ היכלות וכתב חטור שיש אומרים וכמא כבודו בשמים ואין לומר כן. 4) דברים ד׳ ל״ט. 5) ע׳פ ירמיה י״ד כ״ב.
6) Heb., give. 7) Or, Former of the creation. 8) Or, abode. 9) Or, True is our King. 10) Or, reflect it in thy heart. 11) Or, improve.

סדר השכמת הבקר.

ORDER OF RISING IN THE MORNING.

בהקיץ האדם בבקר משנתו ובעודנו על משכבו יאמר זאת:

When a man awakes in the morning from his sleep, and while yet in his bed, he shall say:—

מוֹדֶה אֲנִי I give thanks

לְפָנֶיךָ before thee,

מֶלֶךְ King,

חַי living

וְקַיָּם and ever-existing,

שֶׁהֶחֱזַרְתָּ that thou hast restored

בִּי in me

נִשְׁמָתִי my soul

בְּחֶמְלָה. with pity.

רַבָּה Great is

אֱמוּנָתֶךָ: thy faithfulness.

אחרי רחצו את ידיו יבדוק הציצת של הטלית קטן ויאמר:

After washing his hands, he shall examine the fringes of the טלית קטן, and say:—

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord

אֱלֹהֵינוּ our God,

מֶלֶךְ הָעוֹלָם King of the universe,

אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ who has sanctified us

בְּמִצְוֹתָיו by his commandments,

וְצִוָּנוּ and has commanded us

עַל מִצְוַת צִיצִת: concerning the commandment of *the* fringes.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ May it be thy will,

יְיָ אֱלֹהַי O Lord my God

וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי and God of my fathers,

שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה that it be counted

מִצְוַת צִיצִת the commandment of *the* fringes

לְפָנֶיךָ before thee,

כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ as if I had fulfilled it

בְּכָל פְּרָטֶיהָ with all its details,

וְדִקְדּוּקֶיהָ and its particulars,

וְכַוָּנוֹתֶיהָ and its meanings,

וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ. and the 613 commandments that depend on it.

אָמֵן סֶלָה: Amen! Selah!

ORDER OF PUTTING ON THE טַלִּית גָּדוֹל.

Before putting on the טַלִּית גָּדוֹל, examine the צִיצִת, and say the following:—

תהלים ק"ד. Psalm civ.

א בָּרְכִי נַפְשִׁי 1. Bless, O my soul,

אֶת יְיָ. the Lord.

יְיָ אֱלֹהַי O Lord my God,

גָּדַלְתָּ מְאֹד. thou art very great,

הוֹד וְהָדָר *with* splendor and majesty

לָבָשְׁתָּ: thou hast clothed thee.

ב עוֹטֶה 2. Thou coverest thyself

אוֹר *with* light

כַּשַّלְמָה. as *with* a garment,

נוֹטֶה שָׁמַיִם Thou spreadest out *the* heavens

כַּיְרִיעָה: like a curtain.

הֲרֵינִי מִתְעַטֵּף I am here enwrapping

גּוּפִי my body

[1]וַיְהִי עֶרֶב	And it was evening,
וַיְהִי בֹקֶר	and it was morning,
יוֹם הַשִּׁשִּׁי:	the sixth day.
וַיְכֻלּוּ	And *thus* were finished
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ	the heaven and the earth
וְכָל צְבָאָם:	and all their host.
וַיְכַל אֱלֹהִים	And God finished
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	on the seventh day
מְלַאכְתּוֹ	his work
אֲשֶׁר עָשָׂה.	which he had made;
וַיִּשְׁבֹּת	and he rested
בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	on the seventh day
מִכָּל מְלַאכְתּוֹ	from all his work
אֲשֶׁר עָשָׂה:	which he had made.
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים	And God blessed
אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי	the seventh day,
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ.	and he sanctified it;
כִּי בוֹ שָׁבַת	because in it he rested
מִכָּל מְלַאכְתּוֹ	from all his work
אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים	which God had created
לַעֲשׂוֹת:	[2]and made.
על היין.	*On wine say:*
סַבְּרִי	[3]Hearken,
מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:	gentlemen and my masters.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ	our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם	King of the universe,
בּוֹרֵא	*who* createth
פְּרִי הַגָּפֶן:	the fruit of the vine.
על הפת	*On bread say:*
בִּרְשׁוּת	With the permission
מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:	of the gentlemen and my masters.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ	our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם	King of the universe,
הַמּוֹצִיא	who bringeth forth
לֶחֶם	bread
מִן הָאָרֶץ:	from the earth.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed art *thou*, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ	our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם.	King of the universe,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ	who hath sanctified us
בְּמִצְוֹתָיו	by his commandments,
וְרָצָה בָנוּ	and hath taken pleasure in us,
וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ	and his holy Sabbath
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן	in love and in favor
הִנְחִילָנוּ	he hath caused us to inherit,
זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.	*as* a memorial of the work of creation;
כִּי הוּא	for it is
יוֹם תְּחִלָּה	the first day
לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ	of the holy convocations,
זֵכֶר	*in* remembrance
לִיצִיאַת מִצְרָיִם.	of the departure from Egypt;
כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ	for us thou hast chosen
וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ	and us thou hast sanctified
מִכָּל הָעַמִּים.	above all the peoples,
וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ	and thy holy Sabbath
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן	in love and in favor
הִנְחַלְתָּנוּ:	thou hast given us as an inheritance.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed are *thou*, *O* Lord,
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:	*who* sanctifieth the Sabbath.

1) חצי הפסוק האחרון של בראשית א׳ עד סוף פסוק ג׳ מהפרק ב׳.

2) Heb., to make. 3) Or, be attentive.

And *of* the river	וְנַחַל
of thy pleasures	עֲדָנֶיךָ
thou shalt make them drink.	תַּשְׁקֵם:
For with thee is	כִּי עִמְּךָ
the fountain of life;	מְקוֹר חַיִּים
In thy light	בְּאוֹרְךָ
shall we see light.	נִרְאֶה אוֹר:
Continue	מְשֹׁךְ
thy lovingkindness	חַסְדְּךָ
to them that know thee,	לְיֹדְעֶיךָ.
And thy righteousness	וְצִדְקָתְךָ
to the upright in heart.	לְיִשְׁרֵי לֵב:

מְקוֹרֵי הַתְּפִלָּה.

(השמטות)

הברכה להתעטף בציצית מקורה בתלמוד מנחות מ"ג ע"א, אולם הברכה על מצות ציצית לא נמצא בתלמוד.

מה טובו וכו' הוא לקוטי פסוקים (במדבר כ"ד ה'; תהלים ה' ח'; כ"ו ח'; צ"ה ו'; ס"ט י"ד) ומובא בסדורו של רב עמרם גאון לאמרו כשיכנס לביהכ"נ. והרש"ל בתשובותיו ס' ס"ד כתב שנהג שלא לאמר פסוק מה טובו, שנאמר מפי בלעם והקללה נתכוון, כדחז"ל, וגם לא הפסוק ואני תפלתי שנתקן לומר רק במנחה לשבת.

ארון עולם וכו' עיין מה שכתבנו בתפלות לחול צד 182

יגדל וכו'. שיר על משקל ב' תנועות ויתד, ב' תנועות ויתד, וב' תנועות. בדלת וכן בסוגר, והחברה האחרונה בכל סוגר היא תו. מי מחברו לא נודע בבירור. יש שמצאו את השם יחי'אל ברב ברוך בתרוז יחי'ה אל ברב חסדו ברוך. והחכם ר' שמואל דוד לוצאטו, במבוא שלו במחזור בני רומא דף י"ח, מצא ששם מחברו הוא ר' רנ'אל בר יהודה דיין.

השיר יגדל מיוסד על י"ג עיקרי הדת להרמב"ם שמביא בפרושו למשנה. סנהדרין ראש פרק חלק, ושנתקבלו בכל תפצית ישראל. אולם הרמב"ם לא כתבו, כאשר הוכיח בער הגיון לב והחכם פירשטענטהאל בבאורו למורה נבוכים ח"א פ' ט"ז הערה ט'.

לא יחליף האל ולא ימיר דתו לעולמים לזולתו. כתוב בסדור עבודת ישראל: "לזולתו לדת אחרת. והנה כפי משפט הלשון ראוי לאמר לזולתה, שב על מלת דתו שהיא לשון נקבה, ומפני שווי החרוזים לחתמם כלם על ו' אמר לזולתו." עכ"ל. וע"פ זה תרגמתי בסדורי, בתפלות לחול, הוצאה ראשונה: „און ער וועט קיינמאל פערבייטען זיין געזעטץ אויף איין אנדער (געזעטץ)."

והנה למר ראובן הורוויץ מסב. לואיז, אשר ממכתבו אלי נכר שמלומד הוא, לא ישרה העתקתי זאת, ולפי דעתו מלת לזולתו מוסבה על על יד נביאו נאמן ביתו ופירושו: תורת אמת נתן לעמו אל על יד נביאו נאמן ביתו, אבל לא יחליף האל ולא ימיר דתו לעולמים לזולתו פ' ע"י אחר זולת משה.

והנה אף כי פרושו טוב, כמו שנכון גם פרושו של עבודת ישראל, אם אין לנו פירוש אחר טוב ממנו, בכל זאת אחשוב כי הערתו של מר הורוויץ הביאתני על דרך האמת והפירוש הפשוט, והפרוש, לפי דעתי, הוא: לא יחליף האל ולא ימיר דתו לעולמים לזולתו ר"ל לדת של זולתו, ומלת דת מושבת עצמה ואחרת עמה, כידוע ליודעי לשון המליצה. ועל פי זה תקנתי את תרגומי בהוצאה השנית מסדורי ותרגמתי: „ער יועט קיין מאל פערבייטען זיין געזעטץ אויף איין אנדערן'ס (געזעטץ)".

that fluttereth over her young.	עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף .
And may be counted	וּתְהֵא חֲשׁוּבָה
the commandment of *the* fringes	מִצְוַת צִיצִת
before the most Holy, blessed be He,	לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
as if I had fulfilled it	כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ
with all its details,	בְּכָל פְּרָטֶיהָ
and its particulars,	וְדַקְדּוּקֶיהָ
and its meanings,	וְכַוָּנוֹתֶיהָ
and the 613 commandments	וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת
that depend on it.	הַתְّלוּיִם בָּהּ
Amen! Selah!	אָמֵן סֶלָה :

Enwrap thyself in the Tallith, and say :—

Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם .
who hath sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and hath commanded us	וְצִוָּנוּ
to enwrap ourselves	[1] לְהִתְעַטֵּף
in the [5]fringed *garment*.	בַּצִּיצִת :

Psalm xxxvi. — תהלים ל"ו

8. How precious is thy lovingkindness, O God!	ח מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים
And the children of men	וּבְנֵי אָדָם .
under the shadow of thy wings	בְּצֵל כְּנָפֶיךָ
they take shelter.	יֶחֱסָיוּן :
9. They shall be satisfied	ט יִרְוְיֻן
with the fatness of thy house.	מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ .

in the fringed *robe*,	בַּצִּיצִת
so shall be enwrapped	כֵּן תִּתְעַטֵּף
my soul	נִשְׁמָתִי
and the 248 members of my body	וּרְמַ"ח אֵבָרַי
and the 365 of my [2]veins	וּשְׁסָ"ה גִידַי
with the light of the fringes	בְּאוֹר הַצִּיצִת
which amount to 613. [3]	הָעוֹלֶה תַרְיַ"ג .
And even as I cover myself	וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה
with a Tallith	בְּטַלִּית
in this world,	בָּעוֹלָם הַזֶּה
so may I [4]be worthy	כַּךְ אֶזְכֶּה
of a robe of the learned	לַחֲלוּקָא דְרַבָּנָן
and of a beauteous Tallith	וּלְטַלִּית נָאָה
in the world to come,	לָעוֹלָם הַבָּא
in the garden of Eden.	בְּגַן עֵדֶן .
And through the commandment of *the* fringes	וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִת
shall be delivered	תִּנָּצֵל
my soul, and my spirit,	נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי
and my prayer	וּתְפִלָּתִי
from outside *evils*;	מִן הַחִיצוֹנִים .
and the Tallith	וְהַטַּלִּית
may spread	יִפְרוֹשׂ
its wings	כְּנָפָיו
over them,	עֲלֵיהֶם
and deliver them	וְיַצִּילֵם
as an eagle	כְּנֶשֶׁר
that stirreth up her nest,	יָעִיר קִנּוֹ

1) גמרא מנחות מ"ג ע"א. 2) Or, sinews, nerves. 3) The word ציצית, when written fully with two Jods, amouts to 600, and the five knots and eight threads, of which the ציצית are made up, amount to 13; total amount 613. 4) Or, deserve. 5) Heb., fringes.

to his unity.	לְאַחְדוּתוֹ:
He has no bodily form,	אֵין לוֹ דְּמוּת הַגּוּף
and he is not a body;	וְאֵינוֹ גּוּף
we can compare nought unto him	לֹא נַעֲרוֹךְ אֵלָיו
in his holiness.	קְדֻשָּׁתוֹ:
He was prior	קַדְמוֹן
to anything	לְכָל דָּבָר
that has been created;	אֲשֶׁר נִבְרָא
he was the first,	רִאשׁוֹן
and *there was* no beginning.	וְאֵין רֵאשִׁית
to his beginning.	לְרֵאשִׁיתוֹ:
Behold, he *is*	הִנּוֹ
Lord of *the* universe;	אֲדוֹן עוֹלָם
to every creature	לְכָל נוֹצָר
he teaches his greatness	יוֹרֶה גְדֻלָּתוֹ
and his sovereignty.	וּמַלְכוּתוֹ:
The [3]inspiration of his prophecy	שֶׁפַע נְבוּאָתוֹ
he gave	נָתַנוֹ
unto the men of his choice	אֶל אַנְשֵׁי סְגֻלָּתוֹ
and his glory.	וְתִפְאַרְתּוֹ:
There has not arisen	לֹא קָם
in Israel	בְּיִשְׂרָאֵל
another like unto Moses,	כְּמֹשֶׁה עוֹד.
a prophet	נָבִיא
and one who beheld	וּמַבִּיט
his similitude.	אֶת תְּמוּנָתוֹ:
The Law of truth	תּוֹרַת אֱמֶת
God gave to his people	נָתַן לְעַמּוֹ אֵל
by the hand of his prophet,	עַל יַד נְבִיאוֹ

And he *is* my God,	וְהוּא אֵלִי
and my living Redeemer,	וְחַי גֹּאֲלִי.
and [1]a rock in *my* travail	וְצוּר חֶבְלִי
in time of distress.	בְּעֵת צָרָה:
And he *is* my banner	וְהוּא נִסִּי
and a refuge to me,	וּמָנוֹס לִי
the portion of my cup	מְנָת כּוֹסִי
in the day when I call.	בְּיוֹם אֶקְרָא:
Into his hand	בְּיָדוֹ
I commit my spirit,	אַפְקִיד רוּחִי
when I sleep	בְּעֵת אִישַׁן
and when I awake.	וְאָעִירָה:
And with my spirit	וְעִם רוּחִי
I commit my body *also*;	גְּוִיָּתִי
the Lord *is* with me,	יְיָ לִי
and I will not fear.	וְלֹא אִירָא:

יגדל

Let be magnified	יִגְדַּל
the living God,	אֱלֹהִים חַי
and let him be praised;	וְיִשְׁתַּבַּח
he exists,	נִמְצָא
and *there is* no period	וְאֵין עֵת
unto his existence.	אֶל מְצִיאוּתוֹ:
He is One,	אֶחָד
and *there is* no unity	וְאֵין יָחִיד
like unto his unity;	כְּיִחוּדוֹ
he is [2]invisible,	נֶעְלָם
and *there is* no end	וְגַם אֵין סוֹף

1) Or, the Rock is my portion. 2) Or, inconceivable; Heb., concealed. 3) Or, influence.

תפלת שחרית

MORNING SERVICE.

He is Lord of the universe,	אֲדוֹן עוֹלָם.
who reigned	אֲשֶׁר מָלַךְ
before any creature	בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר
was created.	נִבְרָא:
At the time	לְעֵת
when it was made	נַעֲשָׂה
by his desire	בְחֶפְצוֹ
all,	כֹּל.
then	אֲזַי
KING	מֶלֶךְ
was his name proclaimed.	שְׁמוֹ נִקְרָא:
And afterwards,	וְאַחֲרֵי
when all shall have had an end,	כִּכְלוֹת הַכֹּל.
alone shall reign	לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ.
the dreaded one.	נוֹרָא:
And he was,	וְהוּא הָיָה
and he is,	וְהוּא הֹוֶה.
and he will be	וְהוּא יִהְיֶה
in glory.	בְּתִפְאָרָה:
And he *is* One,	וְהוּא אֶחָד
and *there is* no second	וְאֵין שֵׁנִי.
to compare to him,	לְהַמְשִׁיל לוֹ
to consort *with him.*	לְהַחְבִּירָה:
He is without beginning,	בְּלִי רֵאשִׁית
without end;	בְּלִי תַכְלִית.
and to him belong the strength	וְלוֹ הָעֹז
and the dominion.	וְהַמִּשְׂרָה:

How goodly are thy tents,	מַה טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ
O Jacob !	יַעֲקֹב.
thy dwellings,	מִשְׁכְּנֹתֶיךָ
O Israel!	יִשְׂרָאֵל:
And I,	וַאֲנִי
[1]in thy great loving-kindness,	בְּרֹב חַסְדְּךָ
[2]I enter thy house;	אָבֹא בֵיתֶךָ.
[2]I [3]worship	אֶשְׁתַּחֲוֶה
toward thy holy temple	אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ
in fear of thee.	בְּיִרְאָתֶךָ:
O Lord !	יְיָ
I love	אָהַבְתִּי
the habitation of thy house,	מְעוֹן בֵּיתֶךָ.
and the dwelling place	וּמְקוֹם מִשְׁכַּן
of thy glory.	כְּבוֹדֶךָ:
And [1]I [3]worship,	וַאֲנִי אֶשְׁתַּחֲוֶה
and bow down;	וְאֶכְרָעָה.
[1]I bend the knee	אֶבְרְכָה
before the Lord, my Maker.	לִפְנֵי יְיָ עֹשִׂי:
And I *offer* my prayer	וַאֲנִי תְפִלָּתִי
unto thee, O Lord,	לְךָ יְיָ
in [4]an acceptable time;	עֵת רָצוֹן
O God !	אֱלֹהִים
in thy great loving-kindness,	בְּרֹב חַסְדֶּךָ.
answer me	עֲנֵנִי
[5]with thy true salvation.	בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

1) Or, with the greatness of thy mercy. 2) Or, I will, etc. 3) Or, prostrate myself. 4) Or, a time of favor. 5) Or, in the truth of thy salvation.

King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has chosen us	אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
from all the nations,	מִכָּל הָעַמִּים
and has given us	וְנָתַן לָנוּ
his Law.	אֶת תּוֹרָתוֹ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the giver of the Law.	נוֹתֵן הַתּוֹרָה:
The Lord bless thee,	יְבָרֶכְךָ יְיָ
and [1]keep thee.	וְיִשְׁמְרֶךָ:
The Lord let shine	יָאֵר יְיָ
his face	פָּנָיו
unto thee,	אֵלֶיךָ
and he [2]show thee favor.	וִיחֻנֶּךָּ:
The Lord [3]lift up	יִשָּׂא יְיָ
his [4]face	פָּנָיו
unto thee,	אֵלֶיךָ
and give thee	וְיָשֵׂם לְךָ
peace.	שָׁלוֹם:
These are the things	אֵלּוּ דְבָרִים
which have no *fixed* measure:	שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר
the corner *of the field*,[5]	הַפֵּאָה
and the first fruits,[6]	וְהַבִּכּוּרִים
and the appearance *offering*,[7]	וְהָרַאָיוֹן
and the practice of charity,	וּגְמִילוּת חֲסָדִים
and the study of *the* Law.	וְתַלְמוּד תּוֹרָה:
These are the things	אֵלּוּ דְבָרִים
of which a man eats	שֶׁאָדָם אוֹכֵל

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us	וְצִוָּנוּ
to occupy ourselves	לַעֲסוֹק
with the words of *the* Law.	בְּדִבְרֵי תוֹרָה:
And make pleasant, we pray thee,	וְהַעֲרֶב נָא
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the words	אֶת דִּבְרֵי
of thy Law	תוֹרָתְךָ
in our mouth,	בְּפִינוּ
and in the mouth of thy people,	וּבְפִי עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
so that we may be,	וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ
and our offspring,	וְצֶאֱצָאֵינוּ
and the offspring of thy people,	וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
all of us	כֻּלָּנוּ
knowers of thy name	יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ
and learners of thy Law	וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ
for its sake.	לִשְׁמָהּ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who teaches *the* Law	הַמְּלַמֵּד תּוֹרָה
to his people Israel.	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ

1) or, preserve. 2) Or, be gracious unto thee. 3) Or, turn. 4) Or, countenance. 5) See Lev. 19. 9, 10. 6) See Ex. 23. 19. 7) See Deut. 16. 16.

who has sanctified us אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments, בְּמִצְוֹתָיו
and has commanded us וְצִוָּנוּ
concerning the washing of the hands. עַל נְטִילַת יָדַיִם:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has formed אֲשֶׁר יָצַר
(*the*) man אֶת הָאָדָם
in his wisdom, בְּחָכְמָה.
and created in him וּבָרָא בוֹ
[5]orifices, [5]orifices[6] נְקָבִים נְקָבִים.
[7]vessels, [7]vessels [8] חֲלוּלִים חֲלוּלִים.
It is revealed and known גָּלוּי וְיָדוּעַ
before the throne לִפְנֵי כִּסֵּא
of thy glory, כְּבוֹדֶךָ
that if it be opened שֶׁאִם יִפָּתֵחַ
one of them, אֶחָד מֵהֶם
or it be closed אוֹ יִסָּתֵם
one of them, אֶחָד מֵהֶם.
it would be impossible אִי אֶפְשַׁר
to exist, לְהִתְקַיֵּם
and to stand before thee. וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ:
Blessed *art* thou, *O* Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who heals רוֹפֵא
all flesh, כָּל בָּשָׂר
and [9]does wonderously. וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

the faithful of his house. נֶאֱמָן בֵּיתוֹ:
God will not alter, לֹא יַחֲלִיף הָאֵל
and he will never change his Law לְעוֹלָמִים. וְלֹא יָמִיר דָּתוֹ
for any other. לְזוּלָתוֹ:
He [1]observes and knows צוֹפֶה וְיוֹדֵעַ
our secrets; סְתָרֵינוּ.
he beholds מַבִּיט
the end of a thing לְסוֹף דָּבָר
[2]at its beginning. בְּקַדְמָתוֹ:
He [3]bestows upon a man lovingkindness according to his work; גּוֹמֵל לְאִישׁ חֶסֶד כְּמִפְעָלוֹ.
he gives to the wicked נוֹתֵן לְרָשָׁע
evil רַע
according to his wickedness. כְּרִשְׁעָתוֹ:
He will send יִשְׁלַח
at the end of the days לְקֵץ הַיָּמִין
our anointed, מְשִׁיחֵנוּ.
to redeem לִפְדּוֹת
those that wait מְחַכֵּי
for the [4]time of his salvation. קֵץ יְשׁוּעָתוֹ:
The dead מֵתִים
will God revive יְחַיֶּה אֵל
in abundance of his lovingkindness. בְּרֹב חַסְדּוֹ.
Blessed *be* for ever בָּרוּךְ עֲדֵי עַד
his glorious name. שֵׁם תְּהִלָּתוֹ:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם

1) Or, perceives; watches. 2) Or, before it exists. 3) Or, he rewards a man. 4) Heb., end. 5) Or, tubes. 6) I. e., many orifices. 7) Heb., cavities. 8) I. e., many vessels. 9) Or, works.

our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who opens *the eyes of* the blind. פּוֹקֵחַ עִוְרִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who clothes the naked. מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who [1]releases the bound. מַתִּיר אֲסוּרִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who raises those that are bent down. זוֹקֵף כְּפוּפִים :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who stretches out the earth רוֹקַע הָאָרֶץ
over the waters. עַל הַמָּיִם :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who provides for me הָעוֹשֶׂה לִי [2]
my every want. כָּל צָרְכִּי :

1) Or, loosens. 2) שעשה :נ׳א.

understanding בִּינָה
to distinguish לְהַבְחִין
between day בֵּין יוֹם
and (*between*) night. וּבֵין לַיְלָה :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a heathen. גּוֹי :

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a slave. עֶבֶד :

Men say :— אנשים אומרים:
Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has not made me שֶׁלֹּא עָשַׂנִי
a woman. אִשָּׁה :

Women say :— נשים אומרות:
Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God, אֱלֹהֵינוּ
King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has made me שֶׁעָשַׂנִי
according to his will. כִּרְצוֹנוֹ:

Blessed *art* thou, *O* Lord בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

into me,	בִּי .
and thou preservest it	וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ
within me;	בְּקִרְבִּי .
and thou art hereafter	וְאַתָּה עָתִיד
to take it from me,	לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי
and to restore it in me	וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי
at a future time to come.	לֶעָתִיד לָבֹא .
All the time	כָּל זְמַן
that the soul is within me,	שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי
[5]I give thanks	מוֹדֶה אֲנִי
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord my God	יְיָ אֱלֹהַי
and God of my fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי .
Sovereign	רִבּוֹן
of all works,	כָּל הַמַּעֲשִׂים .
Lord of all souls.	אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת :
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who restores	הַמַּחֲזִיר
souls	נְשָׁמוֹת
to dead [7]bodies.	לִפְגָרִים מֵתִים :

The following sixteen Blessings are called "Blessings of the Dawn", and were composed in the times of the Talmud (ברכות ס׳ ע׳ב; מנחות מ׳ג ע׳ב) with the exception of שעשני כרצונו, which was written at a later period.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who has given	אֲשֶׁר נָתַן
to the cock	לַשֶּׂכְוִי

their fruits[1]	פֵּרוֹתֵיהֶם
in this world,	בָּעוֹלָם הַזֶּה
and the principal remains	וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת
for the world to come;	לָעוֹלָם הַבָּא .
and these are they:	וְאֵלּוּ הֵן .
honoring father and mother,	כִּבּוּד אָב וָאֵם .
and bestowing kindnesses,	וּגְמִילוּת חֲסָדִים .
and attending early	וְהַשְׁכָּמַת
in the house of learning,[2]	בֵּית הַמִּדְרָשׁ
morning	שַׁחֲרִית
and evening,	וְעַרְבִית .
and [3]entertaining strangers,	וְהַכְנָסַת אֹרְחִים .
and visiting the sick,	וּבִקּוּר חוֹלִים .
and [3]dowering the bride,	וְהַכְנָסַת כַּלָּה .
and [3]conveying the dead,	וּלְוָיַת הַמֵּת .
and devotion in prayer,	וְעִיּוּן תְּפִלָּה .
and [3]making peace	וַהֲבָאַת שָׁלוֹם
between man	בֵּין אָדָם
and his fellow-man;	לַחֲבֵרוֹ .
but the study of the Law	וְתַלְמוּד תּוֹרָה
is equal to them all.	כְּנֶגֶד כֻּלָּם :

My God !	אֱלֹהַי .
the soul	נְשָׁמָה
which thou hast given	שֶׁנָּתַתָּ
in me	בִּי
is pure;	טְהוֹרָה הִיא .
thou hast created it,	אַתָּה בְרָאתָהּ .
thou hast formed it,	אַתָּה יְצַרְתָּהּ .
thou hast breathed it	אַתָּה נְפַחְתָּהּ

1) Or, the fruits of which a man enjoys. 2) I. e., the synagogue where the Talmud is studied. 3) Heb., bringing. 4) Heb. following the dead (to the grave). 5) Or, I acknowledge, etc., that thou art Sovereign of, etc. 6) Or, carcasses.

from a hard [4]law-suit,	מִדִּין קָשֶׁה
and from a hard [5]litigant,	וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה
whether he be	בֵּין שֶׁהוּא
a son of the covenant,[6]	בֶּן בְּרִית
or (*whether*)he be not	וּבֵין שֶׁאֵינוֹ
a son of the covenant.[6]	בֶּן בְּרִית:
Our God	אֱלֹהֵינוּ[1]
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
remember us	זָכְרֵנוּ
with a good remembrance	בְּזִכָּרוֹן טוֹב
before thee,	לְפָנֶיךָ
and visit us	וּפָקְדֵנוּ
with a visitation	בִּפְקֻדַּת
of salvation and mercy	יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים
from the heavens,	מִשָּׁמַיִם
the heavens of old;	שְׁמֵי קֶדֶם.
and remember to us,	וּזְכֹר לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the love	אַהֲבַת
of the ancient *fathers*,	הַקְּדוּמִים
Abraham, Isaac, and Israel,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל
thy servants,	עֲבָדֶיךָ.
the covenant,	אֶת הַבְּרִית
and the kindness,	וְאֶת הַחֶסֶד
and the oath	וְאֶת הַשְּׁבוּעָה
which thou hast sworn	שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ
to Abraham our father	לְאַבְרָהָם אָבִינוּ

and grant us this day	וּתְּנֵנוּ הַיּוֹם
and every day	וּבְכָל יוֹם
grace,	לְחֵן
and favor,	וּלְחֶסֶד
and mercy	וּלְרַחֲמִים
in thy eyes,	בְּעֵינֶיךָ
and in the eyes	וּבְעֵינֵי
of all who behold us;	כָּל רוֹאֵינוּ.
and bestow upon us	וְתִגְמְלֵנוּ
lovingkindnesses.	חֲסָדִים טוֹבִים:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ,
who bestows	גּוֹמֵל
lovingkindnesses	חֲסָדִים טוֹבִים
upon his people Israel.	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

This prayer was composed by Rabbi Judah Hanasi, who recited it at the end of all prayers. ברכות ט״ז ע״ב; שבת ל׳ ע״ב.

May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord my God	יְיָ אֱלֹהַי
and God of my fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי,
to deliver me	שֶׁתַּצִּילֵנִי
this day and every day	הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם
from [2]arrogant men	מֵעַזִּי פָנִים
and from [3]arrogance,	וּמֵעַזּוּת פָּנִים,
from a bad man,	מֵאָדָם רָע
and from a bad companion,	וּמֵחָבֵר רָע
and from a bad neighbor,	וּמִשָּׁכֵן רָע
and from a mishap,	וּמִפֶּגַע רָע
and from the adversary	וּמִשָּׂטָן
that destroys,	הַמַּשְׁחִית,

1) This prayer, with some changes, can be found in Musaf service for New Year. 2) Heb., bold faces. 3) Heb., boldness of face. 4) Or, judgment. 5) Or, opponent. 6) I. e., a Hebrew.

from my eyes,	מֵעֵינָי
and slumber	וּתְנוּמָה
from my eyelids.	מֵעַפְעַפָּי:
[3]And may it be *the* will	וִיהִי רָצוֹן
[3]from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to [4]make us familiar	שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ
with thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ
and to attach us	וְדַבְּקֵנוּ
to thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and bring us not	וְאַל תְּבִיאֵנוּ
neither into the power of sin,	לֹא לִידֵי חֵטְא.
nor into the power of transgression	וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה
or iniquity,	וְעָוֹן.
nor into the power of temptation,	וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן.
nor into the power of contempt;	וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן.
and let not have rule	וְאַל תַּשְׁלֵט
over us	בָּנוּ
the evil [5]desire;	יֵצֶר הָרַע.
and keep us far	וְהַרְחִיקֵנוּ
from a bad man	מֵאָדָם רַע
and from a bad companion;	וּמֵחָבֵר רַע.
and attach us	וְדַבְּקֵנוּ
to a good [5]desire	בְּיֵצֶר הַטּוֹב
and to good works;	וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים.
and subdue our [5]desire	וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ
[6]to be obedient to thee;	לְהִשְׁתַּעְבֵּד לָךְ.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who [2]directs	הַמֵּכִין[1]
the steps of man.	מִצְעֲדֵי גֶבֶר:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who girds Israel	אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל
with might.	בִּגְבוּרָה:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who crowns Israel	עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל
with glory.	בְּתִפְאָרָה:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who give	הַנּוֹתֵן
to the veary	לַיָּעֵף
strength.	כֹּחַ:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם
who removes	הַמַּעֲבִיר
sleep	שֵׁנָה

1) נ׳א: אשר הכין 2) Or, establishes; makes firm. 3) Or, And may it be thy will. 4) Or, accustom us to thy, etc.; or, to make us walk in, etc. 5) Or, inclination, 6) Or, to serve thee; or, to submit itself to thee.

the altar,	אֶת הַמִּזְבֵּחַ
and he arranged	וַיַּעֲרֹךְ
the wood,	אֶת הָעֵצִים.
and he bound	וַיַּעֲקֹד
Isaac his son,	אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
and he laid him	וַיָּשֶׂם אֹתוֹ
upon the altar	עַל הַמִּזְבֵּחַ
[3]above the wood.	מִמַּעַל לָעֵצִים :
10. And Abraham stretched forth	וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם
his hand,	אֶת יָדוֹ
and he took	וַיִּקַּח
the knife	אֶת הַמַּאֲכֶלֶת .
to slay his son.	לִשְׁחֹט אֶת בְּנוֹ:
11. But *now* called unto him	יא וַיִּקְרָא אֵלָיו
an angel of the Lord	מַלְאַךְ יְיָ
out of the heaven,	מִן הַשָּׁמַיִם
and he said:	וַיֹּאמֶר
Abraham, Abraham;	אַבְרָהָם אַבְרָהָם.
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I.	הִנֵּנִי :
12. And he said:	יב וַיֹּאמֶר
Do not stretch out	אַל תִּשְׁלַח
thy hand	יָדְךָ
unto the lad,	אֶל הַנַּעַר
and do not do to him	וְאַל תַּעַשׂ לוֹ
any thing;	מְאוּמָה .
for now I know	כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי
that thou fearest God;	כִּי יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה

and he put *it*	וַיָּשֶׂם
upon Isaac his son;	עַל יִצְחָק בְּנוֹ
and he took in his hand	וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
the fire	אֶת הָאֵשׁ
and the knife;	וְאֶת הַמַּאֲכֶלֶת.
and they [1]went both of them together.	וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו :
7. And Isaac said	ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק
unto Adraham his father,	אֶל אַבְרָהָם אָבִיו
and he said:	וַיֹּאמֶר
My father;	אָבִי
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I, my son.	הִנֵּנִי בְנִי .
And he said:	וַיֹּאמֶר
Behold, *here is* the fire	הִנֵּה הָאֵשׁ
and the wood;	וְהָעֵצִים
but where *is* the lamb	וְאַיֵּה הַשֶּׂה
for a burnt-offering?	לְעֹלָה :
8. And Abraham said:	ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
God	אֱלֹהִים
will [2]provide himself the lamb	יִרְאֶה לּוֹ הַשֶּׂה
for a burnt-offering	לְעֹלָה
my son;	בְּנִי .
so they went both of them together.	וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו :
9. And they came	ט וַיָּבֹאוּ
unto the place	אֶל הַמָּקוֹם
of which God had told him;	אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים
and Abraham built there	וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם

1) Or, two went. 2) Heb., see for himself. 3) Heb., from above to the wood.

3. And Abraham rose up early	ג וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
in the morning,	בַּבֹּקֶר
and he saddled	וַיַּחֲבֹשׁ
his ass,	אֶת חֲמֹרוֹ
and he took	וַיִּקַּח
[5]his two young men	אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו
with him,	אִתּוֹ
and Isaac his son;	וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ.
and he cleft	וַיְבַקַּע
the wood for *the* burnt-offering,	עֲצֵי עֹלָה
and he rose up,	וַיָּקָם
and went	וַיֵּלֶךְ
unto the place	אֶל הַמָּקוֹם
of which God told him.	אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים:
4. On the third day	ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
Abraham lifted up	וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
his eyes,	אֶת עֵינָיו
and saw the place	וַיַּרְא אֶת הַמָּקוֹם
from a distance.	מֵרָחֹק:
5. And Abraham said	ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
unto his young men:	אֶל נְעָרָיו
Abide you here[6]	שְׁבוּ לָכֶם פֹּה
with the ass,	עִם הַחֲמוֹר
and I and the lad	וַאֲנִי וְהַנַּעַר
will go yonder;	נֵלְכָה עַד כֹּה.
and we will worship,	וְנִשְׁתַּחֲוֶה
and we will return unto you.	וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם:
6. And Abraham took	ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם
the wood for the burnt-offering,	אֶת עֲצֵי הָעֹלָה
on the mount Moriah,	בְּהַר הַמֹּרִיָּה.
and the binding	וְאֶת הָעֲקֵדָה
with which he bound	שֶׁעָקַד
Isaac his son	אֶת יִצְחָק בְּנוֹ
upon the [2]altar,	עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law.	בְּתוֹרָתֶךָ:
1. And it came to pass	א וַיְהִי
after these things,	אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
that God	וְהָאֱלֹהִים
did [3]tempt Abraham,	נִסָּה אֶת אַבְרָהָם.
and he said unto him:	וַיֹּאמֶר אֵלָיו
Abraham;	אַבְרָהָם
and he said:	וַיֹּאמֶר
Here am I.	הִנֵּנִי:
2. And he said:	ב וַיֹּאמֶר
Take, now,	קַח נָא
thy son,	אֶת בִּנְךָ
thy only son	אֶת יְחִידְךָ
whom thou lovest,	אֲשֶׁר אָהַבְתָּ
even Isaac,	אֶת יִצְחָק
and [4]get thee	וְלֶךְ לְךָ
into the land of Moriah;	אֶל אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה.
and offer him there	וְהַעֲלֵהוּ שָׁם
for a burnt-offering	לְעֹלָה
upon one of the mountains	עַל אַחַד הֶהָרִים
of which I will tell thee.	אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:

1) בראשית כ"ב א—י"ט 2) Or, top of the altar 3) Or, test, prove. 4) Heb., go to thee. 5) Or, two of his young men. 6) Heb., Stay for yourselves here.

Sovereign of the universe!	רִבּוֹנוֹ[1] שֶׁל עוֹלָם.
may it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to remember to us	שֶׁתִּזְכֹּר לָנוּ
the covenant of our fathers,	בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ
as Abraham our father suppressed	כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ
his compassion	אֶת רַחֲמָיו
to his only son,	מִבֶּן יְחִידוֹ
and he wanted	וְרָצָה
to slaughter him,	לִשְׁחוֹט אוֹתוֹ
in order to perform	כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
thy will,	רְצוֹנֶךָ.
so may thy compassion suppress	כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ
thy anger	אֶת כַּעַסְךָ
(*from*) against us;	מֵעָלֵינוּ
and let thy compassion be [2]added	וְיִגְלוּ רַחֲמֶיךָ
unto thy *other* [3]measures,	עַל מִדּוֹתֶיךָ.
and deal with us	וְתִכְּנֵס אִתָּנוּ
better than the order of thy law requires;	לִפְנִים מִשּׁוּרַת דִּינֶךָ.
and [4]let thy conduct with us be,	וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
with the measure	בְּמִדַּת
of lovingkindness	הַחֶסֶד
and with the measure	וּבְמִדַּת
of compassion;	הָרַחֲמִים.
and in thy great goodness	וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל
may turn aside	יָשׁוּב
the fierceness of thy wrath	חֲרוֹן אַפֶּךָ
from thy people,	מֵעַמֶּךָ
and from thy city,	וּמֵעִירֶךָ
and from thy land,	וּמֵאַרְצֶךָ
and from thy inheritance;	וּמִנַּחֲלָתֶךָ.
and fulfil to us,	וְקַיֵּם לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the word	אֶת הַדָּבָר
which thou hast promised us	שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
through the hands of Moses	עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant;	עַבְדֶּךָ.
as it is said:	כָּאָמוּר.
And I will remember	[5]וְזָכַרְתִּי
my covenant	אֶת בְּרִיתִי
with Jacob,	יַעֲקוֹב.
and also my covenant	וְאַף אֶת בְּרִיתִי
with Isaac,	יִצְחָק
and also my covenant	וְאַף אֶת בְּרִיתִי
with Abraham	אַבְרָהָם
I will remember;	אֶזְכֹּר
and the land	וְהָאָרֶץ
I will remember.	אֶזְכֹּר:

The last three prayers, viz., אלהינו ואלהי אבותינו, ויהי אחר, רבונו של עולם are omitted in almost all prayer books published outside of Russia.

לעולם יהא אדם was included in the prayers by an error on the part of an ignorant copist or printer, who did not know that לעולם יהא אדם is an inscription containing the law regarding the recital of רבון כל העולמים every morning; or, for any reason, the printer or publisher wanted to supply that inscription with vowel-points (נקודות, תנועות), and have it punctuated just as the pray-

1) This prayer, with some changes, can be found in Musaf service for New Year. 2) Heb., rolled. 3) I. e., principles or qualifications of God. 4) Or, treat us. 5) ויקרא כ"ו, מ"ב.

[3]says the Lord, נְאֻם יְיָ׳.
that כִּי
because thou hast done יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
this thing, אֶת הַדָּבָר הַזֶּה
and thou hast not withheld וְלֹא חָשַׂכְתָּ
thy son, אֶת בִּנְךָ
thy only son, אֶת יְחִידֶךָ׃
17. That יז כִּי
I will greatly bless thee, בָּרֵךְ אֲבָרֶכְךָ
and I will exceedingly multiply וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
thy seed אֶת זַרְעֲךָ
like the stars of the heaven, כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
and like the sand וְכַחוֹל
which *is* אֲשֶׁר
upon the shore of the sea; עַל שְׂפַת הַיָּם׃
and thy seed shall possess וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ
the gate of his enemies. אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃
18. And *there* will bless themselves יח וְהִתְבָּרְכוּ
with thy seed בְּזַרְעֲךָ
all the nations of the earth; כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ
because עֵקֶב
thou hast hearkened אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
[4]to my voice. בְּקֹלִי׃
19. And Abraham returned יט וַיָּשָׁב אַבְרָהָם
unto his young men, אֶל נְעָרָיו
and they rose up, וַיָּקֻמוּ
and went together וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו
unto Beer Sheba; אֶל בְּאֵר שָׁבַע
and Abraham dwelt וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם
in Beer Sheba. בִּבְאֵר שָׁבַע׃

and thou hast not withheld וְלֹא חָשַׂכְתָּ
thy son, אֶת בִּנְךָ
thy only son, אֶת יְחִידְךָ
from me. מִמֶּנִּי׃
13. And Abraham lifted up יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
his eyes, אֶת עֵינָיו
and he saw וַיַּרְא
and, behold, a ram behind *him* וְהִנֵּה אַיִל אַחַר
was entangled נֶאֱחַז
in a thicket בַּסְּבַךְ
by his horns; בְּקַרְנָיו׃
and Abraham went, וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם
and took the ram, וַיִּקַּח אֶת הָאַיִל
and he offered him up וַיַּעֲלֵהוּ
for a burnt-offering לְעֹלָה
instead of his son. תַּחַת בְּנוֹ׃
14. And Abraham called יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם
the name שֵׁם
of that place הַמָּקוֹם הַהוּא
[1]Adonai Jireh; [5]יְיָ׳ יִרְאֶה׃
as it is said *to* this day: אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם
In the mount of the Lord בְּהַר יְיָ׳
[2]it shall be provided. [5]יֵרָאֶה׃
15. Then called טו וַיִּקְרָא
the angel of the Lord מַלְאַךְ יְיָ׳
unto Abraham אֶל אַבְרָהָם׃
a second time שֵׁנִית
out of the heaven, מִן הַשָּׁמָיִם׃
16. And he said: טז וַיֹּאמֶר
By myself I have sworn, בִּי נִשְׁבַּעְתִּי

1) I. e., the Lord will see, or, provide. 2) Or, he sball be seen. 3) Heb., a saying of the Lord. 4) heb., in.
5) See J. Steinberg's commentary to the Pentateuch and his lexicon under the roots of מוריה, ירושלם.

and how pleasant is	וּמַה נָּעִים
our lot,	גּוֹרָלֵנוּ .
and how beautiful is	וּמַה יָּפָה
our inheritance!	יְרֻשָּׁתֵנוּ :
Happy are we,	אַשְׁרֵינוּ .
that we	שֶׁאֲנַחְנוּ
[10]come early	מַשְׁכִּימִים[1]
and [11]late,	וּמַעֲרִיבִים
evening and morning,	עֶרֶב וָבֹקֶר .
and say	וְאוֹמְרִים
twice	פַּעֲמַיִם
every day:	בְּכָל יוֹם :
Hear, O Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל .[2]
Jehovah *is* our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
Jehovah *is* ONE.	יְיָ אֶחָד :
Blessed be	בָּרוּךְ[3]
the name	שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
Thou wast *the same*	אַתָּה הוּא[4]
before the world was created;	עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם .
thou art *the same*	אַתָּה הוּא
since the world was created;	מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם .
thou art *the same*	אַתָּה הוּא
in this world,	בָּעוֹלָם הַזֶּה .

the children of Abraham,	בְּנֵי אַבְרָהָם
thy [5]lover,	אֹהַבְךָ
to whom thou didst swear	שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ
on the mount of Moriah;	בְּהַר הַמֹּרִיָּה .
the seed of Isaac,	זֶרַע יִצְחָק
his only son,	יְחִידוֹ
who was bound	שֶׁנֶּעֱקַד
upon the [6]altar;	עַל גַּב הַמִּזְבֵּחַ .
the congregation of Jacob,	עֲדַת יַעֲקֹב
thy first-born son,	בְּנְךָ בְּכוֹרֶךָ .
whom, [7]from thy love	שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ
wherewith thou didst love him,	שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ .
and [7]from thy joy	וּמִשִּׂמְחָתְךָ
wherewith thou didst rejoice	שֶׁשָּׂמַחְתָּ
in him,	בּוֹ .
thou didst call his name	קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ
Israel and Jeshurun.[8]	יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן :
Therefore	לְפִיכָךְ
we are obliged	אֲנַחְנוּ חַיָּבִים
to give thanks to thee,	לְהוֹדוֹת לְךָ .
and to praise thee,	וּלְשַׁבֵּחַךְ
and to glorify thee,	וּלְפָאֶרְךָ .
and to bless,	וּלְבָרֵךְ
and to sanctify,	וּלְקַדֵּשׁ
and to [9]offer	וְלָתֵת
praise and thanksgiving	שֶׁבַח וְהוֹדָיָה
to thy name.	לִשְׁמֶךָ :
Happy are we	אַשְׁרֵינוּ .
how goodly is our portion,	מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ .

1) בב"ר פ' צ"ח הגרסא: "משכימים ומעריבים בכל יום ואומרים שמע" והיא נכונה מאד. 2) דברים ו' ד'. 3) זו הוספת ר' יהודה החסיד מובא בשור. והרש"ל נהג להוסיף כל הפרשה הראשונה של ק"ש. 4) ירושלמי ברכות פ"ט מובא בילקוט ואתחנן רמז תתל"ו.
5) Or, beloved; friend. 6) Heb., top of the altar. 7) Or, by reason of thy, etc.
8) I. e., prevailer over angels and upright one. 9) Heb., give. 10) Or, rise. 11) Or, attend late.

What is our [7]kindness? מָה חַסְדֵּנוּ
What is our righteous acts? מַה צִּדְקוֹתֵינוּ
What is our help? מַה יְשׁוּעָתֵנוּ
What is our power? מַה כֹּחֵנוּ
What is our might? מַה גְּבוּרָתֵנוּ.
What can we say מַה נֹּאמַר
before thee, לְפָנֶיךָ.
O Lord our God יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers? וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
Are not all the mighty men הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים
as nought כְּאַיִן
before thee, לְפָנֶיךָ.
and men of [8]renown וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם
as if they had never been, כְּלֹא הָיוּ.
and *the* wise וַחֲכָמִים
as without knowledge, כִּבְלִי מַדָּע.
and *the* intelligent וּנְבוֹנִים
as without understanding? כִּבְלִי הַשְׂכֵּל.
For most of their actions כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם
are [9]void, תֹהוּ.
and the days of their lives וִימֵי חַיֵּיהֶם
are vanity before thee, הֶבֶל לְפָנֶיךָ.
and the superiority of man [3]וּמוֹתַר הָאָדָם
over the beast מִן הַבְּהֵמָה
is nought, אָיִן.
for all is vanity. כִּי הַכֹּל הָבֶל:

[10]Nevertheless [4]אֲבָל
we are thy people, אֲנַחְנוּ עַמְּךָ
the children of thy covenant, בְּנֵי בְרִיתֶךָ.

ers themselves are, and other publishers have imitated that mistake.

That this assertion is true is obvious from the תנא דבי אליהו ח"א פ' כ"א, where the following is said: A man should fear God with a perfect fear, and confess the truth, and speak truth in his heart. Every day he should rise early, and say: רבון כל העולמים. Thus, it is obvious, that the prayer itself begins with רבון כל העולמים. See תולדות הקדיר מאת הגאון שי"ר צד קי"ז.

The writer of these lines, however, preferred not to take upon himself the responsibility of making any changes in the prayers, and therefore לעולם יהא אדם is given here with vowel-points.

Ever לְעוֹלָם
should a man be יְהֵא אָדָם
fearing [5]Heaven יְרֵא שָׁמַיִם
in [6]private and in public, בְּסֵתֶר [1]וּבַגָּלוּי.
and acknowledge וּמוֹדֶה
the truth, עַל הָאֱמֶת.
and speak truth וְדוֹבֵר אֱמֶת
in his heart; בְּלִבָּבוֹ.
and he should rise early, וְיַשְׁכֵּם
and say:— וְיֹאמַר:

Rabbi Jochanan said רבון, Rabbi Samuel said מה אנו. This Prayer was originally designated to be said in the Neilah service on the Day of Atonement. (יומא פ"ז ע"ב.)

Sovereign רִבּוֹן
of all worlds! כָּל הָעוֹלָמִים.
Not on account of our righteous acts [2]לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ
do we lay אֲנַחְנוּ מַפִּילִים
our supplications תַּחֲנוּנֵינוּ
before thee, לְפָנֶיךָ.
but on account of thy abundant mercies. כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
What are we? מָה אָנוּ
What is our life? מָה חַיֵּינוּ.

1) The word ובגלוי is omitted in the most prayer books. 2) דניאל ט' י"ח. 3) קהלת ג' י"ט. 4) מכילתא פ' בשלח בפסוק תבאמו ותטעמו ומובא בילקוט רמז רנ"ג כשנוי מעט. 5) Or, God. 6) Heb., secret. 7) Or, piety. 8) Heb., name. 9) Or, emptiness. 10) Heb., But.

and at *that* time — וּבָעֵת
I will gather you; — קַבְּצִי אֶתְכֶם
for I will make you — כִּי אֶתֵּן אֶתְכֶם
(*for*) a name and (*for*) a praise — לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה
among all the peoples of the earth, — בְּכֹל עַמֵּי הָאָרֶץ
when I bring back — בְּשׁוּבִי
your captivity — אֶת שְׁבוּתֵיכֶם
before your eyes, — לְעֵינֵיכֶם
says the Lord. — אָמַר יְיָ׃

על דבר אמירת פרשת הכיור, המובאה פה, ופרשת תרומת הדשן, ויקרא ו׳ ג—ד, הנוספה בשאר סדורים לפני פרשת התמיד, ופרשת מזבח מקטר קטרת ופרשת סממני הקטרת ועשיתן, הבאות פה אחר פרשת התמיד, עיין עטרת זקנים לאו״ח ס׳ מ״ח.

17. And the Lord spoke — יז וַיְדַבֵּר יְיָ[1]
unto Moses, — אֶל מֹשֶׁה
saying: — לֵאמֹר׃

18. Thou shalt also make — יח וְעָשִׂיתָ
a laver of copper, — כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת
and its base of copper — וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת
for washing; — לְרַחְצָה׃
and thou shalt put it — וְנָתַתָּ אֹתוֹ
between the tent of meeting — בֵּין אֹהֶל מוֹעֵד
and (*between*) the altar, — וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
and thou shalt put therein — וְנָתַתָּ שָׁמָּה
water. — מָיִם׃

19. And Aaron and his sons shall wash — יט וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו
out of it — מִמֶּנּוּ
their hands — אֶת יְדֵיהֶם
and their feet. — וְאֶת רַגְלֵיהֶם׃

20. When they go — כ בְּבֹאָם

1) שמות ל׳ יז—כא.

into the tent of meeting, — אֶל אֹהֶל מוֹעֵד
they shall wash *with* water, — יִרְחֲצוּ מַיִם
that they die not; — וְלֹא יָמֻתוּ.
or when they come near — אוֹ בְגִשְׁתָּם
unto the altar — אֶל הַמִּזְבֵּחַ
to minister, — לְשָׁרֵת
to burn a fire-offering — לְהַקְטִיר אִשֶּׁה
to the Lord. — לַיְיָ׃

21. And they shall wash — כא וְרָחֲצוּ
their hands and their feet, — יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם
that they die not; — וְלֹא יָמֻתוּ.
and it shall be to them — וְהָיְתָה לָהֶם
a perpetual statute, — חֻקַּת עוֹלָם
to him and to his seed — לוֹ וּלְזַרְעוֹ
for their generations. — לְדֹרֹתָם׃

May it be *the* will — יְהִי רָצוֹן
from before thee, — מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God — יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers, — וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
to have mercy — שֶׁתְּרַחֵם
upon us, — עָלֵינוּ
and to pardon us — וְתִמְחָל לָנוּ
for all our sins, — עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ
and to grant us remission — וּתְכַפֵּר לָנוּ
for all our iniquities, — אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.
and to forgive — וְתִסְלַח
for all our transgressions, — לְכָל פְּשָׁעֵינוּ.
and to build — וְתִבְנֶה
the holy house — בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

Let *there* recognize and know	יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ
all [9]the inhabitants of the world,	כָּל בָּאֵי עוֹלָם.
that thou art	כִּי [4]אַתָּה הוּא
(*the*) God,	הָאֱלֹהִים
thou alone,	לְבַדְּךָ
over all the kingdoms	לְכֹל מַמְלְכוֹת
of the earth.	הָאָרֶץ.
Thou hast made	אַתָּה עָשִׂיתָ
the heaven	אֶת הַשָּׁמַיִם
and the earth,	וְאֶת הָאָרֶץ.
the sea	אֶת הַיָּם
and all	וְאֶת כָּל
that is in them;	אֲשֶׁר בָּם.
and which	וּמִי
among all the works	בְּכָל מַעֲשֵׂה
of thy hands,	יָדֶיךָ.
among those above	בָּעֶלְיוֹנִים
or among those beneath,	אוֹ בַתַּחְתּוֹנִים.
[10]can say unto thee:	שֶׁיֹּאמַר לְךָ
What doest thou?	מַה תַּעֲשֶׂה.
Our father who art in heaven,	אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.
do unto us kindness	עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד.
for the sake	בַּעֲבוּר
of thy great name	שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
which is called upon us;	שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ.
and fulfil to us,	וְקַיֵּם לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
that which is written:	מַה שֶּׁכָּתוּב.
At that time	בָּעֵת הַהִיא [5]
I will bring you in,	אָבִיא אֶתְכֶם

and thou wilt be *the same*	וְאַתָּה הוּא
in the world to come.	לָעוֹלָם הַבָּא.
Sanctify thy name	קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ
by those who sanctify	עַל מַקְדִּישֵׁי
thy name,	שִׁמְךָ.
and sanctify thy name	וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ
in thy world;	בְּעוֹלָמְךָ.
and by thy salvation	וּבִישׁוּעָתְךָ
let be exalted and raised[6]	תָּרוּם [1]וְתַגְבִּיהַּ
our horn.	קַרְנֵנוּ:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who sanctifiest	מְקַדֵּשׁ
thy name	אֶת שִׁמְךָ
[7]among the multitudes.	בָּרַבִּים:
Thou art	[2]אַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in the heaven and on the earth,	בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ
and in the [8]highest heaven of heavens.	וּבִשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים.
Truly,	אֱמֶת
thou art	[3]אַתָּה הוּא
the first	רִאשׁוֹן
and thou art	וְאַתָּה הוּא
the last,	אַחֲרוֹן.
and besides thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
there is no God.	אֵין אֱלֹהִים.
Gather those who hope in thee	קַבֵּץ קַוָּיְךָ
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth.	הָאָרֶץ.

1) הגאון יעב"ץ דחקו להוראת פעל עומד, אולם נוסח המור: וְתַגְבַּהּ, וכן הוא במחזור דפוס פראג: משנת שע"ג, וזה נכון. 2) תנא ד"א פ' כ"א. 3) מ"ב י"ט מ"ו. 4) צפניה ג' כ'. 5) ע"פ ישע' מ"ד ו' 6) This translation is according to the reading of תָּרוּם וְתַגְבַּהּ. 7) Or, in public. 8) Or, heavens of the high heavens. 9) Heb., that come *into* the world. 10) Heb., that can, etc.

Aaron's sons,	בְּנֵי אַהֲרֹן
the priests,	הַכֹּהֲנִים
its blood	אֶת דָּמוֹ
upon the altar	עַל הַמִּזְבֵּחַ
round about.	סָבִיב :
[3]May it be *the* will	יְהִי רָצוֹן
[3]from before the,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ,
that this [4]reading should be	שֶׁתְּהֵא אֲמִירָה זוֹ
counted	חֲשׁוּבָה
and accepted	וּמְקֻבֶּלֶת
and pleasing	וּמְרֻצָה
before the	לְפָנֶיךָ
as if we had offered	כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ
and in its place,	וּבִמְקוֹמוֹ
and according to its law.	וּכְהִלְכָתוֹ :
Thou art	אַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
before whom our fathers burned	שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ
the incense	אֶת קְטֹרֶת
of spices	הַסַּמִּים ,
at the time	בִּזְמַן
when the holy [5]house	שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ
existed,	הָיָה קַיָּם .

[2]*as* it was prepared	הָעֲשָׂיָה
at the mount Sinai,	בְּהַר סִינַי
for a sweet savor,	לְרֵיחַ נִיחֹחַ
a fire-offering to the Lord.	אִשֶּׁה לַיְיָ :
7. And its drink-offering *shall be*	ז וְנִסְכּוֹ
the fourth *part* of a hin	רְבִיעִת הַהִין
for the one lamb;	לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד .
in the sanctuary pour thou out	בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ
a drink-offering	נֶסֶךְ
of strong-drink	שֵׁכָר
to the Lord.	לַיְיָ :
8. And the other lamb	ח וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
thou shalt prepare	תַּעֲשֶׂה
toward evening;	בֵּין הָעַרְבַּיִם .
as the meal-offering	כְּמִנְחַת
of the morning,	הַבֹּקֶר
and as its drink-offering	וּכְנִסְכּוֹ
thou shalt prepare *it;*	תַּעֲשֶׂה
it is a fire-offering	אִשֶּׁה
of a sweet savor	רֵיחַ נִיחֹחַ
to the Lord.	לַיְיָ :

תקנו לאמר פסוק זה ע"פ האמור בויקרא רבה פ' ב' מעידני עלי את השמים ואת הארץ בין גוי בין ישראל, בין איש בין אשה, בין עבד בין אמה, קורין את המקרא הזה צפונה לפניה' זוכר הקב"ה עקידת יצחק.

יא [1]וְשָׁחַט אֹתוֹ	||. And he shall slaughter it
עַל יֶרֶךְ	upon the side
הַמִּזְבֵּחַ	of the altar
צָפֹנָה	northward
לִפְנֵי יְיָ .	before the Lord;
וְזָרְקוּ	and *there* shall sprinkle

1) ויקרא א' י"א. 2) Or, which was ordained. 3) Or, may it be thy will. 4) Heb., saying. 5) Or, temple.

speedily in our days, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.
and we will offer before thee וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ
the continual burnt-offering קָרְבַּן הַתָּמִיד
to make atonement for us, שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ.
as thou hast written כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ
for us עָלֵינוּ
in thy Law בְּתוֹרָתֶךָ
through the hands of Moses עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant, עַבְדֶּךָ
from the mouth of thy glory, מִפִּי כְבוֹדֶךָ
as it is said: כָּאָמוּר:

סדר הקרבנות

אמירת סדר הקרבנות היא תקנת הגאונים שמצאו סמך לזה בכמה מקומות בתלמוד, לפי שהתפלות בזה״ז הנה במקום הקרבנות ונשלמה עתה פרים שפתינו (ברכות כ״ו ע״ב) ובמנחות ק״י ע״א איתא „זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם, כל העוסק בתורת חטאת כאלו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאלו הקריב אשם״. ועוד אמרו (תענית כ״ז ע״ב; מגלה ל״א ע״ב) אמר אברהם רבונו של עולם שמא ישראל חוטאים לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה? אמר לו לאו וכו׳. אמר לפניו רבש״ע תינח בזמן שבית המקדש קים, בזמן שאין בהמ״ק קים מה תהא עליהם? אמר לו כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקורין בהן לפני מעלה אני עליהם כאלו הקריבום לפני ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

כתוב בסדור של רב עמרם גאון וז״ל, וסדר שכתבנו לקרוא בצו, ולשנות באיזהו מקומן, ולדרוש בר׳ ישמעאל. כך מצוי בש״ת וכך מנהג כל ישראל באספמיא. וראיה מנין דאמר (קדושין ל׳) רב ספרא משום ר׳ יהושע בן חנניא מאי דכתיב ושננתם, אל תקרי ושננתם אלא ושלשתם, לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד. ומקשינן מי ידע כמה חיי? ומשנינן לא צריכי ליומי

1. And the Lord spoke א וַיְדַבֵּר יְיָ[1]
unto Moses, אֶל מֹשֶׁה
saying: לֵאמֹר:
2. Command ב צַו
the children of Israel, אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
and say unto them: וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם.
My oblation, אֶת קָרְבָּנִי
my [2]bread לַחְמִי
for my fire-offerings, לְאִשַּׁי
for a sweet savor to me, רֵיחַ נִיחֹחִי
shall you observe תִּשְׁמְרוּ
to offer to me לְהַקְרִיב לִי
in its due season. בְּמוֹעֲדוֹ:
3. And thou shalt say unto them: ג וְאָמַרְתָּ לָהֶם
This is the fire-offering זֶה הָאִשֶּׁה
which you shall offer אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
to the Lord: לַיְיָ.
he-lambs כְּבָשִׂים
a year old בְּנֵי שָׁנָה
without blemish, תְּמִימִם
two on *every* day, שְׁנַיִם לַיּוֹם
for a continual burnt-offering. עֹלָה תָמִיד:
4. The one lamb ד אֶת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד
thou shalt [3]prepare תַּעֲשֶׂה
in the morning בַּבֹּקֶר.
and the [4]other lamb וְאֶת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
thou shalt [3]prepare תַּעֲשֶׂה
[5]toward evening. בֵּין הָעַרְבַּיִם:
5. And the tenth *part* ה וַעֲשִׂירִית
of an ephah הָאֵיפָה
of fine flour סֹלֶת
for a meal-offering, לְמִנְחָה.
mingled בְּלוּלָה
with beaten oil, בְּשֶׁמֶן כָּתִית
the fourth *part* of a hin. רְבִיעִת הַהִין:
6. *It is* a continual burnt-offering, ו עֹלַת תָּמִיד.

1) במדבר כ״ח א׳—ח׳. 2) Or, food, 3) Or, offer; Heb., make. 4) Heb., second. 5) Heb., between the two evenings.

spikenard	שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ .
and saffron	וְכַרְכֹּם .
in weight	מִשְׁקַל
of sixteen manehs each.	שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה :
Of costus	הַקּוֹשְׁטְ
twelve *manehs*,	שְׁנֵים עָשָׂר .
and of aromatic bark three *manehs*,	וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה.
and of cinnamon nine *manehs*,	וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה .
of [3]soap of Carshinah	בֹּרִית כַּרְשִׁינָה
nine [4]kabs,	תִּשְׁעָה קַבִּין .
of Cyprus wine	יֵין קַפְּרִיסִין
three seahs	סְאִין תְּלָתָא
and three [4]kabs;	וְקַבִּין תְּלָתָא.
and if [5]he had not	וְאִם אֵין לוֹ
Cyprus wine	יֵין קַפְּרִיסִין
he [6]took	מֵבִיא
white old wine;	חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק
of salt of Sodom	מֶלַח סְדוֹמִית
the fourth part of a[4]kab,	רוֹבַע הַקָּב.
smoke-herb[7]	מַעֲלֶה עָשָׁן
a small quantity.	כָּל שֶׁהוּא .
Rabbi Nathan says,	[1]רַבִּי נָתָן אוֹמֵר.
also of the amber of Jordan	אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן
a small quantity *was added;*	כָּל שֶׁהוּא .
but if he put in it	וְאִם נָתַן בָּהּ
honey	דְּבַשׁ
he [8]rendered it unfit *for sacred use*,	פְּסָלָהּ .
and if he omitted	וְאִם חִסֵּר
one of its spices	אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ

half in the morning	פְּרַס בְּשַׁחֲרִית
and half	וּפְרַס
[2]toward evening;	בֵּין הָעַרְבַּיִם .
and three more manehs	וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים .
of which	שֶׁמֵּהֶם
the high priest used to bring in	מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל
his handfuls	מְלֹא חָפְנָיו
on the Day of Atonement,[9]	בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים .
and he used to put them again	וּמַחֲזִירָם
into a mortar	לְמַכְתֶּשֶׁת
on the eve of the Day of Atonement,	בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפֻּרִים .
and pound them	וְשׁוֹחֲקָן
very much,	יָפֶה יָפֶה .
in order that it might be	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא
very fine;	דַּקָּה מִן הַדַּקָּה.
and eleven *kinds* of spices	וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִין
were therein,	הָיוּ בָהּ .
and these are they:	וְאֵלּוּ הֵן .
balm,	הַצְּרִי .
and onycha,	וְהַצִּפֹּרֶן .
galbanum	הַחֶלְבְּנָה .
and frankincense,	וְהַלְּבוֹנָה .
in weight	מִשְׁקַל
of seventy manehs each.	שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה :
Myrrh and cassia,	מוֹר . וּקְצִיעָה .

1) נ״א: רבי נתן הבבלי. 2) Heb., between the two evenings. 3) Or, lye obtained from a species of leek. 4) A Kab is one sixth part of a Seah. 5) I. e., the man that formed the incense. 6) Heb., brings. 7) A certain herb which caused the smoke to ascend in a straight line. 8) Or, profaned it. 9) Into the most holy place of the sanctuary.

shall it be to you.	תִּהְיֶה לָכֶם :
And it is also said:	וְנֶאֱמַר .
7. And Aaron shall burn upon it	ז [2]וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן
incense of spices;	קְטֹרֶת סַמִּים .
every morning,	בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר
when he dresses	בְּהֵיטִיבוֹ
the lamps,	אֶת הַנֵּרֹת
he shall burn it.	יַקְטִירֶנָּה :
8. And when Aaron sets up	ח וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן
the lamps	אֶת הַנֵּרֹת
toward evening,	בֵּין הָעַרְבַּיִם
he shall burn it,	יַקְטִירֶנָּה .
a perpetual incense	קְטֹרֶת תָּמִיד
before the Lord	לִפְנֵי יְיָ
for your generations.	לְדֹרֹתֵיכֶם :
The Rabbis [8]learned:	[3]תָּנוּ רַבָּנָן
The [9]preparation	פִּטּוּם
of the incense	הַקְּטֹרֶת
how *was it done?*	כֵּיצַד .
Three hundred	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
and sixty eight [10]manehs	וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנֶה מָנִים
were therein;	הָיוּ בָהּ .
three hundred	שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
and sixty five *manehs*	וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה
according to the number	כְּמִנְיַן
of the solar year,	יְמוֹת הַחַמָּה .
a maneh for every day,	מָנֶה לְכָל יוֹם .

as thou hast commanded them	כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם
through the hand of Moses	עַל יַד מֹשֶׁה
thy prophet,	נְבִיאֶךָ .
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law:	בְּתוֹרָתֶךָ :
34. And the Lord said	לד [1]וַיֹּאמֶר יְיָ
unto Moses:	אֶל מֹשֶׁה
Take to thee spices,	קַח לְךָ סַמִּים
[4]balm, and onycha,	נָטָף וּשְׁחֵלֶת
and galbanum,	וְחֶלְבְּנָה
spices	סַמִּים
with pure frankincense;	וּלְבֹנָה זַכָּה .
of each shall there be an equal weight.	כַּד בְּכַד יִהְיֶה :
35. And thou shalt make *of* it	לה וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ
incense,	קְטֹרֶת
a mixture	רֹקַח
after the art of an apothecary,	מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ .
[5]well mingled,	מְמֻלָּח
pure *and* holy.	טָהוֹר קֹדֶשׁ :
36. And thou shalt [6]pound *some* of it	לו וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה
[7]fine,	הָדֵק
and thou shalt put *some* of it	וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה
before the testimony	לִפְנֵי הָעֵדֻת
in the tent of meeting,	בְּאֹהֶל מוֹעֵד
where I will meet with thee;	אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה .
holy of holies	קֹדֶשׁ קָדָשִׁים

1) שמות ל׳ ל״ד—ל״ו. 2) שמות ל׳ ז׳—ח׳. 3) כריתות ו׳ ע״א; ושמה הגרסא: ת״ר פטום הקטורת הצרי והצפורן וכו׳ והיותר, כנראה, הוא בירושלמי יומא ה׳ הלכה ה׳.
4) Or, stacte; storax; opobalsamum. 5) Or, seasoned with salt. 6) Or, grind; beat. 7) Or, very small. 8) Or, said: explained. 9) Or, forming; mixture. 10) The name of a gold coin and of a weight.

Happy is the man — אַשְׁרֵי אָדָם
that trusteth in thee. — בֹּטֵחַ בָּךְ:

Say three times: — ג׳ פעמים.
O Lord, save; — [4] יְיָ הוֹשִׁיעָה:
the King may answer us — הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call. — בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

Thou art a [9]hiding place to me; — [5] אַתָּה סֵתֶר לִי
from [10]distress thou wilt [11]preserve me; — מִצַּר תִּצְּרֵנִי
With songs of deliverance — רָנֵי פַלֵּט
thou wilt surround me. SELAH. — תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה:
Then shall be pleasant — [6] וְעָרְבָה
to the Lord — לַיְיָ
the offering of Judah — מִנְחַת יְהוּדָה
and Jerusalem. — וִירוּשָׁלָיִם.
as *in* the days of old — כִּימֵי עוֹלָם
and as *in* ancient years. — וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

Abaje [12]explained — [7] אַבַּיֵי הֲוָה מְסַדֵּר
the *daily* order of the *wood* arrangement, — סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה
as it was learned *by the Talmud students*, — מִשֶּׁמָּא דְגְמָרָא.
and according to the opinion — וְאַלְבָּא
of Abba Saul: — דְאַבָּא שָׁאוּל.
The large arrangement *of wood*[13] — מַעֲרָכָה גְדוֹלָה
was prior — קוֹדֶמֶת
to the second *wood* arrangement — לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה

about one half.[8] — לַחֲצָאִין:
And furthermore has Bar Kappara learned, — וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא.
if he had put therein — אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ
a small quantity — קוֹרְטוֹב
of honey, — שֶׁל דְּבַשׁ.
no man could stand — אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד
because of its odor; — מִפְּנֵי רֵיחָהּ.
and why — וְלָמָּה
was not mixed therein — אֵין מְעָרְבִין בָּהּ
honey? — דְּבַשׁ.
because — מִפְּנֵי
the Law says: — שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה.
For any leaven, — [1] כִּי כָל שְׂאֹר
nor any honey, — וְכָל דְּבַשׁ
you shall not burn — לֹא תַקְטִירוּ
of it — מִמֶּנּוּ
as a fire-offering to the Lord. — אִשֶּׁה לַיְיָ:

Say three times: — ג׳ פעמים.
The Lord of hosts — [2] יְיָ צְבָאוֹת
is with us; — עִמָּנוּ
A stronghold for us — מִשְׂגַּב לָנוּ
is the God of Jacob. SELAH. — אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:

Say three times: — ג׳ פעמים.
O Lord of hosts! — [3] יְיָ צְבָאוֹת:

4) תהלים כ׳ י׳. 5) תהלים ל״ב ז׳. 6) מלאכי ג׳ ד׳. 7) יומא ל״ג ע״א.
8) See note 14 to preceding page.
9) Or, shelter. 10) Or, trouble, sorrow. 11) Or, save.
12) Heb., ordered. 13) Upon which parts of the offerings were burned.

some each year; thus once in sixty or seventy years about one half of the required amount of incense was accumulated, and only one half more was necessary to prepare.
1) ויקרא ב׳ י״א. 2) תהלים מ״ו, ח׳ וי״ב. 3) שם פ״ד, י״ג.

It was learned,	תַּנְיָא.
Rabbi Nathan says:	רַבִּי נָתָן אוֹמֵר.
When he pounds *it*	כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק
he says:	אוֹמֵר.
"Pound *it* thin, well,	הָדֵק הֵיטֵב.
well, thin pound *it*",	הֵיטֵב הָדֵק.
because the voice	מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל
is good for the spices.[11]	יָפֶה לַבְּשָׂמִים.
If he prepared	פִּטֵּמָה
one half *thereof*	לַחֲצָאִין
it is also [12]right;	כְּשֵׁרָה.
but if he prepared one third part	לְשָׁלִישׁ
or one fourth part *thereof*,	וְלִרְבִיעַ
we have not heard *it to be* [12]*right*.	לֹא שָׁמַעְנוּ:
Rabbi Judah said:	אָמַר רַבִּי יְהוּדָה.
This is the rule,	זֶה הַכְּלָל.
if according to its measure[13]	אִם כְּמִדָּתָהּ
it is [12]right *even* one half *thereof*;	כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין.
but if he omitted	וְאִם חִסֵּר
one of its spices	אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ
he was liable to the penalty of death.[3]	חַיָּב מִיתָה:

It was learned,	תַּנְיָא.
Bar Kappara says:	בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר.
Once in sixty	אַחַת לְשִׁשִּׁים
or in seventy years	אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה
it was prepared	הָיְתָה בָּאָה
from the remainders[14]	שֶׁל שִׁירַיִם
he was liable to the penalty of death.[3]	חַיָּב מִיתָה:

Rabbi Simeon,	רַבָּן שִׁמְעוֹן
the son of Gamliel,	בֶּן גַּמְלִיאֵל
says:	אוֹמֵר.
The balm	הַצָּרִי
is nothing but a [4]sap	אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף
that [5]drops	הַנּוֹטֵף
from the balsam trees.	מֵעֲצֵי הַקְּטָף.
The [6]soap of Carshinah,	בֹּרִית כַּרְשִׁינָה
[7]what did that come in for?	לָמָּה הִיא בָּאָה.[1]
[8]to beautify therewith	כְּדֵי לְיַפּוֹת בָּהּ
the onycha,	אֶת הַצִּפֹּרֶן
in order that it should be pleasant.	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה.
The wine of Cyprus,	יֵין קַפְרִיסִין
[7]what did that come in for?	לָמָּה הוּא בָא.[1]
[8]to soak therein	כְּדֵי לִשְׁרוֹת בּוֹ
the onycha,	אֶת הַצִּפֹּרֶן
in order that it should be [9]strong.	כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה.
And although	וְהָלָא
the water of Raglaim	מֵי [2]רַגְלַיִם
was fit for it;	יָפִין לָהּ.
yet	אֶלָּא
they did not bring in	שֶׁאֵין מַכְנִיסִין
the water of Raglaim	מֵי [2]רַגְלַיִם
into the sanctuary	בַּמִּקְדָּשׁ
because of respect.[10]	מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

---

is also called "Me Raglaim". 11) I. e., the work of pounding the epices is sure to be done better, when the one doing it is constantly reminding himself of his duty to pound it well and thin. 12) Or, correct; acceptable. 13) I. e., if of every thing was taken just one half. 14) I. e., from the 3 manehs, that were over in the incense and of which the high priest used to take his handfuls on the Day of Atonemet, remained

1) כן הוא ברובא דמנכרא בתנ"ך בדגש המ"ם והנגינה מלעיל, והלכתי אחר הרוב. 2) עין רגל, כל"א א' ט'. והגאון יעבץ בסדורו אומר כי "מי רגלים" פשוטו כמשמעו עי"ש. 3) I. e., if he brings such incense into the most holy place of the sanctuary. 4) Or, resin. 5) Or, issuses; exudes. 6) Or, a lye obtained from a species of leek. 7) Or, what was that used for? 8) Heb., in order to, etc. 9) Or, pungent; hard. 10) I. e., because "urine"

at their service,	בַּעֲבוֹדָתָם .
and the Levites at their temple-chanting,	וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם .
and the Israelites	וְיִשְׂרָאֵל
at their position.[4]	בְּמַעֲמָדָם .
But now,	וְעַתָּה
through our sins,	בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ
was ruined	חָרַב
the holy [5]temple,	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
and the continual offering ceased,	וּבָטֵל הַתָּמִיד .
and we have neither a priest	וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן
at his service,	בַּעֲבוֹדָתוֹ .
nor a Levite at his temple-chanting,	וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ .
nor an Israelite	וְלֹא יִשְׂרָאֵל
at his position.[4]	בְּמַעֲמָדוֹ .
and thou hast said	וְאַתָּה אָמַרְתָּ .
that we shall render *as* bullocks *the offering of* our lips.	וּנְשַׁלְּמָה פָרִים[1] שְׂפָתֵינוּ :
Therefore, may it be *the* will	לָכֵן יְהִי רָצוֹן
from before thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ .
that the [6]prayer of our lips shall be	שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ .
[7]appreciated and accepted	חָשׁוּב וּמְקֻבָּל
and favored before thee,	וּמְרֻצֶּה לְפָנֶיךָ
as if we had offered	כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ
and stood	וְעָמַדְנוּ
at [8]our position.	עַל מַעֲמָדוֹ :

the[2]prayer of thy people;	רִנַּת עַמְּךָ
strengthen us, purify us,	שַׁגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ .
O fearful *God.*	נוֹרָא :
We pray thee, Almighty!	נָא גִבּוֹר .
those that seek thy unity	הוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ
as the apple of the eye preserve them.	כְּבָבַת שָׁמְרֵם :
Bless them, purify them,	בָּרְכֵם טַהֲרֵם
have mercy upon them,	רַחֲמֵם .
with thy righteousness	צִדְקָתְךָ
continually reward them.	תָּמִיד גְּמֹלֵם :
O mighty, holy *God,*	חֲסִין קָדוֹשׁ .
with thy abundant goodness	בְּרוֹב טוּבְךָ
guide thy congregation.	נַהֵל עֲדָתֶךָ :
O One, exalted *God!*	יָחִיד גֵּאֶה .
turn to thy people	לְעַמְּךָ פְּנֵה .
who mention thy holiness.	זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ :
Our [3]prayer accept,	שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל
and hear our cry,	וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ .
O thou who knoweth *all* secrets.	יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת :
Blessed be the name	בָּרוּךְ שֵׁם
of his glorious kingdom	כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
Sovereign of the worlds!	רִבּוֹן הָעוֹלָמִים .
thou hast commanded us	אַתָּה צִוִּיתָנוּ
to offer	לְהַקְרִיב
the continual offering	קָרְבַּן הַתָּמִיד
in its appointed time,	בְּמוֹעֲדוֹ .
and that the priests shall be	וְלִהְיוֹת כֹּהֲנִים

1) הושע י"ד ג'. 2) Heb., singing. 3) Heb., cry. 4) All the Israelites were divided in twenty four divisions, each of them being required, in its turn, to witness one week the sacrificing of the continual burnt-offering. 5) Heb., house. 6) Heb., word. 7) Or, counted. 8) Heb., its.

was prior to *the burning of the* parts[6]	קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים.
and *the burning of the* parts—	וְאֵבָרִים
to the meal-offering;	לְמִנְחָה.
and the meal-offering—	וּמִנְחָה
to the offerings of the baking-pan;	לַחֲבִתִּין:
and the offerings of the baking-pan—	וַחֲבִתִּין.
to the drink-offerings;	לְנְסָכִין.
and the drink-offerings—	וּנְסָכִין
to the additional-offerings;[7]	לְמוּסָפִין.
and the additional-offerings—	וּמוּסָפִין
to the spoons of frankincense;[8]	לְבָזִיכִין.
and the spoons of frankincense;	וּבָזִיכִין
were prior	קוֹדְמִין
to the continual-offering	לְתָמִיד
of the evening;	שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם.
for it is said:	שֶׁנֶּאֱמַר.
And he shall arrange upon it[2]	וְעָרַךְ עָלֶיהָ
the burnt-offering,	הָעֹלָה
and he shall burn upon it	וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
the fat of the peace-offerings;	חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים.
therewith close	עָלֶיהָ הַשְּׁלֵם
all the offerings,	כָּל הַקָּרְבָּנוֹת
all of them.	כֻּלָּם:

תפלת רבי נחוניא בן הקנה.

We beseech thee,	אָנָּא.
with the power	בְּכֹחַ
of the greatness	גְּדֻלַּת
of thy right hand	יְמִינְךָ
loosen those that are bound.[9]	תַּתִּיר צְרוּרָה:
Accept	קַבֵּל

of the incense;[3]	שֶׁל קְטֹרֶת.
and the second *wood* arrangement	וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה
of the incense	שֶׁל קְטֹרֶת
was prior	קוֹדֶמֶת
to the [4]laying	לְסִדּוּר
of two pieces of wood;[5]	שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים.
and the [4]laying	וְסִדּוּר
of two pieces of wood	שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים
was prior	קוֹדֶם
to the removing of the ashes	לְדִשּׁוּן
of the inner altar;	מִזְבַּח הַפְּנִימִי.
and the removing of the ashes	וְדִשּׁוּן
of the inner altar	מִזְבַּח הַפְּנִימִי
was prior	קוֹדֶם
to the dressing	[1] לְהַטָּבַת
of five of the lamps;	חָמֵשׁ נֵרוֹת.
and the dressing	[1] וְהַטָּבַת
of five of the lamps	חָמֵשׁ נֵרוֹת
was prior	קוֹדֶמֶת
to *the sprinkling of* the blood	לְדַם
of the continual *burnt-offering;*	הַתָּמִיד.
and *the sprinkling of* the blood	וְדַם
of the continual *burnt-offering*	הַתָּמִיד
was prior	קוֹדֶם
to the dressing	[1] לְהַטָּבַת
of *the other* two lamps;	שְׁתֵּי נֵרוֹת
and the dressing	[1] וְהַטָּבַת
of *the other* two lamps	שְׁתֵּי נֵרוֹת
was prior to *the burning* of the incense;	קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת.
and *the burning of the* incense	וּקְטֹרֶת

3) I. e., of which live coal was taken in a firepan for the altar of the incense. 4) Heb., ordering. 5) Two pieces of wood were to be added to the fire, as deduced by the Rabbis from Lev. 1, 7. 6) I. e., of the burnt-offering of the morning. 7) I. e., of Sabbaths and Holydays. 8) Two spoons full of frankincense were placed near the show-bread every Sabbath. 9) In captivity.

1) יותר נכון לנקד לַהֲטָבַת, וַהֲטָבַת. 2) ויקרא ו׳ ה׳.

לְחַטָּאת לַיְיָ.
for a sin-offering to the Lord;
עַל עֹלַת הַתָּמִיד
besides the continual burnt-offering
יֵעָשֶׂה
it shall be prepared,
וְנִסְכּוֹ:
with its drink-offering.

משניות זבחים פרק ה׳
משנה א׳ זבחים מ״ז ע״א.

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן
Which is the place
שֶׁל זְבָחִים.[1]
of the sacrifices?
קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
The most holy
שְׁחִיטָתָן
[2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן.
on the north side *of the altar;*
פַּר וְשָׂעִיר
the bull and the he-goat
שֶׁל יוֹם הַכִּפֻּרִים
of the Day of Atonement
שְׁחִיטָתָן
[2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן.
on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָן
and he receiving of their blood
בִּכְלֵי שָׁרֵת
was in a vessel of service
בַּצָּפוֹן.
on the north side,
וְדָמָן טָעוּן
and their blood required
הַזָּיָה
sprinkling
עַל בֵּין הַבַּדִּים
between the staves *of the ark,*
וְעַל הַפָּרֹכֶת
and towards the veil
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב.
and upon the golden altar.
מַתָּנָה
The omission of the [3]sprinkling
אַחַת מֵהֶן
of one of them[4]
מְעַכֶּבֶת:
impeded *the service.*
שְׁיָרֵי הַדָּם
The remainder of the blood
הָיָה שׁוֹפֵךְ
[5]he used to pour out
עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי
at the western base
שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן
of the outer altar;
אִם לֹא נָתַן
but if he did not [6]do *so,*
לֹא עִכֵּב.
it did not impede *the service.*
אֵלּוּ וְאֵלּוּ
These and those *preceding offerings*
נִשְׂרָפִין
were burnt
בְּבֵית הַדֶּשֶׁן:
in the repository of ashes.

משנה ב׳. זבחים נ״ב ע״ב.

חַטֹּאת הַצִּבּוּר
THE SIN-OFFERINGS OF THE CONGREGATION
וְהַיָּחִיד.
AND OF THE INDIVIDUAL. —
אֵלּוּ הֵן
These are

לֹא עִכֵּב:
it did not impede *the service.*
פָּרִים
The bulls
הַנִּשְׂרָפִים
which were *to be wholly* burnt,
וּשְׂעִירִים
and the he-goats
הַנִּשְׂרָפִים.
which were *to be wholly* burnt,
שְׁחִיטָתָן
[2]were slaughtered
בַּצָּפוֹן
on the north side,
וְקִבּוּל דָּמָן
and the receiving of their blood
בִּכְלֵי שָׁרֵת
was in a vessel of service
בַּצָּפוֹן.
on the north side,
וְדָמָן טָעוּן
and their blood required
הַזָּיָה
sprinkling
עַל הַפָּרֹכֶת
towards the veil
וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב.
and upon the golden altar.
מַתָּנָה
The omission of the [3]sprinkling
אַחַת מֵהֶן
of one of them[4]
מְעַכֶּבֶת.
impeded *the service.*
שְׁיָרֵי הַדָּם
The remainder of the blood
הָיָה שׁוֹפֵךְ
[5]he used to pour out
עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי
at the western base
שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן
of the outer altar;
אִם לֹא נָתַן
but if he did not [6]do *so,*
לֹא עִכֵּב.
it did not impede *the service.*
אֵלּוּ וְאֵלּוּ
These and those *preceding offerings*
נִשְׂרָפִין
were burnt
בְּבֵית הַדֶּשֶׁן:
in the repository of ashes.

1) I. e., where the sacrifices were slaughtered. 2) Heb., their slaughtering. 3) Heb., giving. 4) I. e., of the required sprinklings. 5) I. e., the priest. 6) Heb., give.

of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for *each* one bullock;	לַפָּר הָאֶחָד.
and two tenth *parts of an ephah*	וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for the one ram.	לָאַיִל הָאֶחָד:
13. And a tenth *part of an ephah*	יג וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
for *every* one lamb;	לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד.
it is a burnt-offering	עֹלָה
for a sweet savor,	רֵיחַ נִיחֹחַ
a fire-offering to the Lord.	אִשֶּׁה לַיְיָ:
14 And their drink-offerings	יד וְנִסְכֵּיהֶם
half a [4]hin	חֲצִי הַהִין
shall be for *each* bullock,	יִהְיֶה לַפָּר
and the third *part* of a [4]hin	וּשְׁלִישִׁת הַהִין
for the ram,	לָאַיִל
and the fourth *part* of a [4]hin	וּרְבִיעִת הַהִין
for *every* lamb,	לַכֶּבֶשׂ
of wine;	יַיִן.
this is the burnt-offering of *the* month	זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ
in [3]*every* month	בְּחָדְשׁוֹ
of the months of the year.	לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה:
15. And one he-goat	טו וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד

On Sabbath the following is added :—

9. And on the sabbath day	ט וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת[1]
two he-lambs	שְׁנֵי כְבָשִׂים
a year old	בְּנֵי שָׁנָה
without blemish,	תְּמִימִם.
and two tenth *parts of an ephah*	וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
of fine flour	סֹלֶת
for a meal-offering,	מִנְחָה
mingled with oil,	בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן
and its drink-offering.	וְנִסְכּוֹ:
10. *This is* the burnt-offering	י עֹלַת
of sabbath	שַׁבָּת
on [3]*every* sabbath;	בְּשַׁבַּתּוֹ.
besides the continual burnt-offering,	עַל עֹלַת הַתָּמִיד
and its drink-offering.	וְנִסְכָּהּ:

On New Moon the following is added :—

11. And in the beginnings	יא וּבְרָאשֵׁי[2]
of your months	חָדְשֵׁיכֶם
you shall offer	תַּקְרִיבוּ
a burnt-offering	עֹלָה
to the Lord:	לַיְיָ.
young bullocks	פָּרִים בְּנֵי בָקָר
two,	שְׁנַיִם
and one ram,	וְאַיִל אֶחָד
he-lambs	כְּבָשִׂים
a year old	בְּנֵי שָׁנָה
seven,	שִׁבְעָה
without blemish.	תְּמִימִם:
12. And three tenth *parts of an ephah*	יב וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים

1) במדבר כ"ח י"א—ט"ו. 2) במדבר כ"ח ט—י. 3) Heb., its. 4) A liquid measure containing twelve לוג (six eggs).

for *carnally knowing* a betrothed handmaid;	שִׁפְחָה חֲרוּפָה .
the trespass-offering	אָשָׁם
of a [1]Nazirite;[2]	נָזִיר .
the trespass-offering	אָשָׁם
of a leper;[3]	מְצוֹרָע .
the trespass-offering for a doubtful sin;	אָשָׁם תָּלוּי .
they were slaughtered	שְׁחִיטָתָן
on the north side,	בַּצָּפוֹן
and the receiving of their blood	וְקִבּוּל דָּמָן
was in a vessel of service	בִּכְלִי שָׁרֵת
on the north side,	בַּצָּפוֹן .
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע .
and they were eaten	וְנֶאֱכָלִין
within the hangings	לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
by the males of the priesthood,	לִזְכָרֵי כְהֻנָּה
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת :

משנה ה׳. זבחים נ״ה ע״א.

The thanksgiving offering[4]	הַתּוֹדָה
and the ram of the Nazirite	וְאֵיל נָזִיר
were holy in a minor degree.	קָדָשִׁים קַלִּים .
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court;	בָּעֲזָרָה .
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע .
and they might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city	בְּכָל הָעִיר
by any person,	לְכָל אָדָם
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת :

which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע .
and they might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city	בְּכָל הָעִיר
by any person,	לְכָל אָדָם
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת :
The portion of the priests that was [5]separated	הַמְּרוּם
from them	מֵהֶם
was like them,[6]	כַּיּוֹצֵא בָהֶם .
except that the [5]separated portion	אֶלָּא שֶׁהַמְּרוּם
was eaten	נֶאֱכָל
only by the priests,	לַכֹּהֲנִים
by their wives,	לְנָשֵׁיהֶם
and by their children,	וְלִבְנֵיהֶם
and by their servants.	וּלְעַבְדֵיהֶם :

משנה ו׳. זבחים נ״ה ע״א.

The peace-offerings	שְׁלָמִים
were holy in a minor degree.	קָדָשִׁים קַלִּים .
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court,	בָּעֲזָרָה .
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;	שֶׁהֵן אַרְבַּע .
and they might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city	בְּכָל הָעִיר
by any person,	לְכָל אָדָם
dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
during two days	לִשְׁנֵי יָמִים

1) One who consecrates himself to God. 2) Who has become defiled by a dead body. 3) At his cleansing. 4) Of individuals. 5) Or, lifted up. 6) I. e., the same rule applied also to the portion of the priests.

dressed in any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
the *same* day and evening	לְיוֹם וָלַיְלָה
until midnight.	עַד חֲצוֹת :

משנה ג׳. זבחים נ״ג ע״ב.

The burnt-offering	הָעוֹלָה
is most holy;	קֹדֶשׁ קָדָשִׁים .
it was slaughtered	שְׁחִיטָתָהּ
on the north side,	בַּצָּפוֹן
and the receiving of its blood	וְקִבּוּל דָּמָהּ
was in a vessel of service	בִּכְלִי שָׁרֵת
on the north side,	בַּצָּפוֹן .
and its blood required	וְדָמָהּ טָעוּן
two sprinklings	שְׁתֵּי מַתָּנוֹת
which *were made like* four;[4]	שֶׁהֵן אַרְבַּע .
it also required	וּטְעוּנָה
flaying,	הַפְשֵׁט
and dismembering,	וְנִתּוּחַ .
and total *consuming*	וְכָלִיל
by fire.	לָאִשִּׁים :

משנה ד׳. זבחים נ״ד ע״ב.

THE SACRIFICES	זִבְחֵי
OF THE PEACE-OFFERINGS	שַׁלְמֵי
OF THE CONGREGATION	צִבּוּר
AND THE TRESPASS-OFFERINGS.	וַאֲשָׁמוֹת .
These are the trespass-offerings:	אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת.
the trespass-offering	אָשָׁם
for robbery,	גְּזֵלוֹת .
the trespass-offering	אָשָׁם
for profane appropriation of [5]sacred things,	מְעִילוֹת .
the trespass-offering	אָשָׁם
the sin-offering of the congregation:	חַטֹּאת הַצִּבּוּר .
the he-goats	שְׂעִירֵי
of the beginnings of *the* months[1]	רָאשֵׁי חֳדָשִׁים
and of *the* festivals	וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת .
were slaughtered	שְׁחִיטָתָן
on the north side,	בַּצָּפוֹן
and the receiving of their blood	וְקִבּוּל דָּמָן
was in a vessel of service	בִּכְלִי שָׁרֵת
on the north side,	בַּצָּפוֹן .
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
four sprinklings	אַרְבַּע מַתָּנוֹת
upon *the* four corners *of the outer altar.*	עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת.
How *was this done?*	כֵּיצַד .
[2]He went up	עָלָה
the ascent,	בַּכֶּבֶשׁ
and turned	וּפָנָה
towards the [3]circuit *of the altar,*	לַסּוֹבֵב .
and he came	וּבָא לוֹ
to the south-east corner,	לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית .
north-east,	מִזְרָחִית צְפוֹנִית.
north-west,	צְפוֹנִית מַעֲרָבִית.
and south-west *corners.*	מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית
The remainder of the blood	שְׁיָרֵי הַדָּם
[2]he used to pour out	הָיָה שׁוֹפֵךְ
at the western base;	עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי.
and they were eaten	וְנֶאֱכָלִין
within the hangings	לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים
by the males of the priesthood,	לְזִכְרֵי כְהֻנָּה

1) I. e., which were offered on the first of each month. 2) I. e., the priest. 3) I. e., the middle terrace which surrounded the altar. 4) The sprinklings were made in the north-east and south-west corners of the altar so, that a portion of the blood reached each of the four sides of the altar. 5) Or, consecrated.

מִכָּתוּב אֶחָד. *derived* from one verse,
וּמִבְּנְיַן אָב or from a principal law
מִשְּׁנֵי כְתוּבִים: *derived* from two verses.
ד מִכְּלָל 4. By a general description
וּפְרָט: *followed by the enumeration of* particulars.
ה וּמִפְּרָט 5. And by *an enumeration of* particulars
וּכְלָל: *followed by* a general description.
ו כְּלָל 6. *When* a general description,
וּפְרָט *followed* by a particular one,
וּכְלָל. *is again followed* by a general one,
אִי אַתָּה דָן thou must not determine
אֶלָּא except
כְּעֵין הַפְּרָט: according to the tenor of the particular one.
ז מִכְּלָל 7. By a general description
שֶׁהוּא צָרִיךְ that requires
לִפְרָט. a particular one,
וּמִפְּרָט and by a particular description
שֶׁהוּא צָרִיךְ that requires
לִכְלָל: a general one.
ח כָּל דָּבָר 8. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל that was included in a general description,
וְיָצָא and it was singled out
מִן הַכְּלָל from the general description
לְלַמֵּד. in order to teach *something special*,
לֹא לְלַמֵּד not to teach
עַל עַצְמוֹ for its own sake *only*
יָצָא, it was singled out,
אֶלָּא לְלַמֵּד but to teach *something*
עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ for the whole general term
יָצָא: it was singled out.
ט כָּל דָּבָר 9. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל, that was included in a general description,
וְיָצָא and it was singled out
לְטַעוֹן to prove
טוֹעַן אֶחָד an argument
שֶׁהוּא כְּעִנְיָנוֹ, which is like its subject,
יָצָא לְהָקֵל it was singled out to alleviate,
וְלֹא לְהַחֲמִיר: but not to aggravate,
י כָּל דָּבָר 10. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל, that was included in a general description,

פרוש הגאון יעב"ץ ז"ל.

ד) מכלל ופרט. כיצד? נאמר אדם כי יקריב וגו' מן הבהמה. כלל חיה שהיא בכלל בהמה. מן הבקר. ומן הצאן. פרט. נתמעטה חיה. ואין בכלל אדא מה שבפרט:

ה) מפרט וכלל. כיצד? נאמר בהשבת אבדה וכן תעשה לחמורו ובן לשמלתו. פרט. משמע אלה בלבד חייב להשיב. כתב אחריו כן תעשה לכל אבידת אחיך. חזר וכלל. נעשה כלל מוסף על הפרט. ומרבה כל דבר:

ו) אדא כעין הפרט. כיצד? הרי שנאמר על כל דבר פשע. כלל הכל. על שור ער חמור וגו'. פרט לך אלו בלבד. על כל אבידה. חזר וכלל. אי אתה דן אדא כעין הפרט. מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון. אף כל כיוצא בו. יצאו קרקעות, ועבדים שהוקשו להם. ויצאו שטרות. שאינן אלא לראיה:

ז) מכלל שהוא צריך לפרט. כיצד? נאמר קדש לי כל בכור. יכול אף הנקבות בכלל. הייתי אומר כל פטר רחם במשמע. תלמוד לאמר זכר. זהו כלל שצריך לפרט. ואם נאמר זכר. יכול אפילו יצאה נקבה לפניו. ת"ל פטר רחם. אי פטר רחם. יכול אפי' נולד אחר יוצא דופן, ת"ל בכור. זהו פרט שצריך לכלל. והם מדה אחת:

ח) ויצא מן הכלל ללמד. כיצד? והנפש אשר תאכל מבשר זבח השלמים וגו'. הלא שלמים בכלל בר הקדשים הן. כשיצאו מן הכלל. לא לרמד על עצמן בלבד יצאו. אדא על הכלל כולו יצאו. מה שלמים קדושת מזבח. אף כל שקדושתו קדושת מזבח חייבין עליו. יצאו קדשי בדק הבית:

ט) ויצא לטעון טען אחד שהוא כענינו. כיצד? נאמר ואשר יבוא את רעהו ביער וגו'. מכה בשוגג בכלל רוצח היה. שנאמר ומכה אדם ומת. בין שוגג בין מזיד. ויצא מכה בשוגג לטעון טוען אחד שהוא כענינו של מזיד. שזה המית וזה המית. יצא מן הכלל לתקל על עצמו. שניצול בערי מקלט. זהו ולא להחמיר:

י) ויצא לטעון טוען אחר שלא כענינו. כיצד? נאמר. כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד. והוציא העבריה מן הכלל. שנאמר וכי ימכר איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים. הלא אמה עבריה בכלל עבד עברי היתה. שנאמר כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה. למה יצאה מן הכלל? לטעון טוען אחר שלא כענינו. שעבד אינו יוצא בסימני גדלות ולא במיתת האדון. והאמה יוצאה בסימנים ובמיתת האדון אפי' תוך שש. יצא להקל עליה שיוצאה תוך שש. ולהחמיר שאדוניה מקדשה בעל כרחה:

only by the priest,	לַכֹּהֲנִים.
while the tithe *might be eaten*	וְהַמַּעֲשֵׂר
by any person;	לְכָל אָדָם.
both might be eaten	וְנֶאֱכָלִין
in any part of the city,	בְּכָל הָעִיר
dressed after any manner of food,	בְּכָל מַאֲכָל
during two days	לִשְׁנֵי יָמִים
and one night,	וְלַיְלָה אֶחָד:
The paschal lamb	הַפֶּסַח
was not eaten	אֵינוֹ נֶאֱכָל
except at night,	אֶלָּא בַלַּיְלָה.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except until midnight,	אֶלָּא עַד חֲצוֹת.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except by its *previously* appointed number,	אֶלָּא לִמְנוּיוֹ.
and it was not eaten	וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
except roasted.	אֶלָּא צָלִי:

ברייתא דר׳ ישמעאל.

ספרא ריש ויקרא.

Rabbi Ishmael says:	רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר.
By means of thirteen rules	בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת
the Law is expounded:—	הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת:
1. *By an inference* from minor to major.	א מִקַּל וָחֹמֶר:
2. *By a deduction* from a similarity of phrases.	ב וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה:
3. By a [2]principal law	ג מִבִּנְיַן אָב

and one night.	וְלַיְלָה אֶחָד:
he portion of the priests that was separated	הַמּוּרָם
from them	מֵהֶם
was like them,	כַּיּוֹצֵא בָהֶם.
except that the separated portion	אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם
was eaten	נֶאֱכָל
only by the priests,	לַכֹּהֲנִים
by their wives,	לְנָשֵׁיהֶם
and by their children,	וְלִבְנֵיהֶם
and by their servants.	וּלְעַבְדֵיהֶם:

משנה ז׳. זבחים נ״ו ע״ב.

The first-born,	הַבְּכוֹר
and the tithe *of cattle*,	וְהַמַּעֲשֵׂר
and the paschal lamb	וְהַפֶּסַח
were holy in a minor degree.	קָדְשִׁים קַלִּים.
They might be slaughtered	שְׁחִיטָתָן
in any place	בְּכָל מָקוֹם
in the court,	בָּעֲזָרָה.
and their blood required	וְדָמָן טָעוּן
one sprinkling;	מַתָּנָה אֶחָת.
but this was to be done	וּבִלְבַד שֶׁיִּתֵּן
towards the base *of the altar*;	בְּנֶגֶד הַיְסוֹד.
they differed, *however*,	שִׁנָּה
in respect to eating them.	בַּאֲכִילָתָן.
the first-born	הַבְּכוֹר
was eaten	נֶאֱכָל

באור הגאון יעב״ץ ז״ל.

א) מקל וחומר. כיצד? ויאמר ה׳ אל משה ואביה ירק ירק בפניה הלא תכלם ז׳ ימים. קל וחומר לשכינה שתסגר לפחות ז׳ ימים. הרי למד חמור מקל להחמיר. והוא הדין איפכא קל מחמור להקל:

ב) מגזרה שוה. כיצד? ערות הבת לא למדנו אלא מגזרה שוה. אתיא הנה הנה זמה זמה:

ג) מבנין אב מכתוב אחד. כיצד? הרי נאמר בחג המצות. אך אשר יאכל לכל נפש וכו׳ התיר אוכל נפש. בשאר המועדים מניין. אלא אמרו רז״ל. זה בנין אב לכל המועדים: משני כתובים. כיצד? נאמר בפומי אדם. או גבן או דק וגו׳. וכתוב במומי בהמה. או חרוץ או יבלת. באדם לא נאמר חרוץ יבלת. בבהמה לא נאמר דק תבלול. מניין ליתן האמור של זה בזה. ולמדו אדם מבהמה ובהמה מאדם. זהו משני כתובים. והן נחשבים למדה אחת:

1) The correct meaning and ample explanation of the thirteen exegetical principles is laid down in the Hebrew commentary of Rabbi Yabetz (יעב״ץ) given below. 2) Or, general rule.

המזמור הזה מתהלים הובא בסדר התפלות על פי כתביו של ר' יצחק לוריא (האריז"ל). ובשו"ת פנים מאירות ח"א כתב שלא לאומרו כדי שלא להטריח את הצבור.

תהלים ל'

א מִזְמוֹר	1. A Psalm.
שִׁיר	A Song,
חֲנֻכַּת הַבַּיִת	for the Dedication of the [1]House,
לְדָוִד :	of David.
ב אֲרוֹמִמְךָ יְיָ	2. I will extol thee, O Lord,
כִּי דִלִּיתָנִי .	for thou hast [2]raised me up,
וְלֹא שִׂמַּחְתָּ	And hast not gladdened
אֹיְבַי	my enemies
לִי :	by me.
ג יְיָ אֱלֹהָי .	3. O Lord my God,
שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ	I have cried unto thee,
וַתִּרְפָּאֵנִי :	And thou hast healed me.
ד יְיָ	4. O Lord,
הֶעֱלִיתָ	thou hast brought up
מִן שְׁאוֹל	from the [3]nether-world
נַפְשִׁי .	my soul;
חִיִּיתַנִי	Thou hast kept me alive,
מִיָּרְדִי	[4]that I go not down
בוֹר :	*to the* pit.
ה זַמְּרוּ לַיְיָ	5. Sing to the Lord,
חֲסִידָיו .	*O ye* his [5]pious,
וְהוֹדוּ	And give thanks
לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ :	to his holy [6]remembrance.
ו כִּי רֶגַע	6. For a moment
בְּאַפּוֹ	*is he* in his anger;
חַיִּים	[7]Life
בִּרְצוֹנוֹ .	is in his favor:
בָּעֶרֶב יָלִין בֶּכִי	In the evening may lodge weeping,
וְלַבֹּקֶר רִנָּה :	But in the morning *cometh* [8]song.
ז וַאֲנִי אָמַרְתִּי	7. And I said
בְשַׁלְוִי .	in my prosperity,
בַּל אֶמּוֹט	I shall [9]not be moved
לְעוֹלָם :	[9]for ever.
ח יְיָ	8. O Lord,
בִּרְצוֹנְךָ	in thy favor
הֶעֱמַדְתָּה	thou hadst [10]made to stand
לְהַרְרִי עֹז .	[10]my mountain strong;
הִסְתַּרְתָּ	*But when* thou didst hide
פָּנֶיךָ	thy face,
הָיִיתִי נִבְהָל :	I was terrified.
ט אֵלֶיךָ יְיָ	9. Unto thee ,O Lord,
אֶקְרָא .	I will call;
וְאֶל יְיָ אֶתְחַנָּן :	And unto the Lord I will supplicate:
י מַה בֶּצַע	10. "What profit *is there*
בְּדָמִי	in my blood,
בְּרִדְתִּי	if I go down
אֶל שָׁחַת .	to the grave ?
הֲיוֹדְךָ עָפָר .	Shall *the* dust thank thee ?
הַיַּגִּיד	shall it declare
אֲמִתֶּךָ :	thy truth .[11]
יא שְׁמַע יְיָ	11. Hear, O Lord,
וְחָנֵּנִי .	and have mercy upon me;
יְיָ	O Lord,
הֱיֵה עוֹזֵר לִי :	be thou a helper to me".
יב הָפַכְתָּ	12. Thou hast turned
מִסְפְּדִי	my mourning
לְמָחוֹל לִי .	into dancing, for me;

1) Or, Temple. 2) Or, drawn. 3) Or, grave, Hades. 4) According to the c'thib: from among them that go down to the pit. 5) Or, saints. 6) Or, memorial *name*. 7) Or, For a life-time is his favor. 8) Or, joy. 9) Or, never be moved. 10) Or, set up for me a mountain of strength. 11) Or, faithfulness.

יג וְכֵן 13. And thus is[3]
שְׁנֵי כְתוּבִים *with* two texts
הַמַּכְחִישִׁים that contradict
זֶה אֶת זֶה. each other,
עַד שֶׁיָּבֹא until there comes
הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי a third text,
וְיַכְרִיעַ and harmonizes
בֵּינֵיהֶם: (*between*) them.

יְהִי רָצוֹן May it be *the* will
מִלְּפָנֶיךָ from before thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ O Lord our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ and God of our fathers,
שֶׁיִּבָּנֶה to rebuild
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ the holy house
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ speedily in our days;
וְתֵן חֶלְקֵנוּ and grant our portion
בְּתוֹרָתֶךָ: in thy Law.
וְשָׁם נַעַבְדְּךָ And there we will serve thee
בְּיִרְאָה in reverence,
כִּימֵי עוֹלָם as in the days of old,
וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: and as in former years.

קדיש דרבנן.

and it was singled out, וַיֵּצֵא
to prove לִטְעוֹן
another argument טוֹעַן אַחֵר
which is not like its subject, שֶׁלֹּא כְּעִנְיָנוֹ.
it was singled out יָצָא
both to alleviate and to aggravate: לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר:

יא כָּל דָּבָר 11. Any thing
שֶׁהָיָה בִּכְלָל that was included in a general description,
וְיָצָא and it was singled out
לִדּוֹן to determine
בַּדָּבָר הֶחָדָשׁ. a new subject,
אִי אַתָּה יָכוֹל thou art not able
לְהַחֲזִירוֹ to restore it
לִכְלָלוֹ to its general term
עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב unless the [1]Scripture restores it
לִכְלָלוֹ to its general term
בְּפֵרוּשׁ: expressly.

יב דָּבָר 12. A thing
הַלָּמֵד that is learned
מֵעִנְיָנוֹ. from its context,
וְדָבָר and a thing
הַלָּמֵד that is learned
מִסּוֹפוֹ: from its end.[2]

פרוש הגאון יעב"ץ ז"ל:

יא) ויצא לדון בדבר החדש. כיצד? נאמר וכהן כי יקנה נפש וגו' וולד ביתו. בתו בכלל היתה בין פנויה בין נשואה. ויצאה לידון בדבר חדש שאחר שנשאת אינה אוכ' בתרומה. שנאמר ובת כהן כי תהיה לאיש זר וגומר. והואיל והוציאה הכתוב מהכלל. אי אתה יכול להחזירה לכללה אפי' אלמנה וגרושה אם לא החזירה הכתוב בפירוש. שנא' בת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה וגו' מלחם אביה תאכל:

יב) דבר הלמד מענינו. כיצד? נאמר שבו איש תחתיו. 'כול ישבו תחתיהם כל היום. בא הכתוב ולמד אל יצא איש ממקומו. שהוא אליפים אמה (מדת תחום שבת) שהוא דבר הלמד מענינו: ודבר הלמד מסופו. כיצד? נאמר איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו. אסר כל שאר שבעורים. ובסוף הענין פירש האסורות לנו. ומהם נלמוד המותרות. ואלו מדה אחת הם:

יג) ושני כתובים המכחישים. כמו שנאמר בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. וכתוב אחר אומר. ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים. בא הכתוב השלישי והכריע. שנאמר אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים קורא אני אליהם יעמדו יחד. מלמד ששניהם כאחד נבראו ואין כאן הכחשה:

1) Or, text; passage. 2) I. e., from a subsequent passage. 3) See עיון תפלה by J. Z. Meklenburg.

פְּסוּקֵי דְזִמְרָה.

I prepare	הֲרֵינִי מְזַמֵּן
my mouth	אֶת פִּי
to give thanks, and to praise,	לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
and to laud	וּלְשַׁבֵּחַ
my Creator.	אֶת בּוֹרְאִי:
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who said,	שֶׁאָמַר
and the world [2]existed;	וְהָיָה הָעוֹלָם.
blessed *be* he.	בָּרוּךְ הוּא.
Blessed *be he*	[1]בָּרוּךְ
who was the maker *of the world* in the beginning.	עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who says and does.	אוֹמֵר וְעֹשֶׂה.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who decrees and performs.	גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who has mercy	מְרַחֵם
upon the earth.	עַל הָאָרֶץ.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who has mercy	מְרַחֵם
upon the creatures.	עַל הַבְּרִיּוֹת.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who [3]pays	מְשַׁלֵּם
a good reward	שָׂכָר טוֹב
to those that fear him.	לִירֵאָיו.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who lives for ever,	חַי לָעַד
and exists ever-lastingly.	וְקַיָּם לָנֶצַח.
Blessed *be he*	בָּרוּךְ
who redeems and delivers;	פּוֹדֶה וּמַצִּיל.
blessed *be* his name.	בָּרוּךְ שְׁמוֹ:
Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
the God,	הָאֵל.
the merciful father	הָאָב הָרַחֲמָן.
who is praised	הַמְּהֻלָּל
by the mouth of his people,	בְּפִי עַמּוֹ.
lauded and glorified	מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר
by the tongue	בִּלְשׁוֹן
of his pious and his servants;	חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו.
and with the songs of David	וּבְשִׁירֵי דָוִד
thy servant	עַבְדְּךָ
we will praise thee,	נְהַלֶּלְךָ
O Lord our God;	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
with praises	בְּשִׁבָחוֹת
and with hymns	וּבְזִמְרוֹת
we will magnify thee,	נְגַדֶּלְךָ
and we will laud thee,	וּנְשַׁבֶּחְךָ
and we will glorify thee,	וּנְפָאֶרְךָ.
and we will [4]remember thy name,	וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ
and we will proclaim thee King,	וְנַמְלִיכְךָ
O our King, our God!	מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ:
The only ONE,	יָחִיד.
the life of all worlds;	חֵי הָעוֹלָמִים.
O King!	מֶלֶךְ
lauded and glorified	מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר
for ever	עָדֵי עַד
be his great name.	שְׁמוֹ הַגָּדוֹל:

1) ניכים כמו אלה נמצאים גם בתלמוד: ברוך עושה בראשית ברכות נ״ד ע״א; ברוך אומר ועושה גוזר ומקים ברכות נ״ז ע״ב; ברוך אתה ה׳ המרחם על הארץ, תענית ט״ו ע״א. וכן, במו שאמר והיה העולם, חולין פ״ד ע״ב ועוד במקומות אחרים.

2) Heb., was. 3) Or, compensates, renders. 4) Or, cause thy name to be remembered.

Thou hast loosed	פִּתַּחְתָּ
my sackcloth,	שַׂקִּי
and hast girded me	וַתְּאַזְּרֵנִי
with gladness,	שִׂמְחָה :
13. In order that [1]people may sing to thee,	יג לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ
[1]*with* glory,	כָּבוֹד
and not be silent.	וְלֹא יִדֹּם .
O Lord my God,	יְיָ אֱלֹהַי
for ever	לְעוֹלָם
I will give thee thanks.	אוֹדֶךָּ :

The following Kaddish is said by a Mourner (קדיש יתום).
See translation on p. 116.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא . בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל . בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

יִתְבָּרַךְ . וְיִשְׁתַּבַּח . וְיִתְפָּאַר . וְיִתְרוֹמַם . וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא : בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא . דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא . וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן:

פְּסוּקֵי דִזְמְרָה

מְקוֹר בְּרֻכַּת בָּרוּךְ שֶׁאָמַר .

הפסוקים והמזמורים שבין ברוך שאמר ובין ישתבח נקראים פסוקי דזמרה, והגאונים סדרום ע״פ מאמר התלמוד בברכות ל״ב ע״ב: „לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח״כ יתפלל״. ותקנו ברכה לפניהם ברוך שאמר, וברכה לאחריהם ישתבח.

מי הוא אבי ברכת ברוך שאמר, אשר השתמש בניבים רבים הנמצאים בתלמוד (עיין הערתנו לברוך שאמר) לא נודע בברור, והרי״ף לברכות ל״ב מזכירה, וזה לשונו: „ותקינו רבנן למימר ברכה מקמייהו (דפסוקי דזמרה) ומאי ניהו ברוך שאמר וישתבח הלכך מיבעי ליה לאינש דלא לאשתעויי מכי מתחיל בברוך שאמר עד דמסיים ליה״. ובערוך ערך תפלה נמצא: „ור׳ משה גאון אמר, מאן דמעייל לכנישתא ואשכח צבורא דקרו פסוקי דזמרה אומר ברוך שאמר וחותם מהלל בתשבחות״. ובטורי זהב סמן נ״א אות א׳ מביא בשם תולעת יעקב שאנשי כנסת הגדולה תקנוה ע״פ פתקא דנפל מן השמים (עיין מה שכתב בזה הסדור רשב״ן). ובספר היוחסין אומר, כי בשבת הראשון של מנוי ראש גלותא היה חזן בית הכנסת מתחיל בברוך שאמר והבחורים עונים על כל דבר ודבר מברוך שאמר ברוך הוא. ומזה שער הגאון רשי״ל ראפפורט בתולדות הקליר שברוך שאמר הוא פזמון, שכונת המחבר היה שאחר סיום כל מאמר ומאמר המתחיל בברוך יענו הקהל ברוך הוא, וברוך הוא הנמצא בסדורינו אחר והיה העולם הוא לרשימה שכן יזמרו הצבור אחר כל מאמר ומאמר. אולם מזה אין ראיה כלל, כי רק בעת מנוי ראש גלותא היה החזן משורר אותו כפזמון כדרך החזנים, ועל כן יסופר הדבר הזה כחדוש בספר היוחסין.

והנה מספר התבות בברוך שאמר ע״פ נוסחתנו הוא פ״ז והסמן לזה ראשו כהם פ״ז (רוקח ס׳ ש״כ); אולם הנוכחאות רבות ושונות בין האשכנזים והספרדים וגם בין הספרדים בעצמם הנוסחאות שונות, כנראה באבודרהם ובמגורת המאור כלל תפלה סמן צ״ג. וגם מקום ברוך שאמר אצל האשכנזים הוא לפני הודו לה׳, בעת אשר אצל הספרדים מקומו לפני יהי כבוד.

1) Or, *my* glory may sing to thee.

כב אַל תִּגְּעוּ
בִּמְשִׁיחָי .
וּבִנְבִיאַי
אַל תָּרֵעוּ :
כג שִׁירוּ לַיְיָ
כָּל הָאָרֶץ .
בַּשְּׂרוּ
מִיּוֹם אֶל יוֹם
יְשׁוּעָתוֹ :
כד סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
אֶת כְּבוֹדוֹ .
בְּכָל הָעַמִּים
נִפְלְאֹתָיו :
כה כִּי גָדוֹל יְיָ
וּמְהֻלָּל מְאֹד .
וְנוֹרָא הוּא
עַל כָּל אֱלֹהִים :
כו כִּי כָּל אֱלֹהֵי
הָעַמִּים
אֱלִילִים .
וַיְיָ
שָׁמַיִם עָשָׂה :
כז הוֹד וְהָדָר
לְפָנָיו .
עֹז וְחֶדְוָה
בִּמְקוֹמוֹ:
כח הָבוּ לַיְיָ
מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים.
הָבוּ לַיְיָ
כָּבוֹד וָעֹז :

22. *Saying*: "Touch not
mine anointed ones,
And to my prophets
do no [1]evil".
23. Sing to the Lord,
all the earth;
Proclaim
from day to day
his salvation.
24. Relate among the nations
his glory,
Among all the peoples
his wonders.
25. For great is the Lord,
and *he is* greatly [2]praised;
[2]And terrible is he
above all gods.
26. For all the gods
of the peoples
are [3]idols;
But the Lord
made the heavens.
27. Grandeur and majesty
are [4]before him;
Strength and gladness
are in his place.
28. [5]Ascribe to the Lord,
ye families of the peoples,
[5]Ascribe to the Lord
glory and strength.

כט הָבוּ לַיְיָ
כְּבוֹד שְׁמוֹ .
שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְפָנָיו .
הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ
בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ :
ל חִילוּ מִלְּפָנָיו
כָּל הָאָרֶץ .
אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל תִּמּוֹט :
לא יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתָגֵל הָאָרֶץ .
וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם
יְיָ מָלָךְ :
לב יִרְעַם הַיָּם
וּמְלֹאוֹ .
יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה
וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ :
לג אָז יְרַנְּנוּ
עֲצֵי הַיָּעַר .
מִלִּפְנֵי יְיָ
כִּי בָא
לִשְׁפּוֹט
אֶת הָאָרֶץ :
לד הוֹדוּ לַיְיָ
כִּי טוֹב .
כִּי לְעוֹלָם
חַסְדּוֹ :
לה וְאִמְרוּ

29. [5]Ascribe to the Lord
the glory [6]of his name;
[7]Take an offering,
and come before him;
[8]Bow down to the Lord
in holy [9]majesty.
30. Tremble before him,
all the earth;
The world also is firmly established,
it cannot be moved.
31. Let the heavens be glad,
and let the earth rejoice;
And let them say
among the nations:
"The Lord reigneth".
32. Let the sea roar,
and the fulness thereof;
Let the field exult,
and all that is therein.
33. Then shall sing
the trees of the [10]forest
before the Lord;
For he cometh
to judge
the earth.
34. O give thanks to the Lord,
for he is good;
Because for ever *endureth*
his lovingkindness.
35. And say ye:

1) Or, harm. 2) Or, to be praised, and he is to be feared, etc. 3) Or, things of nought. 4) Or, in his presence. 5) Or, give, bring. 6) Or, *due to* his name. 7) Or, bring; Heb., carry. 8) Or, prostrate yourselves; or, worship. 9) Or, array. 10) According to the accent it should be: forest; Because of the Lord, for he, etc.

are his judgments.	מִשְׁפָּטָיו :
15. Remember for ever	טו זִכְרוּ לְעוֹלָם
his covenant,	בְּרִיתוֹ .
The word	דָּבָר
which he commanded	צִוָּה
to [8]a thousand generations.	לְאֶלֶף דּוֹר :
16. *Remember the covenant* which he [9]made	טז אֲשֶׁר כָּרַת
with Abraham,	אֶת אַבְרָהָם.
And his oath to Isaac.	וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
17. And he set it up	יז וַיַּעֲמִידֶהָ
to Jacob	לְיַעֲקֹב
for a statute,	לְחֹק .
To Israel,	לְיִשְׂרָאֵל
for an evrelasting covenant.	בְּרִית עוֹלָם :
18. Saying:	יח לֵאמֹר
"To thee will I give	לְךָ אֶתֵּן
the land of Canaan,	אֶרֶץ כְּנָעַן .
As a [10]lot of your inheritance".	חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם :
19. While ye were	יט בִּהְיוֹתְכֶם
but a few men in number,	מְתֵי מִסְפָּר .
Very few,	כִּמְעַט
and sojourners therein.	וְגָרִים בָּהּ :
20. And they went about	כ וַיִּתְהַלְּכוּ
from nation to nation,	מִגּוֹי אֶל גּוֹי .
And from *one* kingdom	וּמִמַּמְלָכָה
to another people.	אֶל עַם אַחֵר :
21. He suffered no man	כא לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ
to oppress them,	לְעָשְׁקָם .
And he reproved for their sakes	וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם
kings.	מְלָכִים :

Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
King *who is* praised	מֶלֶךְ מְהֻלָּל
with praise-songs.	בַּתִּשְׁבָּחוֹת :
1 Chron. xvi. 8—36.	דברי הימים א׳ ט״ז ח—ל״ו.
8. Give thanks to the Lord,	ח [1]הוֹדוּ לַיְיָ
call upon his name;	קְרָאוּ בִשְׁמוֹ .
Make known among the nations	הוֹדִיעוּ בָעַמִּים
his deeds.	עֲלִילוֹתָיו :
9. Sing to him,	ט שִׁירוּ לוֹ
chant to him;	זַמְּרוּ לוֹ .
[2]Talk ye	שִׂיחוּ
of all his [3]wonders.	בְּכָל נִפְלְאוֹתָיו :
10. [4]Glory ye	י הִתְהַלְלוּ
in his holy name;	בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ .
Let be glad the heart	יִשְׂמַח לֵב
of those that seek the Lord.	מְבַקְּשֵׁי יְיָ :
11. [5]Inquire after the Lord	יא דִּרְשׁוּ יְיָ
and his strength;	וְעֻזּוֹ .
Seek his [6]presence	בַּקְּשׁוּ פָנָיו
continually.	תָּמִיד :
12. Remember his [3]wonders	יב זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו
which he hath performed;	אֲשֶׁר עָשָׂה .
His [7]miracles	מֹפְתָיו
and the judgments of his mouth.	וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ :
13. Ye seed of Israel	יג זֶרַע יִשְׂרָאֵל
his servant,	עַבְדּוֹ .
Ye children of Jacob,	בְּנֵי יַעֲקֹב
his chosen ones.	בְּחִירָיו :
14. He is the Lord our God,	יד הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
Over all the earth	בְּכָל הָאָרֶץ

1) מכאן עד ״ובנביאי אל תרעו״ נמצא גם בספר תהרים ק״ה א—ט״ו בשנויים, ומשם עדואמרו הישיענו נמצא בתהלים צ״ו בשנויים רבים. 2) Or, Meditate. 3) Or, marvellous works. 4) Heb., Boast yourselves. 5) Or, search for; seek. 6) Or, solicit his face. 7) Or, tokens, signs. 8) Or, the thousandth generation. 9) Heb., cut. 10) Heb., cord, line.

Because in his holy name	כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
we have trusted.	בָּטָחְנוּ:
Let thy lovingkindness be, O Lord,	כ״ג יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ
upon us,	עָלֵינוּ.
According as we have hoped for thee.	כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:
Show us, O Lord,	פ״ח הַרְאֵנוּ יְיָ
thy lovingkindness,	חַסְדֶּךָ.
And thy salvation grant us.	וְיֶשְׁעְךָ תִּתֶּן לָנוּ:
Arise	מ״ד קוּמָה
as a help to us,	עֶזְרָתָה לָנוּ.
And redeem us	וּפְדֵנוּ
for the sake of thy lovingkindness.	לְמַעַן חַסְדֶּךָ:
I am	פ״א אָנֹכִי
the Lord thy God,	יְיָ אֱלֹהֶיךָ
Who brought thee up	הַמַּעֲלְךָ
out of the land of Egypt;	מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
Open wide thy mouth,	הַרְחֶב פִּיךָ
and I will fill it.	וַאֲמַלְאֵהוּ:
Happy is the people	ק״מ אַשְׁרֵי הָעָם
[3]that is in such a case;	שֶׁכָּכָה לּוֹ.
Happy is the people	אַשְׁרֵי הָעָם
that the Lord is his God.	שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:
And as for me,	ר״ג וַאֲנִי
in thy lovingkindness	בְּחַסְדְּךָ
I have trusted;	בָטַחְתִּי
My heart shall rejoice	יָגֵל לִבִּי
in thy salvation;	בִּישׁוּעָתֶךָ.
I will sing to the Lord,	אָשִׁירָה לַיְיָ
Because he hath [4]rewarded me.	כִּי גָמַל עָלָי:

———

Arise,	צ״ד הִנָּשֵׂא
thou judge of the earth;	שֹׁפֵט הָאָרֶץ.
Render a reward	הָשֵׁב גְּמוּל
unto *the* proud.	עַל גֵּאִים:
To the Lord belongeth the salvation:	ת״ל לַיְיָ הַיְשׁוּעָה.
Upon thy people	עַל עַמְּךָ
be thy blessing. SELAH.	בִּרְכָתֶךָ סֶלָה:
The Lord of hosts	ח״מ ו״ב יְיָ צְבָאוֹת
is with us;	עִמָּנוּ.
A stronghold for us	מִשְׂגַּב לָנוּ
is the God of Jacob. SELAH.	אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
O Lord of hosts!	פ״ד יְיָ צְבָאוֹת.
Happy is the man	אַשְׁרֵי אָדָם
that trusteth in thee.	בֹּטֵחַ בָּךְ:
O Lord, save,	ה״ו יְיָ הוֹשִׁיעָה.
The King may answer us	הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
in the day when we call.	בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
Save	כ״ח הוֹשִׁיעָה
thy people,	אֶת עַמֶּךָ
and bless	וּבָרֵךְ
thine inheritance,	אֶת נַחֲלָתֶךָ.
And feed them,	וּרְעֵם
and [1]lift them up	וְנַשְּׂאֵם
[2]for ever.	עַד הָעוֹלָם:
Our soul	ל״ג נַפְשֵׁנוּ
hath waiteth for the Lord;	חִכְּתָה לַיְיָ.
Our help	עֶזְרֵנוּ
and our shield is he:	וּמָגִנֵּנוּ הוּא:
For in him	ל״א כִּי בוֹ
shall our heart be glad,	יִשְׂמַח לִבֵּנוּ.

1) Or, exalt them; or, bear them up. 2) Heb., unto everlasting. 3) Heb., that thus is to him. 4) Or, dealt bountifully with me.

[3]Many a time he turneth away his anger,	וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ.
and stirreth not up	וְלֹא יָעִיר
all his wrath.	כָּל חֲמָתוֹ:
Thou, O Lord,	מ״ב אַתָּה יְיָ
withhold not	לֹא תִכְלָא
thy mercies	רַחֲמֶיךָ
from me;	מִמֶּנִּי.
Thy lovingkindness and thy truth shall continually gaurd me.	חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי:
Remember thy mercies,	כ״ה זְכוֹר רַחֲמֶיךָ
O Lord,	יְיָ
and thy lovingkindnesses;	וַחֲסָדֶיךָ.
For they are from [4]of old.	כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:
[5]Ascribe ye strength	ס״ה תְּנוּ עֹז
to God;	לֵאלֹהִים
Over Israel	עַל יִשְׂרָאֵל
is his excellency,	גַּאֲוָתוֹ.
And his strength	וְעֻזּוֹ
is in the skies.	בַּשְּׁחָקִים:
Terrible *art thou*, O God,	ס״ח נוֹרָא אֱלֹהִים
out of thy holy places;	מִמִּקְדָּשֶׁיךָ.
The God of Israel,	אֵל יִשְׂרָאֵל
he giveth	הוּא נוֹתֵן
strength and power	עֹז וְתַעֲצֻמוֹת
to the people.	לָעָם.
Blessed be the Lord.	בָּרוּךְ אֱלֹהִים:
O God of vengeance, O Lord!	צ״ד אֵל נְקָמוֹת יְיָ.
O God of vengeance,	אֵל נְקָמוֹת
shine forth!	הוֹפִיעַ:

Save us,	הוֹשִׁיעֵנוּ
O God of our salvation,	אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ
And gather us together,	וְקַבְּצֵנוּ
and deliver us	וְהַצִּילֵנוּ
from the nations,	מִן הַגּוֹיִם
To give thanks	לְהוֹדוֹת
to thy holy name;	לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ.
To glory	לְהִשְׁתַּבֵּחַ
in thy praise.	בִּתְהִלָּתֶךָ:
36. Blessed be the Lord,	לו בָּרוּךְ יְיָ
the God of Israel,	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
from [1]everlasting	מִן הָעוֹלָם
even unto [1]everlasting,	וְעַד הָעוֹלָם.
And all the people said:	וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם
Amen, and praise to the Lord!	אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ:

The following is a collection of verses from the Book of Psalms.

Extol ye	צ״ט רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his footstool:	לַהֲדֹם רַגְלָיו
Holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא:
Extol ye	צ״ט רוֹמְמוּ
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
And bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his holy mount;	לְהַר קָדְשׁוֹ.
For holy is	כִּי קָדוֹשׁ
the Lord our God.	יְיָ אֱלֹהֵינוּ:
[2]And he, being merciful,	ע״ח וְהוּא רַחוּם
[2]forgiveth sin,	יְכַפֵּר עָוֹן
and destroyeth not;	וְלֹא יַשְׁחִית

1) Or, eternity. 2) Or, And he is merciful, he forgiveth sin. 3) Heb., And he multiplied to return his anger. 4) Or, everlasting, eternity. 5) Heb., give.

and I shall be clear	וְנִקֵּיתִי
from great transgression.	מִפֶּשַׁע רָב :
15. Let be acceptable	טו יִהְיוּ לְרָצוֹן
the words of my mouth	אִמְרֵי פִי
and the meditation of my heart	וְהֶגְיוֹן לִבִּי
before thee,	לְפָנֶיךָ .
O Lord,	יְיָ
my Rock and my Redeemer.	צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

המזמור הזה הוא על פי סדר „אלף בית" ואותן החסרה נמצאה במלת ופניהם שהיא הראשונה אחר האתנח בפסוק הביטו. ומה שנכפלה אות פ"א בסוף המזמור, כתב אבודרהם שהוא במקום אות ן החס"ה, כי פ"א היא ן בחלוף א"ת ב"ש. וכן במזמור כ"ה שהוא ג"כ ע"פ סדר „אלף בית" חסרה אות ן ונכפלה אות פ"א בסוף המזמור.

Psalm xxxiv.	תהלים ליד
1. *A Psalm* of David;	לְדָוִד .
when he changed	בְּשַׁנּוֹתוֹ
his behaviour	אֶת טַעְמוֹ
before Abimelech,	לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ .
who drove him away,	וַיְגָרְשֵׁהוּ
and he departed.	וַיֵּלֶךְ :
2. I will bless the Lord	ב אֲבָרְכָה אֶת יְיָ
at all times;	בְּכָל עֵת .
Continually	תָּמִיד
shall his praise *be*	תְּהִלָּתוֹ
in my mouth.	בְּפִי :
3. In the Lord	ג בַּיְיָ
shall my soul boast;	תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי .
The humble shall hear *thereof,*	יִשְׁמְעוּ עֲנָוִים
Enlightening	מְאִירַת
the eyes.	עֵינַיִם :
10. The fear of the Lord	י יִרְאַת יְיָ
is pure,	טְהוֹרָה
Enduring for ever;	עוֹמֶדֶת לָעַד .
The judgments of the Lord	מִשְׁפְּטֵי יְיָ
are true,	אֱמֶת .
Righteous altogether.	צָדְקוּ יַחְדָּו :
11. They are to be desired	יא הַנֶּחֱמָדִים
more than gold	מִזָּהָב
and more than much fine gold;	וּמִפָּז רָב .
And sweeter are they	וּמְתוּקִים
than honey	מִדְּבַשׁ
and [1]honeycomb.	וְנֹפֶת צוּפִים :
12. Thy servant also	יב גַּם עַבְדְּךָ
is warned by them;	נִזְהָר בָּהֶם .
In keeping them	בְּשָׁמְרָם
is great reward.	עֵקֶב רָב :
13. Errors	יג שְׁגִיאוֹת
who can discern?	מִי יָבִין .
From hidden faults	מִנִּסְתָּרוֹת
clear thou me.	נַקֵּנִי :
14. Also from presumptuous sins	יד גַּם מִזֵּדִים
keep back thy servant;	חֲשֹׂךְ עַבְדֶּךָ
Let them not rule	אַל יִמְשְׁלוּ
over me;	בִי .
Then shall I [2]be perfect,	אָז אֵיתָם .

1) Heb., droppings of the honeycomb. 2) Or, be upright; or, end my days.

6 And [4]he is — ו וְהוּא
as a bridegroom — כְּחָתָן
coming — יוֹצֵא
out of his chamber, — מֵחֻפָּתוֹ.
He rejoiceth — יָשִׂישׂ
as a strong man — כְּגִבּוֹר
to run [5]*his* course. — לָרוּץ אֹרַח:
7. From one end — ז מִקְצֵה
of the heavens — הַשָּׁמַיִם
is his going forth, — מוֹצָאוֹ.
And his circuit — וּתְקוּפָתוֹ
unto their *other* ends; — עַל קְצוֹתָם.
And there is nothing hid — וְאֵין נִסְתָּר
from his heat. — מֵחַמָּתוֹ:
8. The Law of the Lord — ח תּוֹרַת יְיָ
is perfect, — תְּמִימָה
Restoring — מְשִׁיבַת
the soul; — נָפֶשׁ.
The testimony of the Lord — עֵדוּת יְיָ
is [6]faithful, — נֶאֱמָנָה
Making wise — מַחְכִּימַת
the simple. — פֶּתִי:
9. The precepts of the Lord — ט פִּקּוּדֵי יְיָ
are right, — יְשָׁרִים
Rejoicing the heart; — מְשַׂמְּחֵי לֵב.
The commandment of the Lord — מִצְוַת יְיָ
is clear, — בָּרָה

The following till יהי כבוד is to be said only on Saturdays and Holidays, but in some congregations they are also said on Hoshana Rabbah (הושענא רבה)

שבעת המזמורים מכאן עד מזמור שיר ליום השבת מוסיפים בשבת כנגד מספר ימי השבוע. ובסדור עבודת ישראל מביא בשם פירוש ישן, שבדין היה לומר אותם גם בימי החול ואך מפני טורח הצבור נמנעו לאמרם בחול.

Psalm xix. — תהלים י"ט

1. For the Chief Musician. — לַמְנַצֵּחַ
A Psalm of David. — מִזְמוֹר לְדָוִד:
2. The heavens — ב הַשָּׁמַיִם
declare — מְסַפְּרִים
the glory of God, — כְּבוֹד אֵל.
And the work of his hands — וּמַעֲשֵׂה יָדָיו
telleth the firmament. — מַגִּיד הָרָקִיעַ:
3. Day unto day — ג יוֹם לְיוֹם
[1]uttereth speech — יַבִּיעַ אֹמֶר.
And night unto night — וְלַיְלָה לְלַיְלָה
showeth knowledge. — יְחַוֶּה דָּעַת:
4. [2]Without speech — ד אֵין אֹמֶר
and without words, — וְאֵין דְּבָרִים.
So that their voice is not heard. — בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם:
5. All over the earth — ה בְּכָל הָאָרֶץ
goeth out their [3]line, — יָצָא קַוָּם
And to the end of the world — וּבִקְצֵה תֵבֵל
their words; — מִלֵּיהֶם.
For the sun — לַשֶּׁמֶשׁ
he hath set a tent — שָׂם אֹהֶל
in them. — בָּהֶם:

1) or, poureth. 2) or, There is no speech nor language, Where their voice is not heard. 3) or, sound. 4) I. e., the sun. 5) or, the race. 6) or, sure; steadfast.

O Lord, אֲדֹנָי
a dwelling place מָעוֹן
thou hast been אַתָּה הָיִיתָ
unto us לָנוּ
in every generation. בְּדֹר וָדֹר :
2 Before ב בְּטֶרֶם
the mountains הָרִים
were brought forth, יֻלָּדוּ
or *ever* thou [4]hadst formed וַתְּחוֹלֵל
the earth and *the* world, אֶרֶץ וְתֵבֵל.
Even from everlasting וּמֵעוֹלָם
to everlasting עַד עוֹלָם
thou art God. אַתָּה אֵל :
3. Thou turnest man ג תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ
unto [5]destruction, עַד דַּכָּא.
And sayest, וַתֹּאמֶר
"Return, שׁוּבוּ
ye children of man." בְּנֵי אָדָם :
4. For a thousand years ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים
in thy sight בְּעֵינֶיךָ
are *but* as yesterday כְּיוֹם אֶתְמוֹל
when it is past, כִּי יַעֲבֹר.
And as a watch וְאַשְׁמוּרָה
in the night. בַּלָּיְלָה :
5. Thou carriest them away as with a flood; ה זְרַמְתָּם
They are *as* a sleep; שֵׁנָה יִהְיוּ.

and the Lord heard; וַיְיָ שָׁמֵעַ.
And from all their troubles וּמִכָּל צָרוֹתָם
he delivered them. הִצִּילָם :
19. The Lord is nigh ט קָרוֹב יְיָ
to them that are of a broken heart, לְנִשְׁבְּרֵי לֵב.
And them that are of a contrite spirit וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ
he saveth. יוֹשִׁיעַ :
20. Many are כ רַבּוֹת
the afflictions of the righteous, רָעוֹת צַדִּיק.
But out of them all וּמִכֻּלָּם
delivereth him the Lord. יַצִּילֶנּוּ יְיָ :
21. He keepeth כא שֹׁמֵר
all his bones; כָּל עַצְמוֹתָיו.
Even one of them אַחַת מֵהֵנָּה
is not broken. לֹא נִשְׁבָּרָה :
Evil slayeth the wicked, כב תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה.
And they that hate the righteous are [1]condemned. וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ :
23 The Lord redeemeth כג פּוֹדֶה יְיָ
the soul of his servants, נֶפֶשׁ עֲבָדָיו.
And [2]condemned shall not be וְלֹא יֶאְשְׁמוּ
all who [3]take shelter כָּל הַחוֹסִים
in him. בּוֹ :

Psalm xc.

תהלים צ׳

1. A prayer of Moses תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה
the man of God. אִישׁ הָאֱלֹהִים.

1) Or, held guilty; or, desolate. 2) Or, desolate. 3) Or, trust. 4) Or, gavest birth to, etc. 5) Or, dust; Heb., crushing.

11. Young lions
may lack, and suffer hunger,
But they that seek the Lord
shall not want
any good thing.

12. Come, ye children,
hearken unto me;
The fear of the Lord
I will teach you.

13. Who is the man
that desireth life.
That loveth days
to see good?[2]

14. Keep thy tongue
from evil,
And thy lips
from speaking guile.

15. Depart from evil,
and do good;
Seek peace,
and pursue it.

16. The eyes of the Lord are
towards the righteous,
And his ears are
towards their cry.

17. The [3]face of the Lord
is against the evil-doers,
To cut off from the earth
their remembrance:

18. [4]They cried

יא כְּפִירִים
רָשׁוּ וְרָעֵבוּ.
וְדֹרְשֵׁי יְיָ
לֹא יַחְסְרוּ
כָל טוֹב:

יב לְכוּ בָנִים
שִׁמְעוּ לִי.
יִרְאַת יְיָ
אֲלַמֶּדְכֶם:

יג מִי הָאִישׁ
הֶחָפֵץ חַיִּים.
אֹהֵב יָמִים
לִרְאוֹת טוֹב:

יד נְצֹר לְשׁוֹנְךָ
מֵרָע.
וּשְׂפָתֶיךָ
מִדַּבֵּר מִרְמָה.

טו סוּר מֵרָע
וַעֲשֵׂה טוֹב.
בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם
וְרָדְפֵהוּ:

טז עֵינֵי יְיָ
אֶל צַדִּיקִים.
וְאָזְנָיו
אֶל שַׁוְעָתָם:

יז פְּנֵי יְיָ
בְּעֹשֵׂי רָע.
לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ
זִכְרָם:

יח צָעֲקוּ

and be glad.

4. O magnify the Lord
with me,
And let us exalt his name
together.

5. I sought
the Lord,
and he answered me,
And from all my fears
he delivered me.

6. They *who* looked
unto him
were lightened,
And their faces
were never ashamed.

7. This poor man called,
and the Lord heard,
And from all his troubles
he saved him.

8. The angel of the Lord encampeth
round about them that fear him,
And he delivereth them.

9. [1]Consider and see
that the Lord is good;
Happy is the man
who taketh shelter in him.

10. Fear the Lord,
ye his saints;
For there is no want
to them that fear him.

וְיִשְׂמָחוּ:

ד גַּדְּלוּ לַיְיָ
אִתִּי.
וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ
יַחְדָּו:

ה דָּרַשְׁתִּי
אֶת יְיָ
וְעָנָנִי.
וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי
הִצִּילָנִי:

ו הִבִּיטוּ
אֵלָיו
וְנָהָרוּ.
וּפְנֵיהֶם
אַל יֶחְפָּרוּ:

ז זֶה עָנִי קָרָא
וַיְיָ שָׁמֵע.
וּמִכָּל צָרוֹתָיו
הוֹשִׁיעוֹ:

ח חֹנֶה מַלְאַךְ יְיָ
סָבִיב לִירֵאָיו
וַיְחַלְּצֵם:

ט טַעֲמוּ וּרְאוּ
כִּי טוֹב יְיָ.
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר
יֶחֱסֶה בּוֹ:

י יִרְאוּ אֶת יְיָ
קְדֹשָׁיו.
כִּי אֵין מַחְסוֹר
לִירֵאָיו:

1) Heb., taste. 2) I. e., to enjoy prosperity. 3) Or, anger. 4) Or, *The righteous* cry.

of the Lord, לַיְיָ
[1]*who is* my refuge מַחְסִי
and my fortress, וּמְצוּדָתִי.
My God אֱלֹהַי
in whom I trust, אֶבְטַח בּוֹ:
3. [2]That he will deliver thee ג כִּי הוּא יַצִּילְךָ
from the snare מִפַּח
of the fowler, יָקוּשׁ.
From the destructive pestilence. מִדֶּבֶר הַוּוֹת:
4. With his pinions ד בְּאֶבְרָתוֹ
he will cover thee, יָסֵךְ לָךְ.
And under his wings וְתַחַת כְּנָפָיו
shalt thou find refuge. תֶּחְסֶה.
A shield and a buckler צִנָּה וְסֹחֵרָה
is his faithfulness. אֲמִתּוֹ:
5. Thou shalt not be afraid ה לֹא תִירָא
of the terror by night, מִפַּחַד לָיְלָה.
Nor of the arrow that flieth מֵחֵץ יָעוּף
by day, יוֹמָם:
6. Nor of the pestilence ו מִדֶּבֶר
that walketh in darkness, בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ.
Nor of the plague מִקֶּטֶב
that wasteth יָשׁוּד
at noonday. צָהֳרָיִם:
7. May fall ז יִפֹּל
at thy side מִצִּדְּךָ
a thousand, אֶלֶף.
And ten thousand וּרְבָבָה
at thy right hand, מִימִינֶךָ.

wherein we have seen רָאִינוּ
evil. רָעָה:
16. Let *there* be made manifest ט יֵרָאֶה
unto thy servants אֶל עֲבָדֶיךָ
thy work, פָּעֳלֶךָ.
And thy glory וַהֲדָרְךָ
upon their children. עַל בְּנֵיהֶם:
17. And let *there* be יז וִיהִי
the beauty נֹעַם
of the Lord אֲדֹנָי
our God אֱלֹהֵינוּ
upon us, עָלֵינוּ
And the work וּמַעֲשֵׂה
of our hands יָדֵינוּ
establish thou for us, כּוֹנְנָה עָלֵינוּ.
Yea, the work וּמַעֲשֵׂה
of our hands יָדֵינוּ
establish thou it. כּוֹנְנֵהוּ:

יושב בסתר נקרא שיר של פגעים. (שבועות ט"ו ע"ב, במדבר רבה דף רמ"ז ע"ב). ונוהגין לכפול הפסוק ארך ימים שעי"ז נשלם השם היוצא ממנו (טור או"ח ס' רצ"ד).

Psalm xci. תהלים צ"א

1. *Thou who* dwellest א [1] יֹשֵׁב
in the shelter בְּסֵתֶר
of the Most High, עֶלְיוֹן.
Who abidest in the shadow of the Almighty! בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן:
2 *To thee* I will say ב אֹמַר

1) Or, "He is my refuge, etc. in whom I trust,.. 2) Or, surely.

eighty years, שְׁמוֹנִים שָׁנָה.
Yet is their pride וְרָהְבָם
but labor and sorrow, עָמָל וָאָוֶן.
For [4]it is soon cut off, כִּי גָז חִישׁ
and we fly away. וַנָּעֻפָה:
11. Who knoweth יא מִי יוֹדֵעַ
the power of thy anger? עֹז אַפֶּךָ.
Even according to thy fear, וּכְיִרְאָתְךָ
so is thy wrath. עֶבְרָתֶךָ:
12. To number our days יב לִמְנוֹת יָמֵינוּ
[5]so teach us, כֵּן הוֹדַע.
That we may get וְנָבִיא
a heart of wisdom. לְבַב חָכְמָה:
13. Return, O Lord; יג שׁוּבָה יְיָ
how long? עַד מָתַי.
And [6]bethink thee וְהִנָּחֵם
[1]concerning thy servants. עַל עֲבָדֶיךָ:
14. Satisfy us יד שַׂבְּעֵנוּ
in the morning בַּבֹּקֶר
with thy lovingkindness, חַסְדֶּךָ.
That we may [7]sing וּנְרַנְּנָה
and be glad וְנִשְׂמְחָה
all our days. בְּכָל יָמֵינוּ:
15. Make us glad טו שַׂמְּחֵנוּ
according to the days כִּימוֹת
wherein thou hast afflicted us, עִנִּיתָנוּ.
The years שְׁנוֹת

In the morning בַּבֹּקֶר
they are like grass כָּחָצִיר
which springeth up afresh. יַחֲלֹף:
6. In the morning וּ בַּבֹּקֶר
it flourisheth, and springeth up afresh; יָצִיץ וְחָלָף.
In the evening לָעֶרֶב
it is cut down, יְמוֹלֵל
and withered. וְיָבֵשׁ:
7. For we are consumed כִּי כָלִינוּ
by thy anger, בְּאַפֶּךָ.
And in thy wrath וּבַחֲמָתְךָ
we are [1]troubled. נִבְהָלְנוּ:
8. Thou hast set ח שַׁתָּה שת כ
our iniquities עֲוֹנֹתֵינוּ
before thee; לְנֶגְדֶּךָ.
Our secret sins עֲלֻמֵנוּ
in the light of our countenance. לִמְאוֹר פָּנֶיךָ:
9. For all our days ט כִּי כָל יָמֵינוּ
are passed away פָּנוּ
in thy wrath; בְּעֶבְרָתֶךָ.
We [2]have spent כִּלִּינוּ
our years שָׁנֵינוּ
as a [3]thought. כְּמוֹ הֶגֶה:
10. The days of our years י יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ
some of them are בָּהֶם
seventy years; שִׁבְעִים שָׁנָה.
And if by reason of strength *they be* וְאִם בִּגְבוּרֹת

1) Or, hurried away. 2) Or, we bring our days to an end as a tale *that is told*. 3) Or, Meditation; or, sound. 4) Or, swiftly it passeth by. 5) Or, thus make *us* to know. 6) Or, repent; or, have pity upon thy servants. 7) or, rejoice.

אֶת שֵׁם יְיָ.	the name of the Lord;
הַלְלוּ	Praise,
עַבְדֵי יְיָ:	ye servants of the Lord,
ב שֶׁעֹמְדִים	2. Who stand
בְּבֵית יְיָ	in the house of the Lord,
בְּחַצְרוֹת	In the courts
בֵּית אֱלֹהֵינוּ:	of the house of our God.
ג הַלְלוּיָהּ	3. Praise ye the Lord,
כִּי טוֹב יְיָ.	for good is the Lord;
זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ	Chant to his name,
כִּי נָעִים:	for [1]he is pleasant.
ד כִּי יַעֲקֹב	4. For the Lord hath chosen Jacob for him-
בָּחַר לוֹ יָהּ.	self;
יִשְׂרָאֵל	Israel
לִסְגֻלָּתוֹ:	for his [2]own possession.
ה כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי	5. For I know
כִּי גָדוֹל יְיָ	that great is the Lord,
וַאֲדֹנֵינוּ	And our Lord
מִכָּל אֱלֹהִים:	[3]*is greater* than all gods.
ו כֹּל	6. [4]Whatsoever
אֲשֶׁר חָפֵץ יְיָ	the Lord pleaseth
עָשָׂה	*that* doeth he,
בַּשָּׁמַיִם	In heaven
וּבָאָרֶץ.	and in earth,
בַּיַּמִּים	in the seas
וְכָל תְּהֹמוֹת:	and all depths.
ז מַעֲלֶה	7. He causeth to ascend
נְשִׂאִים	*the* [5]vapors
מִקְצֵה הָאָרֶץ	from the end of the earth;
בְּרָקִים	Lightnings
לַמָּטָר	for the rain
עָשָׂה.	he maketh;
מוֹצֵא רוּחַ	He bringeth forth the wind
מֵאוֹצְרוֹתָיו:	from his [6]storehouses.
ח שֶׁהִכָּה	8. [7]Who smote
בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם.	the first-born of Egypt,
מֵאָדָם	[8]From man
עַד בְּהֵמָה:	unto beast.
ט שָׁלַח	9. He sent
אוֹתֹת	signs
וּמֹפְתִים	and wonders
בְּתוֹכֵכִי	in ihe midst of thee,
מִצְרָיִם.	O Egypt,
בְּפַרְעֹה	Against Pharaoh
וּבְכָל עֲבָדָיו:	and against all his servants;
י שֶׁהִכָּה	10. [7]Who smote
גּוֹיִם רַבִּים.	[9]many nations,
וְהָרַג	And slew
מְלָכִים	mighty kings.
עֲצוּמִים:	
יא לְסִיחוֹן	11. Sihon
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי	king of the Amorites,
וּלְעוֹג	And Og
מֶלֶךְ הַבָּשָׁן.	king of Bashan,

1) Or, it. 2) Or, peculiar treasure. 3) Or, above all gods. 4) Heb., All. 5) Or, clouds. 6) Or, treasures. 7) Or, *It is he* who, etc.; Or *Praise him* who, etc. 8) Or, Both of man and of beast. 9) Or, great.

and *the* [3]adder	וָפֶתֶן
thou shalt tread;	תִּדְרֹךְ .
Thou shalt trample	תִּרְמֹס
on the lion	כְּפִיר
and *the* [3]dragon.	וְתַנִּין :
14. Because upon me	יד כִּי בִי
he hath set his love,	חָשַׁק
therefore will I deliver him;	וַאֲפַלְּטֵהוּ .
I will [4]strengthen him,	אֲשַׂגְּבֵהוּ
because he hath known my name.	כִּי יָדַע שְׁמִי :
15. He shall call upon me,	טו יִקְרָאֵנִי
and I will answer him;	וְאֶעֱנֵהוּ .
I will be with him	עִמּוֹ אָנֹכִי
in trouble;	בְצָרָה .
I will deliver him,	אֲחַלְּצֵהוּ
and I will honor him.	וַאֲכַבְּדֵהוּ :
16. *With* [5]long life	טז אֹרֶךְ יָמִים
I will satisfy him,	אַשְׂבִּיעֵהוּ .
And I will show him	וְאַרְאֵהוּ
my salvation.	בִּישׁוּעָתִי :
16. *With* [5]long life	אֹרֶךְ יָמִים
I will satisfy him,	אַשְׂבִּיעֵהוּ .
And I will show him	וְאַרְאֵהוּ
my salvation.	בִּישׁוּעָתִי :

Psalm cxxxv. תְּהִלִּים קל״ה

1. Praise ye the Lord!	א הַלְלוּיָהּ
Praise ye	הַלְלוּ
But unto thee	אֵלֶיךָ
it shall not come nigh.	לֹא יִגַּשׁ :
8. Only with thine eyes	ח רַק בְּעֵינֶיךָ
shalt thou behold,	תַּבִּיט .
And the reward of the wicked	וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים
shalt thou see.	תִּרְאֶה :
9. [1]For thou, O Lord,	ט כִּי אַתָּה יְיָ
art my refuge!	מַחְסִי .
[2]The Most High	עֶלְיוֹן
hast thou made	שַׂמְתָּ
thy habitation.	מְעוֹנֶךָ :
10. There shall not befall thee	י לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ
evil,	רָעָה .
And plague	וְנֶגַע
shall not come nigh	לֹא יִקְרַב
unto thy tent.	בְּאָהֳלֶךָ :
11. For his angels	יא כִּי מַלְאָכָיו
he will give charge	יְצַוֶּה
concerning thee,	לָךְ .
To keep thee	לִשְׁמָרְךָ
in all thy ways.	בְּכָל דְּרָכֶיךָ :
12. Upon *their* hands	יב עַל כַּפַּיִם
they shall bear thee,	יִשָּׂאוּנְךָ .
Lest thou strike	פֶּן תִּגּוֹף
against a stone	בָּאֶבֶן
thy foot.	רַגְלֶךָ :
13. Upon *the* lion	יג עַל שַׁחַל

1) Or, Because thou *hast said*, The Lord is my refuge, etc. 2) Or, Thou hast set thy habitation on high. 3) Or, serpent. 4) Or, set him on high. 5) Heb., length of days.

לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ג הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ד לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ה לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ז לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ח אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ט אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
י לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

For his mercy *endureth* for ever.
11. And brought out Israel from among them;
For his mercy *endureth* for ever.
12. With a strong hand and with a stretched-out arm;
For his mercy *endureth* for ever.
13. To him who divided the Red Sea into parts;
For his mercy *endureth* for ever.
14. And made Israel to pass through the midst of it;
For his mercy *endureth* for ever.
15. But he [1]cast Pharaoh and his host into the Red Sea.
For his mercy *endureth* for ever.
16. To him that led his people through the desert;
For his mercy *endureth* for ever.
17. To him who smote great kings;
For his mercy *endureth* for ever
18. And slew mighty kings;
For his mercy *endureth* for ever.
19. Sihon king of the Amorites;

יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יב בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יג לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יד וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
טו וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְּיַם סוּף. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
טז לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יז לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יח וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יט לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי.

1) Or, overthrew.

but they hear not;	וְלֹא יַאֲזִינוּ.
Yea,	אַף
there is no breath	אֵין יֵשׁ רוּחַ
in their mouth.	בְּפִיהֶם:
18. Like unto them	יח כְּמוֹהֶם
shall be	יִהְיוּ
they that make them,	עֹשֵׂיהֶם.
Every one	כֹּל
that trusteth	אֲשֶׁר בֹּטֵחַ
im them.	בָּהֶם:
19. O house of Israel,	יט בֵּית יִשְׂרָאֵל
bless ye the Lord;	בָּרְכוּ אֶת יְיָ.
O house of Aaron,	בֵּית אַהֲרֹן
bless ye the Lord;	בָּרְכוּ אֶת יְיָ:
20. O house of Levi,	כ בֵּית הַלֵּוִי
bless ye the Lord;	בָּרְכוּ אֶת יְיָ.
Ye that fear the Lord,	יִרְאֵי יְיָ
bless ye the Lord.	בָּרְכוּ אֶת יְיָ:
21. Blessed be the Lord	כא בָּרוּךְ יְיָ
out of Zion,	מִצִּיּוֹן.
who dwelleth *in* Jerusalem.	שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxxxvi. — תהלים קל"ו

1. O give thanks to the Lord,	א הוֹדוּ לַיְיָ
for he is good;	כִּי טוֹב.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
2. O give thanks	ב הוֹדוּ

And all the kingdoms	וּלְכָל מַמְלְכוֹת
of Canaan;	כְּנָעַן:
12. And gave	יב וְנָתַן
their land	אַרְצָם
for an heritage,	נַחֲלָה.
An heritage	נַחֲלָה
to Israel,	לְיִשְׂרָאֵל
his people.	עַמּוֹ:
13. O Lord,	יג יְיָ
thy name *endureth* for ever;	שִׁמְךָ לְעוֹלָם.
O Lord,	יְיָ
thy memorial	זִכְרְךָ
throughout all generations.	לְדֹר וָדֹר:
14. For	יד כִּי
the Lord will [2]defend.	יָדִין יְיָ
his peolpe,	עַמּוֹ.
And [3]on his servants	וְעַל עֲבָדָיו
[3]he will have compassion	יִתְנָחֵם:
15. The idols of the heathen	טו עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם
are silver and gold,	כֶּסֶף וְזָהָב.
The work	מַעֲשֵׂה
of the hands of men.	יְדֵי אָדָם:
16. A mouth they have,	טז פֶּה לָהֶם
but they speak not;	וְלֹא יְדַבֵּרוּ.
Eyes they have,	עֵינַיִם לָהֶם
but they see not;	וְלֹא יִרְאוּ:
17. Ears they have,	יז אָזְנַיִם לָהֶם

1) הודו לה. יב' ונקרא „הלל הגדול" (ברכות ד' ע"ב. פסחים ק"ח ע"א. תענית י"ט) „מפני שהב"ה יושב ברומו של עולם ומחלק מזונות לכל בריה". וכ"ו הודו כנגד כ"ו דורות שברא הקב"ה בעולמו ולא נתן להם תורה וזן אותם בחסדו" (פסחים שם).

2) Or, judge. 3) Or, concerning his servants he will repent himself.

of the earth;	הָאָרֶץ:
15. He that fashioneth the hearts of them all,	טו הַיֹּצֵר יָחַד לִבָּם.
He that considereth	הַמֵּבִין
all their works.	אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם:
16. A king is not saved	טז אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע
by the greatness of his army,	בְּרֹב חָיִל.
A mighty man	גִּבּוֹר
is not delivered	לֹא יִנָּצֵל
by greatness of strength.	בְּרֹב כֹּחַ:
17. A vain *thing* is the horse	יז שֶׁקֶר הַסּוּס
for safety,	לִתְשׁוּעָה.
And by his great strength	וּבְרֹב חֵילוֹ
he can not deliver.	לֹא יְמַלֵּט:
18. Behold, the eye of the Lord	יח הִנֵּה עֵין יְיָ
is upon them that fear him,	אֶל יְרֵאָיו.
Upon them that [4]hope	לַמְיַחֲלִים
for his lovingkindness;	לְחַסְדּוֹ:
19. To deliver	יט לְהַצִּיל
from death	מִמָּוֶת
their soul,	נַפְשָׁם.
And to keep them alive	וּלְחַיּוֹתָם
in famine.	בָּרָעָב:
20. Our soul	כ נַפְשֵׁנוּ
hath waited for the Lord;	חִכְּתָה לַיְיָ.

and it was done;	וַיֶּהִי.
He commanded,	הוּא צִוָּה
and it stood fast.	וַיַּעֲמֹד:
10. The Lord hath [1]frustrated	י יְיָ הֵפִיר
the counsel of nations;	עֲצַת גּוֹיִם.
He hath [2]foiled	הֵנִיא
the thoughts	מַחְשְׁבוֹת
of peoples.	עַמִּים:
11. The counsel of the Lord	יא עֲצַת יְיָ
standeth for ever;	לְעוֹלָם תַּעֲמֹד.
The thoughts	מַחְשְׁבוֹת
of his heart	לִבּוֹ
throughout all generations	לְדֹר וָדֹר:
12. Happy is the nation	יב אַשְׁרֵי הַגּוֹי
that the [3]Eternal	אֲשֶׁר יְיָ
is his God;	אֱלֹהָיו.
The people	הָעָם
whom he hath chosen	בָּחַר
for his own inheritance.	לְנַחֲלָה לוֹ:
13. From heaven	יג מִשָּׁמַיִם
looketh the Lord;	הִבִּיט יְיָ.
He beholdeth	רָאָה
all the children of men.	אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם:
14. From his dwelling-place	יד מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ
he looketh forth	הִשְׁגִּיחַ.
upon all the inhabitants	אֶל כָּל יֹשְׁבֵי

1) Or, brought to nought. 2) Or, made void, of no effect. 3) Or, Lord. 4) Or, wait.

With a psaltery of ten strings	בְּנֵבֶל עָשׂוֹר
play unto him.	זַמְּרוּ לוֹ:
3. Sing unto him	ג שִׁירוּ לוֹ
a new song;	שִׁיר חָדָשׁ.
Play skilfully	הֵיטִיבוּ נַגֵּן
[2]amid shouts of triumph.	בִּתְרוּעָה:
4. For upright	ד כִּי יָשָׁר
is the word of the Lord,	דְּבַר יְיָ.
And all his work	וְכָל מַעֲשֵׂהוּ
is in faithfulness.	בֶּאֱמוּנָה:
5 He loveth righteousness	ה אֹהֵב צְדָקָה
and judgment;	וּמִשְׁפָּט.
Of the lovingkindness of the Lord	חֶסֶד יְיָ
is the earth full.	מָלְאָה הָאָרֶץ:
By the word of the Lord	ו בִּדְבַר יְיָ
were *the* heavens made,	שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ.
And by the breath of his mouth	וּבְרוּחַ פִּיו
all their host.	כָּל צְבָאָם:
7. *He* gathereth together as a heap	ז כֹּנֵס כַּנֵּד
the waters of the sea;	מֵי הַיָּם.
He layeth up	נֹתֵן
in storehouses	בְּאוֹצָרוֹת
the [3]depths.	תְּהוֹמוֹת:
8. Let *there* fear the Lord	ח יִירְאוּ מֵיְיָ
all the earth,	כָּל הָאָרֶץ.
Of him shall stand in awe	מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ
all the inhabitants	כָּל יוֹשְׁבֵי
of *the* world.	תֵבֵל:
9. For he spoke,	ט כִּי הוּא אָמַר

For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
20. And Og	כ וּלְעוֹג
king of Bashan;	מֶלֶךְ הַבָּשָׁן.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
21. And he gave	כא וְנָתַן
their land	אַרְצָם
for an heritage;	לְנַחֲלָה.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
22. An heritage	כב נַחֲלָה
to Israel his servant;	לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ.
For his mercy *endureth* for ever	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
23. Who, in our low estate,	כג שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ
remembered us;	זָכַר לָנוּ.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
24. And he hath delivered us;	כד וַיִּפְרְקֵנוּ
from our enemies;	מִצָּרֵינוּ.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
25. He giveth food	כה נֹתֵן לֶחֶם
to all flesh;	לְכָל בָּשָׂר.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
O give thanks	כו הוֹדוּ
to the God of heaven;	לְאֵל הַשָּׁמַיִם.
For his mercy *endureth* for ever.	כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

Psalm xxxiii. — תהלים ל״ג

1. [1]Rejoice ye righteous	א רַנְּנוּ צַדִּיקִים
[1]in the Lord;	בַּיְיָ.
For the upright	לַיְשָׁרִים
is comely praise.	נָאוָה תְהִלָּה:
2. Give thanks unto the Lord	ב הוֹדוּ לַיְיָ
with *the* harp;	בְּכִנּוֹר.

1) Or, Sing, ye righteous of the Lord; Or, to the Lord. 2) Or, with a loud noise. 3) Or, deeps; Or, floods.

Psalm xciii. תהלים צ״ג

1. The Lord reigneth; א יְיָ מָלָךְ
with majesty גֵּאוּת
is he clothed; לָבֵשׁ .
The Lord is clothed, לָבֵשׁ יְיָ ,
with strength עֹז
he hath girded himself; הִתְאַזָּר .
The world also standeth firm, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
it cannot be moved. בַּל תִּמּוֹט :
2. Eestablished is thy throne ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ
of old, מֵאָז .
From everlasting art thou. מֵעוֹלָם אָתָּה :
3. *The* streams have lifted up, ג נָשְׂאוּ נְהָרוֹת
O Lord, יְיָ .
The streams have lifted up נָשְׂאוּ נְהָרוֹת
their voice; קוֹלָם .
The streams lift up יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
their [2]roaring. דָּכְיָם :
4. Above the voices ד מִקֹּלוֹת
of the [3]many mighty waters, מַיִם רַבִּים אַדִּירִים
The breakers of the sea, מִשְׁבְּרֵי יָם .
Mightiest on high is the Lord. אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ :
5. Thy testimonies ה עֵדֹתֶיךָ
are very faithful, נֶאֶמְנוּ מְאֹד.
Thine house לְבֵיתְךָ
becometh holiness, נָאְוָה קֹדֶשׁ.
O Lord, יְיָ .
for evermore. לְאֹרֶךְ יָמִים :

Scattered shall be יִתְפָּרְדוּ
all workers of iniquity. כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן :
11. But thou hast exalted יא וַתָּרֶם
like the horn of the wild-ox כִּרְאֵים
my horn; קַרְנִי .
I am anointed בַּלֹּתִי
with fresh oil בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן :
12. And my eye hath looked יב וַתַּבֵּט עֵינִי
upon them that lie in wait for me; בְּשׁוּרָי .
Of the evil-doers that rise up against me בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים .
have mine ears heard. תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי :
13. The righteous יג צַדִּיק
shall thrive like the palm tree, כַּתָּמָר יִפְרָח .
Like a cedar כְּאֶרֶז
in Lebanon בַּלְּבָנוֹן
he shall grow tall. יִשְׂגֶּה :
14. *They shall be* planted יד שְׁתוּלִים
in the house of the Lord; בְּבֵית יְיָ .
In the courts of our God בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ
they shall thrive. יַפְרִיחוּ :
15. They shall still bring forth [1]fruit טו עוֹד יְנוּבוּן
in old age; בְּשֵׂיבָה .
Full of sap and green דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים
they shall be. יִהְיוּ :
16. To declare טז לְהַגִּיד
that upright is the Lord; כִּי יָשָׁר יְיָ .
He is my Rock, צוּרִי
and there is no unrighteousness in him. וְלֹא עַוְלָתָה בוֹ:

1) Or, blossoms. 2) Or, waves. 3) Or, many waters, The mighty breakers of the sea.

and upon *the* [3]psaltery,	וַעֲלֵי נֵבֶל .
With [4]thoughtful music	עֲלֵי הִגָּיוֹן
upon the harp.	בְּכִנּוֹר :
5. For thou hast made me glad,	ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי
O Lord,	יי
with thy deed;	בְּפָעֳלֶךָ .
Through the works of thy hands	בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
I will sing aloud.	אֲרַנֵּן :
6. How great are	ו מַה גָּדְלוּ
thy works,	מַעֲשֶׂיךָ
O Lord!	יי .
Very deep are	מְאֹד עָמְקוּ
thy thoughts.	מַחְשְׁבֹתֶיךָ :
7. An [5]ignorant man	ז אִישׁ בַּעַר
knoweth *it* not;	לֹא יֵדָע .
And a fool	וּכְסִיל
doth not understand this.	לֹא יָבִין אֶת זֹאת:
8. When wicked men thrive	ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים
like grass,	כְּמוֹ עֵשֶׂב
And *there* flourish	וַיָּצִיצוּ
all the workers of iniquity;	כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן .
It is that they may be destroyed	לְהִשָּׁמְדָם
for ever.	עֲדֵי עַד :
9. But thou art exalted	ט וְאַתָּה מָרוֹם
for evermore,	לְעֹלָם
O Lord.	יי :
10. For, lo, thine enemies,	כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ .
O Lord,	יי
For, lo,	כִּי הִנֵּה
thine enemies shall perish;	אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ.

Our help	עֶזְרֵנוּ
and our shield is he.	וּמָגִנֵּנוּ הוּא :
21. For in him	כא כִּי בוֹ
shall our heart be glad,	יִשְׂמַח לִבֵּנוּ .
Because in his holy name	כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ
we have trusted.	בָטָחְנוּ :
22. Let thy lovingkindness be, O Lord,	כב יְהִי חַסְדְּךָ יי
upon us,	עָלֵינוּ .
According as we have hoped	כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ
for thee.	לָךְ :

איתא בבראשית רבה סוף פרשה כ"ב „אמר ר' לוי המזמור הזה אדם הראשון אמרו ונשתכח מ־ורו ובא משה וחדשו על שמו" ופירש בעל מתנות כהונה מזמור שיר ליום השבת נוטריקון משה והטיל למ"ד בינ'הם מפני ענוה יתרה, ואות למד רמז על מי שלמד תורה לישראל. עכ"ל. ובסדור רשב"ן כתב שפירושו, שאדם הראשון חבר את השיר טוב להודות ל"ה ובא משה ותקן את מזמור שיר הזה ליום השבת.

את השיר הזה אמרו הלוים לשיר קרבן תמיד של שבת (סוף מס' תמיד ור"ה דף ל"א)

Psalm xcii.	תהלים צ"ב
A Psalm,	א מִזְמוֹר
a Song	שִׁיר
for the Sabbath Day.	לְיוֹם הַשַּׁבָּת :
2. It is good to give thanks	ב טוֹב לְהוֹדוֹת
to the Lord,	לַיי .
And to chant to thy name,	וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
O Most High.	עֶלְיוֹן :
3. To declare in the morning	ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר
thy lovingkindness,	חַסְדֶּךָ .
And thy faithfulness	וֶאֱמוּנָתְךָ
[1]in the nights.	בַּלֵּילוֹת :
4. Upon [2]an instrument of ten strings	ד עֲלֵי עָשׂוֹר

1) Or, every night. 2) Or, the decachord. 3) Or, lute. 4) Or, solemn sound; or, the murmuring of the harp. 5) Or, brutish.

and it stood *firm*. וַיַּעֲמֹד :

For the Lord hath chosen Zion; קִנֵּא כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן .

He hath desired it אִוָּהּ

as a habitation for himself. לְמוֹשָׁב לוֹ :

For the Lord hath chosen Jacob for himself; קִנָּה כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ.

Israel, יִשְׂרָאֵל

for his [1]own possession. לְסְגֻלָּתוֹ :

For כִּי

the Lord will not abandon לֹא יִטֹּשׁ יְיָ

his people; עַמּוֹ .

And his inheritance וְנַחֲלָתוֹ

he will not forsake. לֹא יַעֲזֹב :

[2]And he, being merciful, [1] צ״ח וְהוּא רַחוּם

[2]forgiveth sin, יְכַפֵּר עָוֹן

and destroyeth not; וְלֹא יַשְׁחִית

[3]Many a time he turneth away his anger, וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ .

and stirreth not up וְלֹא יָעִיר

all his wrath. כָּל חֲמָתוֹ :

O Lord, save; יְיָ הוֹשִׁיעָה .

The King may answer us הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ

in the day when we call. בְּיוֹם קָרְאֵנוּ:

איתא בברכות ד׳ ע״ב: א״ר אלעזר א״ר אבינא כל האומר תהלה לדוד בכל יום שלש פעמים מובטח לו שהוא בן העולם הבא. עכ״ל הגמרא. ואולי זה הוא הטעם שהוסיפו שני פסוקים לפני המזמור תהלה לדוד, שיש בהם שלש פעמים אשרי, לרמוז כי טוב לאומרו שלש פעמים בכל יום (עיין בתוספות ברכות ל״ב ע״ב). וההוספה הזאת כבר היתה בימי חכמי התלמוד, כמו שנראה ממה שאמר ר״י (ברכות ד׳ ע״ב) מפני מה לא נאמר נו״ן באשרי? וכונתו על המזמור תהלה לדוד הכתוב ע״פ סדר האלפא ביתא וחסר בו רק אות נון. ומעם הוספת הפסוק „ואנחנו" אחרי סוף המזמור כתב המור בשם רב עמרם גאון, מפני שהוא חותם במלת הללויה. כדי לסמוך הללויה אל הללויה. שכל המזמורים הבאים אחריו תחלתם וסופם הללויה.

Happy *are they* פ״ד אַשְׁרֵי הֵם

who dwell *in* thy house, יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ .

And praise thee continually. SELAH. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה:

Happy is the people קמ״ו אַשְׁרֵי הָעָם

[4]that is in such a case; שֶׁכָּכָה לוֹ .

Happy is the people אַשְׁרֵי הָעָם

that the Lord is his God. שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו :

Psalm cxlv. תהלים קמה.

1. A Praise-*Hymn* of David. א תְּהִלָּה לְדָוִד .

I will extol thee, אֲרוֹמִמְךָ

my God, O King; אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ .

And I will bless thy name וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ

for ever and ever. לְעוֹלָם וָעֶד :

2. Every day ב בְּכָל יוֹם

will I bless thee; אֲבָרְכֶךָּ .

And I will praise thy name וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ

for ever and ever. לְעוֹלָם וָעֶד :

3. Great is the Lord, ג גָּדוֹל יְיָ

and *he is* greatly [5]praised; וּמְהֻלָּל מְאֹד .

And to his greatness וְלִגְדֻלָּתוֹ

there is no searching. אֵין חֵקֶר :

4. Generation ד דּוֹר

to generation לְדוֹר

shall laud thy works, יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ .

And thy mighty deeds וּגְבוּרֹתֶיךָ

they shall declare. יַגִּידוּ :

5. *Of* the majesty ה הֲדַר

of thy glorious splendour כְּבוֹד הוֹדֶךָ .

---

1) Or, peculiar treasure. 2) Or, And he is merciful, he forgiveth sin. 3) Heb., And he multiplied to return his anger. 4) Heb., that thus is to him. 5) Or, to be praised.

יהי כבוד נזכר בפסכתא סופרים פרק י״ז הלכה י״א, והוא ילקוט פסוקים מספר תהלים, מלבד הפסוק ישמחו השמים וכו׳ שהוא בדה״א ט״ז ל״א והפסוק רבות מחשבות וכו׳ שהוא במשלי י״ט כ״א אולם ה׳ מלך וכו׳ איננו פסוק בתנ״ך, והוא מרכב מהתחלת שלשה פסוקים תהלים י״ט, צ״ג א׳ ושמות ט״ו י״ט.

Let the heavens be glad,	דה״א ט״ז ל״א יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
and let the earth rejoice;	וְתָגֵל הָאָרֶץ .
And let them say	וְיֹאמְרוּ
among the nations:	בַגּוֹיִם
"The Lord reigneth".	יי מָלָךְ :
The Lord is king,	יי מָלָךְ
the Lord was king,	יי מָלָךְ .
the Lord will be king	יי יִמְלוֹךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד :
The Lord is king	ט״ז יי מֶלֶךְ
for ever and ever;	עוֹלָם וָעֶד .
[4]Nations have perished	אָבְדוּ גוֹיִם
out of his land.	מֵאַרְצוֹ :
The Lord hath [5]frustrated	ל״ג יי הֵפִיר
the counsel of nations,	עֲצַת גּוֹיִם .
He hath [6]foiled	הֵנִיא
the thoughts of peoples.	מַחְשְׁבוֹת עַמִּים:
Many are	ט״ס״א מִשְׁלֵי רַבּוֹת
the thoughts	מַחֲשָׁבוֹת
in the heart of a man;	בְּלֶב אִישׁ .
But the counsel of the Lord,	וַעֲצַת יי
that shall stand.	הִיא תָקוּם :
The counsel of the Lord	ל״ג עֲצַת יי
standeth for ever;	לְעוֹלָם תַּעֲמֹד .
The thoughts of his heart,	מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ
[3]for generation and generation.	לְדֹר וָדֹר :
For he said,	ל״ג כִּי הוּא אָמַר
and it [7]existed;	וַיֶּהִי .
He commanded,	הוּא צִוָּה

Let the glory of the Lord [1]be	ל״ד יְהִי כְבוֹד יי
for ever;	לְעוֹלָם .
Let the Lord rejoice	יִשְׂמַח יי
in his works.	בְּמַעֲשָׂיו :
Let the name of the Lord be	ל״ג יְהִי שֵׁם יי
blessed	מְבֹרָךְ .
From this time forth	מֵעַתָּה
and for evermore.	וְעַד עוֹלָם :
From the rising of the sun	ל״ג מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ
unto its going down	עַד מְבוֹאוֹ .
[2]Is praised	מְהֻלָּל
the name of the Lord.	שֵׁם יי :
High above all nations	ל״ג רָם עַל כָּל גּוֹיִם
is the Lord,	יי .
Above the heavens	עַל הַשָּׁמַיִם
is his glory.	כְּבוֹדוֹ :
O Lord,	ל״ה יי
thy name *endureth* for ever;	שִׁמְךָ לְעוֹלָם .
O Lord,	יי
thy remembrance,	זִכְרְךָ
[3]for generation and generation.	לְדֹר וָדֹר :
The Lord,	ל״ג יי
in the heavens	בַּשָּׁמַיִם
he hath established his throne;	הֵכִין כִּסְאוֹ .
And his kingdom	וּמַלְכוּתוֹ
ruleth over all.	בַּכֹּל מָשָׁלָה :

1) Or, endure. 2) Or, is to be praised. 3) Or, throughout all generations. 4) Or, heathens. 5) Or, brought to nought, 6) Or, made void, of no effect. 7) Heb., was.

in princes,
בִּנְדִיבִים.
Nor in a son of man,
בְּבֶן אָדָם
in whom there is no help.
שֶׁאֵין לוֹ תְּשׁוּעָה:
4. *When* his [3]breath goeth forth,
ד תֵּצֵא רוּחוֹ
he returneth to his earth;
יָשֹׁב לְאַדְמָתוֹ.
In that very day
בַּיּוֹם הַהוּא
his [4]thoughts perish.
אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו:
5. Happy is he
ה אַשְׁרֵי
that *hath* the God of Jacob
שֶׁאֵל יַעֲקֹב
for his help,
בְּעֶזְרוֹ.
Whose hope is
שִׂבְרוֹ
upon the Lord his God.
עַל יְיָ אֱלֹהָיו:
6. *Who* made
ו עֹשֶׂה
heaven and earth,
שָׁמַיִם וָאָרֶץ
The sea
אֶת הַיָּם
and all that in them is;
וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם.
Who keepeth truth
הַשֹּׁמֵר אֱמֶת
for ever.
לְעוֹלָם:
7. *Who* executeth justice
ז עֹשֶׂה מִשְׁפָּט
for the oppressed;
לַעֲשׁוּקִים
Who giveth food
נֹתֵן לֶחֶם
to the hungry.
לָרְעֵבִים.
The Lord
יְיָ
releaseth [5]prisoners.
מַתִּיר אֲסוּרִים:
8. The Lord
ח יְיָ
openeth *the eyes of* the blind;
פֹּקֵחַ עִוְרִים.
The Lord raiseth them that are bowed down;
יְיָ זֹקֵף כְּפוּפִים.
The Lord loveth *the* righteous.
יְיָ אֹהֵב צַדִּיקִים:
9. The Lord
ט יְיָ
[6]guardeth the strangers;
שֹׁמֵר אֶת גֵּרִים.

in truth.
בֶּאֱמֶת:
19. The desire
ט רְצוֹן
of those that fear him
יְרֵאָיו
he will [1]do;
יַעֲשֶׂה.
And their cry
וְאֶת שַׁוְעָתָם
he will hear,
יִשְׁמָע
and he will save them.
וְיוֹשִׁיעֵם:
20. The Lord [2]preserveth
כ שׁוֹמֵר יְיָ
all those that love him;
אֶת כָּל אֹהֲבָיו.
But all the wicked
וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים
he will destroy.
יַשְׁמִיד:
21. The praise of the Lord
כא תְּהִלַּת יְיָ
shall my mouth speak;
יְדַבֶּר פִּי
And let all flesh bless
וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר
his holy name,
שֵׁם קָדְשׁוֹ
for ever and ever.
לְעוֹלָם וָעֶד:
But we
קה׳ו וַאֲנַחְנוּ
will bless the Lord
נְבָרֵךְ יָהּ
from this time forth
מֵעַתָּה
and for ever more.
וְעַד עוֹלָם.
Praise ye the Lord!
הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlvi.
תהלים קמ׳ו

1. Praise ye the Lord!
א הַלְלוּיָהּ.
Praise, O my soul,
הַלְלִי נַפְשִׁי
the Lord.
אֶת יְיָ:
2. I will praise the Lord
ב אֲהַלְלָה יְיָ
while I live;
בְּחַיָּי.
I will chant to my God
אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי
while I exist.
בְּעוֹדִי:
3. Put no trust
ג אַל תִּבְטְחוּ

1) Or, fulfil. 2) Or, guardeth, keepeth. 3) Or, spirit. 4) Or, designs; purposes. 5) Heb., bound. 6) Or. preserveth the sojourners.

his mighty deeds, גְּבוּרֹתָיו .
And the glory וּכְבוֹד
of the majesty of his kingdom. הֲדַר מַלְכוּתוֹ :
13. Thy kingdom יג מַלְכוּתְךָ
is a kingdom מַלְכוּת
of all [5]worlds; כָּל עֹלָמִים .
And thy dominion is וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
in every generation and generation. בְּכָל דּוֹר וָדוֹר :
14. A supporter is the Lord יד סוֹמֵךְ יְיָ
of all them that fall, לְכָל הַנֹּפְלִים .
And a raiser וְזוֹקֵף
of all those that are bowed down. לְכָל הַכְּפוּפִים :
15. The eyes of all טו עֵינֵי כֹל
wait upon thee; אֵלֶיךָ יְשַׁבֵּרוּ .
And thou givest them וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם
their food אֶת אָכְלָם
in its *due* season. בְּעִתּוֹ :
16. Thou openest טז פּוֹתֵחַ
thy hand, אֶת יָדֶךָ .
And satisfiest וּמַשְׂבִּיעַ
[6]every living thing לְכָל חַי
[6]*with* favor. רָצוֹן :
17. Righteous is the Lord יז צַדִּיק יְיָ
in all his ways, בְּכָל דְּרָכָיו .
And [7]kind וְחָסִיד
in all his works. בְּכָל מַעֲשָׂיו :
18. Nigh is the Lord יח קָרוֹב יְיָ
to all those that call upon him, לְכָל קֹרְאָיו .
To all לְכָל
that will call upon him אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ

And *of* thy wondrous works, וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ
will I [1]talk. אָשִׂיחָה :
6. And *of* the might יו וְעֶזּוּז
of thy terrible deeds. נוֹרְאוֹתֶיךָ
[2]they shall speak; יֹאמֵרוּ .
And thy greatness וּגְדֻלָּתְךָ
will I relate. אֲסַפְּרֶנָּה :
7. The remembrance יז זֵכֶר
of thy great goodness רַב טוּבְךָ
they shall [3]utter, יַבִּיעוּ .
And *of* thy righteousness וְצִדְקָתְךָ
they shall sing. יְרַנֵּנוּ :
8. Gracious and merciful יח חַנּוּן וְרַחוּם
is the Lord; יְיָ .
[4]Long-suffering אֶרֶךְ אַפַּיִם
and of great loving-kindness. וּגְדָל חָסֶד :
9. Good is the Lord to all; יט טוֹב יְיָ לַכֹּל .
And his mercies are וְרַחֲמָיו
over all his works. עַל כָּל מַעֲשָׂיו :
10. Thanks unto thee shall give, O Lord, יי יוֹדוּךָ יְיָ
all thy works; כָּל מַעֲשֶׂיךָ .
And thy pious ones וַחֲסִידֶיךָ
shall bless thee. יְבָרְכוּכָה :
11. *Of* the glory יא כְּבוֹד
of thy kingdom מַלְכוּתְךָ
they shall talk, יֹאמֵרוּ .
And *of* thy might וּגְבוּרָתְךָ
they shall speak; יְדַבֵּרוּ :
12. To make known יב לְהוֹדִיעַ
to the sons of men לִבְנֵי הָאָדָם

1) Or, meditate. 2) Or, men. 3) Or, pour forth. 4) Or, Slow to anger. 5) Or, eternities. 6) Or, the desire of every living thing. 7) Or, loving, gracious, beneficient, holy.

19. He declareth his word — יט מַגִּיד דְּבָרָיו
to Jacob, — לְיַעֲקֹב.
His statutes — חֻקָּיו
and his ordinances — וּמִשְׁפָּטָיו
to Israel. — לְיִשְׂרָאֵל:
20. He hath not done thus — כ לֹא עָשָׂה כֵן
to any nation; — לְכָל גּוֹי
And his ordinances, — וּמִשְׁפָּטִים
they do not know them. — בַּל יְדָעוּם.
Praise ye the Lord! — הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlviii. — תהלים קמ"ח

1. Praise ye the Lord! — א הַלְלוּיָהּ.
Praise ye the Lord — הַלְלוּ אֶת יְיָ
from the heavens; — מִן הַשָּׁמַיִם.
Praise him — הַלְלוּהוּ
[7]in the heights. — בַּמְּרוֹמִים:
2. Praise ye him, — ב הַלְלוּהוּ
all his angels; — כָּל מַלְאָכָיו.
Praise ye him, — הַלְלוּהוּ
all his hosts. — כָּל צְבָאָיו:
3. Praise ye him, — ג הַלְלוּהוּ
sun and moon; — שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ.
Praise him, — הַלְלוּהוּ
all ye stars of light. — כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר:
4. Praise him, — ד הַלְלוּהוּ
ye heavens of heavens, — שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם.
And ye waters — וְהַמַּיִם
that are — אֲשֶׁר
above the heavens. — מֵעַל הַשָּׁמָיִם:
5. Let them praise — ה יְהַלְלוּ

Praise thy Lord, — הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ
O Zion. — צִיּוֹן:
13. For he hath strengthened — יג כִּי חִזַּק
the bars of thy gates; — בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ.
He hath blessed thy children — בֵּרַךְ בָּנַיִךְ
in the midst of thee. — בְּקִרְבֵּךְ:
14. He [1]maketh — יד הַשָּׂם
in thy border — גְּבוּלֵךְ
peace; — שָׁלוֹם.
With [2]choice wheat — חֵלֶב חִטִּים
he filleth thee. — יַשְׂבִּיעֵךְ:
15. He sendeth — טו הַשֹּׁלֵחַ
his [3]command — אִמְרָתוֹ
to the earth; — אָרֶץ.
Very swiftly — עַד מְהֵרָה
runneth his word. — יָרוּץ דְּבָרוֹ:
16. He giveth snow — טז הַנֹּתֵן שֶׁלֶג
like wool; — כַּצֶּמֶר.
Hoar-frost — כְּפוֹר
like [4]ashes — כָּאֵפֶר
he scattereth. — יְפַזֵּר:
17. He casteth forth — יז מַשְׁלִיךְ
his [5]ice — קַרְחוֹ
like [6]morsels; — כְּפָתִים.
Before his cold — לִפְנֵי קָרָתוֹ
who can stand? — מִי יַעֲמֹד:
18. He sendeth forth his word, — יח יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
and it melteth them; — וְיַמְסֵם.
He causeth his wind to blow, — יַשֵּׁב רוּחוֹ
and the waters flow *again*. — יִזְּלוּ מָיִם:

1) Or, hath set peace as thy border. 2) Heb., the fat of wheat. 3) Heb., word. 4) Or, dust. 5) Or, hail 6) Or, pieces. 7) Or, on.

The [1]orphan and widow
יָתוֹם וְאַלְמָנָה
he upholdeth;
יְעוֹדֵד.
But the way of *the* wicked
וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים
he [2]perverteth.
יְעַוֵּת:
10. The Lord will reign
י יִמְלֹךְ יְיָ
for ever,
לְעוֹלָם
Thy God, O Zion,
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן
to generation and generation.
לְדֹר וָדֹר.
Praise ye the Lord!
הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlvii.

תהלים קמ"ז

1. Praise ye the Lord,
א הַלְלוּיָהּ.
[3]For *he is* good;
כִּי טוֹב
Chant *unto* our God,
זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ.
for *he is* gracious;
כִּי נָעִים
Praise is seemly *for him.*
נָאוָה תְהִלָּה:
2. The builder of Jerusalem
ב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלִַם
is the Lord;
יְיָ.
The dispersed of Israel
נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל
he will gather.
יְכַנֵּס:
3. *He is* the physician
ג הָרוֹפֵא
of the broken *in* heart,
לִשְׁבוּרֵי לֵב.
and [4]*the* healer
וּמְחַבֵּשׁ
of their [5]wounds.
לְעַצְּבוֹתָם:
4. *He* counteth the number
ד מוֹנֶה מִסְפָּר
of the stars;
לַכּוֹכָבִים.
All of them
לְכֻלָּם
he calleth *by their* names.
שֵׁמוֹת יִקְרָא:
5. Great is our Lord,
ה גָּדוֹל אֲדֹנֵינוּ
and abundant in power;
וְרַב כֹּחַ.
To his understanding
לִתְבוּנָתוֹ
there is no [6]measure.
אֵין מִסְפָּר:
6. The Lord upholdeth *the* [7]meek;
ו מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְיָ.
He bringeth down *the* wicked
מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים
to the ground.
עֲדֵי אָרֶץ:
7. Sing to the Lord
ז עֲנוּ לַיְיָ
with thanksgiving;
בְּתוֹדָה.
Chant to our God
זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
with a [8]harp;
בְּכִנּוֹר:
8. Who covereth *the* heaven
ח הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם
with clouds,
בְּעָבִים
Who prepareth for the earth
הַמֵּכִין לָאָרֶץ
rain,
מָטָר.
Who maketh the mountains to [9]sprout forth
הַמַּצְמִיחַ הָרִים
grass.
חָצִיר:
9. [10]*Who* giveth to the beast
ט נוֹתֵן לִבְהֵמָה
its food,
לַחְמָהּ.
To the young ravens,
לִבְנֵי עֹרֵב
which cry.
אֲשֶׁר יִקְרָאוּ:
10. Not in the strength
י לֹא בִגְבוּרַת
of the horse
הַסּוּס
he delighteth;
יֶחְפָּץ.
Not in the [11]legs of the man
לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ
taketh he pleasure.
יִרְצֶה:
11. The Lord taketh pleasure
יא רוֹצֶה יְיָ
in those that fear him,
אֶת יְרֵאָיו.
In those that wait
אֶת הַמְיַחֲלִים
for his lovingkindness.
לְחַסְדּוֹ:
12. Laud, O Jerusalem,
יב שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלִַם
the Lord;
אֶת יְיָ.

1) Or, fatherless. 2) Or, turneth upside down; turneth aside; maketh crooked. 3) According to the accents it should be: For it is good to sing *to* our God; For pleasant and comely is *such* praise. 4) Heb., a binder up. 5) Heb., sorrows. 6) Or, limit; estimation; Heb., number. 7) Or, humble. 8) Or, lyre. 9) Or, put forth verdure. 10) Or, *He.* 11) Or, thighs, i. e., vigor or swiftness.

Praise ye God — הַלְּלוּ אֵל
in his [9]sanctuary; — בְּקָדְשׁוֹ.
Praise him — הַלְּלוּהוּ
[10]in the firmament of his power. — בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ:
2. Praise him — ב הַלְּלוּהוּ
for his mighty deeds; — בִּגְבוּרֹתָיו.
Praise him — הַלְּלוּהוּ
according to his abundant greatness. — כְּרֹב גָּדְלוֹ:
3. Praise him — ג הַלְּלוּהוּ
with the blast of the trumpet; — בְּתֵקַע שׁוֹפָר.
Praise him — הַלְּלוּהוּ
with *the* [11]psaltery and harp. — בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר:
4. Praise him — ד הַלְּלוּהוּ
with timbrel and dance; — בְּתֹף וּמָחוֹל.
Praise him — הַלְּלוּהוּ
with stringed instruments and pipe. — בְּמִנִּים וְעֻגָּב:
5. Praise him — ה הַלְּלוּהוּ
with loud cymbals; — בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע.
Praise him — הַלְּלוּהוּ
with high-sounding cymbals. — בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:
6. All that breathes — ו כֹּל הַנְּשָׁמָה
shall praise the Lord. — תְּהַלֵּל יָהּ
Praise ye the Lord! — הַלְּלוּיָהּ:

[13] כֹּל הַנְּשָׁמָה
shall praise the Lord. — תְּהַלֵּל יָהּ
Praise ye the Lord! — הַלְּלוּיָהּ:

The following is a collection of verses from the Book of Psalms.

Blessed be the Lord — פ״ט נ״ג בָּרוּךְ יְיָ
for ever. — לְעוֹלָם.
Amen and Amen. — אָמֵן וְאָמֵן:

let them chant to him. — יְזַמְּרוּ לוֹ:
4. For the Lord taketh pleasure — ד כִּי רוֹצֶה יְיָ
in his people; — בְּעַמּוֹ.
He [2]adorneth — יְפָאֵר
the meek — עֲנָוִים
with salvation. — בִּישׁוּעָה:
5. Let the pious exult — ה יַעֲלְזוּ חֲסִידִים
in glory; — בְּכָבוֹד.
Let them sing for joy — יְרַנְּנוּ
upon their couches. — עַל מִשְׁכְּבוֹתָם:
6. *Let* the high praises of God *be* — ו רוֹמְמוֹת אֵל
in their [3]throat, — בִּגְרוֹנָם.
And a two-edged sword — וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת
in their hand; — בְּיָדָם:
7. To [4]execute vengeance — ז לַעֲשׂוֹת נְקָמָה
on the nations; — בַגּוֹיִם.
[5]Chastisements — תּוֹכֵחוֹת
on the [6]peoples; — בַּלְאֻמִּים:
8. To bind — ח לֶאְסֹר
their kings — מַלְכֵיהֶם
with chains, — בְּזִקִים.
And their nobles — וְנִכְבַּדֵיהֶם
with fetters of iron; — בְּכַבְלֵי בַרְזֶל:
9. To [4]execute on them — ט לַעֲשׂוֹת בָּהֶם
the judgment written; — מִשְׁפָּט כָּתוּב
[7]This is an [8]honor — הָדָר הוּא
for all his pious. — לְכָל חֲסִידָיו.
Praise ye the Lord! — הַלְּלוּיָהּ:

Psalm cl. — תהלים קנ
1. Praise ye the Lord! — א הַלְּלוּיָהּ.

1) כופלים פסוק זה להודיע שהוא סוף פסוקי דזמרה וסוף תהלים. (אבודרהם).
2) Or, will beautify; or, crown. 3) Or, mouth. 4) Heb., do. 5) Or, punishments. 6) Or, nations. 7) Or, This honor have all his pious. 8) Or grandeur, majesty. 9) Heb., holiness. 10) Or, in his strong expanse. 11) Or, lute.

Old men	זְקֵנִים
and children;	עִם נְעָרִים:
13. Let them praise	יג יְהַלְלוּ
the name of the Lord;	אֶת שֵׁם יְיָ
For exalted is	כִּי נִשְׂגָּב
his name alone;	שְׁמוֹ לְבַדּוֹ.
His majesty is	הוֹדוֹ
above earth and heaven.	עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם:
14. And he exalted	יד וַיָּרֶם
[4]the horn [5]of his people,	קֶרֶן לְעַמּוֹ.
[4]The praise[6]	תְּהִלָּה
[5]of all his pious;	לְכָל חֲסִידָיו.
Even of the children of Israel,	לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
the people near unto him.	עַם קְרוֹבוֹ.
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:

Psalm cxlix. — תהלים קמ״ט

Hraise ye the Lord!	א הַלְלוּיָהּ.
Sing to the Lord	שִׁירוּ לַיְיָ
a new song,	שִׁיר חָדָשׁ.
Sing his praise	תְּהִלָּתוֹ
in the congregation of the pious.	בִּקְהַל חֲסִידִים:
2. Let Israel be glad	ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל
in his Maker;	בְּעֹשָׂיו.
The children of Zion	בְּנֵי צִיּוֹן
let them rejoice	יָגִילוּ
in their King.	בְּמַלְכָּם:
3. Let them praise	ג יְהַלְלוּ
his name	שְׁמוֹ
[7]with dancing;	בְּמָחוֹל.
With timbrel and harp	בְּתֹף וְכִנּוֹר

the name of the Lord;	אֶת שֵׁם יְיָ.
For he commanded,	כִּי הוּא צִוָּה
and they were created.	וְנִבְרָאוּ:
6. And he hath established them	ו וַיַּעֲמִידֵם
for ever *and* ever;	לָעַד לְעוֹלָם.
[1]A statute he hath given,	חָק נָתַן
and none shall transgress *it*.	וְלֹא יַעֲבוֹר:
7. Praise	ז הַלְלוּ
the Lord	אֶת יְיָ
from the earth,	מִן הָאָרֶץ.
Ye sea-monsters,	תַּנִּינִים
and all depths.	וְכָל תְּהוֹמוֹת:
8. Fire and hail,	ח אֵשׁ וּבָרָד
snow and vapor;	שֶׁלֶג וְקִיטוֹר.
Stormy wind,	רוּחַ סְעָרָה
doing his word;	עֹשָׂה דְבָרוֹ:
9. The mountains	ט הֶהָרִים
and all hills;	וְכָל גְּבָעוֹת.
Fruit trees	עֵץ פְּרִי
and all cedars;	וְכָל אֲרָזִים:
10. The wild beasts	י הַחַיָּה
and all cattle;	וְכָל בְּהֵמָה.
Creeping things	רֶמֶשׂ
and [2]winged fowl;	וְצִפּוֹר כָּנָף:
11. Kings of the earth	יא מַלְכֵי אֶרֶץ
and all [3]nations;	וְכָל לְאֻמִּים.
Princes	שָׂרִים
and all judges of the earth;	וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ:
12. Young men	יב בַּחוּרִים
and also maidens;	וְגַם בְּתוּלוֹת.

1) Or, A decree he hath made. 2) Or, flying birds. 3) Or, peoples. 4) Or, a. 5) Or, for; to. 6) Or, He is the praise. 7) Or, in the dance.

to give *it* to his seed,	לָתֵת לְזַרְעוֹ.
and thou hast fulfilled	וַתָּקֶם
thy words;	אֶת דְּבָרֶיךָ
for thou art righteous.	כִּי צַדִּיק אָתָּה:
9. And thou sawest	ט וַתֵּרֶא
the affliction of our fathers	אֶת עֳנִי אֲבֹתֵינוּ
in Egypt,	בְּמִצְרָיִם.
and [3]their cry	וְאֶת זַעֲקָתָם
thou heardest	שָׁמַעְתָּ
by the Red Sea;	עַל יַם סוּף:
10. And thou [4]showedst	י וַתִּתֵּן
signs and wonders	אֹתוֹת וּמֹפְתִים
on Pharaoh,	בְּפַרְעֹה
and on all his servants,	וּבְכָל עֲבָדָיו
and on all the people	וּבְכָל עַם
of his land;	אַרְצוֹ.
for thou knewest	כִּי יָדַעְתָּ
that they dealt [5]arrogantly against them;	כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם.
and thou didst make thee	וַתַּעַשׂ לְךָ
a name,	שֵׁם
as it is this day.	כְּהַיּוֹם הַזֶּה:
11. And the sea	יא וְהַיָּם
thou didst divide before them,	בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם
and they passed through	וַיַּעַבְרוּ
in the midst of the sea	בְּתוֹךְ הַיָּם
on the dry land;	בַּיַּבָּשָׁה.
and their pursuers	וְאֶת רֹדְפֵיהֶם
thou didst cast	הִשְׁלַכְתָּ
into the depths,	בִּמְצוֹלֹת

the heavens,	אֶת הַשָּׁמַיִם.
the heavens heavens	שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
and all their host,	וְכָל צְבָאָם.
the earth	הָאָרֶץ
and all that is thereon,	וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ.
the seas	הַיַּמִּים
and all that is in them,	וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם.
and thou [1]keepest alive	וְאַתָּה מְחַיֶּה
them all;	אֶת כֻּלָּם.
and the host of heaven	וּצְבָא הַשָּׁמַיִם
[3]bow down to thee.	לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים:
7. Thou art the Lord,	ז אַתָּה הוּא יְיָ
the God	הָאֱלֹהִים
who didst choose Abram,	אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם
and thou broughtest him forth	וְהוֹצֵאתוֹ
out of Ur of the Chaldees,	מֵאוּר כַּשְׂדִּים.
and thou gavest *him* his name Abraham,	וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם:
8. And thou foundest	ח וּמָצָאתָ
his heart	אֶת לְבָבוֹ
faithful before thee,	נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ
and madest with him	וְכָרוֹת עִמּוֹ
the covenant	הַבְּרִית
to give	לָתֵת
the land of the Canaanite,	אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
the Hittite, the Amorite	הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
and the Perizzite, and the Jebusite,	וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי
and the Girgashite,	וְהַגִּרְגָּשִׁי

1) Or, preservest; or, gavest life. 2) Or, worship. 3) Or, thou heardest their cry. 4) Heb., gavest. 5) Or, proudly; presumptuously; tyrannically.

and the power,	וְהַגְּבוּרָה
and the glory,	וְהַתִּפְאֶרֶת
and the victory,	וְהַנֶּצַח
and the majesty;	וְהַהוֹד.
[7]for *thine is* all	כִּי כֹל
that is in the heavens	בַּשָּׁמַיִם
and in the earth;	וּבָאָרֶץ.
thine, O Lord,	לְךָ יְיָ
is the kingdom	הַמַּמְלָכָה
and [8]thou art exalted	וְהַמִּתְנַשֵּׂא
over all	לְכֹל
as head.	לְרֹאשׁ:
12. And the riches	יב וְהָעֹשֶׁר
and the honor	וְהַכָּבוֹד
come from thee,	מִלְּפָנֶיךָ.
and thou rulest	וְאַתָּה מוֹשֵׁל
over all;	בַּכֹּל.
and in thy hand	וּבְיָדְךָ
is power and might;	כֹּחַ וּגְבוּרָה
and in thy hand	וּבְיָדְךָ
it is to make great,	לְגַדֵּל
and to give strength	וּלְחַזֵּק
to all.	לַכֹּל:
13. And now, our God,	יג וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
we give thanks to thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
and praise	וּמְהַלְלִים
(*to*) thy glorious name".	לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ:
6. Thou alone art the Lord;	נחמיה ט׳ ו—א׳ [1] אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ.
thou hast made	אַתָּה עָשִׂיתָ

Blessed [1]be the Lord	קְלֹא בָרוּךְ יְיָ
[2]out of Zion,	מִצִּיּוֹן
Who dwelleth *in* Jerusalem.	שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:
Blessed be	ע״ב בָּרוּךְ
the Lord God,	יְיָ אֱלֹהִים
the God of Israel,	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל.
[3]Who doeth [4]wonders	עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת
even he alone.	לְבַדּוֹ:
And blessed be	ע״ט וּבָרוּךְ
his glorious name	שֵׁם כְּבוֹדוֹ
for ever;	לְעוֹלָם.
And let be filled	וְיִמָּלֵא
with his glory	כְבוֹדוֹ
the whole earth.	אֶת כָּל הָאָרֶץ.
Amen, and Amen.	אָמֵן וְאָמֵן:

The following to אשר בחרת באברם is said standing.

1 Chronicles xxix. 10—13. דברי הימים א׳, כ׳ט י—י״ג.

10. And David blessed	י וַיְבָרֶךְ דָּוִיד
the Lord	אֶת יְיָ
[5]before the eyes	לְעֵינֵי
of all the congregation;	כָּל הַקָּהָל.
and David said:	וַיֹּאמֶר דָּוִיד
"Blessed be thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the God of Israel	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
our father,	אָבִינוּ
[6]from everlasting	מֵעוֹלָם
[6]even unto everlasting.	וְעַד עוֹלָם:
11. Thine, O Lord,	יא לְךָ יְיָ
is the greatness,	הַגְּדֻלָּה

(1 האבודרהם מתחיל מן „ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה" שהוא סוף הפסוק הקודם בנחמיה.

2) Or, out of Zion be the Lord, 3) Or, Who alone doeth, etc. 4) Or, marvellous works; wondrous things. 5) Or, in the sight. 6) Or, for ever and ever. 7) Or, yea, all. 8) Or, the supremacy.

in the mighty waters.	בְּמַיִם אַדִּירִים :
11. Who is like thee	יא מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִם
O Lord ?	יְיָ,
Who is like thee	מִי כָּמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ .
fearful *in* praises,	נוֹרָא תְהִלֹּת
doing wonders ?	עֹשֵׂה פֶלֶא :
12. Thou hast stretched out	יב נָטִיתָ
thy right hand,	יְמִינְךָ
The earth swallowed them.	תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ :
13. Thou hast led	יג נָחִיתָ
in thy mercy	בְחַסְדְּךָ
the people	עַם זוּ
which thou hast redeemed;	גָּאָלְתָּ .
Thou hast guided *them*	נֵהַלְתָּ
in thy strength	בְעֻזְּךָ
unto the habitation	אֶל נְוֵה
of thy holiness.	קָדְשֶׁךָ :
14. Peoples have heard,	יד שָׁמְעוּ עַמִּים
they trembled;	יִרְגָּזוּן .
[2]Trembling seized	חִיל אָחַז
the inhabitants of Philistia.	יֹשְׁבֵי פְלֶשֶׁת :
15. Then were [3]terrified	טו אָז נִבְהֲלוּ
the dukes of Edom;	אַלּוּפֵי אֱדוֹם .
The [4]mighty men of Moab,	אֵילֵי מוֹאָב
shaking seized them;	יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד .
Melted were	נָמֹגוּ
all the inhabitants of Canaan.	כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן :
16. Upon them fell	טז תִּפֹּל עֲלֵיהֶם

6. Thy right hand, O Lord,	ו יְמִינְךָ יְיָ
is glorified in power;	נֶאְדָּרִי בַכֹּחַ .
Thy right hand, O Lord,	יְמִינְךָ יְיָ
dashed in pieces the enemy.	תִּרְעַץ אוֹיֵב :
7. And in the greatness of thy excellency	ז וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ
thou overthrewest	תַּהֲרֹס
those rising up against thee;	קָמֶיךָ .
Thou sentest forth thy wrath,	תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ
it consumed them	יֹאכְלֵמוֹ
as stubble.	כַּקַּשׁ :
8. And with the breath of thy nostrils	ח וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ
were heaped up waters;	נֶעֱרְמוּ מַיִם
There stood upright	נִצְּבוּ
like a wall	כְּמוֹ נֵד
running *waters*;	נֹזְלִים .
Congealed were	קָפְאוּ
the deeps	תְהֹמֹת
in the heart of the sea.	בְּלֶב יָם :
9. The enemy said:	ט אָמַר אוֹיֵב
I will pursue,	אֶרְדֹּף
I will overtake,	אַשִּׂיג
I will divide *the* spoil,	אֲחַלֵּק שָׁלָל .
My soul shall be filled with them;[1]	תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי
I will draw	אָרִיק
my sword,	חַרְבִּי
my hand shall destroy them.	תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי :
10. Thou didst blow	י נָשַׁפְתָּ
with thy wind,	בְרוּחֲךָ
the sea covered them;	כִּסָּמוֹ יָם .
They sank as lead	צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת

1) I. e., my lust shall be satisfied upon them. 2) Or, Pangs. 3) Or, amazed, confounded. 4) Heb., rams.

to the Lord,	לַיְיָ
for he is highly exalted;	כִּי גָאֹה גָּאָה.
The horse and his rider	סוּס וְרֹכְבוֹ
hath he thrown	רָמָה
into the sea.	בַּיָּם:
2. My strength	ב עֻזִּי
and song	וְזִמְרָת
is the [4]Lord,	יָהּ
And he was to me	וַיְהִי לִי
a salvation;	לִישׁוּעָה.
This is my God,	זֶה אֵלִי
and I will glorify him;	וְאַנְוֵהוּ
My father's God,	אֱלֹהֵי אָבִי
and I will exalt him.	וַאֲרֹמְמֶנְהוּ:
3. The Lord	ג יְיָ
is a man of war;	אִישׁ מִלְחָמָה.
ETERNAL is his name.	יְיָ שְׁמוֹ:
4. The chariots of Pharaoh	ד מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה
and his army	וְחֵילוֹ
hath he cast	יָרָה
into the sea;	בַּיָּם.
And the choice	וּמִבְחַר
[5]of his warriors	שָׁלִשָׁיו
were sunk	טֻבְּעוּ
in the Red Sea.	בְּיַם סוּף:
5. The [6]deeps	ה תְּהֹמֹת
covered them;	יְכַסֻּיֻמוּ.
They went down	יָרְדוּ
into the depths	בְּמְצוֹלֹת
like a stone.	כְּמוֹ אָבֶן:
as a stone	כְּמוֹ אָבֶן
in the mighty waters.	בְּמַיִם עַזִּים:

Exodus xiv. 30—31 — שמות י״ד ל—ל״א

30. Thus the Lord saved	ל וַיּוֹשַׁע יְיָ
in that day	בַּיּוֹם הַהוּא
Israel	אֶת יִשְׂרָאֵל
out of the hand of the Egyptians;	מִיַּד מִצְרַיִם.
and Israel saw	וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
the Egyptians	אֶת מִצְרַיִם
dead	מֵת
upon the sea-shore.	עַל שְׂפַת הַיָּם:
31. And Israel saw	לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
the great [1]power	אֶת הַיָּד הַגְּדֹלָה
which the Lord had [2]shown	אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
against the Egyptians,	בְּמִצְרַיִם
and the people feared	וַיִּירְאוּ הָעָם
the Lord;	אֶת יְיָ.
and they believed	וַיַּאֲמִינוּ
in the Lord,	בַּיְיָ
and in Moses his servant.	וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

The following is said standing.

Exodus xv. 1—19 — שמות ט״ו א—י״ט.

1. Then sang Moses	א אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה
and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
this song	אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
to the Lor	לַיְיָ
and they [3]spoke,	וַיֹּאמְרוּ
saying:	לֵאמֹר.
I will sing	אָשִׁירָה

1) Heb., hand. 2) Heb., done, 3) Or, said. 4) יה is probably an abbreviation of יהוה, 5) Or, captains. 6) Or, floods.

yea, we have no King	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
but thee.	אֶלָּא אַתָּה:
Thou art the God	אֱלֹהֵי
of the first	הָרִאשׁוֹנִים
and of the last,	וְהָאַחֲרוֹנִים.
the God	אֱלוֹהַּ
of all creatures,	כָּל בְּרִיּוֹת.
the Lord	אֲדוֹן
of all generations,	כָּל תּוֹלְדוֹת.
who is praised	הַמְּהֻלָּל
with many praise-songs,	בְּרוֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת.
who guideth his world	הַמְּנַהֵג עוֹלָמוֹ
with loving-kindness	בְּחֶסֶד
and his creatures	וּבְרִיּוֹתָיו
with compassion,	בְּרַחֲמִים.
and the Lord	וַיְיָ
slumbereth not	לֹא יָנוּם
nor sleepeth.	וְלֹא יִישָׁן.
He arouseth	הַמְּעוֹרֵר
sleepers,	יְשֵׁנִים.
and awakeneth	וְהַמֵּקִיץ
slumberers,	נִרְדָּמִים.
and maketh to speak	וְהַמֵּשִׂיחַ
the dumb,	אִלְּמִים.
and looseth	וְהַמַּתִּיר
the bound,	אֲסוּרִים.

נשמת. לר׳ יוחנן. נקראה במשנה פסחים קי״ז ע״ב ברכת השיר וחתימת הברכה, כנראה, היא חתימת ישתבח, שעל כן אולי נקראה ברכת השיר, מפני שהיא ברכה גדולה כעין שירה. ובגמרא ברכות נ״ט ע״ב ותענית ו׳ ע״ב מובא חלק ממנה בדרך כזה אשר נראה פרור כי היתה שגורה בפי כל מכבר, ולכן נראה שנתקנה בזמן המשנה.

The breath	נִשְׁמַת
of every living thing	כָּל חַי
shall bless	תְּבָרֵךְ
thy name,	אֶת שִׁמְךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
and the spirit	וְרוּחַ
of all flesh	כָּל בָּשָׂר
shall glorify	תְּפָאֵר
and extol	וּתְרוֹמֵם
thy memorial,	זִכְרְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
continually.	תָּמִיד.
From everlasting	מִן הָעוֹלָם
unto everlasting	וְעַד הָעוֹלָם
thou art God;	אַתָּה אֵל.
and beside thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no King	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
who redeemeth and saveth,	גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.
setteth free, and delivereth,	פּוֹדֶה וּמַצִּיל
and supporteth,	וּמְפַרְנֵס
and hath compassion	וּמְרַחֵם
at any time	בְּכָל עֵת
of trouble and distress;	צָרָה וְצוּקָה.

the horses of Pharaoh	סוּס פַּרְעֹה
with his chariots	בְּרִכְבּוֹ
and with his horsemen	וּבְפָרָשָׁיו
into the sea,	בַּיָּם
and the Lord brought back	וַיָּשֶׁב יְיָ
upon them	עֲלֵהֶם
the waters of the sea;	אֶת מֵי הַיָּם.
[8]and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
walked	הָלְכוּ
on dry ground	בַּיַּבָּשָׁה
in the midst of the sea.	בְּתוֹךְ הַיָּם:
For the Lord's	כִּי לַיְיָ[3]
is the kingdom,	הַמְּלוּכָה.
And *he is* ruler	וּמוֹשֵׁל
over the nations.	בַּגּוֹיִם:
And deliverers shall come up	וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים[4]
on mount Zion	בְּהַר צִיּוֹן
to judge	לִשְׁפֹּט
the mount of Esau;	אֶת הַר עֵשָׂו.
and the Lord's shall be	וְהָיְתָה לַיְיָ
the kingdom.	הַמְּלוּכָה:
And the Lord shall be	וְהָיָה יְיָ[5]
King	לְמֶלֶךְ
over all the earth;	עַל כָּל הָאָרֶץ.
in that day	בַּיּוֹם הַהוּא
shall the Lord be one,	יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
and his name one.	וּשְׁמוֹ אֶחָד:[6]

terror and dread;	אֵימָתָה וָפַחַד
By the greatness	בִּגְדֹל
of thy arm	זְרוֹעֲךָ
they were silent	יִדְּמוּ
as a stone;	כָּאֶבֶן.
Until *there* passed over thy people,	עַד יַעֲבֹר עַמְּךָ
O Lord,	יְיָ
Until *there* passed over	עַד יַעֲבֹר
this people	עַם זוּ
which thou hast purchased.	קָנִיתָ:
17. Thou wilt bring them in,	יז תְּבִיאֵמוֹ
and thou wilt plant them	וְתִטָּעֵמוֹ
in the mountain of thy inheritance,	בְּהַר נַחֲלָתְךָ
The place	מָכוֹן
of thy dwelling,	לְשִׁבְתְּךָ
which thou hast made, O Lord,	פָּעַלְתָּ יְיָ.
The sanctuary, O Lord,	מִקְדָּשׁ אֲדֹנָי
which thy hands have established.	כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ:
18. The Lord will reign	יח יְיָ יִמְלֹךְ
for ever and ever.	לְעֹלָם וָעֶד:
The Lord will reign	[1]יְיָ יִמְלֹךְ
for ever and ever:	לְעֹלָם וָעֶד:
O Lord,	[2]יְיָ
his kingdom endureth	מַלְכוּתֵהּ קָאֵם
for ever	לְעָלַם
and to all eternity.	וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:)
19. [7]When there came	יט כִּי בָא

1) המרדכי בשרק לולב הגזול סמן אלף רפ"ח מזכיר הכפלת הפסוק "ה' ימלוך לעולם ועד". וכתב אבודרהם שהוא להראות כי הוא סוף השירה; אולם לפי נוסחתנו נראה כי גם "כי בא סוס פרעה" הוא מן השירה. וכן נראה גם מן המכילתא על הפסוק ה' ימלוך, וכן גם דעת הרב"ע והאברבנאל. וגם הסופרים כותבים אותו בדמות שירה (מס' סופרים פ' י"ב ה' י"א). ולפי זה אינו נכון להכפיל הפסוק ה' ימלוך, וכן כתב הכל בו ס' ד' בשם קונטרס אחד כי הכפלת ה' ימלוך טעות היא. 2) זה הוא תרגום הפסוק ה' ימלוך. 3) תהלים כ"ב כ"ט. 4) סוף עובדיה. 5) זכריה י"ד ט'. 6) יש מוסיפים פה: ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד. והיא הוספה מאוחרת. שנעתקה בטעות ממלכיות של תלת ראש השנה, וכל הקדמונים כמו רב עמרם גאון, הרוקח, כל בו, מהר"ם מינץ ועוד מסיימים ושמו אחד.

7) Or, for. 8) Or, but.

and reverence,	וְיַעֲרִיצוּ.
and hallow,	וְיַקְדִּישׁוּ
and proclaim as King	וְיַמְלִיכוּ
thy name,	אֶת שִׁמְךָ
O our King.	מַלְכֵּנוּ.
For every mouth	כִּי כָל פֶּה
shall thank thee,	לְךָ יוֹדֶה.
and every tongue	וְכָל לָשׁוֹן
shall swear to thee,	לְךָ תִשָּׁבַע.
and every knee	וְכָל בֶּרֶךְ
shall bow to thee,	לְךָ תִכְרַע.
and every stature	וְכָל קוֹמָה
shall prostrate itself before thee,	לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה.
and all hearts	וְכָל לְבָבוֹת
shall fear thee,	יִירָאוּךָ.
and all the invard parts	וְכָל קֶרֶב
and reins	וּכְלָיוֹת
shall sing to thy name,	יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ.
according to the word	כַּדָּבָר
that is written,	שֶׁכָּתוּב.
All my bones	[1] כָּל עַצְמוֹתַי
shall say,	תֹּאמַרְנָה.
Lord, who is like unto thee?	יי. מִי כָמוֹךָ.
Thou deliverest *the* poor	מַצִּיל עָנִי
from him that is stronger	מֵחָזָק
than he,	מִמֶּנּוּ.

and from pestilence	וּמִדֶּבֶר
thou didst deliver us,	מִלַּטְתָּנוּ.
and from sore and lasting diseases	וּמֵחֳלָיִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים
thou didst rescue us.	דִּלִּיתָנוּ:
Until now	עַד הֵנָּה
have helped us	עֲזָרוּנוּ
thy mercies,	רַחֲמֶיךָ.
and thy lovingkindnesses have not failed us,	וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ.
and mayest thou [1]not forsake us,	וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ
O Lord our God,	יי אֱלֹהֵינוּ
for ever.	לָנֶצַח:
Therefore	עַל כֵּן.
the members	אֵבָרִים
which thou hast planted in us,	שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ.
and *the* spirit and *the* breath	וְרוּחַ וּנְשָׁמָה
which thou hast breathed	שֶׁנָּפַחְתָּ
into our nostrils,	בְּאַפָּינוּ.
and *the* tongue	וְלָשׁוֹן
which thou hast placed	אֲשֶׁר שַׂמְתָּ
in our mouth,	בְּפִינוּ.
lo, they shall thank,	הֵן הֵם יוֹדוּ
and bless,	וִיבָרְכוּ.
and praise,	וִישַׁבְּחוּ
and glorify,	וִיפָאֲרוּ.
and extol,	וִירוֹמְמוּ

1) Or, never forsake us.

O Lord our God — יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God — וֵאלֹהֵי
of our fathers, — אֲבוֹתֵינוּ.
and to bless — וּלְבָרֵךְ
thy name — אֶת שִׁמְךָ.
for *even* one of a thousand, — עַל אַחַת מֵאָלֶף
yea, of a thousand millions — אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים
and myriads of myriads times — וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים
of the kindnesses — הַטּוֹבוֹת.
which thou hast [3]bestowed — שֶׁעָשִׂיתָ
upon our fathers — עִם אֲבוֹתֵינוּ
and upon us. — וְעִמָּנוּ:
From Egypt — מִמִּצְרַיִם
thou didst redeem us, — גְּאַלְתָּנוּ
O Lord our God, — יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
and from the house of bondage — וּמִבֵּית עֲבָדִים
thou didst release us; — פְּדִיתָנוּ.
in famine — בְּרָעָב
thou didst feed us, — זַנְתָּנוּ.
and in [4]plenty — וּבְשָׂבָע
thou didst sustain us; — כִּלְכַּלְתָּנוּ.
from *the* sword — מֵחֶרֶב
didst thou deliver us, — הִצַּלְתָּנוּ.

and supporteth — וְתַסְמֵךְ
the falling, — נוֹפְלִים.
and raiseth up — וְתַזְקִיף
them that are bowed down; — כְּפוּפִים.
to thee alone — לְךָ לְבַדְּךָ
do we give thanks. — אֲנַחְנוּ מוֹדִים:
Though our mouths were full — אִלּוּ פִינוּ מָלֵא
of song — שִׁירָה
as the sea, — כַּיָּם.
and our tongue of hymns — וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה
as the [1]roaring of its waves, — כַּהֲמוֹן גַּלָּיו.
and our lips — וְשִׂפְתוֹתֵינוּ
of praise — שֶׁבַח
as the [2]plains — כְּמֶרְחֲבֵי
of the firmament, — רָקִיעַ.
and *though* our eyes — וְעֵינֵינוּ
gave light — מְאִירוֹת
as the sun and the moon, — כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ
and our hands — וְיָדֵינוּ
were spread forth — פְּרוּשׂוֹת
like the eagles of heaven, — כְּנִשְׁרֵי שָׁמַיִם.
and our feet — וְרַגְלֵינוּ
were swift — קַלּוֹת
as hinds, — כָּאַיָּלוֹת.
yet should we be unable — אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים
to thank thee, — לְהוֹדוֹת לְךָ

1) Or, multitude. 2) Or, wide extent. 3) Heb., done. 4) Or, time of plenty.

to honor,	לְהַדֵּר.
to bless,	לְבָרֵךְ.
to exalt	לְעַלֵּה.
and to adore *thee*	וּלְקַלֵּס.
[1]with all the words	עַל כָּל דִּבְרֵי
of the songs	שִׁירוֹת
and praises	וְתִשְׁבָּחוֹת
of David the son of Jesse	דָּוִד בֶּן יִשַׁי.
thy servant	עַבְדְּךָ
and thy anointed.	מְשִׁיחֶךָ:
Praised be thy name	יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
for ever,	לָעַד
O our King,	מַלְכֵּנוּ.
the God,	הָאֵל
the great and holy King,	הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
in heaven	בַּשָּׁמַיִם
and on earth;	וּבָאָרֶץ.
for to thee is becoming,	כִּי לְךָ נָאֶה
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
song and praise,	שִׁיר וּשְׁבָחָה
hymn and chant,	הַלֵּל וְזִמְרָה
strength and dominion,	עֹז וּמֶמְשָׁלָה
victory,	נֶצַח

1) Or, above.

and by the tongue	וּבִלְשׁוֹן
of the pious	חֲסִידִים
thou shalt be extolled,	תִּתְרוֹמָם.
and in the midst	וּבְקֶרֶב
of the holy	קְדוֹשִׁים
thou shalt be hallowed.	תִּתְקַדָּשׁ:
And in the assemblies	וּבְמַקְהֲלוֹת
of the tens of thousands	רְבָבוֹת
of thy people,	עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל.
with song	בְּרִנָּה
shall thy name be glorified,	יִתְפָּאַר שִׁמְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
in every generation;	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
for such is the duty	שֶׁכֵּן חוֹבַת
of all created beings	כָּל הַיְצוּרִים.
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ.
to thank *thee*,	לְהוֹדוֹת.
to praise,	לְהַלֵּל.
to laud,	לְשַׁבֵּחַ.
to glorify,	לְפָאֵר.
to extol,	לְרוֹמֵם.

Thou art God	הָאֵל
in the vastness of thy power;	בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ.
thou art great	הַגָּדוֹל
in the glory of thy name,	בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ.
thou art mighty [3]for ever	הַגִּבּוֹר לָנֶצַח.
and awful	וְהַנּוֹרָא
by thy awful acts;	בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ.
thou art the King	הַמֶּלֶךְ
who sitteth	הַיּוֹשֵׁב
upon a throne	עַל כִּסֵּא
high and exalted.	רָם וְנִשָּׂא:
He abideth *in* eternity;	שׁוֹכֵן עַד.
exalted and holy	מָרוֹם וְקָדוֹשׁ
is his name;	שְׁמוֹ.
and it is writteu,	וְכָתוּב.
Rejoice, ye righteous,	[2]רַנְּנוּ צַדִּיקִים
in the Lord;	בַּיְיָ.
for the upright	לַיְשָׁרִים
is comely praise.	נָאוָה תְהִלָּה:
Through the mouth	בְּפִי
of the upright	יְשָׁרִים
thou shalt be praised,	תִּתְהַלָּל.
and with the words	וּבְדִבְרֵי
of the righteous	צַדִּיקִים
thou shalt be blessed,	תִּתְבָּרַךְ.

yea, *the* poor	וְעָנִי
and *the* needy	וְאֶבְיוֹן
from him that robbeth him.	מִגֹּזְלוֹ:
Who is like unto thee,	מִי יִדְמֶה לָּךְ.
and who is equal to thee,	וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ.
and who can be compared to thee?	וּמִי יַעֲרָךְ לָּךְ.
thou art the Lord,	הָאֵל
the great,	הַגָּדוֹל.
the mighty	הַגִּבּוֹר
and the awful,	וְהַנּוֹרָא.
the most high God,	אֵל עֶלְיוֹן
Possessor	קֹנֵה
of heaven and earth.	שָׁמַיִם וָאָרֶץ:
We will praise thee,	נְהַלֶּלְךָ.
and laud thee,	וּנְשַׁבֵּחֲךָ.
and glorify thee,	וּנְפָאֶרְךָ.
and bless	וּנְבָרֵךְ
thy holy name,	אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ.
as it is said	כָּאָמוּר.
by David,	[1]לְדָוִד.
Bless, O my soul,	בָּרְכִי נַפְשִׁי
the Lord,	אֶת יְיָ.
and all my inward parts	וְכָל קְרָבַי
his holy name.	אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

3) Or, through *thy* Eternity. 2) שם ל׳ג א׳. 1) תהלים ק׳ג א׳.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Blessed *art* thou, O Lord

אֱלֹהֵינוּ
our God,

מֶלֶךְ הָעוֹלָם
King of the universe,

יוֹצֵר אוֹר [1]
who formeth light

וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ.
and createth darkness,

עֹשֶׂה שָׁלוֹם
maketh peace,

וּבוֹרֵא
and createth

אֶת הַכֹּל:
all *things*.

On Festivals occuring on Week-days, say here המאיר לארץ, which will be found below the rule.

הַכֹּל יוֹדוּךָ
All shall thank thee,

וְהַכֹּל
and all

יְשַׁבְּחוּךָ.
shall praise thee,

וְהַכֹּל יֹאמְרוּ
and all shall say,

אֵין קָדוֹשׁ
There is none holy

כַּיְיָ:
like the Lord.

הַכֹּל
All

יְרוֹמְמוּךָ סֶלָה.
shall extol thee for ever,

יוֹצֵר הַכֹּל.
O Creator of all;

הָאֵל
thou art God,

הַפּוֹתֵחַ
who openest

בְּכָל יוֹם
every day

דַּלְתוֹת
the doors

שַׁעֲרֵי מִזְרָח.
of the gates of the East,

וּבוֹקֵעַ
and cleavest

חַלּוֹנֵי רָקִיעַ.
the windows of the firmament,

מוֹצִיא חַמָּה
bringing forth *the* sun

מִמְּקוֹמָהּ.
from his place,

וּלְבָנָה
and the moon

וּמִבַּלְעָדָיו
and besides him

אֵין אֱלֹהִים:
there is no God.

[7]סְלוּ [2]
Cast up a highway

לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת
for him that rideth [8]upon the heavens;

בְּיָהּ שְׁמוֹ
his name is JAH,

וְעִלְּזוּ לְפָנָיו.
and exult ye before him;

[3]וּשְׁמוֹ [4]מְרוֹמֵם
and his name is exalted

עַל כָּל בְּרָכָה
above all blessing

וּתְהִלָּה:
and praise.

בָּרוּךְ שֵׁם
Blessed be the name

כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
of his glorious kingdom

לְעוֹלָם וָעֶד:
for ever and ever.

[5]יְהִי שֵׁם יְיָ
Let be the name of the Lord

מְבֹרָךְ
praised

מֵעַתָּה
from this time forth

וְעַד עוֹלָם:
and for evermore.

On Festivals occuring on Week-days, say the following instead of הכל יודוך.

[9]הַמֵּאִיר לָאָרֶץ
He giveth light to the earth

וְלַדָּרִים עָלֶיהָ
and to those that dwell thereon

בְּרַחֲמִים.
in mercy,

וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ
and in his goodness *he* reneweth

בְּכָל יוֹם תָּמִיד
every day continually

מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:
the work of [10]creation.

[6]מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ.
How [11]great are thy works, O Lord!

כֻּלָּם
all of them

בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ
thou hast made in wisdom;

מָלְאָה הָאָרֶץ
full is the earth

קִנְיָנֶךָ:
of thy possession.

הַמֶּלֶךְ
O King,

הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ
who is exalted alone

מֵאָז
from [12]of old,

1) ע׳פ ישעיה מ״ה ז׳. 2) תהלים ס״ח ה׳ 3) ע׳פ נחמיה ט״ ה׳. 4) בס׳ מדויקים המ״ם בקמץ. 5) תהלים קי״ג ב׳.
7) Or, extol ye him who rideth, etc. 8) Or, through the deserts. 9) Or, who. 10) Heb., (6 תהלים ק״ד כ״ד. beginning. 11) Or, manifold. 12) Or, aforetime.

who chooseth הַבּוֹחֵר
song-chanting, בְּשִׁירֵי זִמְרָה,
O King *and* God, מֶלֶךְ אֵל.
the life of the worlds. חֵי הָעוֹלָמִים:

The Reader here says Half-Kaddish, which see below the rule, and then ברכו.

While the Reader says ברכו, the congregation say in an undertone יתברך וישתבח, which see below the rule.

The Reader says:

Bless ye בָּרְכוּ [1]
the Lord אֶת יְיָ
who is ever-blessed, הַמְבֹרָךְ:

The Reader and Congregation say:

Blessed be the Lord בָּרוּךְ יְיָ
who is blessed הַמְבֹרָךְ
for ever לְעוֹלָם
and ever. וָעֶד:

greatness and might, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה
renown תְּהִלָּה
and glory, וְתִפְאֶרֶת
holiness קְדֻשָּׁה
and sovereignty, וּמַלְכוּת
blessings בְּרָכוֹת
and thanksgivings וְהוֹדָאוֹת
from this time מֵעַתָּה
and for evermore. וְעַד עוֹלָם:
Blessed *art* thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
God *and* King, אֵל מֶלֶךְ.
great גָּדוֹל
in praises, בַּתִּשְׁבָּחוֹת.
God of thanksgivings, אֵל הַהוֹדָאוֹת.
Lord אֲדוֹן
of wonders הַנִּפְלָאוֹת.

While the Reader says ברכו, the congregation say in an undertone יתברך וישתבח.

Let be blessed, יִתְבָּרַךְ
and praised, וְיִשְׁתַּבַּח
and glorified, וְיִתְפָּאַר
and extolled וְיִתְרוֹמַם
and exalted וְיִתְנַשֵּׂא
the name שְׁמוֹ
of the *supreme* King of Kings, } שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
the Holy One, הַקָּדוֹשׁ
blessed be he; בָּרוּךְ הוּא.
[3]for he is first, [2] שֶׁהוּא רִאשׁוֹן
and [3]he is the last, וְהוּא אַחֲרוֹן

The Reader says the following Kaddish before ברכו.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא
דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ,
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:
Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא)
מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

The Reader here continues ברכו.

1) יסוד הברכה הזאת עין בברכות מ"ט ע"ב ובספרי פ' האזינו פסוק כי שם ה' 2) ע"פ ישעיה מ"ד ו'. 3) Or, who is.

above the holy [2]Chayoth,	עַל חַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ.
and is adorned	וְנֶהְדָּר
in glory	בְּכָבוֹד
above the [3]Chariot;	עַל הַמֶּרְכָּבָה.
purity and rectitude	זְכוּת וּמִישׁוֹר
are before his throne,	לְפָנֶיךָ כִּסְאוֹ.
loving-kindness and mercy	חֶסֶד וְרַחֲמִים
before his glory.	לְפָנֶיךָ כְּבוֹדוֹ:
Good are	טוֹבִים
the luminaries	מְאוֹרוֹת
which our God hath created;	שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ.
he formed them with knowledge,	יָצַרְתָּם בְּדַעַת:
with understanding	בְּבִינָה
and with discernment;	וּבְהַשְׂכֵּל.
might and power.	כֹּחַ וּגְבוּרָה
he gave in them	נָתַן בָּהֶם.
that they may rule	לְהִוּוֹת מוֹשְׁלִים
in the midst of the world.	בְּקֶרֶב תֵּבֵל:
They are full of lustre,	מְלֵאִים זִיו

O our Redeemer,	גּוֹאֲלֵנוּ
for the days	לִימוֹת
of the Messiah,	הַמָּשִׁיחַ.
and none is like unto thee,	וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ
O our Saviour,	מוֹשִׁיעֵנוּ.
for the resurrection	לִתְחִיַּת
of the dead.	הַמֵּתִים:

אל אדון. השיר הזה, הכתוב בסדר אלף בית, מובא בזוהר פ׳ ויקהל. ובטור או״ח ס׳ רפ״א מובא בשם הרא״ש. והוא מקביל אל השיר אל בריך גדול דעה, שמחבר השיר „אל אדון" השתמש בד׳ תכות הנזכרות ויעש מהן מאמרים שלמים. ולשון: „אל אדון על כל המעשים ברוך" לקוח מגמרא חגיגה ג׳ ע״ב.

God is Lord	אֵל אָדוֹן
over all works;	עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים.
blessed and ever to be blessed *is he*	בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ
by the mouth of everything that hath breath;	בְּפִי כָּל נְשָׁמָה
of his greatness and his goodness	גָּדְלוֹ וְטוּבוֹ
is full the earth;	מָלֵא עוֹלָם.
knowledge and understanding	דַּעַת וּתְבוּנָה
surround him.	סֹבְבִים אֹתוֹ:
He is exalted	הַמִּתְגָּאֶה

For Festivals falling on Week-days.

and formed	וּפָעַל
the rays of the sun;	זָהֳרֵי חַמָּה.
the Good One	טוֹב
created glory	יָצַר כָּבוֹד

Stronghold [4]for us!	מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ.
The blessed God,	[1] אֵל בָּרוּךְ
who is great in knowledge,	גְּדוֹל דֵּעָה.
prepared	הֵכִין

1) מכאן עד „שדי תמיר" הולך על סדר האלפא ביתא. 2) The name of angels. 3) See Isaiah vi. Ezech. i. iii. and x. and Talmud Babli, Tractat Chagigah, 13 b. 4) Or, of ours.

מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ from her dwelling place,
וּמֵאִיר and giving light
לָעוֹלָם כֻּלּוֹ to the whole world
וְלִיוֹשְׁבָיו. and to its inhabitants,
שֶׁבָּרָא whom thou createdst
בְּמִדַּת by the attribute
רַחֲמִים: of mercy.
הַמֵּאִיר לָאָרֶץ [1]He giveth light to the earth
וְלַדָּרִים עָלֶיהָ and to those that dwell thereon
בְּרַחֲמִים in mercy,
וּבְטוּבוֹ and in his goodness
מְחַדֵּשׁ *he* reneweth
בְּכָל יוֹם every day
תָּמִיד continually
מַעֲשֵׂה the work
בְרֵאשִׁית: of [2]creation.
הַמֶּלֶךְ O King,
הַמְּרוֹמָם who is exalted
לְבַדּוֹ alone
מֵאָז. from [3]of old,
הַמְּשֻׁבָּח. who is praised,
וְהַמְּפֹאָר and glorified,
וְהַמִּתְנַשֵּׂא and extolled
מִימוֹת עוֹלָם: from the days of eternity.
אֱלֹהֵי עוֹלָם. O [4]Lord of the universe,
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים in thy abundant mercies,
רַחֵם עָלֵינוּ. have mercy upon us,
אֲדוֹן עֻזֵּנוּ. Lord of our strength,
צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ. Rock of our stronghold,
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ. Shield of our salvation,
מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: Stronghold [5]for us!
אֵין כְּעֶרְכֶּךָ. There is none to be compared unto thee,
וְאֵין זוּלָתֶךָ. neither is there any beside thee;
אֶפֶס בִּלְתֶּךָ. [6]nothing is without thee,
וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ: and who is like unto thee.
אֵין כְּעֶרְכֶּךָ There is none to be compared unto thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ O Lord our God,
בָּעוֹלָם הַזֶּה. in this world,
וְאֵין זוּלָתֶךָ neither is there any beside thee,
מַלְכֵּנוּ O our King,
לְחַיֵּי for the life
הָעוֹלָם הַבָּא. of the world to come;
אֶפֶס בִּלְתֶּךָ [6]nothing is without thee,

For Festivals falling on Week-days.

הַמְּשֻׁבָּח who is praised,
וְהַמְּפֹאָר and glorified,
וְהַמִּתְנַשֵּׂא and extolled
מִימוֹת עוֹלָם: from the days of eternity.
אֱלֹהֵי עוֹלָם. O [4]Lord of the universe,
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים in thy abundant mercies,
רַחֵם עָלֵינוּ. have mercy upon us,
אֲדוֹן עֻזֵּנוּ Lord of our strength,
צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ Rock of our stronghold,
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ Shield of our salvation,

1) Or, who. 2) Heb., beginning. 3) Or, aforetime. 4) Or, everlasting God. 5) Or, of ours 6) Or, there is none but thee.

in his holiness	בִּקְדֻשָּׁתוֹ
on the day	בְּיוֹם
of the holy Sabbath.	שַׁבַּת קֹדֶשׁ.
Thy name,	שִׁמְךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
shall be sanctified,	יִתְקַדַּשׁ.
and thy remembrance,	וְזִכְרְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
shall be glorified	יִתְפָּאַר.
in heaven	בַּשָּׁמַיִם
above	מִמַּעַל
and on the earth	וְעַל הָאָרֶץ
beneath.	מִתָּחַת:
Be thou blessed,	תִּתְבָּרַךְ
O our Savior,	מוֹשִׁיעֵנוּ
for the [3]praise	עַל שֶׁבַח
[3]of the work of thy hands;	מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.
and for the luminaries of light	וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר
which thou hast made	שֶׁעָשִׂיתָ
they shall glorify thee. SELAH.	יְפָאֲרוּךָ סֶלָה:

of the seventh day	שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי.
on which	שֶׁבּוֹ
God rested	שָׁבַת אֵל
from all his work,	מִכָּל מְלַאכְתּוֹ
and the seventh day	וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי
praiseth and saith,	מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר
[1]"A Psalm *and* song	מִזְמוֹר שִׁיר
of the Sabbath day.	לְיוֹם הַשַּׁבָּת.
It is good to give thanks	טוֹב לְהוֹדוֹת
unto the Lord".	לַיְיָ:
Therefore,	לְפִיכָךְ
glorify and bless	יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ
God	לָאֵל
all his creatures;	כָּל יְצוּרָיו:
praise,	שֶׁבַח
honor and greatness	יְקָר וּגְדֻלָּה
they give [2]to God,	יִתְּנוּ לָאֵל
the King, *who* createth all things;	מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל
who giveth an inheritance of rest	הַמַּנְחִיל מְנוּחָה
to his people Israel	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל

For Festivals falling on Week-days.

[3]of the work of thy hands;	מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ.
and for the luminaries of light	וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר
which thou hast made	שֶׁעָשִׂיתָ
they shall glorify thee. SELAH.	יְפָאֲרוּךָ סֶלָה:

and his holiness.	וּקְדֻשָּׁתוֹ:
Be thou blessed,	תִּתְבָּרַךְ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
for the [3]praise	עַל שֶׁבַח

1) הוא ע"פ מדרש תהלים צ"ב: „כיון שראה אדם כוחו של שבת בא האדם לומר הימנון (הימנע, לויב-ליד) לשבת מזמיר שיר ליום השבת. אמר לו השבת: לי אתה אומר הימנון? אני ואתה נאמר הימנון להקב"ה שנאמר טוב להודות ל"ה עכ"ל.

2) Or, to the God and King, Creator of all things. 3) Or, praiseworthy work of thy hands

of the high heaven;	מָרוֹם.
glory	תִּפְאֶרֶת
and greatness	וּגְדֻלָּה
give the [3]Seraphim,	שְׂרָפִים
and *the* [3]Ophanim,	וְאוֹפַנִּים
and *the* holy Chayoth.	וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ:

To God	לָאֵל
who rested	אֲשֶׁר שָׁבַת
from all *his* works,	מִכָּל הַמַּעֲשִׂים.
and on the seventh day	בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
he exalted himself	הִתְעַלָּה
and sat	וַיֵּשֶׁב
upon the throne of his glory.	עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ:
With glory	תִּפְאֶרֶת
[4]he robed	עָטָה
the day of rest;	לְיוֹם הַמְּנוּחָה.
a delight he called	עֹנֶג קָרָא
the Sabbath day.	לְיוֹם הַשַּׁבָּת.
This is the praise	זֶה שֶׁבַח

and they radiate brightness;	וּמַפִּיקִים נְגַהּ.
beautiful is their lustre	נָאֶה זִיוָם
over all the world;	בְּכָל הָעוֹלָם.
they rejoice	שְׂמֵחִים
in their going forth,	בְּצֵאתָם
and are glad	וְשָׂשִׂים
in their coming;	בְּבוֹאָם.
they perform	עֹשִׂים
with awe	בְּאֵימָה
the will of their Master.	רְצוֹן קוֹנָם:
Glory and honor	פְּאֵר וְכָבוֹד
they render unto his name,	נוֹתְּנִים לִשְׁמוֹ
joy and song	צְהֲלָה וְרִנָּה
at the remembrance of his sovereignty;	לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ
He called unto the sun,	קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ
and it shone forth *in* light;	וַיִּזְרַח אוֹר.
he looked	רָאָה
and [2]set	[1] וְהִתְקִין
the phases of the moon.	צוּרַת הַלְּבָנָה:
Praise	שֶׁבַח
give unto him	נוֹתְּנִים לוֹ
all the hosts	כָּל צְבָא

For Festivals falling on Week-days.

the holy *beings*,	קְדוֹשִׁים
that exalt the Almighty	רוֹמְמֵי שַׁדַּי.
continually declare	תָּמִיד מְסַפְּרִים
the glory of God	כְּבוֹד אֵל

to his name.	לִשְׁמוֹ.
Luminaries hath he set	מְאוֹרוֹת נָתַן
round about his strength.	סְבִיבוֹת עֻזּוֹ.
The [5]chiefs of his hosts,	פְּנוֹת צְבָאָיו

1) בטור מובא שיש אומרים והקטין. 2) Or, regulated the form. 3) The name of angels. 4) Or, he robed himself on the day of rest. 5) Heb., corners.

זֶה לָזֶה .	one to another,
לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם	to sanctify their [6]Creator
בְּנַחַת רוּחַ .	with [7]quietness of spirit;
בְּשָׂפָה בְרוּרָה	with pure speech
וּבִנְעִימָה . [1]	[8]and with harmony
קְדֻשָּׁה	[8]*the* holiness *of God*
כֻּלָּם כְּאֶחָד	all of them as one
עוֹנִים	[9]proclaim;
וְאוֹמְרִים	and they say
בְּיִרְאָה :	with awe:

קָדוֹשׁ [2]	Holy,
קָדוֹשׁ	holy
קָדוֹשׁ	holy
יְיָ צְבָאוֹת .	is the Lord of hosts;
מְלֹא כָל הָאָרֶץ	full is the whole earth
כְּבוֹדוֹ :	of his glory.

וְהָאוֹפַנִּים	And the [10]Ophanim
וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ	and the holy [10]Chayoth
בְּרַעַשׁ גָּדוֹל	with great rushing noise
מִתְנַשְּׂאִים	upraise themselves
לְעֻמַּת שְׂרָפִים .	towards *the* [10]Seraphim,
לְעֻמָּתָם	*and* over against [11]them
מְשַׁבְּחִים	they praise
וְאוֹמְרִים :	and say;
בָּרוּךְ [3]	Blessed be
כְּבוֹד יְיָ	the glory of the Lord

1) האבודרהם גורס ובנעימה קדושה בחולם הדל"ת. וזה נכון כמו שהוכיח ר' יצחק סגאל בספרו ויעתר יצחק ס' קמ"ח. 2) ישעיה ו' ג'. קדושה זו נקראת קדושה דרישיבה, לפי שמתיר לאומרה מיושב. 3) יחזקאל ג' י"ב. 4) תהלים קל ו' ז'. 5) ר' סעדיה גאון הזהיר שלא לומר אור חדש, ור' שרירא גאון צוה לאומרה. עיין שבלי הלקט ס' ה' והגהות מיימוניות ס' תצה ס' ד' וברוקח ס' שי"ט ובטור אוח ס' נ"ט. ובסדורי הספרדים ישנן נוסחאות אחרות.

מִמְּקוֹמוֹ :	from his place.

לְאֵל בָּרוּךְ	To the blessed God
נְעִימוֹת יִתֵּנוּ .	[12]they give pleasant melodies;
לְמֶלֶךְ	to the King,
אֵל	the God
חַי	*who is* living
וְקַיָּם	and ever-existing,
זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ	they say hymns,
וְתִשְׁבָּחוֹת	and praise-songs
יַשְׁמִיעוּ .	they make heard;
כִּי הוּא לְבַדּוֹ	for he alone
פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת .	worketh mighty deeds,
עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת .	maketh new *things*;
בַּעַל מִלְחָמוֹת .	*he is* the Lord of battles,
זוֹרֵעַ צְדָקוֹת .	*who* soweth righteousness,
מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת.	causeth salvation to spring forth,
בּוֹרֵא רְפוּאוֹת.	createth remedies,
נוֹרָא תְהִלּוֹת .	*and is* terrible in praises;
אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת .	*he is* the Lord of wonders,
הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ	who reneweth in his goodness
בְּכָל יוֹם תָּמִיד	every day continually
מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.	the work of creation;
כָּאָמוּר	as it is said:
לְעֹשֵׂה [4]	*Give thanks* to him that [13]maketh
אוֹרִים גְּדֹלִים .	great lights,
כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	for his lovingkindness *endureth* for ever.
אוֹר חָדָשׁ [5]	A new light

6) Or, Creator; with, etc. 7) Or, pleasure. 8) According to the reading קְדוּשָׁה it snould be translated: and with sacred harmony. 9) Heb., respond. 10) The name of angels. 11) I. e., the Seraphim. 12) Or, they (i. e., the angels) offer. 13) I. e., now and always; hence the deduction, that God reneweth every day continually the work of creation.

of the living God	אֱלֹהִים חַיִּים
and *the* [2]King of the universe.	וּמֶלֶךְ עוֹלָם:
All of them are beloved,	כֻּלָּם אֲהוּבִים.
all of them are pure,	כֻּלָּם בְּרוּרִים.
all of them are mighty;	כֻּלָּם גִּבּוֹרִים.
and all of them do	וְכֻלָּם עֹשִׂים
in dread and in awe	בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה
the will of their Possessor.	רְצוֹן קוֹנָם:
And all of them open	וְכֻלָּם פּוֹתְחִים
their mouth	אֶת פִּיהֶם
in holiness	בִּקְדֻשָּׁה
and in purity,	וּבְטָהֳרָה.
with song and with chanting;	בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה.
and *they* bless,	וּמְבָרְכִים
and praise,	וּמְשַׁבְּחִים.
and glorify,	וּמְפָאֲרִים
and reverence,	וּמַעֲרִיצִים.
and sanctify,	וּמַקְדִּישִׁים
and [3]proclaim King	וּמַמְלִיכִים

---

the name of the God,	אֶת שֵׁם הָאֵל
the great King,	הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל
the mighty and the terrible One,	הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא:
And all of them take	וְכֻלָּם מְקַבְּלִים
upon themselves	עֲלֵיהֶם
the yoke	עֹל
of the kingdom of heaven	מַלְכוּת שָׁמַיִם
one from the other,	זֶה מִזֶּה.
and they give permission	וְנוֹתְּנִים רְשׁוּת

יוצר משרתים וכ׳ו. הוא על פי הגמרא חגיגה י״ד ע״א: „כל יומא ויומא נבראין מלאכי השרת מנהר דינור ואמרי שירה ופטלי שנאמר חדשים לבקרים רבה אמונתך״ עכ׳ל הגמרא.

אלהים חיים ומלך עולם. כתב בעל עטרת זקנים בשם מהרי״ם שיש לומר מלך עולם בלא וי״ו כי ומלך ישתמע כשתי רשויות ח׳ו עכ׳ל.

כלם אהובים וכ׳ו מראשי התבות אהובים, ברורים, גבורים נראה שגם הפיוט הזה נתחבר בסדר א״ב רק שלא הגיע אלינו בשלמותו, או שהקהלות קצרו או שהמחבר בעצמו לא השלים אותו, כמו שאמרו במדרש שה״ש רבה דף ג׳: הדין פייטנא כד עביד אלפא ביתא זמנין מחסל לה וזמנין דלית מחסל לה. ובסדור מנהג קאפאא נוסף על הנוסחא שלנו „כלם ותיקים, זכים, חצים, טהורים, ישרים, כבירים לובשים עז ותפארה, וכרם עושים״.

כלם כאחד עונים וכ׳ו פירש התניא בשם הגאונים כאחד כסנדלפון שנקרא אחד שנאמר וארא אופן אחד בארץ (יחזקאל א׳ ט׳ו). אמר ר׳ אלעזר מלאך אחד יש שהוא עומד בארץ וראשו מגיע בין החיות, במתניתא תנא סנדלפון שמו וגדול מחברו מהלך ת״ק שנה ועומד אחרי המרכבה וקושר כתרים לקונו עכ״ל.

עונים ואומרים ביראה. גרסת הספרדים עונים באימה ואומרים ביראה. ובמחזור רומא הנוסחא עונים ביראה ואומרים קדוש.

Be thou blessed, O our Rock,	תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ
our King and our Redeemer,	מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ
Creator of holy *beings*,	בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים.
praised be thy name	יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ
for ever,	לָעַד
O our King;	מַלְכֵּנוּ.
Creator of ministering *spirits*,	יוֹצֵר מְשָׁרְתִים.
and whose ministering *spirits*	וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו
all of them stand	כֻּלָּם עוֹמְדִים
in the heights of *the* universe,	בְּרוּם עוֹלָם.
and proclaim	וּמַשְׁמִיעִים
with awe	בְּיִרְאָה
together in a voice	יַחַד בְּקוֹל
the words	דִּבְרֵי

1) Or, praiseworthy work of thy hands. 2) Or, everlasting King. 3) Or, ascribe sovereignty to.

וּבָנוּ בָּחַרְתָּ
מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן.
וְקֵרַבְתָּנוּ
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
[1]לְעַד בָּאֱמֶת.
לְהוֹדוֹת לְךָ
וּלְיַחֶדְךָ
בְּאַהֲבָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
הַבּוֹחֵר
בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲבָה:

and us thou hast chosen
from all peoples and tongues,
and thou hast brought us near
to thy great name
[1]for ever in truth,
to give thanks to thee,
and to proclaim thy unity
in love.
Blessed art thou, O Lord,
who chooseth
his people Israel
in love.

קְרִיאַת שְׁמַע.

עוד בימים מקדם עת ישב ישראל על אדמתו באו הכהנים ללשכת הגזית לקרוא את שמע, ואז אמר להם הממונה ברכו ברכה אחת, והם ברכו, קראו עשרת הדברות, שמע, והיה אם שמוע, ויאמר, וברכו את (עם) העם ג׳ ברכות, אמת ויציב ועבודה וברכת כהנים וכו׳ משנה תמיד ל״ב ע״ב וברכות י״א ע״ב. ואמרו במשנה ברכות י״ג ע״א „מפני מה קדמה פרשת שמע לוהיה אם שמוע? כדי שיקבל עליו עול מלכות שמים תחלה ואח״כ מקבל עליו עול מצות, והיה אם שמוע לוואמר, שוהיה אם שמוע נוהג בין ביום ובין בלילה, ויאמר אינו נוהג אלא ביום בלבד״. ועוד אמרו בברכות י״ב ע״ב: „פרשת ציצית מפני מה קבעוה? א״ר יהודה בר חביבא מפני שיש בה חמשה דברים, מצות ציצית, יציאת מצרים, עול מצות וכו׳. ובירושלמי ברכות פ״א איתא: מפני מה קורין פרשיות הללו בכל יום? מפני שעשרת הדברות כלולין בהן״ והשיב ואזיל את כלן עיי״ש. והטעם שלא נקרא עתה עשרת הדברות בק״ש איתא בירושלמי ברכות פ״א: „בדין הוה שיהא קורין עשרת הדברות בכל יום, ומפני מה אין קורין אותם? מפני טעות המינים שלא יהי אומרין, אלו לבדן נתנו למשה מסיני״.

אל מלך נאכן הוא נוטריקון של אמן כדאיתא בשבת קי״ט ע״ב. והרש״ל כתב שלא לאומרה. שו״ת ס׳ ס״ד.

שמע ישראל. כתב אבודרהם: „ונהגו לאומרה בקול רם וכו׳ דרך עדות כאלו כל אחד אומר לחברו: שמע שאני מאמין כי ה׳ אלהינו הוא ה׳ אחד, ולכן תמצא ע״ין של שמע גדולה ודל״ת של אחד גדולה שהוא סמן עד רמז לעדות״ ועוד כתב: „שמע נוטריקון שאו מרום עיניכם. מתי? שחרית, מנחה, ערבית. למי? שדי מלך עליון, ואם תעשה כן, תקבל עליך עול מלכות שמים״.

ברוך שם כבוד וכו׳ הוא עש״ה ברוך שם כבודו לעולם בהוספת המלים מלכות ועד, וכבר בימי בית שני כשהתורה הכהן הגדול ביום״כ ואמר: אנא בשם וכו׳ ענו אחריו כל ישראל: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד (יומא ל״ה ע״ב. ר״ט ע״א) וכן בכל הברכות שבמקדש לא היו עונין אמן כי אם ברוך שם כמל״ו (תענית ט״ז ע״ב). והטעם שאנו אומרים אותו וגם הטעם שאומרים אותו ביום הכפורים בקול רם ובכל ימות השנה בלחש הוא, מפני שאמרה יעקב בברכו את בניו לפני מותו ולא אמרה משה, עיין בפסחים נ״ו ע״א וב״ר פ׳ צ״ח ותנחומא פ׳ ויחי וספרי פ׳ ואתחנן ובתרגום ירושלמי בראשית מ״ט פ׳. אורם בדברים רבה דף רצ״א ע״א איתא שמשה אמרה, ושם ע״ב איתא שמשה שמעה מפי המלאכים והוריד אותה לישראל ושם יש טעם אחר לאמירתה בקול רם ביוהכ״פ ובלחש בכל ימות השנה.

אל מלך נאמן is said only when praying alone.

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן:

God, faithful King!

דברים ו׳ ד׳ — Deut. vi. 4.

שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל.

Hear, O Israel,

יְיָ אֱלֹהֵינוּ
יְיָ אֶחָד:

[2]Jehovah is our God,
[2]Jehovah is One.

בָּרוּךְ
שֵׁם
כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד:

Blessed *be*
the name
of his glorious kingdom
for ever and ever.

דברים ו׳ ה—ט — Deut. vi. 5—9.

ה וְאָהַבְתָּ
אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ.
בְּכָל לְבָבְךָ
וּבְכָל נַפְשְׁךָ
וּבְכָל מְאֹדֶךָ:

5. And thou shalt love
the Lord thy God
with all thy heart,
and with all thy soul,
and with all thy might.

ו וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם
עַל לְבָבֶךָ:

6. And *there* shall be
these words,
which I command thee
to-day
upon thy heart.

ז וְשִׁנַּנְתָּם
לְבָנֶיךָ
וְדִבַּרְתָּ בָּם.

7. And thou shalt teach them diligently
to thy children,
and thou shalt speak of them

1) Or, in truth. SELAH. 2) Or, the Lord is our God. the Lord is alone; or, the Lord our God is one Lord; or, the Lord our God, the Lord is one.

to [3]observe, and to do,	לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת.
and to fulfil	וּלְקַיֵּם
all the words	אֶת כָּל דִּבְרֵי
of the [4]instruction of thy law	תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
with love.	בְּאַהֲבָה :
And enlighten our eyes	וְהָאֵר עֵינֵינוּ
in thy law,	בְּתוֹרָתֶךָ.
and attach our heart	וְדַבֵּק לִבֵּנוּ
to thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and unite our heart	וְיַחֵד לְבָבֵנוּ
to love and to fear	לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה
thy name,	אֶת שְׁמֶךָ.
that we may not be ashamed	וְלֹא נֵבוֹשׁ
for ever and ever.[5]	לְעוֹלָם וָעֶד :
Because in thy holy, great and terrible name	כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא
we have trusted,	בָּטָחְנוּ.
we shall rejoice	נָגִילָה
and we shall be glad	וְנִשְׂמְחָה
in thy salvation.	בִּישׁוּעָתֶךָ :
And bring us in peace	וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
from the four corners	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת
of the earth,	הָאָרֶץ.
and make us go	וְתוֹלִיכֵנוּ
upright	קוֹמְמִיּוּת
to our land;	לְאַרְצֵנוּ.
for a God	כִּי אֵל
that worketh salvation	פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת
art thou,	אָתָּה.

cause to shine upon Zion,	עַל צִיּוֹן תָּאִיר.
and may we all be worthy *to enjoy*	וְנִזְכֶּה כֻּלָּנוּ
speedily	מְהֵרָה
of its light.	לְאוֹרוֹ :
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
Creator of the luminaries.	יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

With great love	אַהֲבָה רַבָּה
hast thou loved us,	אֲהַבְתָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
with great and exceeding pity	חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה
hast thou pitied us.	חָמַלְתָּ עָלֵינוּ :
O our father, our King,	אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.
for the sake of our fathers,	בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ
who trusted in thee,	שֶׁבָּטְחוּ בְךָ
and thou didst teach them	וַתְּלַמְּדֵם
statutes of life,	חֻקֵּי חַיִּים.
[1]thus favor us *also*,	כֵּן תְּחָנֵּנוּ
and teach us.	וּתְלַמְּדֵנוּ :
O our father,	אָבִינוּ
merciful Father,	הָאָב הָרַחֲמָן.
[2]O most merciful!	הַמְרַחֵם.
have mercy upon us;	רַחֵם עָלֵינוּ.
and put *it* into our heart	וְתֵן בְּלִבֵּנוּ
to understand	לְהָבִין
and to discern,	וּלְהַשְׂכִּיל.
to hearken,	לִשְׁמֹעַ
to learn and to teach,	לִלְמֹד וּלְלַמֵּד.

רייפמאן שמעתי שצריך להיות חז תחננו וכפי ההשערה הזאת המציצה עולה יפה, וראוים הדברים לכוי שאמרם.

2) Or, ever compassionate. 3) Or, keep; heed. 4) Or, study; doctrine. 5) I. e., that we may never be ashamed.

1) מלת כן קשה, ובסדור כתיבת יד חסרה מלת כן וגם מלת ותלכדנו, וכנראה היתה כן גם גרסת בעל עטרת זקנים באו"ח סמן ס' והאבודרהם גרס כן תחננו אבינו ופה הפסיק והתחיל האב הרחמן. ובשם החכם ר' יעקב

as the days of the heaven	כִּימֵי הַשָּׁמַיִם
above the earth.	עַל הָאָרֶץ׃

Numb. xv. 37—41. — בְּמִדְבַּר ט״ו לז—מא.

37. And the Lord said	לז וַיֹּאמֶר יְיָ
unto Moses,	אֶל מֹשֶׁה
saying:	לֵאמֹר׃
38. Speak	לח דַּבֵּר
unto the children of Israel,	אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
and say unto them,	וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
that they shall make for themsevles	וְעָשׂוּ לָהֶם
[3]a fringe	צִיצִת
upon the corners	עַל כַּנְפֵי
of their garments	בִּגְדֵיהֶם
throughout their generations,	לְדֹרֹתָם.
and they shall put	וְנָתְנוּ
upon the [3]fringe of *every* corner	עַל צִיצִת הַכָּנָף
a [4]thread of blue.	פְּתִיל תְּכֵלֶת׃
39. And it shall be to you	לט וְהָיָה לָכֶם
for [3]a fringe,	לְצִיצִת
that you may look *upon* it;	וּרְאִיתֶם אֹתוֹ
and remember	וּזְכַרְתֶּם
al the commandments of the Lord,	אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ
and do them;	וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם.
and you shall not [5]follow	וְלֹא תָתוּרוּ
after your heart	אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
and after your eyes,	וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
after which you [6]go astray	אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
40. In order that you may remember,	מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
and do	וַעֲשִׂיתֶם

giveth to you.	נֹתֵן לָכֶם׃
18. Therefore you shall [1]put	יח וְשַׂמְתֶּם
these my words	אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה
[2]upon your heart	עַל לְבַבְכֶם
and upon your soul;	וְעַל נַפְשְׁכֶם.
and you shall bind them	וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
for a sign	לְאוֹת
upon your hand,	עַל יֶדְכֶם
and they shall be	וְהָיוּ
for frontlets	לְטוֹטָפֹת
between your eyes.	בֵּין עֵינֵיכֶם׃
19. And you shall teach them	יט וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם
to your children,	אֶת בְּנֵיכֶם
to speak of them,	לְדַבֵּר בָּם.
when thou sittest in thy house,	בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ
and when thou walkest by the way,	וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
and when thou liest down,	וּבְשָׁכְבְּךָ
and when thou risest up.	וּבְקוּמֶךָ׃
20. And thou shalt write them	כ וּכְתַבְתָּם
upon the door-posts	עַל מְזוּזוֹת
of thy house,	בֵּיתֶךָ
and on the gates.	וּבִשְׁעָרֶיךָ׃

21. In order that *there* may be multiplied	כא לְמַעַן יִרְבּוּ
your days	יְמֵיכֶם
and the days of your children	וִימֵי בְנֵיכֶם
upon the land	עַל הָאֲדָמָה
of which the Lord hath sworn	אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ
to your fathers	לַאֲבֹתֵיכֶם
to give *it* to them,	לָתֵת לָהֶם.

1) Or, lay up. 2) Or, in. 3) Or, tassels. 4) Or, lace; cord. 5) Or, seek after [the inclination] of your heart. 6) Or, play the harlot; or, commit whoredom.

בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ	when thou sittest in thy house,
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ	and when thou walkest by the way,
וּבְשָׁכְבְּךָ	and when thou liest down,
וּבְקוּמֶךָ :	and when thou risest up.
ח וּקְשַׁרְתָּם	8. And thou shalt bind them
לְאוֹת	for a sign
עַל יָדֶךָ .	upon thy hand,
וְהָיוּ	and they shall be
לְטֹטָפֹת	for frontlets
בֵּין עֵינֶיךָ :	between thy eyes.
ט וּכְתַבְתָּם	And thou shalt write them
עַל מְזוּזוֹת	upon the door-posts
בֵּיתֶךָ	of thy house,
וּבִשְׁעָרֶיךָ :	and on thy gates.

דברים י"א י"ג—כ"א — Deut. xi. 13—21.

יג וְהָיָה	13. And it shall come to pass,
אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ	if you shall hearken diligently
אֶל מִצְוֹתַי	unto my commandments
אֲשֶׁר	which
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם .	I command you to day,
לְאַהֲבָה	to love
אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם	the Lord your God,
וּלְעָבְדוֹ	and to serve him
בְּכָל לְבַבְכֶם	with all your heart
וּבְכָל נַפְשְׁכֶם :	and with all your soul.
יד וְנָתַתִּי	14. Then I will give
מְטַר אַרְצְכֶם	the rain of your land
בְּעִתּוֹ	in its season,
יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ .	*the* [1]former rain and *the* latter rain,

וְאָסַפְתָּ	that thou mayest gather in
דְגָנֶךָ	thy grain,
וְתִירֹשְׁךָ	and thy new wine,
וְיִצְהָרֶךָ :	and thy oil
טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב	15. And I will give grass
בְּשָׂדְךָ	in thy field
לִבְהֶמְתֶּךָ .	for thy cattle,
וְאָכַלְתָּ	and thou shalt eat
וְשָׂבָעְתָּ :	and be [2]full.
טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם	16. Take heed to yourselves,
פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם .	lest your heart be deceived,
וְסַרְתֶּם	and you turn aside,
וַעֲבַדְתֶּם	and serve
אֱלֹהִים אֲחֵרִים	other gods,
וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם	and [3]prostrate yourselves
לָהֶם :	to them.
יז וְחָרָה	17. For then will glow
אַף יְיָ	the anger of the Lord
בָּכֶם	against you,
וְעָצַר	and he will shut up
אֶת הַשָּׁמַיִם	the heaven.
וְלֹא יִהְיֶה מָטָר	that *there* be no rain,
וְהָאֲדָמָה	and the land
לֹא תִתֵּן	will not yield
אֶת יְבוּלָהּ .	its produce;
וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה	and you will perish quickly
מֵעַל	from off
הָאָרֶץ הַטֹּבָה	the good land
אֲשֶׁר יְיָ	which the Lord

1) Or, first. 2) Or, satisfied. 3) Or, worship them.

in every generation.	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר:
In the height of the universe	בְּרוּם עוֹלָם
is thy habitation,	מוֹשָׁבֶךָ.
and thy judgments	וּמִשְׁפָּטֶיךָ
and thy righteousness	וְצִדְקָתְךָ
are unto the ends	עַד אַפְסֵי
of *the* earth.	אָרֶץ:
Happy *is the* man	אַשְׁרֵי אִישׁ
who hearkeneth	שֶׁיִּשְׁמַע
to thy commandments,	לְמִצְוֹתֶיךָ.
and thy Law	וְתוֹרָתְךָ
and thy word	וּדְבָרְךָ
he layeth up	יָשִׂים
in his heart.	עַל לִבּוֹ:
Truly,	אֱמֶת
thou art	אַתָּה הוּא
the Lord	אָדוֹן
of thy people,	לְעַמֶּךָ.
and a mighty King	וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר
to plead their cause.	לָרִיב רִיבָם:
Truly,	אֱמֶת
thou art	אַתָּה הוּא
the first	רִאשׁוֹן
and thou art	וְאַתָּה הוּא
the last,	אַחֲרוֹן.
and besides thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no King,	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ

it is [1]truth	אֱמֶת
and faithfulness,	וֶאֱמוּנָה
a statute	חֹק
that shall not pass away.	וְלֹא יַעֲבוֹר:
It is true	אֱמֶת
that thou art	שֶׁאַתָּה הוּא
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
our King,	מַלְכֵּנוּ
the King of our fathers,	מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ.
our Redeemer	גֹּאֲלֵנוּ
the Redeemer of our fathers,	גֹּאֵל אֲבוֹתֵינוּ.
our Creator,	יוֹצְרֵנוּ
the Rock of our salvation,	צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ.
our Deliverer	פּוֹדֵנוּ
and our Rescuer,	וּמַצִּילֵנוּ
[2]from everlasting is thy name;	מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ.
there is no God	אֵין אֱלֹהִים
besides thee.	זוּלָתֶךָ:

The help	עֶזְרַת
of our fathers	אֲבוֹתֵינוּ
art thou	אַתָּה הוּא
from everlasting,	מֵעוֹלָם.
a shield and a Saviour	מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ
to their children	לִבְנֵיהֶם
after them	אַחֲרֵיהֶם

1) Or, true and trustworthy. 2) Or, is thy name from of old.

all my commandments; אֶת כָּל מִצְוֹתָי .
and you shall be holy וְהְיִיתֶם קְדֹשִׁים
to your God. לֵאלֹהֵיכֶם :
41. I am the Lord מא אֲנִי יְיָ
your God, אֱלֹהֵיכֶם
who brought you out אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
from the land of Egypt, מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
to be to you לִהְיוֹת לָכֶם
for a God; לֵאלֹהִים .
I am the Lord your God. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

אמת ויציב היא חברכה שלאחר ק״ש הנזכרת בברכות י׳ב ע׳א וי״ג ע׳א ובמשנה תמיד ל׳ב ע׳ב ואמרו בירושלמי ברכות סוף פ׳א ובשמות רבה פ׳ כ׳ב צריך להזכיר באמת ויציב יציאת מצרים, ומלכות, וקריעתים סוף ומכת בכורות וצור ישראל וגואלו, וכזאת נמצא גם בתוספתא דברכות פ׳ ב׳, וכל התאריכ מן אמת ויציב עד וטוב ויפה מוסכים על התבות הדבר הזה, כראיתא בתוספות ברכות י׳ב ע׳א בד״ה אמת.

True **אֱמֶת**
and firm, וְיַצִּיב .
and [1]established, and enduring, וְנָכוֹן וְקַיָּם .
and right, and faithful, וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן .
and beloved, and precious, וְאָהוּב וְחָבִיב .
and desirable, and pleasant, וְנֶחְמָד וְנָעִים .
and [2]terrible, and mighty, וְנוֹרָא וְאַדִּיר .
and well-ordered, and acceptable, וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל .
and good, and beautiful וְטוֹב וְיָפֶה
is this thing הַדָּבָר הַזֶּה
unto us עָלֵינוּ
for ever and ever. לְעוֹלָם וָעֶד :
Truly, אֱמֶת .
the [3]God of *the* universe אֱלֹהֵי עוֹלָם
is our King, מַלְכֵּנוּ .
the Rock of [4]Jacob צוּר יַעֲקֹב
is the Shield of our salvation; מָגֵן יִשְׁעֵנוּ .
for generation and generation לְדֹר וָדֹר
he endureth, הוּא קַיָּם
and his name endureth, וּשְׁמוֹ קַיָּם .
and his throne is established; וְכִסְּאוֹ נָכוֹן .
and his kingdom, וּמַלְכוּתוֹ
and his faithfulness וֶאֱמוּנָתוֹ
[5]endure for ever. לָעַד קַיֶּמֶת :

And his word; וּדְבָרָיו
are living and enduring, חַיִּים וְקַיָּמִים .
faithful נֶאֱמָנִים
and desirable וְנֶחֱמָדִים
for ever לָעַד
and to all eternity, וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.
for our fathers עַל אֲבוֹתֵינוּ
and for us, וְעָלֵינוּ .
for our children עַל בָּנֵינוּ
and for our generations, וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ .
and for all generations וְעַל כָּל דּוֹרוֹת
of the seed of Israel זֶרַע יִשְׂרָאֵל
thy servants. עֲבָדֶיךָ :

For the first עַל הָרִאשׁוֹנִים
and for the last *ages* וְעַל הָאַחֲרוֹנִים
the word[6] is good דָּבָר טוֹב
and enduring וְקַיָּם
for ever and ever; לְעוֹלָם וָעֶד .

1) Or, stable and established, or, permanent. 2) Or, revered, tremendous. 3) Or, everlasting God. 4) Or, Jacob, the Shield, etc. 5) Heb., endureth. 6) Which was said in שמע.

gave thanks,	הוֹדוּ
and proclaimed *thee* King,	וְהִמְלִיכוּ
and they said:	וְאָמְרוּ:
The Lord will reign	[2] יי יִמְלוֹךְ
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:
O Rock of Israel!	צוּר יִשְׂרָאֵל.
arise	קוּמָה
in the aid of Israel,	בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל.
and deliver	וּפְדֵה
according to thy promise	כִּנְאֻמֶךָ
Judah and Israel.	יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל:
Our Redeemer,	[3] גֹּאֲלֵנוּ
the Lord of hosts	יי צְבָאוֹת
is his name,	שְׁמוֹ.
the Holy One of Israel.	קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יי
who redeemed Israel.	[4] גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

and *ever*-blessed.	וּמְבֹרָךְ.
Moses	מֹשֶׁה
and the children of Israel	וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
sang a song to thee	לְךָ עָנוּ שִׁירָה.
with great joy,	בְּשִׂמְחָה רַבָּה
and all of them said:	וְאָמְרוּ כֻלָּם:
Who is like thee	[1] מִי כָמֹכָה
among the gods,	בָּאֵלִם
O Lord?	יי.
Who is like thee	מִי כָּמֹכָה
glorified in holiness,	נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ.
fearful *in* praises,	נוֹרָא תְהִלֹּת
doing wonders?	עֹשֵׂה פֶלֶא:
With a new song	שִׁירָה חֲדָשָׁה
the redeemed offered praise	שִׁבְּחוּ גְאוּלִים
to thy name	לְשִׁמְךָ
upon the sea shore;	עַל שְׂפַת הַיָּם.
all of them together	יַחַד כֻּלָּם

בִּרְכוֹת שֶׁבַע.

התפלות לשבת ויום נקראות ברכות שבע מפני שמספר ברכותיהן אך שבע (מלבד פמוסף לראש השנה שהן תשע). ואלו הן ליום השבת: ג׳ הראשונות וג׳ האחרונות של חול וברכת רצה פמנוחתנו החותמת מקדש השבת ונקראת „קדושת היום" (שבת כ״ד, ביצה י״ז ע״א).

על דבר השלש ברכות הראשונות ושלש האחרונות עיין בתפלות לחול מן צד 71 עד צד 74.

ולא נתתו. בסדר התפלה להרמב״ם אין נזכר ולא נתתו בשחרית כלל, כי אם במוסף. וכן יש גם שנוי בנוסחת ולא נתתו בין האשכנזים והספרדים, שהספרדים מוסיפים ישמחו במלכותך וכו׳ לפני עם מקדשי שביעי כפי נוסחת רב עמרם גאון, והאשכנזים משמיטים אותה.

On Sabbath continue the following שמונה עשרה till וכשנים קדמוניות, p. 133, in an undertone and standing. On Passover, Pentecost and Tabernacles, continue יי שאתי, p. 207; On New Year, p. 229; on the Day of Atonement p. 253.

When praying in a congregation of not less than ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ) beginning with ברוך אתה ה׳.

1) שמות ט״ו י״א. 2) שמות ט״ו י״ח. 3) ישעיה מ״ז ד׳. 4) פסחים קי״ז ע״ב.

songs	שִׁירוֹת
and praises,	וְתִשְׁבָּחוֹת.
blessings	בְּרָכוֹת
and thanks-givings	וְהוֹדָאוֹת
to *the* King,	לְמֶלֶךְ
the God	אֵל.
who is living	חַי
and ever-existing.	וְקַיָּם:
He is high and exalted,	רָם וְנִשָּׂא
great and terrible;	גָּדוֹל וְנוֹרָא.
he bringeth down	מַשְׁפִּיל
the proud,	גֵּאִים
and raiseth up	וּמַגְבִּיהַּ
the lowly;	שְׁפָלִים.
he bringeth forth	מוֹצִיא
the bound,	אֲסִירִים
and delivereth	וּפוֹדֶה
the meek,	עֲנָוִים.
and helpeth	וְעוֹזֵר
the poor,	דַּלִּים
and answereth	וְעוֹנֶה
(*to*) his people	לְעַמּוֹ
in the time of their crying	בְּעֵת שַׁוְּעָם
unto him.	אֵלָיו:
Praises	תְּהִלּוֹת
to the Most High God!	לְאֵל עֶלְיוֹן.
blessed be he,	בָּרוּךְ הוּא

Redeemer	גּוֹאֵל
and Saviour,	וּמוֹשִׁיעַ:
From Egypt	מִמִּצְרַיִם
thou didst redeem us,	גְּאַלְתָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and from the house of [4]bondmen	וּמִבֵּית עֲבָדִים
thou didst deliver us.	פְּדִיתָנוּ.
All their first-born	כָּל בְּכוֹרֵיהֶם
thou didst slay,	הָרָגְתָּ.
[1] but thy first-born	וּבְכוֹרְךָ
thou didst redeem,	גָּאָלְתָּ.
and the Red Sea	וְיַם סוּף
thou didst divide,	בָּקַעְתָּ
and *the* proud	וְזֵדִים
thou didst drown,	טִבַּעְתָּ
[2] and *the* beloved	וִידִידִים
thou didst cause to pass through,	הֶעֱבַרְתָּ.
[3] [5]and *the* waters covered	וַיְכַסּוּ מַיִם
their adversaries,	צָרֵיהֶם
one of them	אֶחָד מֵהֶם
was not left.	לֹא נוֹתָר:
Wherefore	עַל זֹאת
the beloved praised,	שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים
and extolled God,	וְרוֹמְמוּ אֵל.
and *the* beloved [6]offered	וְנָתְנוּ יְדִידִים
hymns,	זְמִרוֹת

1) עש"ה בני בכורי ישראל, שמות ד' כ"ב. 2) עש"ה תהלים ס' ז', ירמיה י"ב ז'. 3) תהלים ק"ו י"א. 4) Or, bondage. 5) Or, while. 6) Heb., gave.

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך, which will be found here below the rule.

And thou art faithful — וְנֶאֱמָן אַתָּה
to revive *the* dead. — לְהַחֲיוֹת מֵתִים:
Blessed art thou, O Lord, — בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who reviveth the dead. — מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

When the Reader repeats (חזרת הש״ץ) שמונה עשרה say here (נקדש) קדושה, which will be found here below the rule.

Who is like thee, — מִי כָמוֹךָ.
O Lord of mighty deeds, — בַּעַל גְּבוּרוֹת
and who is comparable to thee, — וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ.
O King, — מֶלֶךְ
who killeth and reviveth — מֵמִית וּמְחַיֶּה
and causeth to spring forth salvation. — וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מי כמוך is to be said from ראש השנה till after ונאמן אתה before יום כפור.

Who is like thee, — מִי כָמוֹךָ
Father of mercy, — אַב הָרַחֲמִים.
who remembereth his creatures — זוֹכֵר יְצוּרָיו
for life — לְחַיִּים
in mercy. — בְּרַחֲמִים:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader	קהל וחזן
We will sanctify	נְקַדֵּשׁ[1]
thy name	אֶת שִׁמְךָ
in the world	בָּעוֹלָם.
as they sanctify it	כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ
in the highest heavens,	בִּשְׁמֵי מָרוֹם.
as it is written	כַּכָּתוּב
by the hand of thy prophet,	עַל יַד נְבִיאֶךָ.
And one called unto the other,	וְקָרָא[2] זֶה אֶל זֶה
and said,	וְאָמַר:

Cong. & Reader	קהל וחזן
Holy,	קָדוֹשׁ[2]
holy,	קָדוֹשׁ
holy	קָדוֹשׁ
is the Lord of hosts;	יְיָ צְבָאוֹת.
full is the whole earth	מְלֹא כָל הָאָרֶץ
of his glory.	כְּבוֹדוֹ:

Reader	חזן
Then	אָז.
with a voice	בְּקוֹל
of great noise,	רַעַשׁ גָּדוֹל
mighty and strong,	אַדִּיר וְחָזָק.
they make *their* voice heard;	מַשְׁמִיעִים קוֹל.
they upraise themselves	מִתְנַשְּׂאִים
towards the [4]Seraphim,	לְעֻמַּת שְׂרָפִים.
and over against them	לְעֻמָּתָם
they say, Blessed —	בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

Cong. & Reader	קהל וחזן
Blessed be	בָּרוּךְ[3]
the glory of the Lord	כְּבוֹד יְיָ
from his place.	מִמְּקוֹמוֹ:

Reader	חזן
From thy place,	מִמְּקוֹמְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
Shine forth,	תוֹפִיעַ

1) הקדושה לשבת ויו״ט אצל הספרדים היא כמו בחול. 2) ישעיה ו׳ ג׳. 3) יחזקאל ג׳ י״ב.

4) The name of angels.

O Lord,	אֲדֹנָי.
my lips open thou,	שְׂפָתַי תִּפְתָּח.
and my mouth shall declare	וּפִי יַגִּיד
thy praise.	תְּהִלָּתֶךָ:

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
our God	אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
God of Abraham,	אֱלֹהֵי אַבְרָהָם.
God of Isaac	אֱלֹהֵי יִצְחָק.
and God of Jacob,	וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב.
the great, mighty and terrible God,	הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
the most high God,	אֵל עֶלְיוֹן.
who bestoweth	גּוֹמֵל
goodly favors,	חֲסָדִים טוֹבִים.
and [1]possesseth all things,	וְקוֹנֵה הַכֹּל.
and remembereth	וְזוֹכֵר
the pious deeds of the [2]fathers	חַסְדֵי אָבוֹת.
and bringeth a redeemer	וּמֵבִיא גוֹאֵל
to their children's children	לִבְנֵי בְנֵיהֶם
for the sake of his name	לְמַעַן שְׁמוֹ
in love.	בְּאַהֲבָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

O King,	מֶלֶךְ
Helper, and Saviour,	עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ
and Shield.	וּמָגֵן:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the Shield of Abraham.	מָגֵן אַבְרָהָם:

Thou art mighty	אַתָּה גִּבּוֹר
for ever,	לְעוֹלָם
O Lord,	אֲדֹנָי.
thou revivest the dead,	מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה.
thou art mighty to save.	רַב לְהוֹשִׁיעַ:

משיב הרוח is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

He causeth the wind to blow	מַשִּׁיב הָרוּחַ
and the rain to fall.	וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

He sustaineth the living	מְכַלְכֵּל חַיִּים
with lovingkindness,	בְּחֶסֶד.
reviveth the dead	מְחַיֵּה מֵתִים
with great mercy,	בְּרַחֲמִים רַבִּים.
supporteth the falling,	סוֹמֵךְ נוֹפְלִים.
and healeth the sick,	וְרוֹפֵא חוֹלִים
and releaseth the bound,	וּמַתִּיר אֲסוּרִים.
and fulfilleth his faithfulness	וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
to those that sleep *in the* dust.	לִישֵׁנֵי עָפָר:

זכרנו לחיים is to be said from ראש השנה till after יום כפור before מלך עוזר.

Remember us for life,	זָכְרֵנוּ לְחַיִּים
O King	מֶלֶךְ
who delighteth in life,	חָפֵץ בַּחַיִּים.
and inscribe us	וְכָתְבֵנוּ
in the book of life,	בְּסֵפֶר הַחַיִּים.
for thy sake,	לְמַעַנְךָ
O living God.	אֱלֹהִים חַיִּים:

1) Or, he is Possessor of, all things. 5) Or, patriarchs.

יִשְׂמַח מֹשֶׁה	Moses rejoiceth
[1] בְּמַתְּנַת	in the gift
חֶלְקוֹ.	of his portion,
כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן [2]	for a faithful servant
קָרָאתָ לוֹ.	thou didst call him;
כְּלִיל תִּפְאֶרֶת [3]	a [6]crown of glory
בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ.	didst thou set upon his head,
בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ	when he stood before thee
עַל הַר סִינַי.	upon Mount Sinai;
וּשְׁנֵי לוּחוֹת	and two tables
אֲבָנִים	of stone
הוֹרִיד	he brought down
בְּיָדוֹ.	in his hand,
וְכָתוּב בָּהֶם	and there was written on them
שְׁמִירַת שַׁבָּת.	the observance or Sabbath,
וְכֵן כָּתוּב	and thus it is written
בְּתוֹרָתֶךָ:	in thy Law.
[4] וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל	And the children of Israel shall keep
אֶת הַשַּׁבָּת.	the Sabbath,
לַעֲשׂוֹת	to [7]observe
אֶת הַשַּׁבָּת	the Sabbath
לְדֹרֹתָם.	for their generations,
בְּרִית עוֹלָם:	*as* a perpetual covenant.
בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	Between me and (*between*) the children of Israel
אוֹת הִיא	it is a sign
לְעוֹלָם.	for ever;
כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים	[8]for *in* six days
עָשָׂה יְיָ	the Lord made
אֶת הַשָּׁמַיִם	the heaven
וְאֶת הָאָרֶץ.	and the earth,
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי	and on the seventh day
שָׁבַת	he rested,
וַיִּנָּפַשׁ:	and was refreshed.
וְלֹא נְתַתּוֹ	And thou didst not give [7]it,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God,
לְגוֹיִי	to *other* nations
הָאֲרָצוֹת	of the lands,
וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ	nor didst thou give [9]it sa an inheritance,
מַלְכֵּנוּ	O our King,
לְעוֹבְדֵי	to worshippers
פְסִילִים.	of idols,
וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ	and also in his rest-*day*
לֹא יִשְׁכְּנוּ	do not rest
[5] רְשָׁעִים:	[10]the wicked;

1) ע״פ הא דאיתא בשבת י׳ ע״כ: „א״ל הקב״ה למשה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם״. 2) ע״פ במדבר י״ב ז׳. 3) הוא קרון עור פניו שמות ל״ד כ״ט. 4) שמות ל״א ט״ז וי״ז. 5) הנוסחא הנכונה ערלים, כי כן נמצא בכל ס׳ ובסדורי הספרדים וברמב״ם. וזה לשון אבן ירחי: „ולא נתתו ה׳ אלהינו לגויי הארצות, שאינם עו״כ, ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים, עובדי ע״ז, גם במנוחתו לא ישכנו ערלים, שאינם אלו ואלו אלא גרים שקבלו עליהם ז׳ מצוות בני נח, כי אם לישראל, שקבלו עליהם כל המצוות. ועל כן אין נכון לדלג אותו הלשון שתקנת חכמים היא״ עכ״ל.

6) Or, diadem. 7) Heb., make. 8) Or, that. 9) I. e., theSabbath. 10) A more correct reading is ערלים, the uncircumcised.

אַתָּה קָדוֹשׁ Thou art holy
וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ and thy name is holy,
וּקְדוֹשִׁים and holy beings
בְּכָל יוֹם every day
יְהַלְלוּךָ סֶלָה: praise thee. SELAH.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. Praised art thou, O Lord,
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: the holy God.

From New Year till after the Day of Atonement say הָאֵל הַקָּדוֹשׁ instead of הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ.

(הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:) the holy King.

וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ. and reign over us,
כִּי מְחַכִּים for we wait for thee.
אֲנַחְנוּ לָךְ.
מָתַי תִּמְלוֹךְ When wilt thou reign
בְּצִיּוֹן. in Zion?
בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ Speedily, in our days,
לְעוֹלָם וָעֶד for ever and ever
תִּשְׁכּוֹן. do thou dwell *there*.
תִּתְגַּדַּל Mayest thou be magnified
וְתִתְקַדַּשׁ and sanctified
בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם in the midst of Jerusalem
עִירֶךָ. thy city
לְדוֹר וָדוֹר throughout all generations
וּלְנֵצַח נְצָחִים: and to eternity.
וְעֵינֵינוּ And our eyes
תִּרְאֶינָה shall see
מַלְכוּתֶךָ. thy kingdom,
כַּדָּבָר according to the word
הָאָמוּר that was said
בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ in the songs of thy might
עַל יְדֵי דָוִד by David,
מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ: thy righteous anointed.

Cong. & Reader
יִמְלֹךְ יְיָ[1] The Lord shall reign
קהל וחזן

1) תהלים קמ״ו׳.

לְעוֹלָם. for ever,
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן thy God, O Zion,
throughout all generations.
לְדֹר וָדֹר.
הַלְלוּיָהּ: Praise ye the Lord.

The Reader then continues לדור ודור instead of אתה קדוש.

לְדוֹר וָדוֹר To generation and generation
נַגִּיד we will declare
גָּדְלֶךָ. thy greatness,
וּלְנֵצַח נְצָחִים and to all eternity
קְדֻשָּׁתְךָ we will sanctify thy holiness,
נַקְדִּישׁ.
וְשִׁבְחֲךָ and thy praise,
אֱלֹהֵינוּ O our God,
מִפִּינוּ from our mouth
לֹא יָמוּשׁ shall not depart
לְעוֹלָם וָעֶד. for ever and ever,
כִּי אֵל מֶלֶךְ for a God *and* a King,
גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ great and holy,
אָתָּה: art thou
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed art thou, O Lord,
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: the holy God

From New Year till after the Day of Atonement say האל הקדוש instead of המלך הקדוש.

(הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:) the holy King

The Reader continues ישמח משה, which will be found on next page above the rule.

accept with favor;	תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן .
and let there be	וּתְהִי
acceptable	לְרָצוֹן
continually	תָּמִיד
the service	עֲבוֹדַת
of Israel, thy people.	יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא, which see below the rule.

and with their prayer,	וּבִתְפִלָּתָם .
and restore	וְהָשֵׁב
the service	אֶת הָעֲבוֹדָה
to the oracle of thy house,	לִדְבִיר בֵּיתֶךָ
and the fire-offerings of Israel	וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל .
and their prayer	וּתְפִלָּתָם
in love	בְּאַהֲבָה

for life and for peace	לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
on the day	בְּיוֹם
of this New Moon,	רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
On Passover say:—	
of this Feast of the Unleavened Bread,	חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:
On Tabernacles say:—	
of this Feast of Tabernacles.	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:
Remember us,	זָכְרֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
theron for [2]good,	בוֹ לְטוֹבָה .
and be [3]mindful of us thereon	וּפָקְדֵנוּ בוֹ
for blessing,	לִבְרָכָה .
and save us thereon	וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ
for life;	לְחַיִּים .
and by the word	וּבִדְבַר
of salvation and mercy	יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים.
have pity and be gracious unto us,	חוּס וְחָנֵּנוּ .
and have mercy upon us,	וְרַחֵם עָלֵינוּ
and save us;	וְהוֹשִׁיעֵנוּ .
for towards thee are our eyes *directed*,	כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ.
for a God *and* a King,	כִּי אֵל מֶלֶךְ
gracious and merciful,	חַנּוּן וְרַחוּם
art thou.	אָתָּה :

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה עינינו.

Our God	אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers!	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
Let ascend	יַעֲלֶה
and come, and approach,	וְיָבֹא וְיַגִּיעַ .
and appear,	וְיֵרָאֶה
and be accepted, and heard,	וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע .
and borne in mind, and remembered	וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר
our memorial,	זִכְרוֹנֵנוּ
and our remembranc,	וּפִקְדּוֹנֵנוּ.
and the memorial	וְזִכְרוֹן
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ .
and the memorial of the [1]anointed,	וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ
the son of David thy servant,	בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ .
and the memorial of Jerusalem,	וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם
thy holy city,	עִיר קָדְשֶׁךָ .
and the memorial	וְזִכְרוֹן
of all thy people,	כָּל עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
before thee,	לְפָנֶיךָ .
for deliverance, for good,	לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה.
for favor and for lovingkindness,	לְחֵן וּלְחֶסֶד
and for mercy,	וּלְרַחֲמִים .

1) Or, Messiah. 2) Or, well-being, blessing. 3) Or, recollect us.

sanctify us	קַדְּשֵׁנוּ
with thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and grant our portion	וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law;	בְּתוֹרָתֶךָ.
satisfy us	שַׂבְּעֵנוּ
with thy goodness,	מִטּוּבֶךָ.
and gladden us	וְשַׂמְּחֵנוּ
with thy salvation,	בִּישׁוּעָתֶךָ.
ahd purify our heart	וְטַהֵר לִבֵּנוּ
to serve thee	לְעָבְדְּךָ
in truth;	בֶּאֱמֶת:
and let us inherit,	וְהַנְחִילֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in love	בְּאַהֲבָה
and in [4]favor	וּבְרָצוֹן
thy holy Sabbath;	שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ.
and may rest thereon	וְיָנוּחוּ בוֹ
Israel	יִשְׂרָאֵל
who sanctify	מְקַדְּשֵׁי
thy name.	שְׁמֶךָ:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who sanctifiest	מְקַדֵּשׁ
the Sabbath.	הַשַּׁבָּת:

---

[5]Be pleased,	רְצֵה
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
with thy people Israel	בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל

but to Israel	כִּי לְיִשְׂרָאֵל
thy people	עַמְּךָ
didst thou give it	נְתַתּוֹ
in love,	בְּאַהֲבָה.
to the seed of Jacob	לְזֶרַע יַעֲקֹב.
whom	אֲשֶׁר בָּם
thou didst choose.	בָּחַרְתָּ:
The people	עַם
that sanctify	מְקַדְּשֵׁי
the seventh *day*,	שְׁבִיעִי.
all of them shall be satiated	כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ
and delighted	וְיִתְעַנְּגוּ
with thy goodness,	מִטּוּבֶךָ.
[1] for with the seventh *day*	וּבַשְּׁבִיעִי
thou wast pleased,	רָצִיתָ בּוֹ
and hast sanctified it;	וְקִדַּשְׁתּוֹ.
the most desirable of days	חֶמְדַּת יָמִים
didst thou call it,	אֹתוֹ קָרָאתָ.
in remembrance	זֵכֶר
of the work	לְמַעֲשֵׂה
of [2]creation.	בְרֵאשִׁית:

Our God	אֱלֹהֵינוּ
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
[3]be pleased	רְצֵה
with our rest;	בִּמְנוּחָתֵנוּ.

1) הנוסחא הנכונה והשביעי רצית בו כמו שהוא באבודרהם, או ובשביעי רצית, כמו שהגיה בעל ויעתר יצחק.
2) Heb., beginning. 3) Or, accept. 4) Or, pleasure.

for thy lovingkindnesses never cease,	כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ .	evening and morning,	עֶרֶב וָבֹקֶר
for ever	מֵעוֹלָם	and noon.	וְצָהֳרַיִם .
we have hoped in thee.	קִוִּינוּ לָךְ :	*Thou art* good,	הַטּוֹב .
On Chanukah and Purim say here על הנסים, which see below the rule.		for thy mercies do not fail,	כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ .
		and *thou art* merciful,	וְהַמְרַחֵם .

the statutes of thy will;	מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ	On Chanukah and Purim the following is said after מעולם קוינו לך.	
but thou	וְאַתָּה	*We thank thee* for the miracles,	עַל הַנִּסִּים
in thy abundant mercy	בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים	and for the redemption,	וְעַל הַפֻּרְקָן
didst stand for them	עָמַדְתָּ לָהֶם	and for the mighty deeds,	וְעַל הַגְּבוּרוֹת
in the time of their trouble;	בְּעֵת צָרָתָם	and for the deliverances,	וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת
thou didst contend	רַבְתָּ	and for the wars,	וְעַל הַמִּלְחָמוֹת
their cause,	אֶת רִיבָם	which thou didst perform	שֶׁעָשִׂיתָ
thou didst judge	דַּנְתָּ	for our fathers	לַאֲבוֹתֵינוּ
their suit,	אֶת דִּינָם	in those days,	בַּיָּמִים הָהֵם
thou didst avenge	נָקַמְתָּ	at this season.	בַּזְּמַן הַזֶּה :
their [1]vengeance;	אֶת נִקְמָתָם		
thou didst deliver *the* strong	מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים	In the days of Mattathias	בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ
into the hand of *the* weak,	בְּיַד חַלָּשִׁים	son of Jochanan,	בֶּן יוֹחָנָן
and *the* many	וְרַבִּים	*the* High Priest,	כֹּהֵן גָּדוֹל
into the hand of *the* few,	בְּיַד מְעַטִּים	the Hasmonean,	חַשְׁמוֹנַאי
and *the* impure	וּטְמֵאִים	and his sons,	וּבָנָיו
into the hand of *the* pure,	בְּיַד טְהוֹרִים	when *there* rose up	כְּשֶׁעָמְדָה
and *the* wicked	וּרְשָׁעִים	the wicked kingdom of Greece	מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
into the hand of *the* righteous,	בְּיַד צַדִּיקִים	against thy people Israel	עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
and *the* presumptuous	וְזֵדִים	to make them forget	לְהַשְׁכִּיחָם
into the hand	בְּיַד	thy Law	תּוֹרָתֶךָ
of those that [2]study thy Law;	עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ	and to make them transgress	וּלְהַעֲבִירָם
and for thyself thou didst make	וּלְךָ עָשִׂיתָ		

1) Or, wrong. 2) Or, occupy themselves *with*, etc.

the Shield of our Salvation	מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
art thou	אַתָּה הוּא
for generation and generation.	לְדוֹר וָדוֹר.
We will give thanks to thee,	נוֹדֶה לְךָ
and we will declare thy praise	וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.
for our lives	עַל חַיֵּינוּ
which are delivered into thy hand,	הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ.
and for our souls	וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ
which are entrusted	הַפְּקוּדוֹת
to thee,	לָךְ.
and for thy miracles	וְעַל נִסֶּיךָ
which are every day	שֶׁבְּכָל יוֹם
with us,	עִמָּנוּ.
and for thy wonders	וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
and [3]bounties	וְטוּבוֹתֶיךָ
which are at all times,	שֶׁבְּכָל עֵת.

And let our eyes behold	וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ
[1]when thou returnest	בְּשׁוּבְךָ
to Zion	לְצִיּוֹן
with mercy.	בְּרַחֲמִים:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who restoreth	הַמַּחֲזִיר
his *divine* presence	שְׁכִינָתוֹ
to Zion.	לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say מודים דרבנן which see below the rule.

[2]We give thanks to thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
for thou art	שְׁאַתָּה הוּא
the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
for ever and ever;	לְעוֹלָם וָעֶד.
the Rock of our life,	צוּר חַיֵּינוּ

When the Reader says מודים אנחנו לך the Congregation say the following.

so thou mayest continue to preserve us alive,	כֵּן תְּחַיֵּנוּ
and to sustain us,	וּתְקַיְּמֵנוּ.
and gather	וְתֶאֱסוֹף
our exiles	גָּלְיוֹתֵינוּ
to thy holy courts,	לְחַצְּרוֹת קָדְשֶׁךָ.
to observe thy statutes	לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ.
and to perform thy will,	וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.
and to serve thee	וּלְעָבְדְּךָ
with a perfect heart;	בְּלֵבָב שָׁלֵם.
for this we give thanks to thee.	עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
Blessed be	בָּרוּךְ
the God of thanksgivings:	אֵל הַהוֹדָאוֹת:

[2]We give thanks unto thee,	מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ.
for thou art	שְׁאַתָּה הוּא
the Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and the God of our fathers.	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
the God of all flesh,	אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר.
our Creator,	יוֹצְרֵנוּ
the Creator of all things in the beginning.	יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
Blessings and thanksgivings	בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
to thy great and holy name,	לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ.
because thou hast preserved us alive,	עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
and thou hast sustained us,	וְקִיַּמְתָּנוּ.

1) Or, thy return. 2) Or, We acknowledge to thee, that thou, etc. 3) Or, benefits.

the Law of life,	תּוֹרַת חַיִּים
and the love of kindness,	וְאַהֲבַת חֶסֶד
and righteousness,	וּצְדָקָה.
and blessing, and mercy,	וּבְרָכָה וְרַחֲמִים
and life, and peace;	וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.
and *may* it be good in thy eyes	וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ
to bless	לְבָרֵךְ
thy people Israel	אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
at all times	בְּכָל עֵת
and in all hours	וּבְכָל שָׁעָה
with thy peace.	בִּשְׁלוֹמֶךָ:

From יום כפור ראש השנה till after בספר חיים say here which see below.

favor, and lovingkindness,	חֵן וָחֶסֶד
and mercy	וְרַחֲמִים.
upon us	עָלֵינוּ
and upon all Israel,	וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
thy people.	עַמֶּךָ.
Bless us, O our Father,	בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ
all of us as one,	כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד
with the light of thy countenance;	בְּאוֹר פָּנֶיךָ.
for	כִּי
by the light of thy countenance	בְּאוֹר פָּנֶיךָ
thou hast given to us,	נָתַתָּ לָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ

unto thee,	אֵלֶיךָ.
and grant thee	וְיָשֵׂם לְךָ
peace.	שָׁלוֹם:

From יום כפור ראש השנה till after (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים after בשלומך.

In the book of life,	בְּסֵפֶר חַיִּים
blessing, and peace,	בְּרָכָה וְשָׁלוֹם
and good sustenance	וּפַרְנָסָה טוֹבָה.
may we be remembered	נִזָּכֵר
and inscribed	וְנִכָּתֵב
before thee,	לְפָנֶיךָ.
we	אֲנַחְנוּ
and all thy people,	וְכָל עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל.
for a good life	לְחַיִּים טוֹבִים
and for peace.	וּלְשָׁלוֹם:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
the Maker of the peace.	עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

that was written	הַכְּתוּבָה
by the hand of Moses	עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant,	עַבְדֶּךָ.
which was pronounced	הָאֲמוּרָה
from the mouth of Aaron	מִפִּי אַהֲרֹן
and his sons,	וּבָנָיו
the priests,	כֹּהֲנִים
thy holy people·	עַם קְדוֹשֶׁךָ
as it is said:	כָּאָמוּר:
[1] The Lord bless thee	יְבָרֶכְךָ יְיָ
and keep thee;	וְיִשְׁמְרֶךָ:
[2] The Lord make shine	יָאֵר יְיָ
his face	פָּנָיו
upon thee,	אֵלֶיךָ
and be gracious unto thee;	וִיחֻנֶּךָּ:
[3] The Lord turn	יִשָּׂא יְיָ
his face	פָּנָיו

1) במדבר ו׳ כ״ד. 2) שם כ״ה. 3) שם כ״ו.

in truth	בֶּאֱמֶת.
O God,	הָאֵל
our salvation	יְשׁוּעָתֵנוּ
and our help. SELAH.	וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה:
Blessed *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
All-good is thy name,	הַטּוֹב שִׁמְךָ.
and unto thee it is proper	וּלְךָ נָאֶה
to give thanks.	לְהוֹדוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below.

[1]Bestow peace,	שִׂים שָׁלוֹם.
[2]good and blessing,	טוֹבָה וּבְרָכָה.
And for all these	וְעַל כֻּלָּם
shall be blessed	יִתְבָּרַךְ
and exalted	וְיִתְרוֹמַם
thy name,	שִׁמְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
continually	תָּמִיד
for ever and ever.	לְעוֹלָם וָעֶד:

From ראש השנה till after יום כפור say here וכתוב, which see below the rule.

And all the living	וְכֹל הַחַיִּים
shall thank thee. SELAH.	יוֹדוּךָ סֶלָה.
and shall praise	וִיהַלְלוּ
thy name	אֶת שִׁמְךָ
a great and holy name	שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
in thy world,	בְּעוֹלָמֶךָ.
and for thy people Israel	וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
thou didst work	עָשִׂיתָ
a great deliverance	תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה
and a redemption	וּפֻרְקָן
as at this dsy.	כְּהַיּוֹם הַזֶּה.
And after that	וְאַחַר כֵּן
thy children came	בָּאוּ בָנֶיךָ
into the oracle of thy house,	לִדְבִיר בֵּיתֶךָ.
and they put in order	וּפִנּוּ
thy temple,	אֶת הֵיכָלֶךָ.
and they purified	וְטִהֲרוּ
thy sanctuary,	אֶת מִקְדָּשֶׁךָ.
and they kindled lights	וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת
in thy holy courts,	בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ.
and they appointed	וְקָבְעוּ
these eight days of Chanukah	שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ.
to give thanks	לְהוֹדוֹת
and to give praises	וּלְהַלֵּל
to thy great name.	לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

And inscribe	וּכְתוֹב
for a good life	לְחַיִּים טוֹבִים
all the children of thy covenant.	כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

Our God	אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers!	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
Bless us	בָּרְכֵנוּ
with the three-fold blessing	בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת
of the Law	בַּתּוֹרָה

1) Or, grant. 2) Or, welfare, happiness.

הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ	O save *with* thy right hand,
וַעֲנֵנִי :	and answer me.
[1] יִהְיוּ לְרָצוֹן	Let be acceptable
אִמְרֵי פִי	the words of my mouth
וְהֶגְיוֹן לִבִּי	and the meditation of my heart
לְפָנֶיךָ .	before thee,
יְיָ	O Lord,
צוּרִי וְגֹאֲלִי :	my Rock and my Redeemer.

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם	He *who* maketh peace
בִּמְרוֹמָיו	in his high heavens,
הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם	may he make peace
עָלֵינוּ.	for us
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.	and for all Israel,
וְאִמְרוּ אָמֵן :	and say ye, Amen.

יְהִי רָצוֹן	May it be *the* will
מִלְּפָנֶיךָ	from before thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.	and God of our fathers,
שֶׁיִּבָּנֶה	to rebuild
בֵּית הַמִּקְדָּשׁ	the holy house
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ	speedily in our days;
וְתֵן חֶלְקֵנוּ	and grant our portion
בְּתוֹרָתֶךָ :	in thy Law.
וְשָׁם נַעֲבָדְךָ	And there we will serve thee
בְּיִרְאָה	in reverence
כִּימֵי עוֹלָם	as in the days of old,
וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:	and as in ancient years.
וְעָרְבָה	Then shall be pleasant
לַיְיָ	to the Lord
מִנְחַת יְהוּדָה	the offering of Judah
וִירוּשָׁלָיִם .	and Jerusalem,
כִּימֵי עוֹלָם	as in the days of old
וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :	and as in ancient years.

On New Moon, Intermediate Days of Passover & Tabernacles and on Chanukah הלל, p. 193, is said after שמונה עשרה.

אין כמוך אומרים רק בפולין ובקצת קהלות אשכנז, אולם ברוב קהלות אשכנז אין אומרים אותו, וכתב בשבלי הלקט. „אבא מארי ר׳ אברהם הרופא ז׳ל הנהיג לומר בכל שבת ויו״ט, כשמוציאין ב׳ ס״ת לקרות בהן, פסוקים של שבחות אין כמוך באלהים וכ׳ו והיה הדבר נראה טורח הצבור וקשה בעיניהם על שנוי המנהג. ומצאתי סמך וסעד במס׳ סופרים עכ״ל וכנראה כיון מחבר שבלי הלקט, שהי ברומא בשנת ה׳ אלפים וארבע ליצירה, למס׳ סופרים פי״ד הלכה ח׳, ששם נמצא רק השני פסוקים מלכותך וה׳ מלך בתוך שאר הפסוקים שאומר המפטיר קורם הוצאת הספר תורה וקודם קריאת שמע ישראל, גדלו, אחד אלהינו, על הכל יתגדל המוזכרים שם במסכתא סופרים הלכה ט׳, י׳, י״א, י״ב וי״ג.

יתר המקורים להוצאת והכנסת הספר עין בתפלת שחרית מן צד 108 עד צד 110.

---

[2] אֵין כָּמוֹךָ	There is none like unto thee
בָאֱלֹהִים	among the gods,
אֲדֹנָי.	O Lord;
וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ:	and there is nothing like unto thy works.
[3] מַלְכוּתְךָ	Thy kingdom
מַלְכוּת	is a kingdom
כָּל עֹלָמִים	of all [4]worlds;
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ	and thy dominion is

1) תהלים י״ט ט״ו. 2) תהלים פ״ו ח. 3) שם קמ״ה י״ג.

4) Or, eternities.

and thy commandments	וּבְמִצְוֹתֶיךָ
let my soul pursue;	תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי.
and all that devise	וְכֹל הַחוֹשְׁבִים
against me	עָלַי
evil,	רָעָה.
speedily	מְהֵרָה
[3]frustrate their counsel,	הָפֵר עֲצָתָם
and destroy	וְקַלְקֵל
their device.	מַחֲשַׁבְתָּם:
Do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy name;	לְמַעַן שְׁמֶךָ.
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy right hand;	לְמַעַן יְמִינֶךָ.
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy holiness;	לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ.
do *it*	עֲשֵׂה
for the sake of thy Law.	לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ:
In order that *there* may be delivered	[2]לְמַעַן יֵחָלְצוּן
thy beloved ones,	יְדִידֶיךָ.

Praised *art* thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
who blesseth	הַמְּבָרֵךְ
his people Israel	אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
with peace.	בַּשָּׁלוֹם:

The Reader in repeating the שמונה עשרה reads only up to בשלום. and then Full-Kaddish, which see below; but on New Moon, Intermediate Days of Passover & Tabernacles and on Chanukah, הלל is said before Kaddish.

O my God!	אֱלֹהַי.
[1]guard my tongue	נְצוֹר לְשׁוֹנִי
from evil,	מֵרָע.
and my lips	וּשְׂפָתַי
from speaking deceit,	מִדַּבֵּר מִרְמָה.
and to those that curse me	וְלִמְקַלְלַי
let my soul be silent,	נַפְשִׁי תִּדּוֹם.
and my soul	וְנַפְשִׁי
as the dust	כֶּעָפָר
let it be to all.	לַכֹּל תִּהְיֶה.
Open my heart	פְּתַח לִבִּי
in thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ.

The Reader says the following Kaddish after בשלום.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא. וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) עש״ה תהלים ל״ד י״ד. 2) שם ק״ח ז׳.

3) Or, bring to nought.

show to thy people	אַחֲזֵי לְעַמָּךְ
in thy holy temple,	בְּבֵית מַקְדָּשֶׁךָ.
and grant us	וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא
of thy good light,	מִטּוּב נְהוֹרָךְ
and accept our prayers	וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא
in mercy.	בְּרַחֲמִין:
May it be thy will that thou prolongest for us *the* life	יְהֵא רַעֲוָא קָדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין

On Festivals רבונו של עולם, which will be found below, is said before בריך שמה.

Blessed be the name	בְּרִיךְ שְׁמֵהּ
of the Sovereign of the universe.	דְּמָרֵא עָלְמָא.
Blessed be thy crown	בְּרִיךְ כִּתְרָךְ
and thy abiding-place.	וְאַתְרָךְ.
Let thy favor be	יְהֵא רְעוּתָךְ
with thy people Israel	עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל
for ever,	לְעָלַם.
and the redemption	וּפֻרְקָן
of thy right hand	יְמִינָךְ

On Festivals the following is said before בריך שמה.

שלש עשרה מדות ורבונו של עולם ליו"ט ולר"ה ויו"כ לא נמצא בסדורים כתבי יד ולא בסדורים מדפוסים ישנים ונעתקו בסדורים החדשים מהספר שערי ציון, שער ג'.

יי יי is to be said 3 times.

keeping kindness	נֹצֵר חֶסֶד
for [3]thousands,	לָאֲלָפִים
forgiving iniquity,	נֹשֵׂא עָוֹן
and transgression,	וָפֶשַׁע
and sin,	וְחַטָּאָה
and acquitting.	וְנַקֵּה:

[1] The Lord, the Lord,	יי יי
a God	אֵל
merciful and gracious,	רַחוּם וְחַנּוּן
[2]slow of anger,	אֶרֶךְ אַפַּיִם
and great	וְרַב
in kindness and truth;	חֶסֶד וֶאֱמֶת:

The following is said on New Year and the Day of Atonement.

Lord of the universe,	רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם
fulfil	מַלֵּא
our wishes	מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ
for good,	לְטוֹבָה
and achieve our desire,	וְהָפֵק רְצוֹנֵנוּ
and grant us	וְתֵן לָנוּ
our request,	שְׁאֵלָתֵנוּ
and pardon	וּמְחַל

For Passover, Pentecost and Tabernacles.

Lord of the universe,	רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם.
fulfil	מַלֵּא
the wishes of my heart	מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי
for good,	לְטוֹבָה.
and achieve my desire,	וְהָפֵק רְצוֹנִי
and grant my request	וְתֵן שְׁאֵלָתִי
to me, thy servant,	לִי עַבְדְּךָ
the son of thy maid-servant,	בֶּן אֲמָתֶךָ

2) Or, long suffering. 3) Or, to the thousandth (generation).

1) שמות ל"ד ו' וז'.

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: in every generation and generation.
יְיָ מָלָךְ. The Lord is King,
יְיָ מָלָךְ. the Lord was King,
יְיָ יִמְלֹךְ the Lord will be King
לְעֹלָם וָעֶד: for ever and ever.
[1] יְיָ The Lord
עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. will give strength to his people;
יְיָ יְבָרֵךְ the Lord will bless
אֶת עַמּוֹ his people
בַּשָּׁלוֹם: with peace.

אַב הָרַחֲמִים. Father of compassion,

[2] הֵיטִיבָה do good
בִּרְצוֹנְךָ in thy favor
אֶת צִיּוֹן. unto Zion;
תִּבְנֶה build thou
חוֹמוֹת the walls
יְרוּשָׁלָיִם: of Jerusalem.
כִּי בְךָ לְבַד For in thee alone
בָּטָחְנוּ. do we trust,
מֶלֶךְ O King,
אֵל רָם וְנִשָּׂא high and exalted God,
אֲדוֹן עוֹלָמִים: Lord of worlds.

סדר קריאת התורה לשבת ויום טוב.

ORDER OF READING THE LAW ON SABBATHS AND FESTIVALS.

The following to חדש ימינו כקדם, p. 161, is to be said when prayer is offered with a Congregation of at least ten male persons.

The Ark is opened and the Reader and Congregation say:—

[3] וַיְהִי And it came to pass,
בִּנְסֹעַ הָאָרֹן when the ark set forward
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. that Moses said,
קוּמָה יְיָ Rise up, O Lord,
וְיָפֻצוּ and let be scattered,
אֹיְבֶיךָ thine enemies
וְיָנֻסוּ and let flee
מְשַׂנְאֶיךָ they that hate thee
מִפָּנֶיךָ: before thee.
[4] כִּי מִצִּיּוֹן For out of Zion
תֵּצֵא תוֹרָה shall go forth *the* Law,
וּדְבַר יְיָ and the word of the Lord
מִירוּשָׁלָיִם: from Jerusalem.
בָּרוּךְ Blessed be he
שֶׁנָּתַן תּוֹרָה who gave *the* Law
לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל to his people Israel
בִּקְדֻשָּׁתוֹ: in his holiness.

1) תהלים כ"ט י"א. 2) שם נ"א כ'. 3) במדבר י' ל"ה. 4) ישעיה ב' ג'.

סָמִיכְנָא.	do I rely,
אֶלָּא	but
בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא.	upon the God of heaven,
דְּהוּא	who is
אֱלָהָא קְשׁוֹט.	the God of truth,
וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט.	and his Law is true,
וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט.	and his prophets are true,
וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד	and who doeth frequently
טַבְוָן וּקְשׁוֹט:	goodness and truth.
בֵּהּ אֲנָא רָחִין.	In him I put my trust
וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא	and to his holy *and* glorious name

For Passover, Pentecost & Tabernacles.

עָלֵינוּ.	upon us,
וְהוֹפַע עָלֵינוּ	and cause to shine upon us
רוּחַ חָכְמָה	a spirit of wisdom
וּבִינָה.	and understanding,
יִתְקַיֵּם	and let there be fulfilled
בָּנוּ	unto us
מִקְרָא שֶׁכָּתוּב.	the passage that is written,
[1] וְנָחָה עָלָיו	And it will rest upon him
רוּחַ יְיָ.	the spirit of the Lord,
רוּחַ חָכְמָה	the spirit of wisdom
וּבִינָה.	and understanding,
רוּחַ עֵצָה	the spirit of counsel
וּגְבוּרָה.	and might,
רוּחַ דַּעַת	the spirit of knowledge
וְיִרְאַת יְיָ:	and fear of the Lord.
וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ	And thus may it be thy will,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ	and God of our fathers,
שֶׁתְּזַכֵּנוּ	to make us worthy
לַעֲשׂוֹת	to do
מַעֲשִׂים טוֹבִים	good deeds
בְּעֵינֶיךָ.	in thy eyes,[2]

For New Year & the Day of Atonement.

בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה	with the visitation of salvation
וְרַחֲמִים.	and compassion,
וְזָכְרֵנוּ	and remember us
לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים	for a long and happy life,
וּלְשָׁלוֹם	and for peace,
וּפַרְנָסָה	and for sustenance,
וְכַלְכָּלָה.	and support;
וְתֵן לָנוּ	and give us
לֶחֶם לֶאֱכוֹל.	bread to eat
וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ.	and raiment to put on,
וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד	and riches, and honor,
וְאֹרֶךְ יָמִים	and [3]long life
לַהֲגוֹת	to meditate
בְּתוֹרָתֶךָ	in thy Law,
וּלְקַיֵּם	and to fulfil
מִצְוֹתֶיהָ.	its commandments,
וְשֵׂכֶל	and discernment,
וּבִינָה	and understanding
לְהָבִין	to understand
וּלְהַשְׂכִּיל	and to discern
עִמֻּקֵי סוֹדוֹתֶיהָ.	its deep mysteries;
וּשְׁלַח רְפוּאָה	and send a healing

(1 ישעיה י"א י"ב.

2) I. e., to do such deeds as are good in thy sight. 3) Heb., length of days.

over kings,	עַל מַלְכַיָּא .
and the dominion	וּמַלְכוּתָא
is thine.	דִּילָךְ הִיא :
I am the servant	אֲנָא עַבְדָּא
of the Holy One,	דְּקֻדְשָׁא
blessed be he,	בְּרִיךְ הוּא .
that I prostrate myself before him	דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ
and before his glorious Law	וּמִקַּמָּא דִיקָר אוֹרַיְתֵהּ
at all times.	בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן:
Not in man	לָא עַל אֱנָשׁ
do I trust,	רָחֵיצְנָא
nor upon [1]a son of god	וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין

in well being,	בְּטִיבוּתָא .
and that I be-numbered	וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא
among the righteous,	בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא .
that thou mayest be merciful unto me,	לְמִרְחַם עָלַי
and guard me	וּלְמִנְטַר יָתִי
and all that belong to me	וְיָת כָּל דִּי לִי.
and to thy people Israel.	וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל:
Thou art he that feedeth all	אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא
and sustaineth all;	וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא.
thou art ruler	אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט
over all,	עַל כֹּלָּא .
thou art he that ruleth	אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט

For New Year & the Day of Atonement.

all our iniquities	עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ
and all the iniquities	וְעַל כָּל עֲוֹנוֹת
of our household,	אַנְשֵׁי בָתֵּינוּ .
with the pardon	מְחִילָה
of loving-kindness	בְּחֶסֶד
and the pardon	מְחִילָה
of mercy,	בְּרַחֲמִים
and purify us	וְטַהֲרֵנוּ
from our sins,	מֵחֲטָאֵינוּ
and from our iniquities,	וּמֵעֲוֹנוֹתֵינוּ
and from our transgressions;	וּמִפְּשָׁעֵינוּ .
and remember us	וְזָכְרֵנוּ
with a good remembrance	בְּזִכָּרוֹן טוֹב
before thee,	לְפָנֶיךָ.
and visit us	וּפָקְדֵנוּ

For Passover, Pentecost and Tabernacles.

(Insert here yours and your mother's name).

and make me worthy,	וְזַכֵּנִי
(and my wife,	(וְאֶת אִשְׁתִּי
and my sons,	וּבָנַי
and my daughters),	וּבְנוֹתַי)
and all my household	וְכָל בְּנֵי בֵיתִי
to do thy will	לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
with a perfect heart;	בְּלֵבָב שָׁלֵם.
and deliver me	וּמַלְּטֵנִי
from the evil inclination,	מִיֵּצֶר הָרָע.
and grant our portion	וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ.
and make us worthy	וְזַכֵּנוּ
that thy divine presence may rest	שֶׁתִּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ

1) Or, an angel.

as head.	לְרֹאשׁ:
Extol ye the Lord our God,	רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his footstool;	לַהֲדֹם רַגְלָיו
holy is he.	קָדוֹשׁ הוּא:
Extol ye the Lord our God,	רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and bow	וְהִשְׁתַּחֲווּ
to his holy mount;	לְהַר קָדְשׁוֹ.
for holy is	כִּי קָדוֹשׁ
the Lord our God.	יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

Above all	עַל הַכֹּל.
let be magnified,	יִתְגַּדַּל
and sanctified,	וְיִתְקַדַּשׁ.
and praised,	וְיִשְׁתַּבַּח
and glorified,	וְיִתְפָּאַר.
and extolled,	וְיִתְרוֹמַם
and exalted	וְיִתְנַשֵּׂא
the name of the *Supreme* King of kings,	שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
the Holy One,	הַקָּדוֹשׁ
blessed be he,	בָּרוּךְ הוּא.
in the worlds	בָּעוֹלָמוֹת
which he hath created,	שֶׁבָּרָא.
this world	הָעוֹלָם הַזֶּה
and the world to come,	וְהָעוֹלָם הַבָּא.
according to his will	כִּרְצוֹנוֹ
and the will	וְכִרְצוֹן
of them that fear him,	יְרֵאָיו.
and the will	וְכִרְצוֹן

The Reader takes the Scroll of the Law (ספר תורה), from the Ark, and says the following:

[1] Hear, O Israel,	שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
[6] Jehovah is our God;	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
[6] Jehovah is one.	יְיָ אֶחָד:

Reader & Congregation:

One is our God;	אֶחָד אֱלֹהֵינוּ.
great is our Lord;	גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ.
holy	קָדוֹשׁ
(and fearful)	(לראש השנה ויו"כ: וְנוֹרָא)
is his name,	שְׁמוֹ:

---

[2] Magnify the Lord	גַּדְּלוּ לַיְיָ
with me,	אִתִּי.
and let us exalt	וּנְרוֹמְמָה
his name	שְׁמוֹ
together.	יַחְדָּו:

While the Scroll of the Law is carried by the Reader to the Reading Desk, the following is said:—

[3] Thine, O Lord, is the greatness,	לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה
and the power,	וְהַגְּבוּרָה
and the glory,	וְהַתִּפְאֶרֶת
and the victory, and the majesty;	וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד
[7] for *thine* is all	כִּי כֹל
that is in the heaven and in the earth;	בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
thine, O Lord, is the kingdom	לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה
and [8] thou art exalted	וְהַמִּתְנַשֵּׂא
over all	לְכֹל

1) דברים ו' ד'. 2) תהלים ל"ד ד' ומקור אמירתו במס' סופרים פ' י"ד ה' י"א. 3) דה"א כ"ט י"א. 4) תהלים צ"ט ה'. 5) שם צ"ט ט. 6) Or, the Lord is our God, the Lord is alone; or, the Lord our God is one Lord; or, the Lord our God, the Lord is one. 7) Or, yea, all. 8) Or, the supremacy.

אֲנָא אֹמַר I utter
תְּשִׁבָּחָן : praises.
יְהִא רַעֲוָא May it be thy will
קָדָמָךְ
דְּתִפְתַּח לִבִּי to open my heart
בְּאוֹרַיְתָא . in the Law,
וְתַשְׁלִים and to fulfil
מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי the wishes of my heart
וְלִבָּא דְכָל and of the heart of all
עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל. thy people Israel
לְטַב וּלְחַיִּין for good, and for life,
וּלְשָׁלָם: and for peace.

For Passover, Pentecost and Tabernacles.

וְלֵלֶכֶת and to walk
בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים in the paths of the upright
לְפָנֶיךָ . before thee,
וְקַדְּשֵׁנוּ and bless us
בְּמִצְוֹתֶיךָ . by thy commandments
כְּדֵי שֶׁנִּזְכֶּה in order that we may be worthy
לְחַיִּים טוֹבִים of good and long life
וַאֲרוּכִים .
וּלְחַיֵּי and of the life
הָעוֹלָם הַבָּא . of the world to come,
וְתִשְׁמְרֵנוּ and guard us
מִמַּעֲשִׂים רָעִים from evil deeds,
וּמִשָּׁעוֹת רָעוֹת and from evil hours
הַמִּתְרַגְּשׁוֹת
לָבֹא לְעוֹלָם that come with storm upon the world.
[1] וְהַבּוֹטֵחַ And he that trusteth
בַּיְיָ in the Lord.
חֶסֶד יְסוֹבְבֶנּוּ. let loving-kindness surround him.
אָמֵן : Amen.

---

[2] וַאֲנִי תְפִלָּתִי And I *offer* my prayer
לְךָ יְיָ unto thee, O Lord,
עֵת רָצוֹן. *in* 'an acceptable time;
אֱלֹהִים O God !

For New Year & the Day of Atonement.

לְכָל מַכְאוֹבֵינוּ. for all our sorrows,
וּתְבָרֵךְ and bless
כָּל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. all the work of our hands;
וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ and ordain for us
גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת good decrees,
[3]יְשׁוּעוֹת salvations
וְנֶחָמוֹת and consolations;
וּתְבַטֵּל and nullify
מֵעָלֵינוּ from against us
כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת. all severe decrees;
וְתַטֶּה and incline
לֵב הַמַּלְכוּת the heart of the government,
יְוֹעֲצֶיהָ and its counsellors,
וְשָׂרֶיהָ and its officers
עָלֵינוּ unto us
לְטוֹבָה . for good.
אָמֵן, Amen,
וְכֵן יְהִי רָצוֹן: and may this be *his* will.

Then say three times ואני תפלתי.

בְּרֹב חַסְדְּךָ . in thy great loving-kindness,
עֲנֵנִי answer me
[5]בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ: with thy true salvation.

ואני תפלתי is to be said 3 times,

(1 תהלים ל״ב י׳. (2 שם ס״ט י״ד. 3) Or, of salvations, ect. 4) Or, a time of favor. 5) Or, in the truth of thy salvation.

משה רבנו תקן להם לישראל שיהיו קורין בתורה ברבים בשבתות וביו"ט ובשני וחמישי(ב"ק פ"ב ע"א רי"ף בשם הירושלמי פ' ב דמגילה, מס' סופרים פ' י' ה'אוב' ורמב"ם הלכות תפלה פ"ב) ועזרא תקן שיהיו קורין בשני וחמישי לא פחות מעשרה פסוקים לתלתא גברי ושיהיו קורין גם במנחה בשבת (שם בב"ק וברמב"ם).

Those who were called to the Reading of the Law say the following Blessing:—

Bless ye	בָּרְכוּ
the Lord	אֶת יְיָ
who is ever-blessed.	הַמְבֹרָךְ:

The Congregation and he that was called to the Reading of the Law say:—

Blessed be the Lord	בָּרוּךְ יְיָ
who is blessed	הַמְבֹרָךְ
for ever	לְעוֹלָם
and ever.	וָעֶד:

He that was called to the Reading of the Law continues:

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who hath chosen us	אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
from all the nations,	מִכָּל הָעַמִּים.
and hath given us	וְנָתַן לָנוּ
his Law.	אֶת תּוֹרָתוֹ:
Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
giver of the Law.	נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

After the Reading of a Section of the Law, he that was called to the Reading of the Law, says:—

Blessed *art* thou, *O* Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ

The Scroll of the Law is placed upon the desk. The Reader unrolls it, and says the following:—

And may he help,	וְיַעֲזוֹר
and shield,	וְיָגֵן
and save	וְיוֹשִׁיעַ
all who trust in him,	לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ
and let us say, Amen.	וְנֹאמַר אָמֵן.
All of you	הָבוּ
ascribe greatness	הָבוּ גֹדֶל
unto our God,	לֵאלֹהֵינוּ
and render honor	וּתְנוּ כָבוֹד
to the Law.	לַתּוֹרָה.
Let the priest approach.	כֹּהֵן קְרַב.
Stand forth—	יַעֲמוֹד

Here the Reader mentions the Hebrew name and the father's name of the person who is called to the Reading of the Law.

the priest.	פְּלוֹנִי בֶן פְּלוֹנִי הַכֹּהֵן:
Blessed be he,	בָּרוּךְ
who gave *the* Law	שֶׁנָּתַן תּוֹרָה
to his people Israel	לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
in his holiness.	בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

The Congregation and Reader:—

And ye[1]	וְאַתֶּם
that cleave	הַדְּבֵקִים
unto the Lord your God.	בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם.
are alive all of you	חַיִּים כֻּלְּכֶם
this day.	הַיּוֹם:

1) דברים ד' ד'.

to his habitation,	אֶל נְוֵהוּ
as it is written,	כַּכָּתוּב.
For they shall see eye to eye,	[2]כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ
when the Lord returneth	בְּשׁוּב יְיָ
unto Zion.	צִיּוֹן:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
And there shall be revealed	[3]וְנִגְלָה
the glory of the Lord,	כְּבוֹד יְיָ
and all flesh shall see *it*	וְרָאוּ כָל בָּשָׂר
together;	יַחְדָּו
for the mouth of the Lord	כִּי פִי יְיָ
hath spoken *it*.	דִּבֵּר:

The Father of compassion	אַב הָרַחֲמִים.
may have mercy	הוּא יְרַחֵם
upon a people that was borne by him,	עַם [4] עֲמוּסִים.
and may he remember	וְיִזְכּוֹר
the covenant with the patriarchs,	בְּרִית [5] אֵיתָנִים.
and may he deliver our souls	וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ
from evil hours,	מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת.
and check	וְיִגְעַר
the evil inclination	בְּיֵצֶר הָרַע
in them that have been carried by him,	מִן [4] הַנְּשׂוּאִים.
and graciously grant us	וְיָחוֹן אוֹתָנוּ
an everlasting deliverance,	לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים.
and fulfil	וִימַלֵּא
our wishes	מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ
in the measure of his goodness,	בְּמִדָּה טוֹבָה
salvation and mercy.	יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

of all the house of Israel.	כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:
He is the [6]Rock of the worlds,	צוּר הָעוֹלָמִים.
the Lord of all creatures;	אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת
the God	אֱלוֹהַּ
of all souls;	כָּל הַנְּפָשׁוֹת.
who dwelleth	הַיּוֹשֵׁב
in the wide-extended heights,	בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם.
who inhabiteth the heaven of heavens of old;	הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם:
his holiness	קָדְשָׁתוֹ
is above the Chayoth	עַל הַחַיּוֹת
and his holiness	וּקְדֻשָּׁתוֹ
is above the throne of glory.	עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד:
Now, therefore,	וּבְכֵן
shall thy name be sanctified	יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ
among us,	בָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in the sight of all living.	לְעֵינֵי כָל חַי:
And we will [7]sing before him	וְנֹאמַר לְפָנָיו
a new song,	שִׁיר חָדָשׁ.
as it is written,	כַּכָּתוּב.
Sing unto God,	[1]שִׁירוּ לֵאלֹהִים.
chant unto his name,	זַמְּרוּ שְׁמוֹ.
[8]cast up a highway	סֹלּוּ
for him that rideth [9]upon the heavens,	לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת
his name is JAH,	בְּיָהּ שְׁמוֹ.
and exult ye before him.	וְעִלְּזוּ לְפָנָיו:
And may we see him	וְנִרְאֶהוּ
eye to eye,	עַיִן בְּעַיִן.
when he returneth	בְּשׁוּבוֹ

1) תהלים ס״ח ה׳. 2) ישעיה נ״ב ח׳. 3) שם מ׳ ה׳. 4) הם ישראל, מלשון הפסוק: העמוסים מני בטן הנשואים מני רחם. ישעיה מ״ו ג׳. 5) הם האבות, כמו שדרשו בפר״ה דף י״א ע״א. 6) Or, the everlasting Rock. 7) Heb., say. 8) Or, extol ye him who rideth, etc. 9) Or, through the deserts.

מִי שֶׁבֵּרַךְ לְיוֹלֶדֶת זָכָר.

PRAYER FOR A WOMAN WHO GAVE BIRTH TO A MALE CHILD.

If he that was called to the Reading of the Law want that a prayer be said for a woman who gave birth to a male child, the Reader says the following מי שברך:

He who blessed	מִי שֶׁבֵּרַךְ
our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
Abraham, Isaac and Jacob,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
may he bless.	הוּא יְבָרֵךְ
the woman	אֶת הָאִשָּׁה
that brought forth	הַיּוֹלֶדֶת

The name of the woman and her father's name are here mentioned.

and her son	וְאֶת בְּנָהּ
that was born	הַנּוֹלַד
to her	לָהּ
in a good fate,	בְּמַזָּל טוֹב
because her husband	בַּעֲבוּר שֶׁבַּעְלָהּ
hath vowed	נָדַר
for charity.	לִצְדָקָה:
In reward for this	בִּשְׂכַר זֶה
may he bring him up	יְגַדְּלוּ
for *the study of the* Law,	לְתוֹרָה
and for marriage,	וּלְחֻפָּה
and for good deeds;	וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים
and let us say, Amen.	וְנֹאמַר אָמֵן:

מִי שֶׁבֵּרַךְ לְיוֹלֶדֶת נְקֵבָה.

PRAYER FOR A WOMAN WHO GAVE BIRTH TO A FEMALE CHILD.

If he that was called to the Reading of the Law want that a prayer be said for a woman who gave birth to a female child, the Reader says the following מי שברך.

He who blessed	מִי שֶׁבֵּרַךְ
our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
Abraham, Isaac and Jacob,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
may he bless.	הוּא יְבָרֵךְ
the woman	אֶת הָאִשָּׁה
that brought forth	הַיּוֹלֶדֶת

The name of the woman and her father's name are here mentioned.

and her daughter	וְאֶת בִּתָּהּ
that was born to her	הַנּוֹלְדָה לָהּ
in a good fate	בְּמַזָּל טוֹב
and her name shall be called	וְיִקָּרֵא שְׁמָהּ
in Israel	בְּיִשְׂרָאֵל

The name of the newly born female child and her father's name are here mentioned

because her husband	בַּעֲבוּר שֶׁבַּעְלָהּ
hath vowed for charity.	נָדַר לִצְדָקָה:
In reward for this	בִּשְׂכַר זֶה
may he bring her up	יְגַדְּלָהּ
for marriage	לְחֻפָּה
and for good deeds;	וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים
and let us say, Amen.	וְנֹאמַר אָמֵן:

On New Year and the Day of Atonement say:

in honor of the day of judgment, לִכְבוֹד יוֹם הַדִּין

For the whole year.

and in reward for this וּבִשְׂכַר זֶה

the Holy One, הַקָּדוֹשׁ

blessed be he, בָּרוּךְ הוּא

shall guard him, יִשְׁמְרֵהוּ

and deliver him וְיַצִּילֵהוּ

from all sorrow מִכָּל צָרָה

and distress, וְצוּקָה

and from all plague וּמִכָּל נֶגַע

and sickness, וּמַחֲלָה.

and may he send וְיִשְׁלַח

blessing בְּרָכָה

and prosperity וְהַצְלָחָה

upon all the work בְּכָל מַעֲשֵׂה

of his hands, יָדָיו

On Passover, Pentecost and Tabernacles say:

And may he be worthy וְיִזְכֶּה

to ascend *to the temple* לַעֲלוֹת

for the feast, לְרֶגֶל.

On New Year and the Day fo Atonement say:

And may he inscribe him וְיִכְתְּבֵהוּ

and seal him וַחֲתְמֵהוּ

for a good life לְחַיִּים טוֹבִים

in this day of judgment בְּזֶה יוֹם הַדִּין

For the whole year.

with all Israel עִם כָּל יִשְׂרָאֵל

his brethren; אֶחָיו.

and let us say, Amen. וְנֹאמַר אָמֵן:

---

our God, אֱלֹהֵינוּ

King of the universe, מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

who hath given us אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ

the Law of truth, תּוֹרַת אֱמֶת.

and everlasting life וְחַיֵּי עוֹלָם

he hath planted in our midst. נָטַע בְּתוֹכֵנוּ:

Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ:

giver of the Law. נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

מִי שֶׁבֵּרַךְ לְעוֹלֶה לַתּוֹרָה.

PRAYER FOR HIM THAT WAS CALLED TO THE READING OF THE LAW.

The Reader pronounces the following מי שברך for him that was called to the Reading of the Law, after he has concluded the second Blessing.

He who blessed מִי שֶׁבֵּרַךְ

our fathers אֲבוֹתֵינוּ

Abraham, Isaac and Jacob, אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב

may he bless. הוּא יְבָרֵךְ

אֶת פלוני בן פלוני

Here is mentioned the Hebrew name and father's name of the person that was called to the Reading of the Law.

because he went up *to the reading of the Law,* בַּעֲבוּר שֶׁעָלָה

in honor of God, לִכְבוֹד הַמָּקוֹם

in honor of the Law, לִכְבוֹד הַתּוֹרָה

On Sabbath say:

in honor of the Sabbath, לִכְבוֹד הַשַּׁבָּת

On Passover, Pentecost and Tabernacles say:

in honor of the Festival, לִכְבוֹד הָרֶגֶל

מִי שֶׁבֵּרַךְ לְחוֹלַנִּית.

PRAYER FOR A SICK FEMALE PERSON.

If he that was called to the Reading of the Law want that a prayer be said for a sick female person, the Reader says the following מי שברך.

מִי שֶׁבֵּרַךְ	He who blessed
אֲבוֹתֵינוּ	our fathers,
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב.	Abraham, Isaac and Jacob,
מֹשֶׁה אַהֲרֹן	Moses, Aaron,
דָּוִד וּשְׁלֹמֹה.	David and Solomon,
הוּא יְרַפֵּא	may he heal
אֶת הַחוֹלַנִּית	the sick

The name and mother's name of the sick female person is here mentioned.

בַּעֲבוּר	because

Here is mentioned the name of the person upon whose request the prayer for the sick person was pronounced.

נָדַר	promised
מַתָּנָה	a gift
בַּעֲבוּרָהּ.	for her sake;
בִּשְׂכַר זֶה	in reward for this
הַקָּדוֹשׁ	the Holy One,
בָּרוּךְ הוּא	blessed be he,
יִמְלָא	shall be filled
רַחֲמִים	*with* compassion
עָלֶיהָ	upon her,
לְהַחֲלִימָהּ	to give her health,
וּלְרַפְּאוֹתָהּ	and to heal her,
וּלְהַחֲזִיקָהּ	and to strengthen her,
וּלְהַחֲיוֹתָהּ.	and to preserve her alive.
וְיִשְׁלַח לָהּ	And may he send her
מְהֵרָה	speedily
רְפוּאָה שְׁלֵמָה	a perfect healing
מִן הַשָּׁמַיִם	from the heaven
בְּרַמ"ח אֵיבָרֶיהָ.	in her 248 members
וּשְׁסָ"ה גִּידֶיהָ.	and her 365 veins
בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.	among the other sick of Israel,
רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ	a healing of the soul
וּרְפוּאַת הַגּוּף.	and a healing of the body,

On Sabbath add:

(שַׁבָּת הִיא	(It is Sabbath
מִלִּזְעוֹק	when it is forbidden to cry,
וּרְפוּאָה	and healing
קְרוֹבָה לָבוֹא)	will come speedily),

For the whole year:

הַשְּׁתָּא	now,
בַּעֲגָלָא	speedily
וּבִזְמַן קָרִיב.	and at a near time,
וְנֹאמַר אָמֵן:	and let us say, Amen.

מִי שֶׁבֵּרַךְ לְחוֹלֶה.

PRAYER FOR A SICK MALE PERSON.

If he that was called to the Reading of the Law want that a prayer be said for a sick male person, the Reader says the following מי שברך.

מִי שֶׁבֵּרַךְ	He who blessed
אֲבוֹתֵינוּ	our fathers,
אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב.	Abraham, Isaac and Jacob,
מֹשֶׁה אַהֲרֹן	Moses, Aaron,
דָּוִד וּשְׁלֹמֹה.	David and Solomon,
הוּא יְרַפֵּא	may he heal
אֶת הַחוֹלֶה	the sick

The name and mother's name of the sick male person is here mentioned.

בַּעֲבוּר	because

Here is mentioned the name of the person upon whose request the prayer for the sick person was pronounced.

נָדַר	promised
מַתָּנָה	a gift
בַּעֲבוּרוֹ.	for his sake;
בִּשְׂכַר זֶה	in reward for this
הַקָּדוֹשׁ	the Holy One,
בָּרוּךְ הוּא	blessed be he,
יִמָּלֵא	shall be filled
רַחֲמִים	*with* compassion
עָלָיו	upon him,
לְהַחֲלִימוֹ	to give him health,
וּלְרַפְּאוֹתוֹ	and to heal him,
וּלְהַחֲזִיקוֹ	and to strengthen him,
וּלְהַחֲיוֹתוֹ.	and to preserve him alive.
וְיִשְׁלַח לוֹ	And may he send him
מְהֵרָה	speedily
רְפוּאָה שְׁלֵמָה	a perfect healing
מִן הַשָּׁמַיִם	from the heaven
בִּרְמַ״ח אֵיבָרָיו.	in his 248 members
וּשְׁסָ״ה גִּידָיו.	and his 365 veins
בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי יִשְׂרָאֵל.	among the other sick of Israel,
רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ	a healing of the soul
וּרְפוּאַת הַגּוּף.	and a healing of the body,

On Sabbath add:

(שַׁבָּת הִיא	(It is Sabbath
מִלִּזְעוֹק	when it is forbidden to cry,
וּרְפוּאָה	and healing
קְרוֹבָה לָבוֹא)	will come speedily),

For the whole year:

הַשְּׁתָּא	now,
בַּעֲגָלָא	speedily
וּבִזְמַן קָרִיב.	and at a near time,
וְנֹאמַר אָמֵן:	and let us say, Amen.

his people,	עַמּוֹ
and the prophets	וּבְנְבִיאֵי
of truth	הָאֱמֶת
and righteousness.	וְצֶדֶק:

The Reader, or he that was called to be the מפטיר, then reads the הפטורה (an appropriate chapter from the Prophets), at the conclusion of which he says the following:

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יי:
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
Rock	צוּר
of all worlds,	כָּל הָעוֹלָמִים.
righteous	צַדִּיק
throughout all generations,	בְּכָל הַדּוֹרוֹת.
O faithful God,	הָאֵל הַנֶּאֱמָן
who saith	הָאוֹמֵר
and doeth,	וְעוֹשֶׂה.
who speaketh	הַמְּדַבֵּר
and fulfilleth,	וּמְקַיֵּם.
whose all words	שֶׁכָּל דְּבָרָיו
are truth and righteousness.	אֱמֶת וָצֶדֶק:
Faithful	נֶאֱמָן
art thou,	אַתָּה הוּא
O Lord our God,	יי אֱלֹהֵינוּ.
and faithful are	וְנֶאֱמָנִים
thy words,	דְּבָרֶיךָ.
and even one word	וְדָבָר אֶחָד

בִּרְכוֹת הַהַפְטָרָה.

הברכות קודם ק״ריאת ההפטורה ואחריה נזכרו במס׳ סופרים פי״ג,ה״ט ואילך. עם שתי הברכות לקריאת התורה הן שבע ברכות כנגד שבעה הקרואים לתורה בשבת. (עיין בתוס׳ פסחים ק״ד ע״ב ד״ה חול ושם ק״ז ע״ב, יומא ס״ח ע״ב). ובאבודרהם כתב שחמשת ברכות ההפטורה הנה כנגד חמשה חומשי התורה.

He that was called to be the מפטיר (last) says the following:

Blessed art thou,	בָּרוּךְ אַתָּה
O Lord	יי
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King	מֶלֶךְ
of the universe,	הָעוֹלָם.
who hath chosen	אֲשֶׁר בָּחַר
good prophets,	בִּנְבִיאִים טוֹבִים
and was pleased	וְרָצָה
with their words,	בְּדִבְרֵיהֶם
which were spoken	הַנֶּאֱמָרִים
in truth.	בֶּאֱמֶת
Blessed art thou,	בָּרוּךְ אַתָּה
O Lord,	יי.
who hath chosen	הַבּוֹחֵר
the Law,	בַּתּוֹרָה
and Moses	וּבְמֹשֶׁה
his servant,	עַבְדּוֹ
and Israel	וּבְיִשְׂרָאֵל

from the [7]responsibility	מֵעָנְשׁוֹ
for this *child*.	שֶׁלָּזֶה:

After the Reading of the Law, the Scroll of the Law (ספר תורה) is held up, and the Congregation say the following:—

And this is the Law	[1] וְזֹאת הַתּוֹרָה
which Moses set	אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה
before the children of Israel,	לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
according to the command of the Lord	[2] עַל פִּי יְיָ
by the hand of Moses.	בְּיַד מֹשֶׁה:

It is a tree of life	[3] עֵץ חַיִּים הִיא
to them that lay hold of it;	לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ.
and those that uphold it	וְתֹמְכֶיהָ
are happy.	מְאֻשָּׁר:
Its ways	[4] דְּרָכֶיהָ
are ways of pleasantness,	דַרְכֵי נֹעַם.
and all its paths	וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ
are peace.	שָׁלוֹם:
Length of days	[5] אֹרֶךְ יָמִים
is in its right hand;	בִּימִינָהּ.
in its left hand	בִּשְׂמֹאלָהּ
are riches and honor	עֹשֶׁר וְכָבוֹד:
It pleased the Lord,	[6] יְיָ חָפֵץ
for the sake of his righteousness,	לְמַעַן צִדְקוֹ.
to magnify the Law	יַגְדִּיל תּוֹרָה
and to [8]glorify *it*.	וְיַאְדִּיר:

בִּרְכַּת הַגּוֹמֵל.

Persons who have been in peril of their lives during journeys by sea or land, in captivity or sickness, upon their deliverance or recovery say the following, after the conclusion of the last Blessing:—

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who bestoweth	הַגּוֹמֵל
upon the undeserving	לְחַיָּבִים
benefits,	טוֹבוֹת.
who hath *also* bestowed upon me	שֶׁגְּמָלַנִי
all good.	כָּל טוֹב:

The Congregation respond:—

He who hath bestowed upon thee	מִי שֶׁגְּמָלְךָ
all good,	כָּל טוֹב.
may he bestow upon thee	הוּא יִגְמָלְךָ
all good	כָּל טוֹב
for ever.	סֶלָה:

בִּרְכַּת הָאָב לְבַר מִצְוָה.

The following is said by the father of a Bar Mitzvah, when the latter has concluded the Blessing after having been called to the Reading of the Law.

Blessed be he	בָּרוּךְ
who hath freed me	שֶׁפְּטָרַנִי

1) דברים ד׳ מ״ד. 2) במדבר ד׳ ל״ז. 3) משלי ג׳ י״ח. 4) שם י״ז. 5) שם ט״ז. 6) ישעיה מ״ב, כ״א.
7) Heb., punishment. 8) Or, make it honorable.

we give thanks to thee,	אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ.
and we bless thee;	וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ.
blessed be thy name	יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ
by the mouth of every living being	בְּפִי כָּל חַי
continually	תָּמִיד
and for evermore.	לְעוֹלָם וָעֶד:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
who santifieth	מְקַדֵּשׁ
the Sabbath.	הַשַּׁבָּת:

and for the service,	וְעַל הָעֲבוֹדָה
and for the prophets,	וְעַל הַנְּבִיאִים.
and for this Sabbath day,	וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה.
which thou hast given us,	שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
for holiness	לִקְדֻשָּׁה
and for rest,	וְלִמְנוּחָה.
for honor	לְכָבוֹד
and for glory.	וּלְתִפְאָרֶת:
for all these,	עַל הַכֹּל
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ

On Pentecost say:

וְעַל יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה

On Tabernacles say:

וְעַל יוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה

On שמחת תורה and שמיני עצרת

וְעַל יוֹם הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה

שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (On Sabbath לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה). לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַדֵּשׁ (On Sabbath הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

On Sabbath יקום פורקן is here continued, and on a week-day אשרי is said.

On New Year the following is said after מגן דוד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים

On Sabbath say:

וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה

וְעַל יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (On Sabbath לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וּזְכָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מְקַדֵּשׁ (On Sabbath הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

On Sabbath יקום פורקן is here continued, and on a week-day אשרי is said.

On the Day of Atonement the following is said after מגן דוד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים

On Sabbath say:

וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה

וְעַל יוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (On Sabbath לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה. וְלִמְחָל בּוֹ

בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא
in Elijah the prophet,
עַבְדֶּךָ.
thy servant,
וּבְמַלְכוּת
and in the kingdom
בֵּית דָּוִד
of the house of David,
מְשִׁיחֶךָ.
thine anointed,
בִּמְהֵרָה יָבֹא
speedily may he come
וְיָגֵל לִבֵּנוּ.
and gladden our hearts;
עַל כִּסְאוֹ
upon his throne
לֹא יֵשֵׁב זָר.
shall no stranger sit,
וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים
nor shall others any longer inherit
אֶת כְּבוֹדוֹ.
his glory,
כִּי
for
בְּשֵׁם קָדְשְׁךָ
by thy holy Name
נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ
thou didst swear unto him,
שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ
that his light should not be quenched
לְעוֹלָם וָעֶד:
for ever.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
Blessed art thou, O Lord,
מָגֵן דָּוִד:
the shield of David.

On Festivals and Sabbaths on which festivals fall, as well as on the Intermediate Sabbath of Tabernacles, על התורה is read in one of the ways appropriate to the occasion, as will be found here below the rule.

עַל הַתּוֹרָה
For the Law,

מִדְּבָרֶיךָ.
of thy words
אָחוֹר לֹא יָשׁוּב
shall not return
רֵיקָם.
void;
כִּי אֵל מֶלֶךְ
for a God *and* a King,
נֶאֱמָן וְרַחֲמָן
faithful and merciful,
אָתָּה:
art thou.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
Blessed art thou, O Lord,
הָאֵל הַנֶּאֱמָן
the faithful God
בְּכָל דְּבָרָיו:
in all his words.

רַחֵם עַל צִיּוֹן
Have mercy upon Zion,
כִּי הִיא
for it is
בֵּית חַיֵּינוּ
the home of our life,
וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ
and her that is grieved in spirit
תּוֹשִׁיעַ
save
בִּמְהֵרָה
speedily,
בְּיָמֵינוּ:
in our days.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
Blessed art thou, O Lord,
מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן
who maketh Zion to rejoice
בְּבָנֶיהָ:
in her children,

שַׂמְּחֵנוּ
Make us to rejoice,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ
O Lord our God,

On Sabbath say: וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה

On Passover say: וְעַל יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה

On Passover, Pentecost and Tabernacles, as well as on the Intermediate Sabbath of Tabernacles, say the following after מגן דוד.

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים

and plentiful sustenance,	וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי.
and aid	וְסִיעְתָּא
from heaven,	דִשְׁמַיָּא.
and health of body,	וּבְרִיוּת גּוּפָא.
and [1]true enlightenment,	וּנְהוֹרָא מַעֲלְיָא.
children,	זַרְעָא
living and robust,	חַיָּא וְקַיָּמָא.
children	זַרְעָא
that will not forsake	דִּי לָא יִפְסוֹק
and that will not neglect	וְדִי לָא יִבְטוֹל
any of the words	מִפִּתְגָּמֵי
of the Law.	אוֹרַיְתָא:
all this holy congregation,	לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין
great	רַבְּרַבַיָּא
and small,	עַם זְעֵרַיָּא.
children and women.	טַפְּלָא וּנְשַׁיָּא.
The King	מַלְכָּא
of the universe	דְעָלְמָא
may bless you,	יְבָרֵךְ יַתְכוֹן.
prolong	יַפִּיש
your lives,	חַיֵּיכוֹן.
and increase	וְיַסְגֵּא
your days,	יוֹמֵיכוֹן.
and add	וְיִתֵּן אַרְכָּה
to your years;	לְשַׁנֵּיכוֹן.

1) Or, higher.

with *the study of* the Law.	בְּאוֹרַיְתָא.
The King	מַלְכָּא
of the universe	דְעָלְמָא.
may bless them,	יְבָרֵךְ יַתְהוֹן.
prolong	יַפִּיש
their lives,	חַיֵּיהוֹן.
and increase	וְיַסְגֵּא
their days,	יוֹמֵיהוֹן.
and add	וְיִתֵּן אַרְכָּה
to their years;	לְשַׁנֵּיהוֹן.
and may they be delivered,	וְיִתְפְּרְקוּן
and may they be saved	וְיִשְׁתֵּזְבוּן
from every distress	מִן כָּל עָקָא
and from all mishaps.	וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין
The Lord	מָרָן
of heaven	דִי בִשְׁמַיָּא
may be their help	יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן
in all times and seasons,	כָּל זְמַן וְעִדָּן.
and let us say, Amen!	וְנֵאמַר אָמֵן:

When service is not held with a Congregation, the second יקום פורקן and מי שברך are not said.

May deliverance come	יְקוּם פֻּרְקָן
from heaven,	מִן שְׁמַיָּא.
grace and lovingkindness,	חִנָּא וְחִסְדָּא.
and compassion,	וְרַחֲמֵי
and long life,	וְחַיֵּי אֲרִיכֵי.

יקום פורקן הראוי הוא ברכה לדורשים בקהל לפני כל חג ולראשי גליות וראשי הישיבות ולוטדי התורה. ויקום פורקן השני הוא ברכה לבני העיר ונתקנו בבבל בלשון ארצם למען יבינו גם הנשים והטף.

יקום פורקן is not said on a Festival which falls on a week-day.

לְמָרָנָן	For our teachers
וְרַבָּנָן	and our learned
חַבּוּרְתָּא קַדִּישְׁתָּא.	of the holy community,
דִּי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.	who are in the land of Israel,
וְדִי בְּבָבֶל.	and who are in Babylon,
לְרֵישֵׁי	for the heads
כַּלֵּי.	of the academies,
וּלְרֵישֵׁי	and for the chiefs
גָּלוּתָא.	of the captivity,
וּלְרֵישֵׁי	and for the heads
מְתִיבְתָּא.	of the colleges,
וּלְדַיָּנֵי	and for the judges
דִּי בָבָא:	in the gates.
לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן	For all their disciples,
וּלְכָל תַּלְמִידֵי	and for all the disciples
תַּלְמִידֵיהוֹן.	of their disciples,
וּלְכָל	and for all
מָאן דְעָסְקִין	who occupy themselves

יְקוּם פֻּרְקָן	May deliverance come
מִן שְׁמַיָּא.	from heaven,
חִנָּא וְחִסְדָּא.	grace and lovingkindness,
וְרַחֲמֵי	and compassion,
וְחַיֵּי אֲרִיכֵי.	and long life,
וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי.	and plentiful sustenance,
וְסַיְעָתָא	and aid
דִּשְׁמַיָּא.	from heaven,
וּבַרְיוּת גּוּפָא.	and health of body
וּנְהוֹרָא מַעֲלְיָא:	and [1]true enlightenment.
זַרְעָא	Children,
חַיָּא וְקַיָּמָא.	living and robust,
זַרְעָא	children
דִּי לָא יִפְסוּק	that will not forsake
וְדִי לָא יִבְטוּל	and that will not neglect
מִפִּתְגָּמֵי	*any* of the words
אוֹרַיְתָא:	of the Law.

For the Day of Atonement.

וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ. וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ)יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים: (On Sabbath)

On Sabbath יקום פורקן is here continued, and on a week-day אשרי is said.

For the Day of Atonement.

אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ. לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת: עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ. יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד. וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מֶלֶךְ מוֹחֵל

1) Or, higher

and in the mighty waters,	וּבְמַיִם עַזִּים
a path,	נְתִיבָה.
may he bless,	הוּא יְבָרֵךְ .
and guard,	וְיִשְׁמוֹר .
and protect,	וְיִנְצוֹר .
and help,	וְיַעֲזוֹר.
and exalt,	וִירוֹמֵם.
and magnify,	וְיַגְדֵּל.
and extol highly	וְיַנְשֵׂא לְמַעְלָה
our land,	אֶת אַרְצֵנוּ.
the United States	הַמְּדִינוֹת הַמְּאֻחָדוֹת
of America,	שֶׁבְּאַמֶרִיקָא.
and all the nations	וְאֶת כָּל הָעַמִּים
that dwell thereon,	הַיּוֹשְׁבִים עָלֶיהָ.
and the President	וְאֶת הַפְּרֶעזִידֶענְט
Theodore Roosevelt,	טְהֶעאָדאָר רוֹסְוֶועלְט
and all the Counsellors	עִם כָּל יוֹעֲצֵי
of the government	הַמַּלְכוּת
and its Officers.	וּפְקִידֶיהָ:
The supreme King of kings	מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
in his mercy	בְּרַחֲמָיו.
may preserve him in life,	יְחַיֵּהוּ
and guard him;	וְיִשְׁמְרֵהוּ.
and from all trouble,	וּמִכָּל צָרָה
and sorrow, and hurt	וְיָגוֹן וָנֶזֶק

of their hands,	יְדֵיהֶם
with all Israel	עִם כָּל יִשְׂרָאֵל
their brethren;	אַחֵיהֶם .
and let us say, Amen.	וְנֹאמַר אָמֵן:

תְּפִלָּה בְּעַד שְׁלוֹם הַמַּלְכוּת.

PRAYER FOR THE PEACE OF THE GOVERNMENT.

הכל בו מזכיר את המנהג לברך את המלך אחר קריאת התורה. וז״ל אבודרהם: „אחר שמסיימין בקריאת התורה נהגו לברך את המלך ולהתפלל לה׳ שיעזרהו ויאמצהו על אויביו שכן כתוב, ודרשו בשלום העיר אשר הגליתי אתכם שמה והתפללו בעדה אל ה׳ כי בשלומה יהיה לכם שלום (ירמיהו כ״ט ז׳) וכ״ו וכן מצאנו גם במשנה רבי חנינא סגן הכהנים אומר: הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה של מלכות איש את רעהו חיים בלעו (אבות פ״ג מ״ב) וכן מצינו ששמעון הצדיק אמר למלך אלכסנדר שלא יחריב הבית אשר בו מתפללין גם בעד המלך (יומא ס״ט ע״א, ברכות י״ז ע״א). והספרדים אומרים אותה גם בליל יום כפור אחר כל נדרי. והטעם, לדעתי, הוא לבל יאמרו כי על ידי אמירת כל נדרי התירו את השבועה לעבוד את המלכות, ולכן הם מתפללים תכף בשלומה.

He who giveth salvation	[1]הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה
unto the kings	לַמְּלָכִים
and dominion	וּמֶמְשָׁלָה
unto the princes,	לַנְּסִיכִים.
whose kingdom	[2]מַלְכוּתוֹ
is [5]a kingdom	מַלְכוּת
of all worlds,	כָּל עוֹלָמִים.
who delivered	[3]הַפּוֹצֶה
his servant David	אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ
from the hurtful sword,	מֵחֶרֶב רָעָה.
who maketh in the sea	[4]הַנּוֹתֵן בַּיָּם
a way	דֶּרֶךְ

1) תהלים קמ״ד י׳. 2) ע״פ תהלים קמ״הי״ג. 3) שם קמ״ד י׳. 4) ישעיה מ״ג ט״ז.

5) Or, an everlasting kingdom.

for prayer,	לִתְפִלָּה.
and those who enter	וּמִי שֶׁבָּאִים
therein	בְּתוֹכָם
to pray,	לְהִתְפַּלֵּל.
and those who give	וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים
[2]candles to light,	נֵר לַמָּאוֹר .
and wine for Kiddush	וְיַיִן לְקִדּוּשׁ
and for Habdalah,	וּלְהַבְדָּלָה .
and bread to the wayfarers,	וּפַת לָאֹרְחִים.
and charity	וּצְדָקָה
to the poor,	לָעֲנִיִּים.
and all those	וְכָל מִי
who occupy themselves	שֶׁעוֹסְקִים
with the wants of the congregation	בְּצָרְכֵי צִבּוּר
in faithfulness,	בֶּאֱמוּנָה .
the Holy One,	הַקָּדוֹשׁ
blessed be he,	בָּרוּךְ הוּא
may give them their reward,	יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם.
and remove from them	וְיָסִיר מֵהֶם
all sickness,	כָּל מַחֲלָה.
and heal	וְיִרְפָּא
all their body,	לְכָל גּוּפָם.
and forgive	וְיִסְלַח
all their iniquity.	לְכָל עֲוֹנָם :
and may he send blessing	וְיִשְׁלַח בְּרָכָה
and prosperity	וְהַצְלָחָה
upon all the work	בְּכָל מַעֲשֵׂה

and may you be delivered,	וְתִתְפָּרְקוּן
and may you be saved	וְתִשְׁתֵּזְבוּן
from every distress	מִן כָּל עָקָא
and from all mishaps.	וּמִן כָּל מַרְעִין בִּישִׁין
The Lord	מָרָן
of heaven	דִּי בִשְׁמַיָּא
may be your help	יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן
in all times and seasons,	כָּל זְמַן וְעִדָּן.
and let us say, Amen!	וְנֵאמַר אָמֵן :

He who blessed	מִי שֶׁבֵּרַךְ
our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ
Abraham, Isaac and Jacob,	אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב
may he bless	הוּא יְבָרֵךְ
all this holy congregation,	אֶת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה
together with all other holy congregations;	עִם כָּל קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ
them and their wives,	הֵם וּנְשֵׁיהֶם.
and their sons,	וּבְנֵיהֶם
and their daughters,	וּבְנוֹתֵיהֶם .
and all	וְכָל
that belong to them.	אֲשֶׁר לָהֶם :
And those who [1]set apart	וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים
synagogues	בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת

1) Or, unite to form synagogues. 2) lamps for a light; or, light for a lamp.

and for blessing.	וְלִבְרָכָה:
And thou shalt grant us	וְתִתֶּן לָנוּ
long life,	חַיִּים אֲרוּכִים.
a life	חַיִּים
of peace,	שֶׁל שָׁלוֹם.
a life	חַיִּים
of good,	שֶׁל טוֹבָה.
a life	חַיִּים
of blessing,	שֶׁל בְּרָכָה.
a life	חַיִּים
of sustenance,	שֶׁל פַּרְנָסָה.
a life	חַיִּים
of bodily vigor,	שֶׁל חִלּוּץ עֲצָמוֹת.
a life	חַיִּים
in which there is	שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם
the fear of Heaven	יִרְאַת שָׁמַיִם
and the fear of sin,	וְיִרְאַת חֵטְא.
a life	חַיִּים
[1]free from shame and reproach,	שֶׁאֵין בָּהֶם בּוּשָׁה וּכְלִמָּה.
a life	חַיִּים
of prosperity	שֶׁל עֹשֶׁר
and honor,	וְכָבוֹד.
a life	חַיִּים
that *there* shall be in us	שֶׁתְּהֵא בָּנוּ
the love of the Law	אַהֲבַת תּוֹרָה
and the fear of Heaven,	וְיִרְאַת שָׁמַיִם.
a life	חַיִּים
in which *there* shall be fulfilled	שֶׁיְּמַלְּאוּ
the desires	מִשְׁאֲלוֹת
of our heart	לִבֵּנוּ
for good.	לְטוֹבָה.
Amen! Selah!	אָמֵן סֶלָה:

The Reader takes the Sepher Thorah and says:—

He who wrought	מִי שֶׁעָשָׂה
miracles	נִסִּים
for our fathers,	לַאֲבוֹתֵינוּ.
and redeemed them	וְגָאַל אוֹתָם
from slavery	מֵעַבְדוּת
unto freedom,	לְחֵרוּת.
he may redeem us	הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ
speedily,	בְּקָרוֹב.
and gather	וִיקַבֵּץ
our [2]exiles	נִדָּחֵינוּ
from the four corners of the earth,	מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ.
that all Israel *be* united;	חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

1) Heb., in which there is no shame, etc. 2) Or, dispersed.

a redeemer,	גּוֹאֵל.
and may this be *his* will;	וְכֵן יְהִי רָצוֹן.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

בִּרְכַּת הַחֹדֶשׁ.

THE BLESSING OF THE MONTH.

תפלת יהי רצון לא נמצא ברמב"ם וגם לא באבודרהם ובסדורי הספרדים, אולם נמצא בתלמוד (ברכות ט"ז ע"ב) „רב בתר צלותיה אמר הכי: יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתתן לנו חיים ארוכים וכו' עד משאלות לבנו לטובה". ומזה נראה כי רק בזמן מאוחר לקחוה האשכנזים לאמרה קדם ברכת החודש והוסיפו בה רק הז' תבות „שתחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה" כדי לעשותה מכוונת לענין ראש חדש ובסוף הוסיפו התבות „אמן סלה" ויש סדורים שגומרים: „בזכות תפלת רב אמן סלה" שנשתבשה בהרבה סדורים לנוסח „בזכות תפלת רבים". והספרדים אומרים תחת תפלת יהי רצון שלנו יהי רצון מלפני אבינו שבשמים וכו' שהאשכנזים אומרים בב' וה' אחר הקריאה בשנוי מעט ובלי החרוז אחינו כל בית ישראל (עיין בתפלת שחרית צד 51) וגם נוסח של מי שעשה נסים ויחדשהו משונה אצל הספרדים.

On the Sabbath preceding New Moon (ראש חדש) the following is said before מוסף.

May it be [3]thy will,	יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ:
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ.
to renew	שֶׁתְּחַדֵּשׁ
unto us	עָלֵינוּ
this *coming* month	אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
for good	לְטוֹבָה
may he deliver him,	יַצִּילֵהוּ.
and may he subdue	וְיַדְבֵּר
nations	עַמִּים
under his feet,	תַּחַת רַגְלָיו.
and make his enemies fall before him,	וַיַּפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו.
and in whatsoever he undertaketh	וּבְכֹל אֲשֶׁר יִפְנֶה
may he prosper.	יַצְלִיחַ:
The supreme King of kings	מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
in his mercy	בְּרַחֲמָיו.
may he put into his heart	יִתֵּן בְּלִבּוֹ
and into the heart	וּבְלֵב
of all his counsellors	כָּל יוֹעֲצָיו
and his officers	וּפְקִידָיו.
a spirit of wisdom	רוּחַ חָכְמָה
and understanding,	וּבִינָה.
to uphold	לְהַרְבּוֹת
the peace of the kingdom	שְׁלוֹם הַמַּלְכוּת
and the welfare of his people,	וְהַצְלָחַת עַמּוֹ.
and to deal	וְלַעֲשׂוֹת
kindly and truly	חֶסֶד וֶאֱמֶת
with all Israel.	עִם כָּל יִשְׂרָאֵל:
In his days	בְּיָמָיו
and in our days	וּבְיָמֵינוּ
may Judah be saved	[1]תִּוָּשַׁע יְהוּדָה.
and Israel	וְיִשְׂרָאֵל
may dwell securely;	יִשְׁכֹּן לָבֶטַח.
and there may come unto Zion	[2]וּבָא לְצִיּוֹן

3) Heb., the will before thee. 2) ישעיה נ"ט כ. 1) ירמיה י"ג ו'.

בסדור הרמב״ם ובכל כו ובאבודרהם לא הובא אב הרחמים וגם בסדורי הספרדים איננו. וכנראה נתקן בימי הגזרות והשמדות של תתנ״ו ותתק״ו להזכיר נשמותיהם של „קהלות הקודש שמסרו נפשם על קדושת השם״.

אל מלא רחמים and אב הרחמים are not said on a Sabbath, on which the Blessing of the Month takes place, or on which New Moon, Festivals, Chanukah or Purim fall, as well as on all other Sabbaths, on which צדקתך צדק is not said in the Afternoon Service, or when there is present a man in the first week after his marriage, or one whose son is to be circumcised on that day. אל מלא רחמים is however said for the dead that were buried in the same week.

On the Sabbaths between Passover and Pentecost אב הרחמים is said even when the Blessing of the Month takes place (but not if it be New Moon), or when there is a man in the first week after his marriage, or whose son is to be circumcised on that day, but אל מלא רחמים is not said.

In some Congregations אב הרחמים is said only on the Sabbath before Pentecost and before the 9th day of Ab.

אַב הָרַחֲמִים	The father of compassion,
שׁוֹכֵן	*who* dwelleth
מְרוֹמִים.	[2]*in the* high heavens
בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים	in his mighty compassion,
הוּא יִפְקוֹד	may he remember
בְּרַחֲמִים.	with compassion
הַחֲסִידִים	the pious,
וְהַיְשָׁרִים	and the upright,
וְהַתְּמִימִים.	and the perfect ones,
קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ	the holy congregations,
שֶׁמָּסְרוּ	who gave up
נַפְשָׁם	their souls
עַל קְדֻשַּׁת	for the sanctification

1) Heb., secrecy. 2) Or, on high.

יַסְתִּירֵהוּ	may conceal him
בְּסֵתֶר	in the [1]shelter
כְּנָפָיו	of his wings
לְעוֹלָמִים.	for ever,
וְיִצְרוֹר	and may he bind up
בִּצְרוֹר הַחַיִּים	in the bond of life
אֶת נִשְׁמָתוֹ.	his soul,
יְיָ הוּא נַחֲלָתוֹ.	the Lord is his heritage;
וְיָנוּחַ	and may he rest
בְּשָׁלוֹם	in peace
עַל מִשְׁכָּבוֹ.	upon his bedstead;
וְנֹאמַר אָמֵן:	and let us say, Amen!

הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת לְנֹקֵבָה.

MEMORIAL SERVICE
FOR THE FEMALE DEAD.

See translation on page 156.

אֵל מָלֵא רַחֲמִים שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים. הַמְצֵא מְנוּחָה נְכוֹנָה תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה. בְּמַעֲלוֹת קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים. כְּזֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים אֶת נִשְׁמַת

The name and the father's name of the deceased are here mentioned.

שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ. בַּעֲבוּר שֶׁנִּדְּבוּ צְדָקָה בְּעַד הַזְכָּרַת נִשְׁמָתָהּ. בְּגַן עֵדֶן תְּהֵא מְנוּחָתָהּ. לָכֵן בַּעַל הָרַחֲמִים יַסְתִּירֶהָ בְּסֵתֶר כְּנָפָיו לְעוֹלָמִים. וְיִצְרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים אֶת נִשְׁמָתָהּ. יְיָ הוּא נַחֲלָתָהּ. וְתָנוּחַ בְּשָׁלוֹם עַל מִשְׁכָּבָהּ. וְנֹאמַר אָמֵן:

MEMORIAL SERVICE

FOR THE MALE DEAD.

The laws regarding the days, when אל מלא רחמים is not said, see next page before אב הרחמים.

O God,	אֵל
full of mercies,	מָלֵא רַחֲמִים
who dwellest	שׁוֹכֵן
[1]in the high heavens,	בַּמְּרוֹמִים.
[2]grant	הַמְצֵא
a proper resting-place,	מְנוּחָה נְכוֹנָה
under the wings of the divine presence,	תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה.
in the ranks	בְּמַעֲלוֹת
of the holy	קְדוֹשִׁים
and pure ones,	וּטְהוֹרִים.
that shine forth like the brightness of the heaven,	כְּזֹהַר הָרָקִיעַ מַזְהִירִים
the soul of	אֶת נִשְׁמַת

The name and the father's name of the deceased are here mentioned.

who hath gone	שֶׁהָלַךְ
to his [3]world,	לְעוֹלָמוֹ.
because they gave willinly	בַּעֲבוּר שֶׁנָּדְבוּ
charity	צְדָקָה
for the remembrance	בְּעַד הַזְכָּרַת
of his soul,	נִשְׁמָתוֹ.
in paradise	בְּגַן עֵדֶן
may be his resting-place.	תְּהֵא מְנוּחָתוֹ.
Therefore,	לָכֵן
the Master of mercies	בַּעַל הָרַחֲמִים

1) Or, on high. 2) Or, secure. 3) or, repose,

The New Moon (*naming the month*)	רֹאשׁ חֹדֶשׁ (פלוני)
will be	יִהְיֶה
on (*naming the day or days of the week*)	בְּיוֹם (פלוני)
which comes (*or* come) to us	הַבָּא עָלֵינוּ
and unto all Israel	וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
for good.	לְטוֹבָה:

May it renew	יְחַדְּשֵׁהוּ
the Holy One,	הַקָּדוֹשׁ
blessed *be* he,	בָּרוּךְ הוּא
unto us	עָלֵינוּ.
and unto all his people,	וְעַל כָּל עַמּוֹ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל.
for life	לְחַיִּים
and for peace,	וּלְשָׁלוֹם.
for gladness	לְשָׂשׂוֹן
and for joy,	וּלְשִׂמְחָה.
for salvation	לִישׁוּעָה
and for consolation;	וּלְנֶחָמָה.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

איתא בתנחומא פרשה האזינו:, לכך רגילין להזכיר המתים בשבת שלא ישובו לגיהנום. כן איתא בת"כ כפר לעמך ישראל, אלו החיים; אשר פדית, אלו המתים; מכאן שהחיים פודין את המתים, ולכך אנו נוהגין להזכיר את המתים ביום הכפורים ולפסוק עליהן צדקה, שכן שנינו בת"כ יכול משמתו לא יועיל להם הצדקה ת"ל אשר פדית, מכאן כשפוסקין צדקה בשבילם מוציאין ומעלין אותן כחץ מן הקשת". עכ"ל התנחומא. ואחר תפלת אל מלא רחמים תקנו לומר תפלת אב הרחמים לזכר נשמות החסידים והישרים והתמימים שנהרגו ונשחטו על קדוש השם ושמותיהם אינם ידועים לנו.

And it is said,	וְאוֹמֵר.
For	[1] כִּי
he that maketh inquisition for blood	דֹּרֵשׁ דָּמִים
remembereth them;	אוֹתָם זָכָר.
he forgetteth not	לֹא שָׁכַח
the cry	צַעֲקַת
of the humble.	עֲנָוִים:
And it is *further* said,	וְאוֹמֵר.
he will judge among the nations,	[2] יָדִין בַּגּוֹיִם
who will be full	מָלֵא
of corpses;	גְוִיּוֹת.
he will smite the heads	מָחַץ רֹאשׁ
over the great earth.	עַל אֶרֶץ רַבָּה:
From the *blood*-brook	מִנַּחַל
in the way	בַּדֶּרֶךְ
he will drink,	יִשְׁתֶּה.
therefore	עַל כֵּן
shall he lift up the head.	יָרִים רֹאשׁ:

כשמברכין שני וחמישי ושני (בח״ב) יאמר החזן מי שברך תמצא למטה.

See translation on page 89.

תהלים פ״ד ה׳ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: קמ״ו אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ. אַשְׁרֵי

הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

תהלים קמ״ה. תְּהִלָּה לְדָוִד. אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ. וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ב בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ. וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ג גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד. וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ. וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ. וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ. וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: ז זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ. וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: ח חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ. אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: ט טוֹב יְיָ לַכֹּל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: י יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ. וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו. וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים. וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: יד סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: טו עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ. וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: טז פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: יז צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו. וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: יח קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: יט רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה. וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע

כשמברכין שני וחמישי ושני (בח״ב) יאמר החזן זה.

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב. מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה. הוּא יְבָרֵךְ אֵת כָּל מִי שֶׁנִּקְבַּל עָלָיו לְהִתְעַנּוֹת שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְשֵׁנִי. בִּשְׂכַר זֶה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יִשְׁמְרֵהוּ וְיַצִּילֵהוּ מִכָּל צָרָה וְצוּקָה. וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה. וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם. וִיקַבֵּל תְּפִלּוֹתֵיהֶם. וְיַאֲזִין שַׁוְעוֹתֵיהֶם. עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אַחֵיהֶם. וְנֹאמַר אָמֵן:

1) תהלים ט׳ י״ג. 2) שם ק״י ו׳ וז׳.

for	כִּי
the blood of his servants	דַּם עֲבָדָיו
he will avenge,	יִקּוֹם.
and he will render vengeance	וְנָקָם יָשִׁיב
to his adversaries,	לְצָרָיו.
and he will [8]forgive	וְכִפֶּר
his land *and* his people.	אַדְמָתוֹ עַמּוֹ:
And by the hand of thy servants,	וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ
the prophets,	הַנְּבִיאִים
it is written, saying,	כָּתוּב לֵאמֹר.
And I will cleanse	[4] וְנִקֵּיתִי
their blood	דָּמָם
that I have not *yet* cleansed;	לֹא נִקֵּיתִי.
for the Lord dwelleth	וַיי שֹׁכֵן
in Zion.	בְּצִיּוֹן:
And in the Holy Writings	וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ
it is said,	נֶאֱמַר.
Wherefore	[5] לָמָּה
should the nations say,	יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם
Where is their God?	אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם.
Let there be made known	יִוָּדַע
among the nations	בַּגּוֹיִם
in our sight	לְעֵינֵינוּ
the revenging of the blood	נִקְמַת דַּם
of thy servants	עֲבָדֶיךָ
that hath been shed.	הַשָּׁפוּךְ:

of the *divine* name,	הַשֵּׁם.
who were beloved	[1] הַנֶּאֱהָבִים
and pleasant	וְהַנְּעִימִים
in their lives,	בְּחַיֵּיהֶם.
and in their death	וּבְמוֹתָם
they were not separated.	לֹא נִפְרָדוּ.
They were swifter than eagles,	מִנְּשָׁרִים קַלּוּ
and stronger than lions,	וּמֵאֲרָיוֹת גָּבְרוּ.
to do	לַעֲשׂוֹת
the will of their [6]Possessor,	רְצוֹן קוֹנָם
and the desire	וְחֵפֶץ
of their Rock.	צוּרָם:
May our God remember them	יִזְכֹּר אֱלֹהֵינוּ
for good	לְטוֹבָה.
with the other righteous of the world,	עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם.
and avenge	[2] וְיִנְקוֹם
the vengeance of the blood	נִקְמַת דַּם
of his servants,	עֲבָדָיו
that hath been shed;	הַשָּׁפוּךְ:
as it is written	כַּכָּתוּב
in the Law of Moses,	בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
the man of God,	אִישׁ הָאֱלֹהִים.
[7]Praise, ye nations,	[3] הַרְנִינוּ גוֹיִם
his people,	עַמּוֹ.

1) ע׳פ שמואל ב׳ א׳ כ׳ג. 2) בסדורים וישנים הנוסח: ״וינקום בימינו לעינינו״. 3) דברים ל״ב׳ מג. 4) סוף יואל. 5) תהלים ע׳ט י׳.
6) Or, Master. 7) Or, rejoice. 8) Or, make expiation *for* his people, etc.

אַתָּה	thou
וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ:	and the ark of thy strength.
[1] כֹּהֲנֶיךָ	Thy priests
יִלְבְּשׁוּ	let they clothe themselves
צֶדֶק,	*with* righteousnes,
וַחֲסִידֶיךָ	and thy pious ones
יְרַנְּנוּ:	let they shout for joy.
[2] בַּעֲבוּר דָּוִד	For the sake of David
עַבְדֶּךָ.	thy servant,
אַל תָּשֵׁב	turn not away
פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ:	the face of thine anointed.
[3] כִּי לֶקַח טוֹב	For good doctrine
נָתַתִּי לָכֶם.	I have given to you;
תּוֹרָתִי	my Law
אַל תַּעֲזֹבוּ:	do not forsake.
[4] עֵץ חַיִּים הִיא	It is a tree of life
לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ.	to them that lay hold of it,
וְתֹמְכֶיהָ	and those that uphold it
מְאֻשָּׁר:	are happy.
[5] דְּרָכֶיהָ	Its ways
דַּרְכֵי נֹעַם.	are ways of pleasantness,
וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ	and all its paths
שָׁלוֹם:	are peace.
[6] הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ	Turn thou us, O Lord,
אֵלֶיךָ	unto thee,
וְנָשׁוּבָה.	and we shall return;
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ	renew our days
כְּקֶדֶם:	as of old.

The Reader here says Half-Kaddish, which see below the rule.

תפלות המוספים בשבת וראש חדש ויום טוב הן כנגד קרבנות המוספים, שהוסיפו קרבן היום על קרבן התמיד בימים האלו, והתפלה היא במקום קרבן (ברכות כ״ו).

תכנת שבת, הנמצא בסדורנו ואשר גם רב עמרם גאון ורבנו סעדיה גאון אחזו בה, מיוסדת על פי אלפא ביתא מהופכת (תשר״ק) ובסוף האלפא ביתא באות האותיות מנצפ״ך, מסיני נצטוו צוויי פעליה כראוי (כן היא נוסחת אבן ירחי), ולהספרדים והרמב״ם נוסח אחר לגמרי המתחיל למשה צויתי על הר סיני וכ ו׳. **נעריצך**. קדושת מוסף לשבת ויום טוב נקראה בזוהר פרשה ויקהל צ״ב בשם קדושה עלאה, ובפוסקים בשם קדושה רבה, ר״ל קדושה גדולה. ויסוד כל הקדושה הזאת הוא בפרקי דר׳ אליעזר סוף פ׳ ד׳ ולספרדים נוסח אחר המתחיל כתר יתנו לך וכ״ו.

שמע ישראל בקדושת מוסף היא לזכרון הגזרה שלא לקרות שמע והתקינו לקרות בהבלעה בקדושה, ואף על פי שנתבטלה הגזרה בכל זאת לא נמנעו מלאומרה כדי שיתפרסם הנס. כן כתב אבן ירחי והכל בו בשם בעל האשכול וכן כתב גם רב עמרם גאון בשם הגאון שר שלום. ובעל התניא בס׳ מ״ט והבית יוסף באו״ח ס׳ תכ״ג מביאים המעשה באריכות.

The Reader says the following Kaddish after כקדם.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא	
דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ.	
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית	
יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:	
Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ	לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם	
וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ	
דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא)	
מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא	
וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:	

1) תהלים קל״ב ט׳. 2) שם י׳. 3) משלי ד׳ ב׳. 4) שם ג׳ י״ח. 5) שם י״ז. 6) סוף איכה.

וְיוֹשִׁיעֵם: כ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו. וְאֶת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: כא תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֵּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: קיח ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם. הַלְלוּיָהּ:

On returning the ספר to the Ark, the Reader says:—

[1] יְהַלְּלוּ אֶת שֵׁם יְיָ. כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ.

And the Congregation respond:—

[1] הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: [2] וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ. תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו. לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ. הַלְלוּיָהּ:

On Festivals that fall on a week-day say here לדוד מזמור, which see next page below the rule, מזמור לדוד instead of.

תהלים כ״ט מִזְמוֹר לְדָוִד. הָבוּ לַיְיָ בְּנֵי אֵלִים. הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: ב הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ. הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: ג קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם. אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים. יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: ד קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ. קוֹל יְיָ בָּהָדָר: ה קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים. וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: ו וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל. לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: ז קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: ח קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר. יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: ט קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת. וּבְהֵיכָלוֹ. כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: י יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב. וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יא יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

Upon placing the Scroll of the Law (ספר תורה) into the Ark, the following to כקדם is said:—

And when [1]it rested,	[3] וּבְנֻחָה
he said,	יֹאמַר.
Return, O Lord,	שׁוּבָה יְיָ
unto the myriads	רִבְבוֹת
of the thousands of Israel.	אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל:
Arise, O Lord,	[4] קוּמָה יְיָ
unto thy resting-place;	לִמְנוּחָתֶךָ.

On Festivals that fall on a week-day לדוד מזמור is said instead of לדוד מזמור.

תהלים כ״ד לְדָוִד מִזְמוֹר. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי הוּא עַל יַמִּים. יְסָדָהּ. וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֵהָ: ג מִי יַעֲלֶה בְהַר יְיָ. וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי. וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו. מְבַקְּשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר. יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד. יְיָ צְבָאוֹת. הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

1) תהלים קמ״ח י״ג. 2) שם י״ד. 3) במדבר י׳ ל״ו. 4) תהלים קל״ב ח׳. 5) I. e., the Ark.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בשבת תשובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

From New Year till after the Day of Atonement say הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ instead of הָאֵל הַקָּדוֹשׁ.

קָדוֹשׁ holy
יְיָ צְבָאוֹת. is the Lord of hosts;
מְלֹא כָל הָאָרֶץ full is the whole earth
כְּבוֹדוֹ: of his glory.

חזן Reader.

כְּבוֹדוֹ *Of* his glory
מָלֵא עוֹלָם is full the world;
מְשָׁרְתָיו his ministering angels
שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה ask one another,
אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. Where is the place of his glory?
לְעֻמָּתָם *and* over against them
בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ: they say, Blessed—

קהל וחזן Cong. & Reader.

בָּרוּךְ Blessed be
כְּבוֹד יְיָ the glory of the Lord
מִמְּקוֹמוֹ: from his place.

חזן Reader.

מִמְּקוֹמוֹ From his place
הוּא יִפֶן may he turn
בְּרַחֲמִים. in mercy
וְיָחוֹן עַם and favor the people
הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ who proclaim the unity of his name,
עֶרֶב וָבֹקֶר evening and morning,
בְּכָל יוֹם תָּמִיד every day, continually,
פַּעֲמַיִם twice,
בְּאַהֲבָה in love

שְׁמַע אוֹמְרִים: say שְׁמַע יִשְׂרָאֵל.

קהל וחזן. Cong. & Reader.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל Hear, O Israel,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ the Lord is our God,
יְיָ אֶחָד: the Lord is one.
הוּא אֱלֹהֵינוּ. He is our God,
הוּא אָבִינוּ. he is our Father,
הוּא מַלְכֵּנוּ. he is our King,
הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. he is our Saviour;
וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ and he will let us hear
בְּרַחֲמָיו in his mercy
שֵׁנִית a second time
לְעֵינֵי כָל חָי in the [1]presence of all living
לִהְיוֹת לָכֶם *his promise*: "To be unto you
לֵאלֹהִים: for a God."

קהל וחזן. Cong. & Reader.

אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: "I am the Lord your God."

חזן. Reader.

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ And in thy Holy Words
כָּתוּב לֵאמֹר: it is written, saying:

See translation on page 124.

קהל וחזן Cong. & Reader

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בשבת תשובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

The Reader then continues תכנת שבת which see on next page above the rule, but if it be New Moon אתה יצרת, which is to be found below the rule, is continued.

1) Heb., sight.

On Sabbath continue the following שמונה עשרה till וכשנים קדמוניות p. 171, in an undertone and standing. On Passover, Pentecost and Tabernacles, continue כי שם יי, p. . . . ; On New Year, p. . . . ; on the Day of Atonement p. . . .

When praying in a congregation of not less than ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ) beginning with ברוך אתה ה׳.

See translation on page 152.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק.
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים.
וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא
גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here זכרנו לחיים, which will be found here below the rule.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה
מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

משיב הרוח is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא
חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת
וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה
וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך, which will be found here below the rule.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats שמונה עשרה (חזרת הש״ץ) say here קדושה (נעריצך), which will be found here below the rule.

זכרנו is to be said from ראש השנה till after מלך עוזר before יום כפור.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים . מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים.
וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים . לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים
חַיִּים :

מי כמוך is to be said from ראש השנה till after ונאמן אתה before יום כפור.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים . זוֹכֵר יְצוּרָיו
לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

We will reverence thee,	נַעֲרִיצְךָ
and we will sanctify thee	וְנַקְדִּישְׁךָ.
according to the [1]utterance of the counsel	כְּסוֹד שִׂיחַ
of the holy [2]Seraphim,	שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ.
who sanctify	הַמַּקְדִּישִׁים
thy name	שִׁמְךָ
in holiness,	בַּקֹּדֶשׁ.
as it is written	כַּכָּתוּב
by the hand of thy prophet,	עַל יַד נְבִיאֶךָ.
And one called unto the other,	וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
and said,	וְאָמַר:

Cong. and Reader.	קהל וחזן
Holy,	קָדוֹשׁ
holy,	קָדוֹשׁ

1) Or, mystic utterance. 2) The name of angels.

And the additional offering	וְאֶת מוּסַף
of this Sabbath day	יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה
we will [1]prepare	נַעֲשֶׂה
and [3]offer up	וְנַקְרִיב
before thee	לְפָנֶיךָ
in love,	בְּאַהֲבָה.
according to the precept	כְּמִצְוַת
of thy will,	רְצוֹנֶךָ.
as thou hast written	כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ
for us	עָלֵינוּ
in thy Law	בְּתוֹרָתֶךָ.
by the hand of Moses,	עַל יְדֵי מֹשֶׁה
thy servant,	עַבְדֶּךָ.
by the mouth of thy glory,	מִפִּי כְבוֹדֶךָ.
as it is said.	כָּאָמוּר:

O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ.
to bring us up	שֶׁתַּעֲלֵנוּ
in joy	בְשִׂמְחָה
into our land,	לְאַרְצֵנוּ.
and to plant us	וְתִטָּעֵנוּ
within our border,	בִּגְבוּלֵנוּ.
and there we will [1]prepare	וְשָׁם נַעֲשֶׂה
before thee	לְפָנֶיךָ
the offerings	אֶת קָרְבְּנוֹת
of our obligations,	חוֹבוֹתֵינוּ.
the [2]continual offerings	תְּמִידִים
according to their order,	כְּסִדְרָם
and the additional offerings	וּמוּסָפִים
according to their law.	כְּהִלְכָתָם:

the glory	כָּבוֹד
from the house of our life,[7]	מִבֵּית חַיֵּינוּ.
and we are not able	וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים
to perform	לַעֲשׂוֹת
our obligations	חוֹבוֹתֵינוּ
in thy chosen house,	בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ.
in the great and holy house	בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
that thy name was called	שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ
upon it,	עָלָיו.

and [4]New Moons	וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים
for atonement.	לְכַפָּרָה:
But because we sinned	וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ
before thee,	לְפָנֶיךָ
both we and our fathers,	אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ.
our city hath been [5]ruined,	חָרְבָה עִירֵנוּ
and our sanctuary hath been laid waste,	וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.
and banished was	וְגָלָה
our [6]honor	יְקָרֵנוּ.
and removed was	וְנִטַּל

1) Heb., make. 2) Or, daily. 3) Heb., bring. 4) Heb., the beginnings of the months. 5) or, desolated. 6) Or, splendor. 7) I. e., the holy Temple.

and also they who love	וְגַם הָאוֹהֲבִים
its [5]words	דְּבָרֶיהָ
have chosen greatness.	גְּדֻלָּה בָּחָרוּ.
Already from Sinai	אָז מִסִּינַי
they were commanded	[1] נִצְטַוּוּ
about it;	עָלֶיהָ.
and thou hast commanded us,	וַתְּצַוֵּנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
to bring thereon	לְהַקְרִיב בָּהּ
the additional-offering of Sabbath	קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת.
as it is meet.	כָּרָאוּי:
May it be thy will,	יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ

When New Moon falls on Sabbath, אתה יצרת, which see below the rule, is said instead of תכנת שבת.

Thou didst	תִּכַּנְתָּ
[1]institute the Sabbath,	שַׁבָּת
thou didst accept	רָצִיתָ
its [2]offerings;	קָרְבְּנוֹתֶיהָ.
thou didst command	צִוִּיתָ
its *special* [3]explanations	פֵּרוּשֶׁיהָ
with the order	עִם סִדּוּרֵי
of its drink-offerings.	נִסְכֵּיהָ:
They who delight in it	מְשַׂעֲשְׁעֶיהָ
for ever	לְעוֹלָם
shall inherit glory;	כָּבוֹד יִנְחָלוּ.
they that taste it	טוֹעֲמֶיהָ
[4]have merited life,	חַיִּים זָכוּ.

by thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ
and hast brought us near,	וְקֵרַבְתָּנוּ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
unto thy service,	לַעֲבוֹדָתֶךָ.
and thy great and holy name	וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ
thou hast called upon us.	עָלֵינוּ קָרָאתָ:
And thou hast given us,	וַתִּתֶּן לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in love	בְּאַהֲבָה
Sabbaths for rest	שַׁבָּתוֹת לְמַנוּחָה

אתה יצרת is to be said instead of תכנת שבת, when New Moon falls on Sabbath.

Thou didst form	אַתָּה יָצַרְתָּ
thy world	עוֹלָמְךָ
from of old;	מִקֶּדֶם.
thou hadst finished thy work	כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ
for the seventh day;	בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי:
thou hast loved us,	אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ
and hast taken pleasure in us,	וְרָצִיתָ בָּנוּ
and hast exalted us	וְרוֹמַמְתָּנוּ
above all [6]nations.	מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת.
and hast sanctified us	וְקִדַּשְׁתָּנוּ

1) נצטוו וכן נתרחקנו, שנשתלחה במוסף של יום טוב, שנתברכו בפהמ״ז, נשתנה בהגדה של פסח ועוד, כלם המה בבנין נתפעל שהשתמשו בו בעלי המשנה כמו נתפצעו האגוזים והוא מרכב מבנין נפעל העברי ובנין אתפעל הארמי. ונמצא גם מעט במקרא נשתוה (משלי כ״ז ט״ו) וכן נכפר (דברים כ״א ח׳) ונוסרו (יחזקל כ״ג מ״ח) תחת נתכפר, נתוסרו.

2) Or, establish. 3) I. e., duties. 4) Or, are worthy of life. 5) I. e., its precepts. 6) Heb., tongues.

יִשְׂמְחוּ	Let there rejoice
בְּמַלְכוּתְךָ	in thy kingdom
שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת	they that keep the Sabbath
וְקוֹרְאֵי	and they that call it
עֹנֶג.	"a delight."
עַם	The people
מְקַדְּשֵׁי	that sanctify
שְׁבִיעִי	*the* seventh *day*,
כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ	all of them shall be satiated
וְיִתְעַנְּגוּ	and delighted
מִטּוּבֶךָ.	with thy goodness,
וּבַשְּׁבִיעִי	for with the seventh *day*
רָצִיתָ (בּוֹ)	thou wast pleased,
וְקִדַּשְׁתּוֹ.	and hast sanctified it;
חֶמְדַּת יָמִים	the most desirable of days
אוֹתוֹ קָרָאתָ.	didst thou call it,
זֵכֶר	*in* remembrance
לְמַעֲשֵׂה	of the work
בְרֵאשִׁית:	of creation.

---

[1] וּבְרָאשֵׁי	And in the beginnings
חָדְשֵׁיכֶם	of your months
תַּקְרִיבוּ	you shall offer
עֹלָה לַיי,	a burnt-offering to the Lord:
פָּרִים בְּנֵי בָקָר	young bullocks
שְׁנַיִם	two
וְאַיִל אֶחָד.	and one ram,
כְּבָשִׂים	he-lambs
בְּנֵי שָׁנָה	a year old
שִׁבְעָה	seven,
תְּמִימִים:	without blemish.
[2] וּמִנְחָתָם	And their meal offering
וְנִסְכֵּיהֶם	and their drink offerings
כְּמִדְבָּר.	as hath been said,
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים	three tenth parts *of an* ephah
לַפָּר	for each bullock,
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים	and two tenth parts
לָאַיִל.	for the ram,
וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ.	and one tenth part for each lamb,
וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ.	and wine according to their drink offering,
וְשָׂעִיר	and a he-goat
לְכַפֵּר.	wherewith to make atonement,
וּשְׁנֵי תְמִידִים	and two continual offerings
כְּהִלְכָתָם:	according to their law.

See translation above the rule.

יִשְׂמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ (בּוֹ) וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ	Our God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.	and God of our fathers,
רְצֵה	be pleased
בִּמְנוּחָתֵנוּ.	with our rest,
וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ	and renew unto us

1) במדבר כ״ח י״א. 2) ע״פ במדבר כ״ח י״ב—ט״ו.

[1] וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת	And on the Sabbath day
שְׁנֵי כְבָשִׂים	two he-lambs
בְּנֵי שָׁנָה	a year old
תְּמִימִים.	without blemish,
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים	and two tenth *parts of an ephah*
סֹלֶת	of fine flour
מִנְחָה	*for* a meal-offering,
בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן	mingled with oil,
וְנִסְכּוֹ:	and its drink-offering.
עֹלַת	*This is* the burnt-offering
שַׁבַּת	of Sabbath
בְּשַׁבַּתּוֹ.	on [3]*every* Sabbath;
עַל עֹלַת הַתָּמִיד	besides the continual burnt-offering,
וְנִסְכָּהּ:	and its drink-offering.

מִפְּנֵי הַיָּד	because of the hand
הַשְּׁלוּחָה	that hath been stretched out
בְּמִקְדָּשֶׁךָ:	against thy sanctuary.
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ	May it be thy will,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God
וֵאלֹהֵי	and God
אֲבוֹתֵינוּ.	of our fathers,
שֶׁתַּעֲלֵנוּ	to bring us up
בְשִׂמְחָה	in joy
לְאַרְצֵנוּ.	into our land,
וְתִטָּעֵנוּ	and to plant us
בִּגְבוּלֵנוּ.	within our border,
וְשָׁם נַעֲשֶׂה	and there we will [4]prepare
לְפָנֶיךָ	before thee
אֶת קָרְבְּנוֹת	the oflerings
חוֹבוֹתֵינוּ.	of our obligations,
תְּמִידִים	the [5]continual offerings
כְּסִדְרָם.	according to their order,
וּמוּסָפִים	and the additional offerings
כְּהִלְכָתָם:	according to their law.
וְאֶת מוּסָפֵי	And the additional offerings
יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה	of this Sabbath day

וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה	and of this New Moon
נַעֲשֶׂה	we will [4]prepare
וְנַקְרִיב	and [5]offer up
לְפָנֶיךָ	before thee
בְּאַהֲבָה.	in love,
כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ.	according to the precept of thy will,
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ	as thou hast written
עָלֵינוּ	for us
בְּתוֹרָתֶךָ.	in thy Law
עַל יְדֵי מֹשֶׁה	by the hand of Moses,
עַבְדֶּךָ.	thy servant,
מִפִּי כְבוֹדֶךָ.	by the mouth of thy glory,
כָּאָמוּר:	as it is said.

See translation above the rule.

[1] וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ. עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

[2] זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת.	This is the offering of Sabbath,
וְקָרְבַּן הַיּוֹם	but the offering of this day is
כָּאָמוּר:	as it is said,

1) פמדבר כ"ח ט' וי'. 2) התניא בשם רש"י ואבודרהם ויעב"ץ כתבו שלא לאמרה.
3) Heb., its. 4) Heb., make. 5) Or, daily. 6) Heb., bring.

וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

From ראש השנה till after יום כפור say here וכתוב, which see below the rule.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below.

On Chanukah say here על הנסים, which see below the rule.

שִׂים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר

וְקַיְּמֶתָנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף נְלִיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

On Chanukah the following is said after קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים. וְעַל הַפֻּרְקָן. וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל. חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ. וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים.

וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִּמְנוּחָתֵנוּ. קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת: וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see below.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר

בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה — on this Sabbath day

אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. — this New Moon

לְטוֹבָה — for good

וְלִבְרָכָה. — and for blessing

לְשָׂשׂוֹן — for gladness

וּלְשִׂמְחָה. — and for joy,

לִישׁוּעָה — for salvation

וּלְנֶחָמָה. — and for consolation,

לְפַרְנָסָה — for sustenance

וּלְכַלְכָּלָה. — and for support,

לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. — for life and for peace,

לִמְחִילַת חֵטְא — for pardon of sin

וְלִסְלִיחַת עָוֹן. — and for forgiveness for iniquity,

During a leap year say:—

(וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע): — and for atonement of transgression;

כִּי — for

בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל — thy people Israel

בָּחַרְתָּ — thou hast chosen

מִכָּל הָאֻמּוֹת. — from all the nations,

וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ — and thy holy Sabbath

לָהֶם הוֹדַעְתָּ. — thou hast made known to them.

וְחֻקִּין — and statutes

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים — for the beginnings of the months

לָהֶם קָבַעְתָּ: — thou hast appointed for them.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ — Blessed art thou, O Lord,

מְקַדֵּשׁ הַשַׁّבָּת — who sanctifieth the Sabbath,

וְיִשְׂרָאֵל — and Israel,

וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים: — and the beginnings of the months.

Then continue רצה, which see above the rule.

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ

בסדור רב עמרם גאון מובא בשחרית לחול אין כאלהינו, פטום הקטרת, השיר שהלוים ואמר ר׳ אלעזר בשנויים מעטים וגם הרמב״ם מביא כלם (מלבד פטום הקטרת) לאמר אחר תפלת שחרית לחול. ומה שהאשכנזים אומרים אותו בשבת ולא בחול כתב הד״מ משום שטרודין במלאכתן. והכל בו כתב שטעם אמירת אין כאלהינו בשבת הוא כדי להשלים מאה ברכות שחייב אדם לברך בכל יום, כי בשבת מתפללין שלש פעמים ז׳ ברכות תחת שלש פעמים י״ח שמתפללין בכל יום נמצא חסרות ל״ג ברכות בתפלות ערבית, שחרית ומנחה ומשלימין אותן בז׳ ברכות למוסף וששׁ שבסעודה שלישית וכ׳ כנויים שיש באין כאלהינו. גם התניא בסמן א׳ מביא הטעם הזה בשם רש״י. אולם לדעת אבן ירחי אין כל שרש לטעם הזה.

מִי כֵאלֹהֵינוּ.	Who *is* like our God?
מִי כַאדוֹנֵינוּ.	who *is* like our Lord?
מִי כְמַלְכֵּנוּ.	who *is* like our King?
מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ:	who *is* like our Saviour?
נוֹדֶה	We will give thanks
לֵאלֹהֵינוּ.	to our God,
נוֹדֶה	we will give thanks
לַאדוֹנֵינוּ.	to our Lord,
נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ.	we will give thanks to our King,
נוֹדֶה	we will give thanks
לְמוֹשִׁיעֵנוּ:	to our Saviour.
בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ.	Blessed *be* our God,
בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ.	blessed *be* our Lord,
בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ.	blessed *be* our King,
בָּרוּךְ	blessed *be*
מוֹשִׁיעֵנוּ:	our Saviour.
אַתָּה הוּא	Thou *art*
אֱלֹהֵינוּ.	our God,
אַתָּה הוּא	thou *art*
אֲדוֹנֵינוּ.	our Lord,
אַתָּה הוּא	thou *art*
מַלְכֵּנוּ.	our King,
אַתָּה הוּא	thou *art*
מוֹשִׁיעֵנוּ.	our Saviour.
אַתָּה הוּא	Thou *art* he,
שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ	that our fathers burnt

---

[1] קַוֵּה אֶל יְיָ.	Hope in the Lord;
חֲזַק	be strong,
וְיַאֲמֵץ	and he shall strengthen
לְבָבֶךָ.	thy heart,
וְקַוֵּה אֶל יְיָ:	and hope in the Lord.
[2] אֵין קָדוֹשׁ	There is none holy
כַּיְיָ.	like the Lord;
כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ.	for there is none beside thee;
וְאֵין צוּר	and there is not any rock
כֵּאלֹהֵינוּ:	like our God.
[3] כִּי מִי אֱלוֹהַּ	For who is God
מִבַּלְעֲדֵי יְיָ.	save the Lord?
וּמִי צוּר	or who is a rock
זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:	beside our God?

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ.	None *is* like our God,
אֵין כַּאדוֹנֵינוּ.	none *is* like our Lord,
אֵין כְּמַלְכֵּנוּ.	none *is* like our King,
אֵין	none *is*
כְּמוֹשִׁיעֵנוּ:	like our Saviour.

1) תהלים כ״ז י״ד 2) שמואל א׳ ב׳ ב׳. 3) תהלים י״ח ל״ב. ובשמואל ב׳ כ״ב ל״ב בשנוי מעט

פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

From יום כפור ראש השנה till after (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים after בשלומך.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

The Reader in repeating the שמונה עשרה reads only up to בשלום, and then Full-Kaddish, which see below.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

From יום כפור ראש השנה till after say here בספר חיים which see below.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

The Reader says the following Kaddish after בשלום

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי"ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

they used to say, הָיוּ אוֹמְרִים.

[1] O God vengeance, O Lord! אֵל נְקָמוֹת יְיָ׃

O God of vengeance, אֵל נְקָמוֹת

shine forth! הוֹפִיעַ:

On the fifth day בַּחֲמִשִׁי

they used to say, הָיוּ אוֹמְרִים.

[2] Sing for joy הַרְנִינוּ

to God לֵאלֹהִים

our strength, עוּזֵּנוּ.

Shout הָרִיעוּ

to the God of Jacob. לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

On the sixth day בַּשִּׁשִּׁי

they used to say. הָיוּ אוֹמְרִים.

[3] The Lord reigneth; יְיָ מָלָךְ

with majesty גֵּאוּת

is he clothed; לָבֵשׁ.

The Lord is clothed, לָבֵשׁ יְיָ

with strength עֹז

he hath girded himself; הִתְאַזָּר.

The world also standeth firm, אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל

it cannot be moved. בַּל תִּמּוֹט:

On the Sabbath day, בַּשַּׁבָּת

they used to say, הָיוּ אוֹמְרִים.

[4] a psalm, מִזְמוֹר

a song שִׁיר

for the Sabbath day לְיוֹם הַשַּׁבָּת.

It is a psalm מִזְמוֹר

and song שִׁיר

also for the future, לֶעָתִיד לָבוֹא.

for the day לְיוֹם

which will be wholly a Sabbath שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת

and rest וּמְנוּחָה

for the everlasting life. לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

It was learned תָּנָא

by Elijah, דְּבֵי אֵלִיָּהוּ.

He that learns [6]Halachoth כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת

every day בְּכָל יוֹם.

is sure מְבֻטָּח לוֹ

that he deserves *to enjoy* the coming world, שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

for it is said, שֶׁנֶּאֱמַר

His are the everlasting [7]Halichoth. [5]הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ

Read not [7]Halichoth, אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת

but [6]Halochoth. אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אמר ר׳ אלעזר הוא נסוף מסכת ברכות. והוסיפו אגדה זו כדי לומר קדיש אחריה שאין אומרין קדיש על הלכה. ולכן כתב המרש״ל בתשובה דלפי מנהגנו שאומרים אין כאלהינו ופטום הקטרת קודם עלינו אין צריך לומר הך אגדה ד״א דהלא אומרים קדיש אחר עלינו, דדוקא למנהג ה־דמונים שהיו אומרים אחר עלינו, אין כאלהינו ה׳ו מסיימין בהך אגדה דר״א כדי לומר קדיש אחריה.

See translation on page 17.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא. תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם.

1) תהלים צ״ד. 2) שם פ״א. 3) שם צ״ג. 4) שם צ״ב. 5) חבקוק ג׳ ו׳.

6) The law part of the Talmud is called Halachah. 7) I. e., ways or goings.

לְפָנֶיךָ before thee
אֶת קְטֹרֶת the incense
הַסַּמִּים: of spices.

[1] פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת . הַצָּרִי . וְהַצִּפֹּרֶן . הַחֶלְבְּנָה . וְהַלְּבוֹנָה. מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה. מוֹר. וּקְצִיעָה . שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ . וְכַרְכֹּם. מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: הַקִּשְׁטִ שְׁנֵים עָשָׂר . וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה . וְקִנָּמוֹן תְּשְׁעָה . בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תְּשְׁעָה קַבִּין . יֵין קַפְּרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא . וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְּרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק . מֶלַח סְדוֹמִית רְבַע הַקַּב . מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא . וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ . וְאִם חִסֵּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה : רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר . הַצָּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׁרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף. בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה . יֵין קַפְּרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא [2] מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ . אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין [2] מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

---

[3] הַשִּׁיר *This is* the song
שֶׁהַלְּוִיִּם which the Levites
הָיוּ אוֹמְרִים used to say
בְּבֵית
הַמִּקְדָּשׁ: in the Holy Temple.
בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן On the first day
הָיוּ אוֹמְרִים. they used to say,
[4] לַיְיָ הָאָרֶץ To the Lord belongeth the earth,
וּמְלוֹאָהּ. and the fulness thereof;
תֵּבֵל *The* world,
וְיֹשְׁבֵי בָהּ: and they that dwell therein.
בַּשֵּׁנִי On the second day
הָיוּ אוֹמְרִים. they used to say,
[5] גָּדוֹל יְיָ Great is the Lord,
וּמְהֻלָּל מְאֹד. and *he is* greatly praised,
בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ In the city of our God
הַר קָדְשׁוֹ: *in* his holy mountain.
בַּשְׁّלִישִׁי On the third day
הָיוּ אוֹמְרִים. they used to say,
[6] אֱלֹהִים נִצָּב God standeth
בַּעֲדַת אֵל. in the congregation of God;
בְּקֶרֶב אֱלֹהִים In the midst of judges
יִשְׁפֹּט: he judgeth.
בָּרְבִיעִי On the fourth day

---

1) ברייתא במס׳ כריתות ו׳ ע״א וביר׳ שלמי יומא פ״ד הלכה ה׳. ובגמרא ר״ה ל״א ע״א ובאבות דר׳ נתן פרק א׳ משנה ח׳ פרשו טעם אמירת כל מזמור. 2) כתב הכל בו: ״יש שמפרשים מי רגלים מעין אחד הוא ששמו רגלים, ואי אפשר לומר מי רגלים ממש. חלילה. שלא עלה על לב אדם לשרות בו סמני הקטרת״ עכ״ל. וכונתו על ע״ין רגל הנמצא ביהושע ט״ו ז׳ ועוד מקומות. ובכל זאת לא נכנע הגאון ועב״ין מלומר: ״מי רגלים כמשמען שהם חריפין״.
3) משנה בסוף מס׳ תמיד. 4) תהלים כ״ד. 5) תהלים מ״ח. 6) שם פ״ב.

and salvation	וּפֻרְקָנָא
from the Father	מִן קֳדָם אֲבוּהוֹן
who is in heaven,	דִּי בִשְׁמַיָּא.
and say ye, Amen!	וְאִמְרוּ אָמֵן:
May there be	יְהֵא
abundant peace	שְׁלָמָא רַבָּא
from heaven	מִן שְׁמַיָּא
and good life	וְחַיִּים טוֹבִים
for us	עָלֵינוּ
and for all Israel;	וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
and say ye, Amen!	וְאִמְרוּ אָמֵן:
He who maketh	עֹשֶׂה
peace	שָׁלוֹם
in his high heavens,	בִּמְרוֹמָיו.
he,	הוּא
in his mercy,	בְּרַחֲמָיו
may make	יַעֲשֶׂה
peace	שָׁלוֹם.
for us	עָלֵינוּ
and for all Israel;	וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל.
and say ye, Amen!	וְאִמְרוּ אָמֵן:

Unto Israel,	עַל יִשְׂרָאֵל
and unto the Rabbis,	וְעַל רַבָּנָן
and unto their disciples,	וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן
and unto all the disciples	וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי
of their disciples,	תַּלְמִידֵיהוֹן
and unto all who engage	וְעַל כָּל מָן דִּי עָסְקִין
in *the study of* the Law	בְּאוֹרַיְתָא
who are	דִּי
in this place	בְּאַתְרָא הָדֵן
or who are	וְדִי
in any other place,	בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר.
let there be	יְהֵא
unto them	לְהוֹן
and unto you	וּלְכוֹן
abundant peace,	שְׁלָמָא רַבָּא
grace,	חִנָּא
and lovingkindness,	וְחִסְדָּא
and mercy,	וְרַחֲמִין
and long life,	וְחַיִּין אֲרִיכִין
and ample sustenance	וּמְזוֹנָא רְוִיחָא

שֶׁנֶּאֱמַר . [1] וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ . וְרַב שְׁלוֹם בָּנַיִךְ : אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ : [2] שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ . וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל : [3] יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ . שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ : לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי . אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ : לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ. אֲבַקְּשָׁה טוֹב לָךְ : [4] יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש דרבנן.

The following Kaddish is said by a Mourner during the first eleven months after the death of his parents.

	Mourner
Let be magnified	יִתְגַּדַּל
and sanctified	וְיִתְקַדַּשׁ
his great name	שְׁמֵהּ רַבָּא.
in the world	בְּעָלְמָא
which he created	דִי בְרָא
according to his will;	כִרְעוּתֵהּ
and may he establish	וְיַמְלִיךְ
his kingdom	מַלְכוּתֵהּ.
in your life,	בְּחַיֵּיכוֹן
and in your days,	וּבְיוֹמֵיכוֹן
and in the life	וּבְחַיֵּי
of all the house of Israel,	דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
speedily	בַּעֲגָלָא
and at a near time,	וּבִזְמַן קָרִיב.
and say ye, Amen.	וְאִמְרוּ אָמֵן:

	Cong. & Mourner
Let there be	יְהֵא
his great name	שְׁמֵהּ רַבָּא
blessed	מְבָרַךְ
for ever	לְעָלַם
and in all eternity.	וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
	Mourner
Let be blessed,	יִתְבָּרַךְ.
and praised,	וְיִשְׁתַּבַּח.
and glorified,	וְיִתְפָּאַר.
and extolled,	וְיִתְרוֹמַם
and exalted,	וְיִתְנַשֵּׂא.
and honored,	וְיִתְהַדַּר
and elevated,	וְיִתְעַלֶּה
and lauded	וְיִתְהַלָּל.
the name	שְׁמֵהּ
of the Holy One.	דְּקֻדְשָׁא:
Blessed be he	בְּרִיךְ הוּא
above	לְעֵלָּא
and above	(בעשי"ת וּלְעֵלָּא)
all the blessings	מִן כָּל בִּרְכָתָא
and hymns,	וְשִׁירָתָא.
praises	תֻּשְׁבְּחָתָא
and consolations,	וְנֶחֱמָתָא.
which are said	דַּאֲמִירָן
in the world;	בְּעָלְמָא.
and say ye, Amen !	וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) ישעיה נ"ד י"ג. 2) תהלים קי"ט, קס"ה. 3) שם קכ"ג, ז'. ח', ט', 4) תהלים כ"ט, י'.

שִׁיר הַכָּבוֹד.

השיר הזה נקרא שיר הכבוד מפני שמדבר בכבוד הבורא. והמחבר השתמש במשקל של שירי היחוד, שמחברם היה ר׳ שמואל בר׳ קלונימוס, אביו של ר׳ יהודה החסיד, כמו שהוכיח ר׳ וואלף היידענהיים במאמרו על הפיוטנים. ובס־ור כתב יד אחד רשום על השיר אנעים זמירות: „שיר הכבוד שיסד ר׳ יהודה החסיד מריגנשבורק ז״ל״ ואם כן הלך הבן בעקבות אביו.

Reader אַנְעִים
I will sweetly chant
זְמִירוֹת
hymns,
וְשִׁירִים
and songs
אֶעֶרוֹג.
I will compose,
כִּי אֵלֶיךָ
For after thee
נַפְשִׁי תַעֲרוֹג:
panteth my soul.
Cong. נַפְשִׁי
My soul
חָמְדָה
hath longed
בְּצֵל יָדֶךָ.
to be beneath the shadow of thy hand,
לָדַעַת
To know
כָּל רָז סוֹדֶךָ:
every secret of thy counsel.
מִדֵּי דַבְּרִי
Whilst I speak
בִּכְבוֹדֶךָ.
of thy glory,
הוֹמָה לִבִּי
My heart yearneth
אֶל דּוֹדֶיךָ:
of thy love.
עַל כֵּן
Therefore
אֲדַבֵּר בְּךָ
will I speak of thee
נִכְבָּדוֹת.
glorious things,
וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד
And will honor thy name
בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת:
with songs of love.
אֲסַפֵּרָה
I will declare
כְּבוֹדֶךָ
thy glory,
וְלֹא רְאִיתִיךָ.
though I have not seen thee;

אֲדַמֶּךָּ
I will image thee,
אֲכַנֶּךָּ
I will describe thee,
וְלֹא יְדַעְתִּיךָ:
though I have not known thee.
בְּיַד נְבִיאֶיךָ
By the hand of thy prophets,
בְּסוֹד
in the counsel
עֲבָדֶיךָ.
of thy servants,
הִמַּיְתָ
Thou hast imaged forth
הֲדַר
the grandeur
כְּבוֹד הוֹדֶךָ:
and the glory of thy majesty.
גְּדֻלָּתְךָ
Thy greatness
וּגְבוּרָתֶךָ.
and thy might
כִּנּוּ
They described
לְתֹקֶף
in accordance with the power
פְּעֻלָּתֶךָ:
of thy acts.
דִּמּוּ אוֹתְךָ
They imaged thee,
וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ.
but not according to thy essence;
דִּיְּשׁוּךָ
They but likened thee
לְפִי מַעֲשֶׂיךָ:
in accordance with thy works.
הִמְשִׁילוּךָ
They figured thee
בְּרוֹב חֲזִיוֹנוֹת.
in a multitude of visions;
הִנְּךָ אֶחָד
Behold, thou art ONE
בְּכָל דְּמִיוֹנוֹת:
under all images.
וַיֶּחֱזוּ בְךָ
And they saw in thee
זָקֵן וּבַחֻרוֹת.
both age and youth,
וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ
And the hair of thy head
כְּשֵׂיבָה
now grey as in old age,
וְשַׁחֲרוּת:
now black as in youth.
זִקְנָה
Age
בְּיוֹם דִּין
in the day of judgment,

See translation p. 30.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל . לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם . וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . הַקָּדוֹשׁ . בָּרוּךְ הוּא . שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ . וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל . וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד : אֱמֶת מַלְכֵּנוּ . אֶפֶס זוּלָתוֹ . כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ . וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ . כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת . אֵין עוֹד :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ . לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ . וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן . לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי . וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ . לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ : יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל . כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל בֶּרֶךְ . תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן : לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ . וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ . וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ . וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא . וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד : כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ . יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר . וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם . וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא : עֲצוּ עֵצָה וְתֻפָר . דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל . אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא . וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט : קדיש יתום.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

The following Kaddish is said by a mourner during the first eleven months after the death of his parents, or on the Anniversary of their death.

See translation p. 174.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

Mourner יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא . דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

let it be, I beseech thee,	תְּהִי נָא
unto thy head	לְרֹאשֶׁךָ
a crown,	עֲטֶרֶת.
And my prayer	וּתְפִלָּתִי
be set forth *before thee*	תִּכּוֹן
as incense.	קְטֹרֶת:
Let be precious	תִּיקַר
the song of the poor	שִׁירַת רָשׁ
in thy eyes	בְּעֵינֶיךָ.
As the song	כַּשִּׁיר
that was sung	יוּשַׁר
at thy offerings.	עַל קָרְבָּנֶיךָ:
My blessing	בִּרְכָתִי
may rise	תַּעֲלֶה
upon the head	לְרֹאשׁ
of him that feedeth *all creatures*,	מַשְׁבִּיר.
Who createth	מְחוֹלֵל
and produceth,	וּמוֹלִיד
who is just	צַדִּיק
and mighty.	כַּבִּיר:
And when I bless thee,	וּכְבָרְכָתִי
incline unto me	תְּנַעֲנַע לִי
thy head,	רֹאשׁ.
And accept it	וְאוֹתָהּ קַח לְךָ
as if it were the choicest spices.	כְּבָשָׂמִים רֹאשׁ:
Let be pleasant	יֶעֱרַב נָא
my meditation	שִׂיחִי
unto thee,	עָלֶיךָ.
For my soul	כִּי נַפְשִׁי
panteth after thee.	תַּעֲרוֹג אֵלֶיךָ:

when I call unto him.	בְּקָרְאִי אֵלָיו:
He is bright and ruddy	צַח וְאָדוֹם
in red apparel,	לִלְבוּשׁוֹ אָדוֹם.
As when he trod the winepress,	פּוּרָה בְּדָרְכוֹ
when he came from Edom.[1]	בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם:
The knot of the Tephillin	קֶשֶׁר תְּפִלִּין
he showed	הֶרְאָה
to the meek,[2]	לֶעָנָו.
The similitude of the Lord	תְּמוּנַת יְיָ
was before his eyes.	לְנֶגֶד עֵינָיו:
He taketh pleasure in his people,	רוֹצֶה בְּעַמּוֹ
the meek	עֲנָוִים
he will glorify;	יְפָאֵר.
He dwelleth	יוֹשֵׁב
among praises	תְּהִלּוֹת
being glorified by them.	בָּם לְהִתְפָּאֵר:
The beginning of thy word	רֹאשׁ דְּבָרְךָ
is truth;[3]	אֱמֶת
thou callest *every generation*	קוֹרֵא
from the beginning,	מֵרֹאשׁ.
In every generation	דּוֹר וָדוֹר
the people that seek thee	עַם דּוֹרְשֶׁךָ
seek thou.	דְּרוֹשׁ:
Lay	שִׁית
the multitude of my songs,	הֲמוֹן שִׁירַי
I beseech thee,	נָא
before thee,	עָלֶיךָ.
And my joyous cry	וְרִנָּתִי
let come nigh unto thee.	תִּקְרַב אֵלֶיךָ:
My praise	תְּהִלָּתִי

1) Compare Isaiah lxiii. 1, 2. 2) According to the Talmud (Berachoth) God showed to Moses the knot of the Tephillin or phylacteries. 3) The final letters of the words בראשית ברא אלהים compose the word אמת, truth.

The plaited hair	מַחְלְפוֹת
of his head	רֹאשׁוֹ
as in the days of youth,	כִּבְימֵי בְחֻרוֹת.
his locks	קְוֻצּוֹתָיו
are in black curls.	תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת:
The abode of righteousness,	נְוֵה הַצֶּדֶק
his glorious beauty,	צְבִי תִפְאַרְתּוֹ.
may he prefer it	יַעֲלֶה נָּא
above his chiefest joy.	עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ:
His treasured people	סְגֻלָּתוֹ
may be	תְּהִי נָא
in his hand	בְּיָדוֹ
a crown,	עֲטֶרֶת.
And a royal diadem	וּצְנִיף מְלוּכָה
of glorious beauty.	צְבִי תִפְאֶרֶת:
They were borne by him	עֲמוּסִים
he carried them;	נְשָׂאָם
with a crown	עֲטֶרֶת
he adorned them;	עִנְּדָם.
Because they were precious	מֵאֲשֶׁר יְקָרוּ
in his eyes	בְּעֵינָיו
he honored them.	כִּבְּדָם:
His glory	פְּאֵרוֹ
rested upon me,	עָלַי
and my glory	וּפְאֵרִי
rested upon him;	עָלָיו.
And he is nigh unto me	וְקָרוֹב אֵלַי

and youth	וּבַחֲרוּת
in the day of battle;	בְּיוֹם קְרָב.
As a man of war he striveth with his hands.	כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב:
He hath bound	חָבַשׁ
a helmet of victory	כּוֹבַע יְשׁוּעָה
upon his head;	בְּרֹאשׁוֹ.
There helped him	הוֹשִׁיעָה לוֹ
his right hand,	יְמִינוֹ
and his holy arm.	וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:
With dew of light	טַלְלֵי אוֹרוֹת
his head is filled,	רֹאשׁוֹ נִמְלָא.
And his locks	קְוֻצּוֹתָיו
with drops of the night	רְסִיסֵי לַיְלָה:
He shall be glorified by me,	יִתְפָּאֵר בִּי
for he delighted in me;	כִּי חָפֵץ בִּי.
Yea, he shall be to me	וְהוּא יִהְיֶה לִי
a crown of beauty.	לַעֲטֶרֶת צְבִי:
Like fine, pure gold	כֶּתֶם טָהוֹר פָּז
is the image of his head;	דְּמוּת רֹאשׁוֹ.
And impressed	וְחַק
upon *his* forehead	עַל מֵצַח
is the glory	כְּבוֹד
of his holy name.	שֵׁם קָדְשׁוֹ:
For grace and glory,	לְחֵן וּלְכָבוֹד
beauty *and* splendor	צְבִי תִפְאָרָה.
his people	אֻמָּתוֹ
hath encircled him	לוֹ עִטְּרָה
with a crown.	עֲטָרָה:

תְּפִלַּת מִנְחָה לְשַׁבָּת

AFTERNOON SERVICE FOR SABBATH.

ס עם אמירת אשרי ג׳ פעמים בכל יום ראה בצד 48. והטעם שאומרים ובא לציון במנחה בשבת ולא בשחרית תמצא לפנ, ובא לציון בשחרית לחול צד 114.

In the Afternoon Service for Sabbath the Reader only puts on his Talith.

תהלים ה׳ ד׳ אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ. עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶלָה: קמ״ד אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ. אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

תהלים קמה.

א תְּהִלָּה לְדָוִד. אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ. וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ב בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ. וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ג גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד. וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ. וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ. וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ. וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: ז זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ. וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: ח חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ. אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: ט טוֹב יְיָ לַכֹּל. וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: י יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ. וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ. וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ. יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו. וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים. וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדֹר: יד סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים. וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: טו עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׁבֵּרוּ.

וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: טז פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ. וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: יז צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו. וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: יח קָרוֹב יְיָ לְכָל קֹרְאָיו. לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: יט רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה. וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: כ שׁוֹמֵר יְיָ אֶת כָּל אֹהֲבָיו. וְאֶת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: כא תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי. וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: קיד ח׳ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

[1] וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב. נְאֻם יְיָ: [2] וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אֹתָם אָמַר יְיָ. רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ. וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ. לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ. אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: [3] וְאַתָּה קָדוֹשׁ. יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: [4] וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: [5] וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין. וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ.

1) ישעיה נ״ט כ׳. 2) שם נ״ט כ״א. 3) תהלים כ״ב ד׳. 4) ישעיה ו׳ ג׳. 5) תרגום יונתן בן עוזיאל על הפסוק וקרא זה אל זה.

[1] לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת
וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ
יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: [2] מִי
יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ. יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ:

A Mourner says Kaddish, which see here below the rule.

See translation on page 86.

תהלים צ״ב
ב טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ. וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן:
ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ. וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:
ד עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל. עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר:
ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ. בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ
אֲרַנֵּן: ו מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ. מְאֹד עָמְקוּ
מַחְשְׁבֹתֶיךָ: ז אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע. וּכְסִיל
לֹא יָבִין אֶת זֹאת: ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ
עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן. לְהִשָּׁמְדָם
עֲדֵי עַד: ט וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְיָ: י כִּי
הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ.
יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: יא וַתָּרֶם כִּרְאֵים
קַרְנִי. בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: יב וַתַּבֵּט עֵינִי
בְּשׁוּרִי. בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה
אָזְנָי: יג צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח. כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן
יִשְׂגֶּה: יד שְׁתוּלִים בְּבֵית יְיָ. בְּחַצְרוֹת
אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: טו עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה.
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: טז לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר
יְיָ. צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בוֹ:

A Mourner says Kaddish, which see here below the rule.

See translation on page 36.

אֲדוֹן עוֹלָם. אֲשֶׁר מָלַךְ בְּטֶרֶם כָּל
יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי
מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל.
לְבַדּוֹ יִמְלֹךְ. נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה.
וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי.
לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי
תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי
וְחַי גֹּאֲלִי. וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא
נִסִּי וּמָנוֹס לִי. מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי. יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

A Mourner says the following Kaddish. See translation on page 174.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא
דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ.
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:
Cong.& Mourner. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
Mourner יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא)
מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה
שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) דה״א כ״ט י״א. 2) תהלים ק״ו ב׳.

סדר קריאת התורה למנחה בשבת.

ORDER OF READING THE LAW AT SABBATH AFTERNOON SERVICE.

The following to חדש ימינו כקדם, p. 184, is to be said when prayer is offered with a Congregation of at least ten male persons.

The Ark is opened and the Reader and Congregation say:—

See translation on page 134.

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה . קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ : כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ :

בְּרִיךְ שְׁמֵהּ דְּמָרֵא עָלְמָא . בְּרִיךְ כְּתָרָךְ וְאַתְרָךְ . יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם . וּפְרָקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדָּשָׁךְ . וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מְטוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין: יְהֵא רַעְוָא קָדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּתָא . וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא . לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל די לִי . וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל: אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא. אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא . אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא . וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא : אֲנָא עַבְדָּא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא . דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמְקַמָּא דִיקָר אוֹרַיְתֵהּ בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן : לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא. אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא . דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט. וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט . וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט . וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט: בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ . וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן : יְהֵא רַעְוָא קָדָמָךְ דְּתִתְפְּתַח לִבִּי בְּאוֹרַיְתָא . וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבִּי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל . לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

The Reader takes the Scroll of the Law (ספר תורה) from the Ark, and says the following:

גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי. וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:

While the Scroll of the Law is carried by the Reader to the Reading Desk, the following is said:—

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא : רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ . כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

אַב הָרַחֲמִים . הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים . וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים. וַיַּצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת. וַיִּגְעַר בְּיֵצֶר הָרַע מִן הַנְּשׁוּאִים . וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים . וַיַּמְלֵא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרָתֵהּ. קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָּל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: [1] וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ. וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל. בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: [2] וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשָׁמְעַת בַּתְרַי קָל זְיַע סַגִּיא דְּמִשַּׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאַתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: [3] יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: [4] יְיָ מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: [5] יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ. שְׁמָרָה זֹאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ. וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: [6] וְהוּא רַחוּם. יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית. וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ. וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: [7] כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח. וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ: [8] צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם. וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: [9] תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם. אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: [10] בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: [11] יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ. מִשְׂגַּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: [12] יְיָ צְבָאוֹת. אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: [13] יְיָ הוֹשִׁיעָה. הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ. וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים. וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת. וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ. וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם. [14] לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק. וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה. וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה. לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: [15] לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם. יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: [16] בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיְיָ. וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: [17] בִּטְחוּ בַיְיָ עָדֵי עַד. כִּי בְיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: [18] וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ. כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ: [19] יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ. יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

The Reader says Half-Kaddish (חצי קדיש), which will be found here below the rule.

See translation p. 8

[20] וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן. אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ. עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ.

The Reader says the following Half-Kaddish (חצי קדיש) after יגדיל תורה ויאדיר.

See translation p. 117.

חזן יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל וחזן יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

חזן יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) יחזקאל ג׳ י״ב. 2) תרגום הפסוק ״ותשאני״. 3) שמות ט״ו י״ח. 4) תרגום הפסוק ה׳ ימליך. 5) דה״א כ״ט י״ח. 6) תהלים ע״ח ל״ח. 7) שם פ״ו ה׳. 8) שם ק״ט קמ״ב. 9) מיכה ז׳ כ׳. 10) תהלים ס״ח כ׳. 11) שם מ״ו ח׳. 12) שם פ״ד י״ג. 13) שם כ׳ י׳. 14) ע״ד הפ׳ ישעיה ס״ה כ״ג. 15) תהלים ל׳ י״ג. 16) ירמיה י״ז ז׳. 17) ישעיה כ״ו ד׳. 18) תהלים ט׳ י״א. 19) ישעיה מ״ב כ״א. 20) תהלים ס״ט י״ד.

The following prayers till וכשנים קדמוניות p. 189, which are called שמונה עשרה (eighteen benedictions), are to be said standing. When praying in a congregation of not less than ten men the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ), beginning with ברוך אתה ה׳.

See translation, p. 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

From יום כפור ראש השנה till after (during the Ten Days of Penitence) say here זכר ו לחיים, which will be found here below the rule.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

משיב is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

From יום כפור ראש השנה till after (During the Ten Days of Penitence) say here מי כמוך, which will be found here below the rule.

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats שמונה עשרה (חזרת הש״ץ) say here קדושה (נקדש), which will be found on next page below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : (בשבת תשובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ):

זוכרנו לחיים is to be said from ראש השנה till after מלך עוזר before יום כפור.

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים . לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

מי כמוך is to be said from ראש השנה till after ונאמן אתה before יום כפור.

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים . זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader. נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם. כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

Cong. & Reader. קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Reader. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

Cong. & Reader. בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

Reader. וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

Cong. & Reader. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר . הַלְלוּיָהּ:

The Reader continues the following:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ . וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בשבת תשובה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:)

The Reader continues אתה אחד on next page.

בְּהַר יְיָ. וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי. וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו. מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם. וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר. יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם. וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת. הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

Upon placing the Scroll of the Law (ספר תורה) into the Ark, the following to כקדם, is said:—

וּבְנֻחָה יֹאמַר. שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ. אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק. וַחֲסִידֶיךָ יְרַנְּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ. אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם. תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ. וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם. וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה. חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

The Scroll of the Law is placed upon the desk. The Reader unrolls it, and says the following:—

וְתִגְלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב. וְיָחוֹן פְּלֵיטָתֵנוּ וּפְלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה. כֹּהֵן קְרַב. יַעֲמוֹד

Here the Reader mentions the Hebrew name and the father's name of the person who is called to the Reading of the Law.

פלוני בן פלוני הַכֹּהֵן: בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

The Congregation and Reader:—

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם. חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

After the Reading of the Law, the Scroll of the Law (ספר תורה) is held up, and the Congregation say the following:—

וְזֹאת הַתּוֹרָה. אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

On returning the ספר to the Ark, the Reader says—

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ. כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

And the Congregation respond:—

הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ. תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו. לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ. הַלְלוּיָהּ:

תהלים כ״ד לְדָוִד מִזְמוֹר. לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ. תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי הוּא עַל יַמִּים. יְסָדָהּ. וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֵהָ: ג מִי יַעֲלֶה

The Reader here says Half-Kaddish, which see below the rule.

The Reader says the following Kaddish after כקדם.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

On New Moon and Festivals say here יעלה ויבוא, which see below the rule.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see below.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ . עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ . וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ . וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת . עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרַיִם . הַטּוֹב . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ . וְהַמְרַחֵם . כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ . מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

On Chanukah say here על הנסים, which see below.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ

On New Moon and Festivals say the following before ותחזינה.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ . וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע . וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְּדוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ . וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם: On New Moon say: רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה:

On Passover say:— חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה:

On Tabernacles say:— חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה:

זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ . כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ . עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ . כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ . וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

On Chanukah the following is said after קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים . וְעַל הַפֻּרְקָן . וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל: חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו . כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל . לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ . וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ . וְאַתָּה

and tranquillity,	וְשַׁלְוָה .
and quietude	וְהַשְׁקֵט
and safety;	וָבֶטַח .
a pefect rest	מְנוּחָה שְׁלֵמָה
wherein thou delightest.	שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בָּהּ:
Let thy children perceive	יַכִּירוּ בָנֶיךָ
and know	וְיֵדְעוּ
that from thee is it	כִּי מֵאִתְּךָ הִיא
their rest,	מְנוּחָתָם .
and for their rest	וְעַל מְנוּחָתָם
they may sanctify	יַקְדִּישׁוּ
thy name.	אֶת שְׁמֶךָ :

See translation p. 126.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ . קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ . שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ. וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ . וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת: וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם . וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל . וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן . וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

Thou art one	אַתָּה אֶחָד
and thy name is one,	וְשִׁמְךָ אֶחָד.
and who is like thy people Israel,	וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
[1]one nation	גּוֹי אֶחָד
on the earth.	בָּאָרֶץ:
A glory	תִּפְאֶרֶת
of greatness	גְּדֻלָּה .
and a crown	וַעֲטֶרֶת
of salvation,	יְשׁוּעָה .
a day	יוֹם
of rest	מְנוּחָה
and holiness	וּקְדֻשָּׁה
to thy people	לְעַמְּךָ
thou hast given.	נָתָתָּ:
Abraham was glad,	אַבְרָהָם יָגֵל .
Isaac rejoiced,	יִצְחָק יְרַנֵּן .
Jacob and his sons	יַעֲקֹב וּבָנָיו
rested thereon.	יָנוּחוּ בוֹ :
A rest	מְנוּחַת
of love	אַהֲבָה
and [2]charity,	וּנְדָבָה .
a rest	מְנוּחַת
of truth	אֱמֶת
and faithfulness,	וֶאֱמוּנָה .
a rest	מְנוּחַת
of peace	שָׁלוֹם

1) Or, a unique nation. 2) Or, generosity; free-will.

בְּיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ
בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:
וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם.
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

תחנון צדקתך צדק is not said on all occasions when (ויאמר דוד) is not said. On week-days (see vol. I, p. 89). It is also omitted when prayer is performed at the house, where a child was circumcised on that very Sabbath, but it is said in the house of a Mourner in the first seven days of mourning.

[1] צִדְקָתְךָ Thy righteousness
צֶדֶק is righteousness
לְעוֹלָם. for ever,
וְתוֹרָתְךָ and thy Law
אֱמֶת: is truth.
[2] וְצִדְקָתְךָ Thy righteousness also,
אֱלֹהִים O God,

עַד מָרוֹם 'reaches the high heaven;
אֲשֶׁר עָשִׂיתָ thou who hast done
גְּדֹלוֹת. great things,
אֱלֹהִים. O God,
מִי כָמוֹךָ: who is like unto thee?
[3] צִדְקָתְךָ Thy righteousness
כְּהַרְרֵי אֵל. is like the [5]high mountains;
מִשְׁפָּטֶיךָ thy judgments
תְּהוֹם רַבָּה. *are like* a great deep;
אָדָם man
וּבְהֵמָה and beast
תּוֹשִׁיעַ thou savest,
יְיָ: O Lord.

The Reader says Full-Kaddish, which see here below the rule.

The Reader says the following Kaddish after תושיע ה׳.

Reader יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא
דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וַיַּמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ.
בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:
Cong. & Reader. יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ
לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:
Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם
וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ
דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא)
מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא
וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:
תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל
יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא.
וְאִמְרוּ אָמֵן:
יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים
עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:
עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה
שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

1) תהלים קי״ט קמ״ב. 2) שם ע״א י״ט. 3) שם ל״ו ז׳.

4) Or, is very high. 5) Or, mighty mountains; or, mountains of God.

מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

From ראש השנה till after יום כפור say here וכתוב, which see below the rule.

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

From ראש השנה till after יום כפור say here בספר חיים which see below.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

The Reader in repeating the שמונה עשרה reads only up to בשלום, and צדקתך צדק on next page is then said.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:—

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה

בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. עָמֵדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say וכתוב before וכל החיים.

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

From ראש השנה till after יום כפור (during the Ten Days of Penitence) say בספר חיים after בשלומך.

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

סדר נטילת לולב.

ORDER OF TAKING THE LULAB.

בסדורים אחדים הועתקה פה מהספר שערי ציון תפלה אחרת המתחלת יהי רצון מלפניך וכו' המלאה סודות הקבלה המובאים בספר הנפש החכמה לר' משה בר שם טוב מליאון ס' נ"ה. ומאשר אין לנו עסק בנסתרות וגם הגאון יעב"ץ השמיטה מסדורו, לכן בחרנו להדפיס במקומה התפלה המובאה פה, כפי שמצאנוה בסדר תפלות כל השנה הנדפס בלונדון בשנת תרנ"ה בהסכמת הרב הכולל ר' נתן אדלר.

Some say the following meditation before taking the Lulab.

הִנְנִי מוּכָן	I am prepared
וּמְזֻמָּן	and ready
לְקַיֵּם	to fulfil
מִצְוַת	the commandment
בּוֹרְאִי	of my Creator,
שֶׁצִּוָּנוּ	who hath commanded us
בְּתוֹרָתוֹ:	in his Law,
[1]וּלְקַחְתֶּם לָכֶם	And you shall take to yourselves
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן	on the first day *of Tabernacles*
פְּרִי	the fruit
עֵץ הָדָר	of a goodly tree,[2]
כַּפֹּת תְּמָרִים	branches of palm trees,[3]
וַעֲנַף	and a bough
עֵץ עָבֹת	of a [4]myrtle tree,[5]
וְעַרְבֵי נָחַל:	and willows of a brook [6]
וּבְנַעֲנוּעִי אוֹתָם	And while I wave them,
יַשְׁפִּיעַ עָלַי	may he cause to flow upon me
שֶׁפַע	a flow
בְּרָכוֹת	of blessings
וּמַחֲשָׁבוֹת קְדוֹשׁוֹת	and holy thoughts
שֶׁהוּא	that he is
אֱלֹהֵי	the God
הָאֱלֹהִים	of gods
וַאֲדוֹנֵי	and the Lord
הָאֲדוֹנִים	of lords,
שַׁלִּיט	Ruler
בְּמַטָּה	below
וּבְמַעַל	and above,
וּמַלְכוּתוֹ	and his kingdom
בַּכֹּל מָשְׁלָה.	ruleth over all.
וּתְהֵא חֲשׁוּבָה	And may be counted
מִצְוַת	the commandment
אַרְבָּעָה מִינִים	of the four species[7]
כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּיהָ	as though I had fulfilled it
בְּכָל־פְּרָטֶיהָ	in all its details

1) ויקרא כ"ג מ'

2) I. e., the Ethrog. 3) I. e., the Lulab. 4) Or, thick. 5) I. e., the Hadas. 6) I. e., the Arabah. 7) I. e., Ethrog, Lulab, Hadas and Arabah.

See translation p. 30.

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל . לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה. שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם . וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . הַקָּדוֹשׁ . בָּרוּךְ הוּא . שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ . וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל . וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים. הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד : אֱמֶת מַלְכֵּנוּ . אֶפֶס זוּלָתוֹ . כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ . וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ . כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת . אֵין עוֹד :

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ . לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ . וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן . לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי . וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ . לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ : יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל . כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל בֶּרֶךְ . תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן : לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ . וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יָקָר יִתֵּנוּ . וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ . וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא . וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד : כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ . יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר . וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד :

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם . וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא : עֵצוּ עֵצָה וְתֻפָר . דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל . אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא . וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט : קדיש יתום.

קַדִּישׁ יָתוֹם.

The following Kaddish is said by a mourner during the first eleven months after the death of his parents, or on the Anniversary of their death.

See translation p. 174.

Mourner יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ . בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן:

Cong. & Mourner יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא :

Mourner יִתְבָּרַךְ . וְיִשְׁתַּבַּח . וְיִתְפָּאַר . וְיִתְרוֹמַם. וְיִתְנַשֵּׂא . וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל . שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא (בעשי״ת וּלְעֵלָּא) מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא . תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל . וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו . הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

סדר הלל.

הברכה לקרוא את ההלל לא נמצאה בתלמוד. ונוסחתנו היא ע"פ הר"מ מרוטענבורג (ראה טור א"ח ס' תפ"ז ותרמ"ד), אבל הספרדים מברכים על ההלל בר"ח. ובמועדים לגמור את ההלל. כנוסח הרמבם בה' ברכות פ' י"א ס' י"ב וה' חנוכה פ"ג ס' ה'. וכן גם נוסח הכוזרי במאמר ג' ס' ל"ט.

הלל נקרא גם בשם שירה (פסחים קי"ז ע"ב; ערכין ו' ע"ב) וגם בשם הלל מצראה (ברכות נ"ו ע"א) ע"ש המזמור בצאת ישראל ממצרים וגם מפני שבזמן הבית שרו אותו רק בהביאם את קרבן הפסח שהוא זכר ליציאת מצרים (פסחים ס"ד ע"א) ורק בימי התנאים תקנו לאמר אותו בשני ימים הראשונים של פסח, שבועות, ט' ימים של סוכות וחנוכה. והטעם שלא אמרו הלל בשאר ימים של פסח וברה"ח וגם בשאר המועדים מבואר בגמרא ערכין י'; אולם בבבל הנהיגו לאמר הלל גם בששת ימים האחרונים של פסח ובראש חדש בדלוג החצי הראשון של המזמורים לא לנו ואהבתי, להבדילם מהחגים האחרים (תענית כ"ח ע"ב). יהללוך נקראת ברכת השיר (פסחים קי"ח).

מלך מהלל בתשבחות (Hallel) is said on New Moon, on Passover, Pentecost and Tabernacles, and on Chanukah. On the intermediate Days of Festivals the Tephilin are removed before Hallel; on New Moon, before the Additional Service.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King of the universe,	מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
who hath sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and commanded us	וְצִוָּנוּ
to read	לִקְרוֹא
the Hallel.	אֶת הַהַלֵּל:

Praise ye the Lord!	תהלים קי"ג. הַלְלוּיָהּ
Praise,	הַלְלוּ
O ye servants of the Lord,	עַבְדֵי יְיָ.
Praise	הַלְלוּ
the name of the Lord.	אֶת שֵׁם יְיָ:
Let the name of the Lord be	יְהִי שֵׁם יְיָ
blessed	מְבֹרָךְ.
From this time	מֵעַתָּה
and for evermore.	וְעַד עוֹלָם:
From the rising of the sun	מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ
unto its going down	עַד מְבוֹאוֹ.
[1]Is praised	מְהֻלָּל
the name of the Lord.	שֵׁם יְיָ:
High	רָם
above all nations	עַל כָּל גּוֹיִם
is the Lord,	יְיָ.
Above the heavens	עַל הַשָּׁמַיִם
is his glory.	כְּבוֹדוֹ:
Who is	מִי
like the Lord our God,	כַּיְיָ אֱלֹהֵינוּ.
That dwelleth *so* high,	הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת:
That [2]looketh down *so* low	הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת.
Upon the heavens	בַּשָּׁמַיִם
and upon the earth?	וּבָאָרֶץ:
He raiseth up	מְקִימִי
out of the dust	מֵעָפָר

1) Or, is to be praised. 2) Or, humbleth himself to behold.

King	מֶלֶךְ
of the universe,	הָעוֹלָם.
who hath sanctified us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
by his commandments,	בְּמִצְוֹתָיו
and commanded us	וְצִוָּנוּ
concerning the taking of the [4]Lulab.	[3]עַל נְטִילַת לוּלָב:

On the first day the following blessing is added, and if the first day of Tabernacles fall on Sabbath, when the Lulab is not taken, the following blessing is said on the second day.

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King	מֶלֶךְ
of the universe,	הָעוֹלָם.
who hath preserved us alive,	שֶׁהֶחֱיָנוּ
and hath sustained us,	וְקִיְּמָנוּ
and enabled us to reach	וְהִגִּיעָנוּ
(*to*) this season.	לַזְּמַן הַזֶּה:

The Ethrog is reversed with the stem upward, and both, the Ethrog and the Lulab, are shaken, and the Lulab is put away first and then the Ethrog.

and its particulars.	וְדִקְדּוּקֵיהָ:
And let *there* be	[1]יִהִי
the beauty	נֹעַם
of the Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
upon us;	עָלֵינוּ
and the work	וּמַעֲשֵׂה
of our hands	יָדֵינוּ
establish thou	כּוֹנְנָה
for us,	עָלֵינוּ.
yea, the work	וּמַעֲשֵׂה
of our hands	יָדֵינוּ
establish thou it.	כּוֹנְנֵהוּ:
Blessed be the Lord	[2]בָּרוּךְ יְיָ
for ever.	לְעוֹלָם.
Amen, and Amen.	אָמֵן וְאָמֵן:

On the first seven days of Tabernacles, excepting Sabbath, the Ethrog (a lemon-like fruit) is taken in the right hand with the stem downward, and then the Lulab is taken in the left, the Ethrog and the Lulab are put together, and the following blessing is said:

Blessed *art* thou, *O* Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
our God,	אֱלֹהֵינוּ

4) I. e. palm-brench.

1) תהלים צ׳ י״ז. 2) שם פ״ט נ״ג. 3) סוכה מ״ו ע״א; פסחים ז׳ ע״ב.

shall be their makers,	יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם.
Every one that trusteth	כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ
in them.	בָּהֶם:
O Israel,	יִשְׂרָאֵל
trust in the Lord;	בְּטַח בַּיְיָ.
Their help and their shield	עֶזְרָם וּמָגִנָּם
is he.	הוּא:
O house of Aaron,	בֵּית אַהֲרֹן
trust ye in the Lord;	בִּטְחוּ בַיְיָ.
Their help and their shield	עֶזְרָם וּמָגִנָּם
is he.	הוּא:
Ye that fear the Lord,	יִרְאֵי יְיָ
trust ye in the Lord;	בִּטְחוּ בַיְיָ.
Their help and their shield	עֶזְרָם וּמָגִנָּם
is he.	הוּא:

---

[4]The Lord,	יְיָ
who hath been mindful of us,	זְכָרָנוּ
he will bless *us*;	יְבָרֵךְ.
He will bless	יְבָרֵךְ
the house of Israel;	אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל.
He will bless	יְבָרֵךְ
the house of Aaron.	אֶת בֵּית אַהֲרֹן:
He will bless	יְבָרֵךְ
them that fear the Lord,	יִרְאֵי יְיָ.
The small	הַקְּטַנִּים

give glory,	תֵּן כָּבוֹד.
for thy lovingkindness,	עַל חַסְדְּךָ
and for thy truth's sake.	עַל אֲמִתֶּךָ:
Wherefore should say	לָמָּה יֹאמְרוּ
the nations,	הַגּוֹיִם.
Where is now	אַיֵּה נָא
their God?	אֱלֹהֵיהֶם:
[1]Yet our God	וֵאלֹהֵינוּ
is in the heavens;	בַּשָּׁמַיִם.
Whatsoever he pleaseth	כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ
he doeth.	עָשָׂה:
Their idols	עֲצַבֵּיהֶם
are silver and gold,	כֶּסֶף וְזָהָב.
The work	מַעֲשֵׂה
of men's hands.	יְדֵי אָדָם:
A mouth they have,	פֶּה לָהֶם
but they speak not;	וְלֹא יְדַבֵּרוּ.
Eyes they have,	עֵינַיִם לָהֶם
but they see not;	וְלֹא יִרְאוּ:
Ears they have,	אָזְנַיִם לָהֶם
but they hear not;	וְלֹא יִשְׁמָעוּ.
A nose they have,	אַף לָהֶם
but they smell not;	וְלֹא יְרִיחוּן:
[2]Hands they have,	יְדֵיהֶם
but they touch not;	וְלֹא יְמִישׁוּן.
[3]Feet they have,	רַגְלֵיהֶם
but they walk not;	וְלֹא יְהַלֵּכוּ.
Neither speak they	לֹא יֶהְגּוּ
through their throat.	בִּגְרוֹנָם:
Like unto them	כְּמוֹהֶם

1) Or, but; or, whereas. 2) Or, As for their hands. 3) Or, As for their feet. 4) Or, The Lord hath been, etc.

The mountains skipped	הֶהָרִים רָקְדוּ
like rams,	כְּאֵילִים.
The hills	גְּבָעוֹת
like lambs.	כִּבְנֵי צֹאן:
What aileth thee, O thou sea,	מַה לְּךָ הַיָּם
that thou fleest?	כִּי תָנוּס.
Thou Jordan,	הַיַּרְדֵּן
that thou turnest backward?	תִּסֹּב לְאָחוֹר:
Ye mountains,	הֶהָרִים
that ye skip	תִּרְקְדוּ
like rams?	כְּאֵילִים.
Ye hills,	גְּבָעוֹת
like lambs?	כִּבְנֵי צֹאן:
At the presence of the Lord,	מִלִּפְנֵי אָדוֹן
tremble, thou earth,	חוּלִי אֶרֶץ.
At the presence of the God of Jacob;	מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב:
Who turned the rock	הַהֹפְכִי הַצּוּר
into a pool of water,	אֲגַם מָיִם.
The flint	חַלָּמִישׁ
into a fountain of water.	לְמַעְיְנוֹ מָיִם:

On New Moon and the last six days of Passover לא לנו is not said.

Not unto us,	תהלים קט״ו. לֹא לָנוּ
O Lord,	יי
not unto us,	לֹא לָנוּ
But unto thy name	כִּי לְשִׁמְךָ

the poor,	דָּל.
From the dunghill	מֵאַשְׁפֹּת
he lifteth up	יָרִים
the needy;	אֶבְיוֹן:
That he may set him	לְהוֹשִׁיבִי
with princes,	עִם נְדִיבִים.
With the princes	עִם נְדִיבֵי
of his people.	עַמּוֹ:
He maketh dwell	מוֹשִׁיבִי
the barren woman of the house	עֲקֶרֶת הַבַּיִת
As a joyful mother of children,	אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:

When Israel went forth	תהלים קי״ד. בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל
out of Egypt,	מִמִּצְרַיִם.
The house of Jacob	בֵּית יַעֲקֹב
from a people of a [1]strange tongue;	מֵעַם לֹעֵז:
Judah became	הָיְתָה יְהוּדָה
his sanctuary,	לְקָדְשׁוֹ.
Israel	יִשְׂרָאֵל
his dominion.	מַמְשְׁלוֹתָיו:
The sea saw *it*,	הַיָּם רָאָה
and fled;	וַיָּנֹס.
The Jordan	הַיַּרְדֵּן
turned backward.	יִסֹּב לְאָחוֹר:

1) Or, barbarous tongue.

Unto thee I will offer	לְךָ אֶזְבַּח
a sacrifice of thanksgiving,	זֶבַח תּוֹדָה.
And upon the name of the Lord	וּבְשֵׁם יְיָ
I will call.	אֶקְרָא:
My vows unto the Lord	נְדָרַי לַיְיָ
I will pay,	אֲשַׁלֵּם.
Yea, in the presence	נֶגְדָּה נָּא
of all his people.	לְכָל עַמּוֹ:
In the courts	בְּחַצְרוֹת
of the Lord's house,	בֵּית יְיָ
In the midst of thee, O Jerusalem.	בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם.
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ:

Praise	תהלים קי"ז הַלְלוּ
the Lord,	אֶת יְיָ
all ye nations;	כָּל גּוֹיִם.
Laud him,	שַׁבְּחוּהוּ
all ye peoples.	כָּל הָאֻמִּים:
For mighty toward us	כִּי גָבַר עָלֵינוּ
is his lovingkindness;	חַסְדּוֹ
And the truth of the Lord	וֶאֱמֶת יְיָ
endureth for ever.	לְעוֹלָם.
Praise ye the Lord.	הַלְלוּיָהּ:

O give thanks to the Lord,	תהלים קי"ח הוֹדוּ לַיְיָ
For he is good;	כִּי טוֹב.
[4]For	כִּי
for ever	לְעוֹלָם
endureth his mercy.	חַסְדּוֹ:

In the lands of the living,	בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים:
I kept my faith *in God*	הֶאֱמַנְתִּי
even when I said,	כִּי אֲדַבֵּר.
I was greatly afflicted;	אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד:
Even when I said	אֲנִי אָמַרְתִּי
in my haste,	בְּחָפְזִי
[1]All men are liars.	כָּל הָאָדָם כֹּזֵב:

What can I render	מָה אָשִׁיב
unto the Lord	לַיְיָ.
for all his bounties	כָּל תַּגְמוּלוֹהִי
toward me?	עָלָי:
The cup of salvation	כּוֹס יְשׁוּעוֹת
I will lift up,	אֶשָּׂא.
And upon the name of the Lord	וּבְשֵׁם יְיָ
I will call.	אֶקְרָא:
My vows unto the Lord	נְדָרַי לַיְיָ
I will pay,	אֲשַׁלֵּם.
Yea, in the presence	נֶגְדָּה נָּא
of all his people.	לְכָל עַמּוֹ:
[2]Precious	יָקָר
in the eyes of the Lord	בְּעֵינֵי יְיָ.
is the death	הַמָּוְתָה
to his pious ones.	לַחֲסִידָיו:
[3]I pray *unto* thee,	אָנָּה יְיָ
for I am thy servant,	כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ
I am thy servant,	אֲנִי עַבְדֶּךָ
the son of thy handmaid,	בֶּן אֲמָתֶךָ.
Thou hast loosed	פִּתַּחְתָּ
my bands.	לְמוֹסֵרָי:

1) Or, The whole of man is delusion. 2) Or, Grievous. 3) Or, O Lord, truly I am thy servant. 4) Or, "For his mercy endureth for ever".

There compassed me	אֲפָפוּנִי
the bands of death,	חֶבְלֵי מָוֶת
And the pains of the nether-world	וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
took hold upon me;	מְצָאוּנִי .
Trouble and sorrow	צָרָה וְיָגוֹן
I found.	אֶמְצָא :
Then I called upon the name of the Lord;	וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא .
O Lord, I beseech thee,	אָנָּה יְיָ
deliver my soul.	מַלְּטָה נַפְשִׁי :
Gracious is the Lord	חַנּוּן יְיָ
and righteous;	וְצַדִּיק .
And our God	וֵאלֹהֵינוּ
is merciful.	מְרַחֵם :
The Lord guardeth the simple;	שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ .
I was [2]brought low,	דַּלּוֹתִי
and he saved me.	וְלִי יְהוֹשִׁיעַ :
Return, O my soul,	שׁוּבִי נַפְשִׁי
unto thy rest,	לִמְנוּחָיְכִי .
For the Lord	כִּי יְיָ
hath [3]dealt kindly with thee.	גָּמַל עָלָיְכִי :
For thou hast delivered	כִּי חִלַּצְתָּ
my soul	נַפְשִׁי
from death,	מִמָּוֶת
Mine eyes	אֶת עֵינִי
from tears,	מִן דִּמְעָה .
My feet	אֶת רַגְלִי
from [4]falling.	מִדֶּחִי :
I will walk	אֶתְהַלֵּךְ
before the Lord	לִפְנֵי יְיָ .

as well as the great.	עִם הַגְּדֹלִים :
May the Lord increase you,	יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם .
Yourselves	עֲלֵיכֶם
and your children.	וְעַל בְּנֵיכֶם :
Blessed be ye	בְּרוּכִים אַתֶּם
of the Lord,	לַיְיָ .
Who made	עֹשֵׂה
heaven and earth.	שָׁמַיִם וָאָרֶץ :
The heavens	הַשָּׁמַיִם
are the heavens of the Lord;	שָׁמַיִם לַיְיָ .
But the earth	וְהָאָרֶץ נָתַן
hath he given to the children of men.	לִבְנֵי אָדָם :
Not the dead	לֹא הַמֵּתִים
praise the Lord,	יְהַלְלוּ יָהּ .
Neither all they that go down	וְלֹא כָל יֹרְדֵי
into silence;	דוּמָה :
But we	וַאֲנַחְנוּ
will praise the Lord	נְבָרֵךְ יָהּ
From this time forth	מֵעַתָּה
and for evermore.	וְעַד עוֹלָם
Praise ye the Lord!	הַלְלוּיָהּ :

I love [1]*the Lord,*	אָהַבְתִּי תהלים קט״ז
for the Lord heareth	כִּי יִשְׁמַע יְיָ .
my voice	אֶת קוֹלִי
and my supplications.	תַּחֲנוּנָי :
Because he inclined his ear	כִּי הִטָּה אָזְנוֹ
unto me,	לִי .
Therefore throughout my days	וּבְיָמַי
I will call *upon him.*	אֶקְרָא :

1) Or, that the Lord heareth, etc. 2) Or, in misery. 3) Or, rewarded thee. 4) Or, slipping.

hath this come to pass,	הָיְתָה זֹאת.
It is marvellous	הִיא נִפְלָאת
in our eyes.	בְּעֵינֵינוּ:
מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹאת. הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ:	
This day	זֶה הַיּוֹם
hath the Lord made,	עָשָׂה יְיָ
Let us rejoice	נָגִילָה
and be glad thereon.	וְנִשְׂמְחָה בוֹ:
זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ:	
We beseech thee, O Lord,	אָנָּא יְיָ
save now.	הוֹשִׁיעָה נָּא:
אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:	
We beseech thee, O Lord,	אָנָּא יְיָ
send now prosperity.	הַצְלִיחָה נָּא:
אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא:	
Blessed be he that cometh	בָּרוּךְ הַבָּא
in the name of the Lord,	בְּשֵׁם יְיָ.
We have blessed you	בֵּרַכְנוּכֶם
out of the house of the Lord.	מִבֵּית יְיָ:
בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ. בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ:	
The Lord is [1]God,	אֵל יְיָ
and he hath given us light,	וַיָּאֶר לָנוּ
Bind the feast-*offering*	אִסְרוּ חַג
with [2]cords	בַּעֲבֹתִים.
[3]unto the horns	עַד קַרְנוֹת
of the altar.	הַמִּזְבֵּחַ:
אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים. עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ:	

The right hand of the Lord	יְמִין יְיָ
is exalted,	רוֹמֵמָה.
The right hand of the Lord	יְמִין יְיָ
doeth valiantly.	עֹשָׂה חָיִל:
I shall not die,	לֹא אָמוּת
but I shall live,	כִּי אֶחְיֶה.
And declare	וַאֲסַפֵּר
the works of the Lord.	מַעֲשֵׂי יָהּ:
The Lord hath chastened me sore,	יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ.
But unto death	וְלַמָּוֶת
he hath not given me over.	לֹא נְתָנָנִי:
Open to me	פִּתְחוּ לִי
the gates of righteousness,	שַׁעֲרֵי צֶדֶק.
I will enter into them;	אָבֹא בָם
I will give thanks unto the Lord.	אוֹדֶה יָהּ:
This is the gate of the Lord,	זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ.
The righteous	צַדִּיקִים
shall enter into it.	יָבֹאוּ בוֹ:
I will thank thee,	אוֹדְךָ
for thou hast answered me,	כִּי עֲנִיתָנִי.
And thou hast become unto me	וַתְּהִי לִי
a salvation.	לִישׁוּעָה:
[4]אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי. וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה:	
The stone	אֶבֶן
which the builders rejected	מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
Is become	הָיְתָה
the chief corner-stone.	לְרֹאשׁ פִּנָּה:
אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים. הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה:	
From the Lord	מֵאֵת יְיָ

1) Or, mighty. 2) Or, branches of myrtle. 3) Or, *leading it* up to the horns, etc.

4) מכאן עד סוף המזמור כופלין כל אסוק, ויסודו בסוכה ל"ח ע"א מקום שנהגו לכפול יכפול, והטעם מבואר ברש"י שם.

יֹאמַר נָא	Let Israel now say,
יִשְׂרָאֵל.	
כִּי	That
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	his mercy *endureth* for ever.
יֹאמְרוּ נָא	Let now say
בֵית אַהֲרֹן.	the house of Aaron,
כִּי	That
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	his mercy *endureth* for ever.
יֹאמְרוּ נָא	Let now say
יִרְאֵי יְיָ.	they that fear the Lord,
כִּי	That
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	his mercy *endureth* for ever.
מִן הַמֵּצַר	Out of [1]distress
קָרָאתִי יָהּ.	I called upon the Lord;
עָנָנִי	The Lord answered me
בַּמֶּרְחַב יָהּ:	[2]with enlargement.
יְיָ לִי	The Lord is for me,
לֹא אִירָא.	I will not fear;
מַה יַּעֲשֶׂה	What can man do unto
לִי אָדָם:	me?
יְיָ לִי	The Lord is for me,
בְּעֹזְרָי.	Among them that help me;
וַאֲנִי אֶרְאֶה	Therefore shall I see *my desire*
בְשֹׂנְאָי:	upon them that hate me.
טוֹב	It is better
לַחֲסוֹת בַּיְיָ.	to take refuge in the Lord
מִבְּטֹחַ	Than to put confidence
בָּאָדָם:	in man.
טוֹב	It is better
לַחֲסוֹת בַּיְיָ.	to take refuge in the Lord
מִבְּטֹחַ	Than to put confidence
בִּנְדִיבִים:	in princes
כָּל גּוֹיִם	All nations
סְבָבוּנִי.	compassed me about;
בְּשֵׁם יְיָ	In the name of the Lord
כִּי אֲמִילַם:	I will cut them off
סַבּוּנִי	They [3]beset me round,
גַּם סְבָבוּנִי.	yea, they compassed me about;
בְּשֵׁם יְיָ	In the name of the Lord
כִּי אֲמִילַם:	I will cut them off.
סַבּוּנִי	They compassed me about
כִּדְבֹרִים	like bees;
דֹּעֲכוּ	They were quenched
כְּאֵשׁ קוֹצִים.	as the fire of thorns;
בְּשֵׁם יְיָ	In the name of the Lord
כִּי אֲמִילַם:	I will cut them off.
דָּחֹה דְחִיתַנִי.	Thou didst thrust me sore,
לִנְפֹּל	that I might fall,
וַיְיָ עֲזָרָנִי:	But the Lord helped me.
עֻזִּי וְזִמְרָת	My strength and song
יָהּ.	is the Lord,
וַיְהִי לִי	And he was to me
לִישׁוּעָה:	a salvation.
קוֹל רִנָּה	The voice of rejoicing
וִישׁוּעָה	and salvation
בְּאָהֳלֵי	is in the tents
צַדִּיקִים.	of the righteous;
יְמִין יְיָ	"The right hand of the Lord
עֹשָׂה חָיִל:	doeth valiantly."

1) Or, straitness. 2) Or, *and set me* in a large place. 3) Or, compassed me about.

תפלת מוסף לראש חדש.

ADDITIONAL SERVICE FOR NEW MOON

(See translation, p. 122.)

The following prayers till וכשנים קדמוניות, p. 204, are to be said standing. When praying in a congregation of not less than ten men the Reader repeats the שמונה עשרה alond (חזרת הש״ץ), beginning with ברוך אתה ה׳.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק.
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא. אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים.
וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא
גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה
מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader. נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם.
כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם.
כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל
זֶה וְאָמַר:
Cong. & Reader. קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . יְיָ
צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
Reader. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:
Cong. & Reader. בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

משיב הרוח is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים
בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא
חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ
לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת.
וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה
וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

When the Reader repeats שמונה עשרה (חזרת הש״ץ) say here קדושה (נקדש), which see here below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים
בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

Reader וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:
Cong. & Reader. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם . אֱלֹהַיִךְ
צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר . הַלְלוּיָהּ:
Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים
קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ . וְשִׁבְחַךְ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ
לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל
וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל
הַקָּדוֹשׁ:

The Reader continues ראשי חדשים on next page.

and bless,	וִיבָרְכוּ
and praise,	וִישַׁבְּחוּ
and glorify,	וִיפָאֲרוּ
and extol,	וִירוֹמְמוּ
and reverence,	וְיַעֲרִיצוּ
and hallow,	וְיַקְדִּישוּ
and proclaim as King	וְיַמְלִיכוּ
thy name,	אֶת שִׁמְךָ
O our King;	מַלְכֵּנוּ.
for unto thee is good	כִּי לְךָ טוֹב
to give thanks,	לְהוֹדוֹת.
and unto thy name is becoming	וּלְשִׁמְךָ נָאֶה
to sing praises,	לְזַמֵּר.
because from everlasting	כִּי מֵעוֹלָם
unto everlasting	וְעַד עוֹלָם
thou art God.	אַתָּה אֵל:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.
a King	מֶלֶךְ
extolled	מְהֻלָּל
with praises.	בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

My God art thou,	אֵלִי אַתָּה
and I will thank thee;	וְאוֹדֶךָּ.
[1]My God,	אֱלֹהַי
I will exalt thee.	אֲרוֹמְמֶךָּ:
אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ. אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ:	
Give thanks unto the Lord,	הוֹדוּ לַיְיָ
for he is good,	כִּי טוֹב.
For	כִּי
his mercy *endureth* for ever.	לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב. כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:	
———	———
There shall praise thee,	יְהַלְלוּךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
all thy works,	כָּל מַעֲשֶׂיךָ
and thy pious ones,	וַחֲסִידֶיךָ
the just	צַדִּיקִים
who do thy will,	עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ.
and all thy people,	וְכָל עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
with exultation shall thank,	בְּרִנָּה יוֹדוּ

CONTINUATION OF THE SERVICE.

On New Moon and Intermediate Days of Festivals the service is continued as follows, Full-Kaddish, p. 189, Order of Reading the Law, p. 183, Reading of the Law, אשרי and ובא לציון, p. 181, חצי קדיש p. 182, and then the Additional service is continued (for New Moon, p. 201; for Intermediate Days, p. 215)

On New Moon falling on Sabbath, and on Festivals the service is continued as follows, Full-Kaddish, p. 132, Order of Reading the Law, p. 133, Reading of the Law, then, on New Moon falling on Sabbath, יקום פורקן, p. 150, etc., Half-Kaddish, p. 161, and Additional Service, p. 162; while on Festivals אשרי p. 159, Half-Kaddish, p. 161, and Additional Service, p. 215. are continued.

On Chanukah the service is continued as follows, Half-Kaddish, p. 182, Order of Reading the Law, p. 183, אשרי and ובא לציון, p. 181, Full-Kaddish, p. 189, עלינו etc. till the end of week-day service.

1) Or, *Thou art* my God.

יוֹם רֹאשׁ חֹדֶשׁ הַזֶּה. and of this New Moon

נַעֲשֶׂה we will [3]prepare

וְנַקְרִיב and [4]offer up

לְפָנֶיךָ before thee

בְּאַהֲבָה. in love,

כְּמִצְוַת according to the precept

רְצוֹנֶךָ. of thy will,

כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ as thou hast written

עָלֵינוּ for us

בְּתוֹרָתֶךָ. in thy Law

עַל יְדֵי מֹשֶׁה by the hand of Moses,

עַבְדֶּךָ. thy servant,

מִפִּי כְבוֹדֶךָ. by the mouth of thy glory,

כָּאָמוּר: as it is said.

See translation on page 167.

[1]וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ. פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

[2]וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה. לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן. וּלְכַפָּרַת פֶּשַׁע (during a leap year say:—)

כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת. וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקְבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see below.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וְבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

1) במדבר כ"ח י"א. 2) ע"פ במדבר כ"ח י"ב—ט"ו.

3) Heb., make. 4) Heb., bring.

we will all of us rejoice,	נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ.
and in the songs of David	וּבְשִׁירֵי דָוִד
thy servant,	עַבְדֶּךָ
which were *once* heard	הַנִּשְׁמָעִים
in thy city,	בְּעִירֶךָ
which were [4]chanted	הָאֲמוּרִים
before thy altar.	לִפְנֵי מִזְבַּחֲךָ:
Everlasting love	אַהֲבַת עוֹלָם
bring thou unto them,	תָּבִיא לָהֶם
and the covenant of the fathers	וּבְרִית אָבוֹת
remember unto the children.	לַבָּנִים תִּזְכּוֹר:
And bring us	וַהֲבִיאֵנוּ
into Zion thy city	לְצִיּוֹן עִירֶךָ
with exultation,	בְּרִנָּה.
and into Jerusalem	וְלִירוּשָׁלַיִם
thy sanctuary	בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ
with everlasting joy.	בְּשִׂמְחַת עוֹלָם.
And there we will [3]prepare	וְשָׁם נַעֲשֶׂה
before thee	לְפָנֶיךָ
the offerings	אֶת קָרְבְּנוֹת
of our obligations,	חוֹבוֹתֵינוּ.
the [5]continual offerings	תְּמִידִים
according to their order,	כְּסִדְרָם.
and the additional offerings	וּמוּסָפִים
according to their law.	כְּהִלְכָתָם:
And the additional offering	וְאֶת מוּסַף

The [1]beginnings of the months	רָאשֵׁי חֳדָשִׁים
thou didst [2]assign to thy people	לְעַמְּךָ נָתַתָּ.
for a season of atonement	זְמַן כַּפָּרָה
unto all their generations.	לְכָל תּוֹלְדוֹתָם:
While they offered	בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים
before thee	לְפָנֶיךָ
acceptable sacrifices,	זִבְחֵי רָצוֹן
and goats	וּשְׂעִירֵי
for a sin-offering	חַטָּאת
to atone for them,	לְכַפֵּר בַּעֲדָם.
a memorial for all of them	זִכָּרוֹן לְכֻלָּם
they were,	יִהְיוּ.
and the salvation	וּתְשׁוּעַת
of their soul	נַפְשָׁם
from the hand of the enemy.	מִיַּד שׂוֹנֵא:
A new altar	מִזְבַּח חָדָשׁ
establish thou in Zion,	בְּצִיּוֹן תָּכִין.
and the burnt-offering	וְעוֹלַת
of the New Moon	רֹאשׁ חֹדֶשׁ
we will offer upon it,	נַעֲלֶה עָלָיו.
and he-goats	וּשְׂעִירֵי עִזִּים
we will [3]prepare	נַעֲשֶׂה
with willingness,	בְּרָצוֹן.
and in the service	וּבַעֲבוֹדַת
of the sanctuary	בֵּית הַמִּקְדָּשׁ

1) Or, New Moons. 2) Heb., give. 3) Heb., make. 4) Heb., said. 5) Or, daily.

When a Festival occurs on Sabbath, begin Kiddush here, but on a week-day, and in the synagogue even on Sabbath, Kiddush begins with ברוך אתה יי, which see below.

For translation see p. 32.

[1]וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹּקֶר

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ. כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

On wine סַבְּרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

On bread בְּרִשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.

who hath chosen us אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ
from all peoples, מִכָּל עָם.
and exalted us וְרוֹמְמָנוּ
above all tongues, מִכָּל לָשׁוֹן.
and sanctified us וְקִדְּשָׁנוּ
by his commandments. בְּמִצְוֹתָיו.
And thou hast given us, וְנָתַן לָנוּ.
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
in love בְּאַהֲבָה
For Sabbath לשבת.
Sabbaths for rest שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה
and [2]set feasts וּ) מוֹעֲדִים
for joy, לְשִׂמְחָה.
festivals חַגִּים
and *festive* seasons וּזְמַנִּים
for gladness; לְשָׂשׂוֹן.
the day אֶת יוֹם
of this Sabbath For שבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה
and the day וְאֶת יוֹם)
of this Feast of Unleavened Bread, For Passover חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה
the season of our Freedom; זְמַן חֵרוּתֵנוּ
of the Feast of Weeks, For Pentecost חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה
the season of the Giving of the Law; זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ
of the Feast of Tabernacles, For Tabernacles חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה
the season of our Rejoicing; זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ
For Shemini Azereth and Simchath Torah.
of this Eighth-day Feast of Solemn Assembly, חַג הַשְּׁמִינִי הַעֲצֶרֶת הַזֶּה
the season of our Rejoicing זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ
in love; For Sabbath בְּאַהֲבָה)
a holy convocation מִקְרָא קֹדֶשׁ
as a memorial זֵכֶר
of the departure from Egypt; לִיצִיאַת מִצְרָיִם.
for us thou hast chosen, כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ
and us וְאוֹתָנוּ
thou hast sanctified קִדַּשְׁתָּ
above all the peoples, מִכָּל הָעַמִּים
and Sabbath For Sabbath וְשַׁבָּת)
and thy holy [2]set feasts וּמוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ
in love For Sabbath בְּאַהֲבָה
and in favor, וּבְרָצוֹן)

1) חצי הפסוק האחרון של בראשית א׳ עד סוף פסוק ג׳ מהפרק ב׳.

2) Or, appointed seasons.

רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

On Chanukah say here על הנסים, which see below.

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו which see here below the rule.

שִׂים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים. וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

The Reader in repeating the שמונה עשרה reads only up to בשלום, and then Full-Kaddish, p. 170.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say:—

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת. וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם: כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

On Chanukah the following is said after קוינו לך.

עַל הַנִּסִּים. וְעַל הַפֻּרְקָן. וְעַל הַגְּבוּרוֹת. וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת. וְעַל הַמִּלְחָמוֹת. שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ. בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל. חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו. כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל. לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ. וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ. וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ. לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַבְّרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

Continue as follows: עלינו, p. 176, the Psalm of the day (see vol. I. p. 121 to p. 126) and ברכי נפשי,

תפלה לשלש רגלים, לערבית, שחרית ומנחה.

SERVICE FOR PASSOVER, PENTECOST and TABERNACLES, in the EVENING, MORNING and AFTERNOON.

הנוסחא של אתה בחרתנו מוזכרת ביומא פ״ז ע״ב; ותתן לנו— בברכות ל״ג ע״ב; והשיאנו— בירושלמי ברכות ה״ט ופמס׳ סופרים פי״ט הלכה ז׳. ושלש אלה הן הברכה האמצעית משבע הברכות של תפלת המועדים ונקראת „קדושת היום״ (ביצה י״ז ור״ה י״ב).

ותודיענו חפרו רב ושמואל כדאיתא בברכות ל״ג ע״ב „רב ושמואל ; תקינו לן מרגניתא בבבל. ותודיענו״ וכ״ו. בכל התפלות הנזכרות ישנן חלופי נוסחאות רבות.

On the Eve of Festivals, Afternoon Service is said as on Friday; see Laws on p. 3.

The Evening Service for Festivals begins with ברכו on p. 19 to שמונה עשרה on p. 25, and the following שמונה עשרה is then continued.

Should the evening of the Festival fall on Friday, מזמור שיר ליום השבת, p. 12, is said before the Evening Service.

The Morning Service for Festivals begins with מה טובו, p. 36, as on Sabbath, till גאל ישראל, p. 121 and then the following שמונה עשרה is continued.

The Afternoon Service for Festivals begins with אשרי and ובא לציון, p. 181, and then the following שמונה עשרה is continued. (On Sabbath, the Reading of the Law takes place before שמונה עשרה)

The following prayers till ובשנים קדמוניות, p. 212 are to be said standing. In the Morning Service, when praying in a congregation of not less than ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ), beginning wth ברוך אתה ה׳.

כי שם is said only at the Afternoon Service. See translation on page 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

משיב הרוח is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats שמונה עשרה, say here קדושה (נקדש), which see below the rule.

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader. נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם. כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

Cong. & Reader. קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Reader. אָז . בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק.

בְּשִׂמְחָה in joy
וּבְשָׂשׂוֹן and in gladness:
הִנְחַלְתָּנוּ: thou hast caused us to inherit.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
מְקַדֵּשׁ *who* sanctifieth
הַשַּׁבָּת the Sabbath, (For Sabbath.)
וְ) יִשְׂרָאֵל and Israel
וְהַזְּמַנִּים: and the *festive* seasons

On a week-day say here שהחינו, which see on next page, but on Saturday night add the following Habdalah before שהחינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. King of the universe,
בּוֹרֵא *who* createth
מְאוֹרֵי הָאֵשׁ: the light of the fire.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. King of the universe,
הַמַּבְדִּיל *who* maketh a distinction
בֵּין קֹדֶשׁ between holy
לְחוֹל. and [1]profane,
בֵּין אוֹר between light
לְחֹשֶׁךְ. and darkness,
בֵּין יִשְׂרָאֵל between Israel
לָעַמִּים. and the peoples,
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי between the seventh day
לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. and the six days of labor.
בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת Between the holiness of *the* Sabbath
לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב and the holiness of *the* Festival
הִבְדַּלְתָּ. thou hast made a distinction,
וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי and the sixth day
מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה above the six days of labor.
קִדַּשְׁתָּ. thou hast canctified;
הִבְדַּלְתָּ thou hast distinguished,
וְקִדַּשְׁתָּ and thou hast sanctified
אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל thy people Israel
בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: by thy holiness.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
הַמַּבְדִּיל *who* maketh a distinction
בֵּין קֹדֶשׁ between holy
לְקֹדֶשׁ: and holy.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ our God,
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. King of the universe,
שֶׁהֶחֱיָנוּ who hath preserved us alive,
וְקִיְּמָנוּ and hath sustained us,
וְהִגִּיעָנוּ and enabled us to reach
לַזְּמַן הַזֶּה: (*to*) this season.

On the last 2 nights of Passover שהחינו is not said.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ Blessed *art* thou, *O* Lord
אֱלֹהֵינוּ our God
מֶלֶךְ הָעוֹלָם. King of the universe,
אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ who hath sanctified us
בְּמִצְוֹתָיו by his commandments,
וְצִוָּנוּ and hath commanded us
לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה: to dwell in the Tabernacle.

[1]) Or, unholy.

לשבת
For Sabbath.

שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה
Sabbaths for rest;

וּ) מוֹעֲדִים
and [1]set feasts

לְשִׂמְחָה.
for joy,

חַגִּים
festivals

וּזְמַנִּים
and *festive* seasons

לְשָׂשׂוֹן.
for gladness,

אֶת יוֹם
the day

לשבת
For Sabbath.

(הַשַּׁבָּת הַזֶּה
of this Sabbath

וְאֶת יוֹם)
and the day

לפסח
For Passover.

חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה.
of this feast of Unleavened bread,

זְמַן חֵרוּתֵנוּ
the season of our Freedom,

לשבועות
For Pentecost.

חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה.
of this Feast of Weeks,

וְחַגֵּי נְדָבָה:
and free-will festivals.

וַתּוֹרִישֵׁנוּ
And thou hast given us as an heritage

קְדֻשַּׁת שַׁבָּת
the holiness of the Sabbath,

וּכְבוֹד מוֹעֵד
and the glory of the set feast,

וַחֲגִיגַת
and the celebration

הָרֶגֶל:
of the festival.

וַתַּבְדֵּל
And thou hast made a distinction,

יְיָ אֱלֹהֵינוּ
O Lord our God,

בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל.
between holy and [2]profane,

בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ.
between light and darkness,

בֵּין יִשְׂרָאֵל
between Israel

לָעַמִּים.
and the peoples;

בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
between the seventh day

זְמַן
the season

מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ
of the Giving of our Law,

לסוכות
For Tabernacles.

חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה.
of this Feast of Tabernacles,

זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ
the season of our Gladness,

For Shemini Azereth and Simehath Torah.

הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה
this Eighth-day Feast of Solemn Assembly,

זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ
the season of our Gladness,

לשבת
For Sabbath.

(בְּאַהֲבָה)
in love,

מִקְרָא קֹדֶשׁ.
a holy convocation,

זֵכֶר
as a memorial

לִיצִיאַת מִצְרָיִם:
of the departure from Egypt.

לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.
and the six days of labor;

בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ.
between the holiness of *the* Sabbath and the holiness of *the* festival thou hast made a distinction,

וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה
and the sixth day above the six days of labor,

קִדַּשְׁתָּ.
thou hast sanctified;

הִבְדַּלְתָּ
thou hast distinguished

וְקִדַּשְׁתָּ
and thou hast sanctified

אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
thy people Israel

בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:
by thy holiness,

1) Or, appointed seasons. 2) Or, unholy.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ

Thou hast chosen us from all peoples; thou hast loved us, and hast taken pleasure in us, and hast exalted us above all tongues, and thou hast sanctified us

בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

by thy commandments, and thou hast brought us near, O our King, unto thy service, and thy great and holy name thou hast called upon us.

On Saturday night say here ותודיענו, which see below the rule.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה

And thou hast given us, O Lord our God, in love

מַשְׁמִיעִים קוֹל. מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

Cong. & Reader בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

Reader. מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ. וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ. כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן. בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן. תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ. כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

Cong. & Reader. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

ותודיענו is said on Saturday night before ותתן לנו.

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ. וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ: וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת. חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים:

And thou hast made known unto us, O Lord our God, the judgments of thy righteousness, and thou hast taught us to perform the statutes of thy will. And thou hast given unto us, O Lord our God, righteous judgments, and true laws, good statutes and commandments.

וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנִּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ

And thou hast caused us to inherit seasons of rejoicing, and holy set feasts

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see below.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שלום רב is said in the Evening and Afternoon Service.

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see here below the rule.

שים שלום is said in the Morning Service only.

שִׂים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַבְّרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . יַעֲלֶה וְיָבֹא
וְיַגִּיעַ . וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע . וְיִפָּקֵד
וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ.
וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ . וְזִכְרוֹן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה.
לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם
בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה: On Passover say:—
חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה: On Pentecost say:—
חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה: On Tabernacles say:—
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה: On Shemini Azereth and Simchath Torah.
זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה . וּפָקְדֵנוּ בוֹ
לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם
עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ . כִּי
אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

And bestow upon us, וְהַשִּׂיאֵנוּ
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the blessing אֶת בִּרְכַּת
of thy set feasts מוֹעֲדֶיךָ .
for life לְחַיִּים
and for peace, וּלְשָׁלוֹם .
for joy לְשִׂמְחָה
and for gladness וּלְשָׂשׂוֹן .
as it has pleased thee, כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ
and thou hast promised וְאָמַרְתָּ
to bless us. לְבָרְכֵנוּ :
Our God (For Sabbath. לשבת אֱלֹהֵינוּ)
and God of our fathers, וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ .
[1]be pleased רְצֵה

with our rest. בִּמְנוּחָתֵנוּ).
Sanctify us קַדְּשֵׁנוּ
with thy commandments, בְּמִצְוֹתֶיךָ
and grant our portion וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law; בְּתוֹרָתֶךָ .
satisfy us שַׂבְּעֵנוּ
with thy goodness, מִטּוּבֶךָ
and gladden us וְשַׂמְּחֵנוּ
with thy salvation, בִּישׁוּעָתֶךָ .
and purify our heart וְטַהֵר לִבֵּנוּ
to serve thee לְעָבְדְּךָ
in truth; בֶּאֱמֶת .
and let us inherit, וְהַנְחִילֵנוּ
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
For Sabbath. לשבת
in love (בְּאַהֲבָה
and in [2]favor, וּבְרָצוֹן)
in joy בְּשִׂמְחָה
and in gladness, וּבְשָׂשׂוֹן
For Sabbath. לשבת
the Sabbath שַׁבָּת
and thy holy set feasts; (ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ .)
and may be glad Israel וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל
who sanctify thy name מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ:
Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ :
who sanctifiest מְקַדֵּשׁ
For Sabbath. לשבת
the Sabbath, (הַשַּׁבָּת
and Israel, וְ) יִשְׂרָאֵל
and the seasons. וְהַזְּמַנִּים:

1) Or, accept. 2) Or, pleasure.

תפלת מוסף לשלש רגלים.

ADDITIONAL SERVICE FOR PASSOVER, PENTECOST and TABERNACLES

See translation on page 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא. הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי. שְׂפָתַי תִּפְתָּח. וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ:

משיב is to be said from Musaf of שמיני עצרת till the Afternoon Service of the first day of Passover.

מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד. מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים. וְרוֹפֵא חוֹלִים. וּמַתִּיר אֲסוּרִים. וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ. בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ. מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

When the Reader repeats שמונה עשרה, say here קדושה (נעריצך), which see below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

See translation on page 162.

Reader. נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ. הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:
Cong. & Reader. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
Reader. כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ.
לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:
Cong. & Reader. בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:
Reader. מִמְּקוֹמוֹ הוּא יָפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד. פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

Cong. & Reader.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מַלְכֵּנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:
Cong. & Reader אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

The Reader, in repeating the שמונה עשרה, reads only up to בשלום, and then he continues Full-Kaddish, which see below the rule.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת.

CONTINUATION OF THE SERVICE.

At the Evening Service, Full-Kaddish (see below), Kiddish, p. 205, עלינו and Mourner's Kaddish, p. 30, are continued; and if it be Friday evening ויכלו, p. 28, till מקדש השבת, p. 29, are added before Full-Kaddish, with the exception of the first evening of Passover, when only ויכלו is said. On the first 2 evenings of Passover Kiddush in the synagogue is not said.

At the Morning Service Hallel, p. 193, is continued. At the Afternoon Service Full-Kaddish (see below), עלינו and Mourner's Kaddish, p. 110, are continued.

The Reader says the following Kaddish, as specified above.

חזן Reader. יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעָלְמָא דִי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ. בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב. וְאִמְרוּ אָמֵן:

קהל וחזן Cong. & Reader יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

חזן Reader יִתְבָּרַךְ. וְיִשְׁתַּבַּח. וְיִתְפָּאַר. וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא. וְיִתְהַדַּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא: בְּרִיךְ הוּא לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא. תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא. דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל. קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו. הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God
וֵאלֹהֵי	and God
אֲבוֹתֵינוּ.	of our fathers,
מֶלֶךְ רַחֲמָן.	merciful King,
שֶׁתִּשּׁוּב	that thou mayest
וּתְרַחֵם עָלֵינוּ	against have compassion upon us
וְעַל מִקְדָּשֶׁךָ	and upon thy sanctuary
בְּרַחֲמֶיךָ	in thine abundant mercy,
הָרַבִּים.	
וְתִבְנֶהוּ	and rebuild it
מְהֵרָה	speedily,
וּתְגַדֵּל	and magnify
כְּבוֹדוֹ:	its glory.
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ.	Our Father, our King,
גַּלֵּה	reveal
כְּבוֹד	the glory
מַלְכוּתְךָ	of thy Kingdom
עָלֵינוּ	upon us
מְהֵרָה.	speedily,
וְהוֹפַע	and shine forth
וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ	and exalt thyself over us
לְעֵינֵי כָּל חָי.	in the sight of all living,
וְקָרֵב	and bring together
פְּזוּרֵינוּ	our scattered ones
מִבֵּין הַגּוֹיִם.	from among the nations
וּנְפוּצוֹתֵינוּ	and our dispersed
כַּנֵּס	gather thou
מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ:	from the uttermost parts of the earth
וְהָבִיאֵנוּ	And bring us
לְצִיּוֹן עִירֶךָ	into Zion thy city
בְּרִנָּה.	with exultation,
וְלִירוּשָׁלַיִם	and in Jerusalem,
בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ	*the place of* thy sanctuary,
בְּשִׂמְחַת עוֹלָם.	with everlesting joy;
וְשָׁם נַעֲשֶׂה	and there we will prepare
לְפָנֶיךָ	before thee
אֶת קָרְבְּנוֹת	the offerings
חוֹבוֹתֵינוּ.	of our obligations,
תְּמִידִים	the continual offerings
כְּסִדְרָם.	according to their order,
וּמוּסָפִים	and the additional offerings
כְּהִלְכָתָם.	according to their law.
וְאֶת מוּסַף	And the additional offering
יוֹם	of the day
לשבת	For Sabbath
וְאֶת מוּסְפֵי	and the additional offerings
יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה	of this Sabbath
וְיוֹם	and the day
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה	For Passover.
חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה	For Pentecost.
חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה	For Tabernacles
הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה.	for שמיני עצרת and שמחת תורה

See translation on page 208.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ. וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ. וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (מוֹעֲדִים לִמְנוּחָה וּ) שַׁבָּתוֹת (for Sabbath) לְשִׂמְחָה. חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן. אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם) (for Sabbath)

For Passover.

חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. זְמַן חֵרוּתֵנוּ

For Pentecost.

חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה. זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ

For Tabernacles.

חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

For Shemini Azereth and Simchath Torah.

הַשְּׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ:

מִקְרָא קֹדֶשׁ (בְּאַהֲבָה) (for Sabbath) זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

[1] וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ But because of our sins גָּלִינוּ we have been exiled מֵאַרְצֵנוּ. from our land. וְנִתְרַחַקְנוּ and removed far away מֵעַל אַדְמָתֵנוּ. from our country, וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים and we are unable [2] לַעֲלוֹת to go up, וְלֵרָאוֹת and to appear, וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת and to prostrate ourselves לְפָנֶיךָ. before thee, וְלַעֲשׂוֹת and to perform חוֹבוֹתֵינוּ our duties בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ. in thy chosen house, בְּבֵית הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. in the great and holy house שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. that thy name was called upon it, מִפְּנֵי הַיָּד because of the hand שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה that hath been outstretched בְּמִקְדָּשֶׁךָ: against thy sanctuary. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. May it be thy will,

---

Cong. & Reader אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

Reader וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

קהל חזן. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: The Reader continues אתה בחרתנו.

---

1) ברוקח ובטור א"ח ס' תפ"ז ובכל בו ס' נ"ב וע' ובכמה כתבי יד הנוסחא מפני בלי ו"ו. והספרדים אומרים: אלהינו ואלהי אבותינו מפני חטאינו וכ"ו. 2) בר"ה ויו"כ משמיטים התבות לעלות ולראות ולהשתחות לפנ"ך. מפני שאינם זמני ראיה (הרא"ש לסוף ר"ה).

For Pentecost. לשבועות

[1] וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים And on the day of the first-fruits,
בְּהַקְרִיבְכֶם when you offer
מִנְחָה חֲדָשָׁה a new meal-offering
לַיְיָ to the Lord,
בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם. in your *feast of* weeks,
מִקְרָא קֹדֶשׁ a holy convocation
יִהְיֶה לָכֶם shall be to you;
כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה any servile work
לֹא תַעֲשׂוּ: you shall not do.

וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד. שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:

Continue ומנחתם and אלהינו, p. 218.

For Tabernacles. לסוכות

[2] וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם And on the fifteenth day
לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי of the seventh month
מִקְרָא קֹדֶשׁ a holy convocation
יִהְיֶה לָכֶם. shall be to you;
כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה any servile work
לֹא תַעֲשׂוּ. you shall not do,
וְחַגֹּתֶם and you shall keep
חַג לַיְיָ a feast to the Lord;
שִׁבְעַת יָמִים: seven days.
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֶּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁתַּיִם עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:

Continue ומנחתם and אלהינו, p. 218.

On the first of the Intermediate Days of Tabernacles say:

[3] וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי And on the second day,
פָּרִים בְּנֵי בָקָר young bullocks
שְׁנֵים עָשָׂר twelve,
אֵילִם שְׁנָיִם. two rams,
כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה he-lambs a year old
אַרְבָּעָה עָשָׂר fourteen,
תְּמִימִם: without blemish.

[4] וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

Continue ומנחתם and אלהינו, p. 218.

On the second of the Intermediate Days of Tabernacles say:

[4] וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

Continue ומנחתם, p. 218.

[5] וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

Continue ומנחתם and אלהינו, p. 218.

On the third of the Intermediate Days of Tabernacles say:

[5] וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

Continue ומנחתם, p. 218.

1) במדבר כ"ח כ"ו וכ"ז. 2) שם כ"ט, י"ב—י"ג. 3) שם כ"ט, י"ב—י"ג. 4) שם כ"ט י"ז. 5) שם כ". 5) שם כ"ג.

נַעֲשֶׂה	we will prepare
וְנַקְרִיב	and offer up
לְפָנֶיךָ	before thee
בְּאַהֲבָה.	in love,
כְּמִצְוַת	according to the precept
רְצוֹנֶךָ.	of thy will,
כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ	as thou hast written
עָלֵינוּ	for us
בְּתוֹרָתֶךָ	in thy Law
עַל יְדֵי מֹשֶׁה	by the hand of Moses,
עַבְדֶּךָ.	thy servant,
מִפִּי כְבוֹדֶךָ.	by the mouth of thy glory,
כָּאָמוּר:	as it is said.

See translation on page 166.

[1] וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ. עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

[2] (זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר):

[3] וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן	And in the first month,
בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם	on the fourteenth day
לַחֹדֶשׁ.	of the month,
פֶּסַח לַיְיָ:	is passover to the Lord.
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם	And on the fifteenth day
לַחֹדֶשׁ הַזֶּה	of this month
חָג.	is a feast;
שִׁבְעַת יָמִים	seven days
מַצּוֹת	unleavened bread
יֵאָכֵל:	shall be eaten.
בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן	On the first day
מִקְרָא קֹדֶשׁ.	*shall be* a holy convocation;
כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה	any servile work
לֹא תַעֲשׂוּ:	you shall not do

From the third day of Passovor והקרבתם only is said

[4] וְהִקְרַבְתֶּם	And you shall offer
אִשֶּׁה	a fire-offering,
עֹלָה לַיְיָ.	a burnt-offering to the Lord;
פָּרִים בְּנֵי בָקָר	young bullocks,
שְׁנַיִם	two
וְאַיִל אֶחָד.	and one ram,
וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים	and seven he-lambs
בְּנֵי שָׁנָה	a year old;
תְּמִימִם	without blemish
יִהְיוּ לָכֶם:	they shall be to you,

See translation on page 167.

[5] וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וַיַּיִן כְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

Continue אלהינו, p. 218

1) במדבר כ״ח ט׳. 2) התניא בשם רש״י ואבודרהסכתבו שהא לאמרה. 3) שם כ״ח ט״ז—י״ח. 4) שם כ״ח י״ט.
5) ע״פ במדבר כ״ח. י״ב—ט״ו.

לַעֲבוֹדָתָם.	to their service,
וּלְוִיִּם	and the Levites
לְשִׁירָם	to their song
וּלְזִמְרָם.	and to their psalmody,
וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל	and restore Israel
לִנְוֵיהֶם.	to their habitations;
וְשָׁם נַעֲלֶה	and there we will go up
וְנֵרָאֶה	and appear,
וְנִשְׁתַּחֲוֶה	and prostrate ourselves
לְפָנֶיךָ	before thee
בְּשָׁלֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ	in our [3]three festivals of pilgrimage,
כַּכָּתוּב	as it is written
בְּתוֹרָתֶךָ.	in our Law,
שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים	Three times
בַּשָּׁנָה	in the year
יֵרָאֶה	shall appear
כָּל זְכוּרְךָ	all thy males
אֶת פְּנֵי יְיָ	before the Lord
אֱלֹהֶיךָ	thy God
בַּמָּקוֹם	in the place
אֲשֶׁר יִבְחָר.	which he shall choose,
בְּחַג הַמַּצּוֹת.	in the feast of unleavened bread,
וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת.	and in the feast of weeks,
וּבְחַג הַסֻּכּוֹת.	and in the feast of tabernacles;
וְלֹא יֵרָאֶה	and none shall appear
אֶת פְּנֵי יְיָ	before the Lord
רֵיקָם:	empty.
אִישׁ	Every man
כְּמַתַּנַת יָדוֹ.	according to the gift of his hand,[4]
כְּבִרְכַּת	according to the blessing
יְיָ אֱלֹהֶיךָ	of the Lord thy God
אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:	which he hath given thee.

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ. לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם. לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן. כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (for Sabbath. אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. רְצֵה בִּמְנוּחָתֵנוּ). קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ. וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (for Sabbath. בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן (for Sabbath. שַׁבָּת וּ) מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ. וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (for Sabbath. הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה

1) בארו הנכון של פעמי רגלינו איננו מלשון שלש פעמים בשנה, כי אם מלשון פעמי מרכבות יו שופטים הי כ״ח פעמי דלים, ישעיה כ״ו ו׳ כי כן נראה מלשון הירושלמי בברכות פ״ט „אלקנה היה מדריך את ישראל לפעמי רגלים״ ובשה״ש רבה דף ל״ד מעשה באחד ששכח לנעול ביתו ועלה לפעמים רגלים וכו׳ ושם דף י״ב ע״ב ישראל נאין בהלוכן כשהן עולין לפעמי רגלים. 2) דברים ט״ז ט״ז וי״ז.

3) Or, in the three periods of our festivals.

4) I. e., shall give as he is able to.

[1] וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: Continue אלהינו and ומנחתם

On the fourth of the Intermediate Days of Tabernacles say:

[1] וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: Continue ומנחתם.

[2] וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: Continue אלהינו and ומנחתם

On Hoshana Rabba (the fifth of the Intermediate Day s of Tabernacles) say:

[2] וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: Continue ומנחתם.

[3] וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: Continue אלהינו and ומנחתם

On Shemini Azereth and Simchath Torah say:

[4] בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם. כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְ פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וְיַיִן בְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

for Sabbath. יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ. וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ (בּוֹ) וְקִדַּשְׁתּוֹ. חֶמְדַת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ. זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית.

לשבת. For Sabbath.

אֱלֹהֵינוּ Our God
וֵאלֹהֵי and God
אֲבוֹתֵינוּ. of our fathers,
מֶלֶךְ רַחֲמָן. merciful King,
רַחֵם עָלֵינוּ have mercy upon us;
טוֹב וּמֵטִיב good and beneficent God,
הִדָּרֵשׁ לָנוּ. [6]be accessible to us;
שׁוּבָה אֵלֵינוּ return unto us
בְּרַחֲמוֹן רַחֲמֶיךָ in thy [7]great compassion
בִּגְלַל אָבוֹת for the sake of the patriarchs.
שֶׁעָשׂוּ who did
רְצוֹנֶךָ: thy will.
בְּנֵה בֵיתְךָ Rebuild thy house
כְּבַתְּחִלָּה. as at the beginning,
וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ and establish thy sanctuary
עַל מְכוֹנוֹ. upon its site,
וְהַרְאֵנוּ and let us see
בְּבִנְיָנוֹ. its rebuilding,
וְשַׂמְּחֵנוּ and make us rejoice
בְּתִקּוּנוֹ. in its reestablishment,
וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים and restore the priests

1) במדבר כ״ט כ״ו. 2) שם כ״ט. 3) שם ל״ב. 4) ל״ה ול״ו. 5) ע״פ במדבר כ״ח י״ב—ט״ו.
6) Or, suffer thyself to be sought of us. 7) Or yearning.

עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backward and say:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

Continue as follows, אין כאלהינו, p. 171, עלינו p. 176, and the psalm of the day (see vol I. p 121—126).

סֵדֶר בִּרְכַּת כֹּהֲנִים.

THE PRIESTLY BLESSING.

מקור ברכת כהנים הוא בתורתנו (במדבר ו׳ כ׳ב־כ׳ו). יהי רצון שתהי הברכה וכ׳ו וברכת אשר קדשנו מובא בסוטה ל׳ט ע׳א ובמדבר רבה דף רמ׳ד ע׳ב.

רוב הפסוקים שאומרים הקהל בעת שהחזן והכהנים אומרים יברכך וכ׳ו מובאים בספרי פ׳ נשא. והכל בו בס׳ קכ׳ה כותב: „כשמתחילין הכהנים לברך הצבור כורעין על ברכיהן ומבליעין פסוקים אלה פסוק אחד על כל מלה ומלה כשהכהנים מנגנים בה״ עכ״ל. ואבודרהם כתב שאין ראוי לאמרם. וראה בתוספות סוטה מ׳ ד׳ה כל האומרן בגבולין ובפסקי הרא״ש למגלה פרק ג׳ סמן כ׳ג ובאו״ח ס׳ קכ׳ח סעיף כ׳ג ובבאר היטב שם.

רבונו של עולם מובא בברכות דף נ׳ה ע׳ב „האי מאן דחזי חלמא ולא ידע מאי חזי ליקום קמי כהני בעדנא דפרסי ידייהו ולימא הכי רבונו של עולם אני שלך וכ׳ו ובבמדבר רבה פ׳ י׳א דף רמ׳ד ובשיר רבה דף כ׳א אמרו וז׳ל: „אפילו אדם רואה בחלומו כאלו חרב מחתכת בירכו מה יעשה? ישכים לבית הכנסת ויעמוד לפני הכהנים וישמע ברכת כהנים ויענה אחריהם אמן ואין דבר רע מזיקו״

יהי רצון שתעשה למען קדשת חסדיך וכ׳ו לקוח מהספר שערי ציון.

עשרה שמתפללין אפילו בבית שאין שם ספר תורה עולים הכהנים לדוכן, והכהנים מן המנין. בא״י ובכל מלכות מצרים נוהגין הכהנים לישא כפיהם בכל יום (עיין טור או״ח סיף ס׳ קכ״ח). אולם במדינותינו נתפשט המנהג שהכהנים נושאים כפיהם רק בימים טובים ויום הכפורים (גם אם חל יו״ט בשבת) שהם ימי שמחה כדי שיברכו את העם מתוך שמחה. ומטעם זה האבל אחרי הוריו אינו נושא כפיו כל י״ב חדש ואחר שאר קרובים ל׳ יום, כי אם יוצא מבית הכנסת כשהכהנים רוחצים ידיהם לעלות לדוכן כדי שלא יהא בבית הכנסת כשהחזן קורא כהנים ולא יעבור על ג׳ עשה.

וזה סדר ברכת כהנים: כשהש״ץ מגיע בחזרת תפלת מוסף לרצה, חולצים הכהנים נעליהם והלוים יוצקים מים על ידיהם, ואם אין לוי בביה״כ יוצקים הבכורים מים על ידי הכהנים, ואם אין גם בכורים ירחצו הכהנים בעצמם את ידיהם ואז עולים הכהנים לדוכן לפני ארון הקודש ועומדים פניהם כלפי הארון עד שיגיע הש״ץ למלת כהנים ואז מחזירים פניהם כלפי העם ונושאים כפיהם ומברכים ברכת אשר קדשנו והש״ץ מקריא לכהנים מלה במלה את הפסוק הראשון, וכשמסיימין הכהנים אתהפסוק הראשון עונין העם אמן וכן בפסוק שני ושלישי.

In repeating the שמונה עשרה of the Additional Service, the Reader and Congregation say ותערב, when the Reader comes to ותחזינה.

And may be pleasant unto thee	וְתֶעֱרַב עָלֶיךָ
our prayer	עֲתִירָתֵנוּ
as a burnt offering	כְּעוֹלָה
or *other* sacrifice.	וּכְקָרְבָּן.

We beseech thee,	אָנָּא
O merciful *God*,	רַחוּם
in thine abundant mercy	בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים.
restore	הָשֵׁב
thy divine presence	שְׁכִינָתְךָ

תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן . וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, say here ותערב, which see on the following page.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see on the following page below the rule.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר . נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ . עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ . וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ . וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ . וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת . עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם . הַטּוֹב . כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ . וְהַמְרַחֵם . כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ . וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below the rule.

שִׂים שָׁלוֹם . טוֹבָה וּבְרָכָה . חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ . כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם . וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

The Reader, in repeating the שמונה עשרה, reads only up to בשלום, and then Full-Kaddish, p. 170.

אֱלֹהַי . נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע . וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה . וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה . פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי . וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ . שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ . עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ . כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ . וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ . לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ . הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ . וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל	his people Israel
בְּאַהֲבָה:	in love.
אָמֵן.	
יְבָרֶכְךָ. [1] יְיָ מִצִּיּוֹן. עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:	
יְיָ. [2] יְיָ אֲדֹנֵינוּ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:	
וְיִשְׁמְרֶךָ. [3] שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ:	
While the Priests sing וישמרך, the Congregation say the following:	
רִבּוֹנוֹ	Lord
שֶׁל עוֹלָם	of the universe!
אֲנִי שֶׁלָּךְ	I am thine
וַחֲלוֹמוֹתַי	and my dreams
שֶׁלָּךְ.	are thine;
חֲלוֹם חָלַמְתִּי	a dream I have dreamt,
וְאֵינִי יוֹדֵעַ	and I do not know
מַה הוּא.	what it means.
יְהִי רָצוֹן	May it be the will
מִלְּפָנֶיךָ	from thee,
יְיָ אֱלֹהַי	O Lord my God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי.	and God of my fathers,
שֶׁיִּהְיוּ	that there be
כָּל חֲלוֹמוֹתַי	all my dreams
עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל	concerning myself and concerning all Israel
לְטוֹבָה.	for good;

בֵּין שֶׁחָלַמְתִּי	whether I have dreamt
עַל עַצְמִי.	concerning myself,
וּבֵין שֶׁחָלַמְתִּי	or I have dreamt
עַל אֲחֵרִים.	concerning others,
וּבֵין שֶׁחָלְמוּ אֲחֵרִים עָלַי:	or others have dreamt concerning me.
אִם טוֹבִים הֵם	If the *dreams* mean good,
חַזְּקֵם וְאַמְּצֵם	strengthen and fortify them,
וְיִתְקַיְּמוּ	and may they be fulfilled
בִּי וּבָהֶם	concerning me and them
כַּחֲלוֹמוֹת	like the dreams
שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק.	of Joseph the just,
וְאִם צְרִיכִים	and if they require
רְפוּאָה.	a cure,
רְפָאֵם	heal them
כְּחִזְקִיָּהוּ	as *thou didst* heal Hezekiah,
מֶלֶךְ יְהוּדָה	king of Judah,
מֵחָלְיוֹ.	from his sickness,
וּכְמִרְיָם	and like Miriam,
הַנְּבִיאָה	the prophetess,
מִצָּרַעְתָּהּ.	from her leprosy,
וּכְנַעֲמָן	and like Naaman,
מִצָּרַעְתּוֹ.	from his leprosy,[4]
וּכְמֵי מָרָה	and like the waters of Marah
עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ.	through Moses, our teacher,[5]

1) תהלים קל"ד, ג'. 2) שם ח' י'. 3) שם ט"ז א'. 4) מ"ב ה' א—י"ד. 5) שמות ט"ו כ"ג—כ'.

this blessing,	הַבְּרָכָה הַזֹּאת
which thou hast commanded us, (Priests say)	שֶׁצִּוִּיתָנוּ
which thou hast commanded (the Cong. say:)	שֶׁצִּוִּיתָ
to bless	לְבָרֵךְ
thy people Israel,	אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
a perfect blessing,	בְּרָכָה שְׁלֵמָה.
and therein shall not be	וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ
any hindrance	שׁוּם מִכְשׁוֹל
nor defect,	וְעָוֹן.
from this time forth	מֵעַתָּה
and for evermore.	וְעַד עוֹלָם:

The Reader says the following in an undertone.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ . הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו . כֹּהֲנִים With a loud voice: עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: The Congregation respond:

The Priests say in a loud voice the following Blessing:

Blessed art thou, O Lord	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ:
our God,	אֱלֹהֵינוּ
King	מֶלֶךְ
of the universe,	הָעוֹלָם.
who hath hallowed us	אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ
with the holiness	בִּקְדֻשָּׁתוֹ
of Aaron,	שֶׁל אַהֲרֹן.
and commanded us	וְצִוָּנוּ
to bless	לְבָרֵךְ
unto Zion thy city,	לְצִיּוֹן עִירֶךָ
and the order	וְסֵדֶר
of the service	הָעֲבוֹדָה
to Jerusalem.	לִירוּשָׁלַיִם:
And let our eyes behold	וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ
[1]when thou returnest	בְּשׁוּבְךָ
to Zion	לְצִיּוֹן
in mercy,	בְּרַחֲמִים.
and there we will serve thee	וְשָׁם נַעַבְדְּךָ
with reverence,	בְּיִרְאָה
as *in* the days of old	כִּימֵי עוֹלָם
and as *in* ancient years.	וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

The Congregation say only till here, but the Reader continues ברוך אתה.

Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ:
whom alone	שֶׁאוֹתְךָ לְבַדְּךָ
we will serve with reverence.	בְּיִרְאָה נַעֲבוֹד:

The Reader continues מודים, p. 220.

The following is said by the Priests and the Congregation in an undertone.

May it be the will	יְהִי רָצוֹן
from thee,	מִלְּפָנֶיךָ
O Lord our God	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
that *there* be	שֶׁתְּהֵא

of Jacob, thy perfect *servant*,	יַעֲקֹב תְּמִימֶךָ
who was called	הַנִּקְרָא
"perfect man",	אִישׁ תָּם.
and grant me	וְתִתֶּן לִי
and all the souls	וּלְכָל נַפְשׁוֹת
of my household	בֵּיתִי
our food	מְזוֹנוֹתֵינוּ
and our sustenance	וּפַרְנָסָתֵנוּ
in plenty	בְּרֶוַח
and not in penury,	וְלֹא בְצִמְצוּם.
lawfully	בְּהַתֵּר
and not illegally;	וְלֹא בְּאִסּוּר.
in happiness,	בְּנַחַת
and not in sorrow,	וְלֹא בְצַעַר
from thine ever-opened hand,	מִתַּחַת יָדְךָ הָרְחָבָה.
even as thou didst give	כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ
a piece of bread	פְּסַת לֶחֶם
to eat	לֶאֱכוֹל
and raiment for clothing	וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ
to Jacob, our father,	לְיַעֲקֹב אָבִינוּ
who was called	הַנִּקְרָא
"perfect man".	אִישׁ תָּם:
And grant us	וְתִתֵּנוּ
love,	לְאַהֲבָה
grace and favor	לְחֵן וּלְחֶסֶד

and thy great mercy,	וְגָדֶל רַחֲמֶיךָ
which is wide-extended,	הַפְּשׁוּטִים.
and for the sake of the purity	וּלְמַעַן טָהֳרַת
of thy great, mighty and terrible name	שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא
consisting of twenty two characters	בֶּן עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת
which are deduced	הַיּוֹצְאִים
from the passages	מִן הַפְּסוּקִים
of the priestly blessing,	שֶׁל בִּרְכַת כֹּהֲנִים
which was pronounced	הָאֲמוּרָה
by the mouth of Aaron	מִפִּי אַהֲרֹן
and his sons,	וּבָנָיו
thy holy people,	עַם קְדוֹשֶׁךָ.
that thou mayest be near	שֶׁתִּהְיֶה קָרוֹב
unto me,	לִי
when I call unto thee,	בְּקָרְאִי לְךָ.
and hear	וְתִשְׁמַע
my prayer,	תְּפִלָּתִי
my sighing	נַאֲקָתִי
and my cry	וְאֶנְקָתִי
continually,	תָּמִיד
even as thou didst hear	כְּשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ
the cry	אֶנְקַת

וּכְמֵי יְרִיחוֹ — and as the waters of Jericho
עַל יְדֵי אֱלִישָׁע: — by the hands of Elisha,[14]
וּכְשֵׁם שֶׁהָפַכְתָּ — And as thou hast turned
אֶת קִלְלַת — the curse
בִּלְעָם הָרָשָׁע — of Balaam the wicked
מִקְּלָלָה — from a curse
לִבְרָכָה. — to a blessing,
כֵּן תַּהֲפוֹךְ — so thou shalt convert
כָּל חֲלוֹמוֹתַי — all my dreams,
עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל — concerning me and all Israel,
לְטוֹבָה. — to good,
וְתִשְׁמְרֵנִי — and guard me,
וּתְחָנֵנִי — and be gracious unto me,
וְתִרְצֵנִי: — and accept me.
אָמֵן. — Amen!

יָאֵר. [1] אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ. יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

יְיָ. [2] יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת:

פָּנָיו. [3] פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי. כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:

אֵלֶיךָ. [4] אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:

וִיחֻנֶּךָּ. [5] הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ. עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ:

While the Priests sing ויחנך, the Congregation say רבונו של עולם, p. 223.

יִשָּׂא. [6] יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: [7] וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

יְיָ. [8] יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ. הֱיֵה זְרֹעַ לַבֹּקְרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:

פָּנָיו. [9] אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ. בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי:

אֵלֶיךָ. [10] אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי. הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:

וְיָשֵׂם. [11] וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

לְךָ. [12] לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

שָׁלוֹם. [13] שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

יְהִי רָצוֹן — And may it be the will
מִלְּפָנֶיךָ — from thee,
יְיָ אֱלֹהַי — O Lord my God
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי. — and God of my fathers,
שֶׁתַּעֲשֶׂה — that thou mayest do *it*[15]
לְמַעַן קָדְשַׁת — for the sake of the holiness
חֲסָדֶיךָ — of thy loving-kindnesses

1) תהלים ס״ז ב׳. 2) שמות ל״ד ו׳. 3) תהלים כ״ה ט״ז. 4) שם כ״ה א׳. 5) שם קכ״ג ב׳. 6) תהלים כ״ד ה׳. 7) משלי ג׳ ד׳. בכל בו ובכמה סדורים לא נמצא הפסוק הזה וכנראה הועתק ע״פ טעות מפני שכך נמצא בברכת המזון. 8) ישעיה ל״ג ב׳. 9) תהלים ק״ב ג׳. 10) שם קכ״ג א׳. 11) במדבר ו׳ כ״ז. 12) דה״א כ״ט י״א. 13) ישעיה נ״ז י״ט.
14) מ״ב ב׳ י״ט—כ״ר.
15) What the priests request in their blessing.

The Congregation say in an undertone:

O mighty in the highest heavens,	אַדִּיר בַּמָּרוֹם
abiding in might,	שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה
thou art peace	אַתָּה שָׁלוֹם
and thy name is peace;	וְשִׁמְךָ שָׁלוֹם.
may it be *thy* will	יְהִי רָצוֹן
that thou grantest	שֶׁתִּשִּׁים
unto us	עָלֵינוּ
and unto all thy people,	וְעַל כָּל עַמְּךָ
the house of Israel,	בֵּית יִשְׂרָאֵל
life	חַיִּים
and blessing	וּבְרָכָה
for preservation	לְמִשְׁמֶרֶת
of peace.	שָׁלוֹם:

The Priests say in an undertone:

Lord of the universe!	רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם.
we have done	עָשִׂינוּ
what thou hast decreed	מַה שֶּׁגָּזַרְתָּ
on us,	עָלֵינוּ.
so thou also	אַף אַתָּה
do unto us	עֲשֵׂה עִמָּנוּ
as thou didst promise us.	כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ
Look down	הַשְׁקִיפָה [1]
from thy holy habitation,	מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ
from the heaven,	מִן הַשָּׁמַיִם
and bless	וּבָרֵךְ
thy people	אֶת עַמְּךָ
Israel,	אֶת יִשְׂרָאֵל
and the ground	וְאֶת הָאֲדָמָה
which thou hast given to us,	אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ.
as thou hast sworn	כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
to our fathers,	לַאֲבוֹתֵינוּ
a land	אֶרֶץ
flowing	זָבַת
with milk and honey.	חָלָב וּדְבָשׁ:

Continue as follows: אין כאלהינו, p. 171, עלינו, p. 176, and the Psalm of the day (see vol. I. p. 121—126).

MORNING-KIDDUSH FOR FESTIVALS.

For פסח, שבועות and סכות. וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ. אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

For New Year. תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר. בַּכֶּסֶא לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:

On wine.

סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

On bread.

בִּרְשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

HABDALAH FOR THE CLOSE OF FESTIVALS.

If it occur on Saturday night, say Full-Habdalah (vol. I., p. 164).

On wine.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

On other liquors.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם.
שֶׁהַכֹּל נִהְיָה בִּדְבָרוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

1) דברים כ"ו ט"ו.

to understand	לְהָבִין
and to discern	וּלְהַשְׂכִּיל
and to fulfil	וּלְקַיֵּם
all the words	אֶת כָּל דִּבְרֵי
of the [1]instruction of thy Law	תַּלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
and its deep mysteries,	וְסוֹדוֹתֶיהָ.
and deliver me	וְתַצִּילֵנִי
from errors,	מִשְּׁגִיאוֹת
and purify	וּתְטַהֵר
my thoughts	רַעְיוֹנַי
and my heart	וְלִבִּי
for my service	לַעֲבוֹדָתֶךָ
and for the fear of thee.	וּלְיִרְאָתֶךָ:
And prolong	וְתַאֲרִיךְ
my days	יָמַי
He that is married says:	
and the days of my wife,	(וִימֵי אִשְׁתִּי
and my sons,	וּבָנַי
and my daughters,	וּבְנוֹתַי)
He that has parents says:	
and the days of my father	(וִימֵי אָבִי
and my mother,	וְאִמִּי)
in welfare	בְּטוּב
and in happiness,	וּבְנַעִימוּת
in abundance of strength	בְּרוֹב עֹז
and peace.	וְשָׁלוֹם.
Amen!	אָמֵן:

1) Or, Study; doctrine.

and mercy	וּלְרַחֲמִים
in thine eyes	בְּעֵינֶיךָ
and in the eyes	וּבְעֵינֵי
of all who see us,	כָּל רוֹאֵינוּ.
and may my words be heard	וְיִהְיוּ דְבָרַי נִשְׁמָעִים
in thy service,	לַעֲבוֹדָתֶךָ.
even as thou didst grant	כְּשֵׁם שֶׁנָּתַתָּ
Joseph thy righteous man,	אֶת יוֹסֵף צַדִּיקֶךָ
at the time	בְּשָׁעָה
that his father clothed him	שֶׁהִלְבִּישׁוֹ אָבִיו
with a coat of many colors,	כְּתֹנֶת פַּסִּים
grace, and favor,	לְחֵן וּלְחֶסֶד
and mercy	וּלְרַחֲמִים
in thine eyes	בְּעֵינֶיךָ
and in the eyes	וּבְעֵינֵי
of all that beheld him.	כָּל רוֹאָיו:
And do for me	וְתַעֲשֶׂה עִמִּי
wonders,	נִפְלָאוֹת
and miracles,	וְנִסִּים
and *show me* a sign for good,	וּלְטוֹבָה אוֹת.
and prosper me	וְתַצְלִיחֵנִי
in my ways,	בְּדַרְכַּי.
and give into my heart	וְתֵן בְּלִבִּי
understanding	בִּינָה

תפלת ראש השנה.

SERVICE FOR NEW YEAR

in the EVENING, MORNING and AFTERNOON.

ובכן תן פחדך וכו׳ לפני חתימת הברכה השלישית הנקראת „קדושת השם״, נוספו בכל תפלות ש״ע לר״ה ויום כפור שלש תפלות המתחילות „ובכן״ (ותמלוך איננה תפלה בפני עצמה, כי אם סוף תפלת ובכן צדיקים, וקדוש אתה היא חתימת הברכה במקום אתה קדוש.) והרמבם מביא כל הנוסחא. ובכל פו מפרש טעם השנויי לפי שמלכיות, זכרונות. שופרות נרמזות בתפלות האלה. אודות זכרנו, מי כמוך, וכו׳ ראה תפלות לחול, צד 71—74.

On the Eve of Festivals, Afternoon Service is said as on Friday; see Laws on p. 3.

The Evening Service for Festivals begins with ברכו on p. 19 to שמונה עשרה on p. 25, and the following שמונה עשרה is then continued.

Should the evening of the Festival fall on Friday, מזמור שיר ליום השבת, p. 12, is said before the Evening Service.

The Morning Service for Festivals begins with מה טובו, p. 36, as on Sabbath, till גאל ישראל, p. 121, and then the following שמונה עשרה is continued.

The Afternoon Service for Festivals begins with אשרי and ובא לציון, p. 181, and then the following שמונה עשרה is continued. (On Sabbath, the Reading of the Law takes place before שמונה עשרה)

The following prayers till וכשנים קדמוניות, p. 211, are to be said standing. In the Morning Service, when praying in a congregation of not less than ten men, the Reader repeats the שמונה עשרה aloud (חזרת הש״ץ), beginning with ברוך אתה ה׳.

מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה :

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים . זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats שמונה עשרה, say here קדושה (נקדש), which see below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ . וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה :

כי שם יי is said only at the Afternoon Service.

See translation on page 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים. מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים . לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

Cong. & Reader. נְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם. כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים אוֹתוֹ בִּשְׁמֵי מָרוֹם. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל זֶה

זֶה וְאָמַר:

Cong. & Reader קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Reader. אָז . בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק.

קִדּוּשׁ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

KIDDUSH FOR NEW YEAR.

When New Year occurs on Sabbath, begin Kiddush here, but in the synagogue Kiddush begins with ברוך אתה יי, which see below.

See translation on p. 32.

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹּקֶר

יוֹם הַשִּׁשִּׁי : וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם : וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה . וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ . כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

When NewYear occurs on a week-day, begin Kiddush here, but in the synagogue Kiddush begins here even on Sabbath.

When Kiddush is said on wine, say the following:

סַבְרִי מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

When Kiddush is said on bread, say the following:

בְּרִשׁוּת מָרָנָן וְרַבּוֹתַי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ :

See translation on page 205.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו . וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת (for Sabbath יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת) יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה (for Sabbath זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (for Sabbath בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם . כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים . וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (for Sabbath הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

On a week-day say here שהחינו, which see below, but on Saturday night add the following Habdalah before שהחינו.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל . בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים . בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה . בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ . וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ. הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

the dominion of arrogance	מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן
from the earth.	מִן הָאָרֶץ:

And thou shalt reign,	וְתִמְלוֹךְ
thou, O Lord,	אַתָּה יְיָ
thou alone,	לְבַדֶּךָ
over all thy works	עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ.
on the Mount Zion,	בְּהַר צִיּוֹן
the dwelling-place of thy glory,	מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ.
and in Jerusalem,	וּבִירוּשָׁלַיִם
thy holy city;	עִיר קָדְשֶׁךָ.
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Holy Words,	בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ:
The Lord shall reign	[1] יִמְלֹךְ יְיָ
for ever,	לְעוֹלָם.
thy God, O Zion,	אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן
throughout all generations	לְדֹר וָדֹר.
Praise ye the Lord.	הַלְלוּיָהּ:

Holy art thou,	קָדוֹשׁ אַתָּה
and awful is thy name,	וְנוֹרָא שְׁמֶךָ.
and there is no God	וְאֵין אֱלוֹהַּ
beside thee;	מִבַּלְעָדֶיךָ.
as it is written,	[2] כַּכָּתוּב
And the Lord of hosts is exalted	וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת

and [3]confidence	וּפִתְחוֹן פֶּה
to them that wait for thee;	לַמְיַחֲלִים לָךְ.
joy	שִׂמְחָה
to thy land,	לְאַרְצֶךָ.
and gladness	וְשָׂשׂוֹן
to thy city,	לְעִירֶךָ.
and a flourishing horn	וּצְמִיחַת קֶרֶן
unto David thy servant,	לְדָוִד עַבְדֶּךָ.
and a constant light	וַעֲרִיכַת נֵר
unto the son of Jesse,	לְבֶן יִשַׁי
thine anointed,	מְשִׁיחֶךָ.
speedily	בִּמְהֵרָה
in our days.	בְיָמֵינוּ:

Then	וּבְכֵן
shall the just see	צַדִּיקִים יִרְאוּ
and be glad,	וְיִשְׂמָחוּ
and the upright	וִישָׁרִים
shall exult,	יַעֲלֹזוּ.
and the pious	וַחֲסִידִים
shall rejoice in song,	בְּרִנָּה יָגִילוּ.
and iniquity	וְעוֹלָתָה
shall close its mouth,	תִּקְפָּץ פִּיהָ.
and all wickedness	וְכָל הָרִשְׁעָה
shall be wholly consumed like smoke,	כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה.
when thou makest to pass away	כִּי תַעֲבִיר

1) תהלים קמ"ו י'. 2) ישעיה ה' ט"ז.

3) Or, courage; free speech; Heb., opening of the mouth.

O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
that the dominion	שֶׁהַשִּׁלְטוֹן
is thine,	לְפָנֶיךָ.
strength is in thy hand,	עֹז בְּיָדְךָ.
and might	וּגְבוּרָה
in thy right hand,	בִּימִינֶךָ.
and thy name is awful	וְשִׁמְךָ נוֹרָא
over all that thou hast created.	עַל כָּל מַה שֶׁבָּרָאתָ:

And therefore,	וּבְכֵן
give glory,	תֵּן כָּבוֹד
O Lord,	יְיָ
to thy people,	לְעַמֶּךָ.
praise	תְּהִלָּה
to them that fear thee,	לִירֵאֶיךָ.
and good hope	וְתִקְוָה טוֹבָה
to them that seek thee,	לְדוֹרְשֶׁיךָ.

Now therefore,	וּבְכֵן
[1]impose thine awe,	תֵּן פַּחְדְּךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
upon all thy works,	עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ
and thy dread	וְאֵימָתְךָ
upon all that thou hast created,	עַל כָּל מַה שֶׁבָּרָאתָ.
that there may fear thee	וְיִרָאוּךָ
all *thy* works,	כָּל הַמַּעֲשִׂים.
and prostrate themselves	וְיִשְׁתַּחֲווּ
before thee	לְפָנֶיךָ
all creatures,	כָּל הַבְּרוּאִים.
that they may all form	וְיַעֲשׂוּ כֻלָּם
one band	אֲגֻדָּה אֶחָת
to do	לַעֲשׂוֹת
thy will	רְצוֹנְךָ
with a perfect heart,	בְּלֵבָב שָׁלֵם:
even as we know,	כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ

מִשְׁמִיעִים קוֹל. מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת שְׂרָפִים. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

Cong. & Reader בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

Reader. מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ. וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ. כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן. בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן. תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ. כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

Cong. & Reader. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

The Reader continues ובכן תן פחדך

1) Heb., give.

ruleth over all.	בַּכֹּל מָשָׁלָה:
Our God	(For Sabbath אֱלֹהֵינוּ
and God of our fathers,	וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
[2]be pleased	רְצֵה
with our rest;	(בְּמְנוּחָתֵנוּ
sanctify us	קַדְּשֵׁנוּ
with thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and grant our portion	וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law;	בְּתוֹרָתֶךָ.
satisfy us	שַׂבְּעֵנוּ
with thy goodness,	מִטּוּבֶךָ
and gladden us	וְשַׂמְּחֵנוּ
with thy salvation,	בִּישׁוּעָתֶךָ
and let us inherit,	(For Sabbath וְהַנְחִילֵנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in love and in [3]favor	בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
thy holy Sabbath;	שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ.
and may rest thereon	וְיָנוּחוּ בוֹ
Israel	יִשְׂרָאֵל
who sanctify thy name,	מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ)
and purifty our heart	וְטַהֵר לִבֵּנוּ
to serve thee	לְעָבְדְּךָ
in truth;	בֶּאֱמֶת.
for thou art	כִּי אַתָּה
a God of truth	אֱלֹהִים אֱמֶת.
and thy word is truth,	וּדְבָרְךָ אֱמֶת
and endureth for ever.	וְקַיָּם לָעַד:

over the whole world	עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
in thy glory,	בְּכָבוֹדֶךָ.
and be exalted	וְהִנָּשֵׂא
above all the earth	עַל כָּל הָאָרֶץ
in thine honor,	בִּיקָרֶךָ.
and shine forth	וְהוֹפַע
in the splendor	בַּהֲדַר
[1]of thy mighty pride	גְּאוֹן עֻזֶּךָ
upon all the inhabitants of thy earth,	עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ.
and let *there* know	וְיֵדַע
everything that hath been made	כָּל פָּעוּל
that thou	כִּי אַתָּה
hast made it,	פְּעַלְתּוֹ.
and let *there* understand	וְיָבִין
every creature	כָּל יָצוּר
that thou	כִּי אַתָּה
hast created it,	יְצַרְתּוֹ.
and let *there* say	וְיֹאמַר
everything	כֹּל
that hath a breath	אֲשֶׁר נְשָׁמָה
in his nostrils,	בְּאַפּוֹ.
The Lord	יְיָ
God of Israel	אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
is King,	מֶלֶךְ.
and his dominion	וּמַלְכוּתוֹ

1) Or, *and* excellence of thy might. 2) Or, accept. 3) Or, pleasure.

בַּמִּשְׁפָּט . in judgment,
וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ and the holy God
נִקְדַּשׁ is sanctified
בִּצְדָקָה: in righteousness.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ: Blessed art thou, O Lord,
הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ: the holy King.

See translation on page 208.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ . וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ . וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ . וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

On Saturday night say here ותודיענו, which see below the rule.

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם for Sabbath.) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה . יוֹם . (זִכְרוֹן for Sabbath.) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה for Sabbath.) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

See translation on page 127.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ . וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע . וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדּוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ . וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה. וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים. וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ. וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ. כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ Our God
וֵאלֹהֵי and God
אֲבוֹתֵינוּ of our fathers,
מְלוֹךְ reign

מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל: וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ . וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ . הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

ותודיענו is said on Saturday night before ותתן לנו.
See translation on page 208.

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ . וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ: וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ . מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת אֱמֶת . חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים: וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה : וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד

עַמֶּךָ. בָּרַכְנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

The Reader, in repeating the שמונה עשרה, reads only up to בשלום, and then he continues Full-Kaddish, p. 132.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

CONTINUATION OF THE SERVICE.

At the Evening Service, Full-Kaddish, page 29, Kiddish, p. 32, עלינו and Mourner's Kaddish, p. 31, are continued; and if it be Friday evening, ויכלו, p. 28, till מקדש השבת, p. 29, are added before Full-Kaddish.

At the Morning Service continue אבינו מלכנו (vol. I. p. 90), Full-Kaddish, p. 132, אין כמוך and Order of Reading the Law, p. 133; but on Sabbath אבינו מלכנו is not said.

At the Afternoon Service Full-Kaddish, page 29, עלינו and Mourner's Kaddish, p. 29 are continued.

הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ: וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below the rule.

שלום רב is said in the Evening and Afternoon Service

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם. כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

שים שלום is said in the Morning Service only.

שִׂים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל

Blessed art thou, O Lord, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ.

King מֶלֶךְ

over all the earth, עַל כָּל הָאָרֶץ.

who sanctifiest מְקַדֵּשׁ

the Sabbath, הַשַּׁבָּת (For Sabbath)

and Israel, וְ) יִשְׂרָאֵל

and the Memorial Day. וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

See translation on page 126.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see here below the rule.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שֶׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל

שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ. וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

תפלת מוסף לראש השנה.

ADDITIONAL SERVICE FOR NEW YEAR.

See translation p. 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא. הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:
אֲדֹנָי. שְׂפָתַי תִּפְתָּח. וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי אַבְרָהָם. אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן. גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל. וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת. וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים . מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים . לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים . זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats the שמונה עשרה, say here קדושה (נעריצך), which see below the rule.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following מחיה המתים is said after קדושה.

See translation on page 162.

Reader. נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ . כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ. הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:
Cong. & Reader. קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . קָדוֹשׁ . יְיָ צְבָאוֹת . מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:
Reader. כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:
Cong. &Reader בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ :
Reader מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד. פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

Cong. & Reader.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מַלְכֵּנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:
Cong. & Reader אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:
Cong. & Reader אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ. מָה

סֵדֶר תְּקִיעַת שׁוֹפָר.

ORDER OF BLOWING THE SHOFAR.

The following Psalm is said seven times.

תהלים מ״ז. לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי קֹרַח מִזְמוֹר : כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף . הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה : כִּי יְיָ עֶלְיוֹן נוֹרָא . מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ: יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ. וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ : יִבְחַר לָנוּ אֶת נַחֲלָתֵנוּ . אֶת גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר אָהֵב סֶלָה : עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה . יְיָ בְּקֹל שׁוֹפָר : זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ . זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ : כִּי מֶלֶךְ כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל : מָלַךְ אֱלֹהִים עַל גּוֹיִם. אֱלֹהִים יָשַׁב עַל כִּסֵּא קָדְשׁוֹ : נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגְנֵי אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה :

[1] מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ . עָנָנִי בַּמֶּרְחָב יָהּ :

[2] קוֹלִי שָׁמָעְתָּ . אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי :

[3] רֹאשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת . וּלְעוֹלָם כָּל מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ :

[4] עֲרוּב עִבְרְךָ לְטוֹב . אַל יַעֲשְׁקוּנִי זֵדִים:

[5] שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ. כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב:

[6] טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי . כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי :

[7] גְּבֻרוֹת פִּי רְצֵה נָא יְיָ. וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי:

The person blowing the Shofar says the following Blessing in a loud voice:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ [8] לִשְׁמוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר :

On the first day, the following is added, but if it be Sabbath, when the Shofar is not sounded, the following is said on the second day.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם . שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :

תקיעה . שברים . תרועה . תקיעה:
תקיעה . שברים . תרועה . תקיעה:
תקיעה . שברים . תרועה . תקיעה: [9] שב
תקיעה . שברים . תקיעה:
תקיעה . שברים . תקיעה:

תקיעה . שברים . תקיעה: [9] שב

תקיעה . תרועה . תקיעה:
תקיעה . תרועה . תקיעה:
תקיעה . תרועה . תקיעה גדולה: [9] שב

תפלת מוסף לראש השנה יש לה ט׳ ברכות וכזה משונה הוא משאר מוספים שלהם רק ז׳ ברכות. ושמות תשע הברכות מפורשים במשנה ר״ה ל״ב ע״א: „אומר אבות, וגבורות, וקדושת השם וכולל מלכיות עם קדושת היום (ר״ל שמלכיות וקדושת היום נכללו בברכה הרביעית) ותוקע, זכרונות ותוקע. שופרות ותוקע. ואומר עבודה, והודאה, וברכת כהנים״ עכ״ל המשנה. ובגמרא שם ובספרי, בפסוק וביום שמחתכם, דרשו מלכיות. זכרונות ושופרות מפסוקים.

אמרו בברכות כ״ט ע״א: „הני תשע דראש השנה, כנגד מי? אמר ר׳ יצחק. דמן קרטיגין כנגד תשעה אזכרות שאמרה חנה בתפלתה (ש״א ב׳ א׳) דאמר מר (ר״ה דף י׳ ע״ב) בר״ה נפקדה שרה, חנה ורחל״ עכ״ל.

סדר מלכיות, זכרונות, שופרות נקרא בפי חז״ל פשט תקיעתא דבי רב. (ירושלמי ר״ה פ״א הלכה ה׳ וירושלמי ע״ז פ״א ה״ב, ויקרא רבה פ׳ כ״ט ותנחומא פ׳ האזינו) מפני שתוקעין אחר כל סדר ומפני שנתיסד ונקבע בנוסחתו בבית מדרשו של רב.

1) תהלים קי״ח ה׳. 2) איכה ג׳ נ״ו. 3) תהלים קי״ט ק״ס. 4) שם קכ״ב. 5) שם קס״ב. 6) שם ס״ו. 7) שם ק״ח.
8) רמב״ם הלכות שופר פ״ג הלכה י׳. 9) המקריא יקרא לתוקע שב, והתוקע ישב מעט, ולכן נקראו תקיעות דמיושב.

הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. יוֹם. (זִכָּרוֹן for Sabbath) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה for Sabbath) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

See translation on page 214.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גֻּלִּינוּ מֵאַרְצֵנוּ. וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ. בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ. יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מֶלֶךְ רַחֲמָן. שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ. גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה. וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם. וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה. וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ. תְּמִידִים כְּסִדְרָם. וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם. וְאֶת מוּסְפֵי (יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה for Sabbath) יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה. נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה. כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ. כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כָּאָמוּר:

See translation on page 166.

(For Sabbath. וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִים. וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ. עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

(זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר):

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ. מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ. פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד. אַיִל אֶחָד. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה. תְּמִימִם:

See translation on page 167.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִדְבָּר. שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל. וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ. וַיַּיִן בְּנִסְכּוֹ. וְשָׂעִיר לְכַפֵּר. וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: [1] מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ. וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ. וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם. לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ:

(For Sabbath. יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג. עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי. כֻּלָּם

1) כן היא נוסחת הרוקח ומהרי״ל ועיין ביוסיף אומץ ס׳ תתקע״א.

See translation on page 230.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ . וְיִרָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים . וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים . וְיַעֲשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם: כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ. וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ. תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ . וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ . וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ . שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ . וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ. וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ . וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ . וְעוֹלָתָה תִּקְפֹּץ פִּיהָ. וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה . כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ . בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ . וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ : יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם . אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ :

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ. וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ . כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט . וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

See translation on page 208.

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים. אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ . וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ . וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ . וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (for Sabbath. הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת יוֹם)

אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ : וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ . בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

Reader וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

Cong. & Reader יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם . אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר . הַלְלוּיָהּ:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ . וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

The Reader continues ובכן תן פחדך.

the Lord,	יְיָ
mighty in war.	גִּבּוֹר מִלְחָמָה:
Lift up, ye gates,	שְׂאוּ שְׁעָרִים
your heads,	רָאשֵׁיכֶם,
and lift *them* up,	וּשְׂאוּ
ye ancient doors,	פִּתְחֵי עוֹלָם.
and let come in	וְיָבֹא
the King of glory.	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
Who, then, is	מִי הוּא זֶה
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד,
the Lord of hosts,	יְיָ צְבָאוֹת.
he is the King of glory SELAH.	הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

And by the hands of thy servants,	וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ
the prophets,	הַנְּבִיאִים
it is written, saying:	כָּתוּב לֵאמֹר.
Thus saith the Lord,	[4] כֹּה אָמַר יְיָ
the King of Israel	מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
and his Redeemer,	וְגֹאֲלוֹ,
the Lord of hosts,	יְיָ צְבָאוֹת.
I am the first,	אֲנִי רִאשׁוֹן,
and I am the Last;	וַאֲנִי אַחֲרוֹן,
and beside me	וּמִבַּלְעָדַי
there is no God.	אֵין אֱלֹהִים:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.

And in thy Holy Words	וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ
it is written, saying,	כָּתוּב לֵאמֹר.
For the Lord's	[1] כִּי לַיְיָ
is the kingdom,	הַמְּלוּכָה.
and *he is* ruler	וּמוֹשֵׁל
over the nations.	בַּגּוֹיִם:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
The Lord reigneth;	[2] יְיָ מָלָךְ
with majesty	גֵּאוּת
is he clothed,	לָבֵשׁ,
the Lord is clothed,	לָבַשׁ יְיָ,
with strength	עֹז
he hath girded himself;	הִתְאַזָּר.
the world also standeth firm,	אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל
it cannot be moved.	בַּל תִּמּוֹט:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
Lift up, ye gates,	[3] שְׂאוּ שְׁעָרִים
your heads,	רָאשֵׁיכֶם,
and be lifted up,	וְהִנָּשְׂאוּ
ye ancient gates,	פִּתְחֵי עוֹלָם.
and let come in	וְיָבוֹא
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד:
Who, then, is	מִי זֶה
the King of glory?	מֶלֶךְ הַכָּבוֹד,
The Lord,	יְיָ
strong and mighty,	עִזּוּז וְגִבּוֹר.

1) תהלים כ״ב כ״ט. 2) שם צ״ג י״א. 3) שם כ״ד ז׳—י׳. 4) ישעיה מ״ד ו׳.

יִשְׁבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ . וּבַשְּׂבִיעִי רָצִיתָ (בּוֹ) וְקִדַּשְׁתּוֹ . חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ . זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

See translation on page 30.

[1] עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל. לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית . שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת . וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה . שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם . וְגֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם: וַאֲנַחְנוּ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . הַקָּדוֹשׁ. בָּרוּךְ הוּא . שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ . וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל . וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים . הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד: אֱמֶת מַלְכֵּנוּ . אֶפֶס זוּלָתוֹ . כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ . [2] וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ . כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת . אֵין עוֹד:

עַל כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ. לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ. וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן . לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי . וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרָאוּ בִשְׁמֶךָ . לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ . יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל . כִּי לְךָ תִכְרַע כָּל בֶּרֶךְ . תִּשָּׁבַע כָּל לָשׁוֹן: לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ. וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ . וְיִקַּבְּלוּ כֻלָּם אֶת עוֹל מַלְכוּתֶךָ . וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד . כִּי הַמַّלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא . וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד . כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. [3] יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

And it is said,	וְנֶאֱמַר .
He hath not beheld wrong	[4] לֹא הִבִּיט אָוֶן
in Jacob;	בְּיַעֲקֹב,
nor hath he seen [6] perverseness	וְלֹא רָאָה עָמָל
in Israel;	בְּיִשְׂרָאֵל .
the Lord his God	יְיָ אֱלֹהָיו
is with him,	עִמּוֹ,
and the shout of a king	וּתְרוּעַת מֶלֶךְ
is among him.	בּוֹ:
And it is said,	וְנֶאֱמַר .
And [7] he was	[5] וַיְהִי
in Yeshurun,	בִּישֻׁרוּן
King	מֶלֶךְ .
when *there* were gathered	בְּהִתְאַסֵּף
the heads of the people,	רָאשֵׁי עָם,
together	יַחַד
the tribes of Israel.	שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל:

1) הוא תחלת סדר מלכיות. 2) דברים ד' ל"ט. 3) שמות ט"ו, י"ח. פה התחלת עשרת הפסוקים למלכיות.
4) במדבר כ"ג כ"א. 5) דברים ל"ג ה'. 6) Heb., trouble. 7) Or, there was a king in Yeshurun (i. e., Israel).

thou hast made this known,	כָּזֹאת הוֹדַעְתָּ.
and from aforetime	וּמִלְּפָנִים
thou hast revealed it.	אוֹתָהּ גִּלִּיתָ.
This day	זֶה הַיּוֹם
[5]is the beginning	תְּחִלַּת
of thy works,	מַעֲשֶׂיךָ
a memorial	זִכָּרוֹן
of the first day,	לְיוֹם רִאשׁוֹן.
for it is a statute for Israel,	כִּי חֹק[1] לְיִשְׂרָאֵל הוּא
an ordinance	מִשְׁפָּט
of the God of Jacob	לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:
And concerning the countries	וְעַל הַמְּדִינוֹת
it is said on it,[6]	בּוֹ יֵאָמֵר.
which of *them is destined* to the sword	אֵיזוֹ לַחֶרֶב.
and which to peace,	וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם.
which to famine	אֵיזוֹ לָרָעָב.
and which to plenty;	וְאֵיזוֹ לַשָּׂבַע.
and creatures	וּבְרִיּוֹת
are visited thereon,	בּוֹ יִפָּקְדוּ
in order to [6]remember them	לְהַזְכִּירָם
for life or for death.	לְחַיִּים וְלַמָּוֶת.
Who is not visited	מִי לֹא נִפְקָד
on this day?	בְּהַיּוֹם הַזֶּה.
For the remembrance	כִּי זֵכֶר
of every creature	כָּל הַיְצוּר
cometh before thee,	לְפָנֶיךָ בָּא.

of thy glory,	כְּבוֹדֶךָ.
nor is there ought hidden	וְאֵין נִסְתָּר
from thine eyes.	מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
Thou rememberest	אַתָּה זוֹכֵר
[2]every deed,	אֶת כָּל הַמִּפְעָל.
[3]and also every creature	וְגַם כָּל הַיְצוּר
is not concealed	לֹא נִכְחַד
from thee.	מִמֶּךָּ.
All	הַכֹּל
is revealed and known	גָּלוּי וְיָדוּעַ
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ.
who viewest	צוֹפֶה
and lookest	וּמַבִּיט
to the end	עַד סוֹף
to fall generations,	כָּל הַדּוֹרוֹת.
for thou bringest on	כִּי תָבִיא
the appointed time of memorial	חֹק זִכָּרוֹן
that there be visited	לְהִפָּקֵד
every spirit	כָּל רוּחַ
and soul,	וָנֶפֶשׁ.
that there be remembered	לְהִזָּכֵר
many works	מַעֲשִׂים רַבִּים
and the multitude of creatures	וַהֲמוֹן בְּרִיּוֹת
without end.[4]	לְאֵין תַּכְלִית.
From the beginning	מֵרֵאשִׁית

1) תהלים פ״א ה׳.
2) Or, all the work. 3) Or, and no creature is concealed from before thee. 4) I. e., and the innumerable multitude of creatures. 5) Or, on which was the. 6) I. e. on the day of memorial. 7) Or, record.

[1] וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו. וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה:

And deliverers shall come up on mount Zion to judge the mount of Esau; and the Lord's shall be the kingdom.

וְנֶאֱמַר. [2] וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד, וּשְׁמוֹ אֶחָד:

And it is said, And the Lord shall be King over all the earth; in that day shall the Lord be One, and his name One.

וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר. [3] שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד:

And in thy Law it is written, saying, Hear, O Israel, Jehovah is our God, Jehovah is One.

See translation on page 252.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ. וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ. וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ. וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ. וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ. וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ. יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

(אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה for Sabbath בִּמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ. שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ for Sabbath) יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ. (וְיָנוּחוּ בוֹ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת. וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת for Sabbath) וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

אַתָּה. זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם. וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם. לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלֻמוֹת. וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית. כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא

Thou rememberest the work of 'creation, and art mindful of all creatures from of old; before thee are revealed all secrets and the multitude of hidden things that are from the [5]beginning; for there is no forgetfulness before the throne

4) Or, the universe; or, from eternity. 5) Or, eternity.

1) סוף עובדיה. 2) זכריה י"ד ט'. 3) דברים ו' ה'.

בַּתֵּבָה.	in the ark;
וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים	and God caused to pass
רוּחַ	a wind
עַל הָאָרֶץ	over the earth,
וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם:	and the waters [7]sank.
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[1] וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים	And God heard
אֶת נַאֲקָתָם.	their [8]groaning,
וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים	and God remembered
אֶת בְּרִיתוֹ	his covenant
אֶת אַבְרָהָם	with Abraham,
אֶת יִצְחָק	with Isaac
וְאֶת יַעֲקֹב:	and with Jacob.
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[2] וְזָכַרְתִּי	And I will remember
אֶת בְּרִיתִי	my covenant
יַעֲקוֹב.	*with* Jacob,
וְאַף	and also
אֶת בְּרִיתִי	my covenant
יִצְחָק,	with Isaac,
וְאַף	and also
אֶת בְּרִיתִי	my covenant
אַבְרָהָם	*with* Abraham
אֶזְכֹּר,	I will remember,
וְהָאָרֶץ	and the land
אֶזְכֹּר:	I will remember.

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ	And in thy Holy Words
כָּתוּב לֵאמֹר.	it is written, saying,
[3] זֵכֶר עָשָׂה	A memorial he hath made
לְנִפְלְאֹתָיו.	for his wonderful works,
חַנּוּן וְרַחוּם	gracious and merciful
יְיָ:	is the Lord.
וְנֶאֱמַר.	And it said,
[4] טֶרֶף נָתַן	[9]Food he hath given
לִירֵאָיו.	unto them that fear him;
יִזְכֹּר לְעוֹלָם	he will ever be mindful
בְּרִיתוֹ:	of his covenant.
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[5] וַיִּזְכֹּר לָהֶם	And he remembered for them
בְּרִיתוֹ.	his covenant,
וַיִּנָּחֵם	and he repented
כְּרֹב חֲסָדָיו:	according to [10]his great lovingkindnesses.

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ	And by the hands of thy servants,
הַנְּבִיאִים	the prophets,
כָּתוּב לֵאמֹר.	it is written, saying,
[6] הָלוֹךְ	Go,
וְקָרָאתָ	and cry
בְּאָזְנֵי	in the ears
יְרוּשָׁלַיִם	of Jerusalem,
לֵאמֹר.	saying,

1) שמות ב' כ"ד. 2) ויקרא כ"ו מ"ב. 3) תהלים קי"א ד'. 4) שם ה. 5) שם ק"ו מ"ה. 6) ירמיהו ב' ב'.
7) Or subsided; assuaged. 8) Or, lamentation. 9) Heb; prey. 10) Or, the multitude of his lovingkindnesses.

thou hast been mindful in *thy* love,	בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ.
and didst visit him	וַתִּפְקְדֵהוּ
with the [3]promise of salvation	בִּדְבַר יְשׁוּעָה
and mercy,	וְרַחֲמִים.
when thou broughtest	בַּהֲבִיאֲךָ
the waters of the flood	אֶת מֵי הַמַּבּוּל
to destroy	לְשַׁחֵת
all flesh	כָּל בָּשָׂר
on account of their evil deeds;	מִפְּנֵי רוֹעַ מַעַלְלֵיהֶם.
therefore	עַל כֵּן
came his memory	זִכְרוֹנוֹ בָּא
before thee,	לְפָנֶיךָ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
to increase his seed	לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ
like the dust of the earth,	כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל
and his offspring	וְצֶאֱצָאָיו
like the sand of the sea;	כְּחוֹל הַיָּם:
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ.
And God remembered	[1] וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
Noah,	אֶת נֹחַ
and every living thing,	וְאֵת כָּל הַחַיָּה
and all the cattle	וְאֵת כָּל הַבְּהֵמָה
which *were* with him	אֲשֶׁר אִתּוֹ

the work of man	מַעֲשֵׂה אִישׁ
and his destiny,	וּפְקֻדָּתוֹ.
and the deeds	וַעֲלִילוֹת
[2]*and* the steps	מִצְעֲדֵי
of man,	גֶּבֶר.
the thoughts	מַחְשְׁבוֹת
of man,	אָדָם
and his schemes,	וְתַחְבֻּלוֹתָיו
and the imaginations	וְיִצְרֵי
of the deeds of man.	מַעַלְלֵי אִישׁ:
Happy is the man	אַשְׁרֵי אִישׁ
who forgetteth the not,	שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָ.
and the son of man	וּבֶן אָדָם
who strengtheneth himself in thee;	יִתְאַמֵּץ בָּךְ.
for they that seek thee	כִּי דוֹרְשֶׁיךָ
shall never stumble,	לְעוֹלָם לֹא יִכָּשְׁלוּ.
neither shall ever be put to shame	וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח
all they who trust	כָּל הַחוֹסִים
in thee;	בָּךְ.
for the remembrance	כִּי זֵכֶר
of all works	כָּל הַמַּעֲשִׂים
cometh before thee,	לְפָנֶיךָ בָּא.
and thou enquirest	וְאַתָּה דוֹרֵשׁ
into the doings of them all.	מַעֲשֵׂה כֻלָּם:
Of Noah also	וְגַם אֶת נֹחַ

2) Or, of. 3) Heb., promise.

1) בראשית ח׳ א.

שֶׁעָקַד	which Abraham our father bound
אַבְרָהָם אָבִינוּ	
אֶת יִצְחָק בְּנוֹ	Isaac his son
עַל גַּב	on the top of the altar,
הַמִּזְבֵּחַ.	
וְכָבַשׁ	and he suppressed
רַחֲמָיו	his compassion
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ	in order to perform thy will
בְּלֵבָב שָׁלֵם.	with a perfect heart,
כֵּן יִכְבְּשׁוּ	so may thy compassion suppress
רַחֲמֶיךָ	
אֶת כַּעַסְךָ	thy anger
מֵעָלֵינוּ.	*from* against us,
וּבְטוּבְךָ	and in thy great goodness
הַגָּדוֹל	
יָשׁוּב	may turn aside
חֲרוֹן אַפֶּךָ	the fierceness of thy wrath
מֵעַמֶּךָ	from thy people,
וּמֵעִירֶךָ	and from thy city,
וּמִנַּחֲלָתֶךָ:	and from thy inheritance;
וְקַיֵּם לָנוּ	and fulfil unto us,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ	O Lord our God,
אֶת הַדָּבָר	the word
שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ	which thou hast promised us
בְּתוֹרָתֶךָ.	in thy Law,
עַל יְדֵי מֹשֶׁה	through the hands of Moses
עַבְדֶּךָ.	thy servant,

1) ויקרא כ"ו מ"ה.

מִפִּי כְבוֹדֶךָ.	from the mouth of thy glory,
כָּאָמוּר:	as it is said,
[1] וְזָכַרְתִּי לָהֶם	But I will remember for their sakes
בְּרִית	the covenant
רִאשׁוֹנִים.	of the ancestors.
אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי	whom I brought out
אוֹתָם	
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם	from the land of Egypt
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם,	before the eyes of the nation.
לִהְיוֹת לָהֶם	to be [2]unto them
לֵאלֹהִים,	[2]for a God:
אֲנִי יְיָ:	I am the Lord
כִּי זוֹכֵר	For he that remembereth
כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת	all forgotten things
אַתָּה הוּא	art thou
מֵעוֹלָם.	from eternity,
וְאֵין שִׁכְחָה	and there is no forgetfulness
לִפְנֵי כִסֵּא	before the throne
כְבוֹדֶךָ.	of thy glory,
וַעֲקֵדַת יִצְחָק	and the binding of Isaac
לְזַרְעוֹ	unto his seed
הַיּוֹם	this day
בְּרַחֲמִים	remember thou in mercy.
תִּזְכּוֹר:	
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ	Blessed art thou, O Lord,
זוֹכֵר הַבְּרִית:	who rememberest the covenant.

2) Or, their God.

I will surely have mercy upon him,	רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ
saith the Lord.	נְאֻם יְיָ:
Our God	אֱלֹהֵינוּ
and God	וֵאלֹהֵי
of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ.
remember us	זָכְרֵנוּ
with a good remembrance	בְּזִכָּרוֹן טוֹב
before thee,	לְפָנֶיךָ.
and visit us	וּפָקְדֵנוּ
with a visitation	בִּפְקֻדַּת
of salvation	יְשׁוּעָה
and mercy	וְרַחֲמִים
from the heavens,	מִשָּׁמַיִם
the heavens of old,	שְׁמֵי קֶדֶם.
and remember unto us,	וּזְכֹר לָנוּ
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
the covenant,	אֶת הַבְּרִית
and the kindness,	וְאֶת הַחֶסֶד
and the oath,	וְאֶת הַשְּׁבוּעָה
which thou hast sworn	אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ
to Abraham	לְאַבְרָהָם
our father	אָבִינוּ
on the mount Moriah,	בְּהַר הַמֹּרִיָּה.
and may *there* appear	וְתֵרָאֶה
before thee	לְפָנֶיךָ
the binding	עֲקֵדָה

Thus saith the Lord,	כֹּה אָמַר יְיָ,
I remember for thee	זָכַרְתִּי לָךְ
the kindness of thy youth,	חֶסֶד נְעוּרַיִךְ,
the love	אַהֲבַת
of thy [3]bridal state;	כְּלוּלֹתָיִךְ.
how thou wentest after me	לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי
in the wilderness,	בַּמִּדְבָּר
in a land	בְּאֶרֶץ
that was not sown.	לֹא זְרוּעָה:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
And I will remember	[1] וְזָכַרְתִּי אֲנִי
my covenant	אֶת בְּרִיתִי
with thee	אוֹתָךְ
in the days of thy youth,	בִּימֵי נְעוּרַיִךְ.
and I will establish unto thee	וַהֲקִימוֹתִי לָךְ
an everlasting covenant.	בְּרִית עוֹלָם:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
Is Ephraim a precious son unto me,	[2] הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם,
or a [4]darling child?	אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים,
for	כִּי
as often as I speak against him,	מִדֵּי דַבְּרִי בוֹ,
I do earnestly remember him still;	זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד.
therefore	עַל כֵּן
my [5]heart yearneth for him;	הָמוּ מֵעַי לוֹ,

3) Or, espousals. 4) Or, caressed. 5) Heb., bowels.

1) יחזקאל ט"ז ס'. 2) ירמיה ל"א י"ט.

יַעֲנֻנוּ	answered him
בְּקוֹל:	by a voice.
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[1] וְכָל הָעָם	And all the people
רֹאִים	[7]perceived
אֶת הַקּוֹלוֹת	the thunders,
וְאֶת הַלַּפִּידִים	and the lightnings,
וְאֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר	and the sound of the Shofar,
וְאֶת הָהָר עָשֵׁן	and the mountain smoking;
וַיַּרְא הָעָם	and the people saw *it*,
וַיָּנֻעוּ	and they shook
וַיַּעַמְדוּ	and stood
מֵרָחֹק:	afar off.
וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ	And in thy Holy Words
כָּתוּב לֵאמֹר.	it is written, saying,
[2] עָלָה אֱלֹהִים	God is gone up
בִּתְרוּעָה.	with a shout,
יְיָ	the Lord
בְּקוֹל שׁוֹפָר:	with the sound of a Shofar.
וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[3] בַּחֲצֹצְרוֹת	with trumpets
וְקוֹל שׁוֹפָר.	and the sound of a Shofar
הָרִיעוּ	shout for joy
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ	before the King,
יְיָ:	the Lord.

1) שמות כ׳ ט״ו. 2) תהלים מ״ז ו׳ 3) שם צ״ח ו׳.

וְנֶאֱמַר.	And it is said,
[4] תִּקְעוּ	Blow ye
בַחֹדֶשׁ	on the New Moon
שׁוֹפָר.	*with the* Shofar,
בַּכֶּסֶה	at the [8]time appointed
לְיוֹם חַגֵּנוּ:	for our feast day.
כִּי חֹק	For it is a statute for
לְיִשְׂרָאֵל הוּא.	Israel,
מִשְׁפָּט	an ordinance
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב:	of the God of Jacob.

For translation see page 95.

וְנֶאֱמַר. [5] הַלְלוּיָהּ. הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ. הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִּגְבוּרֹתָיו. הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר. הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל. הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי שָׁמַע. הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ. הַלְלוּיָהּ:

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ	And by the hands of thy servants,
הַנְּבִיאִים	the prophets,
כָּתוּב לֵאמֹר.	it is written, saying,
[6] כָּל יֹשְׁבֵי	All ye inhabitants
תֵבֵל	of *the* world,

4) שם פ״א ד׳ וה׳. 5) תהלים, מזמור ק״ן. 6) ישעיה י״ח ג׳.

6) Heb., saw. 7) Or, beginning of the month.

and lightnings	וּבְרָקִים
thou didst manifest thyself [3]unto them,	עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ.
and by the sound of a [5]Shofar	וּבְקוֹל שׁוֹפָר
thou didst shine forth upon them;	עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ:
as it is written	כַּכָּתוּב
in thy Law,	בְּתוֹרָתֶךָ.
And it came to pass	[1] וַיְהִי
on the third day,	בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
when it was morning,	בִּהְיוֹת הַבֹּקֶר,
that *there* were	וַיְהִי
thunders and lightnings,	קֹלֹת וּבְרָקִים
and a [6]thick cloud	וְעָנָן כָּבֵד
upon the mount,	עַל הָהָר,
and the sound of a [5]Shofar	וְקוֹל שֹׁפָר
exceedingly [7]strong;	חָזָק מְאֹד.
and *there* trembled	וַיֶּחֱרַד
all the people	כָּל הָעָם
that *were* in the camp.	אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
And it came to pass,	[2] וַיְהִי
while the sound of the [5]Shofar	קוֹל הַשֹּׁפָר
waxed very [7]strong,	הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד.
Moses spoke,	מֹשֶׁה יְדַבֵּר
and God	וְהָאֱלֹהִים

Thou didst reveal thyself	אַתָּה נִגְלֵיתָ
in a cloud of thy glory	בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ
[3]unto thy holy people	עַל עַם קָדְשֶׁךָ
in order to speak with them.	לְדַבֵּר עִמָּם.
Out of heaven	מִן הַשָּׁמַיִם
thou didst make them hear	הִשְׁמַעְתָּם
thy voice,	קוֹלֶךָ.
and thou wast revealed	וְנִגְלֵיתָ
[3]unto them	עֲלֵיהֶם
in clouds of purity,	בְּעַרְפַּלֵּי טֹהַר.
the world also	גַּם (כָּל) הָעוֹלָם כֻּלּוֹ
trembled before thee,	חָל מִפָּנֶיךָ.
and the creatures	וּבְרִיּוֹת
[4]of creation	בְּרֵאשִׁית
were in awe of thee,	חָרְדוּ מִמֶּךָ.
when thou didst reveal thyself,	בְּהִגָּלוֹתְךָ
O our King,	מַלְכֵּנוּ
upon Mount Sinai	עַל הַר סִינַי.
to teach thy people	לְלַמֵּד לְעַמְּךָ
the Law and commandments,	תּוֹרָה וּמִצְוֹת.
and thou didst make them hear	וַתַּשְׁמִיעֵם
thy majestic voice,	אֶת הוֹד קוֹלֶךָ
and thy holy utterances	וְדִבְּרוֹת קָדְשֶׁךָ
out of flames of fire.	מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ.
With thunders	בְּקֹלוֹת

3) Or upon. 4) Heb; in the beginning. 5) Or, horn. 6) Heb., heavy. 7) Or, loud.

1) שמות י״ט ט״ז. 2) שם י״ט י״ט.

then you shall blow	וּתְקַעְתֶּם
with the trumpets	בַּחֲצֹצְרֹת
over your burnt-offerings,	עַל עֹלֹתֵיכֶם
and over the sacrifices	וְעַל זִבְחֵי
of your peace-offerings;	שַׁלְמֵיכֶם.
and they shall be to you	וְהָיוּ לָכֶם
for a memorial	לְזִכָּרוֹן
before your God;	לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם
I am the Lord	אֲנִי יְיָ
your God.	אֱלֹהֵיכֶם:
For	כִּי
thou hearest	אַתָּה שׁוֹמֵעַ
the sound of the Shofar,	קוֹל שׁוֹפָר
and givest heed to trumpet-blast,	וּמַאֲזִין תְּרוּעָה
and there is none like unto thee.	וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ:
Blessed art thou, O Lord,	בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ:
who heareth	שׁוֹמֵעַ
the sound of the trumpet-blast	קוֹל תְּרוּעַת
of his people Israel	עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
in mercy.	בְּרַחֲמִים:

See translation on page 126.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

When the Reader repeats the שמונה עשרה, say here ותערב, which see on page 221.

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see below.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ: לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת

and ye dwellers *on the* earth,	וְשֹׁכְנֵי אֶרֶץ.
[7]when an ensign is lifted up *on the* mountains,	כְּנֹשֵׂא נֵס הָרִים
see ye;	תִּרְאוּ,
and [8]when *the* Shofar is blown,	וּכְתָקְעַ שׁוֹפָר
hear ye.	תִּשְׁמָעוּ:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
And it shall come to pass	[1] וְהָיָה
on that day,	בַּיּוֹם הַהוּא
that *there* shall be blown	יִתָּקַע
a great Shofar;	בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל,
and they shall come	וּבָאוּ
who were lost	הָאֹבְדִים
in the land of Assyria,	בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר
and they that were [9]banished	וְהַנִּדָּחִים
in the land of Egypt;	בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.
and they shall worship	וְהִשְׁתַּחֲווּ
the Lord	לַיְיָ
in the h oly mountain	בְּהַר הַקֹּדֶשׁ
at Jerusalem.	בִּירוּשָׁלַיִם:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
And the Lord	[2] וַיְיָ
shall be seen over them,	עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה,
and his arrow shall go forth as the lightning,	וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ.
and the Lord God	וַאדֹנָי אֱלֹהִים
shall blow the Snofar,	בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע

and shall go	וְהָלַךְ
with the whirlwinds of the south.	בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן:
The Lord of hosts	[3] יְיָ צְבָאוֹת
will defend them.	יָגֵן עֲלֵיהֶם:
So defend thou	כֵּן תָּגֵן
thy people Israel	עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
with thy peace.	בְּשָׁלוֹמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. [5] תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ. וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ. [6] וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם. וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה. וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם. וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ כְּמִצְוָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כָּאָמוּר:

And on the day	[4] וּבְיוֹם
of your gladness,	שִׂמְחַתְכֶם
and on your set feasts,	וּבְמוֹעֲדֵיכֶם
and on the beginnings of your months,	וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם,

1) ישעיה כ"ז ג'. 2) זכריה ט' י"ד. 3) שם תחלת פסוק ט'ו. 4) במדבר י' י'. 5) For translation see vol. I. p. 77. 6) For translation see p. 215. 7) Or you shall see how an ensign is lifted up, etc. 8) Or, you shall hear how the Shofar is blown. 9) Or, outcasts.

תפלת יום כפור

לערבית, שחרית, מוסף, מנחה, ונעילה

SERVICE FOR THE DAY OF ATONEMENT

in the EVENING, MORNING, ADDITIONAL, and CONCLUDING SERVICES.

At the Afternoon Service on the Eve of the Day of Atonement, the prayers are said till עושה השלום as on week-days, and אלהינו ואלהי אבותינו תבוא לפניך תפלתנו, p. 259, till וכשנים קדמוניות, p. 269, is continued, as in the Evening Service of the Day of Atonement; but when the Reader repeats the שמונה עשרה, he says only till עושה השלום.

The Evening Service begins with כל נדרי and then ברכו, p. 19, is continued till שמונה עשרה on p. 25, and the following שמונה עשרה is then said.

Should the Eve of the Day of Atonement fall on Friday, מזמור שיר ליום השבת, p. 12, is said before the Evening Service.

The Morning Service for the Day of Atonement begins with מה טובו, p. 36, as on Sabbath, till גאל ישראל, p. 121, and then the following שמונה עשרה is continued.

The Afternoon Service for the Day of Atonement begins with the Reading of the Law, p. 183, and the following שמונה עשרה is then continued.

The Concluding Service begins with אשרי and ובא לציון, p. 181, and the following שמונה עשרה is then continued.

The following prayers till וכשנים קדמוניות, p. 269, are to be said standing.

כי שם יי is said in the Additional, Afternoon and Concluding Services.

See translation p. 122.

כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא . הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

אֲדֹנָי . שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ . אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . אֱלֹהֵי אַבְרָהָם . אֱלֹהֵי יִצְחָק. וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב . הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן . גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים. וְקוֹנֵה הַכֹּל . וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת . וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים . מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ (for Neilah וְחָתְמֵנוּ) בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי . מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה . רַב לְהוֹשִׁיעַ :

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד . מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים . סוֹמֵךְ נוֹפְלִים . וְרוֹפֵא חוֹלִים . וּמַתִּיר אֲסוּרִים . וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר : מִי כָמוֹךָ . בַּעַל גְּבוּרוֹת. וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ . מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים . זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

When the Reader repeats the שמונה עשרה, say here קדושה (נעריצך), which see below the rule.

When the Reader repeats the שמונה עשרה, the following קדושה is said after מחיה המתים.

See translation on page 162.

חזן נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ . כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ . הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ . וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת. הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ. וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below the rule.

שִׂים שָׁלוֹם. טוֹבָה וּבְרָכָה. חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים. עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ. כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה. וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה. נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ. אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל. לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

The Reader, in repeating the שמונה עשרה, says only up to בשלום, and then Full-Kaddish, p. 170.

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ. הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים

Here follows the Blessing of the Priests, p. 222.

אֱלֹהַי. נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע. וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה. וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה. פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי. וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ. הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ. יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

Make 3 steps backwards and say:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

Continue as follows: אין כאלהינו, p. 171, עלינו, p.176, and the Psalm of the day (see vol. I. p. 121-126).

לְעוֹלָם . אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ :

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ. וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ . כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט . וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ . וְרָצִיתָ בָּנוּ. וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת. וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ . וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ . וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה לִקְדֻשָּׁה for Sabbath.) וְלִמְנוּחָה וְאֶת יוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחָל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (סִיר שבת for Sabbath בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

In the Additional Service say here ומפני חטאינו, which see below the rule.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ . וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע . וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ. וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ. וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ . וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ . וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ . לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה. לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים . לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה . וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה . וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים . וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים . חוּס וְחָנֵּנוּ . וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ . כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ. כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

ADDITIONAL SERVICE FOR YOM KIPPUR.

ומפני חטאינו is said in the Additional Service after זכר ליציאת מצרים.

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ. וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ. וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ . בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ . שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו . מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ . יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . מֶלֶךְ רַחֲמָן . שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ . גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה . וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי. וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם. וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֶךָ בְּרִנָּה.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ. וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

See translation on page 230.

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ. וְיִרָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים. וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים. וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם: כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ. עֹז בְּיָדְךָ. וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ. וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ. תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ. וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ. וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ. שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ. וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ. וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ. וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ. וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ. וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ. וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ. וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה. כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ: יִמְלֹךְ יְיָ

Cong. & Reader קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. קָדוֹשׁ. יְיָ צְבָאוֹת. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

Reader כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ. לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ:

Cong.& Reader בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

Reader מִמְּקוֹמוֹ הוּא יָפֶן בְּרַחֲמִים. וְיָחוֹן עַם הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל יוֹם תָּמִיד. פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים:

Cong. & Reader.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ. הוּא אָבִינוּ. הוּא מַלְכֵּנוּ. הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית לְעֵינֵי כָּל חַי לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים:

Cong.& Reader. אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

Cong. & Reader אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדֹנֵינוּ. מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ: וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

Reader וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר:

Cong. & Reader. יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם. אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר. הַלְלוּיָהּ:

Reader לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ. וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ. וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד. כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

The Reader continues וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ.

'be pleased	רְצֵה
with our rest;	בִּמְנוּחָתֵנוּ)
sanctify us	קַדְּשֵׁנוּ
with thy commandments,	בְּמִצְוֹתֶיךָ.
and grant our portion	וְתֵן חֶלְקֵנוּ
in thy Law;	בְּתוֹרָתֶךָ.
satisfy us	שַׂבְּעֵנוּ
with thy goodness,	מִטּוּבֶךָ.
and gladden us	וְשַׂמְּחֵנוּ
with thy salvation,	בִּישׁוּעָתֶךָ.
and let us inherit,	וְהַנְחִילֵנוּ (For Sabbath)
O Lord our God,	יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in love and in [5]favor	בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן
thy holy Sabbath;	שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ.
and may rest thereon	וְיָנוּחוּ בוֹ
Israel	יִשְׂרָאֵל
who sanctify thy name,	מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ)
and purifty our heart	וְטַהֵר לִבֵּנוּ
to serve thee	לְעָבְדְּךָ
in truth;	בֶּאֱמֶת.
for thou art the Forgiver	כִּי אַתָּה סַלְחָן
of Israel,	לְיִשְׂרָאֵל
and the Pardoner	וּמְחַלָּן
of the tribes of Jeshurun	לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן
in every generation,	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
and beside thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no King	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ

and our sins	וְחַטֹּאתֵינוּ
from before thine eyes;	מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ.
as it is said,	כָּאָמוּר.
[1]I, even I, am he that blotteth out	אָנֹכִי. אָנֹכִי הוּא מֹחֶה
thy transgressions	פְּשָׁעֶיךָ
for mine own sake,	לְמַעֲנִי.
and thy sins	וְחַטֹּאתֶיךָ
I will not remember.	לֹא אֶזְכּוֹר:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
[2]I have blotted out,	מָחִיתִי
as a cloud,	כָּעָב
thy transgressions,	פְּשָׁעֶיךָ
and, as a mist,	וְכָעָנָן
thy sins;	חַטֹּאתֶיךָ.
return unto me,	שׁוּבָה אֵלַי
for I have redeemed thee.	כִּי גְאַלְתִּיךָ:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
[3]For on this day	כִּי בַיּוֹם הַזֶּה
he shall make atonement for you,	יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם
to cleanse you;	לְטַהֵר אֶתְכֶם.
from all your sins	מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם
before the Lord	לִפְנֵי יְיָ
shall you be clean.	תִּטְהָרוּ:
Our God	אֱלֹהֵינוּ (For Sabbath)
and God of our fathers,	אלהֵי אֲבוֹתֵינוּ

4) Or, accept. 5) Or, pleasure.

1) ישעיה מ"ג כ"ה. 2) שם מ"ד כ"ב. 3) ויקרא ט"ז ל'.

of this Sabbath,	הַשַּׁבָּת הַזֶּה for Sabbath	Our God	[1] אֱלֹהֵינוּ
and on the day	וּבְיוֹם)	and God	וֵאלֹהֵי
of Atonement,	הַכִּפֻּרִים הַזֶּה	of our fathers,	אֲבוֹתֵינוּ .
blot out	מְחֵה	pardon	מְחַל
and make to pass away	וְהַעֲבֵר	our iniquities	לַעֲוֹנוֹתֵינוּ
our transgressions	פְּשָׁעֵינוּ	on the day	בְּיוֹם

ADDITIONAL SERVICE FOR YOM KIPPUR.

shall be to you,	יִהְיֶה לָכֶם .		וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ בְּשִׂמְחַת
and you shall afflict	וְעִנִּיתֶם		עוֹלָם . וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת
your souls;	אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם		קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ . תְּמִידִים
any work	כָּל מְלָאכָה		כְּסִדְרָם . וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם . וְאֶת
you shall not do.	לֹא תַעֲשׂוּ		מוּסַף יוֹם (for Sabbath וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם
			הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה.
			נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה.
			כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ . כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ
			עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה
			עַבְדֶּךָ . מִפִּי כְבוֹדֶךָ . כָּאָמוּר:

See translation on page 216.

See translation on page 166.

וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיְיָ רֵיחַ
נִיחֹחַ . פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד . אַיִל
אֶחָד . כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה.
תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

For translation see page 167.

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדָבָר . שְׁלֹשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל.
וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ . וַיַּיִן כְּנִסְכּוֹ . וְשָׂעִיר לְכַפֵּר.
וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי for Sabbath
שָׁנָה תְּמִימִים . וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלַת שַׁבָּת
בְּשַׁבַּתּוֹ . עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ :

(זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר):

And on the tenth *day*	וּבֶעָשׂוֹר		[2] וּבֶעָשׂוֹר
of this seventh month	לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה		לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה
a holy convocation	מִקְרָא קֹדֶשׁ		מִקְרָא קֹדֶשׁ

			יִשְׁמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת for Sabbath
			וְקוֹרְאֵי עֹנֶג . עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי . כֻּלָּם
			יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ . וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ
			(בּוֹ) וְקִדַּשְׁתּוֹ . חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ
			קָרָאתָ . זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

Continue אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו which see above the rule.

1) התפלה הזאת היא אחת מהשמונה ברכות שהתפלל הכהן הגדול ביום הכפורים אחרי אשר קרא בתורה כמו שפירש רש"י ביומא כ"ח ע"ב. 2) במדבר כ"ט ז'.

שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת . הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ . וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says here אלהינו, which see below the rule.

שלום רב is said in the Evening and Afternoon Service

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם . כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם . וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ :

שים שלום is said in the Morning, Additional and Neilah Services only.

שִׂים שָׁלוֹם . טוֹבָה וּבְרָכָה . חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים . עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ . בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ . כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה . וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם . וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ :

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה . נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב (for Neilah וְנֵחָתֵם) לְפָנֶיךָ . אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל . לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם :

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ . יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . (אָנָּא) תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ . וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ . שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ . אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ :

Our God and God of our fathers, we pray thee, let come before thee our prayer, and hide not thyself from our supplication; for we are not arrogant and stiff-necked, that we should say before thee, O Lord our God and God of our fathers, righteous are we and we have not sinned; verily, we and our fathers have sinned.

When repeating the שמונה עשרה, the Reader says the following before שים שלום.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְּשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ . הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ . וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אַתָּה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ. מֶלֶךְ
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל. וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. מְקַדֵּשׁ (לְמַשְׁבֶּת) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

who pardoneth and forgiveth, but thee. Blessed art thou, O Lord, *thou* King *who* pardonest and forgivest our iniquities and the iniquities of his people, the house of Israel, and *who* makest to pass away our trespasses every year, King over all the earth, *who* sanctifiest the Sabbath, (For Sabbath) (and) Israel, and the Day of Atonement.

See translation on page 126.

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם. וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל. וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תִקַּבֵּל בְּרָצוֹן. וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד. עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

When the Reader says מודים, the Congregation say in an undertone מודים דרבנן, which see here below the rule.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר. נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ. עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ. וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ. וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ. וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוּבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת. עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם. הַטּוֹב. כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ. וְהַמְרַחֵם. כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ. מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב (וַחֲתוֹם for Nellah) לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶלָה. וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ. עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ. כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ. וְתֶאֱסוֹף גָּלְיוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ. וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ. וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם. עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ. בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת

When the Reader says מודים אנחנו לך, the Congregation say in an undertone the following:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ. שְׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר. יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית. בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת

In the Neilah Service begin here אתה נותן יד לפושעים, which see below the rule.

אַתָּה יוֹדֵעַ Thou knowest
רָזֵי עוֹלָם. the mysteries of the universe,
וְתַעֲלוּמוֹת and the hidden things
סִתְרֵי *and* the secrets
כָּל חָי: of all living.
אַתָּה חוֹפֵשׂ Thou searchest
כָּל חַדְרֵי בָטֶן. all the chambers of the breast,
וּבוֹחֵן and triest
כְּלָיוֹת וָלֵב. *the* reins and *the* heart.
אֵין דָּבָר נֶעְלָם Nought is concealed
מִמֶּךָּ. from thee,
וְאֵין נִסְתָּר neither is anything hidden
מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: from thine eyes.
וּבְכֵן And therefore

יְהִי רָצוֹן may it be the will
מִלְּפָנֶיךָ. from before thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ O Lord our God
וֵאלֹהֵי and God
אֲבוֹתֵינוּ. of our fathers,
שֶׁתִּסְלַח לָנוּ to forgive us
עַל כָּל
חַטֹּאתֵינוּ. all our sins.
וְתִמְחַל לָנוּ and to pardon us
עַל כָּל
עֲוֹנוֹתֵינוּ. all our iniquities,
וּתְכַפֶּר לָנוּ and to grant us atonement
עַל כָּל
פְּשָׁעֵינוּ: for all our transgressions.

FOR NEILAH.

In the Neilah Service the following is said instead of אתה יודע רזי עולם.

אַתָּה נוֹתֵן יָד Thou givest a hand
לַפּוֹשְׁעִים. to the transgressors,
וִימִינְךָ and thy right hand
פְּשׁוּטָה is stretched forth
לְקַבֵּל to receive
שָׁבִים. *the* repentant;
וַתְּלַמְּדֵנוּ and thou hast taught us,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ. O Lord our God,
לְהִתְוַדּוֹת to make confession
לְפָנֶיךָ before thee

עַל כָּל
עֲוֹנוֹתֵינוּ. of all our sins,
לְמַעַן נֶחְדַּל in order that we may cease
מֵעֹשֶׁק from the violence
יָדֵינוּ. of our hands,
וּתְקַבְּלֵנוּ and that thou mayest receive us
בִּתְשׁוּבָה
שְׁלֵמָה in perfect penitence
לְפָנֶיךָ before thee,
כְּאִשִּׁים even as fire offerings
וּכְנִיחוֹחִים. and as sweet savor offerings,

We have turned away	סָרְנוּ
from thy commandments,	מִמִּצְוֹתֶיךָ
and from thy good judgments,	וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים
and it hath not profited us.	וְלֹא שָׁוָה לָנוּ:
But thou art righteous	וְאַתָּה צַדִּיק
in all that hath come	עַל כָּל הַבָּא
upon us;	עָלֵינוּ.
for	כִּי
thou hast acted truthfully,	אֱמֶת עָשִׂיתָ
but we	וַאֲנַחְנוּ
have done wickedly.	הִרְשָׁעְנוּ:

What shall we say	מַה נֹּאמַר
before thee,	לְפָנֶיךָ
O thou who dwellest	יוֹשֵׁב
on high,	מָרוֹם.
and what shall we declare	וּמַה נְּסַפֵּר
before thee,	לְפָנֶיךָ
thou who abidest	שׁוֹכֵן
in heavens?	שְׁחָקִים.
[3]lo,	הֲלֹא
all secrets	כָּל הַנִּסְתָּרוֹת
and revealed things	וְהַנִּגְלוֹת
thou dost know.	אַתָּה יוֹדֵעַ:

We have trespassed,	אָשַׁמְנוּ.
we have dealt treacherously,	בָּגַדְנוּ.
we have robbed,	גָּזַלְנוּ.
we have spoken slander	דִּבַּרְנוּ דֹפִי:
We have caused others to act perversely,	הֶעֱוִינוּ.
and to do wickedness,	וְהִרְשַׁעְנוּ.
we have acted presumptuously,	זָדְנוּ.
we have done violence,	חָמַסְנוּ.
we have framed lies.	טָפַלְנוּ שֶׁקֶר:
We have counselled evil,	יָעַצְנוּ רָע.
we have spoken falsely,	כִּזַּבְנוּ.
we have scoffed,	לַצְנוּ.
we have revolted,	מָרַדְנוּ.
we have blasphemed,	נִאַצְנוּ.
we have turned away,[2]	סָרַרְנוּ.
we have committed iniquity,	עָוִינוּ.
we have transgressed;	פָּשַׁעְנוּ.
we have oppressed,	צָרַרְנוּ.
we have been stiff-necked.	קִשִּׁינוּ עֹרֶף:
We have acted wickedly,	רָשַׁעְנוּ.
we have corrupted,	שִׁחַתְנוּ.
we have committed abomination,	תִּעַבְנוּ.
we have gone astray,	תָּעִינוּ.
we have led others astray.	תִּעְתָּעְנוּ:

1) Or, provoked. 2) Or rebelled. 3) Or, dost thou not know all things, both the hidden and the revealed?

בְּזִלְזוּל הוֹרִים by despising parents
וּמוֹרִים: and teachers.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּחֹזֶק יָד: by violence.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּחִלּוּל הַשֵּׁם: by the profanation of the *divine* Name.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּטִפְּשׁוּת פֶּה: by the folly of *the* mouth.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּטֻמְאַת by impurity
שְׂפָתָיִם: of *the* lips.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּיֵצֶר הָרָע: by the evil inclination.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּיוֹדְעִים wittingly
וּבְלֹא יוֹדְעִים: or unwittingly.

וְעַל כֻּלָּם. And for all these,
אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת O God of forgiveness,
סְלַח לָנוּ. forgive us,
מְחַל לָנוּ. pardon us,
כַּפֶּר לָנוּ: grant us atonement.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּכַפַּת שֹׁחַד: by bribery.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב: by denying and lying.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּלָשׁוֹן הָרָע: by slander.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּלָצוֹן: by scoffing.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן: in business.

FOR NEILAH.

מַה יִּשְׁעֵנוּ. What is our help?
מַה כֹּחֵנוּ. What is our power?
מַה גְּבוּרָתֵנוּ: What is our might?
מַה נֹּאמַר What can we say
לְפָנֶיךָ before thee,
יְיָ אֱלֹהֵינוּ O Lord our God
וֵאלֹהֵי and God
אֲבוֹתֵינוּ. of our fathers?
הֲלֹא Are not
כָּל הַגִּבּוֹרִים all the mighty men
כְּאַיִן as nought
לְפָנֶיךָ. before thee,
וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם and men of [1]renown
כְּלֹא הָיוּ. as if they had never been,
וְחַכָמִים and *the* wise
כִּבְלִי מַדָּע. as without knowledge,
וּנְבוֹנִים and *the* intelligent
כִּבְלִי הַשְׂכֵּל as without understanding?
כִּי For
רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם most of their actions

1) Heb., name.

עַל חֵטְא	For the sin
שֶׁחָטָאנוּ	wherein we have sinned
לְפָנֶיךָ	before thee
בְּאֹנֶס	under compulsion
וּבְרָצוֹן:	or of freewill.
וְעַל חֵטְא	And for the sin
שֶׁחָטָאנוּ	wherein we have sinned
לְפָנֶיךָ	before thee
בְּאִמּוּץ הַלֵּב:	by hardening of the heart.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בִּבְלִי דָעַת:	unknowingly.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:	with utterance of *the* lips.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:	openly and secretly.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:	by unchastity.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּדִבּוּר פֶּה:	by utterance of *the* mouth
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:	knowingly and deceitfully
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:	in the meditation of the heart.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּהוֹנָאַת רֵעַ:	by wronging a neighbor.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּוִדּוּי פֶּה:	by confession of the mouth *alone*.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּוַעִידַת זְנוּת:	by association with impurity.
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	
בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:	in presumption and in error.
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ	

FOR NEILAH.

לְמַעַן דְּבָרֶיךָ	for the sake of thy words
אֲשֶׁר אָמַרְתָּ:	which thou hast spoken.[1]
אֵין קֵץ	*There would be* no end
לְאִשֵּׁי	to the fire offerings
חוֹבוֹתֵינוּ	for our iniquities,
וְאֵין מִסְפָּר	and no number
לְנִיחוֹחֵי	to the sweet savors
אַשְׁמָתֵנוּ.	for our guilt;
וְאַתָּה יוֹדֵעַ	but thou knowest
שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ	that our latter end
רִמָּה וְתוֹלַעַת.	is the worm,
לְפִיכָךְ	therefore
הִרְבֵּיתָ	thou hast multiplied
סְלִיחָתֵנוּ:	*the means of* our forgiveness.
מָה אָנוּ.	What are we?
מָה חַיֵּינוּ.	What is our life?
מָה חַסְדֵּנוּ.	What is our [2]kindness?
מַה צִּדְקֵנוּ.	What is our righteousness?

1) That prayer is more acceptable than sacrifice. (See Samuel I., 15, 22; Psalms, 15, 19; Hosea, 14, 9).
2) Or, piety.

בְּצָרוּת עָיִן: by envy.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּקַלּוּת רֹאשׁ: by levity.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף: by being stiff-necked

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּרִיצַת רַגְלַיִם by running of the feet

לְהָרַע: to do evil.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּרָכִילוּת: by tale-bearing.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּשִׁבְוּעַת שָׁוְא: by a vain oath.

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּשִׂנְאַת חִנָּם: by causeless hatred.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּתִשּׂוּמֶת יָד: by breach of trust,

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

בְּתִמְהוֹן לֵבָב: by confusion of [2]mind.

וְעַל כֻּלָּם . אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ . כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים And for the sins

שֶׁאָנוּ חַיָּבִים } for which we owe

עֲלֵיהֶם

עוֹלָה: a burnt offering.

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם

FOR NEILAH.

וּמְחִילָה and a forgiving,

וּסְלִיחָה and pardoning

עַל כָּל } for all our iniquities,

עֲוֹנוֹתֵינוּ.

לְמַעַן נֶחְדַּל that we may cease

מֵעֹשֶׁק from the violence

יָדֵינוּ. of our hands,

וְנָשׁוּב and may return

אֵלֶיךָ unto thee

לַעֲשׂוֹת to do

חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ the statutes of thy will

בְּלֵבָב שָׁלֵם: with a perfect heart.

וְאַתָּה And thou,

בְּרַחֲמֶיךָ

הָרַבִּים } in thine abundant mercies,

רַחֵם עָלֵינוּ. have compassion upon us,

כִּי לֹא תַחְפּוֹץ for thou delightest not

בְּהַשְׁחָתַת in the destruction

עוֹלָם. of the world,

שֶׁנֶּאֱמַר. as it is said,

[1] דִּרְשׁוּ יְיָ Seek ye the Lord,

בְּהִמָּצְאוֹ. while he may be found,

קְרָאֻהוּ call ye upon him,

בְּהִיוֹתוֹ קָרוֹב: while he is near.

---

2) Heb., heart.

1) ישעיה נ״ה ו׳.

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
in eating בְּמַאֲכָל
and in drinking. וּבְמִשְׁתֶּה
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by usury בְּנֶשֶׁךְ:
and by [1]increase. וּבְמַרְבִּית:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by [2]an arrogant mien. בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by a wanton glance. בְּשִׁקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by the conversation בְּשִׂיחַ
of our lips. שִׂפְתוֹתֵינוּ:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
with haughty eyes. בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
with [3]obdurate brow. בְּעַזּוּת מֵצַח:
וְעַל כֻּלָּם. אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by breaking of the yoke *of the commandments.* בִּפְרִיקַת עוֹל:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by contentiousness, בִּפְלִילוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ
by ensnaring a neighbor, בִּצְדִיַּת רֵעַ:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ

FOR NEILAH.

[4]for כִּי
who shall say unto thee, מִי יֹאמַר לְךָ
"What doest thou?" מַה תִּפְעָל.
and if he be righteous, וְאִם יִצְדַּק
what can he give thee? מַה יִּתֶּן לְךָ:
But thou hast given us, וַתִּתֶּן לָנוּ
O Lord our God, יְיָ אֱלֹהֵינוּ
in love בְּאַהֲבָה
the day אֶת יוֹם
The enclosed words are said only by the Reader.
of this sabbath (הַשַּׁבָּת הַזֶּה
and the day (וְאֶת יוֹם
of atonement הַכִּפֻּרִים הַזֶּה.
to be an end קֵץ

are void, תֹּהוּ.
and the days of their lives וִימֵי חַיֵּיהֶם
are vanity before thee, הֶבֶל לְפָנֶיךָ.
and the superiority of man וּמוֹתַר הָאָדָם
over the beast מִן הַבְּהֵמָה
is nought, אָיִן.
for all is vanity. כִּי הַכֹּל הֶבֶל:

Thou hast distinguished אַתָּה הִבְדַּלְתָּ
man אֱנוֹשׁ
from the beginning, מֵרֹאשׁ
and hast acknowledged him וַתַּכִּירֵהוּ
that he should stand לַעֲמוֹד
before thee; לְפָנֶיךָ.

1) Or, interest. 2) Heb., a stretched forth neck. 3) Or, effrontery; or, shamelessness of the brow 4) Or, yet.

we have already declared them before thee,	כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ.
and we have made acknowledgment of them,	וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם.
and those that are unknown to us	וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
before thee	לְפָנֶיךָ
they are revealed	הֵם גְּלוּיִם
and known,	וִידוּעִים.
according to the word	כַּדָּבָר
that hath been said,	שֶׁנֶּאֱמַר.
The secret things	[1] הַנִּסְתָּרוֹת
belong unto the Lord our God,	לַיי אֱלֹהֵינוּ.
but the revealed things	וְהַנִּגְלוֹת

For *the breach* of positive commands,	עַל מִצְוַת עֲשֵׂה
and for *the breach of* negative commands,	וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה.
whether an action is involved in it,	בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה, [4]
or no action is involved in it;	וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה. [4]
both *for the sins* that are known unto us,	אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ
and those that are not known to us;	וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ.
those that are known to us	אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ.

FOR NEILAH.

and live;	וְחָיָה.
turn ye, turn ye	שׁוּבוּ שׁוּבוּ
from your evil ways;	מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים,
for why will ye die,	וְלָמָּה תָמוּתוּ
O house of Israel?	בֵּית יִשְׂרָאֵל:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
Have I any pleasure at all	[3] הֶחָפֵץ אֶחְפֹּץ
that the wicked should die?	מוֹת רָשָׁע,
Saith	נְאֻם
the Lord God,	אֲדֹנָי אֱלֹהִים.

in their death,	בְּמִיתָתָם
as it is said,	שֶׁנֶּאֱמַר.
Say unto them,	[2] אֱמֹר אֲלֵיהֶם
As I live,	חַי אָנִי
saith	נְאֻם
the Lord God,	אֲדֹנָי אֱלֹהִים
I have no pleasure	אִם אֶחְפֹּץ
in the death of the wicked;	בְּמוֹת הָרָשָׁע,
but	כִּי אִם
that the wicked turn	בְּשׁוּב רָשָׁע
from his way	מִדַּרְכּוֹ

1) דברים כ״ט כ״ח. 2) יחזקאל ל״ג י״א. 3) שם י״ח כ״ג. 4) ראה מכות ט״ו ע״ב וכסדור עבודת ישראל.

חַטָּאת:	a sin-offering.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
קָרְבָּן	an offering
עוֹלָה וְיוֹרֵד:	according to our ability
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
אָשָׁם	a tresspass-offering
וַדַּאי וְתָלוּי:	whether for certain or doubtful guilt.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
מַכַּת מַרְדּוּת:	corporal chastisement.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
מַלְקוּת אַרְבָּעִים:	the punishment of forty stripes.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
מִיתָה	death
בִּידֵי שָׁמַיִם:	by the hand of heaven.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
כָּרֵת	punishment of excision
וַעֲרִירִי:	and of being childless.
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם	
אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:	One of the four kinds of death inflicted by the Court of Law:
סְקִילָה.	Stoning,
שְׂרֵפָה.	burning,
הֶרֶג.	beheading
וְחֶנֶק.	and strangling.

FOR NEILAH.

וְנֶאֱמַר.	And it is said,
2 יַעֲזֹב רָשָׁע	Let the wicked forsake
דַּרְכּוֹ	his way,
וְאִישׁ אָוֶן	and the unrighteous man
מַחְשְׁבֹתָיו.	his thoughts;
וְיָשֹׁב	and let him return
אֶל יְיָ	unto the Lord,
וִירַחֲמֵהוּ,	and he will have mercy upon him;
וְאֶל אֱלֹהֵינוּ,	and to our God,
כִּי	for
יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:	he will abundantly pardon.
וְאַתָּה	But thou art
אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת	a God of forgiveness,
חַנּוּן וְרַחוּם.	gracious and merciful,
אֶרֶךְ אַפַּיִם	slow to anger
וְרַב חֶסֶד.	and great *in* loving-kindness
וֶאֱמֶת.	and truth,
וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב.	and abundant in goodness,
וְרוֹצֶה אַתָּה	and thou delightest
בִּתְשׁוּבַת	in the repentance
רְשָׁעִים	of the wicked,
וְאֵין אַתָּה חָפֵץ	and thou takest no pleasure

בְּמִיתָתִי .	in my death.
הֲרֵי אֲנִי	Behold, I am
לְפָנֶיךָ	before thee
כִּכְלִי	like a vessel
מָלֵא	filled
בוּשָׁה וּכְלִמָּה:	*with* shame and confusion.
יְהִי רָצוֹן	O may it be the will
מִלְּפָנֶיךָ	from before thee,
יְיָ אֱלֹהַי	O Lord my God
וֵאלֹהֵי	and God
אֲבוֹתַי	of my fathers,
שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד .	that I may sin no more,
וּמַה שֶׁחָטָאתִי	and as to the sins I have sinned
לְפָנֶיךָ	before thee,
מָרֵק	purge *them* away
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים .	in thine abundant mercy,
אֲבָל	but
לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים	not by means of affliction
וְחֳלָיִים רָעִים:	and sore diseases

אֱלֹהַי . נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע . וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה . וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִּדּוֹם. וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה . פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ. וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי . וְכֹל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה. מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ. עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ . הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ . יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: Make 3 steps backward and say:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ. וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל. וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם. כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

who pardoneth	מוֹחֵל
and forgiveth	וְסוֹלֵחַ
but thee.	אֶלָּא אַתָּה:
—	—
O my God,	אֱלֹהַי.
before I was formed	עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי
I was not worthy,	אֵינִי כְדַאי.
and now	וְעַכְשָׁיו
that I have been formed	שֶׁנּוֹצַרְתִּי
I am as though I had not been formed,	כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי:
Dust am I in my life,	עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי.
how much more so	קַל וָחֹמֶר
belong unto us	לָנוּ
and unto our children	וּלְבָנֵינוּ
for ever,	עַד עוֹלָם.
that we may do	לַעֲשׂוֹת
all the words	אֶת כָּל דִּבְרֵי
of this Law.	הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
For	כִּי
thou art the Forgiver	אַתָּה סְלִיחָן
of Israel	לְיִשְׂרָאֵל
and the Pardoner	וּמְחִלָּן
of the tribes of Yeshurun	לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן
in every generation,	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
and beside thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no king,	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ

FOR NEILAH.

thou art the Forgiver	אַתָּה סְלִיחָן
of Israel	לְיִשְׂרָאֵל.
and the Pardoner	וּמְחִלָּן
of the tribes of Jeshurun	לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן
in every generation,	בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
and beside thee	וּמִבַּלְעָדֶיךָ
we have no king,	אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
who pardoneth	מוֹחֵל
and forgiveth	וְסוֹלֵחַ
but thee.	אֶלָּא אַתָּה:
and not	הֲלוֹא
that he should return	בְּשׁוּבוֹ
from his ways,	מִדַּרְכָּיו
and live?	וְחָיָה:
And it is said,	וְנֶאֱמַר.
For I have no pleasure	כִּי לֹא אֶחְפֹּץ
in the death of him that dieth,	בְּמוֹת הַמֵּת,
saith	נְאֻם
the Lord God;	אֲדֹנָי אֱלֹהִים.
wherefore turn yourselves,	וְהָשִׁיבוּ
and live ye.	וְחָיוּ:
For	כִּי

Continue אלהי עד שלא נוצרתי, which see above the rule, till וכשנים קדמוניות p. 269.

הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת (יִזְכּוֹר).

MEMORIAL OF THE DEAD (YIZKOR).

The following prayers (YIZKOR) are said by those whose parent or parents have departed, on the day of Atonement (Yom Kippur), the last day of Passover, the second day of Pentecost (Shovuoth) and on the eighth day of Tabernacles (Shemini Azereth) immediately after Reading of the Law, and if it fall on Sabbath, Yizkor is said after Yekum Purkan (יקום פורקן).

Yizkor-prayer for a departed mother.

May God remember	יִזְכּוֹר אֱלֹהִים
the soul	נִשְׁמַת
of my [3]revered mother	אִמִּי מוֹרָתִי
The name and father's name of the departed mother are here mentioned.	
who has gone	שֶׁהָלְכָה
to her world,	לְעוֹלָמָהּ.
because	בַּעֲבוּר
I vow	שֶׁאֲנִי נוֹדֵר
charity	צְדָקָה
for her.	בַּעֲדָהּ.
In reward therefor	בִּשְׂכַר זֶה
may her soul be	תְּהֵא נַפְשָׁהּ
bound up	צְרוּרָה
in the bond of life	בִּצְרוֹר הַחַיִּים
with the souls	עִם נִשְׁמוֹת
of Abraham,	אַבְרָהָם
Isaac and Jacob,	יִצְחָק וְיַעֲקֹב
Sarah, Rebekah,	שָׂרָה רִבְקָה
Rachel and Leah,	רָחֵל וְלֵאָה
and with *the* other righteous men	וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים
and righteous women	וְצַדְקָנִיּוֹת
who are in the [2]Paradise;	שֶׁבְּגַן עֵדֶן.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

Yizkor-prayer for a departed father.

May God remember	יִזְכּוֹר אֱלֹהִים
the soul	נִשְׁמַת
of my [1]revered father.	אָבִי מוֹרִי
The name and father's name of the departed father are here mentioned.	
who has gone	שֶׁהָלַךְ
to his world,	לְעוֹלָמוֹ.
because	בַּעֲבוּר
I vow	שֶׁאֲנִי נוֹדֵר
charity	צְדָקָה
for him.	בַּעֲדוֹ.
In reward therefor	בִּשְׂכַר זֶה
may his soul be	תְּהֵא נַפְשׁוֹ
bound up	צְרוּרָה
in the bond of life	בִּצְרוֹר הַחַיִּים
with the souls	עִם נִשְׁמוֹת
of Abraham,	אַבְרָהָם
Isaac and Jacob,	יִצְחָק וְיַעֲקֹב
Sarah, Rebekah,	שָׂרָה רִבְקָה
Rachel and Leah,	רָחֵל וְלֵאָה
and with *the* other righteous men	וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים
and righteous women	וְצַדְקָנִיּוֹת
who are in the [2]Paradise;	שֶׁבְּגַן עֵדֶן.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

1) Or, father, my instructor. 2) Heb., garden of Eden. 3) Or, my mother, my instructress.

הַזְכָּרַת נְשָׁמוֹת (יִזְכּוֹר).

MEMORIAL OF THE DEAD (YIZKOR).

The following prayers (YIZKOR) are said by those whose parent or parents have departed, on the day of Atonement (Yom Kippur), the last day of Passover, the second day of Pentecost (Shovuoth) and on the eighth day of Tabernacles(Shemini Azereth)immediately after Reading of the Law, and if it fall on Sabbath, Yizkor is said after Yekum Purkan (יקום פורקן).

Yizkor-prayer for a departed father.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי מוֹרִי

The name and father's name of the departed father are here mentioned.

שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ . בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדוֹ . בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר אָמֵן:

Yizkor-prayer for grand-parents and relatives.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אָבִי וְאִמִּי זְקֵנַי וּזְקֵנוֹתַי דּוֹדַי וְדוֹדוֹתַי אַחַי וְאַחְיוֹתַי בֵּין מִצַּד אָבִי וּבֵין מִצַּד אִמִּי שֶׁהָלְכוּ לְעוֹלָמָם. בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָם. בִּשְׂכַר זֶה תִּהְיֶינָה נַפְשׁוֹתָם צְרוּרוֹת בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר אָמֵן:

Yizkor-prayer for a departed mother.

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי

The name and father's name of the departed mother are here mentioned.

שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ . בַּעֲבוּר שֶׁאֲנִי נוֹדֵר צְדָקָה בַּעֲדָהּ . בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמוֹת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן. וְנֹאמַר אָמֵן:

charity	צְדָקָה
for them.	בַּעֲדָם.
In reward therefor	בִּשְׂכַר זֶה
may be	תִּהְיֶינָה
their souls	נַפְשׁוֹתָם
bound up	צְרוּרוֹת
in the bond of life	בִּצְרוֹר הַחַיִּים
with the souls	עִם נִשְׁמוֹת
of Abraham,	אַבְרָהָם
Isaac and Jacob,	יִצְחָק וְיַעֲקֹב
Sarah, Rebekah,	שָׂרָה רִבְקָה
Rachel and Leah,	רָחֵל וְלֵאָה
and with *the* other righteous men	וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים
and righteous women	וְצִדְקָנִיּוֹת
who are in the Paradise;	שֶׁבְּגַן עֵדֶן.
and let us say, Amen!	וְנֹאמַר אָמֵן:

Yizkor-Prayer for Grand-Parents and Relatives.

May God remember	יִזְכּוֹר אֱלֹהִים
the soul	נִשְׁמַת
of my father	אָבִי
and my mother,	וְאִמִּי
my grand-fathers	זְקֵנַי
and my grand-mothers,	וּזְקֵנוֹתַי
my uncles	דּוֹדַי
and my aunts,	וְדוֹדוֹתַי
my brothers	אַחַי
and my sisters,	וְאַחְיוֹתַי
whether from my father's side	בֵּין מִצַּד אָבִי
or from my mother's side,	וּבֵין מִצַּד אִמִּי
who have gone	שֶׁהָלְכוּ
to their world,	לְעוֹלָמָם.
because	בַּעֲבוּר
I vow	שֶׁאֲנִי נוֹדֵר

Rev. NATHAN STOLNITZ
511 Markham Street
Toronto — Canada
Tel. LEnnox 1-3129

ד׳זער פרייז-ליסט איז ארויסגעגעבען ערב שבועות תרס״ח; יעדער פרייז ליסט וואס שטימט ניט איין מיט דיזען, איז היערמיט אויסקאַסירט, אויב ער טראגט ניט דייטליך אַ דאַטום שפּעטער אַלס ערב שבועות תרס״ח.

קצור קאַטאַלאָג פון מאַגילניצקי׳ס פערלאַג לבתי ספר ולעם.

אלע ספרים זיינען אין צוויי אויסגאבען, איינע מיט ענגלישער און איינע מיט אידישער איבערזעטצונג.
שרייבט אימער דייטליך אויב איהר ווילט מיט ענגלישער אדער אידישער איבערזעטצונג.
מו״ס, סקולס, חדרים, תלמוד תורה׳ס און לעהרער בעקומען ראַבאַט.

פריין.	אלע פרייזען זיינען פאָרטאָ פריי.
$1.00	**מאגילניצקי׳ס ליניען-סדור פאלשטענדיג,** (Magil's Complete Linear Prayer Book.) אלע תפלות כסדר און אלעס איבערזעצט אין ליניען סיסטעם, געבונדען איינפאך.
$1.25	**דאס זעלבע** געבונדען אין קלאָטה פראַבט-באנד.
$1.50	**דאס זעלבע** צוזאמען מיט דעם ניט-איבערזעצטען **סדור לבתי ספר ולעם,** געבונדען אין קלאָטה פראַכט-באַנד.
25 ס.	**מאגילניצקי׳ס חדר-סדור** (סדור לבתי ספר ולעם) אלעס ווי אין ליניען-סדור, מיט דינים אי אין ענגליש און אי אין אידיש, נור אהן איבערזעצונג דער איינציגער חדר סדור, פון וועלכען יעדעס קינד קען וויסען ווי, וואס און ווען צו דאווענען.
15 ס.	**מאגילניצקי׳ס שוהל-סדור,** נור תפלות לשבת, יום טוב וראש חדש, געבונדען איינפאך זעהר וויכטיג פיר שולען, חברות און שבת-סקולס.
$1.50	**מאגילניצקי׳ס ליניען-סקול חומש** (Magil's Linear School Bible.) אלע 5 חומשים פאלשטענדיג איבערזעצט אין 5 טהייל.
$1.50	**דאס זעלבע** געבונדען אין 2 בענדער אין קלאָטה.
35 ס.	**בראשית.** Genesis. נור אין איינפאכען בונד.
35 ס.	**שמות.** Exodus. "
35 ס.	**ויקרא.** Leviticus. "
35 ס.	**במדבר.** Numbers. "
35 ס.	**דברים.** Deuteronomy. "
15 ס.	**מאַגילניצקי׳ס המכין לחומש** העברעאיש אליין. אלעס, וואס מען דארף פערלאנגען, אז א קינד זאל לערנען און וויסען פון חומש, איז איבערגעבען קורץ און בינדיג גאנץ גענוי מיט׳ן לשון פון חומש און צוטהיילט אין די זעלבע קאפיטלען אוב סדרות פון חומש.

פריין.	אלע פרייזען זיינען פאָרטאָ פריי.
25 ס.	**מאַגילניצקי׳ס נומעריר־טעד המכין לחומש** מיט איין איבערזעטצונג אין נומער-סיסטעם.
30 ס.	**מאַגילניצקי׳ס ליניען המכין לחומש** מיט איין איבערזעטצונג אין ליניען-סיסטעם.
10 ס.	**סעמפעל המכין לחומש,** ענטהאלט די אלע 3 סארטען המכין לחומש ביז חיי שרה צוזאמען.
15 ס.	**מאגילניצקי׳ס ליניען רע הילדיב,** (Magil's Linear Children's Companion.) אלע ברכות, נייטיגע תפלות פיר קינדער, רעליג־יאנס ערקלעהרונגען, בעשרייבונגען פון אלע ימים טובים און די אידישע געשיכטע בקצור.
15 ס.	**דאס זעלבע** אין וועסטען-טאַש פאָרמאַט (נור מיט אידישע איבערזעצונג).
25 ס.	**רע הילדים** מיט ענגלישער און אידישער אי־בערזעצונג צוזאמען, בלאַט געגען בלאַט.
10 ס.	**מאגילניצקי׳ס ליניען מגלת אסתר** פאָלשטענדיג, אויך דער שיר התקוה מיט נאָטען.
10 ס.	**מאגילניצקי׳ס ליניען הגדה לפסח,** פאָלשטענדיג. קיין בעסערע מעטאָדע פיר הגדה.
5 ס.	**מאגילניצקי׳ס ליניען הגדה לילדים** פון אנפאנג אָן ביז מעשה ברבי אלעזר.
15 ס.	**מאגילניצקי׳ס קובץ שירי ציון נומער 4** (Collection of Zionist Songs.) א נייע אויפלאגע פון 75 דיא בעסטע שירים אין העברעאיש, אידיש און ענגליש מיט נאָטען צום זינגען און שפּיעלען אין וועסטען-טאַש-פאָרמאַט.
10 ס.	**קובץ שירי ציון נומער 3** דיזעלבע 56 שירים אהן נאָטען.
5 ס.	**קובץ שירי ציון נומער 2**— 13 שירים.
3 ס.	**קובץ שירי ציון נומער 1**— 6 שירים.

בעמערקונגען: 1) דער חומש איז מיט טראָפּ (נגינות, טעמים, אין ויקרא, במדבר, דברים) און אלע ספרים זיינען מיט ספּעציעלע סימנים פיר „שוא נח״ און „שוא נע״ 2) אלע ספרים זיינען אין אָקטאַוואָ פאָרמאַט דיזעלבע סייז פון „סקול חומש״, אויסער די, ביי וועלכע עס שטעהט אויסדריקליך, אז זיי זיינען אין וועסטען-טאַש־פאָרמאַט״. 3) אלע ספרים זיינען געדרוקט אויף פיינעם פאַפּיר און אלע „ליניען-ספרים״ ענטהאלטען א „שטודיר-קאַרטע״. 4) פון **מאגילניצקי׳ס פערלאג לבתי ספר ולעם** ערשיינען נייע ספרים פון צייט צו צייט; איהר וועט דארום טהאָן גוט, ווען איהר וועט נאָכפרעגען אויף זיי ביי אייער מוכר ספרים.

צו בעקומען ביי אלע מו״ס אין דער גאנצער וועלט; הויפּט פערקויף ביי דעם פערפאַסער און פאָבלישער:

JOSEPH MAGIL'S PUBLISHING CO., 46 Canal Street, NEW YORK.

שוין ערשינען! שוין ערשינען!

מאגילניצקי׳ס

המכין לחומש

אין פאלגענדע גאנץ בעזונדערע אויסגאבען:

1) מיט א לינייען־איבערזעטצונג אין ענגליש אדער אידיש.

2) מיט א נומערירטע־איבערזעטצונג אין ענגליש אדער אידיש.

3) העברעאיש אליין.

מאגילניצקי׳ס המכין לחומש איז פיעל בעסער און ניצליכער אלס יעדער אנדער ספר, וואס איז געמאכט געווארען צו געבען דעם אינהאלט פון דער תורה אין קורצען, פיר חדר קינדער. אלעס, וואס מען דארף פערלאנגען, אז א קינד זאל לערנען און וויסען פון חומש, איז אין מאגילניצקי׳ס המכין לחומש איבערגעגעבען קורץ און בינדיג אין פסוקים, גאנץ גענוי מיט׳ן לשון פון חומש און צוטהיילט אין די זעלבע קאפיטלען און סדרות פון חומש־אזוי, אז דאס קינד וויים דייטליך און קלאהר דעם אינהאלט פון יעדען קאפיטל און יעדע סדרה חומש בעזונדער.

מאגילניצקי׳ס המכין לחומש איז ניט נור זעהר נויטהווענדיג פיר אזעלכע קינדער, וועלכע קענען קיינמאל אויסלערנען גאנץ חומש אין אריגינאל, זאנדערן אויך פיר אזעלכע קינדער, וועלכע קענען יא האסען אמאל דורכצולערנען גאנץ חומש אין אריגינאל, איז ער אויסגעצייכענט גוט, צו לערנען אין איהם פאר חומש און נאך חומש.

מאגילניצקי׳ס המכין לחומש איז וואונדער־שעהן געדרוקט אויף א מהייערען, שעהנעם פאפיער; און סיי דער העברעאישער טעקסט, סיי די אידישע איבערזעטצונג איז מיט גרויסע אותיות און מיט נקודות. עבען זא איז די ענגלישע איבערזעטצונג מיט שעהנע און גרויסע שריפט געדרוקט.

אלע פרייזען זיינען פארטא פריי.	פיר אמעריקא געבונדען.	פיר רוסלאנד ניט געבונדען.	פיר רוסלאנד געבונדען.
מאגילניצקי׳ס לינייען המכין לחומש . . איבערזעצט אין אידיש אדער ענגליש אין לינייען־סיסטעם	30 סענט	50 קאפ.	60 קאפ.
מאגילניצקי׳ס נומערירטער המכין לחומש איבערזעצט אין אידיש אדער ענגליש אין נומער־סיסטעם	25 סענט	40 קאפ.	50 קאפ.
מאגילניצקי׳ס המכין לחומש . . . . . העברעאיש אליין.	15 סענט	25 קאפ.	30 קאפ.

א פראבע־ספר, וואס ענטהאלט א העלפט פון בראשית פון אלע 3 סארטען המכין לחומש, געבונדען צוזאמען אין איין בוך. וועלען מיר שיקען יעדען איינעם פיר בלויז 10 סענט, (20 קאפ.) אום צו איבערצייגען, אז דער המכין לחומש איז ווערטה איינגעפיהרט צו ווערען אין יעדען חדר, בית ספר און תלמוד תורה, און אום דער לעהרער זאל קענען אויספרובירען אלע 3 סארטען המכין לחומש און אויסגעפינען, וועלכער פון זיי פאסט אם בעסטען פיר זיינע תלמידים.

10 סענט אין קעש, איינגעוויקעלט אין א שטיקעל פאפיר, אדער 10 ס. אין סטעמפס. וועט ברייינגען דעם סעמפעל ספר פון אלע 3 סארטען המכין לחומש צו אייך. א קאטאלאג ווערט געשיקט פריי איבעראל. צובעקומען ביי אלע מוכרי ספרים אין דער גאנצער וועלט. הויפט פערקויף ביי:

JOSEPH MAGIL'S PUBLISHING CO., 46 Canal St. New York.

3 1761 04631458 6